

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

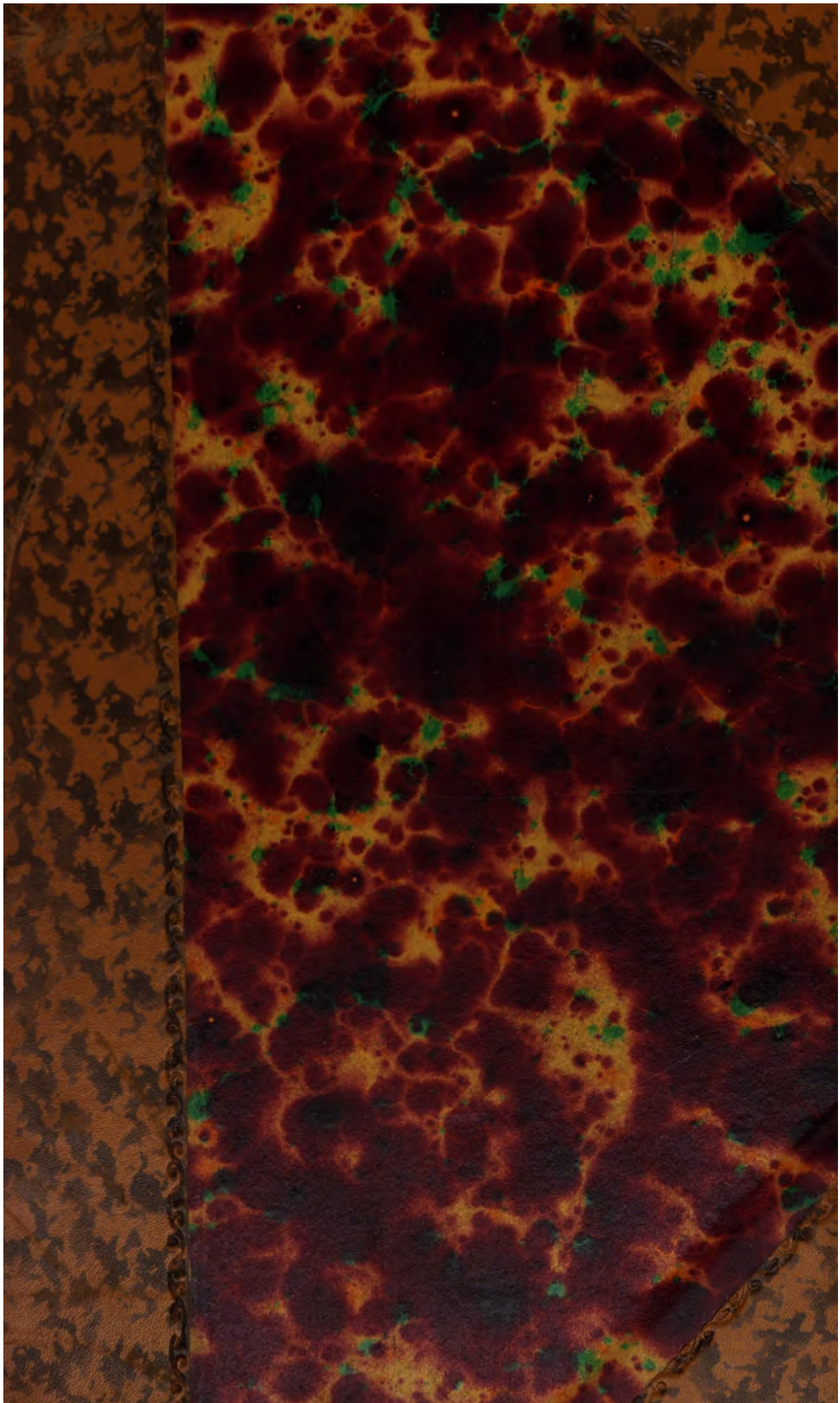
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

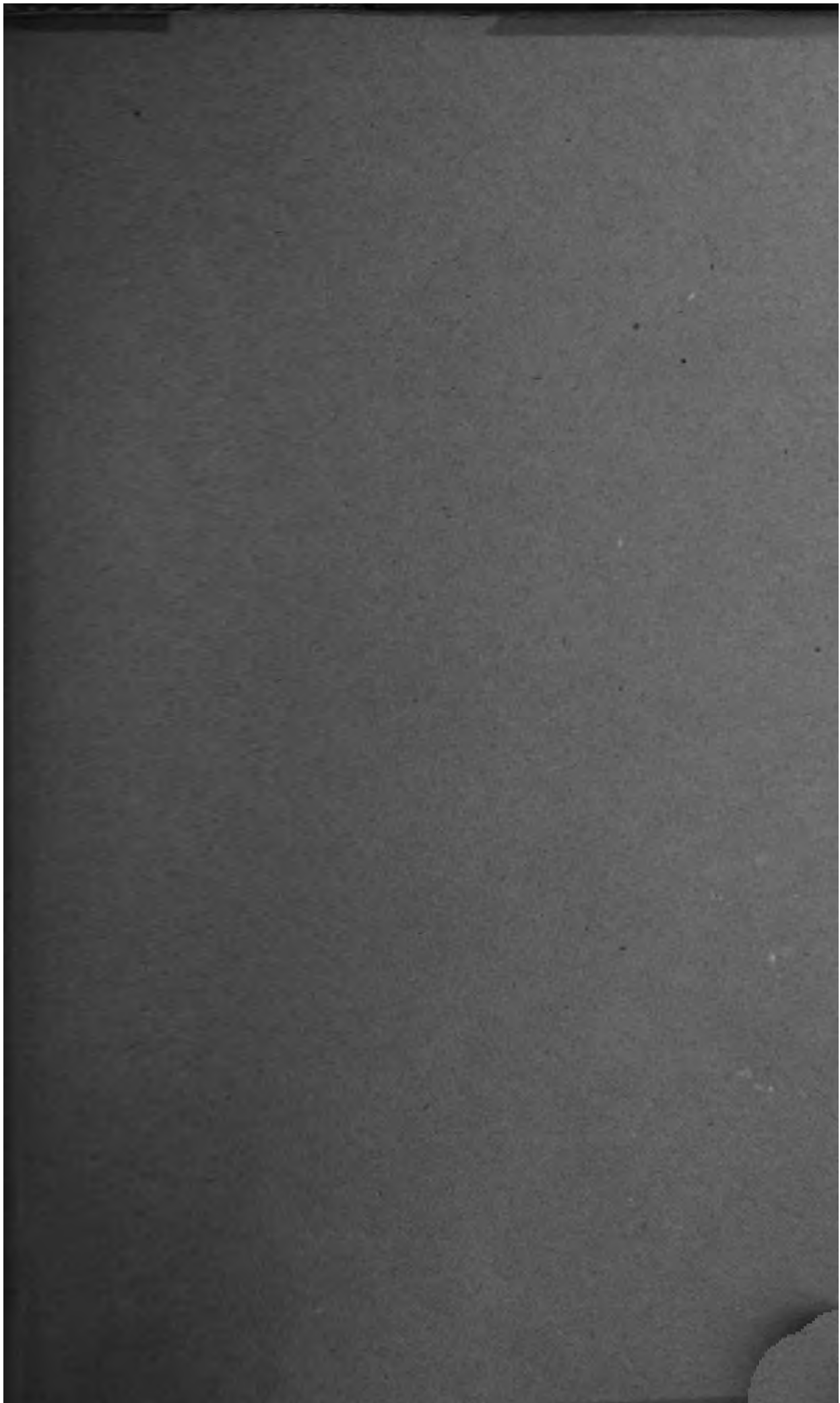

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

107. b. 17

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Ellevte Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.
Hovedkommissionær: L. H. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. G. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Niende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Lrylt hos J. S. Schulz.

Indhold.

	Sibe.
Nlaf den Hellige	1.
Knud den Store	135.
Dina	255.

Olaf den Hellige.

Tragedie.

Personerne.

Kong Olaf Haraldson, af sine Fiender kaldet *hinn Digre*, efter sin
Død af Alle: den Hellige.

Magnus, hans lille Søn.

Harald Sigurdson, hans Halvbroder.

Astrid, hans Dronning.

Ingegerd, hendes Søster, Dronning i Garderike.

Thormod Kolbrunarskiold, Kongens Ven.

Sighvat Skiald.

Rørik, en blindet, forhenværende Underkonge.

Biørn Staller.

Biskop Grimkel.

Kalf Arnason,

finn og

Thorberg, hans Brødre,

Thorar Hund,

Harek af Thiottø,

Gunsteen,

Rognuald,

Sigrid, Kalfs Hustru.

Sigurd Akison, en dansk Mand.

Afarsaste, Gaukathorer og flere Skovrøvere.

Thoraren, en islandsk Kiøbmand.

En Lægevinde.

En Amme.

finn Lille, Røriks Træl.

Gisfur Guldbraa,

Thorfind Mund, } siungende Skialde.

Hofgarde Ref,

Hofgoder, Kæmper og Præster.

Handlingen foregaaer i Værdalen, Jemteland og paa Stiklestad,
i Midtsommeren 1030.

Forste Handling.

En Hal hos en rig Bønde i Bærdalen.

Kong Olaf. Thormod Kolbrunarskiald.

Olaf.

Thormod Kolbrunarskiald! Det glæder mig,
At see dig her igien i Norges Land,
Saasnart jeg sætter Foden over Kiølen.
Hvorledes har du levet, siden sidst?

Thormod munter.

Godt, Herre! skøndt jeg ei var i Besøg
I Bretland hos Kong Knud den Mægtige,
At hente gyldne Ringe mig, som Sighvat.

Olaf.

Har altid du endnu den slemme Bane,
At hakke lidt paa Sighvat? Nu er Sighvat
Som Pilegrim i Rom, nu kan han bede
For dig, imens han beder for os Andre.

Thormod.

Ja, lad ham det! I Rom — der beder man,
Her gielder det vel om at stride snart.

Olaf.

Jeg takker dig, fordi du kommer til mig
I Farens og i Nødens Tid. Du bruger

Dit Sværd saa kraftigt, som du slaaer din Harpe.
Jeg trænger til dem begge, gode Thormod!

Thormod.

Jeg har dem begge med. Her er mit Sværd,
Dg Harpen hænger hisset i min Hytte.
Men, Herre Konge! see, jeg bringer end
Tre andre Skialde.

Dlaf.

Vel! det Hverv, jeg har,
Dg den Bedrift, der forestaaer, behøver
God Skialdesang.

Thormod leer.

Som Kiød behøver Salt,
Naar det skal lægges ned, og ei forraadne.

Dlaf.

Hvo er de andre Skialde?

Thormod.

Gisfur Guldbraa,
Hans Søn Hofgarde Ref, og Thorfind Mund.

Dlaf.

Velkommen, alle mine gode Skialde!
Hvor var J, mens jeg var i Garderike?

Thormod.

Hos Ottar Bonde hjit i Numedal;
Vi pløied Agren med ham, rødded Urer,
Dg bildte selv os ind, vi var paa Jøland
Jgien som Bønder, skiondt ei noget Hekla
Forlyster Natten her med kraftig Flamme.

Dlaf.

Saa har J ei fulgt Strømmen?

Thormod.

Nei, Herr Konge!

Det Skialden gaaer, som Lagen: ofte springer
han allerbedst, naar det er hardt mod Strømmen.

Dlaf leer.

Dg fanges i en Kurv.

Thormod.

Ds har du fanget

I Gavnildhedens, Bennesalighedens.

Dlaf.

Vel, Thormod! hvilken Fremtid spaaer du mig?

Jeg drog fra Sverrig med en ringe Hær.

Thormod.

Der snart vil worde større, tro du mig!

Eneebolden triller hurtig ned fra Bierget,

Jorvandet til det frygteligste Fiendskred.

Dlaf.

Den trænger ogsaa til at worde stor;

Thi dersom Rytet mig har Sandhed talt,

Jorsamle sig tre tusind vrede Bønder

Bed Throndhjem under Thorer Hund samt Harek

Af Thiotto med Kalf Arnason.

Thormod.

Men Hunden

Vil ikke bide dig, thi den har afflidt

De skarpe Tænder alt paa Biørnejagten

I Biarmeland; og Kalven, Herre Konge!

Den stanger slet, thi den har ingen Horn.

Dlaf.

Beständig lystig!

Thormod.

Lystig maa man være,

Naar man i Marken gaaer, at meie Korn.

Jeg stedse før har kiendt dig fro, min Herre!

Glem ei, da du som liden Gut paa ti Aar
 Opsadled Bukken til din fromme Stedfaer,
 Den fredelige Konning Sigurd Eyr,
 Da han befaled dig at bringe Hesten.
 Du sadler ikke Gangeren til Flugt,
 Du sadler Bukken. Lad den stange dem!

Olaf i andre Tanker, sukkende.

Ja, gid den vilde!

Thormod affides, forundret.

Denne Modløshed!

Hoit

Tilgiv, Herr Konge! men — i Fald du tvivler
 Dg sørger alt, da skynd dig heller strax
 Tilbage til det fjerne Garderike,
 Dg modtag der det Land Bulgarien,
 Som Konning Jarisleif har lovet dig.
 Med Overmod maa Livets Bøger skumme,
 Hvis det besicæle skal en dristig Flok;
 Men smitter du os med Nedslagenhed,
 Da har alt Fienden vundet halvt sin Seir.

Olaf vred og stolt.

Fremfusende, som altid! næsediærv!

Fatter sig.

Men — jeg tilgiver dig; jeg veed, det kommer
 Belmeent fra Hjertet.

Thormod glad.

Nu, Christ være lovet!

Jeg mærker, du kan vorde vred endnu.
 Saa har det ingen Nød. Vær du kun vred!
 I Fald kun ei din Brede gaaer saa vidt,
 At du en Vidie fletter i mit Haar,
 Dg hugger Hovdet af.

Olaf.

Det er for godt.

Men hvor kan Thormod troe, at Olaf sukker
Modløs for Bondehæren?

Thormod.

Du har Ret;

Det var en Dumbhed af mit gode Hoved.
Men hvorfor sukker du da, fromme Konge?
Betro mig dine Suf! Det er en Sag,
Som gaaer fra Hjertet; der er Skialdens Rige.

Olaf.

Du veed, min Dronning Astrid følger mig.

Thormod smilende.

Og sukker du for hende, Herre Konge?

Olaf.

Nei — over hende.

Thormod halv sagte.

Det er mere troligt.

Olaf.

Men misforstaa mig ei! Hun er mig kjær.

Thormod.

Det bør hun ogsaa være; thi det var
Et Bennestykke, da hun friede selv —
Bed Sighvæt.

Olaf fortrydelig.

Altid spodst, og altid Sighvæt!

Thormod.

Tilgiv min Overgivenhed, Herr Konge!
Den kommer af, jeg seer dig her igien;
Det gjør mig lykkelig, det gjør mig lystig.
I Fald du byder det, jeg være skal
Alvorlig, som en Munk, der synger Messe.

Olaf.

Ja, vær alvorlig, Ven! og viis dig værdig
Til min Fortrolighed. — Hun følger mig,
Og Barnet følger.

Thormod.

Al! din lille Søn,
Som Sighvat af Banvare døbte Magnus,
Da han ham vilde give Kongenavn
Smukt efter Carl hiin Rike. Han tog feil,
Og kaldte Drengen Magnus, ei Carolus.
Saa lærd han var, forstod han ei Latin.

Olaf.

Nu atter Sighvat!

Thormod.

Det var sidste Gang.
Hvor gammel er da nu din lille Magnus?

Olaf.

Ham Alfild fødte for tre Somre siden,
Før Astrid blev min Hustru.

Thormod.

Er hun nidkær?

Olaf.

Nei, tværtimod, hun elsker Barnet høit,
Men med en Kiærlighed, som ængster mig.

Thormod.

Forklar mig det, Herr Konge! Jeg forstaaer
Mig lidt paa Angst, og mindst paa Kiærlighedens;
Skiondt Elskov er just ei mit Hierte fremmed.
Paa Island var der en mørkladen Mø,
Jeg digted mine første Viser til;
Og derfor kaldes jeg Kolbrunar-Skiald.

Olaf.

Du allerbedst vil fatte, hvad jeg mener,
Naar selv du hører hende tale, Thormod!
Der kommer hun.

Thormod.

Rødsiet og forgrædt.

Dronning Astrid kommer. Den lille Magnus løber foran hende.

Astrid.

Du søde Barn! saa løb dog ei din Bei.
See, Astrid elsker dig med Moderømhed.
Kom til mig! kom!

Bred.

Kom! siger jeg. — Han vil ei,
han er ulydig. Bør han nu ei revses?
Skal han ei komme til mig, naar jeg kalder?

Olaf.

Han er saa lille. Skræk ham ei med Trusler,
Saa kommer han.

Venlig.

Kom, Magnus!

Barnet løber hen, og kaster sig i hans Arme; han tager det
paa Armen, og kysser det.

See, der er han!

Astrid.

Dig lyder han, fordi du er hans Fader;
Mig vil han ikke lyde, skøndt jeg elsker
ham som en Moder. Ha, det er min Skiebne!

Hun græder.

Olaf.

Min hulde Dronning Astrid! vær fornuftig;
Lad Afskedstimen worde mild og klar,

Som Sommermorgnen til den skionne Dag.
Vi sees vel snart igien.

Astrid.

Ja — hist i Himlen!

Olaf.

Vil du mistroste mig?

Astrid.

Det kan du spørge?

Olaf.

Den Mand, du ynder, maa du ogsaa agte;
Men agte kan du ingen modløs Mand.
Drag til din Broder, drag til Svearike,
Tag Drengen med, bevar min Diesteen!

Astrid.

Han er dig mere dyrebar, end jeg.

Olaf.

Jeg elsker ham som Fader.

Astrid.

Er da jeg

Ei Moder mod ham?

Olaf.

Jo.

Astrid.

Gud dig forlade,

Som du miskiender mig!

Olaf.

Nei, Astrid! ved

Den hellige Jomfru, Olaf kiender dig,
Og skionner paa de Dyder, du besidder.

Astrid bitter.

Men dem, jeg ei besidder —

Thormod sagte.

Dem kan han

Ei skionne paa.

Dlaf.

Min Hustru! vi er Synd're
 For Gud, og Hver har sine Feil paa Jorden.
 Lad os ei spilde Affskedstimen, Astrid!
 Med at betragte Livets Skyggesider.
 I Affskedsstunden reiser atter sig
 Med Duft hver visnet Blomst paa Livets Bei.

Astrid vrider sine Hænder.

Jeg sammenlignes med en visnen Blomst!

Dlaf.

Du misforstaaer mig ganske. Hver en Fryd,
 Vi her har nydt, det er en visnet Blomst;
 Men Affskedstaarens Regn gjør, at den groer
 Forfrisket op i Paradisets Hauge.

Astrid kjærlig til Barnet.

Kom til mig!

Dlaf rækker hende det.

See, der er han.

Astrid kysser den Lille.

Søde Dreng!

Stirrer paa ham, og siger derpaa med Rædsel:
 Gud! hvor han ligner Alfild. Og han seer
 Spodsk paa mig med et Smil, som om han sagde:
 Ja, fiæl du kun; du mener det ei ærligt,
 Du est dog ei min fiodelige Moder.

Dlaf.

Hvor kan en sværmerisk Indbildningskraft
 See Sligt i en uskyldig Engels Ansigt?

Astrid om.

Ja, Engel er han. Han er engleskion.
 Uskyldige Barn! tilgiv mig min Beskyldning.
 Nu leer du mildt — som Engel. Alle Børn
 Er Engle. Hil det Barn, som tidlig døer!
 Det synder ei, det kommer vist i Himlen.

Olaf sagte til Thormod.

Der seer du, Thormod! Fatter du min Angst?

Thormod.

Ja, jeg begynder selv at vorde bange;
 Paa slige Jagter bider intet Sværd.

Olaf med stærk Stemme, misfornøiet.

Han skal ei døe, han er min første Søn;
 Nei, han skal arve Riget efter mig.
 I Elagets Stund er Mindet om min Magnus
 Den Tanke, der bestæler mig som Helt
 Paa Jorden; skøndt det Maal, jeg stævner til,
 Staaer i Guds Rige.

Astrid med krampeagtig Følsomhed.

Jeg skal pleie ham,
 Og lære ham at elske dig, hans Fader.
 Og skøndt hans Blik, som Pile, trænge sig
 Dybt i mit Hierte, da de minde mig
 Om hvad jeg savner — skal jeg trykke ham
 Saa ømt til denne Barm, som om han fik
 Af den sin Die.

Hun trykker Barnet saa stærkt i sine Arme, at det skriger.

Olaf vrister Barnet fra hende.

Nei, ved Gud og Mænd,
 Det skal du ei. Du faaer ham aldrig meer
 I dine Arme.

Astrid.

Grumme! skiller du
 Mig ved min sidste Trost?

Dlaf.

Det koster mig,
 At tamme Breden, Astrid! Bar det skeet
 For ti Aar siden, da Gud naade dig!
 Men jeg har lært at tvinge mig som Christen,
 Og jeg skal ei behandle dig med Strengbed,
 Selv ei miskiende dig. Gaa! du er syg,
 Mat — siælesvag.

Astrid.

Troløse, grumme Mand!
 Du aldrig — aldrig har du elsket mig.

Dlaf rolig og bestemt.

Nei, aldrig! Jeg tilstaaer det ærligt, Astrid!
 Du kræver det. Og aldrig har jeg sagt,
 At Dlaf elskte dig. Jeg beiled til
 Din Søster Ingegerd; din Fader gav
 Sit Ja til dette Egtteskab, men tog
 Det strax tilbage, da den stærke Drot
 Fra Rusland sendte sine Friere.
 I Garderike maatte Ingegerd,
 Som lydig Datter, ægte Jarisleif.
 Da talte du med mine Sendebud,
 Og lod dig tydeligt dermed forstaae:
 Du ønskede nok at vorde Norges Dronning.
 Af Rikærlighed til Land og Rige kom
 Jeg dig i Møde, gjorde Sveakongen
 Til Norges Ven, og Astrid til min Dronning
 Og til min Husfru. Og jeg var din Husbond,
 Hengiven, ærlig, agted dine Dyder,

Var venlig mod dig. Aldrig har du hørt
 Et Ord fornærmeligt fra disse Læber.
 Nu sværmer du; men dette Sværmeri
 Er fælt og gyseligt og farligt, Kone!
 Jeg skilles venligt fra dig — hvis du vil;
 Jeg kommer atter til dig — hvis Gud vil;
 Men Barnet i dit Bæрге faaer du ei.

Astrid fortvivlet.

O, jeg Usalige! Nu, saa Farvel,
 Du grumme Helt! Jeg ønsker dig ei Ondt,
 Endskiøndt du krænker og fornærmer mig.
 Gud skienke Held og Seir dig mod din Fiende!

Olaf.

Gud skienke dig Besindighed og Ro,
 Og Begge, naar engang vi sees igien,
 Samdrægtighed og Fred! Christ være med dig!

Astrid gaaer.

Thormod ryster paa Hovedet.

Det er et farligt Folk at stride mod,
 Det Qvindfolk. Mænd — det er en anden Sag,
 De være maae saa tappre, som de ville,
 Paa dem dog bider Sværd og Spyd og Dye;
 Men intet Sværd kan tvinge Qvindesind.
 Og Thorer Hund forskandser sig saa godt
 Gi bag sin biarmelandste Hærekofte,
 Som sliig en Qvinde bag sin Laaresnak.

Olaf.

Nu staaer jeg her med Barnet i min Arm,
 Og Dyen i min Haand. Hvor kan jeg kæmpe
 Saaledes faren? Magnus! kære Dreng!
 Nei, nei, jeg giver ikke Slip paa dig,

Før Himlen sender mig en venlig Engel,
Der kan bevare dig.

Han gaaer til en Dør, og vinker; Ammen kommer.

Dlaf.

Følg med din Amme,
Dg leg i Fruerstuen med min Hielm.

Magnus.

Den skal jeg bære, som min Fader bar den.

Dlaf.

Det lærte dig din Amme vel at sige?

Ammen.

Jeg vedder, han gjør ei mit Ord til Skamme.

Hun gaaer med Barnet.

Thormod seer ud af Vinduet.

Der kommer alt den Engel, som du maned.

Ja, hvis ei Diet reent bedrager mig,
Saaer du i denne Stund et kiært Besøg
Af Dronning Ingegerd fra Garderike.

Hun stiger af sin Karm ved Fruerstuen,
Hun har alt mødt og taler med sin Søster.

Dlaf forbausset.

Hvorledes, Ingegerd? Fløi fra din Mand,

Dit Garderike du til Norges Land?

Er du et Englesyn i Straaleskin,

Som til min store Daad mig vier ind?

Kom du et Nattens Blændværk, Sandhed ei —

Dg frister Dlaf end paa Livets Bei?

Nei! atter jeg dit Himmelsøie seer,

Dg tvivler ei om Dyd, om Fromhed meer.

Du styrker mig, min Barm du ei gjør trang.

Jeg skal dig see, dig hilse — sidste Gang;

Ja, sidste Gang, hvad end Guds Villie bød,
 Hvad enten Seier — eller Martyrdød.

Thormod.

Hvi blev den Lillievand dog ei din Brud?

Beger først ud paa hende, og saa paa sig.

Naar Solen kommer, saa gaaer Faklen ud.

Han gaaer.

Dronning Ingegerd kommer venlig og munter.
 Vel mødt, Kong Olaf!

Olaf forvirret.

Ingegerd! Beninde!

Du her? Hvorledes gjorde du saa snelt
 Den lange Reise? Jeg forbauses, Ingegerd! --
 Og fort før Elaget? — Ak, desværre kan
 Jeg her med Giestfrihed ei favne dig.

Ingegerd smilende.

Min Ven! jeg kommer ikke for at favnes.

Olaf.

Men sig — Saa brat — Knap har jeg taget Afsted
 Med Konning Jarisleif og dig —

Ingegerd.

Saa flyver

Den lette Fugl alt lystigt efter Olaf.
 Har du ei ofte sammenlignet mig
 Med Fuglen, for min Sang og for min Flugt?
 Nu vel! jeg følger Fuglenes Natur.
 Hvad er en saadan Reise for en Drossel,
 Fra Garderikes Mark til Riølenes Fjeld?

Olaf.

Men

Ingegerd.

Hør mig! Du maa ikke meer forbauses.
 Forbauselsen ei klæder Helten godt,
 Den sommer sig kun lidt den vise Mand,
 Og allermindst den christelige Helt.

Olaf.

Saa lær mig da —

Ingegerd.

Først haaber jeg, du veed,
 Endskiøndt du Ingenting har hørt endnu,
 At denne Rejse skeer i bedste Hensigt,
 Og at den ei gjør Olafs Frænke Skam.

Olaf.

O, gid mit eget vilde Fordumsliv
 Upletet var, som dit, Uskyldige!

Ingegerd.

Du drog fra Jarisleif, endskiøndt han bød dig
 Et Rige — sandelig ei noget slet.
 Dit Fædrerige vilde du gienvinde;
 Men ikke for Uergierighedens Skyld:
 Det halv begyndte, halv tilintetgiorte,
 Men store Bærk, at christne dine Landsmænd,
 Det vilde du fuldende. Ewigted Lykken,
 Da skulde det besegles med din Død.

Olaf.

Saa er det.

Ingegerd.

Men til dette fierne Nord,
 Paa hvad han kaldte „sværmeriske Tog“,
 Gav Jarisleif dig ingen Kæmper med.

Olaf.

Jeg skal vel finde dem.

Ingegerd.

Men Helten trænger

Til gode Sold; thi han er ingen Bonde,
Hvis Ug ham skaffe Guld, og ingen Riobmand,
Hvis Skib ham bringer Sølv; i lange Krig
Gjør han i Vifingsfærd ei heller Bytte.
Dg skjøndt vel Blod og Vren ei belønnes
Med Penge, var det aldrig Helten ufiært,
At eie skionne Sværd og gyldne Ringe.

Olaf.

Dg disse?

Ingegerd.

Bringer Ingegerd i Kister

Paa fine Gangere.

Olaf.

Høimodige!

Ingegerd.

Spar Taffen! See, min Gave kun er liden;
Jeg bringer Sværd og Ringe, du, Kong Olaf!
Maa skaffe Heltærmene til dem.

Olaf leer.

Det er ei vanskeligt.

Ingegerd.

Men det er sandt,

Jeg skulde bringe dig af din Forundring;
Thi, skjøndt du tier, undres du endnu,
Dg skjøndt du vel har gode Tanker om mig,
Kan du dog ei begribe, hvorfor jeg,
En Qvinde, kommer selv med mine Skatte.
Det kan dog ikke være, mener du,
Før at forsvare dem mod Overfald,
Hvis en Flok Etimænd mødte dem paa Beien.

Olaf rækker hende venligt Haand.
 Hvi kommer du da selv, min Ingegerd?

Ingegerd alvorlig.
 For at bevare dig en Skat, Kong Olaf!
 Langt mere stor, end den, jeg bringer dig,
 Og som ei nogen Kæmpe kan bevare;
 Der hører Qvinde til.

Olaf.
 Hvad mener du?

Ingegerd.
 Din Magnus, mener jeg, din Diesteen,
 Din lille Søn, som kun er slet forvart
 Hos en tungsindig, en urolig Astrid,
 Hvis Beemod grændser til Afssindighed.

Olaf.
 Bed Christ, min Frelser, du har talt mig af
 Mit Hjertes Fylde; du har endt min Frygt.

Ingegerd.
 Tillader du da nu, jeg tager Magnus
 Med mig til Garderike?

Olaf.
 Hvad du tager,
 Er meer til Held for mig, end hvad du gav.
 Jeg veed ham sikker i din Favn.

Ingegerd.
 Og sikker
 Hos Konning Jarisleif. Du kiender ham,
 Den ædle Mand, som ei er svag og nidfiær,
 Endskiondt han veed — vi elske dog hinanden.

Olaf forfærdet.
 Ha, Ingegerd!

Ingegerd med munter Rolighed.

Hvi vil du skamme dig
 Bed at tilstaae, hvad der er Sandhed, Dlaf?
 Jeg elsker dig — du mig. Vi har ei sagt
 hinanden det tilforn. Jeg var bestemt
 Dig til din Brud, før jeg blev Jariisleif's;
 Da havde vi ei seet hinanden end.
 Som Garderike's Dronning saae jeg dig
 For første Gang; da smelted du mit Hierte,
 Jeg dit, vi taug derom, og vi var Venner.
 Det vidste Jariisleif, han stolta paa
 Bor Erbarhed og Gudsfrøgt, piinte sig
 Ei selv, saa lidt som os; med Nidkærlighed.
 Og dette Udelmod, den skionne Tillid
 Blev bedste Bogter for hans Hustrues Uere.
 Han blev sig liig, da gierne han tillod mig
 At drage hid og see dig sidste Gang,
 At redde dig din Son, dit Riges Arving.
 O, misforstaa mig ei, min kiække Helt!
 Jeg har det bedste Haab — du vinder Seir;
 Men gaae det, som det vil, vi sees ei meer.
 Nu, jeg har sagt dig, at jeg elsker dig,
 Nu maae vi skilles ad for dette Liv.

Dlaf begeistret.

Ja, underlige Syner vises mig,
 Mig bæres for, jeg lever ikke længe.
 Dog aldrig folte jeg en større Kraft.
 Mig tykkes, hisset den Korsfæstede
 Tilsmiler mig; som om en stor Seraph
 Til Kampen rakte mig sit Flammesværd.
 Selv du, min Ingegerd! mig forekommer
 Som en af disse Himmelen's Cheruber

I Skyer og Straaler om Gud Faders Fod —
Et Englehoved kun med lette Binger.

Jungegerd.

Ja, lette Binger, Olaf! har mit Hoved,
Og lette Binger, Olaf! har mit Hierte,
Det flyver over Bierg og Dal til dig,
Til dig det flyver over Skyer og Etierner.
Omfavn din Jungegerd for sidste Gang!

Olaf omfavner hende.

Jeg favner dig — men ei som Menneske;
Som Aander favnes vi for Evigheden.

De gaae.

Finn Lisse kommer med Thormod fra den anden Side.

Finn.

Nu, det var godt, at Olaf gif igien
Med Magnus, Jungegerd til Fruerstuen,
At vi kan bringe Konning Rorik ind
I Hallen her.

Thormod seer sig om.

Den Hal er saare smuk.

Jeg ændsed den ei før, fordi jeg talte
Med Kongen. Han er mere værd at see.

Finn leer spodsk.

Den Digre!

Thormod.

Foer af Lemmer, men ei diger.

Den Tykke kalde kun hans Fiender ham
Til Spot. Man siger, at han gjør sig tyk.
Men heller skulde de ham kalde høi,
Ihi høit han rager over alle Kæmper.

Finn.

Han er ei meget høi.

Thormod.

I Manden, Træl!

Beed du, hvad Manden er?

Finn.

Ja, det er Odin.

Thormod.

Du est en herlig Christen.

Finn.

Jeg er Hedning,

Som Rørik.

Thormod.

Finder sig Kong Olaf i
At Hedning lever under Tag med ham?

Finn.

Fra den Dag, han lod Konning Rørik blinde,
Forsolger ham Samvittighedens Alf,
Dg rider ham hver Midnat, som en Mare.
Dg derfor taaler han Kong Røriks Had,
Dg straffer aldrig ham, selv ei naar Drotten
Af Lyst til Hevn ham stræber efter Livet.

Thormod.

At Olaf lod den lumske Rørik blinde,
Det var ei Grumhed, det var Ekaansomhed;
Thi Døden havde Riddingen fortient,
Da han de andre fire Dplands Drotter
Dphidsed til et feigt og nedrigt Mord
Paa den, de nylig havde svoret Trofskab.

Finn seer ud af Binduet.

Han kommer.

Thormod.

Ledet hid af tvende Mænd,
Der tiene ham; og du, hans Træl, er hos ham.
I Hallen sidder han hos Konning Olaf,
Høifædet deler næsten han med ham,
Og alt det Godt, der fildrer Sandferne,
Det nyder han.

Finn

smiler ondskabsfuld.

Undtagen Diets Sands.

Thormod.

Jeg vil ei see ham, kan ei taale ham.

Finn leer.

Bliv dog og hør! Han nys er staaet op,
Og pleier gierne, mens de andre Helte
Til Ottesfang og Morgenbønnen gaae,
At lette Hjertet med en Hoben Skieldsbord
Mod Olaf, som den Digre aldrig regner
Til Dnde ham.

Thormod.

Den Utafnemlige!

Jeg gaaer, at ikke jeg forgriber mig
Paa denne blinde Riding. Var jeg Olaf,
Jeg varmed ikke Slangen i min Barm.

Gaaer.

Den blinde Kong Rørik ledes ind af to Mænd, som gaae igien,
naar de have stillet ham hen i Nærheden af Finn Lille.

Rørik.

O, Nat! du skumle Fængsel, fra hvis Muur
Og Lænker ingen Dag mig kan befrie!
Uendeligt, som Luften, er dit Rum

Til alle Verdenskanter; enten Storm
 Med Is i Skiægget ryster Vinterloffen,
 Hvad eller Droslen synger i sin Birk;
 Om høit paa Fjeld, i Dal, i Hal, paa Flod.
 Usalige Drot, som sidder her til Spee
 Bed Gildet med dit Dies Morder, nyder,
 Hvad fostre skal og nære kun din Sorg!
 Ha, Betleren i Pjalter du misunder;
 Han seer sin Armod, du din Velstand ei.
 Saadan henraver jeg nu femten Aar.
 Ei Tid og Rum er Tid og Rum for mig;
 Thi som i Nastrond sort Gensformighed,
 Bundlose Tomhed straffer Nidingsværk,
 Saa drømmer hen den blinde Drot sit Liv
 I Mulm, som Dødens Nat, der venter ham.

Henrykt.

Men, Skuld! du skaffer mig mit Syn igien;
 Thi Gir i Valhal læge vil med Sundhed
 Mit Die, saa det seer Hærsfaders Pragt. —
 O din paa Glidskialf! ha, din bedste Lykt
 Er den, at see Alverden fra din Stol.
 Forbarm dig, see til den, som Intet seer!
 Og, Lofe! du, som førte Hodurs Haand
 Mod Baldur! leed du min, skienk mig min Hevn;
 Da drikker jeg i Døden Suttungs Miød.

Finn ligegyldig.

Er du nu færdig?

Rørif.

Dumme Træl!

Finn.

Ja, skield

Du mig kun ud! Naar Konger taale det,
Saa kan en Træl vel finde sig deri.

Rørik.

Jeg agter dig langt meer, end Kongen, Træl!

Finn.

Saa maa du ikke agte Kongen høit.

Rørik.

Finn! har du Daggerten, og er den sleben?

Finn.

Saa spids og skarp, at den, som Ulven, bider.

Rørik.

Godt, godt!

Finn.

Maaskee just ei saa saare godt.

Rørik.

Hvorfor?

Finn.

To Gange prøved du forgieves

At myrde Kongen, han tilgav dig det;

Men Krukken gaaer til Bands, til Hanken brister.

Lad heller mig! Jeg let kan slippe bort;

Der løber ingen Been omkaps med mine.

Saa koster det dig ei dit eget Liv.

Rørik.

Nei, nei! Jeg hader ham, og han skal døe;

For Trællehaand skal han dog ikke falde.

Dg sød er Døden mig, naar Dlaf smager

Den kun med mig. Træl! giv mig Daggerten.

Finn giver ham den.

Tag mig mit Bord, min Stol! Sæt Stol til Dlaf!

Han kommer nok og gjør mig sit Besøg.

Dg skynd dig, tag mig saa mit Legetøi!

Jeg mener Poserne med Kuglerne.
 Dg sæt den gamle Miød, med Urter brygget,
 Paa Bordet!

Finn gior det.

Det er skeet. Der kommer Kongen.

Sagte.

Jeg strax paa Stand vil tænke paa min Redning.
 Thi falde Kongerne, saa maa jeg med;
 Det hjælper ei, at jeg med Suk og Taarer
 Dg Ged beviser min Uskyldighed.

Gaaer.

Olaf træder ind.

Rørik

lader, som han tog Olaf for Finn.

See, Finn! nu leger jeg min gamle Leg.
 Jeg tager Kugler ud af Posen her,
 En Haandfuld, kommer dem i denne Pose;
 Saa tæller jeg — om effen, om ueffen.
 Dg saadan taber eller vinder jeg.
 Er det ei morsomt?

Olaf affides, medlidende.

Uble Tidsfordriv,

Før den, der sad med Spiret i et Rige!

Nærmer sig ham, stirrer paa hans Dine, træder tilbage, og
 siger sagte:

Dpgive kan endnu jeg Haabet ei
 Om hans Helbredelse. Han er kun blindet
 Med lette Saar. En Læge sagde mig
 I Garderiket, at sliig Blind engang
 Fik Synet atter af en Rystelse,
 Der klared Diestenene.

Rørik.

Hvo taler?

Dlaf.

Dlaf, din Frænde.

Rørik.

Sæt dig hos mig, Dlaf!

Kom, vil du spille med mig? Har du Tid?

Dlaf.

Ja nok, et Dieblif.

Sagte.

Han, som et Barn,

Maa foies, hvor det skikker sig. Han er
 Gi ond og vred i Dag, han smiler lystig.

Rørik famler ham paa Armen.

Har du din Kaabe paa?

Dlaf.

Jeg kom fra Messe;

Der bruges intet Harnisk.

Rørik.

Jeg forstaaer

Gi, hvad du siger om din hvide Christ;

Eftøndt vistnok mange underlige Ting

Er skeet i gamle Dage.

Dlaf

træder forfærdet tilbage, og siger sagte:

Christ, min Frelser!

En Daggert, slet forvart, har han i Barmen.

Ha, gamle Synuder! vil du atter myrde

Den Mand, som skaaner dig?

Rørik.

Kom, sæt dig, Dlaf!

Paa Stolen hos mig.

Olaf.

Strax.

Han løser sin Kappe af, og hænger den over Stolen.

Rørik tager i Bligen.

Er det din Kaabe?

Olaf boier sig over Stolen, og siger:

Ja!

Rørik.

Saa lad os spille

Nu effen og ueffen om — vort Liv!

Han stoder Daggerten igiennem Kaaben, saa den bliver fiddende i Stolerhyggen, og raaber:

Dø, mine Glæders, mine Dines Morder!

Da han opdager sin Feiltagelse.

Ha, Olaf! flyer du for den blinde Mand?

Thormod og flere Kæmper styrte ind.

Thormod.

Ha, tænkte jeg det ei? den gamle Synder

Vil atter myrde Kongen. Far til Hel,

Du Hvermands Niding!

Kæmperne strække deres Hellebarder ud mod Rørik.

Olaf

drager sit Sværd, bedækker ham med sit Legem, og raaber:

Naade for den Blinde!

Tæppet falder.

Anden Handling.

En snever Fjeldvei.

Kong Olaf. Thormod Kolbrunarskiold.

Olaf.

Jeg næsten troer, vi har forvildet os
Paa dette Fjeld. Jeg vilde skyde Gienvei,
Og ikke ride Bierget rundt. Hvor er vi?
Kun at vi skilles ei for langt fra Flokken!

Thormod.

Du har dit Horn ved Eiden jo, som Roland
I Ronceval; blæs kun! saa faaer du Svar.

Olaf

blæser; det besvares langt borte.

Fra Vest — saa er vi ikke steget feil.
Her vil vi tøve, til man bringer Heste.
Der staaer et Skeenbord under dette Fjeld
Med Bænk til Sæde for den trøtte Vandrer.
Her lad os hvile lidt! Jeg er saa varm;
Ihi det er svart at gaae i Harnisket.
Det gif lidt steilt.

Thormod.

Det er en Bane, Herre!

Paa Island er jeg vant at gaae til Fields;
 Men denne lodne Kappe tynger mig.
 Vil du vel vise mig den Tieneste —
 Jeg skammer mig, men du er vennesæl —
 At bære den et Dieblif for mig?

Olaf tager Thormods Kappe paa.

Ja nok; saa sætter Heden sig imens.

Thormod seer ud.

Der henne komme Mændene med Rørik.
 Vi har ei vundet meget ved at flavre.

Olaf.

Det er et Billede paa Livet, Thormod!

Thormod.

Hvis du tillader det, saa kommer der
 Min Landsmand Thoraren, at hilse dig.
 Han reiser lige til sit Fædreland,
 Men vilde gierne først see Norges Konge.
 Han følger op ad Bierget med de Kæmper,
 Som vogte Rørik.

Olaf.

Dog vel ingen Speider?

Thormod.

Jeg indestaaer for ham.

Thoraren kommer, og hilser Kongen ærbodigt.

Olaf munter.

Ha, er det dig,

Islænder! Jeg dig saae i Norges, troer jeg,
 Hos Rødulfs. Laae du ei og sov paa Evalen?

Thoraren.

Jo, ganske rigtig, min høiedle Herre!
 Der var ei Rum i Huset; men den Fryd,

At være dig en Nat i Livet nær,
 Gif let mig til at trodse Natteluften.

Dlaf.

Du gaaer til Island?

Thoraren.

Strax, min gode Konge!

Filgiv! — Forretninger — Jeg gjorde gierne
 Dig Bistand i dit Slag, men jeg er Kiøbmand,
 Og ikke just særdeles vaabenvant.

Dlaf.

Som Kiøbmand, Thoraren! kan du maaskee
 Saa godt mig tiene, som en øvet Kriger.
 Den blinde Konning Rørik skal du bringe
 Til Viinland, Thoraren! paa eget Skib.
 Med denne Guldring jeg betaler Fragten.

Tager en Guldring af sin Arm, og rækker ham.

Den blinde Kong Rørik indbringes af Drabanter.

Dlaf.

Min Frænde Rørik! jeg vil ikke meer
 Udsætte mig for dine Overfald.
 Tre Gange har du stræbt mig efter Livet,
 Ulykkelige! Hvis i Fordumsdage
 Den Mildhed havde hersket i mit Sind,
 Som nu, da var du neppe straffet med
 Saa svart Forliis. Jeg sender dig til Grønland,
 Til Viinland, hvor man siger Ranken groer.
 Der, Rørik! skal man bygge dig et Huus.
 Finn Lille bliver hos dig, dine Mænd,
 Som ere vant at lede dig; og Intet
 Skal mangle dig.

Gaaer hen til Bordet, og skienter i Bægrene.

Her drikker jeg din Skaal.
 Christ signe dig, og styrke dig, min Frænde!
 Tag Bægeret, drik mig en Skaal til Afsted.

Rorik

tager Bægeret, helder Drikken langsomt paa Jorden, og
 kaster Bægeret med Foragt for Olafs Fodder.

Olaf.

Saa lad ham gaae i Taushed, som i Mørke!
 Den stive Green kan ikke boies meer,
 Jeg nænner ei at sonderbryde den.

Han vinker, Thoraren og Folget gaae med Rorik.

Thormod sagte.

Jo længer jeg ham kiender, desto meer
 Jeg faaer ham kjær. Skiondt — det er Galenskab,
 At slippe denne gamle Ræv af Sagen.
 Vel var det, Olaf fik min Kappe paa,
 Han var saa heed; men nu har Heden sat sig,
 Nu er den ham blot til Besvær og Møde.
 Nu maa jeg see, at faae den af igien.

Olaf.

Du ryster, Thormod?

Thormod.

Det er koldt i Aften.

Olaf

løser Kappen af, og giver ham den tilbage.

J Skialde blier dog et forkiælet Folk,
 Saa hårdede, saa tappre som J ere.
 Snart er det jer for varmt, og snart for koldt.

Thormod tager Kappen paa.

Ja, vi er lidt omfindtlige; deraf
 Formodentlig vi pirres let.

Olaf.

Men jeg

Er selv et Stykke, veed du, af en Skiald.

Thormod.

Troer du, jeg har forglempt dit Qvad til Inggerd?

„Jeg saae den fagre Qvinde

Fra Klippen, da hun reiste.

Hun fyrig Ganger styred,

Til Garderik hiemiilte.

Guldsflor i Haaret slagred;

Det Freias Taarer pryde!

Snart Glæden er forsvunden.

Hver Siæl har sin Betyrning!“

Olaf.

Et lille Hjertesuk. Gud mig tilgive,

Jeg nævnte Freia!

Thormod.

Det er Skialdestik.

Olaf.

Du er en ærlig Gut. Man siger, du

Jostbroder var med Thorgeir før paa Jøland.

Hvad hævdede da vel Staldbroderskabet?

Thormod.

Vi havde skaaret lange Strimler Grønsvær,

Dg fæstet deres Ender dybt i Jorden;

Gik sammen ind derunder, sværgende.

Olaf.

Det var paa hedensk Viis.

Thormod.

Jeg havde dog

Som Christen holdt den Ed, jeg svor paa hedensk,

Hvis Thorgeir havde løst mig ei fra Eden.

Olaf.

Hvordan?

Thormod.

Vi vilde gaae paa Vikingstog.
Som Skibet skal bestiges, siger Thorgeir:
„Mon vel der gives Kæmper, vore Lige?“
Jeg svared: De vel fandtes, hvis man søgte.
„Men hvo af os to, troer du, vilde seire,“
Svad Thorgeir, „hvis vi prøved Styrke sammen?“
Det veed jeg ikke, gav jeg ham til Svar;
Men dette veed jeg, Thorgeir! at dit Spørgsmaal
For evig hæver vort Fostbroderskab. —
Jeg vendte Ryggen ham, og saae ham aldrig
Fra den Dag siden.

Olaf.

Belgiort. Du og han
Dg Grætter gialdt dog for de Stærkeste
Paa Island.

Thormod.

Ja! Man sagde: „Grætter er
kun ræd i Mørke, Thormod ræd for Gud,
Men Thorgeir ræddes for slet Ingenting“.

Gaukathorer og Afarfaſte sees paa Fjeldet; den første fløiter
i en Pibe. I det samme springer en flok Bevæbnede
frem fra Fjeldklosterne, og omringe Olaf og Thormod.

Afarfaſte raaber til dem:

Bort alle Vaaben! Kaster Sværd og Brynier,
Hielm, Kiortler, Bælter! Gi det nytter eder,
At kæmpe To mod Mange. Eders Følge
Gif bort i Dalen med den blinde Mand.

Olaf

med draget Sværd til Thormod, som ligeledes drager sit.

Nu, tappre Thormod! stil dig Ryg mod Ryg,
Og lad os hugge, som den flakte Orn
I Skioldemærket, hver med udstrakt Klo.

Afarfaste raaber til sine Mænd:

Ei overfalder ham! Hans Skiold er hvidt
Med Guldfors i, han har den valste Hielm.
Jeg vedder, det er Olaf Digre selv.

Olaf.

Du nævner ham.

Alle raabe:

Velkommen, Herre Konge!

Gaukathorer og Afarfaste komme ned; den Første er især en
stor, høi, bredskuldret Kæmpe.

Afarfaste rækker Olaf Haand.

Der havde nær vi slemt forlobet os;
Ihi det er netop dig, vi vilde tiene,
Og havde nær dig dræbt.

Olaf.

Hvi overfalder

Du fredelige Mænd?

Afarfaste.

Det er vort Haandværk;

Ihi vi er Stimænd, Røvere.

Olaf.

Gud bedre!

Afarfaste.

Ja, Bedre visseligt er bedre, Konge!
Langt heller vil vi være dine Mænd,
I Fald du tager os i Ed og Pligt.

Olaf.

Stimænd!

Afarfaste.

Det har vi Lov til, Herre Konge!

Jeg hedder Afarfaste; men den Kæmpe,
Du skuer der, han hedder Gaukathorer.
Vi stamme ned fra Jarler; vi er Herrer
I Landet, vel saa godt som nogen Anden.
Vi stamme ned fra gamle Drotter, Konge!

Olaf.

Hvad? Allesammen?

Afarfaste.

Alle Tredive.

Thormod.

Ja, hvad vil det forslaae? I Fald de Tredve
Nu gifte sig, og hver kun faaer tre Børn,
Saa bliver det halvfemfindstyve Drotbørn
Med lige Rettighed.

Afarfaste.

Ja, det forstaaer sig.

Dg vi vil ikke lyde Knud hiin Rike,
Dg Bønderne foragte vi. Vi kæmpe
Paa egen Haand, som en selvstændig Magt.
Vor Borg, vor Hofgaard er en Klippehule,
Hvor vi udskrive Bønderne til Skat
Dg Tiende; thi leve maa man jo.
Men da de ei godvilligt vil betale,
Saa maae de overfaldes, pantes ud;
Det er ei meer end billigt. Dog, da du
Tilbagekommer, som Haarfagers Æt,
Vi blues ikke ved at tiene dig.

Dlaf.

Beslynderlige Mand! Er det din Broder,
Den Rife, som der staaer?

Afarfaste.

Ja, Herre Konge!

Og han er Hovding, jeg næst efter ham.
Men ei det hielper, at du taler til ham;
Ihi han har svoret paa, han mæler ei
Et Ord i Verden meer.

Dlaf leer.

Og dog jer Hovding?

hvordan befaler han jer da?

Afarfaste.

Med Biben.

Han er den Stærkeste, den Tappreste;
Det er det Vigtigste. Han er saa stolt,
At han sig skammer ved at mæle meer.
Han mener: Talen er for Qvinderne,
For Born, for Trælle, for Bedrageri;
At Helt bør ei nedlade sig til Snak.

Dlaf leer.

Saa bliver han jo et Umælende.

Afarfaste.

Det er det just, min stolte Broder attraaer.
Ei Biørnen taler, mener han, ei Ulven,
Og Løven snakker heller ei, og Tigren
I Blaaland; og en Kampe tier stolt,
Imens han strider. Kort, han tier stille.

Dlaf.

Hvorved har han da skaffet sig den store
Berømmelse?

Afarfaste.

Da lidt endnu han mæled,

Da mødte ham engang en mægtig Biorn,
 Der havde hærjet fælt i Bondens Hiord,
 Og hviilte paa et sonderrevet Faar.
 Da raabte Gaukathorer: „Stolte Bamsen!
 I Fald du tør, giv dig i Kæft med mig“.
 Men Bamsen reiste sig, den saae paa ham,
 Og lagde sig igien. Min Broder vedblev:
 „I Fald maaskee du synes, jeg er alt
 For stærkt bevæbnet, skal det worde mindre“;
 Tog Hielmen af, og lagde Skioldet bort.
 Men Bamsen satte sig paa sine Bagbeen,
 Og rystede paa Hovdet. Eee, da raabte
 Min tappre Broder: „Ha, jeg mærker nok,
 At vi skal være lige!“ kasted Sværdet,
 Og meldte: „Kom nu, dersom du har Hierte!“
 Men da blev Bamsen vred; den snelt sprang op,
 Den reiste Børster, og blev saare glubst.
 Men Gaukathorer tog den i sin Favn,
 Og knækkede dens Ryg i Favnetaget.

Olaf.

Jeg negter ei, det var er tapper Gierning;
 Og gierne vil jeg tælle jer blandt Stridsmænd,
 Hvis I er Christne.

Afarfaste.

Nei, det er vi ikke.

Olaf.

En Hedning kan ei følge Korsets Banner.

Afarfaste.

Hvad er nu det for Griller, Herre Konge?

Dlaf.

Fem hundred Hedninger, som vilde stride
Med mig mod Bønderne, lod jeg gaae hjem,
Da de sig ikke dobe lod i Elven.

Afarfaste.

Men vi er ikke Hedninger, Herr Konge!
For den Ting kan du være ganske rolig.

Dlaf.

Hvad er J da?

Afarfaste.

Vi er slet Ingenting;
Vi stole paa vor egen Kraft og Styrke,
Derved befinde vi os saare godt.

Dlaf.

Nei, døbes maae J, vil J tiene mig.

Afarfaste til Gaukathorer.

Hvad siger du dertil? Nu var det dog
Ret godt, min Broer! hvis lidt du kunde mæle.

Gaukathorer leer.

Afarfaste.

Du leer?

Gaukathorer rækker Dlaf Haand.

Dlaf.

Du rækker mig din Haand? Saa sig, vil du
Da vorde Christen?

Gaukathorer nikker.

Afarfaste.

Ja, naar han det vil,

Saa vil vi Andre med.

Thormod.

Ei mine Dage

Saae jeg tilforn saa stort et Klokkesaar.

Afarfaste.

Tag dig i Agt, at ei hans Klokke ringer
Dig ned i Graven.

Thormod.

Det var snel Forandring,
Fra hedenst Røver til en christen Klokker.

Olaf

blinker til Thormod, og siger til Gaukathorer:
Lad ikke Skiaaldens Spøg fortørne dig!

Gaukathorer ryster paa Hovedet.

Thormod rækker ham Haand.

Tilgiv! Jeg vilde prøve kun din Styrke;
Man siger, stærke Folk ei vredes let.

Afarfaste.

Han bliver aldrig vred. Han slaaer ihjel,
Før han blier vred.

Olaf.

Vil J da vorde Christne?

Afarfaste.

Om du os væder med den Draabe Band,
Og om vi faae den hvide Skiorte paa,
Det gjør vel ingen Skade.

Olaf.

Twærtimod,

Du snart vil see, naar du faaer meer Forstand,
Det gjør dig evigt Gavn.

Afarfaste.

Nu, lad saa være!

Man hører Toner af en Luur.

Olaf.

En Kæmpeslof sig nærmer; men jeg hører

Paa Luren's Lyd, at det er gode Venner —
I Fald det ei er Ewig.

Afarfaste.

Vi skal forsvare.

Dlaf seer ud.

Behøves ei. Biørn Staller kommer med;
Saa har det ingen Nød. Du, Afarfaste!
Du, Gaukathorer! drager jer tilside
Med eders Flok, og lad i No mig tale
Med Høvdingen, der kommer. Denne Plads,
Luun under Fjeldet, midt paa Landeveien,
Har selv Natur indrettet til en Hal.
Ret godt for mig! Jeg har jo ingen anden.
Tilforn var Dlaf Konge for et Rige,
Nu hører der ham ei en Hytte til.

Stimændene gaae.

Dlaf

plukker i Tanker nogle Bær af en Busk, smager et deraf,
men kaster de andre bort med Foragt.

Ha, usle Bær!

Thormod.

Du mener: usle Bønder!

Harald Sigurdson kommer.

Harald.

Hil dig, Kong Dlaf Haraldson! Her komme
Sex hundred gode Kæmper, som vil tiene
Dig tro med Liv og Blod.

Dlaf.

Ha, Ugersvend!

Mig tyffes, jeg skal kiende dig, og dog
Est du mig ubekiendt.

Harald.

Det kan jeg tænke.

Da sidst du saae mig, laae jeg fast i Svøbet,
Som Larve; nu er Larven Sommerfugl.

Olaf omfavner ham.

Min Broder Harald!

Harald.

Kiender du mig dog?

Olaf.

Paa Dinene. Det er de samme Dine,
Der ikke blinkte, da jeg gjorde dig
Det bistre Ansigt, mens du sad paa Skiodet
Og trak mig i mit Skæg. Alt som jeg rynked
Mit Bryn, da trak du meer.

Harald.

Da sagde du:

„Hevnløsten vorder du med Tiden, Frænde!“

Olaf.

Og da du ved Leervigen stod og leged
Med Spaanerne, som flød —

Harald.

Da sagde du:

„Den Tid vil komme, Frænde! da du raader
For Skibe“.

Olaf.

Harald! husker du, dengang
Jeg spurgte dig og begge dine Brødre,
Guttorm og Haldan, hvad I ønskede jer
Af Alt i Verden helst?

Harald.

Da svared Guttorm:

„Jeg ønske mig saa stor en Egn med Græs,
Der kunde dække dette lange Næs“.

Olaf.

Da meldte Halfdan —

Harald.

„Jeg mig ønske vilde
Saa mange Kæer, at de opæde kunde
Min Broders Græs.“

Olaf.

Da ønske du tilsidst —

Harald.

Saa mange Kæmper, at de æde kunde
Min Broders Kæer.

Olaf.

Dg jeg — jeg loe, og vendte
Til Moder Asta mig med disse Ord:
„I denne Dreng opfostrer du en Konge“. —
Du gode Broder! og du bringer mig
Sex hundred —

Harald.

Christne Kæmper.

Olaf.

Hvordan takker

Jeg dig for Gaven?

Harald.

Bed at bruge den.

Olaf.

Men saae jeg ei Biørn Staller i dit Følge?
Hvi kommer han ei strax at hilse mig?

Harald.

Han skammer sig.

Olaf.

Biørn Staller flamme sig?

Hvorfor?

Harald.

Han staaer ei aabenbare Skrifte;
Men jeg vil lade jer alene sammen,
At han udøse kan sit Hjerte for dig.

Han vinker Biørn Staller, og gaaer ud.

Olaf gaaer Biørn venligt i Møde.

Min gamle Ven, Staldbroder i min Nød,
I alle mine Kampe; som saa tidt
Paa Thinget, hvor de vrede Bønder floktes,
Med høi Røst talte diærvt din Konges Sag;
Som voved dig i Døden, da jeg gav dig
Det vanskelige Hverv, at gaae til Sverrig
Og beile der om Ingegerd for mig;
Som sad i Hallen ligeover for
Din Konge mangt et Aar, og deelte der
Bed D og Miod hans Glæder og hans Sorger!
Hvad bringer dig dertil, at du i Dag
Med blege Kinder, med usikre Blik,
Ja — som det lader — fast med Skam og Blu,
Mig hilser her igien?

Biørn.

Jeg vil ei svøbe

Min Gierning i en smuk og broget Raabe;
Nei, splitternøgen skal den staae for dig.
Bedøm den selv, straf den, benaad den, hvis
Den findes Naade værd. Men har du straffet,
Saa tilgiv mig som Christen, og beklag!

Olaf.

Hvad har du syndet? Tal oprigtig med mig!

Biørn.

Tro tiende jeg dig, mens du var i Landet,
 Med Liv og Blod og med mit gode Raad.
 Du drog herfra, du opgav Norges Rige,
 I lang Tid hørte vi slet Intet fra dig;
 Man sagde, Jarisleif dig havde skienket
 Et andet Rige. Konning Knud var mægtig,
 Og mægtig var i Landet Hakon Jarl;
 Og alle Bønder havde vendt dig Ryggen.
 Da kom et Sendebud, og lod mig vælge:
 „Bliv Knuds og Hakons Mand, hvis ikke fly
 for Livstid bort fra Hiem og Fædreland!“

Olaf.

Ja, Biørn! det var tilgiveligt, om du
 Da den forlod, som havde dig forladt.

Biørn.

Saa du tilgiver mig?

Olaf.

Og sætter atter
 Dig ind i alle dine Værdigheder.

Biørn.

Derpaa jeg kiender Olaf. Men nu skal
 Du ogsaa kiende Biørnen: den er stundom
 Elskmundet efter Honning, Herre Konge!
 Den laer sig lokke — men den er dog ærlig.

Olaf.

Hvad har du meer at skrifte mig?

Biørn.

Som Konge

Var dette nok for dig at vide, hvis
 Jeg stod for dig som egennyttig Hirdmand,

Som Rænkfæd; men, Olaf! jeg er Christen,
Jeg er din Ven — og du maa vide meer.

Olaf.

I Herrens Navn, tal af dit Hjertes Fylde!

Biørn.

Man trued mig med Eiendoms Forliis —
Hvad var det meer? Det vindes let igien.
Hvi reiste jeg da strax ei fra det Alt,
Dg søgte dig? Blev du i Garderike,
Saa havde der jeg fundet, hvad jeg tabte;
Men drog du hjem at vinde Land og Rige,
Da vinkte Banneret din Mærkemand.

Olaf.

Hvad holdt dig da?

Biørn.

Ha, det fordømte Sølv!

Du veed, jeg er en ærlig, tapper Kæmpe;
Men fra min Barndom har jeg havt at stride
Med denne Hjelveds Þengegierrighed.
Jeg troer, min Moder har forseet sig paa
Sølvpendinge, Guldskillinger, dengang
Hun bar mig under Hjertet. Kort og godt:
Man trued mig med Marks og Gaards Forliis —
Det agted jeg kun lidt; man loved mig
At vorde Jarl — det rokked ei din Biørn.
Men da de kom med Þoserne, saa fulde
Kun af de skionne, hvide Søilverpenge
Fra Bretland, med slet intet Kobber i,
Dg da man aabned dem — da løb mig Munden
I Band. Dg da de mærkte det, og heldte
I Suppekiedelen med Søilvermynten
En Hoben Kringler af det røde Guld —

Da vakled jeg, og bad dem komme til mig
Den næste Morgen; jeg om Natten vilde
Betænke mig.

Dlaf.

Dg da nu Natten kom?

Biørn.

Da stod du for mig med det hvide Banner,
Hvori den sorte Slange bugted sig,
Dg trued mig at stifke mig i Hiertet,
Fordi jeg meer ei var din Mærksmand.
Din Finger peged paa det hellige Kors;
Dg Guld og Sølv i Poserne blev Dgler,
Som hvisled op med Braadden efter mig.
Da sadled jeg min Ganger, sendte Trællen
Med Poserne til deres Eiermand,
Dg iilte bort i Natten, som Sanct Anton
Frå Diævelen, der vilde friste ham.
Saaledes traf jeg paa din unge Broder.
Han gav mig Mod igien; men Modet smelter,
Som Snee i Solen, da jeg staaer for dig.

Dlaf omfavner ham.

Saa lad det hærdes atter nu, som Snee,
I Skyggen ved mit Vennebryst. O, Biørn!
Saa kraftig en Fortrydelse var ægte.
Slaa du kun for mig med din stærke Lab,
Dg Honningen skal ikke mangle dig.

Thorberg Arnason kommer.

Ha, Konge! vi har fanget ham. Nu lad ham
Undgielde for sit Ridingsværk!

Dlaf.

Hvem, Thorberg?

Thorberg.

Min falske Broder. Hvem i Verden ellers?
Kalf Arnason.

Olaf.

Ham har I fanget?

Thorberg.

Ja.

Min Broder Finn hidbringer ham. Han red
Paa Jagt, med Fem i Følgeskab, paa Fjeldet.

Finn kommer med Kalf bundet.

Finn.

Her er han. Nu skal den Forræder ei
Dig svige meer.

Olaf.

Kalf Arnason! du her?
Hvor agter du dig hen saa høit til Fjelds?
Har du ei Ting af større Vigtighed
At passe nu, end gaae paa Bjørnejagt?

Kalf

seer venligt, men forvirret paa ham.

Her vil jeg standse nu, min ædle Konge!
Da jeg har truffet dig. Sandt, mine Sykler
I Landet er ei ubetydelige;
Dog, meget lyves, meget lægges til.
Jeg venter Hædersnavn ei af Kong Knud.
Bed Stiklestad forsamlers sig en Hær
Af Bønder, høist fortørnede paa dig;
Den troer, den har stor Overlast at hevne.
Jeg tilstaaer ærligt, jeg har selv en Flok
Krigshelte der; det kommer an paa dig,

Saa staaer jeg dig dog bi. Giv mig et Ord,
Saa tiener Kalf ei længer Knud, men dig.

Olaf

tier et Dieblif, og siger derpaa til Thorberg:
Hvad mener du? Kan man vel troe ham meer?

Thorberg.

Jeg veed ei. Kalf er mere klog, end jeg.
Dog vil jeg ikke raade til det Værste;
Endskiondt jeg frygter, du har liden Fordeel
Af denne Klogskab.

Finn.

Han er slu, som Ræven.

Lad heller ham en Baand i Haaret snoe,
Saa skal jeg hugge selv hans Hoved af.
Hvad eller læg en Riisqvist om hans Hals,
Og jeg vil skyde Blokken fra hans Fodder;
Saa hænger han i Galgen, den Forræder!

Olaf.

Ha, sær fortørnet maa du være, Finn!
Da ikke du vil egne Hænder spare,
Men søle dem i egen Broders Blod.

Finn.

Saa redder jeg ham fra den værste Svig,
Der vilde styrte ham heelt ned i Helved.
Og bedre, hæderligere han døer
For Broder= end for Bøddelhaand.

Olaf til Kalf.

Der seer du

Din Giernings Frugt. Din bittre Fiendtlighed
Har, som en Pest, alt smittet dine Brødre;
Og, som det gaaer, at Hadet tidt blier værst,
Hvor stærken Kiærlighed sig sveget fandt,

Saa raser nu mod dig Finn Arnason,
 Fordi han ikke meer kan elske dig.
 Du svor mig Trokabsed, du blev min Høvding
 I Throndelag; dog hylde du min Fiende.
 Den smukke Hakon Jarl gif det, som dig.
 Jeg fanged ham i Slaget, og hans Liv
 Stod i min Haand. Men det var mig umuligt
 At rive ham det kostelige Smykke
 Fra lange, gule, silkebløde Haar,
 Og farve det med Bøddelørens Blod.
 Jeg gav ham Fred. Han svor en hellig Ed,
 Ei meer at føre Vaaben imod mig;
 Han holdt den længe, men — han blev forført.
 Og Havet hevned mig, det slugte ham
 Med Mand og Muus, og det troløse Skum
 Sang Gravsang over Hakons Troløshed.
 Kalf Arnason! hvad gjør jeg nu med dig?
 Henrette dig, det var mig saare let.
 Alt Øyen blinker skarp i mangen Haand,
 Der higer efter dig at spalte Nakkens.
 Men — Oluf tørster meer ei efter Blod.
 Jeg kommer ikke, som i vilden Ungdom,
 Med Ild og Sværd at plante Christendom;
 Med Fredens Palmer vil jeg bane Veie
 For Gud min Frelser, som paa Palmesøndag
 Mænd, Qvinder, Børn, da han sit Indtog holdt.
 Og saadan da begynder jeg med dig.
 Og uden at forlange nogen Ed
 Og Løfte meer — benytter jeg mig ei
 Af denne Fordeel, Hændelsen mig skienker.
 Reis bort i Fred, gjør, hvad Samvittigheden,
 Hvad Hiertet siger dig. I hvad du gjør,

Saa skal jeg møde dig som christen Helt.
 Som Mand jeg frygter ei din Troløshed,
 Men som din Næste frygter jeg for din Skyld.

Der hersker en dyb Taushed Ralf Arnason hilser Kongen tak-
 nemmeligt og hiertegreben; han rækker sine Brødre Hæn-
 derne til Afsted. De vende ham Ryggen med Foragt.
 Han gaaer.

Finn halv sagte.

Den Rettergang — den er vi ikke vant til.

Olaf, som har hørt det.

Der er saa meget, J er ikke vant til.

Med Guds Hielp haaber jeg at Banen kommer.

Han lytter.

Hvad er det for en Larm, jeg hører der?

Biørn Staller,

som er gaaet ud, kommer tilbage.

Herr Konge! Sigurd Alfison, en tapper
 Og ædel Danske — han er Sønnesøn
 Af den Bagn Alfison, som slog med Bue
 Hiin Digre fordum i Jomsvikingslaget —
 Er kommen for at hilse dig.

Olaf.

Med Følge?

Biørn.

Alene kommer han.

Olaf.

Bring ham herhid!

Maaskee han giester mig som Sendebud
 Fra Knud hiin Rike. Denne Bondehær,
 Der samler sig paa egen Haand, og smykker
 Sig med den mægtige Danerkonges Navn,
 Er ikke mere hans, end den er min.

Hans Navn den bruger som et Paaskud kun,
 At ikke Bæbningen skal kaldes Oprør.
 Men Knud saa lidt, som jeg, var tient vel med,
 At disse Flokke seired; thi de vil
 Indføre kun det gamle Hedenskab.
 Lad Sigurd komme! Jeg har seet ham før,
 Jeg mindes ham; det er en ærlig Kæmpe.

Sigurd Akison kommer. De Andre trække sig tilbage, og lade ham alene med Kongen.

Olaf.

Velkommen, Sigurd! Jeg dig neppe kiender
 Igien. Hvor du est bleg!

Sigurd sukker.

Ja, bleg og svag.

Olaf.

Har du da været syg paa denne Reise?

Sigurd.

Ja — syg paa Livets Reise. Der er Ingen
 I Danmark's Land, som kan helbrede mig.
 Du er en Biis, en Læge, Konning Olaf!
 En hellig Mand, saa godt som vældig Helt;
 Og kan du ei helbrede mig, saa veed
 Jeg sikkert, du vil ei foragte mig.

Olaf forundret.

Foragte Sigurd?

Sigurd.

Ja, i Danemark

Foragtes jeg.

Olaf.

Hvad har du da bedrevet?

Sigurd.

Slet Intet, Herre! Det er just mit Vanheld,
At nu Bedriften mig saa reent er negtet.
Derfor foragtes jeg.

Dlaf.

Løs mig din Gaade!

Sigurd.

Du mig har fiendt i Bretland som en Mand.

Dlaf.

Det var du; en af Knud hiin Rikes bedste.

Sigurd.

Au Gvermands Riding!

Dlaf.

Glden i dit Blif

Mit Hierte siger, at man gjør dig Uret.

Sigurd.

Ik, de har Ret; men jeg er dog uskyldig.

Dlaf.

Est du da vorden feig?

Sigurd.

Ja, Herre Konge!

Jeg kan ei taale meer at skue Blod;

Naar jeg det seer, besvimer jeg.

Dlaf.

Umuligt!

Sigurd.

Nei, virkelig; derfor foragtes jeg.

Dlaf med en mørk Mine.

Hvis det var Feighed —

Sigurd.

Det er Hæveri;

Og for maaskee at løses fra min Trolddom,

Hidkommer jeg til dig, da du er viis,
 Og da jeg veed, din Viisdom eier Kraft.

Olaf.

Saa skrift mig Alt!

Sigurd.

Engang i Fjor, da jeg
 Til Benden foer, at sælge mine Varer,
 Og havde mig en Aftenstund forsinket
 I Maanskin, mødte mig en Hæresflof.
 Skindkiortlede, med sorte Haar, der hang
 Som Fiskegiæller langt dem over Skuldren,
 De havde skræmmet mine Folk fra Baaden,
 For mig at røve Varerne. De tænkte
 At giøre mig den samme Skiel; men jeg
 Forstod dem uret, drog mit hvasse Sværd.
 Den største Hæx, en fæl og grulig Qvind,
 Høi, jettestor, stod for mig med en Stang,
 At spærre Veien mig. Men jeg hug Haanden
 Af Hæxen, saa den faldt, om Stangen flemt,
 Til Jorden ned. Da raabte Jetteqvinden:
 „Det var en tapper Gierning; men det vorder
 Den sidste, Sigurd! du i Livet over,
 Thi ei fra denne Stund du taaler meer
 At skue Blod, og regnes ei blandt Tappre“.
 Derpaa hun hæved Armestumpen høit,
 Og overstænkte mig med Hæxblodet;
 Forsvandt. Jeg troede først, det var en Trusel,
 Et blot Mundsveir, et Qvinderaseri;
 Men snart opdaged jeg desværre, Konge!
 Det var den bittre Sandhed. Thi paa Jagt
 Forfulgte kort derefter jeg en Hare;
 Da jeg den havde skudt — da gyste jeg,

Og blegned som et Viig, og Haren, Herre!
 Det feigeste blandt alle Jordens Dyr,
 Af! det forfærdede den stærke Sigurd.
 Saa gruligt havde Hexen hevet sig.
 Og aldrig taalte jeg fra den Dag af
 At skue Blod. Hvor længe kunde Eligt
 Vel holdes hemmeligt? Jeg sad engang
 Til Bords med Knud hiin Mægtige; han ynded
 Og regnte mig blandt sine bedste Kæmper.
 Da hvisted til ham Dronningen Alvifa.
 Dankongen loe; han tog en liden Kniv
 Og ridsed sig i Huden, viste mig
 Det røde Blod — da blev jeg hvid som Kalk,
 Og maatte gaae fra Bordet. Fra den Stund
 Foragted Kongen mig, og Hver, som han.
 Jeg holdt det meer ei ud i Danemark.
 Da lod dit fromme Rygte, man fortalte:
 Du havde mange Tertejn gjort. „Maaskee
 Den hellige Konge kan helbrede dig“,
 Bar den Fortvovltes Tanke. Jeg drog hid.
 Og kan du ikke hielpe mig, Kong Olaf!
 Nu, saa vil Christ forbarmes over mig,
 Og dække min Forsmædelse med Graven.

Olaf stærkt begejstret.

Hvis Christus større Kræfter har, end Satan,
 Saa kan han ogsaa frelse dig fra ham.
 Dig Tetteqvinden har forhexet med
 Sit Hedningblod — her i min Arm jeg ridser
 Med Daggerten, skøndt ganske let i Huden,
 Det hellige Kors; en Draabe Blod deraf
 Vil vist forløse dig.
 Han blotter sin Arm, ridser deri, og strækker den rask ud imod ham.

Sigurd

stirrer glad sukkende paa Blodet.

Jeg er forløst!

O, Gud! nu kan jeg taale Blod igien.
En Draabe Purpur fra det hellige Kors
Har lægt min Afsind. Jeg kan atter svinge
Mit stærke Sværd.

Han kaster sig paa Knæ, og kysser Olafs Haand.

Olaf signer ham.

Sving det som christen Helt!

Hiørn,

kommen ind med endeel af de øvrige Helte; henrykt over Terteignet
Vor Konge! ha, du est en hellig Mand.

Alle tørse og neie sig for Olaf.

Olaf.

Jeg er et syndigt Menneske, som I;
Men Troen, veed I nok, kan flytte Bierge.

Tredie Handling.

Paa Mære.

Kalf Arnason. Sigrid, hans Hustru.

Sigrid.

Saa fik du da din Billie frem, min Husbond!
Og Høvdingerne samle sig hos os
Paa Møre, for endnu engang før Slaget
Umulighed at prøve. Med det Gode
Du tænker at betvinge Kongens Hu.

Kalf.

Saa har jeg gjort, hvad Ærligheden bød,
Saa maae de rige Guder raade Lykken.

Sigrid.

I fremmed Land har du din Hjerne fyldt
Med søre Drømme. Du indbilder dig,
Med Fynd og Klem at dyrke Guderne;
Dog er jeg vis derpaa, din Mening finder
For hver en Normands Hierte Døren luft.

Kalf.

Desværre da for Hierterne! Hvis saa var,
Da stod de, uden selv at vide det,

Olaf hiin Digre bi. Er Guderne
 Fra Nord forsvundet, nu, saa er det billigt,
 At andre kom fra Syd; thi Mennesket
 Kan ei undvære Guder.

Sigrid.

Nu, det skal

Han heller ikke; men dit Drømmeri
 Bidrager til at gjøre taaget om dem.
 Jeg raader dig, vogt dig for slige Taler,
 Naar Thorer Hund, Harek af Thiotto komme.
 De tage Tingen paa den rette Maade;
 Skal Noget hielppe, maa det være dette.
 Fra Olvers Tid staaer Gudebilledet
 Af Ufa=Thor (som Olaf Tryggvason
 Dog ei fik brændt, dengang han Hoffet brændte)
 Giemt i min dybe, steenudhugne Kielder.
 Det vil de fiøre frem, naar Kongen kommer;
 Og Guden skal forfærde ham.

Kalf.

Han vil

Ei meer forfærdes over dette Skræmsel,
 End Karlen over Spurven, naar den hopper
 Bed Laden.

Sigrid.

Saadan vover du at tale,
 Kalf Arnason! om Ufa=Thor?

Kalf.

Og troer du,
 At Thor staaer spærret i din snevre Kielder,
 Og at det Uglebilled ligner Thor?

Sigrid.

Hvor er han da?

Kalf.

I Skyen, over Skyen.

Der tordner og der lyner han.

Sigrid.

Ja, ja,

Der er han ogsaa; det kan ikke negtes.

Kalf leer.

Dg dog af Træ, som Klods i Kielderen?

Sigrid.

Du gjør mig reent forstyrret med din Snak.

Jeg veed nok, jeg er en enfoldig Qvinde;

Dog bedst med Genfold dyrkes Guderne.

Dg hvis du ei vil Olaf skræmme bort

Med Gudebilledet, hvad vil du da?

Kalf.

Med Ordets Kraft jeg træde vil for ham.

De Christne kalde det at prædike,

Det kan jeg ogsaa, Sigrid! paa min Viis.

Jeg vil fortælle ham: Kalf Arnason

Er ingen lumsk Forræder, som han tænker.

Han troer, jeg hader ham; det er saa fiernt,

At tværtimod jeg voved mig i Gaar

Paa den forvovne Jagt blot for at see ham.

Jeg tilstaaer dig, mit Hierte har ham fixt.

Dg altid end jeg elsker mine Brødre,

Skiondt Meninger og Tro har skilt os ad.

Jeg vilde tale mig til Rette med ham;

Men da jeg stod i den beruste Flok

Af vrede Christne, mærkte jeg for seent,

Det var Umulighed. Jeg blev forvirret,

Hans Blik beherskede mit Sind; dog tabte

Jeg Modet lun et Dieblif. Jeg bad

Ham give mig sit Ord; men det var vel,
 At ei han høre fik Betingelsen,
 Thi skøndt han nu vil fare frem med Mildhed,
 Er han saa lidenskabelig en Christen,
 At havde jeg et Ord kun mælet høit
 Mod Christendommen — ja, saa havde Finn,
 Min vrede Broder, faaet Lysten styret,
 At hugge mig mit Hoved fra min Hals.

Sigrid forundret.

Du elsker Olaf?

Kalf.

Han fortjener det
 Som Mand, som Drot. Gav han mig ikke dig?
 Gav han mig ikke Throndelag til Len?

Sigrid.

See, Kalf! den røde Plet paa Gulvet der,
 Som ingen Lud, som ingen Aske tvætter.
 Det er min første Husbonds, Olvers Blod.
 Her, Kalf! see, her lod Olaf Olver dræbe,
 Fordi han blotede til Guderne.

Kalf.

Jeg veed det. Men et Drab i Hidsighed
 Paa Fienden i sin Ungdomstid, det har
 Vel Olver ogsaa øvet.

Sigrid henter en Guldring.

See, min Husbond!

Den Guldring havde Thorer om sin Arm,
 Min egen Søn, den dræbte Faders Søn,
 Da Kongen ham henrette lod i Hallen.

Kalf.

Men vilde Thorer ei snigmyrde Kongen,
 Og sveg hans Giestfrihed?

Sigrid.

Ha! det var Blodhevn,
Det skyldte han sin Faders Aand i Høien.

Kalf.

I Høien Aanden, Thor i Kielderens!
Som Troen, saadan Frugterne. Nei, Kone!
Man tæffes Guder ei med Ridingsværk.
Dg ærligt taler jeg med Olaf Digre.
Jeg har ei sveget Kongen; han har tvunget
Med Magt mig til en Ed mod mine Guder.
Ei den fortørner Guder, som foragter
En Ed, der byder at foragte dem.

Sigrid.

Nu taler du fornuftigt. Bær kun rolig,
Lad Bønderne selv raade! Thorer Hund,
Min Broder, kommen er fra Biarmeland,
Har meget Sølv og Guld, han agtes høit;
Dg Harek stammer ned fra gamle Konger.
Nu — hvorom Alting er — saa mødes Olaf
Engang endnu med Bønderne til Fred;
Dg kan man ikke tale sig til Rette,
Saa skilles man, og mødes næste Gang
Med Sværd og Dær.

Kalf.

Ja — der skal jeg møde,
Naar først jeg har forsvaret mig for Olaf.
Men jeg kan ikke taale hans Foragt.
Dg, ved de hellige Guder, blot hans Blik
Mig lammede min Arm, hvis ikke først
Jeg havde renset mig for Ridingsværk.

Sigrid.

Nu rolig, Kalf! Der kommer Nogen alt.

En gammel Mand med graat Skiæg, en sid Hat paa Hovedet,
og med en Harpe under Armen, træder ind.

Kalf.

Det er en gammel Skiald.

Skialden.

I gode Bønder!

Jeg veed, at Folket samles her i Egnen.
Med Drif og Snak tilbringes hele Natten.
Kong Olaf Digre kommer, naar det dages,
Han stævnet har til Thing i Morgenrøden.
I alle Huse fandt jeg sliig en Flok,
At der var ikke Plads til gammel Skiald.
Desuden, stærkt af denne Sag beruste,
De sladdre høit i Munden paa hinanden,
Dg lytte lidt kun efter gammelt Qvad.
Men hos Kalf Arnason og hos hans Sigrid,
Der gaaer det fornemt til, paa Herseviis.
Jeg hører, Harek kommer her med Thorer;
Dg Harek stammer ned fra gammel Æt,
Saa elsker han vel ogsaa gammel Vise.

Kalf.

Jeg frygter, du gjør Regning uden Bert;
Thi Thorer kommer med, den største Snakker
I Norges Land, som hører Ingen, uden
Sig selv. I ham er Harek saa forelskt,
Som unge Beiler i sin skionne Brud;
Endskiøndt i Tænkemaade saa forskiellig
Fra Thorer Hund, som Dag fra Nat. Men Harek
Er svag i Aanden alt, skiøndt stærk af Lemmer.
Tro mig, vi faae endeel om Biarmeland
At høre, før det dages. Dog skal man
Om Kalf ei sige: han bortviste Skialden.

Sæt dig paa Bænken der! Naar Bægret fyldeß,
 Skal vi ei heller glemme dig; men vent
 Opmærksomhed kun ikke for din Harpe!
 Den Tid desuden er forbi, da Kæmpen
 Om sine Guder gierne Sangen hørte.
 I Tidens Baar — da quiddre Fuglene;
 Men hen ad Efteraaret til, min Gubbe!
 Naar Birken visner, blier det stumt i Skoven.

Thor er Gund, Harek af Thiotts og flere Høddinger komme.

Thor er.

Hil jer og sæl, min Søster og min Svoger!
 Da det saasnart endnu vel neppe dages,
 Har I vel Intet begge derimod,
 Da Harek ønsker det, og jeg endnu
 Har ikke ret fortalt jer om min Reise
 Til Biarmeland —

Kalf leer.

Nei, nei! fortæl du kun.

Jeg er alt forberedt. Min Hustru! bring
 Os Æl og Miød. Jeg flytter Bordet frem.
 Det skeer; de sætte sig.

Harek,

som har hilset Kalf og Sigrid venligt.

Jeg længes inderligt. Om sliq en Reise
 Har, siden Thorkil Adalfar drog did,
 Man Intet hørt.

Thor er.

Ja, Thorkil Adalfar!

Det var den rette Karl; den største Vøgner
 Bed Isfiord. Han fyldte gamle Gorm
 Med Damesager, saa han rendte selv

Tilfjødst jo med en Liimstang. Hvad jeg her
Fortæller dig, er Sandhed. Jeg drog did
Med Gunsteen og med Karle.

Den gamle Skiald henne paa Bænken gjør en hurtig Bevægelse,
som Ingen uden Kalf mærker.

Harek.

Nu, det var

Jo bolde Kæmper begge.

Thorer.

Store Løsser,

Som jeg tog med for Selskabs Skyld, og for

At have flere Skibe, flere Folk.

At raade over. Jeg har narret dem,

Som de fortiente.

Harek nysgierrig.

Nu da?

Thorer.

Biarmeland

Er foldt.

Kalf.

Det veed vi.

Thorer.

Der gaaer Folket om

J Rensdyrskoster. Disse Rensdyrskoster

Er meest forhexede; paa dem ei Sværd

Dg Dyrer bide. Jeg har bragt her hiem

En halv Snees Stykker, og jeg tænker selv

J slikt et Skind at slaae paa Konning Olaf.

Dg vil J hae det lig'saa godt, som jeg —

Kalf.

Nei, mange Tak! Jeg møder ham som Mand,

Dg ei som Rensdyr; kun jeg slaaer paa den,
Som er i Stand at slaae paa mig igien.

Ihorer.

Det er dit gamle Grillefænger.
Du, Harek?

Harek undseelig og beskedent.

Du kan kalde det en Svaghed —

Men, da jeg stammer ned fra Harald hiin
Haarfagre, tykkes mig, at jeg bør gaae
I blanken Harnisk, som min Stammefader.

Ihorer leer.

Ru — jeg vil ikke nøde Godt i Ondt.
Det vil fortryde jer. Men videre!

Kalf.

Spring over Skær og Banker, kom i Land!
Vi har alt hørt det før; fortæl kun Harek,
Hvordan du plyndred Viarmelandets Afgud
Jomale, denne plumpe Blok af Træ,
Som Viarmelænderne, de Skrællinger,
(I deres Dumhed maa man dem tilgive)
Tilbede som en Aand, et himmelsk Væsen.

Ihorer.

Ja, det var morsomt. See, hans Hof — hans Gaard
Var gierdet af det høie Blankeværk,
Dg Porten luft; men jeg slog Dren fast
I Blankeværket, klaved op ved den,
Dg aabned Døren dristig for de Andre.

Kalf.

De fandt jo Beien' did, saagodt som du,
Har du mig før fortalt.

Thorer.

Nu, lad saa være!

Nok sagt: vi kom derind.

Kalf sagte.

Den, som skal lyve,

Den trænger til en god Hufommelse.

Thorer.

I Biarmeland har man for Skif at jorde
De Døde med en Mængde Sølv og Guld.
Det laae i Høien skjult. Vi aabned den,
Og fisked godt. Vi bar det ud; der var
Naturligviis en Hoben Gruus imellem.

Harek.

Naturligviis!

Thorer.

Men midt i Gaarden sad
Tomale, deres Gud, med Solverbollen
Heel fuld af skionne Penge paa sit Skjød.
En Kiæde, smeddet af hiin røde Guld,
Hang om hans Hals. Nu havde jeg befalt,
At Ingen maatte fræk formaste sig
Mod Guden, men kun tage Skat af Høien.
Selv skyndte jeg mig snelt tilbage, da
Jeg fik de andre Løsser giennet bort,
Og hentede Bollen. Man er selv sig nærmest.

Harek besked.

Naturligviis! Men da du havde dog
Giort Fællesskab med dem, saa synes mig —
Fortryd ei paa min Tænkemaade, Thorer!
Du veed, jeg stammer fra Haarfagers Æt —
Jeg havde deelt mit Bytte med de Andre.

Thorer leer.

Det har du af Haarfager ikke lært;
Ihi han tog selv det hele Norges Land,
Og efterlod slet Intet til de Andre.

Harek ryster paa Hovedet.

Det var en anden Sag.

Thorer.

Nu, Karle syntes,

Som du, at jeg for meget fik; han skyndte
Sig ind, og tog Guldkjæden af Tomale.
Men det var Noget, som paa ingen Maade
Jeg fandt mig i. Først bad jeg med det Gode;
Men da han trodsig blev, gav knubbet Ord,
Da giennembored jeg ham, som han stod,
Med dette gode Epyd, og raabte: Karle!
Vær nu at kiende ret en Biarkobo.

Harek.

Men uden Forsvar? Tilgiv, gode Thorer!
Maaskee jeg feiler — men, som Haralds Æt,
Vi altid har den Bane, naar vi stride,
At æske først til Kampen den, vi fælde.

Thorer.

Hver har sin Bane. Han forbittred mig
Med grove Ord.

Harek.

Har du med Bøder, Thorer!
Forsonet Gunsteen, Karles Broder?

Thorer.

Nei!

Den Stakkel løb sin Bei til sine Skibe.
Han flygted bort, jeg har ei seet ham siden.

Den gamle Skjald.

Nu seer du ham!

Han springer op, og vil giennembores Thorer med sin Daggert;
men Kalf, som har holdt Die med ham, griber hans Arm,
og holder ham tilbage.

Kalf.

Jeg mærker, Eventyret,
Saa tidt os Thorer end det har fortalt,
Er ei til Ende.

Harek.

Gunsteen!

Thorer

fatter sig, og siger venlig og rolig:

Gunsteen her?

Ei, ei! Hvor var du dog saalænge, Gunsteen?
Jeg spurgte tidt, men fik ei Underretning.
Thi Bøder vilde gierne jeg betalt,
Hvis kun jeg havde truffet dig.

Gunsteen,

der har afkastet Hat og Skæg.

Tak du

Kalf Arnason, at jeg dig ikke traf.

Thorer.

Vi vil ei kives, Gunsteen! Tilgiv mig!
Og dersom jeg har pralet lidt maaskee,
Saa tilgiv ogsaa! Hvis din Broder Karle
Kun havde skjieldt mig ei saa hæsligt ud,
Saa havde vi vel talet os til Rette.
See, Gunsteen! alle mine Kister bragte
Jeg med i Dag; thi jeg har lovt min Søster
At pynte Thor, for at den Digre meer

Skal agte ham. Her har jeg Smykker nok.
Jeg vil betale Bøder for din Broder.

Gunsteen.

Ja, vil du det, saa kan vi end forsones.

Thorer.

Det var jo Spot og Skam, hvis Bønderne
Her klamredes og blev uenige,
Hinanden slog ihjel nu, da det gielder
Med samlet Kraft at kæmpe mod den Digre.
Hvad fordrer du?

Gunsteen.

Ti Mark af røden Guld

Skal du betale Thor, og ti Mark mig.

Thorer.

Hvordan betale Thor?

Gunsteen.

Til Prydelser,

Som du maa siden ei berøve ham.

Thorer.

Godt, godt!

Gunsteen.

Dg ti Mark mig!

Thorer.

Godt! Tyve Mark.

Det er lidt dyrt; men det faaer nu saa være.

Sigrid,

som er gaaet til og fra, skienker i for dem alle.

Saa drikker, Venner! da paa det Forlig;

Dg Hver i Stuen, til Stadfæstelse.

De sætte sig om Bordet, og drikke.

Thorer selvtilfreds.

Er det nu ikke godt, er det ei smukt,

At vor Gudsdyrkelse tilsteder sig
 Forsoning mellem Fiender? Let det kan
 Jo hænde sig, man af Feiltagelse,
 Fra Tid til Tid, en Landsmand slaaer ihjel;
 Men skulde derfor Efterkommerne
 Bestandig hevne sig, saa blev der jo
 Til sidst i Landet ingen Folk tilbage.
 See, det har vore Fædre sørget for;
 Og naar man blot betaler Mandebød
 Til den Fortørnede, hvorved man baade
 Tilstaaer sin Uret og erstatter Skaden,
 Saa er al Hevnen endt. Men det fik Ende,
 Hvis Olafs hvide Christ kom til at raade.
 Saaledes gaaer det med utallig Viisdom,
 Der passer for vor Tilstand, for vort Land.
 Har man for megen Fred, for lidt af Penge,
 Gaaer man paa Vikingstog og henter Bytte;
 Men vil man ei saa langt, og har man Fiender
 I andre Dale, saa bekæmpes de.
 Hver Bonde selv er som en liden Drot,
 Han friger, slutter Fred paa egen Haand;
 Det styrker Heltetmodet, men fik Ende,
 Hvis Olafs hvide Christ kom til at raade.
 Har man for mange Børn, og skrantne Noer,
 Som vilde gjøre kun Forældre Skam —
 Paa Beien sættes de, døe, før de skionne.
 Som Ubleblomster falde de fra Træet,
 Men hvad tilbage blev, blier moden Frugt.
 Den Mængde Børn gjør Fadren ei til Prakker.
 Er det ei godt? Men, Brødre! det fik Ende,
 Hvis Olafs hvide Christ kom til at raade.
 Og nu en Ting, der kunde synes ringe,

Men er det ei, thi sund og kraftig Helt
 Behøver ogsaa god og kraftig Epise:
 Det lækkre Hestekiod — min Søster steger
 Til Davre just et saadant herligt Dyr —
 Den Hiertestyrkning, ogsaa den fik Ende,
 Hvis Olafs hvide Christ kom til at raade.

Harek.

Ha, Thorer taler, som den vise Odin!

Kalf.

Ja, sandelig, han overgaaer ham langt
 I heltestor Uegennyttighed;
 Thi Thorer Hund har begge sine Dine
 Pantfat i Mimers Brønd — for Ingenting,
 Og seer nu Verden, som en nyfødt Hvalp.

Thorer vred.

Kalf Arnason!

Fatter sig.

Dog, det er sandt, min Svoger!
 Du redded nys mit Liv. Kom, lad os drikke!

Kalf.

Det skionne Harnisk, som i Høien ruster,
 Det elsker du kun Rusten af; veed ei,
 At da Thor yndte det, da var det blankt.

Thorer.

Den Snak forstaae vi ei.

Kalf.

I hade Christus,
 Men Asatroens Wiisdom har I glemt.

Thorer.

Vi vide nok, for at bekæmpe dicærvt
 Den Digre, der vil ælte Landet om.

Kalf.

J hielp ham, saafremt J meer ei agte
Gudinden Saga med den høie Være.

Harek.

Det negter Ingen, Kalf! Men lad os nu
Om Andet tale. Det er Tid engang,
At vælge Drost, som byde kan i Slaget,
J Fald Kong Olaf, hvad jeg meget frygter,
Ei lader sig bevæge.

Thorer.

Det er sandt.

Jeg tænker, dette Valg er hurtig giort.
Harek af Thiotto stammer ned fra Harald
Haarfager, han bør være Hovedsmand.
Han er en duelig, forfaren Helt;
Ugunstig var ham Olaf, hadelig,
Dg megen Uret Harek har at hevne.

Harek.

Men jeg er gammel. Olaf blusser end
J feirest Manddom. Den, som byde skal
J dette Slag, maa være frisk af Alder.
Desuden Olaf er min nære Frænde —
Han har fornærmet mig, men han er dog
Min Frænde; det sig sømmer ei for mig,
At jeg gaaer fremst i Striden. Thorer Hund
Bør være Hovding. Det er Bligt for ham,
At hevne begge sine Frænders Drab.

Thorer.

Ei finder jeg mig god, at reise Banner
Mod Olaf; thi jeg-kiender Thrøndernes
Stolthed og store Mod, og neppe lyde
De vil en Helgelænder. Dg desuden —

Hver har sit Hverv. Hvor List og Styrke hielp,
 Der er jeg med; at speide Bindens Luner,
 At liste mig imellem Skær og Banker,
 Forstaaer jeg godt; at sælge mine Varer
 Paa Markeder, forstaaer jeg saare godt.
 Mit Eventyr i Biarmeland har viist,
 At jeg var ikke bange for mit Skind.
 Men nu jeg svøber mig i Skind af Rener,
 Laer Dyen med paa Raffen, følger jer,
 Og kan jeg Olaf Digres Pande fløve,
 Saa gjør jeg det med stor Fornøielse;
 Men være Høvding — nei, det vil jeg ikke.
 Kalf Arnason! uagtet du mig driller
 Hvert Dieblif med din Stortalenhed,
 Saa veed jeg dog at skatte dine Fortrin. —
 Han er en Thrønder, han var Lensmand før
 I Thrøndelagen, fiender alle Bierge,
 Hver Bei, hver Sti, han er berømt som Kriger,
 Hans Mod er stort. Hans Tanke sværmer vildt
 I Fredens Tid; men slige Flammetanker
 Gjør Nytte just i Kamp: som Falken nytter
 Til Jagt, men siden maa hae Hætte paa,
 For ei at styrte ned paa Gaardens Høns.

Alle.

Kalf Arnason! du est vor Hovedsmand.

Den blinde Kong Rørik ledes ind af Finn Lille.

Rørik i Døren med hoi Røst.

Her var en Hovedsmand for jer, I Thrønder!
 I Fald han kunde see.

Kalf.

Kong Rørik!

Alle.

Rørik

Hiin Blinde!

Rørik.

Ja — hiin Blinde. Hielp mig, Thor!
En Krøbling af en Konge tog sin Tilflugt
Til eder, Bønder! Vil I huse ham,
Dg skiule ham for Olaf?

Sigrid.

Gierne, Herre!

Kalf.

Hvad har befriet dig fra dit Fangenskab?

Rørik.

Den blinde Løve laae i Nettet viklet,
Dg Tøtet hiulpe der dens Kræfter meer.

Beger paa Finn Lille.

Da kom en Muus, og gnaved Traaden sønder
Med skarpen Tand; saadan slap Løven fri.
Min Træl, min Skovvend, stial mig fra Thoraren,
En dum Islænder, som den Digre gav
Det Hverv, at bringe mig til Viinland. Seer I,
Der drikke skulde jeg hans Skaal i Viin,
Da ikke her jeg vilde det i Ol.

Thorax.

Hil dig og sæl, Herr Konge! Du kan tiene
Med Wiisdom os, med dine gode Raad.

Rørik.

O, kunde jeg, som Harald Hildetand,
Anføre jer i Slaget, skøndt en Blind!
Det er umuligt mellem disse Klipper.
Her har man ingen bred Bravallahede.

Belan, saa skal jeg give jer mit Raad.
 I har hidstævnet Olaf?

Thorer.

For at prøve

Det sidste Middel. Han vil tale med os;
 Men tale vil vi meget ei med ham.
 Vi vide dog, det hjælper Ingenting;
 Thi bedre feier han sit Ord, end vi.
 Du kunde vel, Kong Rorik! men har du
 I lange Fangenskab forgieves talt,
 Saa nytter nok din Talen heller ei.
 Dog, hvis det muligt var, at boie Drotten
 fra denne Galenskab: i Landet ind
 Med Sld og Sværd at føre christne Guder,
 Saa vilde vi vel vælge ham til Konge.

Harek.

Bed Fødselen har Ingen større Ret
 Dertil, end han; jeg har vel ogsaa Ret,
 Men jeg er gammel, viger gierne ham,
 Thi han er sindrig, han er klog og stærk,
 Han har en Konges store Egenskaber.

Thorer.

Det sidste Middel vil vi da forsøge.
 Thorsbilledet stod længst i Sigrids Kielder
 fra Olvers Tid.

Harek.

Det er et helligt Billed
 Af Asa-Thor, har Underværker giort.
 Haarfager blotede til det, dengang
 Han undertvang Smaafongerne; Blodøye
 Redbsied først sit stolte Knæ for det.

Thor er.

Nu har vi vasket det ved Midienat,
 Og blotet trende Heste ved dets Fod;
 Dem Sigrid steger, og dem siden vi
 Fortære ved det store Dffergilde.

Harek.

Naar Olaf kommer, vore Guder skal
 I hvide Linned og med Egefrandsse,
 Ved gamle Sange, drage Thor paa Bogn
 For Olaf frem. Thor skal forfærde ham,
 Saa han forsager sit Afgudereri.

Thor er.

Og hjælper ikke det — da strax til Slag,
 Og da skal Sværd og Dye skille Trætten.

Rorik.

Nei, Bønder! Thor forsmaaer sliig Dfferfest;
 Han væmmes ved den alt for kælne Slægt.
 Og netop derfor har han vendt os Ryggen,
 Fordi den Grumhed og den kraftige Blodtørst,
 Fortid besad, forsvandt i svage Tid.
 I Valhal — findes der Medlidenhed?
 Der dræber Bennen efter Maaltidet
 Sin Ben med Dren; men han lever op,
 Thi evig lever Helt, som glæder Guder.
 Valkyrien, med Hestehaar fra Hielmen,
 Har ei Medlidenhed. Den skumle Skuld,
 Dødsnornen, agter ingen Bøn; kun dræbt,
 Seer du paa Valhals Bæg Staalkflingerne.
 Derfor maa Dødens Rædsel hårde dig;
 Og høist ugudeligt den gamle Ekif
 Dphørte: Thor at offre Mennesker.
 Dog Alt kan vorde godt. Begynder kun!

I Dag et herligt Offer kræver Guden.
 Naar Olaf kommer — griber ham! En Hedning
 Ei skylder Urlighed den hvide Christ.
 Og slagter ham paa Steen! Naar Olafs Blod
 I Morgenlusten damper, da vil Thor
 Sig glæde høit med Lyn og Tordenstrald.

Kalf.

Dit Valhal er elendigt; thi det savner
 Sin Halvedeel. Din Siæl er ogsaa blind,
 Blind, som dit Legem. Hvor er Banerne?
 Dem udelukker reent du fra dit Valhal?
 Hvor er Lysalferne? Det lader til,
 Du fiender blot Svartalfer. Og din Baldur
 Er evig død? — ja, det kan jeg begribe.
 Men hør nu ogsaa mig! I Fald I ei
 Tilsværge mig ved Ddin, Vile og Bee,
 At holde Løftet, I har svoret Olaf,
 Saa gaaer jeg med min Flok strax hen til ham,
 Og blotter eders Skændsel, eders Meened,
 Og slaaer for ham, imens min Dxe holder.
 Men er I ærlige, som det sig sommer
 Den ædle Thrønder — nu, saa skal jeg føre
 Jer kiækt i Kampen mod den hvide Christ.
 Giv mig et Svar! Jeg tøver ikke længer.

Harek.

Oprækker Hænder, sværger Eden ham.

Alle Kæmper med oprakte Hænder.

Bed Ddin, Vile og Bee, vi sværge den!

Kalf.

Belan, saa falder mig, naar det er Tid!
 Det Ubespil med Blokken, der skal skræmme
 Fra Landet Olaf, som en Spurv fra Frugt,

Det vil jeg ikke være Bidne til.
 End er det Dæmring, end udfolder Solen,
 Som prægtig Paafugl, ei sin Purpurvifte,
 End blinker Freias Hof paa sorten Himmel.
 Nu gaaer jeg ud, og knæler for skøn Freia.
 Hun har ei mistet alle sine Kæmper;
 Og hun vil spinde Livets Traad, det veed jeg,
 Endnu for mange Slægter paa sin Hof.

Han gaaer

Thorer.

Det er en Sværmer, men en tapper Helt,
 Som være kan os til mangfoldig Nytte.
 Lad ham nu ene med sit Sværmeri!

Der blæses udenfor i en Luur.

Der gives Tegnet alt, Kong Olaf kommer.
 Op nu, at møde ham med Asa=Thor!

De gaae.

Sigrid alene.

Førjage ham med Ord?
 Dertil jer fattes Evne.
 Men sikkert, Asa=Thor!
 Dit Norge vil du hevne.
 Du skienker atter Mod,
 Naar Heltkraften helder.
 Husk, at dit Billed stod
 Saa lang Tid i min Kielder!
 Tidt lukte der jeg ind
 De varme Solens Flammer;
 De skinte paa din Kind,
 Og straalte paa din Hammer. —
 Og jeg faaer ingen No,
 Hvis ikke Hevn jeg søger;

Thi her i denne Bo
Bed Midienat det spøger.
Her, hvor min Olver stod,
Da Bødlerne ham dræbte;
Hvor flød det kiære Blod;
Hvorfra de Liget slæbte —
Her falder Blod endnu.
Ja, ja! jeg kan det høre,
I Nattens stille Gru
Det drypper for mit Dre.
Da rasler høit i Harm
Guldringen i sin Kiste,
Som Thorer bar paa Arm,
Da han sit Liv forliste.
Det tidt mig jager ned
Til Thor i mørken Hule.
Men dødt han stirrer, leed,
Paa Flammerne de gule,
Paa Fyrrespaanens Røg,
Som om han vilde sige:
Først prøver et Forsøg,
Og skaffer mig mit Rige! —
Ja, snart i Heltefærd
Vil Hevnen ikke tøve.
Den Digres hvasse Sværd
Skal vi med Trolddom døve.
Min Broder er en Mand,
Som veed — at Olver blødte.
Han foer til Biarmeland;
Der Hexene ham mødte.
De gav ham — Drex ei,
Ei Sværde, som saa ofte;

Paa eensom Nattevei
 Hver rakte ham — en Kofte.
 De stive Hensdyrskind
 De skienkte ham; saa blege,
 Som Maanen i sit Skin
 Bag Graner og bag Ege.
 Thor er en mægtig Gud;
 Men større vil J finde
 Thorgerdur Horgabrud
 Som hevnende Gudinde.
 Hvor Kraften ei forslaaer,
 J Mulm — i Farefristen,
 Der Asa=Lofe staaer,
 Og hjælper os med Listen.

Gaaer.

En Fieldegn med Odsigt til Thrandhiems Fiord.

Under Klang af Lurer, Piber og Trommer trækkes Thors-
 billedet, behængt med Solv- og Guldkæder, ind paa en
 Bogn, i Optog af Hofgoder, der gaae syngende parviis,
 i Linkiortler og egefrandsede. Nogle gaae bagefter.

Hofgoderne's Sang.

Bred blev Ving=Thor,
 Da han vaagned,
 Hamren savned,
 Skiagget krysted.
 Glorrida raabte:
 Lumste Lofe!
 Mon i Mulmet du
 Miolnir giemmer?

Erfete den Retfærdige? Mon Freir
 og Freia, Frugtbarhedens skionne Guder,
 forlange Blod? Kan ei Lysalferne
 Med Engle fappes? Er Landvætter ei
 Saa blide Væsner, at de flye forskædet
 for Skibets Dragehoveder fra Strand?
 Har ikke Vola spaaet en bedre Tid,
 Da Jorden nyfødt reiser sig af Havet,
 Da Baldur lever op igien?

Slaf.

Jo, jo!

Og dette Ragnarokur, som det kaldes,
 Det er just det, vi Christne bringe, Kalf!
 Thi Baldur lever atter op i Kristus.
 O, Kalf! du sværmer. Du vil bringe Mildhed
 Og Uskyld ind i Asalærens Nat.
 Freir kaldes god — og drikker han i Upsal
 Si Mandeblood af store Kobberboller?
 Og deler Frei med Odin ei de Slagne?
 Jeg mærker paa dit Blik og paa din Udsærd,
 Du taler ærligt; men i største Banvid.
 Selv har du smeddet dig en Asatro,
 Og bilder nu dig ind, at Verden skal
 Herefter artes efter dine Drømme.
 Umuligt, Kalf! Hør Sandheds Røst, opluf
 Dit Hierte for en hellig Aabenbaring!

Kalf.

Det har jeg giort. — Hør: lov mig i det mindste,
 Naar du er Konning, at du taale vil
 Forstjellige Gudsdyrkæller; giv mig
 Dit Ord derpaa, at du i Fremtid ei
 Om Bondens Tro og Fester dig bekymrer;

Sværg mig det til! Saa skal jeg sørge for,
At Bondchæren skilles ad.

Olaf.

Jeg skal
Ei meer, som fordum i en hidsig Ungdom,
Indføre Christendom med Ild og Sværd.

Kalf hestig.

Gjør det — saa er vi ikke bange for dig.
Men lov os kun, du ei forsøge vil
At smugle den i Landet ind med Mildhed!
Din Mildhed farlig er, din Grumhed ei.

Olaf.

Nei, Kalf! jeg gjør dig ikke slikt et Løfte.

Kalf.

Saa maae vi kæmpe, Konning!

Olaf.

I Guds Navn!

Kalf.

Farvel!

Gaaer, men vender sig om i Døren, og siger:

Dog — det er sandt — eet Løfte giver
Du mig maaskee. Det er ei Hovdingen,
Som beder, det er blot Kalf Arnason.

Olaf.

Hvad kræver du?

Kalf.

At du skal ikke meer
Foragte mig. Du seer, jeg handler ei
Af Egennytte, heller ei — ved Baldur —
Af Fiendtlighed mod dig, men mod din Tro,
Mod dine Forsæt.

Olaf.

Jeg tilgiver dig,
Som Kristus paa sit Kors tilgav en Røver,
Fordi du ikke veed, hvad selv du gjør.

Kalf.

Det veed jeg saare godt.

Olaf.

Derksom jeg falder,
Da vil maaskee min Død, som Stephani,
Dit Hierte røre; du blier meer ei Saul,
Som stener Christne.

Seer venligt og med Beundring paa ham.

Hvis du blev en Paulus!

Kalf sagte, med hemmelig Frygt.

Der kommer han igien med disse Dine,
Som smelte Hiertes og bedøve Hierner.

Høit i en barsk Tone.

Jeg kiender lidt til eders Guder, Herre!

Mildere.

Dog glæder mig, at du mig ikke holder
For Ridding meer.

Olaf.

O, gid jeg kunde sige
Det samme, Kalf! om Hver af dine Brødre,
Som løfte Haand mod mig.

Kalf

med et Blik paa Kongen, der udtrykker dyb, men tilbage-
trængt Følelse.

Jeg strænger høit:
For Riddingshaand skal Olaf ikke falde!

Han gaaer.

Olaf ene.

Saa har jeg dog ei taget fejl af ham,
 Naar man ham kaldte lumsk og underfundig.
 Hans Handling bar vel Troløshedens Præg,
 Men naar jeg saae ham i det aabne Ansigt,
 Begreb jeg ei sliq Underfundighed.
 Besynderligt! Kalf har en christen Siæl,
 I Grunden blød — dog Hedning. Du, min Thormod!
 Du er saa stolt, som Thor, og dog en Christen.
 Saa selsomt blandes Menneskenes Væsen.

Han gaaer til Doren, og raaber:

Lad Rognvald Bonde bringe Kisterne!

Rognvald kommer med to Trælle, som bære en stor og en
 mindre Kiste ind i Laden. Trællene gaae.

Olaf.

Rognvald!

Rognvald.

Herr Konge!

Olaf

aabner den mindre Kiste, og tager to store Punge ud deraf.

Disse Penge, Bonde!

Du give skal til Kirker og til Præster.
 Glem heller ei de Fattige! Desuden
 Betal endeel for Siælemesser, Rognvald!
 For dem, der falde nu ved Stiklestad.

Rognvald.

Til Siælemesser over dine Helte!

Olaf.

Nei, Rognvald! det behøves ei med Guds Hielp;
 Thi falder jeg og mine christne Kæmper,
 Da vil Gud nok forbarme sig. Du skal

Betale disse Siælemesser, Rognvald!
 For mine Fiender, for de stakkels Bønder,
 Der fare vild. De kan behøve det.

Rognvald kysser Kongens Haand; Olaf lægger den anden paa
 Bondens Hoved, signer ham, og siger:

Dg kald mig nu paa mine Høvdinger!
 Jeg maa dog gjøre Brug af disse Skatte.

Rognvald gaaer

Thormod kommer.

Olaf.

Ja, Thormod! her du kommer ret som kaldet.
 Jeg har endeel fortræffelige Sværd
 I denne Kiste, der skal deles ud;
 Dg Kongen glemmer heller ei sin Skjald.
 Det tidt har undret mig, at see dig, Thormod!
 Med dette gamle rustne Sværd ved Bælte.
 Det seer jo ud, som om det havde ligget
 I Jorden.

Thormod.

Ja, det har det ogsaa.

Olaf.

Hvad?

Thormod.

Det har endnu ei truffet sig, Kong Olaf!
 At du har spurgt mig om mit rustne Sværd.

Olaf.

Hvi er det rustent?

Thormod.

Det er ædel Rust;
 Det er Hrolf Krakes, Leirekongens Blavind,
 Hans eget Sværd.

Dlaf forundret.
Hvad?

Thormod.

Den berømte Skofnung,
Som Slegge tog af Høien og forcered
Til Kolmar Skiald. Han var min nære Frænde,
Nu har jeg arvet Skofnung efter ham.

Dlaf tager det henrykt i Haanden.
Hrolf Krakes Sværd, den store Leirekonges,
Den store Hednings! Skiald! af alle Drotter
Før Christendommen — ingen agter jeg
Saa høit, som Hrolf i Leire. Spurgte man:
„Hvo helst af hine Konger vil du være?“
Jeg svared: „Ingen, thi jeg er en Christen;
Men høiest agter, elsker jeg Hrolf Krake
Blandt Hedninger“.

Thormod.

Saa lad mig skienke dig
Hrolf Krakes Sværd, forsmaa ei Skialdens Gave!

Dlaf.

Jeg takker dig. Men jeg har selv et Sværd,
Som stod i tre og tredive Slagtninger
Mig troligt bi — og Grebet er et Kors.

Thormod.

Tilgiv! Du trænger ei til Andres Sværd.
Dg saa berømt din Sneiter vorde vil,
Som Leirekongens Skofnung.

Dlaf giver ham en Guldring, og siger venlig:

Tag den Guldring,

Da du forsmaaer mit Sværd.

Thormod.

Mit Hierte binder

Du fast dermed, men ei min Arm, Herr Konge!
Den slaer for Olaf med Hrolf Krakes Sværd.

Biørn Staller, Finn og Thorberg Arnason, Dag Rigson, flere
Kæmper og Skialdene komme.

Olaf.

J gode Venner! skøndt jeg veed, at Trofskab
Og Tapperhed belønnes ei med Guld
Og med Klenodier, saa vil J dog
Vist gierne, kort før Slaget, af min Haand
Modtage hver en god og prægtig Glavind.
Den skionne, fromme Dronning Ingegerd
Bad mig at række Sværdene til jer.
Fra hendes Haand faaer Bæret større Kraft.
Thi Christen=Kidder agter ædel Liv;
J Himlen sidder jo vor Frue selv
Og deler Vren i sin Yndighed.
Biørn Staller! dig tilkommer Gaven først.

Med to Sværde i Hænderne, smilende.

Vil du hae dette Sværd?

Biørn

griber begierlig efter det andet, med mere Guld om Haandsfanget.

Nei, giv mig dette!

De andre Kæmper see paa hinanden, og lee.

Biørn vred.

Hvad leer J af, Grønfoldinger?

Olaf omfavner ham.

O, lad

Dem lee! Det er jo godt, at vi er muntre,

Før vi skal stride. Men I gjør ham Uret.
De troe, du valgte det for Guldets Skyld.

Til de Andre.

Men jeg forsikkrer jer, at ogsaa Klingen
Er bedre. Det forstaaer min Mærkismand
Bed første Blif. Tag Sværdet, gode Staller,
Min bolde Biørn! Jeg haaber, Hver i Flokken
Vil bruge sit saa tappert, som du dit.

Biørn.

Hvad er vort Ordtag, Herre?

Olaf.

Det er: „Fram,
Fram, Christmænd! Korsmænd! Kongsmænd!“

Biørn.

Herre Konge!

Jeg har et Raad at give dig, som vist
Kan være dig til største Nytte.

Olaf.

Tal,

Min gamle Ven!

Biørn.

Dprørerne forsamle
Sig meer og meer i Flokketal. Man siger,
Der er tolv tusind — vi er fire tusind.

Olaf.

Men vi er Helte.

Biørn.

Rogle — visseelig,
Ja, selv en dygtig Hob kan kaldes saa.
Men hvad er kraftig Arm i vilden Storm?
Folkbraseri — det er en Ildebrand,
Som kun kan dæmpes med en anden Ild.

Olaf.

Vi dæmpe den med Staal.

Biørn.

Nei, Jld, Herr Konge!

Saa har du vundet Seier, før du stred.

Olaf.

Hvad mener du, min Gubbe?

Biørn.

Disse Bønder

Har Huus og Hiem, Hustru og Børn forladt,
 For at bekæmpe deres ædle Herre.

Du viser dem for stor en Ære, Konge!

Bed at nedlade dig til Kamp mod dem.

Send dine Trælle blot til deres Bygder,

Lad Alting røve, deres Gaarde brænde!

Saa vende de, som Rævene, til Hulen,

At frelse deres Unger.

Olaf.

Nei, min Ven!

Det strenge Raad kan Kongen ikke følge.

Jeg negter ei, jeg har tilforn engang

For ti Aar siden brugt det grumme Middel;

Det var for Christi Skyld — og dog ei Ret.

I Dag jeg strider for min egen Sag;

Og jeg er meer ei den, jeg fordum var.

At handle saa, det var ugudeligt,

Som det var uflogt. Hvis vi seire, Biørn!

Da er det godt, at Landet, vi har vundet,

Blev ei aldeles ødelagt; men hvis

Vi falde, Biørn! — da er det allerbedst,

At staae for Frelseren med rene Hænder.

Biørn.

Jeg har ei meer at si.

Harald Sigurdson kommer hurtig.

Broder! faaer

Jeg intet Sværd? Jeg hører, du forærer
Dem til Saamange; faaer ei Harald eet?

Olaf.

Min Harald! du est ifkun femten Aar,
Du est for ung at gaae i dette Slag.
Spar dig til Fremtids Aar! Min egen Søn
Er kun et lille Barn; i Fald jeg falder,
Da er det godt, jeg har en Broder her,
Som overlever mig, at ingen Fremmed
Skal gribe Magten.

Harald.

Det var evig Skam

For mig, i Fald jeg stod med tomme Hænder
Og gabed som Tilskuer blot i Slaget
Bed Stiklestad. Jeg før har været med.

Olaf tager et Sværd frem.

Men er det Sværd ei alt for tungt til dig?

Harald.

Jeg lader det med stærke Remme snøre
Til Armen fast, saa faaer jeg Heelmands Kraft.

Olaf.

I Herrens Navn!

Finn Arnason melder:

Nu siner Fienden man.

Olaf.

Saa skynder eder ud, I Hovdinge!
At ordne Hæren, som jeg har befalt.

Jeg vil med mine Skjalde siunge først
 Det gamle Viarkemaal, som Bodvar sang
 I Leire, sidste Nat, da Hrolf hiin Gode
 Blev overfaldet af Forræderne.
 De Hedningord, som Sangen indeholder,
 Beed vi at give frommere Betydning.
 Men mine Kæmper elske denne Sang,
 Der styrker Modet meer, end gammel Miød.
 Dplukker alle Luger —

Lugerne lukkes op til begge Sider.

at min Hær

Kan høre Sangen, lade Skjoldeflang
 ledsage den.

Til Skialdene.

Nu henter eders Harper!

Hovdingerne gaae. Trællene oplukke alle Luger til begge Sider.
 Skialdene komme med deres Harper. Dlaf drager sin
 Sneiter, og stiller sig midt imellem dem: Thormod Kol-
 brunar og Thorfind Mund paa høire, Gissur Guldbraa
 og Hofgarde Ref paa venstre Side Kongen siunger med
 Skialdene til Harpernes Klang; i Mellemrummene hører
 man Hæren til begge Sider slaae paa Skioldene.

Dagen er oprunden,
 Duggen Løvet dækker,
 Hanen ryster Hammen,
 Kiæf til Kampen galer.
 Baagner nu, I Venner!
 Bærgen slebent vinker
 Kongens gode Kæmper,
 Kraftige som kiække.

Blodbestænkte Skiolde,
 Spyd og Sværde fløver!

Edel er af Etten
 Ei den bange Feige.
 Bakt ei her til Vinen,
 Ei med Biv at lesle,
 Men til Hildurslegen
 Hanen Helten vækker.

Olaf begejstret.

Og nu afsted! Og alle mine Skjalde
 Skal være med, hvor høit min Sneiter Klang;
 Thi hvis jeg blegner, hvis jeg skulde falde,
 Saa lever jeg dog fort i eders Sang.
 Jeg gierne gaaer i Døden, hvis den kunde
 Fuldende, hvad ei meer mit Liv formaaer.
 Hvis som en Martyr her jeg skulde blunde,
 Vil Kirken blomstre, hvor min Kiste staaer.
 Min Athelstein! du faldt i feire Dage,
 Du kom for tidlig til dit store Kald;
 En Hestelever tvang man dig at smage,
 Din Død besang en stor — ei christen Skjald.
 Min Tryggvason! for streng du vilde tvinge
 Til milde Tro dit stolte Fædreland;
 Du sank ved Svolder, og der brast din Klinge,
 Maaskee du lever end ved fremmed Strand,
 Som Gremit maaskee — men langt fra Hiemmet.
 Mig vinkte Hiemmet til sit fiære Skjød.
 Ja, Christendommen er ei længer fremmed,
 Naar Olaf den besegler med sin Død!

Han gaaer med sine Skjalde.

Ved Stiklestad.

Fjeldegn med fri Udsigt i Baggrunden. Det er Tusmørke.

Solen er bedækket af en Sky.

Under Musik, som udtrykker Stemningen og Folkebevægelsen, kommer et Optog af bevæbnede Bønder, og gaaer over Skuepladsen. En Flok bliver staaende, anført af Kalf Arnason i Harnisk, fulgt af Thorer Hund i Rensdyrkoste.

Thorer.

Vi vil omringe ham med Mængden, Kalf!
Saa fange vi ham sikkert.

Kalf med Foragt.

Saadan fanger

Man Dyr, men ikke Konger. Naar du sælger
i Tønsberg og paa Glade dine Varer,
Saa kan du være sikker paa din Fangst;
Eft du en Helt, da maa du vove Livet.

Thorer.

Troer du, at jeg er bange?

Kalf.

Du har vel

forstandset dig bag dette stive Belsværk.
Du ligner Dyret meer end Mennesket.
Du tænker vel at skræmme Olaf bort
Med Hexekosten?

Thorer.

Spotter du din Ven?

Man skulde troe, du holdt med Olaf.

Kalf.

Nei,

Ved Asa-Thor! det skal jeg vise ham,
At Kalf ei holder med ham.

Thorer.

Hvor det bliver
Paa een Gang mørkt! Kan du begribe det?
Vi samles i Skærsommer efter Middag,
Og alt det aftnes, som ved Vintertid.

Kalf.

Det er en vigtig Stund. De høie Guder
Indhulle sig i Mulm og Mørke, Thorer!

Glad.

Men seer du Freias Rok ved Middagstid?
Jeg tydeligt den siner. Det betyder,
At vore Guder seire. Olaf skal
Gi med sin Sommerdag fra Syd betvinge
Den norske Vinternat.

Thorer.

Der er han alt.

Kalf.

Til Strid, I Bønder! Husker Løsenet:
„Fram, Bondemænd!“

De gaae.

Skiermydsler begynde, ledsagede af Musik. Det bliver alt
mørkere og mørkere. Skyn gaaer bort fra Solen, og
den staaer som en sort Kugle med rød Rand, midt paa
den blodigtbæmrende Himmel.

**Kong Olaf og Biørn Staller møde Thorer Hund og
Kalf Arnason.**

Kongen hugger til Thorer med sin Sneiter, saa der staaer
Støv ud af Hensdyrskosten.

Olaf til Biørn.

Glaa Hunden, som ei Jernet bider paa!

Biørn vender sin Øre, og staaer Thorer med Drehammeren.

Ihorer

giennemborer Biørn med sit Spyd; han falder.

Saadan vi bede Biørne!

Til Dlaf.

Nu skal du,

Kong Dlaf! ogsaa døe.

Kalf kaster ham tilside, saa han tumler.

Men ei for din Haand.

Hust, Dlaf! hvad jeg loved dig, da sidst

Vi talte sammen.

Han dræber Kongen.

Ei for Nidingshaand!

Dlaf.

Nu hjælp mig, Gud!

Falder.

Det bliver aldeles mørkt. Dyrerne og Sværdene klinge i Mørket mod hinanden og paa Skioldene. Røsenet høres alt imellem fra den ene Side: „Fram, fram, Bondemænd!“ og fra den anden: „Fram, fram, Christmænd! Korsmænd! Kongsmænd!“

Tæppet falder.

Femte Handling.

En aaben Plads, med Skov til den ene Side, til den anden
et stort Bialkehans.

Thorers Hund. Hans Træl, med en Pose under Armen.

Thorers.

Du seer, at jeg har Tillid til dig, Kimbe,
Min Træl! jeg veed, du er mig tro; og det
Er baade godt for dig og mig, thi flygted
Du bort med disse kostelige Sager,
Saa veed du, jeg kan finde dig. Jeg hedder
For Jngenting ei Thorers Hund: jeg lugter
Paa Jagten Færten lig'saa godt, som Hunden;
Og Bildtet smutter ikke let fra mig.
Men det var ikke det, jeg vilde sige.
Jeg vilde kun befale dig, at du
Skal skynde hjem dig til min Hustru, Kimbe!
Med disse Smykker, som paa Valen jeg
Tog fra de døde Christmænd, og som de
(Endeel dog i det mindste) atter tog
Fra Usa=Thor, da Olaf havde væltet
Ham ned i Støvet. — Alt er ikke fundet
Af hvad jeg savner; derfor vil jeg gaae
Til Lægehusene, de Saarede

Skal flye mig det tilbage. — Hvad er det?
 Der kommer Sværmeren Kalf Arnason
 Med Bondesloffen og med Olafs Kiste.
 Jeg kan ei lide den forrykte Karl.
 Jeg veed det, han foragter mig; jeg ham.
 Han hader Olaf — nu, det gjorde jeg med,
 Men han er død, hvad rager han mig meer?
 Dog hvad gjør Kalf? Først var han saa forbittret,
 At ei engang han undte mig den Ære,
 At give Kongen Banesaar. Han fik
 Mig skubbet bort — blot af Forsænglighed,
 For at i Skialdesangen siden efter
 Han skulde vorde nævnt som Kongens Bane.
 Og nu — nu vil han ei engang tillade
 De stakkels christne Mænd at jorde Kongen.
 Nu vil han brænde Liget, drukne det.
 Hvad bryder jeg mig om de dumme Streger?
 Gaa, Rimbe! med din Sæf. Jeg skaffer meer.

Trællen gaaer.

Thor er

ene; han tager et Smykke frem af Barmen.

Det bedste Smykke, dette Christusbilled
 Paa Pladen af det tykke Guld, det tog jeg
 Af Kongens Liig; det bærer jeg paa Brystet,
 Som, Olaf! du, men ei, som du, i Brystet.

Han giemmer det paa Brystet igien, og gaaer.

Kalf Arnason kommer med en Flok Bønder, der bære en
 stet Liigkiste af umalede Fyrrebræder; fulgt af Drabanter.

Kalf.

Ja, hører nu, I Bønder! hvad jeg siger:
 Jeg deler eders Had til Olaf Digre;

Saa lidt som J, jeg vil, at Munkene
 Skal bringe ham i Kirken, gjøre Bæsen
 Af den Bedrager's Hellighed, og muligt
 Med Optog og med Lys forvirre Hiernen
 Paa Mange. Men hans Liig maa heller ei
 Paa Baalet brændes; det var Hedninghæder,
 Dg den fortiener ingen Christen Drømmer.
 Nedsænker ham da dybt i Throndhiems Fiord,
 Betynger Kisten vel med store Stene!
 Men aabne maa man ei hans Kistelaag;
 Han være, hvad han være vilde, han
 Bar dog Haarfagers Æt og Norges Drot.
 Den Riding, som formaster sig mod Raaget,
 Drabanter! støder ham med Spydet ned.

En Bonde.

Bær du kun rolig; vi skal ei berøve
 Den salte Fiord sin døde Skat.

Kalf.

Saa gaaer!

Dg skynder eder, før en anden Sværm
 Af Olafs Kæmper hindrer denne Balfart.

Bonder og Drabanter gaae med Kisten.

Kalf Arnason staaer hensiunken i dybe Tanker. En gammel
 Mand i Munkedragt træder bleg og forvirret ud af Stoven.

Manden.

Kalf Arnason! Kalf Arnason!

Kalf vaagner af sin Grublen.

Hvad vil

Du mig, du blege Gubbe?

Manden.

Jeg vil sænkes

J Fiorden med min fromme Konges Liig.

Kalf.

Ha, jeg skal kiende dig — hvo est du, Gamle?

Manden.

Jeg var en Bisp, mens Olaf var en Drot.

Kalf.

Ha, Biskop Grimkel!

Grimkel.

Nu er jeg en Munk,
En Tiggermunk, der trygler dig om Døden.

Kalf.

Uhyggelige Gubbe!

Grimkel.

Ha, beklag

Dit blinde Fædreland! Hvor Olaf er,
Dg hvor jeg kommer, trives Lykken evigt.
Men dette Liv er usfelt og forhadet.

Til Kalf.

Kom, Dødens Engel! Uforsonlige!
Drøb mig. Dg har du drøbt mig, kast mit Liig,
Med Steen belæsset, til min fromme Konges.
Da Throndhiems Fiord vil græde salte Taarer,
Dg skumme med Foragt mod jer, I Mænd,
I Mennesker, som staae med tørre Dine
Paa Stranden efter fuldendt Riddingsværk!

Kalf.

Dg troer du, Kalf har øvet slikt et Værk?

Grimkel.

Befalte du dem ei at sænke Liget
I Fiorden?

Kalf.

Jo; men for at skaane Liget.

Thi kun med Steen og Straae var Kisten fylt.
 Og Kongens Liig henbringe mine Mænd
 I Skovens Dyb til bælmørk Klippehule,
 Hvor det i Fred kan staae, til Raseriet
 Har sat sig, og I kan begrave ham.

Grimkel vil omfavne ham.

Hugprude!

Kalf.

Roes mig ei, omfavn mig ei,
 Herr Biskop! Veed I — nei, det veed I ei,
 At hellig Olaf faldt for denne Haand?

Grimkel.

Nei, Kalf! Men at du selv ham kalder hellig,
 Bevise, at du har fortrudt din Synd.

Kalf atter grublende.

Stundom begaae vi Mennesker en Synd,
 Og troe, det er en Dyd.

Grimkel.

Hil dig, i Fald

Dit Hierte roes!

Kalf.

Hvis det var for silde?

Grimkel.

Paa Raadens Dør ei bankes kan for silde.

Kalf.

Den Solformørkelse, mens Slaget vared,
 Var et forfærdeligt Terteegn. Jeg det tyded
 Til Balhals Vre; men det var ei saa,
 Thi knap var Olaf død, og laae paa Balen,
 Saa smilte Solen venligt paa hans Liig,

Der laae saa skönt med rosenrøde Kinder,
Som om han leved end.

Grimkel.

O, Kalf! det var
Et stort Mirakel. Olaf er en Helgen.

Kalf.

Og dette Jertegn med den danske Mand!

Grimkel.

Det glæder mig at finde dig saa blød.

Kalf.

Blød? Een Ting løber vildt mig om i Hovedet
Og ængster mig, til jeg forstaaer det ret:
Kong Olaf sidste Ord til mig i Gaar.

Grimkel.

Siig mig hans Ord! Jeg haaber, jeg forstaaer dem.

Kalf.

„I Fald jeg falder,“ sagde han, „da vil
Maaskee min Død dit Hierte røre, Kalf!
Du bliver meer ei Saul, som stener Christne;
Maaskee en Paulus.“ Hvo var denne Paulus?

Grimkel.

Forblindet først, som du. Da Stephanus,
En hellig Mand, som Olaf Haraldson,
Af vilde Sværme dræbtes, da var Saul
En af de Grummeste; men siden, Kalf!
Da han i Gensomhed bedrøvet grubled,
Og vandred ad en Bei, da lød en Røst
Fra Himlen i et vældigt Tordenskrald:
„Saul! hvi forfølger du mig dog saa grumt?“
Og fra det Dieblif var Saul en Christen.

Et stærkt Tordenskrald lyder pludselig over deres Hoveder.

Kalf

kaster sig paa Knæe, med foldebe Hænder.

Din Tiener hører, Herre!

Reiser sig.

Kom, Herr Biskop!

Primsignet er jeg længst; men vil J døbe
Mig strax i Skovens Kilde?

Grimkel.

Gierne, Søn!

Men hvor er Fadderne?

Kalf dybt rørt.

De hellige Engle!

Han gaaer med Biskoppen.

Forhallen til Sugehuset.

En Skorsteen til den ene Side, med Jld. Lægeqvinden
kommer med en Gryde, som hun hænger derover. Thormod
Kolbrunarskiold træder langtsomt ind, dødbleg.

Lægeqvinden

rører i Gryden, vender sig til ham, og siger:

Nu trænge de til mig, de dicrve Helte.
Midt under Slaget — ja, det er en Stolthed,
Gud naade da det Qvindemenneske,
Der turde nærme sig! Endskiøndt — min Sandt,
Balkyrien, som kalder dem til Balhal,
Er ogsaa Qvinde; Beborg og Ursine
Bar stærke Skioldmøer i Bravallslaget.
Men det er nu det samme. Ingeborg
Er fredelig, som Gir. Jeg laver dem
De bedste Bindsler for de værste Skrammer,
Og styrker dem med kraftig Urte-drif.

Dg derfor elske de mig, som en Moder,
 Der ammer sine Børn. Nu ligge de
 Taalmodige paa Bænkene, de Stakler,
 Dg Nogle vaande sig, som syge Roer.
 Den stakkels unge Harald Sigurdson
 Er ogsaa stærkt forbugget; men man hører
 Ei Ahy af ham. — Mand! hvis du ei er saaret,
 Saa kunde du nok hielpe mig, og hente
 Det Brændeknippe, som ved Døren ligger.
 Jeg — som du seer — har begge Hænder fulde.

Thormod gaaer ud, og henter hende Brændet. Hun kaster noget
 deraf paa Ilden, og seer paa ham.

Men seer jeg ret? Du est jo bleg, som Døden.
 Hvad fattes dig?

Thormod.

Sig Qvinden undrer over
 At jeg er bleg? Man vorder ei rødmusset
 Af dybe Bunder.

Qvinden.

Lad mig see din Bunde!
 Thormod blotter sin Side.

Qvinden.

Der sidder jo et Jern deri.

Thormod.

Ja, ja!

Det er en afbrudt Piil.

Qvinden.

Jeg veed ei, hvor
 Den vender hen; om det er Hulsaar, eller
 En mindre dyb og mindre farlig Bunde.
 I denne Kiedel koger jeg en Grød
 Af Løg og stærke Urter; den jeg giver

De Saarede. Naar de har nydt af den,
Saa veed jeg strax, om Saaret ret gaaer dybt,
Thi da det lugter stærkt af Løget. Kom
Og spis nu ogsaa lidt!

Thormod.

Nei, mange Tak!

Jeg er ei syg for Grød.

Qvinden.

Lad mig dog see!

Betragter Saaret igien.

Ha, det gaaer dybt, det er et Banesaar.
Jeg med en Tang kan trække Stumpen ud,
Men naar det skeer, da har dit Liv en Ende.

Thormod.

Laan mig en Tang, hvis du har een tilovers.

Qvinden giver ham een.

Her har du een. Men tør du selv?

Thormod putter den i Lommen.

Hvorfor ei?

Tak, Qvinde! Jeg er ikke ræd for Døden;
Men friste Livet nogle Dieblif
Endnu, det vil jeg nok. Gaf til de Andre!
De Længerlevende behøve dig.

Lægeqvinden gaaer ind.

Thorer Hund kommer udenfra.

Jeg væmmes næsten ved at gaae derind;

Stirrer paa Thormod, og siger drillende:

At høre paa den Jammer og det Hyl.
Stor Skam for raske Karlsfolk, ei at taale,
Naar Saaret smerter. Muligt Kongens Mænd
Har Manddom viist i Striden; men kun slet
Udholde Smerten de af Saarene.

Thormod.

Du har vist fine, lange Drer, Bonde!
Da de kan høre Klynk, hvor ingen lyder.

Thorer betragter ham.

Var du i Slaget med?

Thormod stolt.

Det var et Spørgsmaal!

Spodsk.

Var du der ogsaa?

Thorer.

Ja, med Bønderne,

Som bedst var. Est du saaret?

Thormod.

Lige godt;

Det er ei Talen værd.

Thorer.

Du har en Guldring

Om Armen, du est en af Kongens Mænd.

Giv mig din Ring, saa skal jeg skiule dig.

Men dersom Bønderne dig træffe her,

Bil de betale dig Uleiligheden.

Thormod.

Tak, Thorer! Tak! Du har et Hundenavn,

Men skøndt jeg gierne troer, du deler fleer

Af Hundens Egenskaber, tvivler jeg

Dog meget om, du est saa tro, som Hunden.

Thorer truende.

Giv mig din Guldring!

Thormod rolig.

Thorer! tag den selv.

Kong Olaf har forært mig den. Du veed,

At hvad man i Foræring faaer, det bør

Man ei til Andre skienke. Bold og Magt —
 Det er en anden Sag; men Ringen faaer
 Du ikke, Thorer! med min gode Billie.

Thorer griber ham om Armen.
 Her holder jeg din matte Arm med Guldet.

Thormod.

Den stærkere med Staalet træffer dig.

Han tager hurtig en Daggert ud af Barmen, og støder den
 mod Thorer's Bryst, men Daggerten springer i Stykker paa
 Gulbpladen.

Endnu i Hæskaller under Kofte?

Thorer

slipper ham, træder forsærdet tilside, og siger:

Christbilledet har frelst mig! Hellig Olaf
 Har frelst mig! Crucifixet, som bedækker
 Mit Bryst, har reddet mig fra Daggertstødet!

Thormod.

Hvad drømmer Hunden?

Thorer.

Lovet være Olaf!

Han kors'er sig, og gaaer.

Thormod med et Blik til Himlen.

Min fromme Konge! Thormod er just ikke
 Saa hurtig til at troe den Slags Mirakler;
 Men dersom du har omvendt denne Hund,
 Har du som Helgen gjort dit Mesterstykke.

Efter et lidet Ophold.

Hvad staaer jeg her endnu og tøver efter
 Paa Grændsen mellem Liv og Død? De Andre
 Gik alle mig forud: den fromme Konge,
 Biørn Staller, mine Landsmænd Skialdene.
 Besynge skulde vi Kong Olafs Daad,

Vi var i Kredsen inderst, for at see den,
 Men deelte Drottens Skiebne. Heltedaaden
 Nu døer med os — og det bedrøver mig.

Sighvat Skiald kommer som Pilegrim med hvid Stav i Haand,
 Muslingeskaller paa Gatten.

Sighvat.

Jeg stod paa Mont en Morgen
 Ved Borgen, og betænkte
 Den svundne Tid, da Skjoldet
 Og Brynien sprang for Breiden.
 I Hu jeg kom den Herre,
 Den kiække Norges Konning,
 I Livets Vaar en Bifing,
 Gavnild mod alle Giester.

Thormod haanligt.

Ha, Sighvat! Kommer Skialden
 Som Vinterflud — for silde?
 Det hæsligt frøs i Høsten,
 Da Blade faldt fra Birken.
 Med Munke sang du Messe,
 Mens Miolnir Korset knuste.
 Gaf, Bløde! nu tilbage;
 Hvi dvæler du hos Døden?

Sighvat.

Til Helveds Luer hede
 Den hvide Christ mig faare,
 Hvis feigt fra Olaf flygted
 Den ellers Tro og Tappre.
 Jeg drog til Rom en Reise,
 Da Drotten drog af Landet;
 Brat ilte jeg tilbage,
 Da Haabet atter hørtes.

Jeg agted intet Andet
 Paa Floder og paa Fielde;
 Jeg saae ei skønne Syner,
 Men Olaf, Kongen, ofte.
 Han vinkte mig. Paa Beien
 En Bonde ved sin Bolig
 Høit klynkede over Qvinden,
 Hændset i feire Dage;

Da sang jeg: „Manden sørger,
 Som mistet har sin Mage;
 Men større Kæmpers Kummer
 Er for den store Konge“.
 Hid ilte jeg — men, Himmel!
 For Døden at opdage,
 Og for med Spot at saares
 Til Velkomst af den Brede.

Thormod rækker ham venligt Haand.
 Sighvat! du est uskyldig.
 Vær billig mod den Blege!
 Jeg gierne gaaer i Graven.
 Nu digter du et Drapa,
 Langt bedre, holde Broder!
 End Thormod det kan tømre.
 Tilgiv min Tidseltale! —
 Du est et større Enille.

Sighvat.
 Du Sværdet bedre svinger.

Thormod.
 Min Midfiærhed mig nager.

Sighvat.

Lad den dig ei bedrøve!
Hver feiler, mens han færdes.

Thormod.

Saa leed mig ud i Lunden,
Paa Bænken under Birken!
Der tro jeg Alt fortæller
Om Kongen og om Kampen;
At du i skønne Drapa
Kan høit om Helten svinge.
Saa skal jeg skue Solen
Dg Blomst endnu og Bierget.
Dg naar du saa har nemmet
Alt, hvad til Qvadet kræves —

Viser ham Tangen.

Da napper dette Næb mig
Min Qval, jeg gaaer til Christus.

Han gaaer, understøttet af Sighvat.

Kalf, Finn og Thorberg Arnason komme ud fra Sygekamret,
fulgt af Lægeqvinden.

Finn

med den venstre Arm i et Klæde; forbitret til Kalf.

Fordømte Hedning! trænger du dig ind
I Piinselskamret, hvor de Tappe stønne,
Der, deres Konge mere troe, end du,
Har deelt hans Saar — og Mange snart hans Død?

Han kaster sin Daggert efter ham; den saarer Kalf i Bristen.

Kalf blid.

Der stod dig Kongen bi, som ei tillod dig
Et Brodermord, — men dog at saare mig,
Fordi jeg har en Røvselse behov.

Han strækker Benet ud til Lægeqvinden, som strax forbinder ham.

Thorberg holder Finn tilbage.
 Du skal ei myrde ham. Han kommer til os
 I Sygehuset, venlig, ubevæbnet.
 Jeg spored Glæden i hans Dø, da
 Han hørte, vi var ikke farligt saaret.
 Din Grumhed mod ham ærgrer mig tilsidst.
 Han være, hvad han vil, han er dog Broder.

Kalf.

Tak, Thorberg! du est ogsaa Broder.

Finn fnyssende.

Jeg
 Var Broder dig, før du blev en Forræder.
 Du est min Konges Banemand; men ved
 Den hellige Tornekrone —

Kalf afbrøder ham.

Hør mig, Finn!

Jeg elsked Olaf varmt, som du; men, Finn!
 Jeg elsked mine Fædreguder meer,
 Og, tro mod Guderne, jeg svigted Olaf.
 Dog loved jeg ham Hielp mod Bondehæren,
 I Fald han ikke vilde christne Landet.
 Han negted det naturligviis; da loved
 Jeg ham en ærlig Død. Da Thorer Hund
 Med sine Trælle kom i Hexekosten,
 Og skilte ham og Skialdene fra Hæren,
 Og vilde dræbe ham, da kasted jeg
 Den lumste Troldmand med Foragt tilside;
 Kong Olaf faldt for ærligt Kæmpesværd.

Finn.

Og har du ikke kastet Kongens Liig
 I Throndhiems Fiord?

Kalf.

Nei, jeg har reddet Liget.

Dg vil J følge mig ad Skoven til,
 Skal J den dyrebare Helgen see,
 Dg vi vil christeligt begrave ham.

Finn rørt.

Kalf! har jeg gjort dig Uret?

Kalf omfavner ham.

O, min Broder!

Afgivt mig lidt kun paa min store Regning
 Med dine Synder; jeg har nok tilbage.
 Før kaldtes jeg den Første blandt jer Brødre,
 Nu skal man kalde mig den Ringeste.

De gaae bort Arm i Arm.

En mørk Klippehule,
 kun oplyst af en Straale fra Indgangen.

Kong Rørik ledes ind af Finn Lisse.

Finn.

Her er vi sikke, Herre Konge!

Rørik.

Ha,

Hvor staae vi nu?

Finn.

Midt i en Klippehule
 Bag Skoven under Fjeldet, næsten bældmørk.

Rørik.

Jeg væmmes over dette Jammerliv.
 Fra Olafs Baand jeg vilde mig befrie,
 Dg glemte: Kiæden, jeg er smeddet til,

Er Mørkets Lænke, smidig, blød og glat,
Som den, der Fenris bandt.

Finn.

Det var dog godt,

At denne Hule fandtes; ellers havde
Vi mødt en Skare Bønderfolk paa Fjeldet,
Dg det var mig umuligt fiernt at see,
Om det var Benner eller Fiender, Herre!
Mig synes, jeg kan høre dem. Der er de.

Rørik.

Skjul mig i Kløften!

Finn skjuler sig med Kongen.

Nogle Mænd bringe Kong Olafs Liig paa en Baare af Spyd-
stager; de lade Liget synke ned paa Gulvet.

Formanden.

Her vi sætte Liget,

Som Kalf befaled. Nu afsted igien!
At Ingen mærker os; thi Sigrid løber
Med sine vilde Karle rundt omkring,
Dg snuser, som en Los, der søger Bytte.
Men heldigviis har hun ei Lossens Lugt,
Dg denne Hule finder hun vel neppe.

De gaae.

Finn kommer med Kongen.

De er alt borte, Herre! Kom kun frem.

Rørik.

Hvad vilde de?

Finn.

Thor veed; men de er borte,
Det roligt er igien.

Løber til Udgangen, og seer ud.

De gaae herfra.

Staa stille kun, saa vil jeg strax slaae Ild.

Du tidt er saa urolig, uforsigtig.

Staa der, til vi faae Lys!

Rørik.

Ha, dumme Træl!

Som om det derfor lysned meer for mig.

Han gjør et Par Skridt fremad, snubler over Liget, og styrter med Hovedet mod Jorden.

Ha! — Jeg har slaaet mig. Jeg faldt — jeg slog
Min Pande hart imod en iiskold Fod.

Han springer op.

Finn,

som har slaaet Ild, og tændt Lyset i Lygten.

J sværmer, Herre! som sædvanlig. Seer

J nu igien?

Rørik forundret.

Tidt har jeg bildt mig ind,

Jeg Synet fik; men aldrig nogentid

Saa klart, som nu.

Finn leer.

Dg seer J mig? Hvad gjør jeg?

Rørik.

Du truer mig med Haanden, dumme Træl!

Finn.

Gi, hielp mig, Thor! hvad er det?

Rørik ryster paa Hovedet.

Selvbedrag!

Jeg har kun giettet det. Hvor ofte før
J Drømme, naar jeg vaagned halvt, var jeg
forsikkert om, mit Syn var vendt tilbage!

Mig undrer kun, at denne fiære Drøm

Saa længe varer; thi mig synes end,

Jeg seer dit stygge Ansigt, Finn! hvori
Sig Dumbhed blander med Bestyrrelsen.

Finn.

Hvo maa ei her bestyrtes?

Rørik.

Det er Blændværk;

Thi der, paa Gulvet, hvor du Jntet saae,
Seer jeg Kong Olafs blodbestænkte Liig —
Smuk efter femten Aar endnu i Døden,
Kun Skægget mere busket, mere tykt.

Finn forfærdet.

I Guder!

Rørik.

Dg det forekom mig, som
Jeg slog min stolte Pande mod hans Fod.
Da brast et dunkelt Horn fra Diets Lygte;
Men Lyset brændte klart.

Føler paa sine Dine, og seer paa sine Hænder.

Hans Blod har vædet

Mit Dielaag. — Men — det er kun en Drøm.

Sigrid med Hielm paa, Haaret slagrende ned ad Rakken, for
Resten bondeklædt, fulgt af Bønder og Trælle med Fakler.

Sigrid opdager Liget.

Her fandt vi ham! Dg skynder jer nu, Bønder —
Nei — Trælle! Tager Liget, kaster det
I Klippens Dyb, hvor ingen Moders Siæl
Kan øine det, og faae det op igien;
Før Kalf, min spage Husbond, og min Broder,
Den tamme Hund — thi nu er Hunden tam —
Hidkomme, for at bære ham til Kirke.

Rørik

stiller sig for Riget, udstrækker sin Haand, tydelig i Gaffel-
lyset for Alle, og raaber:

Had af! Her byder eder Dplands Konge.
Mængden træder forundret tilbage.

Rørik.

Du søger jo, som Ulven, efter Nadslet,
Du vilde Sigrid! Skammer du dig ei?
Saa smuk endnu, og dog saa vild og grim,
Med Ulvebliffet i det store Die.
Jeg seer dig første Gang; men kiendte dig
Paa Stemmen strax.

Sigrid.

Hvordan? Kong Rørik seer? —

Du fik dit Syn?

Rørik.

Ja — Legemets og Siælens.

Mængden.

Den blinde Konge seer? Ha, hvilket Jertegn!

Rørik.

Ja, ja! jeg seer. Men jeg er vorden blind
For meget nu, som før den Blinde saae:
Jeg seer ei, Asa-Thor! din Hammer meer;
Nei, der er sat et Stykke til dens Jern,
Den blev et Guldkors, klart som Morgensolen.
Nedsøier eders Knæ for denne Helgen,
Tilbeder ham, og vorder alle Christne!

Alle knæle, uden Sigrid.

Kalf Arnason og hans Brødre, med en flok bevæbnede Kæmper.

Kalf forundret.

Hvordan? Vi troe at finde Hedninger
Mishandle denne hellige Konges Liig —
Dg Alle knæle?

Sigrid med et stolt Blik paa Kalf.

Alle?

Hun gaaer hurtig bort.

Rørif

staaer op, og betragter glad de Indtrædende.

Kalf! — Et herligt Ansigt!

Dg denne raske Skare tapper Ungdom!
Jeg seer jer, som for femten Aar; dog det
Er jer og ikke jer: den samme Skov,
Men andre Blade, Dviste, Grene paa
Det gamle Træ.

Kalf.

Du seer? Endnu et Under!

Saa bruge vi da ikke vore Sværde,
For at gienvinde Liget. Denne Hule
Blev ingen Røverkule, men Capel
For alle Christne første Gang. Saa kalder
De fromme Munke hid, som staae derude!
Indvier denne Hal, og bringer Kongens
Reliquier til Nidaros i Kirken!

Rørif urolig.

Tilgiver, Brødre! tilgiv, fromme Helgen!
At jeg for Diebliffet ikke dvæler
Dg taffer dig med Bøn og bøiet Knæ.
Det Syn, du gav den blinde Mand tilbage,
Ham kalder ud i Guds Natur. Jeg kan
Gi længer dvæle her i denne Hule;

Mit Die længe nok var flippedæft.

Jeg maa paa Bierget ud, og see mit Norge:
 Den grønne Gran, guulstammet Fyrr og Birken
 Med fine Løvbusk, Elven i sit Løb,
 Og Laxen i sit Spring, den hvide Fos,
 Og Biergets Lind, og Klippevæggens Afgrund,
 Og Blæstens Leg, og Skyens Farvespil —
 Og Himmelen, den blaa, den hvalte Himmel.
 Der, Dlaf! skal jeg see dig hos din Christ,
 Der skal jeg kaste mig, som Drm, i Støv,
 Og takke dig og den Almægtige.

Gaaer med sin Træl.

Kalf.

O, Korik! ikke du blot fik dit Syn,
 Men hele Norge, ved Sanct Dlaf's Død.
 Thi da først see vi ret Naturen klart,
 Naar Mulmet brister for det vantro Die.
 Da først forstaae vi Skovens Hvælving grøn,
 Naar den sig hvælver som den hellige Kirke.
 Da kæft bestige vi først Fjeldets Lind,
 Naar Aanden hæver sig til Gud, som den.
 Da følge vi først Elven i dens Flugt,
 Naar Siælen længes efter Salighed.
 Da først med Sværdene vi vældigt slaae,
 Naar Hænder gribe dem om Korsets Hjalte.
 Da elske vi først Børn og Hustru ret,
 Naar vi af Christus Kærlighed har lært.
 Sanct Dlaf! ingen Kæmpe vandt endnu
 Saa skion en Seir, som du ved Stiklestad.

Alle knæle om Liget. Tæppet falder.

Kund den Store.

Tragødie.

Personerne.

Knud, Konge i Danmark, Norge og England.
Emma, hans Dronning.
Hardeknud, hans Søn, et Barn.
Estrid, hans Søster.
Ulf Jarl, hans Svoger.
Svend, deres Søn, et Barn.
Edmund Jernsids, Konge i England.
Sigfert, hans Ven.
Aldgitha, en Jarledatter.
Eadrik Streon, Hertug.
Alfwyn, Biskop.
Tym, først Chordreng, siden Ridder Banner.
Hakon, Jarl fra Norge.
Athelwin, en engelsk Hertug.
Hemming, Staller ved Kongens Hof.
En Eremit.
Steen Skafsteson, en Islænder.
Velent, en Smed.
En Bondekone.
Riddere, Fruer og Frøkner, Munke, Krigere.

Første Handling.

Et Telt i Edmunds Leir, i England.

Edmund sidder med Haand under Kiind. Sigfert, en gammel Helt, træder ind.

Sigfert.

Du sidder i dit Telt og grunder, Edmund!
Ja, Ingen kan fortænke dig deri,
Naar du tilbage skuer paa et Liv,
Saa mørkt af Skygger, og saa fuldt af Sorger.

Edmund.

Jeg sørger aldrig, Ven! Jeg skuer fremad.

Sigfert.

Den vise Mand, som stiger over Field,
Maa see til alle Sider, at han ei
Medstyrter i en Afgrund.

Edmund.

Raske Steenbuf

Kun kiender lidt til slig Forsigtighed.

Sigfert.

Men Jægeren dog træffer ham tilsidst.

Efter et lidet Dphold.

Dg Jægeren har ogsaa truffet dig.

Edmund springer rask op.

Hvor finder du mig saaret? Jeg kan røre
 Saa stærk og qvit, som forhen, Haand og Arm.
 Min Gud vel ikke skiftet er til Flugt;
 Men fast paa den jeg staaer, som Knud fra Danmark.
 Det skal jeg vise ham, i Fald han vover
 At møde mig til Tvekamp.

Sigfert.

Tænkte du

Da forrigfuld nu paa din Faders Død?

Edmund.

Nei, Sigfert! nei; hans Død har trøstet mig.
 Som Engel kan han synge Hymner nu;
 Men Sværd paa Jord forstod han ei at svinge.
 Det er det Kongespiir, som gielder nu.

Sigfert.

Nei, det er ei det Spiir, som gielder meer;
 Thi som et Hav i Flod, der altid stolt
 Og mægtigt overskyller Stranden meer,
 Saa skyller Knud nu frem.

Edmund.

Til Ebben kommer.

Troer du, at disse Danske fæste Rod
 I England? Aldrig! Raseri og Bold
 Fremtvinger for en Tid sliq unaturlig,
 Uværdig Tilstand; som en Ildbrand,
 Der græsfeligt fortærer, hvad den griber.
 Men Ilden slukkes dog, og Solen skinner
 Igien, og Sæden trives i vor Mark.
 Jeg er en Angelsaxer, Alfreds Æt.
 Ha, lad mig gaae som Hyrde med min Stav!
 Jeg finder Hyrder overalt, som hylde

Den unge Kongesøn. Har Alfred selv
 Ei maattet døie Farerne, som jeg?
 Og blev dog Bretlands lykkelige Konge.
 Snart Hyrdekjæppene forvandle sig
 Til Sværd og Spyd. Saa prøve vi paa ny
 En Dyst med Eventyreren fra Siælland.

Sigfert.

Hvad fattes dig da nu?

Edmund.

Min gamle Ven!

Jeg vil tilstaae dig det. Jeg elsker, Sigfert!
 Aldgitha traf mig med sit Himmelsøie.

Sigfert.

Nu sørger du, fordi du ei kan byde
 Den Hulde Lykken?

Edmund.

Nei! thi Lykken tvivler

Jeg ellers aldrig om; den kommer nok,
 Hvis først jeg var saa lykkelig, at vinde
 Den Stoltes Hierte.

Sigfert.

Tvivler du om det?

Edmund.

Ja — meget!

Sigfert.

Erst du ikke Drot, og ung,
 Og smuk, og tapper?

Edmund.

Kiærligheden, Ven!

Har ei Forstand, den spørger ei om Sigt,
 Den følger kun sit Indfald og sit Lune.

Sigfert.

Dg Indfald, Lune kan beherske dig?

Edmund.

Ja! ene disse kan beherske mig.

Jeg følger selv mit Indfald og mit Lune.

Hvad er jeg Andet, end en Lyfferidder?

Men skal jeg seire, maa jeg, som en Ridder,

Besicles og belønnes af min Elste.

Sigfert.

Religion og Fædreland og Ære

Besicles dig!

Edmund.

Ja — aabenbar't i hende.

Sigfert.

Hvi est du da forstemt?

Edmund.

Hun kommer selv

I Dag som Bud fra hendes gamle Fader.

Sigfert.

Det tykkes mig just Kiærligheds Beviis.

Edmund.

Nei! Kiærlighed har ei saa dristigt Mod.

En Kriger kommer, og melder:

Fra Nottingham hidkommer Jarlens Datter —

Edmund.

Jeg veed det alt. Bring hende, fierner eder!

De gaae.

Aldgitha træder ind med Hælm, i Pandser, med Spyd i Haand.

Et lidet Sværd hænger ved hendes Side.

Aldgitha alvorlig.

Jeg kommer Drot — tilgiv en Mø,

Som du vel neppe kiender!

Edmund venligt spogende.

Nei, fiende gjør jeg dig vel ei,
Men Hiertet for dig brænder.

Aldgitha.

Jeg veed ei, om jeg før dig saae.

Edmund.

Det var en Aften silde,
Da træt paa Jagt i Nottingham
Jeg traf dig ved en Kilde.
Jeg tørstig bad om en Drif Vand,
Strax du mig Hornet rakte;
Men Blodet kom i større Brand,
Saasnart jeg Vandet smagte.
Ha, mon det ei var Hæxeri?
Ihi man forvist vil sige,
At Ridder loffes i Skoven tidt
Af sliig en Ellepige.

Aldgitha rolig.

Saa har du været i vor Egn?
Vel muligt, at i Lunden
Jeg rakte dig en Lædskedrif.
Grindringen er svunden.

Edmund for at prøve hende.

Det var et deiligt Horn af Guld,
Som du mig monne bringe.

Aldgitha stolt smilende.

Det var et fattigt Dæhorn
Med tynde Sølvringe.

Edmund glad.

Nu, Jomfru! har jeg grebet dig;
Hufommelsen er sikker.

Aldgitha

fatter sig, med den forrige Alvor.

Jeg mindes ikke dig; det Horn
 Kun, hvoraf Vand jeg drikker.
 Men her ei Tiden er til Spøg.
 Maaskee du med mig spøger,
 Fordi jeg som en Skioldmø klædt
 Dig i din Leir besøger?
 Min Fader havde Sønner tre —
 Edmund.

Jeg veed det.

Aldgitha.

Ingen kommer,
 De seer ei tiere Vintrens Snee,
 Ei Blomsten i Skicersommer;
 De faldt i Slaget.

Edmund medlidende.

Sønneløs!

Aldgitha.

Dg syg, nedtrykt i Sorgen,
 Den sølvgraa Gubbe ligger nu
 Dg græmmer sig paa Borgen.
 Nu tomme staae, reent uden Fryd,
 De gamle Fædrehaller;
 Nu spotter ham den hule Lyd,
 Naar sine Børn han kalder.
 Af! han har Ingen uden mig,
 Paa hvem han sig forlader;
 Men Møen vorder ogsaa Helt,
 Naar Kampen gielder Fader.

Edmund.

Du loved ham at gaae til mig?

Uldgitha.

Hans Hær er ikke slagen;
 Men den har ingen Høvding meer.
 Jeg er med Hæren dragen.
 Den staaer en halv Miils Bei herfra,
 Og den til din vil støde,
 For at forstærket, Edmund! du
 Den stolte Knud kan møde.
 Lov mig, at du vil slaae Kong Knud!
 Da hiem jeg drager atter,
 Og er ei stolt Heltinde meer,
 Men kun en kærlig Datter.

Edmund.

Uldgitha! du est just den Mø,
 Som Edmunds Hu kan vinde;
 Thi du har Mandens Kraft og Mod,
 Og est dog deilig Qvinde.
 Jernside kalder mig mit Folk,
 Stærk, som mit Sværd ved Bæltet;
 Gud veed, hvordan dit Jomfrublik
 Mit Jern saa reent har smeltet.
 Nok — jeg er din, og, Mø! din Aft
 Jeg haaber at fortiene.
 Jeg møder dine Diefast
 Med Heltedaad, du Vene!
 Jeg tænker, snart jeg rødder ud
 Af Blomsterne vor Kælde.
 Den mægtige, den stolte Knud
 I Ivekamp skal jeg fælde.
 Fra Faren eder jeg befrier,
 Din Fader Seiren bringer;

Dg hvis jeg tvinger Knud til Fred -
 Mon jeg Aldgitha tvinger?

Aldgitha.

Den Tid den Sorg!

Edmund.

Den Tid den Fryd!

Aldgitha.

Saa frels os først fra Sorgen!

Nu er ei Ro til fiælen Leg;

Red Oldingen paa Borgen!

Edmund.

Det skal jeg vist. Men mindes du

Den Rosenfrands, du fletted

Bed Kilden, hvor jeg sidst dig saae?

Aldgitha.

Det har jeg reent forgiettet.

Edmund.

I Fald jeg skaffer England Fred,

Dg Faderen sit Rige,

Siig, skienker du mig sliig en Krands

Af Roser, stolte Pige?

Aldgitha

tager en Krands ud af sin Hielm.

At skære denne Krands, min Sax,

Mit korte Sværd, jeg hvæssed;

Den skienker jeg dig, Edmund! strax.

Jeg meied den i Græsset.

Hvor grumme Danstes Blodbad stod,

Frem disse Blomster komme;

Du veed, de kaldes Daneblod —

Det er en deilig Blomme.

Band disse Blomster, Bretlands Helt!

Baa mig du ikke tænke;
 Skient Fædrelandet først en Mand!
 Det græmmer sig som Enke.

Gaaer.

Edmund.

Troer jeg mit Syn i Teltet her?
 Og skal jeg Gaven prise?
 Bar det dog Ellepigen ei
 Fra gamle Kæmpeviser?
 Hun sang mig kun om Mord og Blod
 I Skumringen, i Skyggen;
 Og som jeg efter hende greb —
 Hun vendte huul mig Ryggen.

Krigeren kommer.

Herolden fra Kong Knud er kommen, Herre!
 I Harnisk, med nedslaget Hielmegitter;
 Men han forlanger først Heroldens Ret.

Edmund.

Det Løfte sværges ham, forstaaer sig selv.

Krigeren gaaer. En harniskklædt Mand med nedslaaet Hielmegitter træder ind.

Edmund.

Nu, Krebs! kryb, hvis du kan, ud af din Skal.

Gadrik Streon

flaaer Hielmegitteret op, og siger rolig:

Ei noget Dyr saa ringe tænkes kan,
 At Mennesket jo lærer Noget af det,
 Hvis Stolthed sløver ei Opmærksomheden;
 Og saadan ogsaa Krebsen lærte mig
 I rette Tid — at trække mig tilbage.

Edmund forbittret.

Ha — Gadrik Streon!

Gadrik.

Jeg var myrdet alt,
Hvis ei mig lovet var Heroldens Ret.

Edmund.

Glendige! du vover at fremtræde
For mine Dine?

Gadrik.

Ja, jeg vover det,
Og, som du seer, det voves uden Gysen.

Edmund.

Forbittrelsen fast røver Mælet mig.

Gadrik.

Du har en Krands i Haand af Daneblod —
Glem ikke reent i din Forbittrelse,
At jeg har hadet Danskerne, som du;
At det var mig, der raadte Ethelred
Til dette Blodbad, hvoraf Blomsten udsprang.

Edmund.

Som altid, raadte du til Riddingsværk.
I Fredens Tid blev Morderdolken stødt
I de Trosthyldig-ubevæbnede;
Men da den høie Thorkil kom med Flaaden,
Da svigted feig du Ethelred.

Gadrik.

Da først

Hans egen Rækkhed havde svigtet ham
Og hele Folket. Da først Anglerne
Hinanden solgte bort for Brød, som Trælle,
Til Dansken; da en Dansk med Lethed slog
Paa Flugt ti bange Briter — ja, da svigted
Jeg Ethelred. Da Knud til England foer
Med gyldne Løvehoveder i Stavn,

Dg spotted engelsk Tapperhed med Fugle,
 Veirhaner over Masterne, der sprætted
 Med tynde Binger — svigted jeg din Fader,
 Fordi han selv sig havde svigtet alt.

Edmund.

Dg underkasted dig den vilde Hedning
 Svend Tveskiæg, der ei kiendte Grændser for
 Sin Plyndrelyst og Gierrighed; der fræk
 Jorgreb sig paa min Navne, Bretlands Helgen,
 Sanct Edmund; men som ogsaa Straffen fandt,
 Da han besvimet styrted fra sin Ganger,
 Dg Helgenen ham dræbte med sit Spyd.

Gadrik smiler.

Et Folkesagn, et Eventyr, som Hadet,
 Uvidenhed, Vetroenhed har smeddet.

Edmund.

Det hører med til Lastens Egenskaber,
 At det med Bantro spotter hellige Sagn.

Gadrik.

Jeg tiener ikke Svend, jeg tiener Knud.
 Forskiellen er saa stor paa Knud og Svend,
 Som paa Kong Edmund og Kong Ethelred.

Edmund.

Bil du nu smigre mig? Dg tænker du,
 Jeg er saa daarlig, at jeg derved glemmer
 Dit sidste Nidingsværk, da du — min Svoger —
 Løb under Slaget med din Hær til Knud?
 Da, for at svække vore Landsmænds Mod,
 Du viste Hæren et afhugget Hoved,
 Der ligte mit, og raabte: Angler! flyer;
 Edmund er falden alt — her er hans Hoved!

Gadrik.

Det gjorde jeg kun for at redde dit,
 Det virkelige, som sad sundt paa Kroppen.

Edmund.

Jeg væmmes over din Løgnagtighed.

Gadrik.

Det er naturligt, du miskiender mig.
 Hør mig! Hvert Dyr maa følge sin Natur.
 En Ræv kan ikke flyve, som en Drn;
 Men den har meer Forstand, og hvad der siges
 Om Rævens Troløshed, det er kun Snak.
 Den bruger Lysten til sin egen Frelse,
 Deri kan Ingen vel fortænke den. —
 Jeg forudsaae, det var umuligt, Edmund!
 At kæmpe mod Kong Knud; thi han forstaaer
 Krigskunsten, som en Alexander, Cæsar,
 En Carl den Store. Intet standser ham.
 Han bringer ikke Kæmper med, men Dæble;
 Saaledes kan vel kaldes disse danske
 Barbarer, der i Blodet bade sig
 Saa qvift og lystigt, som en Fugl i Vand.
 Og Intet agte de — kun Kongens Bud.
 Velan, det Bud maae vi os underkaste;
 Saa lyder det ei meer med Lovens Strengthed,
 Det vorder os et Evangelium.

Edmund.

Jeg agter ei hans Lov, og jeg foragter
 Hans Evangelium. Jeg har ham æfket
 Til Tvekamp; har han taget mod min Handske?

Gadrik.

Nei! han har begge sine Handsker paa.
 Din passer ikke Knud; den er for stor

J vis Forstand, i anden alt for lille.
 Han blotter ei for dig sin Haand, saa lidt som
 Et Hoved, hvis du tvinger ham dertil.
 Han tilstaaer, du er mere stærk, end han,
 Hvad Kroppen angaaer, Hænder, brede Skuldre;
 Men — siger han — en Seierherres Krop,
 Det er hans Hær, og han er Hærens Hoved.
 Han skiller ikke Hovedet fra Kroppen,
 For at fornøie, for at føie dig.
 Han deler ei din Fordom; han fortæner
 Din Agtelse, foragter din Foragt.
 Det er det Svar, jeg bringer som Herold.

Edmund.

Dg saadan, af Heroldens Krebseskæl
 Forstandset, bræger du til mig, som Faaret
 Til Ulven, da det sikkert stod paa Klippen.

Gadrik.

Vær først at kiende mig, før du fordømmer!
 Du est min Svoger, min Edgivas Broder;
 Med Skieldsord har du mig vel tidt fornærmet,
 Men Skieldsord af et hidsigt Menneske
 Betragtes maae, som Hundens Biæf.

Edmund gjør en truende Bevægelse.

Gadrik.

Glem ei

Heroldens Hellighed! — At ligned ved
 En Hund, er ingen Skam; thi hvad var Jagten
 Vel uden den? Dg du est vel afrettet
 Til denne Leg; du est af ægte Kuld.

Edmund.

Herolden har jeg lovet Sikkerhed,
 Ei Ridningen, som giftigt mig fornærmer.

Gadrik.

I Fald, som du, jeg er lidt mundfaad, Edmund!
 Jeg Marsag har dertil, saavel som du;
 Thi du er vred, men jeg er saa fornøiet
 Ved Evangeliet, jeg bringer dig —
 Tilgiv! det er et Evangelium —
 At det mig dristig gjør og overgiven.

Edmund.

Hvad bringer du?

Gadrik.

Hvad ei du kunde vente:
 Et Tilbud efter dette Slag, der faldt
 Ulykkelig kun ud for dig, saa herligt,
 Som om du havde vundet bedste Seier;
 Og derfor kan du takke mig, din Svoger.

Edmund.

Tal! Troer du, jeg, letsindig som et Barn,
 Alt venter mig stor Fordeel af din Pral?

Gadrik.

Knud er en ædel Drot, som sparer Blod,
 Hvor ei det strider mod hans store Plan.
 Han ynder dig som tapper Helt; han agter
 Dig som den gamle Kongestammes Æt;
 Han troer, at dit og at hans eget Held
 Kan fremmes ved en broderlig Forening;
 Og derfor vil han dele Land og Rige
 Med dig som Ven, og slutte Fred med dig.
 Han kræver Mercia, samt hvad der ligger
 I Nord og Øst for Themsen; dig afstaaer han
 Bestjæren med alt Land i Vest og Syd.

Edmund.

Vil du mig gieffe?

Gadrik rækker ham et Pergament.

Her er Kongens Brev.

Edmund læser forundret.

Et ærligt Tilbud! meer, end jeg kan vente!

Gadrik.

Af Rieerlighed kun til mit Fædreland

Lod jeg mig skielde for en lumsk Forræder;

Af Rieerlighed til Edmund, til min Svoger,

Lod jeg, som om jeg havde spillet Riget

I Danskens Hænder. Ord er ogsaa Baaben;

Knud vandt jeg med mit Ord, og var han vundet,

Da blev det mig ei vanskeligt, med Ord

At vinde ham for dig, og Land for dig.

Edmund efter at have læst Brevet.

Hvis jeg har vundet Knud, da veed jeg vist,

Jeg takker ikke dig derfor, men ham.

Gadrik.

Du snart vil see, vi mene dig det ærligt.

Tag med en Deel af Hæren, hvis du ei

Troer Knud!

Edmund.

Ham troer jeg, men jeg troer ei dig.

Knud er for stolt til, som en Rottejæger,

At stille Fælder ud; og Ulven lader

Sig heller ikke fange, som en Rotte,

Den bider, selv i Fælden, til den døer.

Jeg gaaer, at give mine Mænd Befaling.

Gaaer.

Gadrik ene.

Det giver mig et Skin af Trofasthed

Hos Knud, at jeg har hiulpet denne Svoger.

Jeg frygter Edmund ei, han er for plump.

Thi hvad er Ærlighed i Verden Andet?
 Bedrag ei skilles kan fra vor Natur;
 Det svøbes og det vugges alt med os.
 Hvi smiler Noret venligt til sin Moder?
 For at hun ei skal trække Borten bort.
 Hvi lefler Beileren sødt for sin Mø?
 For at opnaae den Gunst, der kildrer ham.
 Hvi bukker Stolthed dybt for Rigets Stormænd?
 For at erhverve Guld og Magt og Glands.
 Hvi dyrke de en Gud? De Daarer troe,
 At ogsaa ham de vinde kan ved Smiger.
 Men jeg meer ærlig er, langt meer oprigtig.
 Min List gaaer ei saa vidt. Bar der en Gud til,
 Saa satte man ham ei Bognæser paa.
 Men, evige Natur! kun du er Gud,
 Derfor tilbeder jeg dig i mig selv.
 Det er den rette Tro. De Fleste har den,
 Men tør ei være sig det selv bekiendt.
 Jeg frygter ikke for min Selvbevidsthed.

Edmund

Kommer tilbage med Aldgithas Krands i Haand.
 Min Hest er sadlet, mine Mænd i Blade.
 Nu jeg besøger Knud i Canvedon.
 Bed Gud, jeg hader Mord og grusom Blodtørst
 Saa stærkt, som han; jeg slutter Fred med ham.
 Og skiondt Aldgitha gav mig denne Krands,
 Saa sønderriver jeg den strax, og kaster
 Den dybt i Støvet.

Han gjør det.

Det var første Gang,
 At Beiler handled saadan med en Gave,
 Der skienktes ham af dyrebare Mø.

Men hun vil selv bifalde denne Daad,
 Naar kun hun Sandheden faaer ret at vide.

Gaaer.

Gadrik

tager den sanderrevne Krands op.

Den, Edmund! hun erfare skal af mig.

Gaaer.

Knuds Borg Canndon, i Nærheden af London.

En skion stor Hal, med tilgrændsende Sidegange, der staae
 i Forbindelse med den ved aabne buede Døre. Igiennem
 Buegangen i Baggrunden seer man en Hauge, og i Slut-
 ningen af Handlingen skinner Fuldmaanen over Trætoppene.

Biskop Alfwyn. Tym, en Chordreng, med rød Callot
 paa Hovedet, et Banner i Haand.

Alfwyn.

Nei, er det muligt, Tym! min Søstersøn!
 Du Barn paa femten Aar, Chordreng i Kirken,
 Og alt en Mærkismand?

Tym.

Ja, fiære Morbroer!

Kong Knud har selv udkaaret mig dertil,
 Fordi jeg ved et heldigt Indfald — Gud veed,
 Hvordan jeg fik det Mod -- i Slaget redded
 Endeel af Hæren.

Alfwyn.

Ha, fortæl mig Alt!

Det tyffes mig et Eventyr, utroligt.

Tym.

Uig med; og havde jeg ei gjort det selv,
 Saa svor jeg paa, det var kun lutter Tant.

Alfwyn.

Nu, altsaa?

Lym.

Jeg og flere Kirkens Dreng
 Bar fulgt med Præsterne; før Slaget skulde
 Vi synge de latinske Psalmer, Morbroer!
 At styrke Modet ret i Kæmperne.
 Det er jo gammel Skik.

Alfwyn.

En hellig Skik!

Knud sang vel ikke med?

Lym.

Nei, ikke meget!

Han havde Hovedet fuldt af andre Ting.

Alfwyn.

Og Fromheden, som skulde fylde Hjertet,
 Den agter han kun ringe.

Lym.

Nu — vi sang,

Og derpaa kæmped da de Ældre. Jeg
 Bar gierne gaaet med paa Diebliffet;
 Du veed, jeg arved efter salig Faer
 Den Smule Mod, det var den hele Arv.
 Men, Morbroer! du optugted mig til Klerk.
 Naturen dog ei lader sig fordrive
 Keent, siger man jo for et gammelt Ord.
 Jeg stod ved Skoven, saae paa Rytterne,
 Hvor flinkt de brugte deres Sværd og Spyd.
 Snart klapped jeg i Hænder, snart jeg vred dem,
 Og tænkte: Bar du dog en saadan Karl!

Alfwyn.

Et herligt Dufte!

Lym.

Som jeg saadan tænker,
 Da blier der midt i Slaget største Tummel,
 Uorden; Flokkens Bannerdrager flyer
 Ud Bierget til, fulgt af en fiendtlig Rytter,
 Der just indhaler ham ved Skovens Indgang,
 Hvor jeg og flere Kirkens Drenge staae;
 Nedhugger ham, saa han fra Hesten styrter.
 Den bistræ Fiende vrister Banneret
 Ud af den Dræbtes Haand, og rider bort.
 Vor Rytters Hest stod stille, som den ventede,
 At Manden atter skulde stige paa den;
 Men han fik Forsald, Staffel! red ei meer.
 Da giennemgløded mig et selsomt Mod;
 Jeg tænkte: Skal nu Edmund vinde Seier?
 Nei, aldrig! Skal de Danske flye? Nei, aldrig! —
 Et Bøgetræ just luded med sin Green
 Hen over Liget; see, da drog jeg snelt
 Den Dræbtes Sværd, hug Greenen af, og svang mig
 Med den paa Hesten. Ha, det var et Banner!
 Du havde tidt mig sagt, at Bonnen styrker;
 Det mærkte jeg. Jeg læste, jeg sang Psalmer,
 Alt som i Fiirspring jeg red hen til Hæren,
 Og raabte høit: „Flyer ikke, Danemænd!
 Her er et Haabets Banner, grønt igien,
 Et Banner af en Bøg. Bort Danmarks Bøg
 Vil glæde sig ved denne Heltespøg“.
 Og uden at betænke mig, foer jeg
 Afsted mod Fienden, Flokken fulgte mig,
 Udsprede Briten, jog ham til hans Leir;
 Og før vi vidste det — var det en Seir.

Alfwyn.

I denne Daad jeg skuer Herrens Finger.
 Han sendte dig, et Barn, vor Kirkes Tjener,
 At redde ham, den Stolte, Mægtige.
 Hvad gjorde Knud? Græd han ei høit af Glæde,
 Da han erfared Alt?

Tym.

Nei, høit han loe;
 Men det var ei Foragt, det var Beundring.
 Han tog mig paa sit Skjød, og kysked mig;
 Dg derpaa rakte han mig dette Banner,
 Dg raabte: Banner er dit Fremtidsnavn.

Alfwyn

lægger sin Haand paa hans Hoved.
 Bær from, priis altid Gud, som du har gjort,
 Saa vil fremdeles han din Idræt signe.
 Du est ei meer et Barn, du est en Mand,
 Ei blot en Mand — du est en Mærkismand,
 Dg du fortjener min Fortrolighed.

Tym.

Hvi sørger du?

Alfwyn.

Jeg sørger for Kong Knud,
 Thi han sit Hierte bort har vendt fra Gud.
 Hvad hjælper hans Forstand, hans Mod, hans Magt,
 Naar blot han hylder denne Verdens Pragt?
 Naar kun han bruger, hvad han kan og veed,
 Til Mættelse for sin Urgierrighed?
 En Engel vandred ved vor Konges Side,
 Bor hulde Dronning Emma. Længe lide
 Jeg hende saae, fordi al Bøn var spildt
 Paa dette Hierte, der blev haardt og vildt.

Da Intet hun udvirked ved sin Bøn,
 Da reiste hun til Danmark, til sin Søn.
 Fra den Tid nær en Diævel Kongen staaer,
 Der giver snart hans Dyd sit Banesaar.
 Forræder Gadrif Streon! du tilsidst
 Omspænde vil ham med din Argelift. —
 Af, Tym! han hører ikke meer Guds Ord;
 Kun offentlig han gaaer til Herrens Bord
 For Folkets Skyld, men ei af Hjertets Trang.
 Gi meer opbygger ham vor fromme Sang.
 I Skriftestolen — taler jeg om Gud,
 Da smiler han, og leer mig næsten ud.
 Og rynker jeg min Pande, siger han:
 Lær du mig ei at handle, gamle Mand!

Tym.

O, Morbroer! tro mig, det har ingen Nød.
 Hans Fromhed slumrer kun, den er ei død.
 Den vaagner nok igien, naar han faaer No. —
 Gjør mig bedrøvet ei! jeg er saa fro.
 Berøv mig ikke Tillid til den Drot,
 Der lønte mig saa kongeligt og godt.
 See her mit Banner!

Genter Løvgrenen i den anden Haand.

Det er grønt endnu,

Saa bør ei heller haabløs være du.

De gaae.

Der træder en flok danske og engelske Stridsmænd
 ind fra modsatte Sider. Gadrif Streon iler ind, og
 stiller sig imellem dem.

Gadrif.

I danske Kæmper, og I Augler! træder
 Gi ind i Salen, holder jer tilbage

Hver i sin Dør, som med en aaben Hvælving
 Til Hallen støder. Der J kan bemærke
 Hver Mine, hver Bevægelse, som yttres
 Af Kongerne. Men de vil tale sammen
 I Genrum. Knud beholder her kun mig,
 Og gamle Sigfert følger med Kong Edmund.

De træde tilbage.

Knud og Edmund komme i Purpurkaaber, med Kronhjelme,
 Sværd og Skjolde. Sigfert følger; han og Gadrik træde
 tilbage.

Edmund.

Lavard, Kong Knud! Jeg seer dig første Gang
 Saa nær. Man siger, du er spæd af Bægt;
 Men Rygtet overdriver alle Ting.

Knud smilende.

Hil dig, Kong Edmund! Man har ogsaa sagt,
 Du var en Kæmpe, som en Bade Nise;
 Men, Gud skee Lov! jeg veed, du est en Mand
 Saa smuk, som Nogen, og af Middelhøide.
 Dog — for at vide, hvordan jeg seer ud,
 Behøved du just ei at spørge Rygtet,
 Men kun Hukommelsen. Du har dog ei
 Forglemt, det var dig selv i Slaget, som
 Mig Skjoldet fløved, stak min Hest i Bugen,
 Og saared med dit Sværd min venstre Skulder?
 Det var din alt for store Tapperhed,
 Der vristed Seieren dig af din Haand.
 Da dine Landsmænd saae, du voved dig
 Saa langt, omringet af de danske Stridsmænd,
 Da troede de dig fangen, tabte Modet.
 Det gav den Skjelm, den Gadrik der, det Jndfald
 At hugge Hovedet af et Liig paa Marken;

Dg med den døde Mand, der ligte dig,
Bortfræmmed han de Levende fra Seiren.

Edmund.

Ja, List maa til, hvor Kraften ei forslaaer.

Knud.

De trænge til hinanden, tænker jeg,
Som Mand og Hustru. Dygtige Bedrift
Blir ægte Søn af slikt et Giftermaal.

Edmund.

Du byder mig Forlig, som er anstændigt;
Jeg tager derimod.

De ræffe hinanden Hænder.

Knud bestandig munter.

Dg jeg behøver

Vel ei at gjøre dig Undskyldning for
At nys jeg kæmped mod dig?

Edmund alvorlig.

Tappre Ridder,

Som elsker Eventyr og Kamp og Farer,
Kan aldrig ret af Hiertet være vred
Paa den, som skaffer ham, hvad han behøver.
Der er vel de, som dadle jer, I Danske!
Fordi med Herreskiold I overfalde
Det fierne Land, som ei vedkommer jer;
Men jeg er ei af dem.

Knud.

Det kan jeg tænke.

Du, som en Drot, naturligviis du kiender
De gamle Sagn udi dit eget Land;
Du veed, at Angelsax og Jyde kom
Omtrent herover paa den samme Tid,
Dg bortjog feige Briter. Dg hvorfor?

For di de vare feige! Vel du veed,
 At om vi ogsaa just ei Alting troe,
 Hvad gamle Sagn har sagt om Regnar Lodbrok,
 Som bygte London — Borgen har han bygt —
 Saa veed vi dog: Northumberland, Ostanglen
 Beboedes længst af Danske. Vore Fædre
 Har ført en rædselsfuld, en blodig Krig;
 Vi vil ei dadle dem i Døden.

Edmund.

Nei!

Knud.

Belan! vi arved Kriegen efter dem,
 Men vi vil slutte Fred paa egen Haand,
 For at tilintetgiøre denne Jammer,
 Der fuer Landet.

Edmund.

Ja, det er en Rædsel.

I Kamp — det er en anden Sag; der har
 Jeg ei Medlidenhed, jeg hugger ned,
 Hvad Sværdet træffer. Men i Fredens Tid
 Bold, Ddelæggelser og grumme Piinsler
 For Guldets Skyld, nedrevne Klostre, Nonner
 Og Munke dræbte, hellige Kirker brændt!

Knud.

Beskæmme vil vi ei de døde Fædre,
 Har nylig jeg, og har du selv jo sagt.
 Du fiender Blomsten, Edmund! Daneblod,
 Som voxer der, hvor Danerblodet randt,
 Da Ethelred i Freden lod dem myrde.

Edmund med et Blik paa Gabriel.

Du tog hans Bøddel i din Tjeneste.

Knud rynker Panden.

Du sagde selv, at Rygtet overdriver;
 Det gjorde dig for stor, og mig for lille,
 Det sværteð Gadrif Streon ufortient. —
 Du leged med en Krands af disse Blomster
 I Dag, da Gadrif kom.

Edmund.

Jeg sønderrev den,
 Endskjøndt min Mø mig havde bundet den.

Knud formildet.

Det Træk beviser mig dit gode Hierte.

Rækker ham atter Haand.

Velan! vi holde Fred, og Fredens Frugt
 Skal vise sig.

Edmund.

Hvad Fred? Med samlet Kraft,
 Jeg tænker, drage vi paa Eventyr,
 Som vældige Normanner.

Knud.

Edmund! nei.

Hvad Alfred har begyndt, maae vi fuldende.
 Det skionne Bretland vorde skal en Hauge,
 Der sender sine Planter først til Danmark,
 Naar ret det trives i sin hele Fylde.

Edmund.

Jeg ei forstaaer dig. Alfred var en Helt,
 Og ingen Bonde.

Knud smilende.

Just en Bonde, Ven!

Som drev sin Ploug, sin Avling i det Store,
 Da Sværdet hvilte.

Edmund.

Jeg har kun ham fulgt,
Saalænge Sværdet gjorde ham berømt.

Knud.

Du veed dog vel, han var en Harpespiller,
En Skjald, som qvad og digted skionne Sange?

Edmund.

Det var en Svaghed af ham. Ei en Konge
Bør slaae paa Harpe, digte Skjaldefange.

Knud.

Dg gjorde det maaskee Kong David Skam,
At siunge Psalmer ved sin Strængeleg,
Som end besjæle hvert et christent Folk?

Edmund tier.

Kong Alfred dyrked ogsaa Videnskaber.

Edmund.

Du selv har sagt, at vi vil ei beskæmme
De døde Fædre.

Knud leer.

Dg beskæmmes de,
Naar vi beundre dem?

Edmund.

Jeg tilstaaer dig:
Jeg fatter ikke sliig en sær Beundring.

Knud.

Velan! med Tiden du forstaaer mig bedre.
Her vil vi slutte nu Forlig og Fred,
Dg bytte Vaaben, hvis det tykkes dig,
Til Tegn paa broderlige Sindelag.

Edmund.

Ret gierne! Men hvad skal vi bytte?

Spodsk.

Handsker

Vil du ei bytte; min var dig for stor.

Mit bytte Hielm, det er vel ogsaa misligt;

Mit Hoved er dig uden Tvivl for lille.

Gadrik leer.

Nei, Edmund! det er mere tykt, end hans.

Knud smilende.

Det er jo ikke Aanden, vi vil bytte;

Den bytter sig usynlig uden Hielm.

Lad Aandens være da, hvad Aandens er!

Her gielder det den legemlige Magt.

See, Skiold og Sværd — hvad tykkes dig om det?

Edmund.

Ret gierne! Lad os bytte Skiold og Sværd.

De bytte.

Knud alvorlig.

Vi længe nok var Sværd imod hinanden,

I Fremtid vorde vi hinandens Skiold.

See, Maanen, Edmund! den er Tidens Tegn;

Vi, Tidens Børn, vi lighte den i Dndt,

Saa bør i Godt vi ogsaa ligne den.

I faaden Ungdom dæmred kun vor Maane

Som Kul, og sværted Jorden i sit Ny;

Saa krummed den sig ud som Segl, som Sværd,

Og Blod randt strømmeviis, som Regn fra Sky.

O, lad den nu i modne, skionne Manddom

Sig runde som et herligt Sommerkiold!

Edmund.

Belan! der hører ogsaa Mod til Tillid;
Mistænkelighed, dreven alt for vidt,
Er Riddingsværk. Jeg bød dig for min Handske,
Den vraged du; her byder jeg dig, Knud!
Forsønet, Ven! min nøgne høire Haand.

Knud.

Den tager jeg imod med største Glæde.

De gaae.

Gadrik seer efter dem.

Nei, Knud og Edmund! J kan ikke sættes
J Spiltoug sammen; om J ogsaa stoppe
Det fuldt af Venlighedens Rammeuld,
Saa støde dog J ved det mindste Ryk
De skarpe, stolte Horn imod hinanden.

Gaaer.

Anden Handling.

Hal i Kongeborgen.

Gadrik. Velent.

Gadrik.

God Morgen, Velent! Nu, hvorledes gaaer det?

Velent.

Godt, Herre Jarl! Min Jernhelt er alt færdig.

Gadrik.

Dg naar en Piil du lægger ham paa Stræng,

Dg stiller ham til Sigte, træffer han

I fierne Skive midt i sorte Plet?

Velent.

Det gjør han, Herre! som en øvet Skytte.

Gadrik.

Fortræffligt! Ha, det er et Mesterstykke!

Velent.

Kong Knud fandt mig som Finn, jeg var hans Træl;

Han mærkte, jeg var nævenyttig, tog

Mig til sit Hof, indretted mig et Værksted.

Han kaldte mig sin Velent, sin Poulundur.

Mit Hoved lagde jeg saa tidt i Blød,

Hvordan jeg skulde vise mig taknemlig.

Tilfidsjt udfandt jeg denne Mand af Jern,
 Dg skienkte Kongen ham; men Kongen skienker
 Mit Arbeid til den fremmede Kong Edmund,
 Der ei forstaaer det mindste sig paa Kunst.
 Er det ei ærgerligt?

Gadrik.

Jo, ganske vist!

Men der er meget Ærgerligt i Verden,
 Min gode Smed! der ei kan smeddes om.
 Jld smelter Jern; men Jntet smelte kan
 Et menneskeligt, et forhærdet Sind.
 Det veed jeg vist, jeg taler af Erfaring.

Belent.

Alt skienke slikt et Mesterstykke bort!
 Tilgiv — J kaldte det et Mesterstykke;
 Jeg veed, man skal ei rose selvgjort Arbeid.

Gadrik.

Kong Knud er gavmild. Den, som vinder let,
 Let skienker ogsaa Noget bort igien;
 Men Alt kan overdrives.

Belent.

Ikke sandt?

Gadrik.

Dit Mesterstykke siger ifkun lidet;
 Men ubetænksomt gav den gode Knud
 Til Edmund, som var overvunden alt,
 Erobringen tilbage, halve Bretland,
 Dg Edmund takker ham — med stolt Foragt.

Belent.

Den Uforflammede!

Gadrik.

Du siger, Knud

Har skienket dig din Frihed og sit Venſkab
Og Hæder ved ſit Hof.

Belent.

Det har han gjort.

Gadrik.

Og, gode Smed! du eſt forbittret over
En Andens Utaknemlighed; ſaa vil
Du ſikkert ſelv ei utaknemlig være.

Belent.

O, vidſte jeg en Maade blot, hvorpaa
Jeg kunde lønne Knud!

Gadrik.

Den har du, Smed!

Din Helt af Malm den bærer i ſin Haand.
Jernſide kaldes Edmund — det er kun
En Talemaade; vær forſikkert om,
At Buens Piil ſig trænger i hans Side,
Hvis kun den ſigter mod ham, rigtig ſtillet
Af kunſterfarne Haand.

Belent.

Du mener —

Gadrik.

Hør!

Her er ei Tid til Dmsvøb, og jeg ſætter
Mit Ord paa Skruer ei; jeg taler ærligt,
Jeg mener ligefrem. Jeg ſtoler paa dig.
Dhi jeg har ogsaa lidt at ſige, veed du;
Jeg kan vel være dig til Fremtids Nytte,
Ja ſmedde dig engang til Riddersmand.

Belent.

Tal, Herre!

Gadrik

rækker ham et lille Guldkors, som han har i et Bånd paa Brystet.

Hvis du sværger mig ved Korset
En evig Tausshed.

Belent lægger sin Haand derpaa.

Ewig!

Gadrik putter det i Barmen igien.

Jeg har Mænd,

Der ogsaa skyde, Belent! træffe godt,
Skiondt ei af Jern.

Belent.

Jeg veed det, Herre! Tal!

Gadrik.

Kong Knud fortryder alt, hvad han har giort;
Men Burren, han har sat sig i sit Haar,
Har ind sig fiktret i en Marelok,
Dg kan kun klippes bort med skarpen Sax.
Den gavner Kongen, gavner Fædrelandet,
Som fælder Edmund. Dg den, som ham fælder
Saa fløgtigt, at det ingen Opfigt gjør,
Dg ei Mistanke vækker — i det mindste
Saa Skinnet undgaaes, Intet kan bevises —
Den gavner dobbelt. Edmund kommer til dig
I denne Morgenstund, at see din Duffe,
Som han jo kalder den; om den kan træffe —
Beviis ham det!

Belent.

Hvad mener du, Herr Jarl?

Gadrik.

Lad Pilen flyve mod ham, naar han kommer
— Af Uforsigtighed — en Baadesgierning!

Belent efter en kort Betænkning.

Jeg er en Finn; vi Finner lide sjelden
 Af alt for ængstelig Samvittighed.
 Jeg hader Edmund, han foragter mig.
 Jeg er min Konge tro, som ærlig Budel,
 Thi han har givet mig et gyldent Halsbaand.

Gadrik.

Hvis der var Krig, faldt Edmund let i Slaget,
 Og Ingen græmmed længe sig derover.
 Han er bekiendt for Uforsigtighed,
 Fremfusenhed.

Belent.

Bel! lad ham fuse frem;
 Jeg træffer ham.

Gadrik.

Dog hør! du har dit Bærksted
 Her ligeover for i Floien hist;
 Jeg vil dog give dig et Vink endnu.
 Seer du det Banner, som der staaer i Krogen?

Belent.

Jeg seer det, Herre!

Gadrik.

Sætter jeg det Banner
 I Bindevet hen, betyder det: jeg bliver
 Fast ved mit Forsæt. Seer du Ban'ret ei,
 Saa tøver du med Drabet — til i Morgen —
 En anden Gang. Det vil ei vare længe.

Belent.

Godt, Herre! godt.

Gadrik.

Der kommer han. Giv Agt!

Nu skal du see, hvor slet han skiule kan
 Sit Fiendskab og sit onde Sindelag.

Edmund

kommer opbragt med et Brev i Haand, og siger til Gadrif:
 Ha, finder jeg dig, Judas, som forraader
 Uskyldigheden med dit falske Kys?

Gadrif leer.

Hvis selv du kalder dig Uskyldigheden,
 Saa har den aldrig faaet Kys af mig.

Edmund.

Du Løse, sammensat af lutter Spot!

Gadrif.

Ret saa, min Ungersvend! fram ud din Biisdom.
 Du er saa god en Hedning, som en Christen.

Edmund.

Ha, Dævlen frister Hedninger og Christne;
 Hvor Dævlen er — er du!

Gadrif rold.

Før megen Vre!

Jeg er kun dødelig — et Menneſke.

Edmund.

At du est dødelig, det skulde jeg
 Dig vise strax, hvis ei jeg stod som Giest
 I Hal hos Knud. Et Menneſke har aldrig
 Du været, Gadrif!

Gadrif.

Hvi est du saa vred?

Hvad har du der i Haand? Et Elſkovsbrev?

Edmund.

Aldgitha hader mig, fordi med Knud
 Jeg slutter Fred; den Misforstand var let

At hæve. Men hun vender Ryggen mig,
 Forbittret — evig —

Træder ham nærmere.
 Beed du vel, hvorfor?
 Gadrik rolig.

Nu da?

Edmund.

Fordi jeg hendes Blomsterkrands
 I Stykker rev og fasted for min Fod.

Gadrik.

Nu, det er ogsaa sandt: det har du gjort.

Edmund hidsig.

Det har jeg gjort; men hvordan har jeg gjort det?
 Det var af Kiærlighed til Gud og Næsten.

Gadrik.

En Mø er nidkær; hendes Beiler maa
 Ei elske Gud og Næsten høit, som hende,
 Og gjør han det, da har han stærkt forseet sig.

Edmund.

Men hvordan har hun faaet det at vide?
 Der var i Teltet Ingen, uden du.

Gadrik.

Den laae i Støv; maaskee har Nogen kiendt den,
 Og sagt Fyrstinden, hvordan hendes Beiler
 Behandler hendes Gaver.

Edmund.

Ingen Anden

Har seet det, uden du.

Gadrik.

Om nu saa var?

Edmund.

Forræder!

Gadrik.

Hvis det var en Spøg af mig,
En skaansom Straf for alle dine Skieldsord?

Edmund.

Godt, Gadrik! Hvis du har en Vresgnist,
Mød mig til Tvekamp!

Kaster sin Handske til ham.

Du er dog vel ei
For fornem? Selv du troer dig ei for lille,
I Virkelighed er du ei for stor —
Saaledes bliver du jo ret tilpas.

Gadrik tager hans Handske op.

Jeg møder dig, ung Edmund! Der er min.

Kaster den venstre Handske til ham.

Edmund.

Den venstre kaster du?

Gadrik.

Var det den venstre?

Der tog jeg altsaa feil. Men skeet er skeet.
Jeg bøier anden Gang ei Ryg for dig.
Jeg veed jo nok, at du er ikke feitet,
Og jeg saa lidt, som du. Bent til i Morgen,
Og —

Med et lumske Blik paa Belent.

jeg skal ganske sikkert træffe dig!

Gaaer med Belent.

Tym kommer.

Edmund.

Hvo kommer der? Ha, hvilket Drilleri!
Den Dreng, den Fusentast, der rev mig Seiren
Af Haanden. O, hvad er selv Heltedaad,
Naar Indfald af et Barn kan Helten fue?

Lym,

der har hørt hans sidste Ord, standser i nogen Afstand fra ham,
betragter ham skielmsk, med sammenslyngte Arme, Fingeren under
Hagen, og siger:

Stort Læs tidt væltes af en lille Tue.

Edmund.

Det er da dig, du drabelige Chordreng!
Der rev mig Egekrandsen af min Haand?

Lym.

Jeg overskatter ei min egen Daad;
Men du kan ei fortænke mig deri,
At jeg forelsket er i dette Banner,
Som unge Beiler i sin skionne Brud,
Og at jeg kysser det, saasnart jeg seer det.

Han gaaer hen, og kysser Banneret.

Edmund.

Saa gik nu atter til din Celle, Bog!
Og agt den underlige Heltegierning
Som Daaden af en Nattevandrers. Ham
Lidt lykkes, hvad en Baagen ei formaaer.

Lym.

Nei, Konge! nei! jeg var lysvaagen, da
Jeg hentede dette Banner.

Edmund.

Ja, som Lykken,
Du greb dit Bytte med tilbundne Dine.
Elikt hændes eengang, men ei oftere;
Hvis atter du fordrister dig, da kysser
Du Døden.

Lym.

Nædsomt er ei Dødens Kys,
Hvis det mig vier til Udødeligheden.

Edmund.

Forlad mig nu! Det sømmer sig ei Drotten,
At gjøre sig fortrolig med en Dreng.

Lym.

Dg troer du, Drengen taalte dine Skjeldsord,
Da Knud ham gav en Bannerherres Rang,
I Fald jeg ikke vidste, du er syg?

Edmund.

Du vover, Knøs! —

Lym.

Troer du, jeg dvæled her
Uædelmodig, for at friste dig
Til en uværdig Tale, der beskæmmer,
Hvis ikke jeg en Læge var, som kiender
Den Sundhedsurt, der kan helbrede dig?

Edmund.

Hvad mener Drengen? Gaaer han fra Forstanden?

Lym.

Nei, Herre! men Forstanden gaaer fra Hjertet.
Jeg føler fremfor Alt mig oplagt til
At være ret i Faren, hvor det kniber,
Et letbevinget, dristigt Sendebud.
Af alle Helgene var Michael
Mig kæreft, som Vorherres Bannerdrager.
Blandt Hedningernes Guder var der en,
Jeg troer, han kaldte sig Mercurius,
Med Binger paa sin Hat og ved sin Hæl;
Ham kan jeg ogsaa lide grumme godt,
Dg jeg mig føler halvt i Slægt med ham.
Det er at si: jeg er da en Christen.

Edmund.

Hvad mener du?

Tym.

Jeg hentede dette Banner

Al Danskerne, som var i Nød bestedt;
Dit Hierte trænger til en Elskerinde,
Det er i Nød — jeg henter hende med.

Edmund.

Min Elfte?

Tym.

Rigtig! Hun er hos min Morbroer,
Hos Bispen, som var hendes Skriftesaer.
Farvel! Jeg dig tilgiver, stolte Drot!
Dit Skieldsord, al din Haan og al din Spot.
Du sønderrev de Blomster, from og god,
Som spired frem af mine Landsmænds Blod;
En Rose skion derfor jeg skal dig hitte,
Og veed du vel dens Navn? — det er Aldgithe.

Hier bort.

Edmund.

O, hør mig, Tym! Tilgiv Fornærmelsen!

Han følger ham.

Kong Knud

kommer fra den anden Side i dybe Tanker.

Det er dog skönt at herske. Da Gud skabte
Det første Menneske, gav han ham Alt;
Og hvor den rette Manddom træder frem
I ægte Kraft, der vaagner Vysten atter
Til den oprindelige første Bælde.
Stort Rum behøver Egens brede Green,
Den lille Blomst kan trives i sit Bed.
Og dog — hvor fielden er en mægtig Mand!
Hvor meget kan i Verden den udrette,
Naar den staaer høit nok til at vorde seet,

Dg hørt, og adlydt. Nede, dybt i Dalen,
Der fikvles Dværgene. Det er et fløgtigt,
Ret flittigt Folk, de hamre, smedde godt;
Men Helt fra Valhal maa befale dem,
Hvis ikke vende de kun Hamrene
Mod egne, dumme Bander. —

Jeg vil ei speile mig i Folkevrimlen,
Sig Folkevrimlen speile skal i mig;
Jeg Frihed ei forvandle vil til Trældom,
Nei, tværtimod, nei, jeg gjør Trællen fri,
Fremrykker ham et Par Aarhundreder
I Kløgt og Sæder.

Men negt det heller ei, du stolte Knud!
Hvor er en Bølløst, stor som Hersterens?
Ha! lykkes det engang mig at forene
Med Danmarks Bøgelund det skønne Bretland
(Det norske Sneefield hylder alt Kong Knud),
Da vil det kaste Glands paa Leirekronen.
Hver Dansk vil rødme stolt, som nævner mig,
Dg si: Knud den Store var min Landsmand!

I det han vender sig om, og træder tilbage, møder han Gadrif,
som er kommen ind, og har hørt hans sidste Ord.

Gadrif.

Dg Sagen vorde vil saa stolt, som Dansken,
Af Knud, og si: Mellem Angelsaxer
Fremraged Knud, som Fieldet over Skoven.

Knud misfornøiet.

Har du nu atter luret? Gadrif! ha,
Det er en hæslig Bane. Hæslig er
Min Bane ligerviis: at tænke høit.

Gadrif med Lune.

Ja — man maa ikke tænke alt for høit.

Tilgiv mig, Herre! Du har sagt i Spøg:
 Der var endeel af Rattenes Natur
 I mig; jeg sniger mig paa Tærne.
 Jeg skammer mig ei ved min Kat-Natur;
 Selv Tigren, Leoparden er en Kat,
 Og Løven, — Skovens frygteligste Dyr.
 Dermed gav Skaberen os selv et Bink:
 At Styrken bør forene sig med List.

Knud.

Ja, som hos Løven; ikke som hos Tigren.

Gadrik.

Man ogsaa mig har lignet ved en Ræv.
 Hvorfor ei det? Mig huer dette Navn.
 Den stakkels Mikkil var mig altid fiær.
 De plumpe Dyr var efter ham; men han
 Vandt Løvens Gunst — og Begge hjalp hinanden.

Knud.

Hoist utaknemligt var det vist af mig,
 Hvis ikke jeg tilstod, at du har været
 Mig til mangfoldig Nytte. Du har Evner.
 Kun savner jeg en vis Høimodighed,
 Som —

Gadrik.

Åh, det er kun i vor Forestilling;
 I Handlingen vi stemmer overeens.
 Det er et Sving kun i vort Tankesæt,
 Der danner sig forskielligt efter Blodet
 Og Nerverne. Fuldblodig, yngre, du
 Er meer elskværdig, aaben. Ældre, jeg
 Er vranten tidt i mine Talemaader;
 Men ofte var det godt, i Fald min Tale
 Blev mere hørt, og agtet meer.

Knud.

Du dadler

Mit Forhold til ung Edmund?

Gadrik.

Hvad har du

Nu vundet ved din Menneſkelighed,
Som du jo kalder den? Tilgiv mig, Herre!
Men havde det ei været meget bedre,
Hvis du ham havde mødt i aaben Mark,
Dg fældet ham ſom Helt? Saa var du Drot
I hele England.

Knud.

Kald det Svaghed af mig,
Men noget Hemmeligt dybt i mit Bryſt
Befæmper ofte denne kolde Klogſkab.
Forſtanden giver dig vel altid Ret,
Den iſnende, beregnende Forſtand.
Maaskee det er en Fordom fra min Barndom,
Dg ſtræbe vil jeg at betvinge den.
Men — Edmund er dog Angelsaxers Konge,
Jeg en Erobrer. Han er ſtærk og tapper,
En ægte Ridder. Gierne tilſtaaer jeg:
En Ridder, ſom er tapper blot og ſværmer
For Elſkov, duer maadeligt til Konge;
Men Konge var han dog engang. Dg Omhed
Dg Kiærlighed bør heller ei foragtes.
Tro mig, det ofte græmmer mig i Hjertet,
At Emma, min elſtværdigſtionne Dronning,
Forlod mig, drog til Hardeknud i Danmark —
From, trøſtesløs — fordi jeg hende var
For verdslig og for hedenſk.

Gadrik.

Laf du Gud,

At du en stakket Tid blev skilt fra hende;
 Thi aldrig, Knud! var du til Maalet naaet,
 Hvis Emma havde viet dig til Præst.

Knud.

Jeg veed det; derfor lod jeg hende reise.
 Men der er mange Ting i Verden, Gadrik!
 Ret gode, herlige; skøndt ei de passe
 For Drotten, agtes dog de bør hos Andre.

Gadrik.

Hos Undersaatten, ja; men Edmund aldrig
 Vil noies med at kaldes Undersaat.
 Hvad vandt du da ved denne Skaansomhed?
 Du havde haabet at beherske ham
 Med Aandens Overvægt, at giøre ham
 Paa denne Maade til din Underkonge.

Knud.

At spare Blod og Angelsaxers Fred.

Gadrik leer.

Ja, man har ogsaa bragt engang en Skrælling
 Fra Grønland ned til Gladejarlens Hof.
 Der han foragted Alt, hvad ei var Snee
 Og Nordlys; Dillet var ham væmmeligt,
 Thi han var vant kun til at drikke Tran.
 Paa Viisdom stirred han med dumme Dine,
 Og vilde kun tilbage til sin Drk.

Knud.

Ha, Gadrik! der er Malurt i din Tale.

Gadrik seer ud.

Der kommer han. Jeg træde vil tilside.
 Han hader mig, og jeg vil skaane dig

For plumpe Talemaader, høie Herre!
 Der ikke somme sig din kongelige
 Nærværelse. Dog, hvis du det tillader,
 Staaer jeg saa nær, at jeg kan høre ham.

Gaaer hen i Galleriet.

Edmund kommer.

Edmund.

Jeg kommer, Knud! deels for at takke dig
 For al den Godhed, som du har beviist mig,
 Al Giestfrihed; deels for at sige dig:
 Jeg ønsker ikke meer at være Giest.

Knud.

Hvorledes, Edmund! du forlader mig?

Edmund.

Ja, Knud! og det blot af Taknemlighed.
 Jeg ikke vil udsætte dig for min Skyld,
 Og heller ikke mig for din, naturligt,
 For skæve Domme, for Bagvaskelser.
 Man siger: „Edmunds Benskab og Besøg
 Hos Knud er feigt, frivilligt Slaveri;
 Knud vil ham binde med forgyldte Lænker,
 Og skiondt de deelte Riget, er dog Edmund
 Ei Andet end en lydige Underdan,
 Der lystre Knud i Alt“. Du kan begribe,
 Hvor stærkt jeg higer efter snart at høre
 Slik Misforstaaelse.

Knud.

Af Frygt for Pøbels
 Bagtalelser og taabelige Domme
 Bør ingen Drot indrette sin Bedrift.

Edmund.

Ei Folkets Røst er taabelig. Jeg agter

En saadan Røst. Hos mig er ingen Thinglith,
 Hvor prægtig Hielm og Sværd, forsængeligt,
 Min Hofmand stiller fra de andre Stridsmænd.

Knud.

Jeg hader Indiernes dumme Raster;
 Men Alt paa Jord kan ikke være lige.
 Kun Livet trives i Forskiellighed.
 Min Thinglith er en udvalgt Kriegerflot,
 Der lærer Skarerne med Kunst at stride;
 Thi Krig er Kunst, og Kunster maa man lære.

Edmund hidsig.

Nei! Krig er ikke Kunst. Kunst er et Haandværk
 for Arbeidsfolk, for Trælle; men den Fri,
 Som ædelt Dyr, udvikler selv sin Kraft.

Knud.

Mænd er ei Dyr.

Edmund.

Dg mindre Trælle. Trællen
 Staaer under Dyret.

Knud.

Har du da besluttet
 At skienke dine Trælle Frihed, Edmund?

Edmund.

Nei! Hver maa være, hvad han fødtes til.

Knud.

Ja, ganske vist! Men Fødselen ei endtes
 Med Byrden, og saa længe som vi leve,
 Saa længe fødes vi. Lidt efter lidt
 Udvikles Evnerne; men Evnerne
 Bestemme netop Menneftenes Rang.

Edmund.

Jeg er en Ridder, vil ei være meer.
 Kun Kongen er den bedste Riddermand.
 Den skionne Tapperhed, der bruser frem,
 Vel tidt uoverlagt, men altid diærv,
 Den hylder jeg. Som Rytter paa min Hest
 Jeg stormer hen saa stærkt, at Gangeren
 Faaer otte Fodder tidt, som Odins Sleipner.
 Dg styrter jeg og snubler — nu, saa stiger
 Jeg i mit Fald som Christen, gaaer til Himmels.
 Jeg styrter, som den skumbefronte Fos,
 Selv stolt i Faldet.

Knud.

Det er daarlig Krone,
 Som kun er Skum. En Drot ei styrte bør
 Uoverlagt til Undergang, ei prale
 Med sin Fremfusenhed. Som Nilen, skal
 Han med sin Svulmen Bredderne befrugte,
 Gi øve Krig for Krigens Skyld.

Edmund trodsende.

Just derfor!

Knud heftigere.

Nei, nei! Saa vist som Aand behersker Krop,
 Skal Aandens Kraft betvinge Kroppens Kraft.
 Krig skal ei være galne Hundes Bid,
 Gi heller faade Drenges Børneleg,
 Men mandigt Arbeid, for at naae et Maal.
 Dg derfor dyrker Krigen jeg som Kunst,
 Dg forudseer den Old, da Vid og Kløgt
 Vil bringe Ridderdrene, der sværme
 Med broget Skiold og Fjærbusk, til at lystre.

Edmund.

Mig faaer du aldrig til at lystre, Knud!
Jeg siger dig Farvel, og gaaer til Hæren.
Jeg veed, du har alt været i min Leir,
Uddeelt det Bytte, som du havde taget.

Knud.

Jeg plyndrer ikke fra min gode Ven.

Edmund.

Med skønne Taler har du smigret Hæren.

Knud.

Hvad Gadrif talte — han var Sendebudet —
Beed ikke jeg.

Edmund.

Han er din høire Haand.

Knud smilende.

Nei, Edmund! han er kun den venstre; men
En Mand, især en Drot, maa bruge begge.

Edmund.

Hvis Gadrif er din venstre Haand (nu først
forstaaer jeg, hvi jeg fik den venstre Handske),
Saa frygter jeg, der snart gaaer Koldsfyr i den.
Farvel, Kong Knud! Nu jeg bestemmer selv
Min Fremtid.

Knud.

Den bestemmer Skiebuen, Edmund!

Edmund.

Den sande Skiebne, Knud! bestemmer Gud.
Hvad du bestemmer, rager ikke mig.
Din Thinglith og din Bitherlagets Ret
kan være gode nok for dig; mig komme
De lidet ved. Du vil opdrage Duffer,
Som lystre dig, med Orden, Lydighed;

Jeg gaaer som Riddermand til mine Helte,
 Forlanger kun at staae i Spidsen af dem,
 Dg falde først, i Fald det gøres nødigt.

Spodsk.

Alt, hvad jeg tager med — hvis du tillader —
 Er Duffen, som din Belent Smed har hamret.
 Den vil jeg vise mine Angelsager
 Som Billed paa de Mænd, du danner dig
 Til store Fremtid: døde Bærktøi nemlig,
 Der ledes kun ved Trykket af din Haand.

Gaaer.

Eadrik kommer frem.

See saa! nu kan jo Legen frisk begynde
 Fra ny.

Knud.

Jeg træffer ham!

Eadrik.

Du traf ham tidt,

Din Fader traf hans Fader; men du træffer
 Utallige, som nødigt du vil træffe.
 Hvo veed, om ei du træffes selv tilsidt.
 Hvad blev nu af den Fred, du drømte dig,
 Din Blomst, dit Korn, de Frugter, du vil plante?
 Kun rasende Tilintetgjørelse
 Udbreder nu, som Furie fra Helved,
 Kulsorten Banner med en brandguul Drage.
 Nu brænde Byer, Kirketaarnet vakler,
 Dg styrter om i Røgen, strækker meer ei,
 Som i fleerhundred Aar, sit Spiir mod Himlen.
 Guds Tiener myrdes bedende for Altret;
 Gi Solvhaar, Purpur, Korsset ham bestiermer.
 Bancerte Qvinder graves ned til Brystet,

Dg Hunde sønderlide deres Skionhed.
 Smaaglutter kastes mod Dorstolperne,
 Saa Hiernen oversprøiter Morderen —

Anud.

Si ti! jeg beder dig.

Gadrik.

Kan du ei taale,

Man taler om det, hvordan taaler du
 Da vel at see derpaa?

Anud.

Hvad ei en Hær

formaaer, formaaer din hierteløse Skildring.
 Den faaer mig til at ghyse.

Gadrik.

Ha, min Konge!

Blis dig som Helt. Den er ei Helt endnu,
 Som blot foragter Sværd. Der gives Kamp
 I Sindet, hvortil hører større Mod:
 Kamp mod en indgroet Fordom, og især
 Naar denne sminker sig med falske Dyd.
 „Man Ingen myrde skal, det er en Synd“;
 Ja, det er let at tænke, snart at sige.
 Men er det altid sandt? For enkelt Mand
 I Freden er det sandt; for Undersaat,
 Som Lov skal følge, ganske sandt; for Fader
 Dg Moder, Børn og Søskende — hvor sandt!
 Men er det ogsaa sandt for Drotten, Herre?
 Er det bestandig sandt, i hvert et Forhold?
 Jeg veed, det strider imod christen Skik;
 Men christen Fordom trykker ikke dig.
 Dg selv i Christendommen — blev ei Uskyld
 Opoffret, for at redde Mennesket?

De gamle Hedninger — et kraftigt Folk,
 I mange Ting vort Mønster — offred stedse
 Bed vigtig Leilighed. Forbyder Hjertet
 Med sine svage Qvindesoelsser
 En Enkelt's Undergang for Manges Redning?

Knud.

Gadrik! jeg føler Bægten af dit Ord.

Gadrik.

Men har kun ikke Mod, selv at befale,
 Hvad du med din Forstand dog billiger?
 Nu, saa lad Andre raade!

Han tager Banneret, og sætter det hen i Vinduet.

Knud.

Frister! Frister!

Hvad gjør du der?

Gadrik.

Jeg flytter Banneret,
 Som Tym saa fikket os hentet, hvorved Danfken
 Blev hurtig reddet. Lad det staae i Vinduet,
 At Solen med sit Lys det kan bestraale!
 Jeg har min Dvertro, saa godt som Nogen,
 Og aner, der er Held ved dette Banner.

Knud.

Du forekommer mig saa underlig;
 Din Afsærd og din Tale —

Gadrik sagte.

Nu er bedst,

At bringe ham i Hast paa andre Tanker.
 Nu Sendebudet komme maa fra Danmark.

Han gaaer hen til Døren, og vinker.

Harald, en gammel Somand, træder ind, og hilser Kongen.

Knud.

Harald! jeg kiender dig. Hvad bringer du?

Harald.

Fra Siælland, Herre Konge! først mig selv;
Det er kun lidt, men altid bedre dog,
End Tidenden, thi den er slettere.

Knud.

Ulf Jarl har sendt dig til mig?

Harald.

Nei, Herr Konge!

Det hytter han sig for af gode Grunde.

Knud.

Hvorfor?

Harald.

Fordi, skøndt Jarlen er en Ulv,
Er Ulven ikke Jarl. Mens du, vor Hyrde,
Drog til et fremmed Land, fælt hærget Ulven
I Faarehiorden. Det beviser, Herre:
Man Ulv ei sætte bør til Faarevogter.

Knud.

Du spøger dristigt.

Harald.

Lad min Dristighed,

Optaget vel, mig være Lønnen for
Livsfaren, jeg har staaet ud for din Skyld,
Da paa min lille Baad jeg trodsed Stormen,
Og seiled dristig ud fra Isefiord
Til Themsen, for at vare dig i Tide.

Knud.

Tal!

Harald.

Jeg er kun en ringe Sømand, Herre!
 Jeg har ei lært at veie mine Ord.
 Du maa ei vredes, hvis de støde dig;
 Thi det er ærligt meent.

Knud.

Tal, Harald! tal!
 Jeg vredes ei, jeg skionner paa din Troskab.

Harald.

Din Dronning er gudsfrygtig, gaaer i Kirke
 Hver Dag, og bygger Klostere paa Sicælland,
 Saa ret det er en Gru.

Knud.

Fra Klostret gaaer
 Oplysningen ud over hele Landet.

Harald.

Ja, det er meget muligt, Herre Konge!
 Hun var nok ikke staaet op endnu,
 Da sidst jeg heised Seil ved Danerkyst;
 For jeg har ikke seet den gode Frue.

Knud.

Kun Feilen ligger i dit eget Die.

Harald.

Ja, det kan være. Men mit Die saae
 Dog Ulf paa Thing opfordre Danemænd
 Til at forlade dig, og faare Drengen —

Elaer sig paa Munden.

See der, der har vi atter os forplumret!
 Jeg mener Hardeknud, din unge Søn,
 Et Barn paa syv Aar, til de Danskes Konge.

Knud.

Umuligt! — Ulf! — Saa sfiendigt han misbruger
Den Magt, jeg gav ham?

Harald.

Ja, Mænd gjør han saa!

Knud.

Ulf, som jeg troede var saa ærlig dansk,
Som nogen Helt ved Isefiord!

Harald.

Det er han.

Forstaa mig ret: det er af bare Danskhed,
At han forlader dig. Det er hans Dnm;
Han næsten er forrykt af Fædrelandskhed.
Han hader tydske Sværd, og valske Hielm,
Og engelsk D, og franske Viin. Alting
Maa være dansk. Du er ham alt for engelsk.
Han frygter, du gjør os til Engelskmænd;
At du med fremmed Skif og fremmed Brug
Vil ødelægge Landet.

Knud.

Og min Dronning?

Harald.

Hun græd andægtigt; men det var af Glæde.
Hun kysede Hardeknud, og strakte Haanden
Mod Himlen; hvad hun bad, det veed jeg ikke.
Jeg skyndte mig til England og til dig,
At give dig et Bink om den Forandring.

Knud.

Det trækker op til Torden, Godrik Jarl!
Jeg staaer paa Heden snart, omringt af Skyer,
Der tætte sig til Fæstninger og Taarne.

Gadrik

giver Somanen et Bink, han gaaer.
Maaskee slaaer Lynet ned, hvor ei det ventes.
Der høres et Skrig udenfor.

Knud.

Ha, hvad var det?

Sigfert kommer fortvivlet.
O, alle Helgene!
Min gode Herre dræbt! O, hellige Jomfru!
Knud.

Hvo?

Sigfert.
Edmund! Edmund!
Knud.

Ha, det er ei muligt!

Sigfert.

Han døer!

Belent kommer.
Herr Konge! det var Vaadesgierning.
Jeg er uskyldig. Edmund vilde see
Min Bueskytte, tog sig ikke Vare —

Sigfert.

Nei, nei! den sigted mod ham, da han kom.
Just som han treen i Døren, segned han.
Jeg saae det.

Belent.

Fiædren sprang maaskee paa Laasen —
Maaskee gif Pilen af, da Gulvet rysted.
Gadrik kold.

Det sonderknuser mig.

Knud med et stivt Blik paa Gadrik.
Ha, Gadrik, Gadrik!

Gadrik aldeles rolig.

hvad er det, Herre?

Knud dybt rystet.

Jntet! Jntet! Jntet!

Storhed er Jntet, naar den kjøbes med
forbrydelser.

Han gaaer, Gadrik og Belent følge ham.

Aldgitha

kommer fortvivlet med en Daggert i Haand.

Der gaae de Mordere, de tør ei see
ham bløde. Edmund! hevnes skal din Død,
Og jeg er Hevnens Mø. De døde fra mig;
Af, Alle: Fader, Brødre — du, min Edmund!
Her jeg fik sagt dig, at jeg elskte dig.
Nu flyer jeg fra den skumle Fædreborg.
Jeg vil ei sidde der og hyle kun,
Som eensom Ugle; nei, som Ravn, som Drn,
Jeg slagrer efter Hæren. Store Knud!
Som lille Sværdfisk følger jeg min Hval.
Du spotter Christendom og Dyd og Troskab —
Belan! her sværger jeg paa Edmunds Daggert,
Og ved hans Blod, og ved Guds hellige Blod:
Saa vist, som aldrig sig din Krone bøier
for Christi Kors — saa vist jeg træffer dig!

Gaaer.

Tredie Handling.

Landlig Egn i Nærheden af Roeskilde i Siælland.

I Baggrunden seer man en Klosterbygning paa en Bakke,
med Blomsterkrands og Kors i Sparværket.

Dronning Emma. Hardeknud. Alf Jarl. Munke
og Krigere.

Emma.

Saa vidt er Klosteret, at det sin Muur
Høit reiser i den herlige Natur
Paa Siøllands D. Rødsvæv nu, Helligaand!
Sneehvide Due! Dronning Emmas Haand
Har bygget dig en venlig Rede her
Imellem Herthadalens gamle Træer.
Ja, snart ved Spade, snart ved stærken Plov
Sig breder Haugen, Agren bag din Skov.
Og Gartner=Munk, flog paa Naturens Kraft,
Den Syge rækker Artens Sundhedsfast,
Befigner, trøster Gubben før hans Død,
Som Lærer, med hans Barnebarn paa Skib.
Smaaaglutter — hvad nu Bogen knap formaaer —
Skal læse Credo, læse Fadervor.
O, see den skionne Krands i Luften blaa

I Sparværk over unge Kloster staae!
 Til Arne vier den ei ind sin Hal;
 Der ingen Slægt troloves, fødes skal.
 Alvorlig Fædreslok, til Guds Behag,
 Kun der, den ene som den anden Dag,
 Forkynder, hvad en høi Begeistring bød.
 For Livets Lyst er Siælen der alt død;
 Men ud fra Klostret, fra den Frommes Bryst
 Sig blander Salighed i Livets Lyst.

Ulf Jarl.

Det hjælper ei, at kæmpe mod de Skridt,
 Som bringer Aanden, Hiertet mere vidt;
 Og derfor alle Danske være froe,
 At Hedenskabet svandt for hellig Tro.
 Vi dele dit, vor hulde Dronnings Sind,
 Med dig vi gierne vie Klostret ind.
 Men Helten, som er Fædrelandets Ben,
 Af Nyhedssygen aldrig rives hen;
 Han slipper kun, hvad der er vildt og raat,
 Men holder paa det Gamle, som er godt.
 Du elskte Knud, men du forlod ham jo
 Med saaret Hierte, da han sveg sin Tro.
 Hans Arm er kraftig, og hans Hoved lyst;
 Men Knud forlod sin skønne Fædrefyst,
 Hans Følelse for Danmark blev mat —
 Derfor igien har Danmark ham forladt.
 Hvad hjælper det, han er en mægtig Mand,
 Behersker, stolten Drot af Engeland?
 Nei, Brødre! vi er ikke saa til Sinds;
 Ei Danmark blier af Bretland en Provinds.
 Kong Knud har Isefiorden glemt for Themis;
 Han agter dens Bedrift, men ei sit Hiems.

En Underkonge sender han maaskee —
 Og Danmark aldrig skal sin Konge see?
 O, fy! Hver Arne, selv den mindste Krog,
 Selv Træl i Hytten har en Fader dog;
 Og Danmark faderløs slaae sig til Taal?
 Nei, før skal Anglen vride Band af Staal!
 Kong Knud er død for os — saa er min Bøn:
 I Danske! vælger Hardeknud, hans Søn;
 Thi ei den Undersaat sin Troskab brød,
 Som valgte Sønnen efter Faders Død.
 Det skeer af Rikærlighed, og ei med Bold.
 Saa slaaer, I tappre Danske! Sværd paa Skiold,
 Og bryder i et Raab forenet ud:
 Knud os forlod, vi vælge Hardeknud!

Alle.

Knud os forlod, vi vælge Hardeknud!
 De slaae paa Skioldene, og gaae.

En Bøndestue, ved Strandbredden.

Tym Banner. Steen Skaftefon, en Islænder.
 En Bøndekone.

Tym.

Tak, kære Moer! at du tillader mig
 At see dit Huus.

Konen.

Af, Gud og hellige Mænd!
 Der er kun lidt at see.

Tym.

O, altid nok,
 Meer, end det hele Bretland kunde vise.

See Krogen der! der stod min Bugge, Steen!
Der stod min Seng, da jeg var lille Pog.

Konen.

Jer Fader boede her?

Lym.

Ja, før han drog

til England, tog mig med som Barn paa sex Aar. —

O, Gud! der er det Søn, jeg kiender det,
Hvorpaa jeg altid hængte hen min Hat.

Men vil du nu tillade mig en Ting, Moer?

Det sagtens er en uforskammet Bøn.

Men Brædegulvet, seer jeg der, er raaddent.

I Sprækken har jeg tabt engang en Skilling,

Jeg græd den hele Dag. O, maa jeg see,

Om Skillingen er der endnu?

Konen.

Ja, gierne.

Lym bryder Brættet op.

Der ligger den — bestøvet — ganske grøn!

Hopper af Glæde.

O, Gud skee Lov, jeg fandt min Kobberskilling!

See, Steen! der er den. Skulde man vel troe

Sit eget Die? Der har den nu ligget

Vist i en halv Snees Aar. See, Steen!

Steen tor.

Ja, ja!

Jeg seer det nok, det er en Kobberskilling.

Konen.

Lidt kan fornøie Børn. Men I er dog

Ei længer Barn.

Lym.

Nei, jeg er Mærkemand. —

See, Steen! Dørstolpen fiender jeg. Seer du
De Furer der? Dem har jeg skaaret med
Min lille Kniv.

Konen.

Dg det er Alt?

· Tym brister i Graad.

Ja — Alt!

Alt! Alt! — De ligge hist paa Kirkegaarden.
Men Morbroer lever dog, og han er Bisp.
See saa!

Tørrer sine Dine.

Det var en Hilsen til de Døde;
Nu vender jeg tilbage til mit Liv. —
Nei! jeg vil drømme lidt om dem endnu.
Moer! bryd dig ei om mig, tal med den Mand;
Han, tænker jeg, han vil nok more dig.

Han sætter sig hen ved et Bord, med Haand under Kind, og
falder i dybe Tanker.

Konen.

J hedder Steen, min Faer?

Steen enfoldig.

Ja, Moer! jeg hedder

Steen Skaftefon. Det Navn har selv jeg valgt.
Jeg er fra Jøland, jeg er Skiald — berømt.
Steen Skaftefon, det var en herlig Skiald,
Var hos Kong Knud, og fulgte ham, som jeg;
Men da med Guldstoe han beslog sin Hest,
Blev Kongen vred, og jog ham fra sit Hof.
Nu har jeg taget Navnet efter ham;
Jeg er i Slægt med ham paa mødre Side.

Konen.

Dg J er Kongens Skiald?

Steen.

Ja, jeg har gjort
Et Drapa til ham, kaldet Hovedløse,
Og det er vidt berømt.

Konen.

Af, Herregud!
Kan ogsaa Skialden være hovedløs?

Steen leer.

Ja, det var ikke saadan at forstaae.
Der var en anden Skiald af mine Landsmænd
Bed Kongens Hof, som hedder Thoraren.
Jeg leed ham ei. Man sagde, Moer! han digted
Langt bedre Qvad, end jeg. Det mig fortrød,
Og derfor satte jeg bestandig ud
Paa hvad han sang.

Konen.

Ja, det var da naturligt.

Steen.

Nu vilde jeg engang bevise Kongen,
At ogsaa jeg, som Andre, kunde digte,
Da dog jeg er fra Island. I skal vide,
Der er vi alle født af gammel Slægt,
Og alle Skialde.

Konen.

Alle?

Steen.

Ja, de fleste.

En Dag, da Kongen var lidt vred i Hovdet —
Det var en Feil af mig — hentraadte jeg
Og sagde: Herre Konge! jeg har digtet
Et Qvad til dig. „Nu har jeg ingen Tid
At høre dig,“ gienstvarte Kongen mut.

O, det er ganske kort! giensvarte jeg.
 „Hvad?“ raabte Kongen opbragt, „dover du
 Til mig at digte ganske korte Qvad?
 Du til i Morgen Middag digter mig
 Et Drapa langt om alle mine Seire;
 Hvis ikke, koster det dit dumme Hoved.“
 Og dermed gif han.

Konen.

Det var tydeligt.

Steen.

Nu kan I selv begribe, Moer! hvordan
 Jeg blev til Mode. Møie havde det
 Mig kostet, at forfærdige det korte;
 Hvorledes blev jeg færdig med det lange
 Til næste Middag? Og dog gieldte det —
 Ty m halv hoit.

Dit dumme Hoved.

Konen.

Det gif altsaa galt?

Steen.

Nei! Heldigviis var Thoraren tilstede,
 Han, som saa tidt jeg havde revet ned.
 Men det fortrød ham ei, han vidste nok,
 Jeg meente ham ei Ondt dermed. Han hialp mig
 Til Rette, mellem os — han digted Drapet.
 Jeg lærte det om Ratten udenad.
 Jeg fik ei mindste Time Søvn; jeg kunde
 Tilsidst opremse det paa mine Fingre,
 Og stod og læste det til Bords for Kongen.
 Han loe, og var særdeles vel tilfreds;
 Han gav mig tre Mark Sølv, og Lov at blive
 Bed Hoffet hos ham, som —

Tym som før.

Hans Nar.

Steen.

Hans Skiald.

Var det ei skönt?

Konen.

Men det er underligt:

J bærer fremmed Navn, og andre Skialde
Maage digte Viser for jer, og J høster
Dog Frugten af det?

Tym reiser sig.

Ja, det skeer saa tidt.

Steen.

Men, Tym! imens vi tøve her og sladdre,
Skeer der maaskee i Roeskild stor Fortræd.
Kong Knud er kommen, maa J vide, Moer!
Han overrumpler Ulf og Dronning Emma.
Han bringer Hæren over paa sin Flaade.
Vi seiled med; men paa den lille Baad
Jeg fulgte Tym, at see hans Barndoms Egn.

Sagte til hende.

J vide maa, det er en fornem Mand,
En Mærkesmand.

Konen forundret, høit.

Hvordan? den Dreng?

Steen som før.

For Guds Skyld,

Tag jer i Agt! Husk, hvordan det gif mig!

Tym, som har hørt det.

Vær rolig, Moer! det siger Ingenting.
Jeg er en Dreng af Nar, der har du Ret.
Det er jo godt, at have Livet for sig.

Tak nu, fordi du tillod mig at see
 Min Barndomsstue! Tak for Skillingen!
 Til Takke tag, i Bederlag for den,
 Med denne Guldmønt! Kobberskillingen
 Tilhører mig, den faaer du ei tilbage.

Kysser den, og gaaer, fulgt af Islænderen.

Borgen i Roskilde.

Kongshallen.

Hardeknud, Soend Estridson, Born.

Hardeknud grædende.

Min Faer er kommen hjem!

Svend.

En herlig Dreng,
 Som græder, for hans Faer er kommen hjem!

Hardeknud.

Saa sig de, han slaaer mig vist ihjel,
 For jeg blev Konge.

Svend.

Hvilken tosjet Snak!

En Faer slaaer ei sit eget Barn ihjel,
 Fordi det var uartig. Muligt faaer du
 Lidt Riis, og saa er det forbi.

Hardeknud.

Moer græder.

Svend.

Hvad er det værd at græde! Skal vi lege?

Hardeknud.

Nu lege, naar min Faer er kommen hjem,
 Og er saa vred?

Svend.

Han blier nok god igjen.

Der er min Faer, han er vist ogsaa bister;

Men Moer nok stiller ham tilfreds igjen.

De gaae.

Ulf Jarl kommer med Estrid.

Ulf.

Min Hustru! da jeg træffer dig alene,

Lag mit Farvel. Thi Hjertet ogsaa har

Et Krav, og Ulf er ikke hjerteløs.

Estrid.

For Himlens Skyld, min Ven! vær ei fortvivlet.

Ulf.

En Mand er ei fortvivlet, som forudseer

Med Rolighed sin Skiebne. Anud er kommen

Med Folk og Skibe; Mængden, som det gaaer,

Den Stærke hylder; jeg staaer som Fjorræder.

Jeg — efter Loven — har forbrudt mit Liv,

Og finder mig med Fatning i min Død.

Estrid.

Du skal ei døe. Jeg er hans Søster, Emma

Hans Hustru, Hardeknud hans Barn. Os dræber

Han ei, og han skal ikke dræbe dig.

Ulf.

Jeg handled ei af smaalig Egennytte.

Ei Magten vilde jeg tilvende mig,

Men kun hans egen Søn. Du veed min Grund.

Jeg feiled, da jeg troede ham forviklet

I Bretland i en lang og farlig Krig.

Allt England hylder ham. Ha, Lykken følger

Han blindt i Alt!

Estrid stolt.

Ja! Lykken følger ham;
Han viser Lykken Veien, den skal vandre
Som lydig Terne. Han er stor, den Broder!

Ulf.

Hvad stor? Nu kalder man saameget stort.
Min Farfaer Styrbiorn var vel ikke mindre;
Min Fader Thorgils Sprakaleg ei heller.
Jeg deelte Krigens Farer tidt med Knud
I Norge, som i Bretland; jeg har seet
Ham raadvild der og nærved at fortvivle.

Estrid.

Nu skal jeg sige dig, min Husbond! hvad
Der trykker dig: det er Misundelsen.

Ulf.

Saa nedrig Grund kan du tillægge mig?

Estrid.

O, den er ei saa nedrig i sit Udspring!
Alt, som den voxer, bliver den først bitter.
Thi Spiren til sliig Midkiærhed er god,
Den sporer Gynen, og den skærper Blikket;
Men hvis du luffer Diæt for det Store,
Da gjør du selv dig til den blinde Mand.

Ulf.

Det er en daarlig Mand, min gode Estrid!
Som af en Qvindes Tale lære skal,
At agte Stort. Jeg agter det i Godt,
Men hader det kun i Forbrydelsen.
Et Menneske det driver stundom vidt,
Forsikkrer Munken, naar han sig forskriver
Til Dævlen.

Estrid fortørnet.

Om min Broder vover du —

Ulf rolig.

Han vover meest. Men den har ingen Dine,
 Som ikke Satan i hans Følge seer,
 Formummet i den Riding Gadrif Streon.
 Man mumler meget om Kong Edmunds Død.
 I Kampen har din Broder ham ei fældet,
 Han faldt ved Trolddom for en fulsort Ridder,
 Et Spøgels uden Liv, en Helvedslarve;
 Og det har sat Kong Knud paa Englands Throne. —
 Farvel, min Estrid! modtag mit Farvel!
 Det aner mig, at det er sidste Gang,
 Vi tale sammen ene. Dømmer Knud
 Mig strengt, saa ligger snart paa Blof mit Hoved;
 Men er han mild og sød, og sig forstiller,
 Saa sætter det ondt Blod, jeg veed forud,
 At jeg kan ikke længe tvinge mig —
 Og Enden bliver dog tilsidst den samme.

Estrid.

Tænk paa din Søn!

Ulf pludselig munter.

O, han har ingen Nød!

I Aftes saae jeg ham med flere Børn
 At lege Konge. Legen var saa smuk:
 Sex Sønner fulgte ham paa Danmark's Throne.
 Forunderligt! naar Birkelighed svigter,
 Da griber Hiertet Drømmens Sæbeboble.
 Kom nu, græd ikke!

Estrid.

Knud min Broder er,

Du er min Husbond. Dette grumme Forhold
 Mig sønderslider Siælen.

Ulf.

Kiære Hustru!

Den evige, udødelige Siæl
 Kan ikke Jordens Ondskab sønderslide.
 Den Tanke styrke dig og være Trøst!

De gaae.

Rong Knud kommer i Optog med en Skare bevæbnede
 Kæmper. En Marsch spilles. Han sætter sig paa Thronen.
 Dronning Emma kommer ind med Hardeknud ved
 Haanden. Naar Musikken tier, knæler hun for Thronen.

Emma.

Jeg har forbrudt mit Liv. Tag det, min Herre!
 Men skaan det stakkels Barn, hvis unge Siæl
 Endnu ei kiender denne Verdens Synd;
 Der Kronen greb kun som et Legetoi,
 Den Eldre bød ham — og jeg var den Eldre.
 Mit Hoved falder let, i Fald du vil.
 Af hellige Martyrer har jeg lært,
 I Død at staae med Palmegreen i Haand;
 Jeg vender fro tilbage til min Skaber.
 Men hvis du ikke kræver Emmas Blod —
 Send mig som Nonne til mit stille Kloster!
 Der er mit Hiem, der er min Birkefreds.
 Jeg overlader gierne dig den store.
 Jeg veed dog, min, saa lille som den er,
 Blier større regnet hist, hvor Jordens Tal
 Bortsvinde som et Kul for Evigheden.

Knud

staaer op, reiser hende venligt, og omfavner hende.
 Du Edelsteen og Blomst fra Normandie!

Hvor kan du dog saa reent miskiende Knud?
 Strenghed er Grumheds eller Dumheds Barn,
 Og Knud er hverken grusom eller dum.
 Bagvaskelsen har sværtet mig for dig;
 Du troede mig ugudelig, og derfor
 har du forladt en Husbond, der dig elsker
 Saa høit, som nogen Veiler skionne Brud.
 Jeg fordrer kun Retfærdighed af dig,
 At du skal see med dine egne Dine.
 Det kan en Christen af en Christen fordre —

Emma.

Ja, selv en Hedning af en Hedning, Knud!

Knud.

Kom, Hardeknud! kom paa din Faders Skjød.
 Anæfætte vil jeg atter dig, min Søn!

Han indbyder Dronningen til at sætte sig ved hans Side, og
 tager Barnet paa Skjødets.

Og nu til Lystighed og munter Fryd!
 Der er kun Gen, som Straffen venter paa,
 Det er Ulf Jarl. Lad ham ei komme mig
 For Dine meer; thi han er en Forbryder,
 Som bøde skal og bløde for dem alle.

Estrid kommer med Svend, og knæler rask for Thronen.

Estrid.

Begynd da med at dræbe først hans Hustru
 Og Barn; thi, Knud! du kan vel selv begribe,
 Vi vil ei overleve ham.

Knud

sætter Hardeknud ned, og siger rørt:

Min Søster!

Stat op. Du er uskyldig. — Lille Svend!

Svend

løber hen, springer op paa hans Knæ, og omfavner ham.
 Det vidste jeg jo nok, at, Morbroer! du
 Blev god igien, og dræber ei min Faer.

Knud.

Du springer paa mit Knæ?

Svend.

Ja, ikke sandt?

Riæk maa jeg være, hvis du skal erkiende
 Svend for din Søstersøn. Jeg springer paa
 Dit Knæ, og, Morbroer! derfra springer jeg
 Dig lige ind i Hiertet.

Kysser ham.

Knud.

Bed Guds Blod,

Det Barn afvæbner mig.

Emma til Estrid.

O, han er god,

Min Søster! der er Haab endnu.

Knud.

O, Estrid!

Græd ikke. Du mig ligner alt for meget,
 Og jeg begriber nok, hvad ydmyg Taare
 Maa koste Tveskiægs Datter. Jeg har givet
 Dig Ulf til Mand; saa vil jeg ikke være
 Den, som dig røver ham. Jeg kiender ham,
 Han er ei nedrig — han er tapper, flog,
 Selv tro, men det er paa en daarlig Maade:
 Sin Særhed og sin Fordom er han tro,
 Men ei sin Konge.

Estrid.

Just sin Konge, Knud!

Han blev dig utro, da han tvivlede om,
Du længer var hans Konge. Det var Genfold;
Men — du har sagt, at Strengheden er dum.

Knud.

Saa lad ham komme, lad ham gjøre Afbigt!
I Hoffets Paasyn jeg ham Naade skienker.

Estrid.

Man kan med Gren døe, min gode Broder!
Man kan med Skammen leve. Fordrer du,
At Ulf skal komme som en Skolepog,
Der har forseet sig, ydmyg kysse Niset —
Saa har du skilt din Søster ved en Mand,
Dit Danmark ved en Helt, dig ved en Ven.

Knud.

Guds Død, hvad skal jeg da?

Estrid.

Tilgive ham

Med Edelmod, ei lade dig betale
Tilgivelsen med Sønderknuselse.

Knud.

Du fordrer meget af mig, Estrid!

Estrid.

Knud!

Den Bialke, som du bruger i din Borg
At bære Loftet, maa du ikke knække.

Knud efter nogen indvortes Kamp.

Vel, lad ham komme! Jeg tilgiver ham
Selv uden Afbigt. Jeg vil sanke Gløder,
Ulf! paa dit Hoved. Der skal ikke tales
Et Ord meer om det Skeete.

Hoit.

Svende! Piger!

Nu hilser eders Konge, som hjembringer
 Britanniens Krone, med en festlig Dands.

Sagte til Estrid.

Det forekomme vil Forlegenheden.
 Og hent ham saa, imens de Andre dandse!

Musik og Dands. Estrid henter Ulf; han knæler for Knud som reiser ham op, omfavner ham, og indbyder ham til at sætte sig ved Thronen. Dandsen og Musiken varer endnu en Tid lang; derpaa fjerne Alle sig paa Kongens Bink.

Estrid sagte til Ulf.

Nu har jeg gjort, hvad trofast Biv formaaer;
 Nu viis dig ogsaa som en Mand! En Mand
 Behersker med Besindighed sig selv.

Gaaer.

Kong Knud. Ulf Jarl. Tym Banner, som er bleven tilbage
 efter Kongens Bink.

Knud.

Det glæder mig at see dig her igjen
 I Danmark, Ulf! Vær ei undseelig for mig!
 Jeg har med Estrid talt, din Biv, min Søster;
 Hun har forklaret mig din Daad, undskyldt den.
 Du troede, jeg var troløs mod de Danske —

Smilende.

Du dig bedrog. I lang og blodig Krig
 Du troede mig forviklet — men bedrog dig;
 Det hele Bretland hylder nu Kong Knud.

Ulf.

Du viser dig høimodig, Herre Konge!
 Og dersom virkelig du i dit Hierte
 Tilgiver mig —

Knud.

Det gjør jeg, Ulf! det gjør jeg.

Ulf.

Saa maa dit Hierte være godt endnu;
 Og er det godt, saa maa det aabne sig
 for Tro og Christendom. — Tilgiv mig, Herre!
 Det var ei blot, fordi jeg troede, du
 forsaged Danmark; det var meget meer,
 fordi jeg troede, du forsaged Gud,
 At Ulf forraadte dig.

Knud.

Vær rolig, Ulf!

Jeg frygter Gud saa fromt, som du og Nogen.

Ufbrændende.

Men — jeg er træt af denne lange Reise,
 Af al den Spænding, jeg har været i,
 Og trænger til Udspredelse. Der kommer
 Desuden fielden Godt af sliig Forflaring;
 Og naar man ikke vogter sig, forsvinder
 Den gode Stemning let, man først var i.
 Kom, lad os spille Skaf! Du er en Mester
 I dette Spil; men jeg forstaaer det ogsaa.
 Jeg har ei spillet, siden jeg var her —

Leer.

At sige da med Brikkerne paa Tavlen;
 Thi Bretland sagtens er et større Skafbræt.

Ulf med et stivt Blik paa ham.

Ja, Knud! Der satte du jo Edmund mat.

Knud

bliber mørk og forstemt, men skjuler det, og siger venligt til Tym:
 Na, Tym! vil du vel hente mig et Skafbræt?

Tym skjænder sig ud.

Ulf.

Er det din Smaadrenge?

Knud.

Nei, det er en Høvding.

Ulf.

Det Barn? Han gaaer jo med Galot og Lintøi
Endnu som Chordrenge.

Knud.

Ja, det var han før.

Han hentede i den værste Strid et Mærke,
Som Fienden havde taget fra min Hær.
Det bidrog ikke lidt til Kampens Udfald.
Jeg gav ham Banneret at føre; men
Han er beskeden. Han er altid om mig,
Og — skøndt jeg ikke lider det — han selv
Har gjort sig paa en Maade til min Smaadrenge.

Ulf.

Det passer ogsaa bedre for hans Alder.

Knud rynker Panden.

Vil du nu lære mig at vælge Mænd?

Thm kommer med Skakbrættet.

Knud.

Kom, lad os spille Skak!

Thm sætter Skakbrættet paa et lille Bord, og en Stol for
Kongen. Knud og Ulf sætte sig. Thm dvæler.

Ulf til Thm.

Ja, det er godt.

Thm stirrer forundret paa ham.

Ulf.

Ei Kongen trænger til Opvartning meer.

Thm seer smilende paa Kongen.

Knud misfornøiet.

Jeg har jo sagt dig, han er Mærkismand,
Saagodt som du. Han bliver her i Hallen,
Saagodt som du. Men — lad os spille Skak!

Ulf

seer foragtelig paa Thm, men tvinger sig.

De spille. Imidlertid har Gadrif Sneget sig ind, staaer
bag Kongens Stol, og lader, som han tog Deel i Spillet,
i det han med et affkøligt Smil betragter Ulf.

Ulf

staaer Dinene op, bliver ham vaer, og raaber med en undertrykt
Forbittrelse:

Ha! —

Gadrif iiskold smilende.

Blev du bange for mig, Ulf?

Ulf halv sagte.

Man skælver

for Satan.

Gadrif.

Jeg har ikke hilst dig end.

Hil dig og sæl, min tappre Jarl i Danmark!

Lykønske maa jeg dig til al den Naade,

Dig Kongen har beviist. Han har vel ikke

Befordret dig; men derfor just, jeg tænker,

Maa man lykønske dig.

Ulf.

Er det din Billie,

Kong Knud! at Gadrif skal forhaane mig?

Knud smilende.

Gaa, Gadrif! og lad Jarlen fatte sig.

Forstyr ham ei i Spillet! J kan siden

jo altid hilse venligt paa hinanden.

Gadrik gaaer, men stirrer fælt tilbage paa Ulf; Ulf følger ham med Dinene, til han er ude af Døren. Kongen byder Ulf med en Haandbevægelse at vedblive Spillet. Tym bliver staaende bag Kongens Stol.

Ulf affides, forbittret.

Det er et aftalt Spil, for mig at frænke.

De spille.

Ulf.

Der tabte du en Ridder.

Tager den.

Knud.

Jeg forsaae mig.

Rad om igien mig gjøre dette Træk!

Han sætter Ridderen paa Brættet igien.

Ulf

springer op, kaster Brikkerne overende paa Brættet, og gaaer til Døren.

Knud raaber opbragt efter ham:

Ha, Ulf hiin Rædde! flyer du nu?

Ulf i Døren, ude af sig selv.

Gi kaldte

Bed Helgaa du mig ræd, da jeg dig kom

Til Hielp, da Svensken slog jer ned som Hunde.

Gaaer.

Knud flammende af Vrede.

Det er for meget. Jeg benaader ham,

Misdæderen, som har forbrudt sit Liv

Saa skammeligt; og han, til Giengield, skielder

Sin Konge for en Hund! Nu skal du døe,

Om end du havde tusind Liv, du Riding!

Kalder:

Hei! Er der Nogen?

Tym træder frem.

Jeg.

Knud.

Skjnd dig! Hvis dig

Dit eget Liv er kiært, adlyd mit Bud,
 End strax en Træl afsted, at dræbe Ulf,
 Hvor han saa finder ham: for Alteret,
 I Estrids Arm, med Barnet paa sit Skjød.
 Nu Intet — Intet meer skal redde ham.
 Hans Stav er brudt, saa vist jeg er en Konge.

Til Tym.

Og Bee dig selv, hvis du ei lyder mig!

Gaaer.

Tym forfærdet.

Hvordan det gaaer mig selv, det veed jeg ikke,
 Det bryder jeg mig ei det mindste om;
 Saa meget veed jeg: at jeg ikke lyder.
 Jeg ellers er et villigt Sendebud,
 Og kan jeg hente flere Mærker til dig,
 Saa gjør jeg det med Glæde, store Knud!
 Men Bud til Helved gaaer jeg ikke for dig.
 I Morgen har du sovet Breden bort;
 Da vil du takke mig, og ikke straffe
 Den Ven, der skaante dig for Nidingsværk.

Gaaer.

Eadrik kommer listende ind.

Til Helved gaaer du ikke Bud for Kongen?
 Belan, min Dreng! saa skal jeg gaae for dig.
 Min Bei just falder lige der forbi. —
 Det var kun Kongen om et Bud at gjøre,
 Det første, bedste. Tym er alt for god
 Til denne Gang at kalde sig den Bedste.

Gaaer.

Fjerde Handling.

Kong Knuds Sovekammer.

Han ligger paaflædt og slumrer urolig paa en Lovbænk. En Symphonie har udtrykt en rædselsfuldt truende Drem, afbrudt af himmelske Anelser, og vedvarer endnu, da Tæppet gaaer op. Man seer Kong Edmunds og Alf Jarls Gienfærd staae Arm i Arm, i sneehvide Klæder, ligeover for Knuds Leie. Alf holder et sort Kors opstrakt i Haand, og Edmund peger dertil med sin Finger, i det de begge betragte Kongen med alvorlig Medlidenhed. I det Knud vaagner, vende de ham Ryggen, gaae hen imod Væggen, og forsvinde. Musikken tier.

Knud reiser sig op.

Der var de atter! Jeg faaer neppe luffet
 Et Die til, før disse Spøgelses
 Staae for mig — som lyslevende, skiondt Døden
 Har ramt dem begge. Blegt, som hvide Taager,
 Dog tydelige, vise de mig Sjælens
 Bevægelser. Jeg kiender Ansigtstrækket.
 Edmund er stolt, godhiertig meer er Alf.
 Men Ingen af dem saae fortørnet ud.
 Som Engle, sendt fra den barmhiertige Gud,
 De stod for mig, som for en grov Forbryder. —

Man siger ellers, Gienfærd komme for
 At varsle Dødt, at true sunde Liv;
 Men disse svæved, som fra Lysets Egn,
 De saae paa mig, som om jeg var et Gienfærd,
 Bar mere angst for mig, end jeg for dem.

Ha, lad mig fatte mig! Hvor er jeg henne?
 Jeg uafflædt har kastet mig paa Leiet
 I Aftes — rettere: langt over Midnat,
 Da Sønnen, som saalænge flyede mig,
 Mig overfaldt. Ulf Jarl — du est da død!
 Det glæder mig, du est en salig Aand;
 Men Døden havde tifold du fortient. —
 Edmund! det var ei mig, som fældte dig. —
 Og derfor trued de mig ei med Hevn.

Men — hvorfor peged de paa sorten Kors?
 Og hvorfor vendte de til Jorden atter?
 Vil I bevise mig et Mandeliv
 Hiinsides Graven? Vil I overtale
 Det stolte Hierte til at troe paa Kristus?

Er jeg en Synder?

Med en pludselig smeltet, heftig Anger.

O, elendige Kløgt!

Udflugter! Sandskorn, der vel kastes kan
 I Støvet's Die — du ei blænder Gud!
 Epidfindige Forsvar! Spaan, hvorpaa en Drm
 Stolt seiler hen ad Tidens korte Flod!
 Du est et daarligt Fartoi op til Himlen. —
 Til Himlen? Stolthed agter ingen Himmel,
 Troer ei paa den; dens Himmel er paa Jorden,
 Og Daaren saa forgabet i sit Flitter,
 At reent han glemmer Stierne deroppe.

Men naar det brager i den sidste Nat,
 Naar usle Taage brister fra dit Die,
 Som prægtige Forhæng i et Jødetempel
 Ved Christi Død — da seer du, og forfærdes.

Ja, jeg har Edmund dræbt! En Riding var
 Mit Bærktøi; thi den Riding var min Ven.
 Ulf har jeg dræbt! Har han fortient sin Død,
 Saa skal han fældes under aaben Himmel
 I Solens Lys, ei af en Morderdolk.
 Og en uskyldig Siæl, min Redningsengel
 Har jeg gjort til en skammelig Forbryder.
 Han ringer, en Tiener kommer.

Knud.

Jeg tale maa med Tym, kald mig paa Tym!

Tieneren.

Han staaer derude.

Knud.

Venter han alt paa mig?
 Ha, den Ulykkelige! — Lad ham komme!

Tieneren gaaer.

Tym kommer, og synker paa Knæ.

Tym.

Min Konge!

Knud vender sig smerteligt fra ham.

Kom mig aldrig meer for Dine!

Vi kan ei see hinanden meer.

Tym reiser sig.

Jeg gaaer,

Og endt er alt min korte Bei paa Grens
 Forføreriske Bane.

Knud.

Stierneflugt!

Du lyste smukt, men du sank dybt — og sluttes.

Lym.

Ulykkelig i Gaar jeg vilde følt mig

Bed Tabet af din Naade, Herre Konge!

Men at du vred forstøder mig i Dag,

Vel ogsaa krænker mig, dog ei for min Skyld.

Ja, du har ganske Ret, det maa saa være,

Vi To kan aldrig see hinanden meer.

Jeg gaaer tilbage til min stille Kirke.

Min Fane vil jeg tage med og plante

Bed det Guds Lam, som bar al Verdens Synder.

Der ofte, Knud! jeg bede skal for dig.

Knud.

Og hjælper det?

Lym.

Desværre da for dig!

Jeg havde troet, din Synd var kun et Blus

Af Bredens Ild, en Lygtemand i Mosen,

Af Ratten tændt, men slukt af Dagens Straale.

Knud.

Og var det ei et Lyn, som slog og dræbte?

Lym glad.

Du ønsker, det var ikke slaaet ned?

Ja, glæd dig da, min lykkelige Konge!

Jeg troede, du fortørnet var paa mig,

Fordi jeg ikke lød dit Bud.

Knud henrykt.

Uf lever?

Saa lever ogsaa jeg, saa lever end

Min Siælero, min Trøst, min Salighed.

O, Tym! du hentede mig et bedre Banner
 Bed denne Dvælen, end paa snelle Ganger
 Det første fra min legemlige Fiende;
 Det var fra Siælefienden denne Gang,
 At du mig hentede Banneret tilbage.

Biskop Alfwyn udenfor.

Jeg tale maa med Kongen, stands mig ei!

Han træder ind.

Knud.

Hvo kommer der? Herr Bisp! du træder i
 Mit Sovestammer uanmeldt?

Alfwyn.

Jeg maa.

En Rædselstidende —

Knud.

Guds Blod! hvad er det?

Alfwyn.

Jeg vilde læse tidlig Morgenmesse
 Bed Solens Dpgang i Lucia Kirke;
 Jeg ene med en Chordreng gif derhen,
 Før Sværmene kom. Det er saa skönt, at staae
 I Kirkens Hvælving, naar i Østen Solen
 Staaer op, og skinner paa de brogede Ruder;
 Det fylder Siælen med Gudfrygtighed.

Knud.

Hvi spænder du min Angst paa Pinebænken?

Alfwyn.

Jeg kom. Det var saa tyst — tyst, som i Graven,
 Og Helgenbillederne saae paa mig
 Med en besynderlig Medlidenhed.
 Jeg hørte Spurvene paa Taget quiddre

Saa ynkelig. Paa Veien havde Svalen
 Omfrydset mig i lave Flugt. Og Duggen
 Grød udenfor stærkt paa Liigstenene.
 Jeg stod i Skibet, skued til Høialtret,
 Og aned Intet.

Knud.

Ha! jeg aner Alt.

Alfwyn.

Jeg vandred over de glatflidte Stene,
 hvor Ridderstoltheden i Hielm og Harnisk
 Betrædes nu af hver en Bondes Fod.
 Jeg kom til Altret.

Knud.

Giv mig Naadestødet!

Alfwyn.

Jeg stirred til vor Frelfers hulde Billed;
 Endnu jeg aned Intet. Da jeg gled
 Med Foden i en slibrig Bædske, Knud!
 Og det var Blod; og da mit Die sank,
 Saae jeg Ulf Jarl at ligge dræbt for Altret.
 Hans Ansigt vendte hen mod Altertavlen,
 Hans brystne Dine, som stod vidt opspilet,
 Saae paa Forløseren. Han holdt sin Haand
 Paa Brystet, af hvis Saar end Blodet randt;
 Men Munden med forfærdelige Smil
 Skreg stum Forbandelsen imod hans Morder.

Knud.

Og hvo er denne Morder?

Alfwyn.

Det er du!

Og derfor hoit forbander jeg dig, Knud!
 Og vender mig med Affly fra dit Purpur,

Som farvet er i Menneſtens Blod;
 Og fra din Krone, der med Guldet ſtiuler
 Din lumſke Pande. Jeg forbander dig,
 Om ogſaa du maaskee med Løgn og Gaver
 Forblinder Paven i det fjerne Rom,
 Og man mig røver Pallium og Stav.
 Kom, Tym! mit ſtakkels Barn! Han ſkal ei ogſaa
 Fordærve dig. Du ſkal ei høre ham
 Med ſledſt Undſkyldning ſminke ſine Liig.
 Følg mig i Skoven til min gamle Ben!
 Der Eremit jeg være vil med ham.
 Den ſidſte Tienerte du der ſkal viſe
 Din gamle Morbroer, og tiltrykke mig
 De Dine, Tym! ſom braſt i denne Glands,
 Da jeg i Helvedsild ſaae Knud den Store.

Han drager Tym med ſig, og gaaer.

Knud ringer, Tieneren kommer.

Knud.

Lad Gadrik komme!

Tieneren.

Han kun venter paa

At kaldes ind.

Knud.

Det tænkte jeg jo nok.

Saa lad ham komme! Men Drabanterne
 Skal ſtaaе bevæbnede, for paa mit Binf
 At gribe ham.

Tieneren gaaer.

Gadrik kommer, og ſiger ſmilende:

Der har jo Fader Alfwyn
 Angrebet ret de ſidſte, ſvage Kræfter.

Han skjeldte, saa man hørte ham derude.
 Det er dog sandt, naar Mænd blier gamle, ligne
 De meer og mere gamle Kiærlinger,
 Og bruge Munden værre fast, end de.

Knud.

Du har ei Lyst da til at vorde gammel,
 For at ei Munden skal forraade dig?

Gadrik.

Naturlig er din Brede, Herre Konge!
 Men husk — det var ei mig, som dig fornærmed.

Knud.

Er Trællen grebet, som har dræbt Ulf Jarl?
 Thi du har dog vel hørt, at han er dræbt?

Gadrik.

Jeg veed, hvad der er skeet.

Knud.

Det kan jeg tænke;
 Og meget maatte jeg vist tage feil,
 Hvis Morderen og Trællen ei var funden.

Gadrik.

Du selv har sendt ham, Konge!

Knud.

Jeg?

Gadrik.

Forstaaer sig;

Du est jo Herren over Liv og Død.
 Din Brede traf i Aftes Ulf med Ret.
 Dog Opsigt vilde du ei gjøre med det;
 Men da den Tølper atter overfaldt dig
 Med Skieldsord, blev tilsidst du kied deraf,
 Og saae dig om, at træffe paa et Bud,
 Der brat udrette kunde din Befaling.

Uheldigviis traf du den stakkels Tym.
 Jeg mærkte nok, at han var bange for
 At lyde dig; men da det her jo blot
 Kom an paa, Knud! at vorde hurtig lydt,
 Saa skyndte jeg mig, som tilfældigviis
 Var nær, at gaae det Bud, du sendte Tym.

Knud.

Glendige! hvor længe tænker du
 At slaae den Mand, som England, Danmark, Norge
 Behersker, i din usle Trællelænke?

Gadrik.

Drot! jeg forstaaer dig ei.

Knud.

O, hvad Forstand
 Forstaaer, forstaaer du med. Men du er dum
 Uagtet al din Kløgt, Dumdriftige!
 Fordi du troer, at Alt i Verden kun
 Udrettes kan med Kløgt. Jeg kiender dig,
 Slet intet Godt og Stort behersker dig.

Gadrik.

En Mand ei lade maa sin Aand beherske,
 Som Barn, som Qvinde. Dunkle Følelser
 Og brogede Billeder — det er kun Rangler,
 Kun Sukkergodt for Glutten, men ei Næring
 For Bognes Aand.

Knud.

Og, Træl! hvad er en Aand?
 Har du med kolde Kløgt udgrundet den?
 Hvad er dit Gjøgleværk og al din Jdræt?
 Dit Liv? Hvad er det hele Jordens Liv?

Gadrik.

Det veed jeg ei. Jeg lever — det er nok;

Dg netop, Knud! fordi jeg veed ei meer,
Indskrænker jeg mig til at leve her.

Knud.

Du troer slet ikke paa Udødeligheden?

Gadrik.

Nei! for at tale ærligt, siden dog
Man sætter Kniven mig paa Struben.

Knud.

Ha,
Man lægger Strikken dig om Halsen, Niding!
Ihi du skal døe i Galgen.

Gadrik.

Dræber du mig,
Saa handler du særdeles uforstandigt.
Du mig saa lidt undvære kan, som Skipp'ren
Harvaagne Styrmand. Husk paa al den Nytte,
Jeg gjorde dig!

Knud.

Ja vist; og iblandt Andet,
Dengang du myrded Edmund.

Gadrik.

Hvoraf veed du,
At jeg har myrdet ham? Jeg aldrig har
Tilstaaet det.

Knud.

Har du ei selv mig sagt,
Du est en Ræv, en Tiger, en Hyæne?
Dg dog jeg skulde troe din Ærlighed?

Gadrik.

Indret din Bygning blot, som hidindtil,
At Begges Fordeel stemmer overeens;
Saa holde vi hinanden, som to Biæsker,

Der mødes over Floden til en Bro.
 Just begges Lyngde hindrer deres Brist.

Knud.

Ha, jeg foragter din elendige Bro;
 Jeg springer dristig over Tidens Flod,
 Med Daad og Siæl jeg vil beherske Tiden.

Gadrik.

Er det dit Alvor, Knud? vil du mig dræbe?

Knud.

Hvor ofte har du Døden ei fortient?
 Du har forført, tildeels fordærvet mig;
 Men aldrig kørte du min Siæl til Jis.
 Beherske vilde jeg kun Mennesker,
 Fordi jeg elsker dem, fordi jeg troer
 Med Kraft og Bid at fremme deres Larv.
 Du elsker kun dig selv, du blege Træl!

Gadrik.

Jeg tigger ei om Livet, har min Stolthed,
 Saagodt som Nogen.

Han griber en Daggert af sin Barm, og vil dræbe Knud
 men denne, som har havt et vaagent Die med ham, gri
 hans Arm, vrister Daggerten af hans Haand, og ka
 ham til Jorden.

Knud.

Det var sidste Spræt
 Af Lysten; det var Kraftens lette Seir. —
 Drabanter!

De træde ind.

Griber ham!

De gribe ham.

Gadrik.

Jeg skal da døe?

Knud.

Bered dig kun dertil!

Gadrik kold.

Jeg er beredt.

Knud.

Hust, hvad du vorder nu!

Gadrik.

Hvad du skal vorde:

En Druesæl, et Støv.

Knud.

Og intet meer?

Gadrik.

Slet intet.

Knud.

Og du gysrer ikke for
Tilintetgiørelsen?

Gadrik.

Jeg er en Mand.

Naturen gysrer ikke for sig selv;
Har du seet Bladet gysse, naar det faldt?
Luften bevæged det, selv følte det
Et mindste Rædsel. Skulde Helten gysse?
Nei! Gysen — det er kun en Følelse,
Og Skrækkibilledet — er kun et Billed.
Skal Mennesket da, naar hans Time kommer,
Staae ængstelig, som taabelige Dreng,
Der skælver, naar hans Moder sukker ham
Ind i det mørke Kammer? Nei, Kong Knud!
Jeg skælver ikke for min Moders Strengthed.
Jeg er saa vant alt til at gaae i Mørke,

Saa jeg kan godt undvære dette Lys.
 Om kort Tid er det ogsaa slukt for dig.
 Drabanterne gaae med ham.

Knud.

Forsfærdelig er denne Nidings Død.
 I denne kolde Trods, i sidste Spræt
 Af hierteløs og uforfæmmed Hovmod
 Seer jeg det allergyseligste Selvmord.
 Han dræber Siælen, hvis den dræbes kan.

Pause.

Og denne Mand — det var din Styrmand, Knud?
 I lang Tid lod du ham indbilde dig,
 At Storhed kan fornødre sig til List,
 At Herskerøiemed kan adle Synd?
 Hvad er jeg nu? Som Konge staaer jeg vel
 For Englands, Danmarks og for Norges Riger,
 Men har dog ikke drevet det saa vidt,
 Som mangan Betler, Hyrden ved sit Led,
 At jeg kan kaldes en uskyldig Mand.

Smeltet.

O, himmelske Natur! lær mig at vorde,
 Hvad ei hovmodig Svig kan lære mig.
 Jeg iler ud i Skoven, i din Favn;
 Og Krone, Scepter, Purpur blier tilbage.
 Ja, dvæle vil jeg, som den unge Sværmer,
 Eldgamle Leireflov! blandt dine Bøge.
 Lær, Fugl! lær, Hiort! enfoldige Lam paa Marken!
 Lær Knud, den store Knud, Uskyldigheden.
 Og har jeg lært at være Menneske,
 Saa vil jeg være Menneskenes Konge.

Han gaaer hurtig ud af en Dødtør.

I Skoven ved en Eremitihytte.

Et Kors af tvende Grene, sammenbundne med Bast, staaer
paa et lille Alter, bygget af Grene, tættet med Mos.

En gammel Eremit. Aldgitha.

Eremiten.

Unge Pige! hist en Hytte
Seer du i mit Rabolag;
Straaet med sit lave Tag
Bil for Storm og Regn beskytte.
Derfra kan du altid flytte,
Naar dig Klosteret sit Skiod
Aabner, hvor ei Taarer flod
Over Jordens korte Smerte;
Hvor det kummerfulde Hierte
Styrker sig ved Christi Død.

Aldgitha.

Der min Taare standse skal,
Der jeg skal min Elskov glemme,
Naar til Himmelen min Stemme
Lyder i de Frommes Tal.
Men i Skovens grønne Hal,
Gubbe! ved din Faderroft
Finder alt mit Hierte Trost.
Enebygger! ved din Bolig
Dulmer mere blid og rolig
Lidensskaben i mit Bryst.

Bilde Smerte bragte mig
Over Sø og salten Bølge
Med den fromme Bisp i Følge,
Gamle Fader! hen til dig.

Thi forhadt er Bretland mig
 Fra den Stund, da, fiæf og god,
 Edmund segned i sit Blod.
 Bort mig drev hans vrede Skygge;
 Nu skal Uglerne kun bygge,
 Hvor min Faders Haller stod.

Eremiten.

Bliv da her, og see dig om,
 Priis din Skaber i det Grønne!
 Skoven er, den hele skionne,
 Din Betragtning's Eiendom.
 Sielden her en Fremmed kom,
 Hvor et tæt indvoget Krat
 Næsten Dagen gjør til Nat.
 Dog forgieves du ei venter;
 Bispen dig til Klofret henter,
 Himlen har dig ei forladt.

Gaaer ind i Hytten.

Uldgitha seer stolt efter ham.

Gubbe! jeg dig kun bedrog —
 Og saa Bispen paa min Reise.
 Thi mit Mod skal atter kneise,
 Naar mig Hevnens Time slog,
 Naar jeg i sin Stolthed vog
 Denne kongelige Træl,
 Der behandled mig saa vel,
 Edmund! giested dig saa vakkert.

Lager Edmunds Daggert frem af sin Barm.

Kiender, Knud! dy denne Daggert?
 Ha! den sender dig til Hel.

Ja, jeg svor en hellig Ed,
 Intet kan mit Had forsone,
 Og saa vist som ei din Krone
 Bøier sig for Korsset ned,
 Straffer jeg din Troløshed.
 Selv du har mig Daaden lært,
 Hevnen i mit Hjerte nært.
 Døer du, vil jeg ogsaa bløde;
 Thi kun nu iblandt de Døde
 Finder jeg, hvad mig er fiært.

Gaaer.

Knud

kommer grublende fra den anden Side med en Krands af
 Roser og Torne i Haand.

Skoven har jeg giennemført;
 Trøsten er dog ikke funden,
 Hvor den muntre Fugl i Lunden
 Paa sin lille Green har spøgt.
 Meer det har min Qual forøgt.
 Haabet paa den skumle Vej
 Stod ei som en Blomst i Mai.
 Leen blev imod mig hvæsset;
 Lovetanden stod i Græsset,
 Men Kiærminden — var der ei.

Meget vist Natur formaaer;
 Den kan stienke sunde Blade,
 Den kan læge mangan Skade,
 Men kun ikke Hjertets Saar.
 Selv naar Rattergalen slaaer,
 Slaaer den i de dunkle Lunde
 Mere dybt kun Hjertets Bunde.

Sjælen i Naturens Fred
 Føler først sin Lidenhed,
 Og — hvor stor den være kunde.

Saadan med forvirret Sands
 Ingen Lindring fandt jeg atter;
 Og jeg bandt med haanlig Latter
 Denne Torne-Rosenfrands.
 Ja, din forte Purpurlands
 Drukner i et Tornehav,
 Som Naturen Jorden gav,
 Staffels Liv! Og dine Minder,
 Hvad er de, naar du forsvinder?
 Visne Roser paa en Grav.

Hvad staaer der? Et Kors af Træ,
 Længstafhugne, forte Grene
 Ved et lidet Alter ene,
 Midt i Skovens Sommerlæ.
 Eremiten sine Knæ
 Bøied daglig, naar han kom
 Hid til denne Helligdom. —
 Al, hvor lidt i prægtig Kirke
 Kunde Korset paa mig virke!
 Her — sig føler Sjælen from.

Ja, paa Korset hænge skal
 Tornerosen, og jeg bliver
 Christen atter, og mig skriver
 Ind i fromme Brødres Tal,
 Frygter intet værre Fald.
 Søvn, som flyede mig! kom brat,

Dvæg mig her i dette Krat.
 Under Korsset ingen Fare
 Truer; thi hans Engleskare
 Har endnu mig ei forladt.

Han lægger sig under Korsset, og sover ind.

Aldgitha kommer tilbage.

Saa finder jeg dig, Knud? I Morgenrøden
 Du iler selv til Døden.
 Som Jæger, der sit Bildt med Lyst forfølger,
 Jeg iler. Binden vælger
 I Træets Dvæst. Vel tier Nattens Ugle
 Nu for de muntre Fugle;
 Men snart vil Ravnens skrige,
 Naar, store Knud! du falder for en Pige,
 Hvis Daggert ei forfeiler
 Den Morder, der har truffet hendes Beiler.
 Hvor blev han af? Mig tykkes,
 At hid han Beien vendte.
 Jeg tydeligt ham kiendte,
 Skiondt han af kongelige Dragt ei smykkes.

Opdager ham.

Hvad seer jeg? Som en Ligger,
 I Støv henkastet, bedende han ligger
 Med Hænder foldede? — Det ei mig hover.
 Han hviler under Korsset, og — han sover.
 Ha! Eden fra min Læbe
 Lød: jeg ham skulde dræbe
 Saa vist, som ei for Korsset og den Høie.
 Hans Krone sig mon bøie;
 Og nu — nu har en Krands han hængt derhenne
 Paa Korsset. Vel er denne

Just ikke Kronen; men en Krands — en Krone
 Har eens Betydning for Alfaders Throne.

Betænkter sig.

Her kan jeg ham ei dræbe;
 Min Ed forbød det paa min egen Læbe.
 Vel, Knud! saa gik tilbage;
 Jeg skienker end dig et Par Levedage.
 Thi ei det lindre kan mit Hjertes Kummer,
 At dræbe dig ved Korset — og i Slummer.
 Nei, i din stolte Bælde
 Vil jeg dig mellem dine Kæmper fælde
 Med Purpur og Guldkrone.
 Kun saadan Edmunds Drab jeg kan forsoner,
 Samt ende denne Emerte,
 Som — trods min stolte Tale —
 Vil Hevnens Stund forhale,
 Og truer med at knuse mig mit Hjerte.

Gaaer.

Alfwyn og Tyn komme.

Tyn seer Aldgitha gaae bort.

Aldgitha! — Hun har funden
 Alt Kongen her. Der sover han i Lunden.

Alfwyn.

Afmægtig, strakt i Græsset.
 Ak! Brodens Byrde har han her aflæsset
 For Korset, som en Synder.
 Medlidenheden i min Barm begynder
 At vende mild tilbage.

Tyn munter.

Den aldrig i mit Bryst Hiem kunde tage;

Nei, aldrig Knud den Store kunde synke
Saa dybt — at du maa ynke.

Alfwyn.

At han er siunken, det kan her vi skue.

Tym.

Sank aldrig du, med samt din Bispehue?
Var vi ei alle sunkne
For Dyden stundom? Er ei Alle sunkne?
Men efter Regnen kan selv Græsset kneise —
Og Helten sig skal reise.

Alfwyn.

Jeg offerer ham min Daare.

Tym.

Jeg ikke. Han blev daaret af en Daare;
Ei Daarlighed kan faae mig til at græde.
Men snart er Knud tilstede
Som Sol, indhyllet ei af Skyen længer;
Eh! Nidingen alt hænger.

Alfwyn.

Troer du, at Knud i Fremtid Herren dyrker?

Knud

vaagner, springer rask op, og da han seer Alfwyn, siger han:
Alfwyn! o, jeg har havt en Drøm, som styrker.

Tym glad.

Hvad sagde jeg?

Alfwyn.

Herr Konge! giv Forklaring
Mig af din Gaade.

Knud.

— Hellig Aabenbaring!

Alfwyn.

Saae du din Frelser hist i Straaleklæde
Med Engleskaren i sit Herresæde?

Knud.

Jeg saa ham, som Disciplene saae Manden:
I ringe Dragt, med Haaret skilt i Panden.
Han talte til mig.

Alfwyn.

Tungen dog, den svage,
Kan ei hans Ord gientage?

Knud.

Det var enfoldigt, dog en kraftig Lære:
„Nei, Knud! du vil mig ingen Judas være“.

Alfwyn.

Og derpaa?

Knud.

Han forsvandt.

Alfwyn.

Du?

Knud.

Stirred efter

Det fiære Syn; og med gienskiænkte Kræfter
Jeg sprang af Græsset med nysødte Binger,
Som Blomsten, naar den ud af Knoppen springer.

Alfwyn.

Hvad vil du nu?

Knud.

Strax til mit Hof tilbage.

Alfwyn.

Din ædle Biv vil Afsted med dig tage,
Hun gaaer i Kloster.

Knud.

Hun skal sig forson

Med Knud igien, og smykke Danmarks Throne.

Nu følger mig til Hove — til min Ære!

Alfwyn.

Hvad vil du?

Lym jublende.

Han vil ingen Judas være!

De gaae.

Femte Handling.

Kongens Hal i Roskilde.

Hemming, Kongens Staller. Hakon, Jarl fra Norge.
Athelwin, Hertug fra Bretland.

Hemming.

Velkommen, Athelwin! Du drager som
Herold fra Svend i Skotland, Kongens Søn.
Knud er her strax, han har kun lagt sig hen
At hvile lidt; thi Reisen har ham trættet,
Og meget Andet med. Den store Konge
Behøver lidt Opmuntring. Er den Tidend,
Du bringer, god?

Athelwin.

Den unge Svend, hans Søn,
Slog Duncan og Macbeth; saa seired Skotten,
Anført af Banco. Ei dog tvivler Svend
Om snare Seier, naar han faaer Forstærkning.

Hemming.

Tal ei dog om Forretninger i Dag!
Det gielder her at muntre Kongens Sind;
Thi han har viist et selsomt Sværmeri,
En Beemod, en Forstemthed og et Mismod,

Som aldrig jeg har fiendt hos ham tilforn.
 Det gaaer nok over. Gadirik ærgred ham;
 Det var en Niding, og nu hænger han
 Til Straf i Galgen. Han har myrdet Ulf,
 Og Jarlens Død bedroved Kongen dybt.
 Hvad værst er, Dronning Emma gaaer i Kloster
 Af overspændte, fromme Følelser.
 Det gielder her om at faae Kongen adspredt
 Og munter stemt. — Gi, smukke Hakon Jarl!
 Velkommen os fra Norge. Vil du gierne
 Fornøie Kongen?

Hakon.

Derfor kommer jeg;
 Thi jeg har gode Tidender at bringe.

Hemming.

Desbedre! — Men tillader mig dog først
 At vise jer, hvad jeg har ladet hamre!

Han viser dem tre Kroner, som ligge paa et Bord.

Tre gyldne Kroner, smykt med Edelstene,
 For Danmarks, Norges og for Englands Konge.
 Og see! Guldkransene kan sammensættes,
 Saa kun det vorder een. Den danske Krone
 Vel holder sig beskeden nederst, men
 Dog Panden, Hjertet næst; thi han er dansk.
 Den norske Krones Middelkraft forener
 De andre Kroner. Englands straaler øverst
 Med Luffet Hielm; men bæres af de andre. —
 Vi Tre maae række Kongen, som Herolder,
 De trende Kroner, naar han staaer i Hallen.

Hakon.

Ha, det var vel betænkt!

Athelwin.

Særdeles vel!

Hemming.

Naar Kongen kommer, har jeg ogsaa tænkt,
 At lade Herrer, Jomfruer og Fruer
 Modtage ham til Velkomst med et Qvad.
 To Skialde findes her ved dette Hof:
 Sighvat, som er berømt, af Kongen agtet;
 Og saa Steen Skaftefon, vel ei saa stor,
 Lidt underlig — man veed ei altid, om
 Knud roser ham for Alvor eller Spøg.
 Saa meget er dog vist, at Steen i Dag
 Har overtruffet Sighvat. Vil I høre?

Hakon.

Jeg kan kun slet bedømme Skialdeqvad.

Athelwin.

Jeg ogsaa. Det, som Stalleren har valgt,
 Er vist det bedste. Vi tilbagetræde.
 Jeg kan ei synge.

Hakon.

Heller ikke jeg.

Athelwin.

Men giv os blot et Bink, naar Kronerne
 Skal rækkes Knud; saa ere vi tilstede.

Hakon og Athelwin gaae.

Hemming ene.

Jeg er dog lidt forlegen med den Sang;
 Thi Kongen tidt har egne Griller, veed man,
 Og egen Smag. Der kommer Lym, som kaldet,
 Thi han forstaaer sig bedst paa Kongens Smag.

Tym gaaer over Skuepladsen.

Hemming.

Tym Banner! bi et Dieblif, min Ven!
Jeg har en Ting at spørge dig til Raads om.

Tym.

Herr Staller! det er alt for megen Ure.

Hemming.

Den, Kongen ærer, ærer ogsaa jeg.

Tym.

Jeg takker skyldigst.

Hemming.

Sagen, Ven! er denne:

Is Skialde digted hver et Qvad til Kongen;
Nu veed du nok, hvorledes Skialden er:
Den, som ei vinder, troer, man gjør ham Uret.
Sighvat har digted eet, Steen Skaftefon
Get ligerviis. Han er din gode Ven.

Tym.

Ja, jeg fordriver ofte Tiden med ham.

Hemming.

Og den, som Tym fordriver Tiden hos —

Tym leer.

Forlad mig det: jeg har ei sagt, at jeg
fordriver Tiden hos ham, men kun med ham.

Hemming.

Jeg veed nok, Sighvat er et større Snille;
Men denne Gang har Steen ham overtruffet.
Her har jeg begge Biserne. Vil selv
Du læse dem?

Tym.

Ja, gierne!

Hemming.

Der er Sighvats.

Lym læser:

„I den Kraft, som Himlen skienker
Jordens bedste Dødelige,
Blander sig dog Svaghed tidt.
Modgang sprænge Smaaheds Lænker,
Svinge dig til Anders Rige!
Da kan du med Sandhed sige:
Siælen hersker kongefrit.“

Hemming.

Dprigtigt talt: jeg finder dette Digt
En Smule næsviist.

Lym.

Steens?

Hemming rækker ham det.

Ja, det er bedre.

Lym læser:

„Hvor kan en Helt i Norden,
Med Magt, som Faa paa Jorden,
Om Fremtids Held vel spørge?
O, Knud! hvor kan du sørge?
Du største Drot i Nord!
Alt kan du overbyde,
Hver Modstand kan du bryde,
Naturen selv maa lyde,
Maa skælve for dit Ord.“

Hemming.

Det er en Hylдинг; saadan bør det være.
Ei sandt?

Lym.

J siger jo, J synger Sangen
for at fordrive Kongens dybe Lungesind,
Dg faae ham — om just ikke til at lee —
Dog til at smile lidt?

Hemming.

Det ønske vi.

Lym.

Ja, saa maa dette Qvad vist foretrækkes.

Hemming.

Nu er jeg rolig, naar du siger det.
Du er hans Yndling; du forstaaer dig bedst
Paa hvad han ynder.

Lym smilende.

Det er ikke sagt.

Jeg indestaaer for Intet. Kongens Smag
Er ikke altid min.

Hemming.

Jo, bild mig det ind!

Gaaer.

Steen Skafstson kommer fra den anden Side.

Lym.

Hvad fattes dig? Du seer jo saa forknytt ud,
Som om du havde væltet Kongens Olkruus;
Dg har dog vundet Prisen.

Steen.

Ja, det har jeg,
Dg ingen Modersfiæl har hiulpet mig.
See, her er Ringen! Den er kun til Fingren;
Men det var ogsaa blot fra Stalleren,
Jeg tænker, Kongen gier mig een til Armen,
Hvis Qvadet huer ham.

Lym.

Det gjør han nok;
Maaskee til Halsen med.

Steen.

Du gjør mig ræd —
Lym! du forfærder mig. Troer du maaskee,
At ogsaa dette Qvad er alt for kort?

Lym.

Dets største Skionhed er, at det er kort.

Steen.

Du spøger i Utide. Troer du, Kongen
Vil tykkes om det?

Lym.

Sikkert! Blier han vred,
Og fordrer atter, du skal digte meer
(Hvad ikke dog jeg kan tiltroe hans Wiisdom),
Saa skal jeg bede Sighvat om at skrive
Dig noget Bedre.

Steen.

Ja, men, Lym! du glemmer,
At det er reent imod hans egen Fordeel,
I Fald jeg vinder.

Lym.

Nei, paa ingen Maade.
Det er jo store Skialdes bedste Seir,
At overgaae sig selv.

Steen.

Men jeg ham skiller
Jo ved den Ring, som han har selv fortient.

Lym.

Ja, du har Ringen, han Fortienesten.
Hvordan det gaaer, han fik dog Broderparten.

Steen.

Men det maa holdes hemmeligt.

Lym.

Forstaaer sig.

Det er en aabenbare Hemmelighed,
 At du dig pynter steds med laante Fjær;
 Hvo ei det veed, faaer aldrig det at vide.

De gaae.

Hemming kommer med Hoffrøkenene, lidt efter lidt følge
 de andre Hoffolk efter.

Hemming.

Ø fiære Jomfruer og hulde Møer!
 Nu sørger ei for meget over Emma.
 Vel sandt, hun var vor Dronning; men hun er
 Det ikke meer. Og hun er ikke død.
 Ja, var hun død, det var en anden Sag;
 Men kun en egenfindig Grille skiller
 Ved Kronen hende, Kongen ved sin Viv.
 Han elsker hende vel endnu desværre;
 Men Elskov er en Lidenkab, der svækkes
 Ved Graastand, og som Nærhed giver Tønder.
 I ere Kongen nær, I ere smukke —
 Der gielder det kun rigtigt at slaae Ild.

Der kommer han. Han seer forstyrret ud,
 ledslagen, bleg. Og dog han feire vil
 en Fest, og har befalet hele Hoffet
 At samles her i bedste Brydelses.
 Og Veiret er saa mørkt, som han er selv;
 Det trækker op til Torden, vi faae Regn.
 Og dog en Fest! Det er en Ynk, i Sandhed,
 At være Staller i deslige Forhold.

Knud kommer i Kroningsdragt, men bleg og med blottet Hoved. I det han træder ind, synger Choret Steen Skafesøns Sang. Athelwin, Hakon og Hemming knæle, og række Kongen Kronerne.

Hemming.

Hvad Skialden synger, høit gientage vi:

„O, Knud! hvor kan du sørge?
Du største Drot i Nord!
Alt kan du overbyde,
Naturen selv maa lyde,
Maa skælve for dit Ord.“

Mængden.

Naturen selv maa lyde,
Maa skælve for dit Ord.

Knud alvorlig.

Jeg takker eder for jer gode-Mening.
I har særdeles høie Tanker om mig;
Men det er vel, en Drot har Folkets Tillid. —
Ha, hvilke skønne Kroner!

Hemming.

Danmarks,

Hakon.

Norges

Athelwin.

Og Englands.

Hemming.

Som forene sig til een,
At smykke, Knud! din kongelige Tinding.

Han sætter dem sammen, Knud sætter den tredobbelte Krone
paa sit Hoved.

Knud.

Jeg takker eder for den fieldne Bryd.
Og nu skal Festen ogsaa strax begynde.

Hemming.

Tilgiv mig, høie Drot! — hvori bestaaer den?
Du har endnu ei talt et Ord derom
Med mig, din Staller, og det er min Pligt
At tilberede Hoffet slige Fester;
Men da jeg ikke veed —

Knud.

Behoves ei;

Den er alt tilberedt. Vi gaae tilsammen
En Vandring giennem Skoven ud til Stranden.
Det glæder mig, at see jer alle pyntet
I bedste Stads. Jeg selv har ogsaa taget
Min Høitidskiortel paa.

Hemming.

Men, store Konge!

Jeg frygter, vi faae Regn.

Knud.

Det har ei Rød.

Nogle.

Det bliver et Guds Veir.

Hemming.

Med lysgraa Rand

Staae sorte Skyer over Mark og Sø.

Knud.

Nu — et Guds Veir er godt. Kan man vel ønske
Sig bedre Veir, end det, der kom fra Gud?
Saa følger, alle Hirdfolk! mig til Stranden,
Med Spil og Klang; men glemmer ei, for Alting,
Uagtet Storm og Regn og røde Lyn,

At gaae nøiagtigt efter eders Rang,
 Thi derpaa kommer det just an i Dag.

Han gaaer med Hoffolkene.

Hemming.

Jeg veed ei, hvad jeg sige skal om Kongen
 I Dag — og derfor tier jeg bomstille.

Gaaer.

En Hytte.

Emma. Aldgitha.

Emma.

Bedrøveligt fornye vi vort Bekiendtskab;
 Jeg Bretlands Dronning før, du Bretlands Brud!
 Med Edmund misted du den Krone, som
 En stakket Tid jeg deelte med hans Fader,
 Som Anud mig gav igien.

Aldgitha.

Bestænkt med Blod.

Emma.

Som nu jeg tager af et skyldfrit Hoved,
 Fordi den ikke længer hædrer mig.

Aldgitha.

Besyderlig din Skiebne var, Veninde!
 Men aldrig har jeg kunnet ret forstaae,
 Hvorledes du gav denne Eventyrer
 Din Haand.

Emma.

Forundre burde det dig meer,
 Hvordan jeg ægted Ethelred, den Gamle,
 Den Svage, Feige. Men jeg lod min Fader,

Og da min første Husbond døde, lod jeg
Mit eget Hierte.

Aldgitha.
Det bedrog dig.
Emma.

Knud
Er deilig og elskværdig, mild og tapper.
Aldgitha mørk.

Ja — mild!

Emma.
Du dømmes ham for strengt, Aldgitha!
Du troer ham skyldig i din Edmunds Død.

Aldgitha.
Jeg troer det ei; man troer ei, hvad man veed.
Letroende! du troer uskyldig Knud,
Og dog forlader ham, og gaaer i Kloster.
Har han ei heller dræbt Ulf Jarl?

Emma.
Nei! Gadrik,
Hans onde Engel, han har dræbt dem begge.

Aldgitha.
En saadan Engel vælger Mennesket
Sig selv, og Dævlen har ei Magt i Hiertet,
Naar ikke Villien først forlader Gud.

Emma.
Der har du Ret. Og det er ogsaa Grunden,
Hvorfor jeg flyer fra Knud, og gaaer i Kloster.
Thi uden Tro og Guds frygt i sit Hierte
Gjør ingen Drot lykkelig Folk og Land.

Aldgitha.
Saa stemme vi tildeels dog overeens —
I Hovedsagen.

Emma.

Vi vil leve sammen
Som gode Søskende. Det Held, som Skiebnen
Tillod os ei som Dronninger at øve,
Det vil vi øve nu i mindre Grad
Som fromme Qvinder. O, et Menneſke
Kan meget — ſelv indſtrænket — naar det vil.

Uldgitha.

Du kan ſlet Intet, naar ei Himlen vil.

Emma.

Hvad Himlen vil, det grunder du ei ud,
Det lærer dig din egen gode Handling.
Vi vil beſøge Fattige; vi gaae
Fra Kloſtret ud ſom Lægeqvinder, Søſter!
Som Gartnerſter og ſom Raadgiverinder.
Og Pſalmer, hellige Legender vil
Vi ſkienke ſtaffels Bønder. Hardeknud
Beſøger mig, jeg lærer ham at læſe —
Med andre Børn.

Uldgitha.

Og røgter dem maaskee?

Nei, Emma! nei! du faaer mig ikke med.
Eliſ gav jeg paa et herligt Helteliv,
Paa Kiærlighed, paa Livets Ungdomslyſt;
Eliſ Uſelhed kan ikke trøſte mig,
Og jeg nedværdiger mig ei til Terne,
Fordi jeg ingen Dronning blev. Min Stav
Er brudt for dette Liv. Saa vil jeg vandre
Til Døden værdigt. Gravsang, Miſerere
ſkal vorde nu min Fremtids Brudeqvad.
Nu er mig Kirken kun en Dødens Hvælving,
Hvori jeg levende begravet ſidder.

Martyrerne mig vise blodige Saar,
 Som Edmunds, da han faldt for Nidingspilen;
 Det er den Rose nu, som blomstrer mig.
 Af Roser fik jeg kun den nøgne Torn;
 Den vikler sig omkring min Frelser's Hoved,
 Og presser Braadden i mit eget Hierte.
 Dog er det ikke brustet plat endnu,
 End er der Kraft og Mod i dette Hierte.
 Get Hverv det har endnu paa denne Jord,
 Saa fanger Hiertet Ro. Men jeg dig bliver
 Langt mindre kjær maaskee ved denne Ro;
 Thi, som det lader, daares du endnu
 Af Verdens Synder og Jorsfænglighed.

Emma.

Ken Svaghed har jeg end for dette Liv;
 Og den tilgive Gud! Jeg har ei sagt ham
 Farvel — og jeg kan ikke sige det,
 Thi som han farer, farer han ei vel;
 Men see ham vil jeg dog endnu engang —
 For sidste Gang. Han kommer her forbi.
 Med alt sit Hof igiennem Skoven gaacr han
 Til Stranden, som er nær, har man fortalt.
 Bag Busken vil jeg see den stakkels Knud
 I al sin usle Jordens Herlighed,
 For sidste Gang; saa gaaer jeg i mit Kloster.

Uldgitha.

Det regner, og det tordner; troer du, Knud
 Sig vover ud i saadant Veir?

Emma.

Spot ei!

Din Brede han fortjener, ei din Spot.

Lyd! hører du ei Lyd af Fløiter, Krumhorn?
Han kommer — jeg begriber selv ei, hvi.

Aldgitha.

Maaskee vil han aftvætte sine Synder.
Men slige Pletter sidde fast i Huden,
Afvaskes ei med Vand, som faldt fra Himlen.

Sagte.

Forbryderneses Lud — er Hierteblod.

Emma.

Hvor dybt bevæge disse Toner mig!

Aldgitha.

Ha, svage Søster! knap jeg kiender dig.
Est du en Christen, Dronning, en Heltinde?

Emma.

Aldgitha! jeg er Hustru — Moder — Kvinde.

De gaae.

Skoven med Strandbredden i den nære Baggrund.

Under en styrkende Regn og et frygteligt Tordenveir med hyppige Lyn, hvis Virkning og Majestæt en prægtig Symphonie udtrykker, kommer Kong Knud i Optog med sit Følge. Forst en Skare Musikanter; derpaa Stridsmænd med Hjelme og Landser; saa Munke. Foran Biskoppen, som i Ordensdragt bærer et stort Guldkors, gaaer Tjym og svinger et Røgelsekar, som Chordreng, men med Banneret i Arm. Strax efter Bispen følger Kong Knud med den tredobbelte Krone; derpaa Hoffolkene, Herrer og Fruer. Tienere og Terner slutte Toget.

Knud,

naar han er kommen midt paa Skuepladsen, raaber:
Holdt, holdt! Her dvæle vi.

Musiken tier, og Toget standser.

Her har Naturen

En prægtig Høisal, hvælvet Bøgekirke;
 Og Havets Kirkegaard staaer fuld af Grave,
 Med Høi ved Høi, skiondt uden Skrift og Navn.
 Her vil vi standse Toget. — Da J troe,
 Jeg er en Helt, som overbyder Alt,
 Naturen selv, og faaer den til at lystre,
 Saa vil jeg vælge her min Kroningsfal.
 Maaskee forundres J, at jeg udjager
 J bedste Pragt jer i et Styrtebad?
 Der findes vistnok Mange blandt jer nu,
 Der ansee det for Banvid, troe: Kong Knud
 har tabt Forstanden. — J Kortsynede!
 Naar har jeg vel viist meer Forstand og Kløgt?
 Thi, skal jeg give jer en Prove paa
 Den Herremagt, som J saa høit beundre,
 Kan jeg da vælge bedre Tid og Sted,
 End her, hvor Stormen raser, som en Jette,
 Der har afflidt sin Lænke; Bølgerne
 Vildt fraade, skære Lænder, som da dybt
 J Mulm fra Himlen styrted Lucifer?
 Hvor Jlden hvirvler kaad i Vandets Favn,
 Som paa den første Skabningsdag, da Herren
 Gi havde vristet Elementerne
 Med Almagtsarmen kraftigt fra hinanden? —
 Men jeg skal tæmme dem. Bring mig min Stol,
 Min Kongestol af Guld og Edelstene;
 Bring mig min Throne!

Stolen bringes, han sætter sig.

Rækker mig mit Spiir!

Det gives ham.

Her sidder Knud den Store paa sin Kongstol.
 Og nu befaler jeg dig, vilde Kraft,
 Som vover i mit kongelige Naasyn
 At giøre sig en uforstammet Larm,
 Og glemmer reent den Grefrygt, du skylder —
 Ti for mit Bud! Ydmyg dig, Hav og Himmel!

Et stærkt Tordenskrald lyder, en Lynstraale slaaer ned i
 gammel Teg, som Kongen sidder under, saa at den brist
 og en stor Green styrter lige ned for hans Fødder. Hat
 svulmer frygteligt, og overskyller Stranden.

Knud reiser sig rørt.

Det har ei dræbt mig!

Raster Scepteret, og folder sine Hænder mod Himlen.

Han forstod min Spøg!

Jeg har ei spøget med hans Herlighed,
 Men kun med eders taabelige Smiger.

Vender sig til dem alle, og seer med et giennemtrængende Bl
 paa dem.

I Sandhed! hver en Christen burde vide,
 At der er Ingen mægtig, uden Gud.
 Han dannede Himlen, han lod Havet glide
 Med evig Bægel ved sit stærke Bud.
 Han ene mægter Luft og Hav at tvinge;
 Mod hans er al min Vælde saare ringe.

Og derfor ham tilhører denne Krone.
 Hans Naade laaner mig kun Brug deraf.
 Jeg syndet har, jeg vil min Synd forstone;
 Jeg bærer den ei meer, ei til min Grav.
 Nei, den skal straale ved den Tornekronen,
 Som Livet sine bedste Roser gav.

Vinker Bispen, som kommer med Korset.

Knud hænger Kronen paa Korsset.
 Her hænger den. Mit Bryst har atter Freden.
 Fra nu af herske kun Uskyldigheden!

Aldgitha træder hurtig ud af Krattet med Emma ved Haanden;
 hun fører hende hen til Knud.

Aldgitha.

See, Knud! her af din Daad den første Frugt:
 Jeg bringer dig din ædle Biv tilbage.

Tager heftig Daggerten ud af Barmen.

Her — Edmunds Daggert!

Stirrer paa Kronen, der hænger paa Korsset, og siger sagtmødig:

Jeg har ei den brugt.

Du som et Minde venligt den modtage!

I Bretland, som i Danmark, straalet smukt

Dit Fremtidsnavn! Sig Ingen skal beklage.

Aldgitha gaaer i Kloster nu fornøiet.

For Korsset, Knud! har sig din Krone bøiet.

Hun gaaer.

Emma omfavner Kongen.

Min elskte Knud! jeg ei forlader dig.

Knud.

Da jeg fandt Himlen — da gienfandt du mig.

D i n a .

Tragisch Drama.

Personerne.

Kong Frederik den Tredie af Danmark.

Corfitz Ulfeld, Rigshofmester.

Eleonora Christina, hans Frue.

Walter, Geheimeraad og Oberst.

Hofmarsken Lars Lykke.

Dr. Theol. Hennings.

Dr. Med. Otho Sperling.

Dina Vinhofer, en ung Pige.

Rudolf, hendes Broder.

Johanna, hans Kone.

Lille Dina, deres Barn.

Otho Krag, Slotsherre.

Paul Gebhard, gammel Muursvend.

En Gartner.

En Fangefoged.

En Page.

En Tiener.

Første Handling.

Bærelse i Ulfelds Palads.

Ulfeld i Slaabrook. Dr. Hennings.

De sidde ved et Bord med en Foliant.

Hennings reiser sig.

Jeg takker jer ydmygeligst, Herr Greve!
Dg tilstaaer, at jeg næsten skammer mig
Ved, som en Mand af Faget, som en Lærd,
At undervises i det græske Sprog
Af Danmark's Rigshofmester. Men — det veed man —
For Corfits Ulfeld er der Intet tungt,
Dg næsten Intet, troer jeg, ubekiendt.
Den babyloniske Forvirring, da
Man talte vildt i Munden paa hinanden,
Hver i sit Tungemaal, har ingen Birkning
Paa eder havt; thi hvert et Sprog, Herr Corfits!
Er eders Modersmaal. I kan dem alle.
Ulfeld.

At kunne mange Sprog, Herr Doctor Hennings!
Dertil udfordres tidlig Skolegang,
En god Hukommelse, samt nogen Flid;
Men vidner ei om nogen stor Forstand.

Det forekommer mig omtrent, Herr Hennings!
 Som godt at spille Skak. Thi jeg har seet
 De største Dummerjahnere spille ganske
 Fortræffligt Skak og kunne mange Sprog.

Hennings.

Sandt nok! Det ei beviser just endnu
 Et stort Genie og nogen kraftig Aand;
 Men er dog godt. Det er en dygtig Grund
 At bygge paa.

Ulfeld.

Jeg maa modsige jer;
 Thi Grunden har alt Aanden i sig selv,
 Hvis den har nogen. Kunne mange Sprog,
 Er ei engang at eie stort Forraad
 Af Bygningstømmer. Nei! men det er Penge,
 Courante Penge, som man skaffer sig,
 Og som man med en god Deconomie
 Kan kiøbe meget for.

Hennings.

Saa takker jeg
 Uerbødigt da for Hielpen, for den Agt
 Og den Bevaagenhed, I viser mig.

Ulfeld.

Den er fortient. Og vær ei hiertegreben,
 Fordi Lars Lykke viste jer Foragt,
 Og lod jer staae en Times Tid og vente
 I Forgemaftet blandt hans Tienere.
 Det er en Døsmer, han har Intet lært,
 Og derfor veed han ei at giøre Forskiel
 Paa fieldne, lærde Mænd og Almuesfolk.
 Det var en Feil ved Reformationen,
 At Geistligheden tabt har i sin Agt.

J veed, jeg er en ivrig Adelsmand,
 Og viger ei en Fodbred fra min Ret;
 Men Geistligheden — den har ogsaa Ret,
 En Ret vel hævdet i Aarhundreder,
 Som Adelens. Den høie Ridderære
 Samt Statens Kor tilhøre Adelen;
 Men Lærd og Præst og Kunstner kan en Borger
 Med Hæder være. Dengang Ridderskabet
 Stod høiest i sin Flor, lod det en Præst,
 Der stundom først var fattig Liggermunk.
 Det kommer ikke Slægten ved. Ein Slægt
 Kan Borgeren ei adle med sit Hverv.
 Aarhundreder maae adle Blod, som Rhinskviin;
 Men hvo der negter jer personlig Agt,
 Som er fortient, fortæner selv Foragt.

Hennings tager Folianten.

Jeg takker eder for den gode Mening
 Om mig og om min Stand, og for den Hielp,
 Som J har ydet mig.

Ulfeld

bliwer sidde i Lænestolen, og siger venligt:

Guds Fred, Herr Hennings!

Dr. Hennings gaaer langsomt gravitetisk bort, og møder i
 Døren hilsende Lægen Dr. Otho Sperling, der kommer
 meget hurtig.

Sperling bukkende, med Lune.

Jeg kommer underdanigst, Herr Hofmester!
 At see til eders ene, venstre Been,
 Som ikke fattes Noget.

Ulfeld leer.

Sperling! gjør

J mig til Hest med tvende venstre Been?

Sperling.

Det var en lapsus linguæ, naadig Herre!
 Dog — J har Ret: en Doctor loquens bør
 Udtrykke sig præcist i daglig Tale,
 For ei at vænne sig til Skiodesløshed
 Paa Lærerstolen. Altsaa — classisk talt —
 Hvordan befinder sig jert ene Been?

Ulfeld.

Tvetydighed endnu bestandig! Men
 En Doctor vænnes til Tvetydighed,
 Som fordums Tid det Delphiske Drakel;
 Den Form er netop god, naar man skal spaae.

Sperling.

Det glæder mig at finde jer saa lystig.

Ulfeld.

Der har maaskee dog Psychologen stærkt
 Forregnet sig. Har J ei mærket tidt,
 At Dvergiveness er Mismods Søster,
 Og vidner om et mørkt, uroligt Sind? —
 See nu mit Been!

Sperling

blotter det, trækker paa Skuldrene, og siger:

Det fattes Ingenting.

Ulfeld.

Den Byld, jeg havde der, som J cureerte,
 Da jeg som Brudgom maatte vente lidt,
 Før jeg var værdig til at byde Christian
 Den Fierdes Datter, Frøken Leonore,
 Min Haand — maa ikke være ret cureert.

Sperling.

Den er cureert. Men mulig trykker eder

En anden Byld, som jeg kan ei curere,
Men som der hører større Doctor til.

Ulfeld.

Jeg vil ei volde jer Uleilighed,
Dog — hvis det skulde gøres nødigt, maa
J give mig Attest paa, at mit Been
Ei skiftet er at bære mig til Hove.

Sperling.

Hvis det behøves, faaer jeg vel.

Ulfeld.

Fortæl nu

Lidt Nytt, der kan adsprede mig. En Doctor
Og en Barbeer, der har saamegen Liighed
J andre Ting, maae begge bringe Nytt:
De komme rundt omkring i mange Huse
Fra tidlig Morgenstund, og høre meget,
Hvad siden da, udpyntet med lidt Kunst,
Kan more mange stakkels Patienter
Og muntre Sindet. Jeg har ladt mig siige,
At Munterhed er bedste Medicin.

Sperling.

Jeg er ei stemt just til at muntre Nogen;
Thi jeg har nylig ærgret mig.

Ulfeld.

Hvorover?

Sperling.

Hvorover? Over Peder Bogensen.
Han kalder mig distrait. Distraction
Er for en Doctor en affkyllig Feil.
Men jeg er ei distrait, fordi jeg stundom
— Og just fordi jeg har saamange Ting
Af Bigtighed i Hovdet — glemmer Smaating.

Ulfeld.

Hvad glemte da J der?

Sperling.

At tae min Hat,

Da jeg gif bort. J Fald jeg havde glemt
Mit Hoved — det vil siige, hvis jeg glemte
Besindigheden, hvor jeg skulde handle,
Var det en anden Sag. Men glemme Hatten!
Jeg nys har faaet mig en ny Paryk,
Som er for varm. Der hjemme gaaer jeg altid
Med skaldet Hoved; men naar jeg er ude
Med den formaledidede Paryk,
Mig tykkes tidt, at jeg har Hatten paa.

Ulfeld.

Saa tag den af og giør jer her commode!
Vi er jo gamle Venner.

Sperling.

Spøg aparte!

Jeg kommer fra et Sted, hvor ei, desværre,
Der vanked Spøg. Gud hielp os! nei, det var
En Sag af alt for stor Alvorlighed.

Jeg kommer fra en gammel, gyselig
Giftblanderste. See, her er Flasken, Herre!

Tager en sleben lille Flaske frem.

Vi har forsegleet den, som den er funden,
Og som det medicinske Facultet
Har undersøgt. — Det er dog skræffeligt,
Hvor Sligt taer Dverhaand. Den Synd, den Dndskab,
Der gaaer i Svang i Rom, Italien,
Sidplantes strax. Viindruer, Appelsiner —
De kan ei trives her; men Synd og Dndskab

Fra Syd — de finde snart en frugtbar Grund.

Han sætter den hen paa Kaminranden.

Jeg vil ei gjøre jer, som alt er trist,
 Meer trist med slige Ting. Jeg bringer eder
 Langt bedre Sager, mere morsomme.
 See, her er Ertser, Solv fra Norges Bierg;
 Og her er nogle fieldne Planter, Herre!
 Til eders Cabinet, som jeg bestyrer.
 Jeg skal nok bringe Sagerne derhen.

Han lægger det paa Bordet.

Ulfeld

tager Ertsen, og betragter den.

En deilig Ert! Bist rig er denne Grube.
 Der har J ogsaa været, Sperling! Mindes
 J vel, dengang J vandt Jens Bielses Hierte,
 Statholderens, med Spil paa Clav'cembal?

Sperling.

Ja, jeg blev Spillemester for hans Datter.

Ulfeld.

Men Juel fraraadte jer at gaae til Throndhjem,
 Fordi Folk der, naar de er syge, selv
 Gurere sig med stærkt Rostockerøl,
 Med gammel Misd og friske Muldebær.
 Ja, ja! der stifted vi vort Ungdomsvennskab.

Lægger Ertsen hen, og tager en af Planterne.

Hvad har J der for Planter?

Sperling.

Ogsaa norske.

Jeg saae dem, da jeg var der, fik dem nu først.
 En Birk, som kryber langs ad Jorden. Jeg
 har kaldt den Chamæ-betulam repentem
 Norvegicam.

Ulfeld

betragter Planten, og lægger den paa Bordet igien.

Erindrer J, dengang

Paa Rosenborg Kong Christian den Fierde
 Bød jer til Taffels paa min Ubefaling?
 Men Jørgen Bind blev vred, da salig Kongen
 Kun talede med jer, og ei med ham.
 Fra Haugen hentede han en Haandsfuld Nælder,
 Med Handsker paa, bad jer benævne dem.
 J svared: „Eders Handsker veed alt Navnet.
 Men Brændenælden brænder ikke mig;
 Naar kun man griber rast om saadant Ufrud,
 Saa mister det sin skadelige Kraft“.
 Da loe Kong Christian, saa Salen rysted,
 Og raabte: „Jørgen! kom igien og spås;
 Han greb dig hardt, du brænder ikke ham“.

Sperling.

J forekommer mig som stolten Drn,
 Der lægger Mærke til en Spurv, som hopper.
 Vil J ei ogsaa rose mig for Flid
 I Padua — J, som har været med
 At slutte Fredstractater, Alliancer
 Med Axel Dgenstierner, Mazariner?

Ulfeld.

Jeg faaer kun liden Tak for Tienester,
 Jeg viste Fædrelandet.

Sperling.

Hvad der er
 For stort, misundes. J kan speile jer
 I Tycho Brahe.

Ulfeld.

Nei, min gamle Ven!

Det Speil ei duer, har en daarlig Ramme.

Sperling.

Var Tycho ei en Viis?

Ulfeld.

I Stiernetydning,

Men Daare dog paa Jorden. Hvordan kan

Man segte, giste sig og døe, som han?

Sperling affides.

Han er misundelig paa Ligemænd.

Det er en Feil; men vi har Alle Feil.

Høit.

Tilgiv mig, naadig Herre! Tycho Brahe

Var dog en stor Mand.

Ulfeld.

Der, med samt sin Storhed,

Haardnakket stred imod Copernicus,

Forud indtaget af sit Hiernespind,

Fordi han havde læst, at Sol stod still'

I Gibeon, og Maanen — hvor det var —

I Hjalon.

Sperling.

Tilgiv mig! Tycho Brahe

Var dog en stor Mand. Dette Hiernespind

Var troet i flere tusind Aar, og Biblen

Gav Tycho Medhold. Tycho Brahe var

En stor Mand; ikke blot som Astronom,

Men som Mechanicus og Physicus.

Og hvis ei Avind og Misundelsen

Ham havde drevet bort, saa havde snart

Bort lille Hveen i Danmark overgaaet

Det store Storbritannien, ligesom —
 Hvis Ulfeld maatte raade — Kiøbenhavn
 Fordunkle vilde London og Paris.

Ulfeld.

J klapper, efter Skif, mig venligt paa
 Den ene Kind, og slaaer mig paa den anden.
 Men lige meget! Jeg forlanger ei,
 At Bennen blot mig snaffer efter Munden.
 Der kommer Frøken Leonore. Hun
 Vil ei forsvare Tycho Brahe, tro mig!
 Hun holder med sin Fader.

Eleonora Christine,

som er kommen ind, og har hørt Ulfelds sidste Ord, siger venligt

Corrig Ulfeld!

Du holder ikke med ham, hvis du roser
 En Ungdomsdaad, hvortil man ham forforte,
 Men som den modne Konge tidt fortrød.

Ulfeld.

See saa! der fik han Medhold.

Eleonora til Sperling.

Hvordan lever

Jer Hustru, eders Børn?

Sperling.

Godt, ædle Frue!

De gaae i Skole, de velsigne jer,
 Som overtaled deres blinde Fader
 At bringe bort dem fra den Bondeby,
 Hvor de var voget op som andet Ufrud. —
 Hvordan befinder sig jer Arm?

Eleonora.

Den er

Alt lægt, og Ulfelds med.

Sperling slaaer sig for Panden.

Åh, det er sandt,

Jeg reent har glemt at spørge til jer Arm.

Ulfeld leer.

Åh lutter Jover for mit ene Been.

Jo — den er ogsaa lægt.

Sperling.

Et selsomt Indfald,

Åt lade Blodet gaae ved Transfusion

Fra eders Aare hen i hendes Aare!

Ulfeld.

Blot nogle Draaber Blod, hvad siger det?

Det var ei mit, det var min Dames Indfald.

En Ridder underkaster sig sin Dame,

Selv da, naar han er vorden Ægtemand.

Sperling.

J har ei mærket Følger? Jeg tilstaaer,

Jeg gjorde det ei gierne.

Leonora sværmerisk.

Det ei skader.

Nei, det vil gavne; thi det sætter mig

Åkilt i nær Forbindelse med den,

Som er mig Ålt. Der komme vil en Tid

Maaskee, da man adskiller os paa Jorden;

Men om end Rummet med sin Ræmpearm

Dø kaster tusind Mile fra hinanden,

Skal vi dog føle Sympathie og Nærhed.

Ulfeld griber hendes Haand.

Med Hjerttet? O, min kiære Leonora!

Dertil behøve vi ei Røgens Hielp.

Leonora.

Ja, Hjerttet er for Evigheden; men

Peger paa sin Arm.

Paa dette Sted, hvor vores Blod blev blandet,
Skal en Fornemmelse forkynde, Gorfis!
Naar Døden skiller os i Tiden ad.

Ulfeld sagte til Sperling.

Lad hende sværme! Det er smukt og qvindligt.
Berøv ei med Forstandens Fingergnidning
Violens Blad sin Skønhed og sin Duft!

En Tiener kommer, og melder:
Hofmarsken Herr Lars Lykke vilde gjerne —

Ulfeld.

Siig, jeg er syg!

Tieneren.

Han kommer fra Monarchen.

Ulfeld.

Det er en anden Sag. Saa luk ham ind!

Sperling.

Der Tausend! saa maa jeg jo før jo heller
Afsked med alle mine Siebensacher.

Han putter Ertjerne og Planterne i Kommen, men glemmer
Glasfen paa Kaminen.

Eleonora.

J Fald J ei vil møde ham, Herr Doctor!
Saa gaa J kun ad denne Bei med mig.

Eleonora og Sperling gaae ind i Sideværelset. Ulfeld giver
Tieneren et Bink, som aabner Døren i Baggrunden for
Hofmarsken, og sætter en Stol til ham.

Ulfeld bliver siddende.

Velkommer, Ridder Lykke! Megen Gre!
J seer til mig, imens jeg Kranter end.

Lykke.

Ja, dertil vilde Venstrib drive mig,
Hvis ikke Pligten drev end stærkere.

Ulfeld smilende.

Saa driver eder ikke Venstribs Pligt?

Lykke forlegen.

Jo, netop den, just den!

Ulfeld.

Kort sagt — J drives;

Og ligegyldigt er det mig for Resten,
J hvilket Driveri den smukke Blomst,
Som her J rækker mig, er flækket ud.

Lykke.

Jeg kommer fra Hans Majestæt — vil sige:

Jeg kommer ikke fra Hans Majestæt

J streng Forstand, jeg kommer fra mig selv.

Et Bink, et Venstribsraad — forstaa mig ret!

En Ting, der burde meldes jer sub rosa.

Ulfeld leer.

Au, bedre Rose kan man ikke vælge.

Lykke.

Bestandig munter, altid spøgeful!

Ulfeld.

Ja, hvorfor skal jeg ikke være munter?

Lykke.

Der har J Ret; J er en Philosoph,

Som ikke lader jer decontenancere.

Og hvad jeg har at sige, kan desuden

en Adelsmand med slig Forstand, som eders,

si frænkes over, ei bedrøves over.

Men der er Noget til i denne Verden,

Som kaldes Etiquette — den er dybt

Rodfæstet i Naturen, Staten slet
Bestaaer kun uden den, og den maa følges.

Ulfeld.

Jeg har stor Vrefrygt for Etiquetten,
En Menuet, som intet andet Dyr,
End Mennesket, kan dandse.

Lykke.

Spot ei Dandsen!

Den hører til en god Opdragelse.

Ulfeld.

Men vi beskæmmes dog af Katte, Høns,
Som gaae paa Tæer uden Dandssemester.

Lykke.

Til Sagen, hvis J gunstigt det tillader!

Ulfeld.

Tal, Ridder Lykke!

Lykke.

Kongen — Dronningen —

Har megen Agt for den høisalig Kong
Christian den Fierdes Børn, stor Godhed for dem;
Men da de fiære kongelige Børn
Er af et morganatiskt Ægteskab
(Vil sige: Ægteskab til venstre Haand),
Ei med en Fyrstedatter, men en Frøken
Som andre Ridderfrøkner — mener man,
De fiære Børn heresterdags vel kunde,
Som andre Hoffets Damer, Hoffets Herrer,
Staae af ved Porten, udenfor ved Slottet,
Dg ikke fiøre meer paa Gaarden ind;
En Ret og en Udmærkelse, som blot
Tilkommer Kongehuset — Kongehuset
J streng Forstand.

Ulfeld.

Jeg takker, Ridder Lykke!

Ei blot med streng, men med en god Forstand
 Hår J fra Hoffet røgtet eders Grind.

Lykke.

Jeg beder eder ei at misforstaae mig;
 Jeg kommer ei qua Marskal, men qua Ven,
 At give jer et provisorisk Bink.

Ulfeld.

Det Bink er godt, og jeg benytter det.
 Naar min Upasselighed mig tillader
 At gjøre min Opvartning, kommer jeg
 Og holder udenfor ved Slottets Port,
 For det forbydes mig.

Lykke.

Det er ei sagt,

At det forbydes jer, det er ei sagt;
 Det kunde skee, og som jer gode Ven
 Jeg varer jer i Tide.

Ulfeld.

Mange Tak!

J Nøden skal man kiende sande Venner.

Lykke bukker, i det han gaaer.

Mon cher ami! à revoir.

Ulfeld.

Adieu!

Lykke affides, i det han gaaer.

Fordømt! jeg havde haabet, at han skulde
 Forlobet sig. Han fandt sig dog deri
 Med mere Fatning, end jeg havde ventet.

Gaaer.

Ulfeld ene.

„Allhier agirt der Pickelhering“, staaer
Der i de gamle tydske Sørgespil,
Som tidt begynde med en lille Farce.

Tieneren melder igien:

Herr Greve! Oberst Walter, kongelig
Geheimeraad, forlanger Audients.
Han bringer Budskab fra Hans Majestæt.

Ulfeld.

Jeg er beredt at høre Kongens Bud.

Tieneren gaaer.

Ha, sagde jeg det ei? Nu gielder det
For Alvor. Jeg har aldrig seet ham før.
Hvi sender Kongen mig min Avindsmand?

Walter kommer, Ulfeld bliver siddende i Lænestolen, og
hilser fornemt.

Walter.

Herr Rigshofmester! — tilgiv, at jeg her
Ei siger „Greve“. Keiseren har givet
Jer Grevetitlen; men jeg kommer fra
Hans Majestæt i Kongens Orde,
Og bruger Titlen, som han skienkte jer.

Ulfeld smilende.

Særdeles smigrende. Der voxe Titler
Som Blade jo paa Træer; en Rigshofmester
Er mere sielden — ja, saa sielden, Herre!
At selv jeg neppe troer, jeg er det ret.
Saa meget er da i det mindste vist:
Jeg intet Rige har at hovmestrere.
Derfor tilkommer egentlig sliig Titel
Mig heller ikke. Kald mig bare Ulfeld!

Det er et gammelt Navn, som jeg har Hævd paa,
Som hverken Konger eller Keisere
Har skienket mig — og kan berøve mig.

Med Foragt.

J hedder Walter?

Walter med Fatning.

Ja! Men dette Navn

Er ikke gammelt, skriver ikke sig
Fra Paradiis, hvor al den ældste Slægt
Af Adam, af Stamsfaderen fik Navne.
Af Fødsel er jeg borgerlig. Jeg takker
Min Kaarde for min Lykke. Da de Svenske
Beleired Nendsborg, var jeg Commandant.
Man fandt, at Byen skyldte for en Deel
Min Tapperhed sin Redning. Jeg blev Oberst.
Hans Majestæt har naadigst skienket mig
Opmærksomhed. Han fandt, jeg kunde tiene
Ham ikke blot med Haanden, men med Hoved,
Og faared mig til sin Geheimeraad.

Ulfeld spydig.

Geniet agter ei Sædvaners Lov,
Og voxer stundom mere snelt i Beiret,
End Paddehatten. J blev nobliteert?

Walter.

Ja, efter Skik og Brug. Jeg takker Kongen
For Wren, for det Præg, han satte paa mig,
Nødvendigt til at møde Mængdens Fordom.
Hvad Tingen angaaer i det Væsentlige,
Saa troer jeg ei at være bleven meer
Som adelig, end før som borgerlig.

Ulfeld stolt.

Har Adelsmanden ikke hævet sig
I Verdenslivet over Borgeren?

Walter ligesaa stolt.

Nei, det benægter jeg aldeles.

Ulfeld.

Saa?

Walter.

Fra Middelalderen regnes Begges Aner.
Det store Fremskridt fra vildt Barbarie
Til Mandøforædling kom fra Stæderne,
Men disse var beboet af Borgere.
Fra Stæderne gik Handel, Industrie,
Kunst, Videnskaber ud, mens i Europas
Afsides fjerne Kroge Jæger, Bonde
Bedblev at være plumpe Adelsmænd.
Som Helt har Borger viist sig kiæk, som Adels.
Italieneren var forfængelig:
I Florents, i Benedig, Genua
Sig pynted Borgeren med Adelskaaben.
Germanen folte meer sit eget Værd.
Glem ikke Schweigerbonden! glem ei Hansen!
Syv og halvfierdindstyre „Hänse“ var
Ei „Gänse“, skiondt en ædel Konge dem
Engang saaledes i sin Brede kaldte.
Lybekkerne har spillet vigtig Rolle
Den sidste Tid i Rigshistorien,
Dg ofte foreskrevet Norden Love.

Ulfeld.

Ja, Jørgen Bullenweber, Marcus Meyer
Var hele Karle, fik fortiente Løn!

Walter.

Vi vil ei giennemgaae Historien
Om Landsforræderi; jeg tænker, hvad
Det angaaer, staaer ei Adelen tilbage
For Borgerne. — Men til mit Hverv, Herr Corfig!
Jeg kommer i min Konges Navn. Han har
Ei sendt mig efter eders Bisald her
Til Naaden og til Gæren, han har viist mig;
Ei for at jeg skal høre paa jer Dadel.
Nei — jer tilkommer det, Herr Rigshofmester!
At komme med Undskyldninger til mig.
Ei Kongen spørger eder, og ved mig:
Hvorfor I ei besøger ham endnu,
Uslægger Regnskab over jert Gesandtskab,
Og viser skyldig Underdanighed?

Ulfeld fatter sig.

Eygdøm er hver Mands Herre.

Walter.

Kongen mener —

Tilgiv, Herr Rigshofmester! det er hans Ord:
At Skaden ei er saa betydelig,
At Benet vel kan bære jer til Hove,
Og giøre Regnskab, hvis I selv har Lyst.

Ulfeld.

Naar selv jeg taler med Hans Majestæt
(Jeg haaber, jeg i Morgen ud kan fiøre),
Skal mundtlig jeg undskyldde mig for ham.

Walter.

Heel vel, saa har jeg røgtet her mit Grind.

Bil gaae.

Ulfeld.

Men sig mig dog, Herr — Herr Geheimeraad!

Hvorfor er Kongen vred paa mig? Der skulde
 Dog aldrig nogle Skumlere til Hove
 Sat Ondt for mig i min Fraværelse?

Walter.

Naar selv J taler med Hans Majestæt,
 Vil han nok svare jer. Vel er jeg hans
 Geheimeraad i hans Forretningsfager,
 Men i privatgeheime Ting indblandet
 Jeg aldrig mig.

Ulfeld.

Det gjør J meget vel i.
 Man siger, han er vred, fordi jeg ikke
 Har faaet Holland til at gjøre meer
 For Danmark.

Walter.

Jeg har ei Befaling til
 At foregribe Majestæten i
 Hans Meninger og Dom om eders Daad.
 Det vil han sige jer, saasnart J finder
 Det pæfelig, at træde for hans Throne.
 Jeg har ei meer at tale med jer her
 Som Sendebud fra Kongen; men da J
 Mig fast behandler som et andet Bud,
 Der gaaer fra Undersaat til Undersaat —
 Saa maa jeg sige jer, Herr Corfih Ulfeld!
 At siden mig min Konge slog til Ridder,
 Beed jeg at værne for min Ridderære;
 At — ei Geheimeraad — men Oberst Walter
 Er jer til Tieneste, naar J forlanger.

Ulfeld.

Saa sagte, Herr Geheimeraad! saa sagte!
 Det er ei sagt, at Corfih Ulfeld jer

Den Gæve gjør, at slaas med jer som Vige,
 Fordi jer Kongen gav en nybagt Adel.
 I glemmer vel, I er en Hiulmands Søn?

Walter.

O, nei! saa lidt, at Hiulet tværtimod
 Staaer i mit Baaben. Hiulets Tegn er smukt:
 Det tyder paa, at man maa hurtig frem,
 Bed egen Duelighed, egen Flid;
 Om Lyffkens Hiul, som Ingen kan undvære,
 Om Hiulet minder det i Parcens Rok,
 Som løber snelt afsted, og varer os
 Om vel at bruge knap tildeelte Tid,
 For Lachesis afflipper Tidens Traad.
 Men Hiulet truer ogsaa den, som stolt
 Henvandrer Veien, blind for alle Farer,
 At han maa vogte sig for Overførsel.
 Herr Rigszhofmester! jeg er eders Tiener.

Gaaer.

Ulfeld springer forbitret op.

Fordømte Træl! du truer mig med Steilen?
 Ha, var han kommen ei fra Kongen selv,
 Jeg skulde stoppet ham den frække Mund,
 Jeg skulde glemt hans usle Byrd, og tugtet
 Den Uforskammede, saa aldrig meer
 Han havde denne Lærskel overtraadt.

Eleonora kommer bekymret ind.

Ulfeld altid hidfigere.

Hvad siger I nu, Frøken Leonora?
 Indstormer grumt ei Helvede paa mig
 Med alle Plager, alt sit Raseri?
 Kun Utafnemlighedens Tørnefrands

Blier flettet mig. Der voxer ingen Laurbær
 I dette usle Land for fielden Daad;
 Nei, Middelmaadighedens Afgud plumpt
 Med tykke Hoved, dumme Blik tilbedes;
 Og hvo, som vove tør at føle meer,
 At være meer, end Hverdagsstymperne,
 Det er en farlig Mand for Landets Fred,
 Og han bør foses bort og trædes ned. —
 Hvi vendte jeg tilbage? Hvorfor drog
 Jeg bort ei med den herlige Christina?
 Og hvorfor hades jeg? Fordi jeg vover
 At vide, hvem jeg er; fordi jeg følte,
 Hvad jeg som Herremand var Standen skyldig:
 At Adlen vælger sine Konger selv
 I Danemark, selv Konge paa sit Gods,
 Fri for hver Skat, Drot over Hals og Haand.
 Det har jeg ikke glemt, det fordred jeg;
 Og derfor skrev jeg, som mig Uren bød,
 For Bremens Erkebisp Haandfæstningen
 En Emule hvaft. Det blev ei heller glemt.

Han gaaer forbittret hurtig frem og tilbage.

Cleonora.

Hør mig, min Corfik!

Ulfeld.

Beed du, hvad Besøget

Af Lykke her betød? Dog nei, hvor skulde
 Du vide det? Jeg veed det selv først nu.
 Saa hor da: Fjerde Christians elskte Datter,
 Ham af hans Born det allerkiæreste,
 Christin' Cleonora maa ei meer
 I Karmen age til sin Faders Gaard,
 Hun skal staae af i Skarnet udenfor.

Det Bud fra — Dronningen dig bragte Marsken.
Jeg veed det nok, det kommer dog fra hende.

Eleonora.

Og om saa var — hvad er det da vel meer?
At gaae et Par Skridt længer. Ei jeg finder
Min Fader længer i min Faders Borg,
Om agende jeg kommer, eller gaaer;
Det veed jeg nok.

Ulfeld

standser i sin Frem- og Tilbagegang for Kaminen, og stirrer
paa Giftflasken, som Sperling har glemt.

See der! der har igien
Den gale Doctor glemt — ei sin Paryk,
Men — næstendeels sit Hoved.

Tager Flasken.

Denne Gift

Skal være fin. Var jeg en Richelieu,
En Mazarin, Cathrin' af Medici,
Og frygted ikke, nordiskangst, borneert,
Macchiavel! din raske Politif —
Hvad var det meer? Han hensov i en Dvale,
En Drot blev atter valgt, og Ulfelds Navn
Paa Danmarks Sletter har saa god en Klang,
Som Basa=Navnet over svenske Fielde.

Eleonora seer forundret paa ham.

Er du nu færdig, Ulfeld?

Ulfeld,

som vaagnende, sætter Flasken hen igien.

Hvad for Noget?

Eleonora.

Har du din Crisis overstaaet?

Ulfeld.

Hvad?

Eleonora.

Gud være lovet, at her Ingen var,
Som hørte dine Tanker, uden jeg.
Jeg kiender dig, og kan bedømme dig.
En Anden vilde du bedrage til
Din egen Undergang, i Fald han troede,
Han saae dig i et saadant Dieblif
I Hjertets Grund. Men det er ei dit Hjerte,
Som handler, kun din Phantasie, som sværmer.
Det er en Raptus af dit stolte Blod,
Der i slikt Dieblif behersker dig.

Ulfeld rækker hende Haanden.

Åh, du har Ret!

Eleonora.

En Ulfeld — kunde han
Redlade feigt sig til et usfelt Snigmord?

Ulfeld.

Før Ornen skulde søle sine Vinger
I Mudderpølen.

Eleonora.

Ha! nu taler du
Dig værdigt. Nu din gode Engel kommer,
Og frelser dig.

Ulfeld omfavner hende.

Du er min gode Engel.

Eleonora.

Jeg kiender dig: naar du begynder først
Med Had, Foragt mod Bønder, Borgere,
Samt med din Brede paa Regieringen,
Saa er der ingen Ende paa din Støien;

Dog virked du som Sendebud fra Danmark
 Alt, hvad dig muligt var til Landets Tarv.
 Fortienesten du agter, hver Mands Held;
 Din Ret du roser over Hals og Haand,
 Dog gav du stedse ringest Almuesmand
 Sin Ret, selv naar den stred mod egen Fordeel.
 Var nu fornuftig! Lover du mig det?
 Ulfeld blod.

Jeg lover det.

Eleonora.

Dg gaa den Dag i Morgen
 Til Kongen, til min Broder! Han er god.
 Som venlig Biskop i en rolig Kreds,
 Hans milde Sind, fri for hver Videnstabs,
 Blev modnet; og hans Værdom og Forstand
 Forstaaer at satte dine Egenskaber.
 Men ei du maa fornærme ham. Sandt nok,
 Mig har man frænket; men det siger Intet.
 Sophia, Dronningen, er fremmed her,
 Hun troer, jeg trænger mig hovmodig frem.
 Maaſkee jeg stundom var lidt utaalmodig;
 Hver har sin Feil. Det vil nok give sig.
 Ulfeld.

Min fiære Hustru!

Eleonora.

Lover du mig da,
 I Morgen Formiddag at gaae til Kongen?
 Ulfeld.

Jeg lover det.

Eleonora.

Dg Walter — vil du ogsaa
 Forſone dig med ham?

Ulfeld.

I Fald jeg kan.

Eleonora.

Nu er du ret elskværdig.

Ulfeld stirrer rørt paa hende.

Leonora!

Tidt undrer jeg mig over, hvordan du
Kan elske mig saa høit.

Eleonora.

Jeg kiender dig.

Ulfeld.

Mit Sind er vildt og stolt, jeg tilstaaer det.
Det hede Blod, det løber af med mig;
Dog hersker Aandens Kraft, naar Blodet køles.

Eleonora.

Ja, Corfik Ulfeld! du er en Vulcan.
Men det gaaer mig, som i Sicilien
Og i Neapel Bønderne: de elske
Dog Bierget, skiondt det ofte spruder Ild.
De boe derved, de bygge deres Hytter
Derpaa; thi Grunden er velsignet, frugtbar,
Og skienker deres Viingård ædle Druer,
Som langt, langt overgaae den sikre Dals.

Ulfeld.

Men — hvis engang der kom et Jordskælvs med
En Lavastrøm, som slugte dig og Bierget?

Eleonora.

Saa synker jeg, som alle Menneker,
I Jordens Skjød. Det skal vi Alle dog.
Bogt dig for Udbrud, hvis du elsker Danmark,
Og hvis du elsker mig! Da vil vort Land
Sundt vederqvæges af din ædle Druer.

Nuden Handling.

Et lille Bærelse hos Rudolf Winhofer, med tarveligt Bohave.

Jans Kone gaaer til og fra, og rydder op. Dina klæder
den lille Dina paa.

Dina kysser Barnet.

Nu er du færdig, nu skal du i Skole.

Johanna.

Det er endnu for tidligt; Klokken har
Endnu ei slaaet tre Qvarteer.

Barnet.

Saa maa

Du først fortælle mig det Eventyr,
Du loved, Fæster!

Dina.

Nu, saa kom da, sæt

Dig paa mit Skiod!

Sun sætter sig med Barnet.

Her er i Danemark

En Kyst, hvor Sandet strækker sig i Havet.
Man seer ei Andet trindt end Sand og Vand,
Og naar det blæser, seer man Jngenting,
Saa blander Sandet sig med Havets Bølger,

Dg man kan neppe skimte Lynet ret
Fra Skyerne.

Barnet.

Naa! hvad saa meer?

Dina.

Der staaer

En Kirke, hvor engang en deilig Brud
Blev dræbt om Natten og begravet der,
Jøst som hun viet var for Alteret.
Dog -- det er sandt, det har jeg alt fortalt dig.
Men ikke langt derafra, ved Hoiby, kneiser
En Ridderborg; der staaer en anden Kirke
Med Billeder. Man seer to Jomfruer
Paa Sottesengen, blege, de skal døe,
Med Afsladsbreve lagt paa Dynerne
Fra Paven for et for begaaet Mord.
Der var to Riddere, som elskte dem,
Men som bedroge dem, og gjorde dem
Ulykkelige; men de tvende Frøknere
Var frække Piger, lod sig ei forhaane.
De gif til Kirken med to skjulte Knive;
Der traf de Ridderne, som gif til Guds Bord,
Dg stak dem strax ihjel for Alteret.

Barnet.

Saa kom i Himmelen dog Ridderne,
Fordi de havde været først til Alters.

Dina.

Ja! Derfor valgte disse Jomfruer
At straffe dem paa denne Viis. De vilde
Kun rove dem det timelige Liv,
Men ikke deres Salighed hos Gud.
Dg Paven gav dem ogsaa siden Afslad.

Men det var dog en stor begaaet Synd,
 Og derfor fandt i Graven ei de No;
 I Kirken spøge de hver Midnat end,
 Naar Maanen skinner bleg, og blander sig
 Med deres løse, lange gule Haar,
 Imens de svæve hen ad Kirkegulvet,
 Og bukke sig ned mod Blodpletterne,
 Med hvide Loffer bort at viske Blodet;
 Men ei det lykkes, Pletten gaaer ei bort,
 Og naar saa Kloffen slaaer i Taarnet tolv,
 Forsvinde de med Suf.

Stueuhret slaaer tre Dvarteer, den lille Dina gysrer, og seer
 bange til Uhret.

Johanna.

Der slog din Klokke.

I Skole, Barn! Kys Faster, og afsted!

Dina.

Kom, lad mig først ombinde dig din Kysse!

Hun sætter en lille Kysse paa hende, og binder hende den under
 Hagen. Barnet tager sin Bog, kysser Moderen og Faste-
 ren paa Haanden, og gaaer.

Johanna.

Min gode Dina! bliv ei vred paa mig,
 Fordi jeg tager dig, min Evigerinde,
 Der er langt klogere, veed meget meer,
 End jeg, en Smule selv i Skole. Du
 Fortæller altid Barnet disse fæle
 Historier. Hvad skal det til? Fortæl
 Det noget Nyttigt, Noget, der kan gjøre
 Den Lille klog og god. Men hvorfor hidser
 Indbildningskraften du med slige Rædsler?

Dina.

D, tro mig, der er Noget i, min Søster!
 At Aanden styrkes ved at rystes stundom
 Af en hoitidelig, en panisk Skræk.
 Vi stakkels Menneker i Hverdagslivet,
 Som af Naturen skienktes Phantasie
 Og Følelse, saa gierne vil opleve
 Lidt Usædvanligt i den tomme Verden;
 Dog lykkes det saaielden. Legemet
 Ei trænger meer til Næring, end vor Aand
 Til hvad der sætter den i Samqvem med
 Det Høie, Sieldne, det Forunderlige.
 Men det er fast forbi. Kun Bornene
 Og Digterne befatte sig med Eligt,
 Og Ridderne — især i gamle Dage,
 Men dog tildeels endnu.

Johanna.

Jeg ei forstaaer

Mig, fiære Dina! paa dit Bæsen ret.
 Mig synes, du er sammensat af to
 Forskiellige Naturer.

Dina leer.

Ja — som Alle.

En god, en ond; en dum, og en forstandig;
 En sund, en syg; en rolig — det er den,
 Som er i Elægt med Døden; en urolig —
 Og det er Livet selv, thi Livet er
 Kun idel Uro. Nu det kommer an paa,
 Hvo der er stærkest af de to Naturer.
 Den ret Phlegmatiske — han vænner sig
 Til Døden let, og sover alt saa sødt
 I Kænestolen, som i Graven siden.

Men den, der lever Livet nogenledes
 Med Levskraft, den nøies ikke med
 At sove, vaage, spise, drikke, trælde,
 Naaklæde sig, aflæde sig, bevæges
 Som en Maskine til gientaget Hverv;
 Den trænger til Bedrifter, til at glædes
 Og gysse — til at folde Bingen ud,
 Som Sommerfuglen i det skionne Solskin,
 Og slagre lidt, før Bingen falder af.

Johanna.

Bilgiv mig, Dina! det er Sværmeri.
 Du læser alt for meget for dit Kion
 Og for din Stand. Du har et herligt Hoved,
 Det veed jeg nok, og du har lært dig selv
 fransk, Engelsk, troer jeg, Spansk, Italiensk.
 Du læser Kroniker, og vover dig
 Til Grublerier selv i Bises Skrifter.
 Og dog opfylder du saa tro din Pligt,
 Bar for din syge Moer en kiærlig Datter,
 Som pleied hende med Dpoffresser
 Af egen Glæde. Du er kiærlig Søster;
 Du vasker, stryger, feier Gulv, og spinder.
 Gud veed, hvorledes du faaer Tid til Alt.

Dina.

Ik, Gud! jeg spinder den dog ikke bort,
 Den falder tidt mig alt for grusomt lang.

Johanna.

Din Moder døde.

Dina.

Ja! det Tab var stort;
 Og mens hun leved, glemte jeg alt Andet.
 Men neppe var hun død — thi jeg kan ei

Med Graad og Beemod pleie Sorgen, som
 En afbrudt Blomst, hensat i et Glas Vand.
 Jeg finder ingen Salighed i Taarer;
 Forgietsmigei, Violen er kun blaae,
 Som ei erstatte mig den røde Rose.
 Min Moder døde, hun var knækket længst
 Af Svaghed; det var Blygt at qvæge hende,
 Mens der en Dliedraabe var i Landen.
 Men den er slukt. Skal jeg nu ogsaa døe?

Johanna.

Gud frie os fra sliig Tanke! Du er kommen
 Fra Holsteen atter hid til Kiøbenhavn.
 Den smukke lille Sum, du arved efter
 Din Fæster, som du først var hos i Høiby,
 Dig muligt gjør, at hielppe paa din Broder,
 Min stakkels Mand, som, skiondt en dygtig Murer,
 Dog aldrig ret forstaaer og er i Stand til
 At skaffe sig og Sine det Fornødne.
 Du boer hos os, du holder af vort Barn;
 Men troer du, jeg forlanger, at du skal
 Opoffre dig for os? Nei, Dina! Men
 Der løber mig en vigtig Sag i Hovdet,
 En Plan, jeg vil meddele dig. Den er
 Gi hverdags; hvis den lykkes, saa vilde
 Den sætte dig i Høihed, i et Lys,
 Hvor du fik Evne til at efterkomme
 Hvert Dnske, Dina! fra din Phantasie,
 Som du jo kalder det.

Dina.

Siiig mig din Plan!

Johanna.

Jeg veed, at du som Barn, halvvoxen Pige,

Ja, jeg kan sige vel heeltvoren Pige,
 Har kiendt en Mand, der holdt saa meget af dig,
 Kiendt ikke du af ham. Da var han Lieutnant,
 Og laae en Tid i Garnison i Holsteen;
 Nu er han Oberst og Geheimeraad,
 Og Kongens Yndling, siger man.

Dina.

Du mener

Vel Walter?

Johanna.

.Ganske rigtig! Hvis han nærer
 Endnu den gamle Kiærlighed for dig?

Dina.

Det skulde gjøre mig ret ondt for ham,
 Johanna! thi jeg nærer end for Walter
 Den gamle Ligegyldighed. Men frygt
 Kun ei for det! Han er vist alt for sindig
 Til saadan Daarskab, saadant Sværmeri:
 At sukke for en stakkels ringe Pige
 Saa mangt et Aar, selv uden Haab om Giengield.
 Det stikkede sig ogsaa slet i Sandhed
 For sliig en Oberst og Geheimeraad.

Johanna.

hvad har du imod Walter? Er han ei
 En exemplarisk, en fortræfflig Mand?

Dina.

), alt for exemplarisk og fortræfflig;
 Saa regelmæssig, troer jeg, at der i
 hans Liv ei gives en Undtagelse
 fra Reglen. Han fik tømret sig en Stige
 Af godt, forsvarligt Træ til Lyffens Tempel;
 Ad den han flaved op, og mens han flaved,

Til Høire saae han ei, og ei til Venstre.
Nu er han der, nu er han kommen op;
Troer du, han skulde stirre ned til mig?

Johanna.

Den Stige, som han satte til sin Lykke,
Var Tapperhed som Byens Commandant.
Du siger selv: han holdt bestandig trofast
Bed sin Beslutning, med sit Maal for Die;
I Fald det Maal nu havde været dig?

Dina leer.

Jeg? Nei, Johanna! Hvad man sigter til,
Maa smukt staae stille, det maa sidde fast;
Og jeg var alt for vild, bevægelig.
Til Plet i Skiven for sliig Lykkejæger.

Johanna.

Saa meget kan jeg dog fortælle dig:
I dette store Huus, hvor vi har faaet
Os nogle ringe Bærelser i Qvisten,
Boer der i Bel-Stagen, som den kaldes,
En anden høi og fornem Officeer,
En Ben af Walter, som han tidt besøger.
For nogle Uger siden mødte jeg
Paa Trappen Walter. Herr Geheimeraaden
Mit hilste venligt, spurgte — som det lod —
Deeltagende, ret hierteligt om dig.
Og da jeg ham fortalte, du kom snart
Til Byen, at du skulde boe hos os —
Lod det til at fornøie ham særdeles.

Dina neier.

Særdeles høfligt! — Bliv ei vred, Johanna!
Jeg veed, jeg er uartig; men jeg kan

Ei lade være. Intet forekommer
 Mig meer utaaleligt, end Baand og Tvang.

Johanna.

En Mand maa tvinge sig imellemstunder,
 Naar han vil frem i denne strenge Verden,
 Og meer en Qvinde.

Dina.

Men jeg vil ei frem.

Jeg vil ei klinge med i Melodien,
 Men skurre som en selsom Dissonants;
 Den løser sig dog op i Harmonien.

Johanna.

Jeg kiender dig, jeg veed, du er uskyldig,
 Jeg er derom i Hjertet overtødet;
 Men ved din Levemaade, gode Dina!
 Du ofte gav Bagtalelsen et Baaben,
 Som kunde skade dig.

Dina.

Det veed jeg nok,

At ikke just jeg har det bedste Rygte.
 Jeg kiender mange knibske Damer, Hanna!
 Saa gode sikkert ei, som deres Rygte;
 I Fald jeg — til Forandring — nu er modsat,
 Kan det vel skade mig?

Johanna.

Ja, fra maaskee

At gjøre snart et godt Partie.

Dina leer.

Men jeg

Vil ikke giftes.

Johanna.
 Og dog bærer du
 En Guldring paa din Finger.

Dina.

Det er ei

Paa Giftefingren.

Johanna.

Altid skjuler du
 For Alle, hvo dig skienkte denne Ring,
 Hvad den har at betyde.

Dina.

Jeg har skjult det
 For Alle hidtil; men for dig, Veninde!
 Vil jeg nu aabenbare det. Jeg veed,
 Du er mig tro; jeg veed, at du kan tie.
 Lov mig at gjøre det for Alle, selv for
 Din Mand, min Broder!

Johanna.

Jeg det lover helligt.

Dina.

Du hørte mig fortælle Barnet nys
 Et Eventyr om Ridder Ebbe's Døtre
 Fra Bursø — hvordan Sand og Vand paa Stranden
 Dmtumles — om den Brud ved Midienat,
 Som dræbtes der. Det var tilfældigt ei,
 At alle disse Syner kom tilbage.
 Min Phantastie har slaaet Rod derude,
 Og hvor ei Andet trives kan, Johanna!
 Der voxer min Indbildnings Lidselblomst,
 Og folder ud de store Purpurblade.

Johanna.

Du spænder min Nysgierrighed.

Dina.

Saa hør!

Jeg var hos Fæster et Aars Tid, og vandt
 Den gamle Kones Hierte; men det var
 Et Dffer vistnok af to skønne Foraar.
 Guld er Naturen der og sørgelig.
 Dog boede der en Ridder nær, paa Burs,
 Og han fik just den Tid et kort Besøg
 Af Een fra Kiøbenhavn, en anden Ridder,
 En deilig Mand, som ofte mødte mig
 I Ridderborgens Hauge, der er smuk,
 Og hvor jeg søgte hen, fordi det var
 Det Sted i Egnen, og det eneste
 Med grønne Træer, med Urter og med Blomster.
 Han gav sig tidt i Snak med mig, og morges
 Bel over, i en simpel Landsbymø
 At finde, hvad han just ei altid fandt
 I Byens Damer. Vi blev gode Venner. —
 Forstaaer sig selv, i al Uskyldighed.
 Han sagde mig dog ei sit Navn; jeg spurgte
 Ham heller ei derom, jeg var saa stolt,
 Som han, og det var ei hans Fornemhed,
 Jeg brød mig om, det var hans Bid, hans Aand,
 Hans Ild, hans Kundskab fast til alle Ting.
 Tidt bad han om et Kys, men fik det ei.
 Nu maa jeg sige dig — du veed jo nok,
 Jeg er catholsk, det er min Broder ogsaa;
 Derfor jeg aldrig gaaer i luthersk Kirke,
 Naar Klokken ringer til Gudstieneste,
 Men tidt om Aften, naar jeg gaaer forbi,
 Og Kirken aaben staaer, gaaer jeg derind.
 De fleste Kirker vare jo catholske,

Før de blev lutheriske. De gamle Minder
 Staae der endnu fra den catholske Tid;
 Nu maae de gjøre fremmed Tjeneste.
 Men naar i Maanskin jeg seer Altertavlen,
 Med Englene forgyldt i Skyerne,
 De gamle Helgenbilleder af Steen,
 Som ei er sønderslagne — knæler jeg,
 Og holder Bøn, og læser Paternoster.
 Det gjorde jeg en Aften seent i Høiby.
 Men tænkt dig min Forundring, da jeg hæved
 Mit Hoved efter en andægtig Bøn,
 Og saae en Ridder knæle ved min Side.
 Det var min Ridder. Han omfavned mig,
 Han stak mig denne Guldring paa min Finger,
 Og sagde: Dina! nu er du min Kiærest,
 Og naar vi kommer ud af Kirken, maa
 Du give mig det længst forlangte Kys.
 Bedøvet stod jeg op, og fulgte ham;
 Men da jeg vendte mig i Gangen om,
 Steg Ridder Ebbes blege Døttre ned
 Fra Billedrammen med udslagne Haar,
 Og jamred sig, vred Hænder, trued mig.
 Jeg skyndte mig paa Kirkegaarden ud,
 Meddeelte Ridderen min Skræk — han loe.
 Han fik mig til at gaae i Haugen med sig
 I Maaneskin — der tog han mangt et Kys;
 Saa iilte han til Borgen, til sin Ven,
 Og reiste bort. Jeg har ei seet ham siden. —
 Det var, mit Liv! din lyffeligste Stund.
 Det var den herligste Skjærsommerdrøm,
 Og aldrig Solen straale vil saa klart
 For mig, som Maanen smilte denne Nat.

Johanna.

Dg fik du ei at vide, hvo han var?

Dina.

Naturligviis! Nu var det mig jo vigtigt.

Johanna.

Hvad hed han?

Dina.

Corfis Ulfeld.

Johanna.

Store Gud!

Dina.

Ja, det forundred mig saa stærkt, som dig,
Da jeg det hørte første Gang.

Johanna.

Veed du,

At han er gift?

Dina.

Nu veed jeg det; dengang
Fortaug den Skielm mig Alt.

Johanna.

Du spørger med det?

Du kalder ham en Skielm?

Dina leer.

Maa den ei kaldes

Saaledes, som, imens hans Kone ligger
I Barselseng, og mens en gammel Ven
Lil Tidsfordriv han skienker et Besøg —
Indbilder en ung Pige, han er Ungkarl,
For at faae hende ret forelsket i sig?

Johanna.

Jeg finder det affkyeligt.

Dina.

Ja, vist!

Jeg ogsaa. Men af hvem? Af Amor, Hanna!
Cupido. Han er Gud, men, af desværre!
Han er en hedensk Gud; det mærker man.
Hans Lyst er Andres Suk og Siælevee.
Ulfeld forelskede sig stærkt i mig,
Dg derfor drev ham Kiærligheden til
At vinde mig igien.

Johanna.

Sand Kiærlighed

Tilbeder ingen hedensk Gud, i den
Man lyder Hjertet, og ei Fristelsen.

Dina.

Det er en anden Sag, naar man vil giftes.

Johanna.

Ha, Dina! faa mig ikke til at rødme,
Jeg vil saa gierne agte dig.

Dina.

Jeg haaber,

At ikke jeg forspilde skal din Agt.

Johanna.

Forlanger Kiærlighed ei Egteskab?

Dina.

Indretningen i Verden kræver den,
Dg Uerbarheden kræver den, saasnart
Blomsten paa Livets Træ skal worde Frugt;
Men naar man nøies med den blotte Blomst,
Hvortil behøves da Forvandlingen?

Johanna.

Du sværmer altid. Hvad du siger der,
Ei grundet er i Menneskets Natur,

Dg bringer den til Fald og Undergang,
Som agter ikke Faren.

Dina.

Tapperhed

Ei agter Faren. Jeg har Character.
Venus er sandfelig, Diana kydst;
Men en forelsket og dog kydst Diana
Blev noget Nyt. Jeg holder meget af
Originalitet, og troer mig stærk nok
Til sliq Diana.

Johanna.

Gud i Himmelen,

Hvor dog vort Bæsen er forskielligt, Dina!
Den hele Verden bruger du letsindig
Til Tumlepladsen for din Phantasie —
See denne lille Stue, dette Bord,
Dragkisten, disse Stole, Speilet der,
Det lille bitte! Alt stort nok for mig,
I Fald jeg maatte kun beholde det.
Min Mand! mit elskte Barn! Men — gode Gud!
Min lille tarvelige Nøisomhed
Er bygt paa Lava, som dit stolte Luftslot,
Dg muligt styrter jeg deri, før du.

Dina bekymret.

Du gjør mig bange. Naar sliq Turteldue,
Der ellers saa taalmodigt, venligt kurrer,
Glaaer Bingen ud, og skriger, ængstes man.
Hvad fattes dig? Er ei min Broder god
Imod dig?

Johanna.

God, som du; men, af desværre!
Han eier Noget af din Character,

Dg agter ikke nok en daglig Ordens
Betsignede Nødvendighed. — Du troer,
At han er gaaet til sit Arbeid alt?

Dina.

Ja, er han ikke det?

Johanna.

Uf, gode Himmel!

Han har ei været hjemme hele Natten.
En Sværm Forsørere har atter faaet
Ham til at tage Deel i Sviregildet.
Det er ei første Gang.

Dina.

Det gjør mig ondt.

Hvis det jeg havde vidst, min gode Hanna!
Jeg havde givet Pengene til dig,
Dg ei til ham. Men vær du rolig, Barn!
Han kommer snart. — Ei, ei, min gode Rudolf!
Saa har du ei aflagt den gamle Bane?
Det gaaer ei an. Har A du sagt, saa maa
Du ogsaa sige B. Nu skylder du
Din Hustru og dit Barn at være stadig
Dg sparsom. Hvad du har, er ikke dit.

Lytter.

Der kommer Nogen.

Johanna.

Uf! jeg gys'er, hvergang

Der gaaes paa Trappen. Mon det er min Mand?

Det banker.

Dina.

Rom ind!

Walter kommer, og hilser venlig og undseelig.

Tilgiv, at jeg saa dristig kommer!

Dina forundret.

Herr Oberst Walter!

Reier dybt.

Johanna glad.

Herr Geheimeraad!

Walter til Dina.

Madam Vinhofer har fortalt mig alt:
 Hun ventede et Besøg i disse Dage,
 Et hende kiært Besøg — og kiært for mig,
 Der ikke glemmer Barndoms hulde Minder
 Og Ungdomsvennskab. Lykken søier det
 Saa vel for mig, at jeg i Huset her
 Har alt en Ven; hos ham erfared jeg
 Den kiære Dinas Komme. Hun tilgiver
 Min Driftighed?

Dina.

Åh, Herr Geheimeraad!

Den Ære var for stor. Nu, da J er
 Saa fornem, skifter det sig ei for jer meer,
 At mindes mig.

Walter smilende.

Jeg veed fra gammel Tid,
 At Dina synes godt om Ironien,
 Og tidt betiener sig af denne Form.
 Særdeles mange Fortrin har jer Aand,
 Jer Siæl; men Ydmyghed — tilgiv mig, Dina!
 Den troer jeg ei kan regnes med blandt disse.
 Og for en kiæk, en ædel, stolt Natur
 Var det ei heller Dyd, men Hylleri.
 J veed ret godt, J viger ingen Damer
 J Skionhed, Kundskab, Yndighed, Talent;
 Hvortil da Ydmyghed?

Dina neier.

Særdeles artig!

Jeg takker, Herr Geheimeraad!

Walter.

J vil

Ei mindes meer den Tid, da Walters Fader
En Hiulmand var i Rendsborg, eders Nabo,
Dg da jeg som Fricorporal, Cadet,
Besøgte jer i mine Ferier,
Dg fandt den hulde Dina siddende
Med Bøger, læsende, til Morsskab for
Min stakkels gamle, blinde Bedstefader?

Dina.

Det mindes jeg heel vel. Dg eders Spot
Jeg mindes ogsaa, naar med Hovdet fuldt
Af eders Videnskab — Mathematik,
Dg Fortification, og hvad det hed —
J gjorde Nar af mig, fordi jeg holdt
Saameget af de gamle Eventyr.

Walter.

Nu, Herregud! det var ei heller Bøger,
Som passede sig for den snilde Dina;
Men det var barnligt, og det var naturligt.
Dg af en næsviis, halv opdragen Dreng
Var det ei mindre barnligt og naturligt,
At spotte Sligt og troe sig superklog.

Dina.

O, det var Næring for min Phantasie;
Det forberedte mig til bedre Kost.

Walter.

Jeg mærker, J har gammel Kiærlighed
For Boesien. Gammel Kiærlighed

Ei rufter, siger man; jeg troer det selv.
 Et Fruentimmer ynder Poesie —
 Hvad kan der vel indvendes derimod?
 Der gives ingen Leg og intet Spil
 Saa fint, saa smukt, saa aandeligt, som det;
 Især naar man, som J, forbinder det
 Med færdig Kundskab i saamange Sprog.
 Vi Mænd — det er en anden Sag, vi maae,
 Naar vi vil drive det lidt vidt i Verden,
 Anvende Tiden paa det Nyttige,
 Paa det Alvorlige.

Dina fortørnet.

Nyttigt! Alvorligt!

Er Poesie ei nyttig og alvorlig?

Stamper i Gulvet.

Man kunde springe virkelig til Flint
 Af Brede, ved at høre Eligt af Gen,
 Der gielder dog for en fornuftig Mand,
 Dg er det ogsaa, men i andre Ting.
 Foragt kun Poesie, Begeistring;
 Bortjag af Livet Alt, hvad der er sieldent
 Dg eventyrligt, stort; tag jer til Mønster
 Epidøborgeren og Bonden bag sin Ploug;
 Rug alle Blomster ud af Livets Hauge;
 Slib Industriens Dre paa jer Pande;
 Hug hvert et Frugttræ bort, som bar ei Brød;
 Saa Havre, Rug, Byg, Erter overalt;
 Redriv hver herlig gammel Ridderborg,
 Dg byg en Faaresti, en Lo i Stedet;
 Bløi Kæmpehøien bort, som staaer paa Marken!
 Hvad skal vi ogsaa meer med Kirkerne?
 Med Taarnene? Sløif Kirketårnene!

Man træffer dem i Krigstid dog med Bomber.
 Gjør Alting fladt og flaut, og byg saa smukt
 Paa denne Slette Stræbsomhedens Alter;
 Saa har J virket som en fielden Helt,
 Og Tiden har ved jer gjort Kæmpeskridt.

Reier dybt, vender ham Ryggen, og gaaer ind i Siderørelset.

Johanna affides.

O, Gud! nu har hun opbragt ham imod sig.

Walter affides.

Saa yndig, som tilforn, med samt sin Særhed.

Johanna som før.

Han hevner sig. Nu bliver han vor Fiende.

Walter.

Skøn var hun før, nu er hun skønnere.

Johanna.

Hvad skal jeg sige til Undskyldning dog?

Walter.

Det gamle, løste Baand, som slagred frit,
 Har atter Amor bundet i en Knude.

Johanna hoit.

Tilgiv os, høivelbaarne Herre! Hun
 Er taabelig, uagtet sin Forstand.

Walter.

Det klæder hende godt, at være vred.

Johanna.

Saa J er ikke vred?

Walter leer.

Mig vilde det

Vist klæde hæsligt.

Johanna.

Gud velsigne jer!

Fat ikke Nag til fattigt Folk; betænk,
 At hun, uagtet sin Opfarenhed,
 Har gode Egenskaber.

Walter.
 Jeg betænker

Det saare vel.

Johanna.
 I kommer dog engang
 Igien? I slaaer ei Haanden af os?

Walter smilende.

Dina
 Har viist mig Døren, men I er Bertinden,
 Og dersom I tillader det —

Johanna.
 Hvor gierne!

Walter.
 Saa vil jeg prøve paa engang igien
 At slutte Fred med hende.

Johanna.
 Edle Herre!

Walter.
 Det hele Skum, hvoraf saa stolt hun steg,
 Som Aphrodite giennem Havets Bølger,
 Beroer kun paa en Misforstaaelse.
 Hun troer, jeg hader Poesien.

Johanna.
 Af!

Hvis I kun ikke hader hende.

Walter leer.
 Nei,

Saa lidt som Poesien.

Johanna.
Mange Tak!
Walter.

Hils hende!

Johanna.
Jo, det skal jeg.
Walter.

Siig, jeg gaaer
Aldeles uden al Fortørnelse.

Johanna.
Det skal jeg.

Walter.
At det glæder mig, min Mening
Om hvad hun agter, har fortørnet hende,
Fordi hun troer, den mangler Sympathie.
Det vidner om, at Walters Mening er
Ei Dina ligegyldig.

Johanna.
Godt, Herr Oberst!
Walter.

Lev vel! Og har I Noget mig at sige,
Saa veed I jo, hvor I kan træffe mig.

Johanna.
Jeg takker ydmygt, Herr Geheimeraad!
Walter gaaer.

Johanna alene.
Jeg arme Kone! hvordan kommer jeg
Dog ud deraf med disse Mennesker,
Der mangle reent sund Menneskeforstand?
Galt var det før i Sandhed med min Mand;
Men nu, da Søsteren er kommen til,
Blier Faren dobbelt. Og dog elsker jeg

Dem begge; thi de er elskværdige,
Og det er Jammerklade, Jammerklade,
At ei de fik lidt mere jævn Fornuft.

Paul Gebhard,

en gammel Muursvend, kommer med Levningerne af en Natteruus.

O, Gud! Madam — er det Madam Vinhofer?
Tilgiv, jeg har forglemt at banke paa!
Jeg gierne vil gaae ud igien og banke
Paa Døren.

Johanna.

Bliv kun her! Jeg kiender jer.

J er --

Paul Gebhard.

Ja, ganske rigtig — Mestersvend,
Polerer, af jer Mand en gammel Ven —
Og Broder.

Johanna.

Svirebroder!

Paul Gebhard.

Ja, desværre!

Jeg vil ei rense mig, undskyld mig;
Men hvis oprigtig Sønderknuselse,
hvis Taarer kan afvætte sliq en Brøde,
Saa græder jeg. Jeg græd den hele Tid.

Johanna.

Hvor er min Mand? Han er dog ikke kommen
Til Skade?

Paul Gebhard.

Tværtimod! Nei, han er heel
Paa alle Lemmer, han er rass og rørig.

Gud give, han var falden ned, som jeg,
 Engang fra Stigen, slaaet Benet frumt,
 Saa var der ikke skeet, hvad nu er skeet.

Johanna.

Hvad er der skeet?

Paul Gebhard.

Men det forstaaer sig selv,

Det er jo Grens Bei; og en Soldat
 Kan avancere, blive General.

Spørg Oberst Walter kun! Jeg mødte ham
 Paa Trappen. Han kan tale med om Sligt.

Johanna.

Gud frels os! Rudolf hvervet til Soldat?

Paul Gebhard.

Ja — det kan ikke negtes. Han har taget
 Haandpenge — som blev druffet op. Jeg selv
 Draf med. Det gjør mig ondt, særdeles ondt;
 Men vi er alle Menneſker, Madam!

Johanna.

O, Gud i Himlen!

Paul Gebhard.

Jeg skal sige jer,

Hvordan det kom sig. Denne Hververknekt,

Der sniger sig omkring, som en Hyæne,

Han snuser om, hvor han kan gjøre Bytte,

Dg blander sig i skikkeligt Folks Selskab.

Vi sammen sad in bona caritate,

Som Studioserne jo kalde det,

Dg draf. Det var en ærlig Sag — Frimandag!

Men ei, fordi en ærlig Haandværksmand

En Ruus sig drifter, skal man tage ham

Dg sætte ham derfor i Slaveriet.

Det er upassende. Den Straf er alt
 for exemplarisk, og den Drik for dyr.
 Der kommer han.

Rudolf Vinhofer i Mundering, med Hat med Fjer i, Kaarde ved
 Siden, fulgt af en Sergeant. I det han kommer, træder
 Dina ud af Sideværelset.

Rudolf med fortvivlet Rækkhed.

Nu er det skeet, min Hustru!

Min Søster! og nu hjælper ingen Taarer.
 Jeg græd ei Baldur ud af Helvede,
 og Rudolf grædes ei af Regimentet,
 om han er hvervet til.

Til Sergeanten.

Min Herr Sergeant!

Er der et Bud paa Skolen op til Barnet,
 saa vi kom der forbi?

Sergeanten nikkede.

Hun kommer strax.

Rudolf.

Jeg ogsaa tager Afsted med den Lille,
 og saa afsted! Her vil jeg ikke blive;
 til ei, som mig Captainen tilladt har,
 at tale for en Anden i mit Sted,
 mens jeg gaaer paa Arbeid. Det var usfælt.
 Som jeg Soldat, saa vil jeg ogsaa slaaes.
 Jeg vil i Krig. Jeg haaber, vi faae Krig
 snart igien; saa kæmper jeg mig op
 til Lieutenant, til Captain, og kommer hjem
 med Hæder, Hanna! gjør jer lykkelige.

Johanna.

O Gud! min høist ulykkelige Mand.

Dina,

dybt bevæget, men søger at skjule sin Følelse med Raffhed.
 Gaaer du i Krig, saa følger Dina dig.
 Ja, jeg vil være Markfenterste.

Tørrer sine Dine.

Jeg altid tyktes godt om denne Stand.
 Det er en Slags Valkyrie — forstaaer sig,
 Lidt travesteert, men dog Valkyrie.
 Halvt klædt som en Soldat og halvt som Qvinde,
 Gaaer hun omkring og skienker Mod i Bægret
 Til trætte Kriger, og opmuntret ham.

Der farer hende en Tanke giennem Hovedet.

Men vi dog lidt! Jeg faaer en god Idee —
 Min Broder! det er bedre, meget bedre.
 Vi har jo Fred, da kan ei avanceres.
 Du trækker kun paa Bagt, og fryser i
 Dit Skilderhuus, med fingerløse Vanter,
 Og med lidt tørt Commisbrød i din Taske.
 Det duer ei. Vi lidt; jeg kommer strax.

Hun løber ud.

Paul Gebhard nærmer sig Rudolf med Deeltagelse.
 Min kære, gode, gamle Kammerat!
 Kan du tilgive mig? See mine Taarer,
 Min Ruelse, min Bod og min Forbedring!

Vender sig til Johanna.

Mig var det, som forførte ham, Madam!
 Ja, jeg var Slangen i hans Paradiis,
 Og derfor græder jeg. Men Gud skal vide,
 Det er ei falske Crocodilletaarer.

Rudolf.

Gaa, gamle Fiante! Vil du bilde Folk ind,
 At mig en saadan Stymper har forført?

Paul Gebhard.

Nu er du bleven stolt, fordi du bærer
Felttegnet, Rudolf! Nu vil du ei meer
Bedkiendes gamle Benner. Det er ei
Saa smukt just, som det burde være; men
Det er jo Mode blandt de Militaire.
Ja, ja! saa gaaer jeg nu, og ønsker Lykke
Til dit fremtidige Avancement.

Gaaer.

Den lille Dina kommer.

Rudolf.

Min lille Dina! Barn! omfavn din Fader
Til Afsked. Muligt sees vi ei saasnart.

Barnet trækker sig frygtsom tilbage, og skjuler sig bag Moderen.

Johanna.

Hun kiender dig ei meer i denne Dragt.

Rudolf.

Kom, kære Barn! du ønskede jo saa tidt
At see en Sabel. Faer har faaet een.
See, hvilken deilig Klinge!

Han drager Sabelen ud. Barnet skriger, og skjuler sig bag
Moderens Skjort.

Rudolf.

Men, Dina! kiender du din Fader ei?

Walter, som triner ind med Dina.

Du kiendte dig ei selv, Forblindede!
Tak Himlen, at det træffer sig saa vel,
At just du styrted dig i Havet ud,
Hvor der en Fisker sidder i sin Jolle,
Som svømme kan, og som kan redde dig.

Sergeanten.

Herr Oberst! han er netop hvervet til
Tert Regiment.

Walter.

Jeg veed det. Han er fri.
Tag Hatten, Riolen, Kaarden!

Til Johanna.

Giv ham atter
Sit Skjodskind, Hue, Muurskee!

Johanna.

Gode Gud!

Troer jeg mit eget Dre?

Dina klapper i Hænderne.

Det er herligt.

Det gaaer jo til, som i et Eventyr.
Med pludselig Forvandling: først en Murer,
Saa en Soldat, saa Murer strax igien.

Sergeanten gaaer paa Walters Bink med Munderingen. Johanna
henter Hue, Troie og Skjodskind. Dina binder ham
Skjodskindet om Livet, sætter Huen paa ham, og henter
en Muurskee, som hun giver ham i Haanden.

Dina.

Nu er du atter Murer; husk nu paa,
At du skal bygge op, ei rive ned!

Den lille Dina løber hen, og kysser ham.

Som Fader kiender dig dit Barn igien.

Rudolf kaster sig for Walters Fødder.

Min Redningsmand!

Dina lidt forlegen.

Det er han rigtig nok. —
Herr Oberst! jeg kan ikke knæle for jer,

Men jeg kan takke jer, og Dinas Tak
 har aldrig mistet sin Hukommelse.

Walter.

O, kiære Benner! hvor det glæder mig,
 At Skiebnen fører det saa let for mig,
 At være jer til Redning og til Nytte.
 Min stakkels Rudolf! har de fanget dig?
 Fordømte Skif, affhyelige Daad,
 Hvorved den ædleste blandt alle Stænder
 Redværdiges, og taber al Betydning!
 Hvad Gæde kan det være vel for mig
 Og andre, brave Krigere, med Hug
 At drive frem en Skare kiøbte Trælle
 Til — Heltedaad? Ha, latterlige Navn
 For — Slaver, smeddede med Lænker sammen,
 Som Tyve paa Galeien! Naar skal atter
 Fri Landets Søn slaae for den danske Frihed?
 Naar skal han atter føle sig en Helt,
 Med Sværdet i sin Haand for Fædrelandet?
 Naar det fordømte Hververi er endt;
 Naar fremmed Skildvagt ei fortvivler meer
 I fremmed Stad og Fæstning; ha, naar Bonden
 Er atter, som i Oldtid, Odelmand —
 Da skal han kæmpe som den gamle Helt,
 Og skaffe Danemark sin gamle Gæde.

Johanna, som mærker, at Dina er rørt over Walter, vinker
 sin Mand, og gaaer sagte ind i Sideskammeret med ham
 og Barnet.

Dina.

O, Walter! jeg har miskiendt jer, tilgiv.
 Altid har jeg høiagtet eders Sind
 Og Flid og Handlekraft, men troede jer

Kold, som de Tal, de Linier og Cirkler,
 Hvormed J regned eders Planer ud,
 Og som det Sværd, hvormed J tappert slog.
 Hvor taabelig og skævt var denne Mening!
 Nei, Walter er en stærkbevinget Mand;
 Og — hvad der koster mig af Alting meest —
 Frivilligt jeg — ydmyger mig for ham,
 Og beiler venligt om — Tilgivelse.
 Taknemligheden glemmer ei Belgierning;
 Men Høimod har en slet Sukommelse
 For Krænkelsen — der ærlig er fortrudt.

Walter.

Man lærer stundom i et Dieblif
 At kiende, hvad ei mange Livets Aar
 Tilforn har øinet. Ogsaa, Dina! jeg
 Miskiendte dig, uagtet varmt mit Hierte
 Hang ved Erindringen om dine Fortrin.
 Jeg troede dig, med samt hver sielden Evne,
 Behersket af et daarligt Drømmeri,
 Der nød kun Livet som et Skyggespil.
 I denne Morgenstund opdaged jeg
 I Dinas skionne Barm et kraftigt Hierte.
 Den, som sin Broder elske kan saa høit,
 Kan ogsaa vorde Hustru, Venneviv.
 Jeg beiler om din Haand. O, ræk mig den!
 Jeg deler med dig Rang og Lykke, Dina!
 Jeg ønsker ingen fornem Adelsfrøken.
 Man skal ei kalde mig Roturier
 Og Parvenu; jeg agter ei at trænge
 Mig ind i deres Æt: Fortienesten
 Og Kongens Raade har ophøiet mig;
 Det skal de lade gielde. Børd min Biv!

Med Dina ved min Side — begge frække,
 Skal vi nedlyne dem med stolte Blik,
 Som vove tør vor Adel at fornegte.

Dina bedrovet.

O, Walter! hvorfor hersker Mennesket
 Gi over Billien, over Lykken meer?
 Hvi skal en Grille tidt bestemme Hjertet
 Til hvad der ofte blier vor Undergang?
 Du troede mig behersket af et daarligt,
 Bildt Drømmeri. Maaskee har du dog Ret.
 Og er det saa, da blier vist ikke Dina
 Den Gnefte, den Sidste. Hvad er Elskov
 Vel Andet, end et saadant Drømmeri?
 Men skøndt ei Kiærligheden har Fornuft —
 Hvad er vel al Fornuft og al Forstand,
 Som mangler Kiærlighed?

Walter.

Hvem elsker du?

Dina viser ham Ringen paa sin Finger.

Hvo gav dig Ringen, Dina?

Dina.

Corstis Ulfeld.

Walter.

Ha, Ulyksalige! Farvel for evig!

Gaaer.

Dina.

Al, der bortstødte jeg min sidste Ven.
 Hvem har jeg nu — hvem har jeg nu igjen?

Tredie Handling.

Hele Forgrunden af Skuepladsen indtages af en tæt Løvhyttegang med klippede buede Abninger, hvorigiennem man seer en smuk lille Hauge med Frugttræer og Blomster, og Ulfelds Palads, en gammel gothisk Borg med Spiir, i Baggrunden.

En Gartner. Dina, klædt som Umagerpige, paa Armen har hun en Kurb.

Gartneren.

J kommer for at sælge Blomstersvibler?

Dina.

De skønneste, de bedste; nylig sendte
Fra Holland.

Gartneren.

J vil sælge dem til Fruen?

Dina.

Jeg tænker, Blomstervæsnen her i Haugen
Bedkommer hende.

Gartneren.

Ja, for saavidt, naar

De staae der, kan hun plukke, lugte til dem,
Fornøies over deres Farver; men
J fald J troer, at hun umager sig

Med Riøben, Planten, Banden og deslige,
Saa taer J feil. Nei, Fruken Leonore
Har Andet at bestille.

Dina.

Saa? hvad gjør hun?

Gartneren.

Nu, for Exempel, sidder hun og læser
Latin.

Dina.

Latin? Det er Pedanterie,
Det skikker sig ei for et Fruentimmer.

Gartneren.

Hun skal vel lære Sædlighed af jer?

Dina fatter sig.

Bliv ikke vred! Jeg meente kun — det er
En Sieldenhed blandt Qvinder, at de lære
Latin.

Gartneren.

Hun er i dette, som i Andet,
Undtagelse fra Reglen. For Exempel,
J troer vel ei, at hun kan gjøre Vers?

Dina.

Som due noget? Dem gad jeg dog seet.

Gartneren.

Forstaaer J jer paa Sligt.

Dina fatter sig.

Nei;

Leer.

men bedømme

Kan man jo nok, fordi man ei forstaaer.

Gartneren.

J er satirisk, mærker jeg.

Dina.
Satirisk —

Hvad er da det?

Gartneren.

Ja, det kan, for Exempel,
Ser Frøken Leonore bedst forklare. —
Her er et Vers til hendes Egteherre,
Det har hun gjort paa Grevens Fødselsdag.
Rækker hende et Stykke Papir.

Hvad synes jer om det?

Dina, efter at have læst det.

Jeg finder det
Lidt mat, en Smule flaut, men yderst velmeent.

Gartneren.

Ja, hvad forstaae vel Bønder, for Exempel,
Sig paa Agurksalat?

Dina leer.

Amagerbønder

Forstaae det nok.

Giver ham Verset tilbage.

Gartneren.

Ja — hvad jeg vilde sige —
Min Frue kan I neppe faae i Tale.
Jeg kjober ingen Svibler; man kan ei
Bedømme deres Værd, før Blomsten kommer.
Jeg kjober ikke Kat i Sæk.

Dina.

Men Herren

Maaskee?

Gartneren.

I siger Noget! Han bedømmer
Bed første Diekast, hvad ei vi Andre

Forstaaer os rigtigt paa vort hele Liv.
 Ja, ja! jeg henter Herren, for Exempel!
 Han lider smukke Blomster, smukke Piger.

Gaaer.

Dina ene.

Jeg troer, jeg holder mig godt i min Maske.
 Og hende, som jeg nødigst seer af Alle,
 Jeg lod mig melde hos, for siden ei
 At overraskes. Kom hun selv, saa lod hun
 Formodentlig mig gaae med mine Svibler,
 Og Sagen var for denne Gang til Ende;
 Men nu — nu kommer han — og Fruen læser
 Latin. Det træffer sig særdeles heldigt.

Gud, hvor mit Hierte slaaer! — Er det da vist,
 Er jeg forelsket end i Corfig Ulfeld?
 Hvad hjælper det at negte Sandheden?

Seer sig om.

O, hvor forskiellig er Naturen her
 Fra den, hvor sidste Gang vi saaes! Der kiendte
 Det vilde Sand- og Bandstøv ingen Skranker;
 Her drømmer Blomsten bag den snevre Muur,
 Som om den sad i Fængsel. — Dina! hvis
 Du i din Blomsterungdom saadan sad
 Indsluttet af den skumle Fængselsvæg?
 Hvis Blomster her du saae for sidste Gang? —
 Hvor falder Sligt mig ind? Den Phantasie,
 Den løber dog bestandig af med mig,
 Og viser mig tidt Skrækkebilleder,
 Som om den vilde røve mig mit Mod.
 Aandskraften maa bekæmpe Phantasien
 Og tvinge den til Lydighed; hvis ei,
 Blev alle vi Begavede forrykte.

Ulfeld kommer.

Min Gartner siger mig, her er en Pige
Med Blomstersvibler.

Dina

vender sig halvt fra ham, og rager i Kurven.

Svibler har jeg nok af;

Som dunkle Haab, som uopfyldte Duster,
Som Børn i Svøbet ligge de i Kurven.
Det kommer an paa eder selv, Herr Greve!
Om de skal plantes her i eders Hauge,
Om der skal blive Hyacinter af dem.

Ulfeld forundret.

Hvad seer jeg? — Dina!

Dina neier.

J seer ikke feil.

Ulfeld.

Amagerpige!

Dina.

Denne Dragt er kun
Et Svibelstui.

Ulfeld.

Der stiuuler Skionheden?

Den Lignelse sig passer ikke her;
Thi Dragten klæder dig særdeles godt.

Søger at stiuule sin Forlegenhed.

Min kiære Dina — du besøger mig?

Dina.

Det undrer eder? Mindes J, dengang J
Besøgte mig?

Ulfeld.

O, jeg har ikke glemt det.

Dina.

J undres over, at jeg kommer her;
 Forsikrer mig, at J har ikke glemt mig?
 Saa har J glemt mig. — Der er eders Ring!
 Jeg kom kun for at flye jer den tilbage.

Ulfeld smilende.

Saa kort for Hovedet, som hidindtil,
 Saa ubetænkksom nu, som hidindtil!

Dina næsten med Taarer.

Ha, det er smukt af jer, at forekaste
 Mig Ubetænkksomheden — J, som selv
 Benytted jer deraf!

Ulfeld.

Hvor kan du dog,
 Med samt dit gode Hoved, misforstaae mig
 Saa reent?

Dina.

Hvad vil J sige da med eders
 Forlegenhed og fornem kolde Tale?

Ulfeld.

Jeg negter ei, at jeg er lidt forlegen.
 Du søger mig i Haugen her — i Fald
 Min Kone, Frøken Leonora, kom?

Dina.

Saa stod jeg ydmyg som Amagerpige,
 Og solgte Svibler. Hvis J kun er bange
 For eders Kone, kan jeg trøste jer.

Hun sidder jo fordybet i Latin,
 Hun er i Rom; imedens kan vi to
 Vel snakke sammen lidt i Kiøbenhavn.

Ulfeld.

Rastvovende, som altid!

Dina.

Gjør J atter
 Mig Forekastelser, saa gaaer jeg strax.
 Der har J eders Ring!

Ulfeld.

Hvorned har jeg
 Forbrudt det Benskab, som den skulde tyde?
 Du tog den selv jo som et Benskabstegn.

Dina fatter sig.

Saa lad den sidde! — Altsaa — Dina kommer
 Her som Veninde. Hun besøger jer,
 Og gratulerer jer til eders Ankomst.
 Hvis hun var fornem nok, lod hun sig melde,
 Saa kom hun i en Vogn — sex Heste for —
 Draf Thee og Kaffe med jer, hos jer Frue,
 Og spurgte, hvordan Eders Excellence,
 Herr Greven, i den lange Tid sig havde
 Befundet. Men — da jeg er borgerlig —
 Saa maa jeg vælge til Audientsgemak
 Et Sted, som det kan falde sig. Det sidste
 Var stort: en Drk — en Kirke; dette smaat.
 Mig synes selv, at J er bleven mindre,
 Skiondt mere trind. Hielp, Sanct Christopher! troer
 Jeg ikke næsten, at J bær Paryk.

Ulfeld.

Nei, Dina! nei. Det er mit eget Haar,
 Men langt og krøllet efter Tidens Mode.

Dina.

Gud være lovet! Hvis J bær Paryk,
 Da var det ude med os.

Ulfeld.

Du henrykker

Mig atter med din Riækhed, med dit Lune.
 Jeg seet har mange skionne Fruentimmer
 I London, i Paris, i Wien, i Haag;
 Men Ingen ligte dig.

Dina.

Dog har I glemt mig.
 Ulfeld.

Nei, paa min Ære, nei!

Dina.

Paa eders Ære?

Jo, I maa tale vel om Æren, I,
 Som sneg jer ind i Kirken efter mig,
 Og profanerede Guds hellige Huus —
 Og satte denne Guldring paa min Finger.

Ulfeld.

Du lille Hedning! profaneerte du
 Ei Kirken først? Hvor tør en Catholik
 Indsnige sig vel i en lutherisk Kirke?

Dina.

Hvor tør en Rigshofmester lyve sig
 Til Ungkarl, naar han alt er Ægtemand?

Ulfeld.

En Rigshofmester og en Lutheraner
 Dog aldrig havde kunnet ægte dig,
 Den Borgerlig-Catholske, om han altid
 Var bleven Ungkarl.

Dina.

Derom taltes ei.

Og sæt nu, at I havde fundet ei
 Hos mig det Sindelag, den Kraft, Bestemthed,
 Som dog I fandt — hvad var der blevet vel
 Af Dina?

Ulfeld.

Hvad Italien og Frankrig
Har mange Mager til: den skionne Dina
Var bleven Ulfelds Herskerinde.

Dina.

Nævn

Ei Ordet mig paa Fransk, saa rødmer jeg.

Ulfeld.

Hver Tid sin Fordom har. Den skionne Dina
Var altid Hader af sin egen Tid
Og Tidens Tænkemaade. Men hvorfor?
Det er dog den, man lever i, dog den,
Man er afhængig af. Den skionne Dina
Forelsked sig —

Dina neier.

J Corstis Ulfeld.

Ulfeld.

Hør mig!

J gamle danske Kæmpe-, Ridderviser,
J engelske Ballader. Hun fik Lyst til
At være den „nødbrune Pige“, som
J Manddragt fulgte trolig med sin Ridder.
Jeg fandt i den vansmægtende Natur,
Som hvirvler Sand hist ved et stormfuldt Hav,
En deilig Mø. Den tryllende Contrast
Stærkt virkte paa mig; jeg forelsked mig,
Og vandt, det veed jeg, atter Dinas Omhed.

Dina.

Er J saa vis paa det?

Ulfeld.

Dit sode Kys

Har sagt mig det. Dog vandt du ikke blot

Min Elskov, men min Agtelse, da du
Dig viste stærk nok til at væbne dig

Dina.

Imod Forførelsen.

Ulfeld.

J Edens Hauge
Forførte Eva Adam; siden, da
Vi jages ud af Uskylds Paradiis —

Dina.

Forfører Adam Eva. Nu maa Eva
Beskæmme Adam. Mener J ei saa?

Ulfeld.

Du har beskæmmet mig, jeg tilstaaer det,
Dg bragt tilbage mig paa Pligtens Bei.
Saa stærk en Character, saa usædvanlig,
Som din, kan trøstigt man betroe sig til;
Thi du er ikke som en anden Qvinde.
Saa hør da, Dina! Jeg har elsket dig;
Men nu — nu elsker jeg dig ikke meer,
Nu elsker jeg — Eleonora Ulfeld.

Dina forundret.

Jer egen Kone?

Ulfeld.

Hendes Fromhed, Troskab,
Deeltagelse, Forstand — og Modren til
Mig fiære Børn — Ledfagersten paa Livets
Lidt tornefulde, farefulde Bei —
Har ganske vundet Corfis Ulfelds Hjerte.

Dina.

Saa at der er igjen ei mindste Stykke
Tilbage nu for Dina?

Ulfeld.

Jo — for Venstrib

Er der et stort, et aabent Hiertekammer.

Dina.

Hvor der er Rum nok, tænker jeg; man siger,

J har ei mange Benner just. Nei, Tak!

Der har J eders Ring igien.

Ulfeld.

Du vil ei

Beholde den?

Dina.

Hvad skulde jeg med den?

Den vækker jo kun ærgerlig Grindring.

Jeg vil ei gjøre jer Bebreidelser.

At være smukt forelsket i sin Kone,

Det er jo christeligt. Men, som jeg mærker,

Har J saa kiendeligt forandret jer,

At Følelsen, jeg havde for jer før,

Er ogsaa qvalt, som Sæd i Nattefrost.

Jeg saae jer sidste Gang — dansk Herremand,

Der mindte mig om Oldtid, Middelalder;

Nu er J bleven — fornem Diplomat.

Det slebne Frankrig og Italien

Har slittet eder Ridderminen bort,

Til søde Smil optrukket eders Læber,

Dg gjort jer til — en fin Ambassadeur.

Ulfeld.

For Himlens Skyld, skiul dig! Der er min Kone.

Dina smutter bag Hækken.

Eleonora Christina kommer med Giftflasken.

Min bedste Corstis! bliv ei vred paa mig,

Fordi jeg varer dig med denne Flaske.

Du sagde selv, det er en rædsom Gift.
 Dit Ord om Kongen, da du var fortørnet:
 „Han hensov strax derved, som i en Dvale“,
 Mig klinger end forfærdeligt i Dret.
 Jeg skjælver over alle mine Lemmer,
 Naar jeg seer Flasken paa Kaminen end.
 Dog stod den der, uvogtet som i Gaar.
 Jeg har ei No, før denne Dødens Saft
 Er heldet bort og reent tilintetgiort.
 I Haugen har man gravet hist et Hul,
 Hvoraf man løftet har en Kampesteen,
 Der stod i Beien for Rabatterne;
 Lad os i Hulen gyde Giften, Gorfik!
 Bælt Stenen ovenpaa; saa er det glemt,
 Saa er det, som det aldrig havde været.

Ulfeld

forfærdet, men med Fatning, tager Giftflasken.

Min bedste Leonora! du har drømt.
 I Middagsheden er du slumret ind
 Rok over den latinske Glasfiker,
 Der stundom er kiedsommelig; jeg veed det.
 I Drømme har du blandet Tant med Sandt.

Leonora.

Jeg har ei sovet, Gorfik! jeg var vaagen;
 Hvis Nogen af os drømte, var det dig.

Ulfeld

blinker til hende, flaaer Dinene fortviblet til Himlen, og skotter
 til Eiden.

Jeg siger dig, at du har drømt, min Hustru!
 Gaa, skynd dig, gaa til Sengs! Du er ei vel.
 Sov Febren bort!

Eleonora, som mærker Uraad.

O, Gud i Himmelen!

Hun iler ud.

Dina

kommer langsomt frem, og siger forbauset, i det hun maaler
Ulfeld fra Jøse til Gudsaal:

Vil Du med Gift berøve Kongen Livet?

Ulfeld.

Hør, Dina! Doctor Sperling kom i Gaar
Med denne Flaske, der var vel forseglet,
Som du den seer endnu, frataget nylig
En farlig Morderste. Han er distrait,
Som Hvermand veed; han glemte den hos os.
Min Hustru, der er noget alt for følsom,
Kom til, og hørte det, og gøs for Giften;
Dg i en Drøm nu, i den hede Middag,
Hun phantaseerte lidt. Det er ei værd
At tale meer om det.

Dina.

En Sag, som denne,
Fortiener, Corfig! vel at tales om.
Jeg gyser. Hvad betyder denne store
Forlegenhed og Angst? Jeg seer, I kæmper
Med eder selv. Jesu, Maria, frels mig!
I være vil en Kongemorder?

Ulfeld med Kraft og Stolthed.

Nei!

Saa sandt Gud lever og min Ridderære.
Dg dette, Dina! maa dig være nok.

Dina.

Nei, Corfig Ulfeld! det er ikke nok.

Ulfeld.

Hør nu et Alvors Ord, et vigtigt Ord,
Som ikke spildes. Jeg har leget med dig,
Og det var ikke Ret.

Dina.

Ja — loiet for mig,
Som nu. See, det er Sandheds, Alvors Ord.

Ulfeld.

Ha, driv mig ikke til det yderste!

Dina.

O, det behøves ei; thi efter al
Sandsynlighed staaer J saa yderligt,
Som J kan komme.

Ulfeld.

Spænd ei Buen, til

Den brister!

Dina.

Den er brusten.

Ulfeld.

Nei, ved Gud!

En Qvindehaand skal ikke bryde den.
Hør mig! Du kom til mig — og du har Ret
Til dette Møde; jeg har elsket dig,
Og jeg bør ogsaa gjøre Noget for dig.
Det vil jeg gierne, skjøndt jeg skammer mig
Bed det ungdommelige Sværmeri,
Hvortil i alt for modne Manddomsaaar
Din Deilighed forførte mig. Din Skjønhed
Anklage du derfor, men ikke mig.
Og mine Følelser blev mødt af dine;
Du kom i Møde mig den halve Vei.
Det er forbi.

Dina.

Dina.

Forbi!

Ulfeld.

Jeg skienker dig
 En aarlig Sum, hvoraf du godt kan leve,
 Et Huus med Meubler, Hauge — hvad du vil.

Dina.

Saadan belønner man — sin Herskerinde;
 Men da jeg aldrig var det, vorder det,
 Saa vil jeg ikke nyde denne Gave.

Stolt.

Jeg har, hvad jeg behøver, for at færdes,
 Som andre Dyr, i denne usle Verden.

Ulfeld.

Hvad vil du da?

Dina.

Kun sige dig Farvel,
 Og give denne Guldring dig igien.

Giver ham Ringen.

Ulfeld.

Til Had forvandles da din Kiærlighed?

Dina.

Nei — til Foragt!

Ulfeld opbragt.

Ved mine Fædres Ære,
 Den har jeg ei fortient. — Skomagerdatter!
 Hør mig for sidste Gang: Jeg er uskyldig;
 Det sværger jeg dig til ved Frelsens Gud.
 Men dette, Dina! maa dig være nok.
 Thi dersom du anklager mig — skælv, Dina!
 Man siger: Forord bryder ingen Trætte —
 Jeg staaer i misligt Forhold her til Danmark,

Har mange Fiender og Misundere,
 Kan ei indlade mig, og vil ei heller
 Redlade mig til uanstændigt Forsvar.
 Jeg negter Alt, du staaer som Løgnerske —
 Og Døden, Dina! blier din visse Løn.

Dina.

Saa er det ikke første Gang, at Døden
 Ustyldigheden traf, og skaante
 Forbryderen.

Gaaer hurtig bort.

Eleonora Christina kommer tilbage.

Hvad var det for en Pige,
 Som talte med dig, og som bragte dig
 Ud af dig selv?

Ulfeld.

Det var en Høj fra Heden,
 Der hilste mig til Undergang, som Macbeth.

Eleonora.

Hun vilde sælge Blomstersvibler, sagde
 Bor gamle Gartner mig.

Ulfeld.

Nei, Leonora!

Det var Skarntyder — dem fik vi for Intet.

Eleonora.

Min Gud! hvad fattes dig?

Ulfeld.

Alt, Alt maaskee,

Og derfor takker jeg din latterlige,
 Urimelige Følsomhed. At du
 Beständig i det timelige Liv,
 Med al din Lærdom, Viisdom, bærer dig
 Saa leitet ad — det styrter mig til Helved.

Eleonora.

Igien du raser.

Ulfeld.

Hvorfor hader os

Bel Dronningen? Fordi til hendes Kroning,
Da vi besøgte Juveleren, du,
Der endelig skal prøve hendes Krone,
Laer Kronen falde, saa en fielden Perle,
Den bedste, springer af, og sønderknuses.
At det var Hændelse, det vil Sophia,
Det vilde Kongen selv ei troe; de troede,
Det var af Ondskab, af Misundelse,
Du lod den unge Dronnings Krone falde —
Og Hevnen fletter os en Tornekrone.

Eleonora med Taarer.

Tidt nok har du bebreidet mig det Misgreb.

Ulfeld.

Et Misgreb har du atter gjort, langt værre,
Hvorfor maaskee der ingen Frelse gives.

Eleonora.

Du dræber mig med Skræk.

Ulfeld.

Hvi kunde du

Ei lade den fordømte Flaske staae,
Til Sperling hentet den igien? Hvad skulde
Den ned i Haugen? Hvorfor plaprer du,
Der steds vil lære mig Forsigtighed,
Saa stor en Hemmelighed ud — et Ord,
Som selv du takked Gud for Ingen hørte;
Der nu, som Pest, bragt i et uldent Fnug,
Udbreder Ddelæggelser for os;
Der, som en Gnist, der kunde været slukt,

Af dig oppustes til en Ildbrand,
 Der indebrænder os i Husets Aske!
 Nu løber hun maaskee forrykt til Hove,
 Fortæller der: „Ulfeld vil myrde Kongen“;
 Hvad gjør vi saa?

Eleonora.

O, Gud i Himmerige!

Min elskte Corfik! dyrebare Ven!
 Har din Eleonora styrtet dig
 Til Undergang? Da — da, som en Alceste,
 Jeg selv nedstige vil i Tartarus
 Og redde min Admet.

Ulfeld.

Nu taler du

Dig værdigt. Og jeg haaber, vi kan reddes,
 At ei du skal opoffre dig for mig.
 Men denne — jeg vil ikke sige Last,
 Men store Feil, hvormed du tidt har skadet,
 Den alt for overdrevne Følsomhed
 Maa du aflægge.

Eleonora.

Tal, min bedste Mand!

Ulfeld.

Først — uden smaalig Qvindenidkærhed,
 Som her især var yderst slet anvendt,
 Maa du taalmodigt, uden Alynken, høre,
 At denne Pige, som besøgte mig,
 Og som jeg kiendte før vor sidste Reise,
 Kom — at fornye det flygtige Bekiendtskab,
 Men harmedes, fordi jeg elsker kun
 Min Hustru Leonora. — Troer du mig?

Eleonora.

Af, gode Gud! hvor mangen bitter Skaal
Maa man udtømme dog i dette Liv.

Ulfeld.

Du troer mig ikke?

Eleonora.

Af, jeg faaer vel troe dig!

Ulfeld.

Det er et Barn, en Sværmerste; men just
Derfor saa farlig. Jeg bortviste hende
Med Strengthed; hun er stolt, fremfusende —
Jeg frygter, at hun hevner sig.

Eleonora.

Saaledes

Jeg til dit Vanheld Aarsag er igjen!

Ulfeld.

Kun Følsomheden og den alt for store
Betænkelse bort! saa er vi frelste.
Jeg strengt har varet Dina; robes jeg,
Skeer det til hendes egen Undergang.
Jeg negter Alt; hun staaer som Løgnerske.
Saaledes maa det være. Corfig Ulfeld
Kan ikke staae for Kongen som Forbryder,
Som Fiende, der beslutter Fredriks Død
I Dag, men faaer i Morgen andre Tanker,
De forrige maaskee i Overmorgen.
At det var et Mundsveirs Phantasterie,
Der aldrig slog i dette Hierte Rødder,
Troer Ingen, som erfarer det. Det er
Nu eengang Menneskets Tilboilighed,
Om Næsten altid kun at troe det Bærste.
Hvis du vil redde mig — du, som har bragt mig

Til Afgrundssvælget — maa du staae mig bi,
Dg negte Alt.

Eleonora.

Aflægge skulde jeg
Falskt Bidnesbyrd?

Ulfeld.

Nei, sandt; du vidne skal:
„Jeg er uskyldig, vil ei Kongens Død“.

Eleonora.

Det kan jeg godt, thi det er hellig Sandhed.
Men — tale dog med Forbeholdenhed —

Ulfeld.

Det maa du.

Eleonora.

Hvis det kom til Ed?

Ulfeld.

Saa vidt

Bil Sagen ikke gaae. Hans Majestæt
Bil nøies med mit Ridderord.

Eleonora.

Dg Pigen?

Ulfeld.

Jeg frelser hende, naar jeg selv er frelst.

De gaae.

Bærelse hos Walter.

Walter. Rudolf Vinhofer.

Walter lægger nogle Papirer hen.

Hvad du har skrevet af for mig, dermed
Er jeg særdeles vel tilfreds.

Rudolf.

O, Herr

Geheimeraad! saa lad mig blive hos jer.
Jeg er ei uden Kundskab, jeg kan Tydsk,
Min stakkels Søster lærte mig lidt Fransk.

Walter.

Fransk har hun lært dig?

Rudolf.

Og Rettskrivning i

Mit Modersmaal.

Walter.

Forunderlige Skabning,

Af stridige Naturer sammensat:

Retfærdig, som en Sommerfugl, og flittig,

Som Spindevæven; smidig, vild, som Ratten —

Rudolf.

Og tro, som Hunden.

Walter med Foragt.

Tro! Hvem er hun tro?

Rudolf trækker paa Skuldrene.

Den Synder, som har stiaalet hendes No.

Det banker. Rudolf lukker op. Dina kommer bleg og forvirret.

Dina.

Tilgiv mig, Herr Geheimeraad! Jeg vidste,
Min Broder var hos jer. Jeg trænger høilig
Til Raad — af Mænd. Han er den Eneste,
Som jeg tør vente Hielp af — som jeg vover
At tye til i min Nød. Men — Rudolf er
Hos jer, og Sagen kræver Hast.

Walter.

J har jo

Grev Ulfeld; gaa til ham!

Dina.

Jeg kommer fra ham.

Walter.

Har Greven haft en Fest, en Maskerade?

Jeg seer, I er formummet.

Dina.

Spot ei den

Ulykkelige!

Walter.

Ha — saa sander I

Mit Afskedsord?

Dina.

Araberen i Orken

Behandler ædelmodigt selv sin Fiende,

Som træder over Tærsklen i hans Hytte.

Walter.

Med eders Broder ønsker I at tale?

Belan, saa vil jeg Pladsen vige ham.

Dina.

Bliv, Herr Geheimeraad! I denne Sag

I bedre kan, end Rudolf, raade mig.

Jeg kommer ikke til min Ungdomsven,

Til Walter, som jeg krænked og fornærmed;

Jeg kommer til Geheimeraaden, Kongens

Fortrolige, den Helt, hvis Pligt det er,

At staae sin Konge bi med Sværd og Liv —

Til ham jeg kommer.

Walter.

Utter nye Gaader!

Dina.

Jeg gik til Ulfeld, ham Farvel at sige

Maaskee for evig — og det blev for evig.

Walter.

Ei, ei! saa har J ogsaa brudt med ham?

Dina.

Det Baand, som bandt til ham, var let at bryde.
Det var ei Løftets, var ei Pligtens Baand.

Walter.

Men Hjertets!

Dina.

Kald det, hvad J vil! Hos ham
Ei havde Hjertet Deel deri; og muligt
Var det hos mig meer Lunets Egenfind,
End Følelsens. Men jeg er ikke kommen
For at forsvare mig; thi der har Ingen
Ret til at spørge mig om mine Luner.
Hvad jeg har hørt i Haugen hos Grev Ulfeld,
Det byder Pligten mig, som Undersaat
At aabenbare tro for Kongens Mand,
Dg det er eders Pligt at høre mig.

Walter.

Hvad har J hørt?

Dina.

Et lavt Forræderi,
Som aldrig skulde tiltroes Gorfis Ulfeld.
Jeg havde klædt mig ud som Blomsterpige
Dg kom i Haugen, for at træffe ham.
Da nærmed, som jeg stod og talte med ham,
Sig Frøken Leonora. Ulfeld bad
Mig træde lidt tilside, til hun gik.
Hun viste ham en Flaske — det var Gift,
Dg forekasted ham med Uengstelse
Beslutningen, i Harm han havde fattet,
Dermed at dræbe Kongen, „saa han hensov,

Som i en Dvale". Ulfeld blev forfærdet,
 fordi han vidste, jeg var nær nok til
 at høre hende. Flux hun maatte gaae,
 og mig han drev med Trusler ogsaa bort,
 forsikkrende sin Uskyld, men desværre
 med Raseri, som vidned om hans Brøde.

Walter.

Det er en Sag af største Vigtighed.
 Vi, Dina! Hurtigt jeg mig klæder paa,
 og strax igien skal spændes for min Bogn.
 Til Slottet maa du med, maaskee til Kongen.

Han gaaer ind i Sideværelset.

Dina vender sig hurtig til Rudolf.

Min Broder! elsker du den stakkels Dina?
 Troer du, du skylder hende nogen Godhed
 og Giengæld for den Riearlighed, hun hidtil
 har viist dig?

Rudolf.

Dina! kan du tvivle derom?

Dina rækker ham et Brev.

Nu vel, saa bring det Brev i største Hast
 til Ulfeld, giv det til den gamle Gartner,
 Siig ikke, hvem du er, men usfortøvet
 Lad Ulfeld læse Brevet!

Rudolf.

Og hvad skrev du

i Brevet?

Dina.

At hans Liv i Fare staaer,
 at han er klaget an, og at han strax
 Maa flygte bort.

Rudolf.

Du flager over ham,

Og du vil redde ham?

Dina.

Jeg flager ikke;

Jeg redde vil min Konges Liv —

Sukker, med Haanden paa Hjertet.

og, hvis det

Er muligt, ogsaa hans. Afsted, min Broder!

Rudolf gaaer.

Fjerde Handling.

Slotsfængslet.

Otho Krag. Toende andre Herrer fra Retten.
Dina i Lænker. Tienere i Baggrunden.

Otho Krag.

Vi komme, Dina! for at sige dig,
At Bytingsdommen over dig er fældet,
Hvorefter du dit Hoved miste bør,
Dg Hovedet skal sættes paa en Stage.

Dina.

Det var en naadig, en retfærdig Dom.
Min Boeslod har man ei berøvet mig?
Den kan jeg skienke mine fattige Frænder.
Dg derved bliver det?

Krag.

Som alle Livs-

Dg Gressfager, appelleres den
Til Rigets Raad; men trøst dig ei med det!
Stadsfæstet vorder vist den fældte Dom.
Der gives kun eet Middel til at reddes,
Dg det er Ulfelds Forbøn, Kongens Raade.
Men Greven kan ei bede for dig, Kongen

Kan ei benaade dig, saalænge fræft
Du bliver ved den skændige Beskyldning.

Dina.

J kalder Sandheds Udsagn skammeligt?

Krag streng.

Løgn var ei Løgn, hvis ikke Løgneren
Den kaldte Sandhed. Men hvor sand den Løgn er,
Som du har vovet dristig at frembringe,
Dertil behøves ei Jurist og Dommer;
Selv Uoplyste, ringest Almuesmand,
Enfoldige, ja Børn kan skielne det.
Man fiender vel dit Forhold til Grev Ulfeld:
Du været har hans Frille, som det lader,
Før sidste Reise; nu, han kommer hjem,
Besøger du ham i Amagerdragt,
Maskeret vil du skjules for hans Frue,
For at forføre ham til gamle Synder.
Han væmmes over din Paatrængenhed,
Dg viser bort dig med sit Bredesord;
Da fatter du det skammelige Forsæt,
At hevne dig med taabeligste Løgn.
Grev Ulfeld — han har Feil, det veed vor Herre,
Dg med sin Stolthed egger han imod sig
Den Adelige, som den Borgerlige;
Men er der nogen Riddermand endnu
Fra Heltefædres Tid med Adelsaand,
Da er det Ulfeld. Heller troede man,
Han havde sat sig ned at sye for Penge
Som Skrædder, end at Ulfeld havde havt
Det Forsæt, Danerkongen at forgive.
At være stødt, at være vred paa Kongen —
Det kan han nok, af en umættelig

Ergierrighed, som aldrig tilfredsstilles.
 At Hidfighed og Fusentasteri
 ham kunde drive til et farligt Spil,
 hvis Diæblen fristed ham — det var vel muligt;
 En stor Forbrydelse var tidt beslægtet
 Med kraftig Aand og med et fieldent Hoved.
 Med offentlig og kiæft maa Ulfeld handle;
 I Mørke fuge Scid, som gammel Hæg,
 Af arrig Hevnelyst — det kan han ei.

Dina.

I dommer haardt den, som I vil forsvare.

Krag.

Det gjør jeg, Dina! for at vise dig,
 At Sandhedskiærligheden er mig hellig.
 Jeg holder ei med dig, og ei med Ulfeld,
 Men med Retfærdigheden. — Hør da nu
 Et Venneraad, og lad din Galsskab fare!
 Du kommer jo dog ingen Bei dermed.
 Herr Doctor Dtho Sperling var hos Kongen,
 Og kiendte Flasken strax, der er forseglet
 Med Facultetets Segl; og Doctoren
 Tilstod, at han har glemt den hos Grev Ulfeld.
 Grevinden, Christian den Fierdes Datter,
 Ufskyld og Dyden selv, Eleonora
 Christina — hun er bleven farlig syg,
 Er sengeliggende. Saa dybt har hende
 Din Ondskab krænket.

Dina.

Ja, det troer jeg nok;

Lad hende negte det, i Fald hun tør.

Krag.

Din Frækhed, Dina! kiender ingen Grændser.

Du skal bevise dine Løgne, du!
 Grev Ulfeld vidned for sin Gemalinde,
 Som ikke kunde være selv tilstede:
 Hun kommen var til ham i Haugen ned
 Med Flasken, som var funden paa Kaminen;
 At hun af overdreven, ængstelig
 Forsigtighed bad Greven om at faste
 Giftflasken i et Hul, for at der ei
 Ulykker skulde skee dermed. Det havde
 Du hørt, der smuttet var i Hast bag Hækken,
 For ei at vække Fruens Misdørlighed.
 Og nu har du fordreiet hendes Ord,
 For at betiene dig deraf til Hevn.
 Jeg selv med Vidner været har i Gaar
 Ved Leonores Sygeseng; og mat
 Forsikket hun, med Haanden paa sit Bryst,
 At Ulfeld er uskyldig, og at du
 Har misforstaaet hendes Ord, hørt feil.
 At alt Samvittigheden dig har været,
 Det vidner Sedlen om, du skrev til Ulfeld,
 Hvori du raader ham at flygte bort,
 Fordi der Noget staaer ham efter Livet.
 Mens du anklager ham som Landsforræder,
 Vil underfundig dog du redde ham,
 Vil straffe ham paa Kren, ei paa Livet,
 Og gjøre dig troværdig ved hans Flugt.
 Tilstaa da, Dina! din Forblindelse,
 Saa svinder Sagen i sin egen Taage;
 Grev Ulfeld beder Kongen om Benaadning,
 Og muligt slipper du med ringe Straf.

Dina.

Og Walter?

Krag.

Walter gaaer det ikke godt.

Han er en Mand, en høit betroet Mand,
 Som af Forbittrelse mod Corfis Ulfeld
 Gjør fælles Sag med — en berøgtet Qvinde.
 Sit Embed mister han og Kongens Raade.

Dina.

Saa mister ogsaa Dina Livet. — Ha!
 Berøgtet Qvinde? J har dræbt mig alt;
 Det Bedste har J dræbt, det Andet kan
 J ogsaa tage.

Krag.

Du fremturer i —

Dina.

At tale Sandhed. Hvert et Ord var sandt,
 Og ikke viger jeg en Fingersbred
 Fra hvad jeg sagde. Men du, Dtho Krag!
 Som kalder dig Sandfærdigheden selv,
 Mig lyver paa. Jeg var ei Nogens Frille,
 Jeg er uskyldig, som den stakkels Blomst,
 Man knækker og letsindig træder ned.
 Din Themis med sit Bind for Dinene,
 Sin Bægtstkaal, er ei mere reen, end jeg.

Krag trækker paa Skuldrene.

Saa nødes vi da til at gribe til
 Det haardeste, det sidste Middel.

Dina.

Hvilket?

Dtho Krag til Dienerne.

Kuf Døren op!

Fløiddøren aabnes; en Lampe brænder under Loftet i det halv-
 oplyste Bærelse.

Dina.

Hvad seer jeg?

Krag.

Pinebænken.

Dina forsærdes, men fatter sig fiækt.

D, det er herligt! Hvilken skion Indretning,
 Til at faae Sandheden at vide paa;
 At tvinge Hiertet, naar det ei vil lystre
 Fornuftens, Dydens, Religionens Røst,
 Og agter ikke meer den Pinebænk,
 Samvittigheden bygged i hvert Bryst.
 En skion Indretning, sagtens noget plump:
 Haandskruer, Strikker, Siul skal giøre fyldest
 For Dvertydning, Billie, Tanke, Pligt —
 I Mennesket det Allerhelligste.
 Hvi giør man ikke Hierner, ikke Hierter
 Af Jern og Træ? — Pilatus spurgte Christus,
 Hvad Sandhed er — her, her han kunde lært det.
 Ved Himlen, en fortræffelig Indretning,
 Som giør vor Tid og Christendommen Ære!
 I offre Mennesker endnu til Moloch,
 Saa godt som Mexicaner og Carthager;
 Og saadan dyrker I — Retfærdigheden.

Krag.

Afstaa fra din Haardnækkethed, bekiend!
 Saa true Piinsler ei, maaskee ei Død.

Dina efter en liden Betænkning.

Frisk, Dina! Mod! Hvad er det Hele da?
 Dit funde Legem falmer, disse Former,
 Som Unglinger beundred, sønderslides;
 Det smertes — men dit Rygte har du frelst.

Om nogle Dages Tid er Alt forbi,
Du efterlader et uplettet Navn.

Til de Omkringstaaende.

Jeg træder ind i eders Helligdom,
Dg frygter ei den røde Offerpræst.
Gib, skumle Crocodil! og slug dit Rov.

En Mand i røde Klæder træder i Døren.

Dina blegner, og vakler.

Handen er villig — Riødet skrøbeligt.
Jeg tør det ei — jeg holder det ei ud.
Jesu! Maria! tilgiv denne Brøde —

Skriger høit til Dtho Krag:

Jeg tilstaaer, jeg har løiet Ulfeld paa!

Hun falder til Jorden i Ufmagt.

Krag.

Hun er besvimet. Bringer nu med Dmhu
Den arme, den ulykkelige Qvinde
Til Liv igien, og vederqvæger hende!
Jeg iler med at bringe dette Bud;
Dg den frivillige Bekiendelse
Har — haaber jeg — for Alle bedste Følger.

Dina bæres bort.

Kongens Audientsgemak.

Kong Frederik den Tredie. Corstiz Ulfeld.

Kongen

til Ulfeld, som kommer, og bukker dybt.

Jeg vil dig spare, Corstiz! for at komme
Til mig med alt for stor Forlegenhed.

Først — hvad den hele Sag angaaer med Dina,
 Saa kiender jeg den af Processens Acter,
 Og tvivler ei om din Uskyldighed. —
 Du rødmer stolt, som om du vilde sige:
 Derom bør tvivles ei, selv uden Acter.
 Der har du Ret. Hvis Sagen angif mig
 Og dig, var Alting afgjort med et Ord;
 Men da det gielder Undersaatters Liv
 Og Ære, maa det gaae sin Gang ved Retten.
 Og snart er det jo skeet. Bagtalersken
 Faaer sin fortiente Løn, og Walter straffes
 Med Embedstab, thi under Sagen har
 Han viist saa megen Hidsighed og Had
 Mod dig, mod Adelen, mod Rigets Raader,
 Ja dristig selv forløbet sig mod mig —
 Saa jeg kan ei beholde ham. Dog skal
 Han ikke lide Nød i fremmed Land.

Ulfeld.

Min Konge! allerunderdanigst Tak.
 Men dersom Eders Majestæt vil lægge
 Til Raade Raade, saa forund mig, blot
 At sanke gloende Kul paa Fiendens Tøse,
 Og straf dem ei!

Kongen.

Jeg viser dig ei Raade,
 Jeg under dig din Ret, som billigt er,
 Og Dina heller ei skal mangle Ret.
 Men Retten domme! Ei Retfærdighed
 Kan være naadig mod Forbrydelsen,
 Det var unaadigt mod Uskyldigheden.
 Tal ikke meer om hende! Denne Sag
 Er sørgelig, den har bedrøvet mig,

Forstemt mig, og berøvet mig min Ro.
 Derfor vil jeg i Dag ei heller høre
 Forretningsting, men holder mig kun til
 Hvad der personligt angaaer mig og dig. —
 Du troede, jeg var vred paa dig, fordi
 Du ikke havde virket meer i Holland.
 Der tog du feil. Jeg veed at skatte dig
 Som Diplomat. Det var ei din Skyld, Corfiz!
 At Fredens Frugter ikke bedre blev
 I Holland, som tilforn ved Brømsbro.
 I Cabinettet var du altid klog;
 D'Uvaux, La Thuillierie, samt Drenstierna,
 Ja Mazarin gav dig fortiente Roes.
 Men — du mig forekommer, som en Qvinde,
 Alt for forelsket i din egen Skønhed.
 Ja, du er en forsængelig Narcis.
 Hvor du kom frem — i Haag, Paris, i London,
 Du holdt et Indtog, som det kunde været
 Mig selv.

Ulfeld.

Jeg forestilte din Person,
 Min allernaadigste Konge!

Kongen smilende.

Alt med Maade!

Der er dog Forskiel.

Alvorligere.

Bar det ogsaa mig,
 Du forestilte, da til Frankrigs Dronning
 Du sagde: „Frankrig har ei Adelsmænd;
 De findes kun i Danmark“? Bar det mig,
 Du forestilte, da for Hylningen
 Du bandt mig Haanden ved Haandfæstningen —

Thi du var Siælen i den hele Modstand —
 Saa stærkt, at skiondt Gud satte mig til Hyrde
 For Danmark's Folk, jeg maa dog taale daglig,
 At Adelsmanden hersker selv som Drot
 Paa Herregaarden, flapper Hund som Broder,
 Mens Bonden han behandler som en Hund,
 Foragter Borgeren, vil tvinge ham til
 Igien at binde Skoene med Bast?

Ulfeld.

Hvad der er bundet, Eders Majestæt!
 Kan atter løses.

Kongen.

Ja, det haaber jeg.

Dg faaer jeg Haanden fri — det sværger jeg
 Ved den Almægtige, da skeer det blot for
 At række hver en Dannemand min Haand,
 Til Lov og Ret, den Lave som den Høie.

Ulfeld.

Hvis alle Konger vare som Kong Fredrik,
 Da blev Haandfæstninger nødvendig ei.
 Det er for Intet ei, at Himlens Gud
 Beskytter Kongedømmet paa sin Jord.
 Thi Splid, Misundelse, Spidsfindighed
 Dg hidsig Rappelyst, der aldrig hviler,
 Oprøre Staten, som et Hav i Storm,
 Med idel Stranden, Havarie og Skibbrud,
 Hvor alle Bølger raade. Kongens Kraft
 Kun skaffer Medbør til den sikke Havn,
 En Medbør, der forstyrres ei af Blæst.
 Dg Raade, Herre! Hiertets skionne Ret,
 Ei udelukkes af iiskolde Form,
 Der tidt med plumpe Kæmpesingre knuser,

Som Hiulet i en maadelig Maskine,
 hvad i en findrig, ædel Kunstnerhaand
 Til Fædrelandets Nytte kunde trives.

Kongen.

Du taler smukt; men ei du taler i
 Den Aand, der drev dig hidindtil.

Ulfeld.

Talent

har Manden ung, i Fald han noget fik,
 Og Kundskab bedst erhverver sig den Unge.
 Sukommelse har Barnet allerstærkest.
 Men Modenheds, Dybsindighedens Frugt
 (Ei Skarpsinds Blomst, den springer tidligt ud)
 Tilhører Manden, det er Mandens Høst.

Kongen.

Jeg altid hørte Corfis gierne tale.
 Du er den Klogeste blandt mine Hofmænd,
 Det smukke Spil af Tanker, Meninger
 Forstaaer du godt. Jeg spiller gierne med dig.

Ulfeld.

Jeg haaber at bevise dig, min Konge!
 Alvorligheden, Ærligheden i
 Min Siæl. Jeg leger ei med Sandheden.
 Og hvad jeg ikke før saa ret forstod —
 Jeg vover at tilstaae dig det, min Herre! —
 At statte Danmarks Frederik den Tredie,
 Det har jeg lært i Frankrig og i England,
 Hvor Frondens Pøbel, Puritanersværm
 Beviste Manglen af en Kongesiæl.
 Men det beviste ligerviis, at Pøblen
 Bør aves, hvor den ikke rase skal.

Kongen.

Jeg tænker, det er netop Kongens Hverv,
 At sørge for sit Land saa faderligt,
 At efterhaanden Bøvelen forsvinder,
 Og han behersker kun et ædelt Folk.

Ulfeld.

Skal Nogen virke Sligt, da er det Fredrik.
 O, det var ei for Intet, ædle Konge!
 Da du som Ungling gik i Sorø Skole,
 Og Egeløvet nedfaldt paa din Jøse
 Som Kongekrone, skiondt din Broder leved.
 Jeg stod i Saint Denys, jeg saae den Krands,
 Den hellige, fromme Ludvigs Kongering,
 Som passed dig — den Eneste, skiondt Følget
 Bar stort. Jeg saae den gamle Munk i Kirken,
 Som spaaede dig, som hilste først dig Konge.

Kongen.

Du saae den Gamle? Lever han endnu?

Ulfeld.

Han lever, og velsigner dig.

En Page kommer, og bukker.

Kongen.

Hvad vil du?

Page.

Herr Otho Krag beretter underdanigst:
 „I Fængselet har Dina frit bekiendt,
 At hun har skændigt løiet Greven paa.
 Hun underkaster sig fortiente Straf“.

Kongen nikker, og vinker. Page gaaer.

Kongen.

Det glæder mig — for dig. Jeg trænger ei
 Til sliig Forsikkring; men — for Folkesnak.

Det gjør mig ondt, at du har ærgret dig;
 Mig har det krænket ligerviis. Nu er
 Den Sag forbi, og den Strafverdige
 Forsoner Brøden med sit Blod.

Ulfeld dybt hiertegreben.

Min Konge!

Anvend nu Kongemagten, brug dit Magtsprog.
 Nu er det Tid, nu er der skøn Anledning.
 Lad Naade gaae for Ret! Før, da jeg stod
 I Skyggen, var tildeels mig Tungen bunden;
 Men nu, da Dina selv frikiender mig —
 Nu tigger jeg om hendes Liv.

Kongen.

Jeg maa,

Saa nødigt som jeg vil, afflaae din Bøn.

Hilser ham naadigt, og gaaer ind i sit Cabinet.

Ulfeld alene.

Saa kold som Is! Han troer mig ikke ret,
 Og har just heller ingen Grund dertil.
 Men han begriber ikke Corfig Ulfeld,
 Han skønner ikke paa ham. Nei, det har
 Han aldrig gjort. Kun den Udmærkede
 Forstaaer, hvad der udmærket er i Verden.
 Han er en Hverdagsaand; jeg tilstaaer det:
 En lærd, en skikkelig, fornuftig Mand.
 Han lader sig ei roffes, aldrig ledes;
 Det passer sig godt for den store Hob,
 For Bøblen, som han gjøre vil til Folk,
 Men ei for hvad der Edelst er og Herligst.

O, hvor forskiellig er dog du, Christina!
 Du er en Dina — men i større Stiil,

Som Magt har til at bringe Ridderaand
 Og Poesie og Eventyr tilbage. —
 „Hun er forrykt, den store Gustavs Datter,
 Skreg Drenstierna; men den gode Mand,
 Skiondt med en Drepende frem han stanger
 Med fielden Kraft, har heller ei den Sands,
 Der fatter det Elskværdige, det Skionne.

Her er mit Hverv forbi. Jeg drager bort,
 Jeg over Holland reise vil til Sverrig,
 Og prøve Lykken der. Først redde Dina;
 Den arme Staffel skal ei lide for
 En taabelig Haardnaffenhed og Hevnlyst.
 Nu vil hun døe for mig — det er dog smukt.
 Belan, saa lever atter jeg for hende.

Min Hustru kan ei heller trives her.
 Hun er for øm, for blød; af lutter Omsorg
 Hun vilde vist forraade mig. — Afsted!

Med paatagen Munterhed.

Det gaaer paa Jorden, som i Skuespillet:
 Man trænger til Forandring. Nye Skiermer
 Og andre Scener for os vorne Børn,
 Indtil det sidste sorte Tæppe falder!

Gaaer.

Et Bærelse paa Slottet.

Walter. Rudolf.

Walter.

Du traf ham ikke selv?

Rudolf.

Nei, naadig Herre!

Han var endnu hos Kongen; men jeg bad
Lafaien, som jeg saae, fortælle ham,
At der er Nogen her i denne Hal
Paa Slottet, som ham gierne bringe vil
En vigtig Nyhed, før han kjører hjem.

Walter.

Godt! godt!

Rudolf.

Min stakkels Søster har bekiendt
Sig skyldig — af!

Walter.

Af Frygt for Pinebænken.

Rudolf.

Der er han.

Walter.

Træd tilside, men bliv her!

Ulfeld kommer.

Man siger mig, her skulde være Nogen,
Der mig en vigtig Nyhed vil berette.
Maaskee fra Dina?

Walter træder ham i Møde.

Ikke just fra Dina,

Men fra den Ven, hun har endnu paa Jorden.

Ulfeld overrasket.

Ha — Walter!

Stolt.

Hvad har J at sige mig?

Walter.

At Dina løi —

Ulfeld.

Jeg veed det, jeg har hørt det.

Walter.

Da hun af Skræk for Piinslerne bekiendte
Sig skyldig.

Ulfeld.

Atter vover frækt I her.
At insultere mig?

Walter.

Jeg bod jer strax
Satisfaction, da først vi saaes. I afflog
At duellere med en Borgerlig.
Nu er jeg hverken Adel eller Borger;
Ved eder har jeg mistet Alting. Hvad
Jeg har igjen, er et fortvivlet Mod
Dg denne gode Klinge. Træk fra Lædret!
Gen af os bæres død fra dette Sted.

Ulfeld rolig.

Dg hvis jeg trækker, er det Begges Død,
Fordi vi Baaben drog i Kongens Slot.
Mød mig et andet Sted!

Walter forbittret.

Her maa det skee,
Her fik jeg Næv i Fælden. Er du ei
En topmaalt Niding, Ulfeld! saa forsvar dig.

Ulfeld.

Jeg nødes til at tugte dig.

De fegte. Walter saares i Haanden, og taber sin Kaarde.

Walter fortvivlet.

Fordømt!

Hvi tog du ikke Livet fra mig reent?

Min Haand er saaret — jeg kan ikke stride,
Ei give dig din velfortiente Løn.

Rudolf springer til, og forbinder ham med sit Lømmetorklæde.

Ulfeld rolig.

Da jeg har givet jer Opreisning, Walter!
Behandlet jer som Adelsmand, vil I
Med Uqvemsord og grove Skjeldsord ei
Redværdige jer selv til Pobelen.
Hør mig, og vær fortvivlet ei! Fortvivle,
Det er det Sidste dog, en Mand bør gjøre.

Walter.

Hvad er der meer for mig vel, end det Sidste?

Ulfeld.

O, meget! — Lad os slutte Fred, og hør mig
Med Rolighed! Maaskee min Tale vil
Aldeles til min Fordeel stemme jer,
Naar I erkjender klart, at jeg vil eders.

Walter.

I min?

Ulfeld.

Kun kort var vort Bekjendtskab, Walter!
Men i den korte Tid, jeg tilstaaer det,
Har I mig tvunget til at agte jer.

Walter.

Jeg ønsked, at om jer jeg kunde sige
Det Samme.

Ulfeld smilende.

Giv kun Tid; det kommer nok.

I er lidt mere langsom af Begreb,
Men jeg er en taalmodig Skolemester.

Walter.

Spot kun! J har jo Magten.

Ulfeld.

Gid jeg havde!

Saa var snart Sagen endt til Alles Fryd.

Men da jeg ikke Magten har, da Binden

Ei blæser gunstigt os, maae vi lavere.

Saaledes kommer ogsaa man til Maalet.

Til Rudolf.

Pas paa, min Ven! hold Vagt ved Døren der.

Rudolf gaaer.

Walter.

Ha, jeg forstaaer jer ei.

Ulfeld.

Jeg tvivler ei

Om Dina's Uskyld — om Uskyldigheden

J Hiertet; men det er ei nok for Verden.

Uheldigviis hun agted aldrig Andet.

Jeg er forsikkert om, hun bilder selv

Sig ind, at hun har hørt mig yttre Brøden.

Nu vil hun i en Afgrund styrte mig,

For selv at staae med Palmer i sin Haand.

Det kosted hende blot et lidet Ord:

„Maaskee jeg hørte feil; at ikke ret

Jeg fatted, hvad jeg lured efter, skiult

J Busken, da fortrolig Mand og Hustru

Tilsammen taled“. Men nu er det skeet,

Til Yderlighed er alt Sagen bragt —

Til Doms; og hun kan ikke reddes meer

Ad den alfare Bei.

Walter.

Men reddes dog?

Ulfeld slaaer paa sin Kaaerde.

Ja, ved Guldkorset paa mit Riddersværd,
Hun er mig dyrebar endnu, den hulde,
Forunderlige Sværmeriske. Hun skal
Gi skændigt døe.

Walter.

Men pines skulde hun —

Ulfeld falder ham i Talen.

Kun trues med. Det svor mig Dtho Krag,
Hvis Menneskelighed og Gædelmod
Er Borgen for, han havde holdt sit Ord.
Men dersom Ulfeld skulde redde Dina,
Saa maatte selv han være frelst; og derfor
Den Skiebne vi velsigne bør, der bragte
Tilstaelsen paa hendes stolte Læbe.

Walter.

Hvad har J da i Sinde?

Ulfeld.

Hun skal flye.

Med Guld vil jeg bestikke Bagterne,
Og let det vorder mig at aabne Fængslet
For Dina Natten før Henrettelsen,
Naar Hjertet stemt er for Medlidenhed.
Vil J ledsage hende, hjælpe hende?
En Baad skal ligge færdig ved Blaa Taarn,
Som bringer eder over til Landskrone.

Walter.

Godt, Ulfeld! — Men J selv — hvad vorder J,
Naar J har reddet Dina?

Ulfeld.

Dgsaa Flygtning.

Her er min Magt, her er mit Hverv forbi.

Ei Kongen troer mig ret; og flygter Dina
 Bed Ulfelds Hielp, da vil han mindre troe mig.
 Jeg frygter ogsaa Froken Leonoras
 Bedrøvelse paa dette Sørgested.

Med rask Letsindighed.

Nei, vi maae prøve Lykken udenlands.
 Frygt ei for mig; jeg skal nok bytte mig.
 Walter.

Belan!

Ulfeld.

Naturligviis maa vor Duel
 Her holdes hemmelig. Hans Majestæt
 Er egentlig just ei fortørnet paa jer;
 Han er kun vred fordi — tilgiv mig, Walter! —
 I denne Sag I ei anvendte meer —
 Meer Conduite. Hiertet rev jer hen.
 Tilstaa mig det: I elsker Dina, Walter!

Walter.

Da hun fortiente det, var hun mig fiær.

Ulfeld.

Saa flygt med hende til et fremmed Land,
 Bær lykkelig med Dina!

Walter atter fortørnet.

Corfij Ulfeld!

Tak Gud, at jeg er saaret i min Haand.
 Du har den Skamløshed, at byde mig
 Til Biv din Frille?

Ulfeld.

Dina er saa reen,
 Som Himlen paa en deilig Foraarsdag.
 Vi har kun leget lidt poetisk sammen;
 Mit hele Bytte — var et Kys iblandt.

Walter henrykt.

Du taler Sandhed, jeg kan see det paa dig.
Men er det Sandhed — da — da, Gørfig Ulfeld!
Gjør du mig mecr, langt mere lykkelig,
End Kongens Raade kunde trylle mig.

Bekymret.

Men du — du elsker ogsaa Dina?

Ulfeld.

Nei!

Jeg elsker Leonora, Christians Datter.

Walter.

Jeg svimler næsten af Henrykkelse.
Fortvivlelsen og Glæden vexler alt
for voldsomt; jeg kan neppe fatte mig.

Ulfeld.

Drag du til Holsteen, eller drag til Tydskland;
Gift dig med Dina, fiob en Herregaard,
Saa Rug og Hvede, plant fortræfelig Frugt
I venlig Abildgaard; lev med din Eva
Som Adam i dit Paradiis; vær rolig!
Den sande Menneskelighedsalighed
Bestaaer i en idyllisk huuslig No.
Jeg har ei No. Som Skyen, drives jeg
Omkring — snart Regnsky, og snart Tordensky;
Snart Slør for Maanen i phantastisk Dæmring,
Snart kold og sort, med Nattefrost og Storm.
Det er nu min Natur.

Rækker ham Haanden.

Walter — Farvel!

Walter roet.

Kan I tilgive mig, at Uret jeg

Hør eder gjort, og tvivlet, ædle Mand!
Om jer Uskyldighed?

Ulfeld omfavner ham dybt rystet.

Uret, min Ven?

Af, hvilket Menneske gjør stundom ei
Det andet Uret? Hvo for Himlens Gud
Kan stole vel paa sin Uskyldighed?

River sig fra ham, og gaaer.

Femte Handling.

Fængsel i Blaa Taarn.

En aaben Alkove til Venstre. Til Høire Døren. En Lampe under Hvalvingen, paa Bordet et Ibenholtskors, en Krukke med Roser, et Par Bøger. Dina i Lænker, Johanna med sin lille Datter.

Dina venlig munter.

J komme for at sige mig Farvel?

Johanna.

Din Broder kommer strax. O, fiære Dina —

Drager hende tilside, saa at Barnet ikke hører det.

Gud evig være lovet! som jeg hører,
Er der ei Fare meer. Du flygter bort.

Dina smilende.

Saaledes har de aftalt Sagen sammen;
Der mangler kun, at jeg samtykker i det.

Johanna.

Der kan dog aldrig være Tvivl om, Dina!
Du vil dog redde Livet?

Dina alvorlig.

Ganske vist!

Hvo redder ei det Bedste, naar man kan?

Lille Dina.

Boer Faster ikke meer hos os?

Dina.

Nei, Barn!

Jeg flytter snart.

Lille Dina.

Her er slet ikke smukt

i denne Stue.

Dina.

Livet er et Fængsel.

Jeg har dog Roser, seer du — Jomfruroser;
 Dem sendte mig Grev Ulfeld fra sin Hauge.
 Vel sandt, fra Roden er hvert Blomster brudt;
 Dog dufte de saa friskt endnu i Krukken,
 Som om de sloge Rødder i Naturen.
 Min lille Dina! hør mig. Hvad jeg eier,
 Testamenteerte jeg din Faer og Moer.
 Der er kun lidt igjen; men det faaer du.

Tager en Bog af Bordet.

Først denne skønne Samling af Legender.
 Vel er du luthersk, Dina! men din Moder,
 Vil vist tillade dig at læse dem.
 Det er Fortællinger om stakkels Christne,
 Der led i denne Verden bitter Modgang,
 Men som med Kiæbhed mødte Fare, Død.
 Mens Baalet brændte, Bøddelsværdet blinkte,
 Steg Engle ned til dem paa Retterstedet,
 Og tog dem med i Skyerne til Himlen.

Lille Dina kysser hende, og tager Bogen.

Tak, kære Faster! mange Tak for Bogen.

Dina.

Her er endnu en anden Bog; men den

Er mere verdslig. Læs dog ogsaa den!
 See, det er vore gamle Kæmpeviser.
 Alt Barnet elsker høit sit Fædreland;
 Og naar du læser disse Viser, Dina!
 Blier Fædrelandet dig alt mere kiært.
 De stærke Træk af længst forsvunden Tid
 Vil røre dig, vil præges i dit Sind,
 Og gjøre dig fortrolig med det Skionne.

Lille Dina tager ogsaa denne Bog.

Tak, kære Fæster! for de rare Bøger.
 Jeg skal nok læse dem.

Dina.

Og mindes mig!

Og for at du skal ikke glemme mig,
 Vil her vi plukke nogle Rosenblade,
 Nedlægge dem imellem Bladene
 Paa Bøgerne.

Hun giver Barnet en Rose af Krukken, tager selv en, sætter
 sig paa en Stol, lægger Bogen i Skiodet, og plukker Blade
 af Blomsten, som hun lægger i Bogen.

Lille Dina hjælper hende, og hopper af Glæde.

Ja, lad os det! D, det

Var morsomt.

Dina.

Naar saa Dina bliver stor,
 Og sidder med sin Bog en deilig Baardag,
 Selv rosenstion imellem Roserne,
 Naar da dit Die falder paa det visne,
 Det brune Blad — da tænker du paa Fæster,
 Der ogsaa var, som du, engang en Rose —
 Men nu — et Blad hensmuldnet længst i Støv.

Lille Dina.

Ja, ja! det skal jeg nok.

Dina.

Dg saa Farvel!

Giv mig et Kys!

Til Johanna.

Er Pigen ei derude,
Som bringer hende hjem?

Johanna.

Jo, kiære Søster!

Dina tager Barnet paa Armen.

Farvel, min Navne! Gud velsigne dig,
Dg skienke dig et langt, lykfsaligt Liv;
Saa har ei Dina Bennerne forladt.

Lille Dina kysfer hende heftigt flere Gange.

Farvel, min søde Faster! og Godnat.

Moderen gaaer ud med Barnet. Dina sætter sig ved Bordet,
tager Roserne, og lugter til dem.

Johanna kommer tilbage med Rudolf.

Dina

gaaer dem rask i Møde, og griber deres Hænder.

Hør mig, min Broder! og min Broderkone!

Nu maae vi ogsaa tage kiærligt Afsked.

Jeg venter Walter om et Dieblif,

Dg ene maa jeg tale med den Gode.

Johanna.

Min Søster! som du vil.

Rudolf.

Min kiære Dina!

Dina

tager et Papir ud af Bordskuffen.

See, Rudolf! her — et lille Gavebrev

Paa hvad jeg eier. Gaven er kun ringe,
 Al min Formue dog — fem tusind Daler.
 De gjør maaskee dig til en holden Mand.
 Forsag al Drif og Sviir, bliv ved dit Haandværk,
 Dg stræb forsængelig ei efter Glitter.
 Frimester er du nu, da vorder du
 Laugsmester — og Bygmester kan du vorde.
 Naar da til lille Dina, Rudolf! du
 Af egne Midler bygger op et Huus,
 Dg hænger Blomsterkrands, i hendes Sparværk —

Tager Roser af Krukken.

Indbland da denne Haandfuld — visne Roser,
 Lad ud den titte fra den friske Krands,
 Dg tænker Alle — paa den svundne Dina!

Sun giver ham dem.

Rudolf.

Ja, ganske sikkert skal jeg giemme dem.
 Men du er saa høitidelig, min Søster!
 Som om du tvivled om din sikke Redning.
 Bær vis paa den; den sørger Ulfeld for.
 Dg derfor maa du heller ikke skienke
 Mig din Formue. Walter mister Alt
 Formedelst dig; selv blier han trængende —

Dina.

Nei, Rudolf! Kongen sørger nok for ham,
 Det har han lovet.

Rudolf.

Ikke, naar han hører,
 At Walter flygter bort med dig.

Dina.

Hvo veed,

Hvad der kan hændes. — Giem dit Brev, min Broder!

Gjør siden med det, hvad du vil; men giem det
For Diebliffet.

Rudolf.

Godt! jeg giemmer det.

Dina munter.

Farvel nu, gaaer med Gud! Der kommer Walter.

De omfavne hende, og gaae.

Walter kommer.

Min stakkels Dina! staaer med sorte, tunge
Jernlænker om de skionne, hvide Hænder.

Dina smilende.

Ja, Walter! ja, det er Coquetterie.

Jeg seer, at eders Haand er ogsaa bunden.

Walter.

Jeg troer, ei Sorg og Fare selv for Livet
Kan knække dette fieldne Pigemod.

Dina sværmerisk drommende, halv sagte.

Man siger: Haaret voxer paa den Døde
Lidt frem endnu, naar Aanden har forladt
Det kolde Legem. Men det er ei Liv,
Som nærer Værten; det er kun en Bane,
Som ikke Døden selv saa strax kan standse.

Walter.

Snart er den frygtelige Lænke brudt.

Dina.

Naar jeg betænker, hvad J offerer mig —
Hvad J vil offere mig — saa gysrer jeg,
Tilbagebæver for den Tanke meer,
End selv for Døden.

Walter.

Og hvad er mit Offer?

Alt offre, hvad jeg sætter mindre Priis paa,
 For hvad jeg skatter høist, er intet Offer.

Dina.

Dg naar det rygtes, at J redded mig,
 Da negtes eder selv den Naadepenning,
 Den sidste Rest af Kongens Godhed, Walter!
 Som undtes jer.

Walter.

Dg troer den stolte Dina,
 At Walter leve vil af Levninger,
 Der faldt fra en fortørnet Fyrstes Bord?

Dina.

Hvad vil han da?

Walter.

Begynde .rast fra forfra.

En tapper Krieger, dygtig Ingenieur
 Kan komme frem i Verden overalt.
 Saa længe der er Liv, er Krig og Nød;
 Den Ene lever af den Andens Død.

Dina.

Jeg ikke leve vil af Nogens Død.
 I Fald jeg havde villet det, saa havde
 Jeg ikke reddet Kongen, robet Ulfeld.

Walter.

Miskiend ei Ulfeld, miskiend ei vor Ven!
 For os han offerer Alt; han flygter bort,
 Som vi.

Dina.

Blot for at vi kan reddes? D,
 Hvor godt du kiender Ulfeld!

Walter.

Bedste Dina!

Du har hørt feil, har misforstaaet ham.
 Ulykkelig var denne Misforstand,
 Den bragte dig og mig og ham i Nød.
 Lad den ei rase meer!

Dina.

Saa raser jeg?

Dg det var mig, der som en daarlig Qvinde
 Har styrtet dig og Ulfeld i en Afgrund?
 Det troer du nu?

Walter.

Du skulde seet, hvor ædelt
 Han taalte min Fornærmelse.

Dina.

Jeg veed det,
 Rudolf har sagt mig Alt. I duelleerte.

Walter.

Til fælles Ære var en Kamp nødvendig,
 Men Venstabs Blomst steg frem af denne Kamp.

Dina.

En herlig Ananas af Giødskébænken!
 Dg hvorfor Skieldsord først mod sliq en Mand?

Walter.

Fordi han ikke var den Mand, jeg troede.

Dina.

Saa har I faaet nu en anden Tro?
 O, hvor dog Livet leger Blindebuk,
 Dg leder os til Bedstemoders Dør,
 Den Lem, hvor hun steg ned — og hvor vi følge.
 Hvad hjælper det, at rive Bind fra Diet?
 Bort Die fløres jo dog strax igien.
 Ei, stakkels Amor! du er ene blind;

Blindt Haabet er, og Venfkab blindt, fom Hadet,
Dg forft bag Gravens Mørke fee vi klart.

Walter.

Du er forftemt, og det er faa naturligt;
Men Klynkeri var aldrig din Natur.
Jeg venter dig paa Skibet denne Nat;
Dg Ulfeld kommer fom din Redningsengel,
Dg bringer dig til mig.

Dina.

Velan, velan!

Saa lad os være muntre, tvinge Lykken!
Jeg troede før at eie kun een Ridder —
Det var et Selvbedrag, thi jeg har to.
Saa gaa, min Helt! og vent med Munterhed
Paa Dina. Snart vi sees igien. See der,
Der har du Roser! Det er Ulfelds Roser,
Jeg ingen andre har at give dig;
Men han tillader gierne mig at dele
Dem med fin Ven. Tag disse Blomfter, Walter!

Hun tager de sidste Roser ud af Krukken, paa en eneste nær.
Dg giem dem, til jeg kommer.

Walter tager dem henrykt, og siger:

Dina! ræk mig

Din lænkebundne Haand.

Hun rækker ham den, han kysser hendes Haand.

Det Kys indvier

Dig til min Brud. Lov mig at vorde min!
Da voger Bingen til fornyet Mod.
Det er ei nogen uerfaren Dreng,
Som blusfer for dig; Manden elsker dig.
Mig gif det modsat af faamangen Anden,

Der først begyndte Livet med at føle.
 Mit Ungdomsſværmeri bestod i Nyttens
 Tilbedelse; jeg agted ikke nok
 Den skionne Kunst, der Livet gjør til Kunst —
 Men, hulde Dina! vær min. Musa du,
 Dg gierne slipper jeg da Statens Ror;
 Dg griber Bondens Ploug, og bygger mig
 I Kiærlighedens Paradiis en Hytte,
 Hvoraf ei Herregunst kan jage mig.

Gaaer.

Dina ene.

Nu ſværmer han, nu kom hans Tid; som Yngling
 Han rolig var, nu blusfer han som Mand.
 Man ſiger, der er Ddinge, som først
 I Binteriis af Amors Straale rammes. —
 Min Yld er slukt — den jordiske. Nu kiender
 Jeg Gioglebilledet. — Nei, Walter! du
 Skal ikke nøies med Smaalevninger
 Af dette Hierte; du fortjener vel
 Et heelt, et ſtort, et friskt og et uſkyldigt. —
 Jeg ſoler mig dog træt, og jeg vil ſove
 For ſidſte Gang — for atter op at vaagne
 Paa Jorden. Ulfeld kommer at befrie mig,
 Dg jeg maa mode ham med Kraft, for ei
 At lade mig forføre til en Flugt.

Modig.

Du ſkialv for Pinebænken, Dina! men
 Du ſkialver ikke for en Boddeløge.

Gaaer ind i Alkoven.

Børrelse hos Ulfeld.

Christian den Fierdes Billed i Legemsstorrelse hænger paa den bageste Væg. Eleonora Christina, klædt som Fiskerinde, med en Maske i den ene Haand, et Papir i den anden, kommer ind ad den ene, Ulfeld ad den anden Dor.

Eleonora.

Min Corfig! du er ikke færdig end?
Vi maae dog fiøre sammen snart til Slottet.

Ulfeld.

Ja, vi skal ikke skilles ad, min Hustru!

Eleonora.

Men det er seent alt hen ad Natten. Vi
Maae være der, før Dronningen gaaer bort.

Ulfeld.

Vær ubekymret!

Eleonora.

Hvilket herligt Indfald —

Du har dog mange gode Indfald, Corfig! —
At i den store Maskerade, holdt
Paa Slottet, Deel vi tage, klædt som Fisker
Og Fiskerinde. Jeg mig nærmer ydmygt
Da Dronningen, og overrækker hende
Det lille Dannebrog, hvori med Perler
Er stukket hendes Navnetræk med Krone.
Jeg synker paa mit Knæ, og rækker hende
Det lille Bers.

Ulfeld.

Har du det færdigt?

Eleonora.

Ja,

Her er det.

Rækker ham Papiret.

Ulfeld læser det.

Det er smukt, men alt for ydmygt.
 Tilgiv, at nu jeg først, min ædle Hustru!
 Betroer dig Sagens rette Sammenhæng.
 Sandt nok, der er paa Slottet Mascarade;
 Men, Leonora! det er ei den Gal,
 Hvortil jeg bringer dig, skøndt den er stor.
 Men min er større.

Leonora.

Ha, hvad mener du?

Ulfeld.

Det sølvblaa Hav. Nu er det vel ei blaat,
 Nu er det sort; men Mørket staaer os bi.

Leonora.

Forklar dig!

Ulfeld.

Dinas Redning ønsker du
 Saa høit, som jeg.

Leonora.

Den har du lovet mig.

Ulfeld.

Paa Slottet feirer Hoffet Maskebal;
 Der slagrer Spøgen; som en Sommerfugl.
 I Morgen tidlig reiser man Skafot
 For Dina nær den samme Plads; da hylér
 Natuglen fra de gamle Kobbertage.

Leonora.

O, gode Gud!

Ulfeld.

Frygt ei! Jeg driller Spøgen,
 Og gieffer Sorgen. Dina skal ei døe,
 Skøndt, som en Myg, hun flyver selv i Lyset.

Men hendes Redning koster os endeel:
 Bor Lykke her i Danmark; thi du indseer,
 Naar Kongen hører, Dina flygtet er
 Ved Ulfelds Hielp, saa har i Danmark Ulfeld
 Spilt sine sidste Kort.

Eleonora.

Al! det er troligt.

Ulfeld.

Saa bliver Ulfeld landsforviist, som Walter.
 Nu veed du, jeg har altid havt den Mening:
 Skee raskest og snart, hvad dog engang skal skee!
 Jeg forekommer Dommen, reiser bort,
 Og sparer mine Fiender Møien med
 At landsforvise mig.

Eleonora.

Endnu i Nat?

Ulfeld.

I Morgen tidlig var det alt for silde.
 Jeg har bestykket Bagterne med Guld.
 Der er ei sørget for at vogte hende
 Med megen Omhu; slap hun ud, jeg troer
 Si Kongen vilde ærgre sig derover.
 Fra Blaa Taarn bringer hende Bagten ned
 I Baaden — Bagten flygte maa med hende —
 Hvor Walter venter.

Eleonora bedrøvet.

Skal vi flye med Dina?

Ulfeld.

Hvor kan du troe, jeg skulde gjøre dig
 Et saadant Forslag? Stadens Gouverneur
 har Stadens Nøgler; jeg er Gouverneur.
 En Bogn udruller os af Østerport

Til Helsingør; en hollandsk Galiot
 Der venter os. Saa seile vi til Holland,
 Til Everrig, hvor du vil, kun ei til Danmark.
 O, hvor jeg kommer, er jeg høist velkommen,
 Det veed jeg vist. Propheten agtes ei
 I eget Fædreland; men jeg skal lære
 De gode Jyder at hoiagte mig.

Eleonora.

Og vore Børn?

Ulfeld.

Dem er der sørget for.

De blev alt pakket ind og sendt forud,
 For at forhindre Graad og omme Scener.

Griber hendes Haand.

Nu maae vi selv ei være Børn.

Eleonora.

Du nænner

At saare mig endnu?

Ulfeld.

Nei, paa min Ære!

Men jeg er oprørt, denne Stund er vigtig,
 Thi Dinns Frelse ligger mig paa Hjertet.
 Farvel et Dieblif! Og saa til Holland!

Gaaer.

Eleonora ene.

Og saa til Holland! hvor du vil, kun ei
 Til Danmark atter! — Gorfik Ulfeld! o,
 Du elsker ei dit Fædreland, som jeg.
 Gi Hollands Sumper, eller Stenene
 Paa Everrigs Bierge faae mig til at glemme
 De grønne Bakker og de gyldne Marker,
 Hvor Hytten staaer, og Kongeborgen staaer,

Som saae mit Barndoms- og mit Ungdomsliv.
 O, Fredriksborg og Rosenborg! saa skuer
 Jeg eder aldrig meer? I vinke mig
 Gi fiernt med eders Spiir. — Den store Mand,
 Som leved og som hersked der, er død;
 Dog glædte det mig, og det trosted mig,
 At gaae i Hallerne, hvor Christian leved.

Bender sig mod Baggrunden.

Der hænger Carl van Manders store Billed
 Af Christian den Fierde.

Knæler.

Elste Fader!

Hvi kan dit Billed ikke følge mig?
 Det er for stort.

Lægger Haanden paa Hiertet.

Dog større staaer det her.

Staaer op.

O, saae du nu din kiære Datter, Christian!
 Som Fisserinde staae for dig til Afsked,
 Du vilde signe mig. Saa følg mig da,
 Du høie Skygge! tilgiv din Christina;
 Hun flygter ikke fra sit Fædreland,
 Hun følger sine Børn kun og sin Mand.

Gaaer ind.

Dinas Fængsel.

Ulfeld. Fangefogden.

Fangefogden sagte.

Hun sover.

Ulfeld.

Hvilken Aandskraft i den Pige!

Fangefogden.

Hun er i megen Fare; Tiden er
 Forløbet om et Dieblif, thi Bagten
 Blier afløst — ikke, som vi troede først,
 Hver anden Time, men hver Time, Herre!
 Jeg angst var for, I ikke skulde komme
 Til rette Tid. Dog har vi et Qvarter —
 Ulfeld.

Bæk hende!

Fangefogden.

Hun er vaagnet.

Ulfeld.

Træd tilside!

Fangefogden gaaer ud.

Dina

kommer bleg og forvirret ud af Alkoven.

Hvo vakte mig? Min Bøddel?

Ulfeld.

Corfig Ulfeld!

Dina.

Ha, ganske rigtig!

Ulfeld.

Frelst paa Everrigs Kyst

Vil du fortryde snart din Haardhed mod mig.

Dina.

Ja, Corfig! meget har jeg at fortryde;

Men fremfor Alting, at jeg ikke strax

Var haard imod dig.

Ulfeld.

Kom nu, Dina! kom!

Den Skildvagt, som bevogter Fængslets Dør,

Er vunden for dig. Skynd dig! du er reddet.

Dina.

Min Siæl er reddet, haaber jeg til Gud.
 Den sidste Naade, jeg bad Kongen om:
 En Siælesørger af min egen Tro,
 Til Trøst og Følge paa den sidste Vandring,
 Vil ikke negtes mig.

Ulfeld.

Du raser, Dina!

Ha, dræb dig ikke selv!

Dina.

Du dræbte mig,

Da du til nedrig Løgnerske mig løi.

Ulfeld heftig.

Dit Hierte løi, din Siæl, din Aand beløi mig,
 Da du om Gorfis Ulfeld kunde troe,
 Han var en ussel Morder.

Dina.

Skulde jeg

Gi troe mit eget Dre?

Ulfeld stolt og heftig.

Dina! nei;

Thi Hørelsen er kun en ussel Sands,
 Og Aanden dommer ikke sandseligt.

Dina.

Det er mig alt for høit.

Ulfeld.

Jeg redde maa

Min Ore for dig, før jeg redde kan
 Dit Liv. Saa viid: Du hørte ganske ret,
 Et fliebnesvangert Ord om Giftens Virkning;
 Men hvad du hørte, var en Bredestryd,
 Et Skrald, forstummet hurtigt som det kom,

Et Indfald, yttret i Forbittrelsen
 Til den, der har sin Mands Fortrolighed
 Heel, som hans eget Hierte: til hans Hustru.
 Du snapped, som en fiendtlig Dæmon, Ordet
 Fra Hemmeligheds Alter, fløi dermed
 Til Landets Domstol. Aldrig, aldrig var
 Det sat i Værk, saa sandt Gud Herren lever,
 Saa sandt jeg hist vil nyde Salighed.

Dina forfærdet.

Ulykkelige! hvorfor sagde du
 Mig ikke strax, hvad nu du siger mig?
 Saa havde du forsegleet disse Læber.
 Det var din Stolthed, Corfig! og din Hovmod,
 Som ei tillod dig det. — Belan! det glæder
 Mig dog for dig; og det bedrøver mig,

Rækker ham Haanden.

At jeg har troet saa slet om dig. Nu døer
 Jeg med en større Rolighed.

Ulfeld.

Du skal

Ei døe.

Dina.

Jeg er en Synderinde, Corfig!
 Og du en Synder. Lad ved Hanegalet
 Os ei fornegte Sandheden! Hvad skulde
 Jeg længer leve for? Min Blomst er brudt.
 Min Rieklighed til dig — i Grunden slet —
 Har tabt sin Rose; Tornen staaer igien. —
 Jeg vil med pralerist Veltalenhed
 Ei sminke, mens jeg skrifter, mine Lyder.
 Dumdriftig overtraadte jeg Naturen,
 Og lesled med et stolt og sværmerst Lune,

Der mindst tilkommer Qvinden. Ha! men du —
 Du, Corfik! spilled ingen bedre Rolle.
 Jeg vilde Riddertidens Eventyr,
 Og du dens Magt og dens Selvraadighed.
 Til Qvinde var jeg alt for meget Mand,
 Men du til Mand var alt for meget Qvinde.
 Forsængligheden svækkede din Kraft,
 Selvkærlighedens Blus, som Lygtemand,
 I Sumpen leder dig, det gaaer dig ilde,
 Det kan ei Andet. Corfik Ulfeld! hør
 Min sidste Drøm: Jeg i din Hauge stod,
 Hvor sidst vi mødtes; da forsvandt dit Palads,
 De skønne Træer og Blomster — Alt forsvandt,
 Kun nogle fæle Stene blev tilbage.
 Da saae jeg dig landflygtig, ussel død
 I dine Søners Arme ved en Sø,
 Og neppe fandt dit arme Liig et Læ
 Paa Marken ved et trøstet Piletræ;
 En Laarepiil dig dog sin Skygge gav —
 Og den blev Monumentet paa din Grav.

Man hører udenfor Geværkirren af Bagten, som bliver afløst.

Ulfeld.

Ufalice! du kan ei reddes meer.

Iler bort.

En Munk træder ind.

Dina.

Jo, reddes kan jeg!

Hun tager Korset paa Bordet ud af Fodfæstet, og den sidste
Rose af Krukken.

Denne sidste Rose

I Christi Kors!

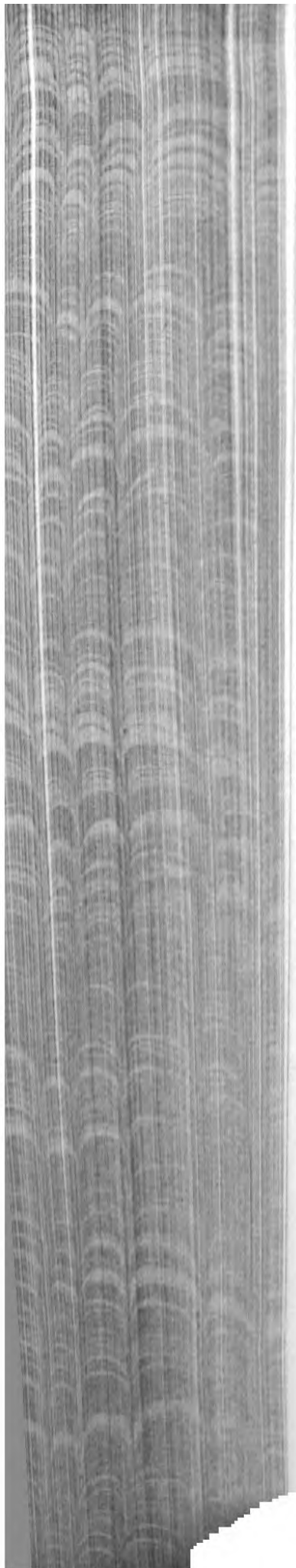
Hun vikler Rosen om Korset, og siger til Munken, so
mer sig:

Kom nu, min Skriftefader!
Dg følg mig til Barmhiertighedens Dør;
Men styrk mig først med din Belsignelse.

Hun knæler, Munken lægger den ene Haand paa hendes
og peger med den anden til Himlen. Hun kysser
Korset.

Tæppet falder.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Olaf den Hellige** maa antages forfattet i Vinteren 1836-37; at Stykket var færdigt fra Digterens Haand den 15de April 1837, sees af et Brev af samme Dato fra ham til nu afdøde Krigsassessor J. Wilstrup, hvilket Brev for Tiden eies af Hr. Boghandler Lynge. Stykket udkom første Gang trykt (A) i April 1838, baade særskilt og som andet Hefte af Tragødier, IX, 1838; anden Gang (B) udgav Oehl. det i Tragødier, III, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, IV, 1849.

Bemærkninger til Olaf den Hellige:

- Side 4, Linie 25: Vi pløied Agren med ham, rødded Urer] Ur (Norsk), Steengrund, stenet Jord.
- 58, — 13-15: Gudebilledet af Ufa = Thor, som Olaf Tryggvason dog ei fik brændt, dengang han Hoffet brændte] Hoffet (Islandsk), Gudehuset.
- 92, — 26-27: Han stod . . . i en graalig Peld] Peld, Pel (forældet), kostbart Stof (saaledes Trag. Dram., II, Side 76, Linie 22: Purpurpel), Kappe.
- 93, — 15-16: Fra Clemenskirke min Klokkeklang; men Glad var meer ei glad] Smlg. Trag. Dram., VI, Side 88, Linie 23-24: Fromt mig til Nidaros falder den sølverne Glad, Kloffen, som Olaf støbte.
- 99, — 29-30: Jeg strænger høit: For Nidingshaand skal Olaf ikke falde] Dette besynderlige Udtryk, som

- ogsaa forekommer i Adam Oehls Poetiske S
ter, II, 1805, Side 56, Linie 3: Jeg stræng
høit ved alle Guderne, at jeg er uskyldig — er
tvivl opstaaet ved en Misforstaaelse af det isl
strenghia heit, gjøre et høitideligt Løfte.
- Side 104, Linie 10: Hvad er vort Drdtag, Herre?] O
(Islandsk), Feltraab.
- 118, — 6: Primsignet er jeg længst] Prim
kaldtes i det catholske Norden at give Børn den
christelige Indvielse, samt især at korstegne Hed
der skulde døbes.
- 123, — 7: Jeg stod paa Mont en Morgen]
betyder i Sagaerne Alperne.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Origin

- Side 2, Linie 8: Kolbrunar(skiold) = B; A: Kolbrun
(saaledes hvergang Ordet Sfiold forekommer i S)
- 5, — 13: Sneebolden] = C; A: Snebolten
- 14, — 9: D] = B; A: Dg
- —, — 28: Nu] = B; A: Snart
- 15, — 21-22: Dlaf forbauset. | Hvorledes, Jng
= C; A: *

Dlaf

(forbauset og henrykt).

Min Ingegerd? (fatter sig.)

Min hun ei kaldest maa;

Min kun et Dieblif — i Hiertets Braa —

Men ellers ei; — og allermindst det nu,

Da hellige Forsæt luttret har min Hu.

Hvorledes Ingegerd?

- 18, — 25: bringe] = B; A: sætte
- 19, — 19: nu] = B; A: vel

- Side 22, Linie 22: ham stræber] = B; A: han stræber
 — 24, — 24: mig min Hævn] = B; A: mig Hævn
 — 34, — 24-25: Bevæbnede frem fra] = C; A: Bevæbnede fra
 — 36, — 27: de ei godvilligt vil betale] = C; A: de vil godvilligt ei betale
 — —, — 30: Haarfagerø] = B; A: Harfagerø (saaledes hvergang Navnet Haarfager forekommer i Stykket)
 — 46, — 12, og Side 104, Linie 5: Mærkesmand] = C (smlg. Side 47, Linie 10, og flere Steder); A: Mærkesmand
 — 47, — 25: kun for mig med din stærke Lab] = B; A: kun tro for mig, med kraftig Lab
 — 50, — 10: Bodeløgens] = B; A: Bodeløgens
 — 52, — 5-6: Hedenskab. | Lad Sigurd] = B; A: Hedenskab.

Før, da Knud Mægtige var mere verdslig,
 Var ei et saadant Oprør ham imod;
 Men, Biorn! fra den Dag af, han sad ved Havet,
 For at ydmyge sine Emigrere,
 Og bød dets Bolge standse ved sin Fod;
 Fra den Dag af, han hængte Kronen selv
 Paa den Korsfæstede, da hader Knud
 Saa stærkt som Olaf Hedningernes Seir.
 Lad Sigurd

- —, — 23: Jeg sikkert, du vil ei foragte] = B; A: Jeg dog, du vil ei grumt foragte
 — —, — 27, og Side 55, Linie 16: Danemarck] = B; A: Dannemarck
 — 54, — 13: Barerne] = B; A: Barene
 — 58, — 11: De tage Tingen paa den rette Maade] = B; A: De har forstaaet uret — men dog ret

- Side 59, Linie 23: Jagt blot for at see ham] = B; A:
 Jagt, for ham at see
- 62, — 2: med en Harpe] A, B og C: med Harpe
- 65, — 1: fun jeg slaaer] = B; A: jeg slaaer fun
- —, — 2: i Stand at slaae paa mig] = B; A:
 istand til at slaae mig
- 70, — 26: døe, for de skionne] = Digterens tyske
 Oversættelse af Stykket i Adam Oehls Werke,
 VI, 1839: sterben, noch ihrer unbewußt; A, B og C:
 døe for de skionne
- 72, — 2-3: saafremt J meer ei agte | Gudinden Saga]
 = B; A: saafremt ei agtes meer | Eldgamle Saga
- 76, — 25: Hesthaar] = B; A: Purpurhaar
- 87, — 30-31: er det, | Hvormed sig Menneſket be-
 drager selv] = B; A: er der, | Hvor Menneſket be-
 drager først sig selv
- 88, — 4: der] = B; A: som
- 91, — 12: Slummer!] = C; A: Slummer,
- —, — 15: Norgeſ] = B; A: diſſe
- 94, — 25: vakte] = C; A: vaagned
- 95, — 29: det vil nu viſe sig] = B; A: det ſkal vi
 nu erfare
- 96, — 2: ei kæmpe mod dig] = B; A: ei ſlaes
 med dig
- 100, — 12, 13, 16, 17, 24, 26 og 29; Side 101, Linie
 1, 4 og 8: Rognvald] = Personlisten i alle Ud-
 gaverne; A, B og C: Røgnvold
- 101, — 4: Slaſ] = B; A: han
- —, — 6: Høvdinger] = B; A: Høfdinger
- 103, — 4: Den] = den tyske Oversættelse; A,
 B og C: Det
- —, — 12: en god og prægtig Glavind] = B (over-

eensstemmende med Digterens constante, skjøndt mindre rigtige Sprogbrug); A: et godt og prægtigt Glavind

- Side 103, Linie 16: ædel] = B; A: deilig
 — 106, — 30: Høvdinger] A, B og C: Høfdinger (smlg. Var. til Side 101, Linie 6; samt Side 107, Linie 16, og flere Steder)
 — 108, — 23: Maaskee du lever end ved fremmed] = B; A: Dit Rygte lever ved en fremmed
 — —, — 24: Som] = B; A: En
 — —, — 26: Ja, Christendommen er ei længer fremmed] = B; A: Nei! da er Christendommen meer ei fremmed
 — 113, — 1: mig det] = B; A: mig dem
 — —, — 9: Fre] = B; A: Fryd
 — —, — 11-13: bort — blot af Forsænglighed, | For at i Skjaldefangen siden efter | Han] = B; A: bort; — vel af Forsænglighed | Desuden til; for at i Skjaldefangen | Han
 — 116, — 10: det veed J ei] = C; A: det J veed ei
 — 119, — 5: Sigurdson] = C; A: Sigurdson
 — 121, — 32: faaer] = B; A: fif
 — 127, — 25: bælmørk] = B; A: mørk
 — 128, — 3, og Side 129, Linie 12: Finn.] A, B og C: Finn Lille.
 — —, — 12: Finn] = B; A: Finn Lille
 — 129, — 25: hvad er det] = B; A: hvad er dog det
 — —, — 27: Selvbedrag] = B; A: Bedrag
 — 130, — 28: spage] = B; A: dumme
 — 132, — 13: dog] = B; A: men

Side 135: **Knud den Store** er forfattet i Sommeren 1838 paa Frederiksberg Slot (see Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 154-155), og udkom første Gang trykt (A) i April 1839, baade særskilt og som første Hefte af Tragødier, X, [1839-]1843. Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Tragødier, IV, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, IV, 1849. Stoffet havde han allerede tidligt behandlet i sin Romance Knud den Store, første Gang trykt i Adam Oehls Poetiske Skrifter, I, 1805, Side 165-169.

Bemærkninger til Knud den Store:

Side 143, Linie 22-23: Mø! din Ust jeg haaber at for-
tiene] Ast (Islandsk), Kjærlighed.

— 158, — 12: Lavard, Kong Knud!] Lavard er:
Herre! min Herre! (smlg. Trag. Dram., IV, Side
173, Linie 16).

— —, — 17: en Ræmpe, som en Bade Rise] Vade
Rise var Velents Fader; see Velents Saga, oversat
af Oehl. i Skand. Lit. Selsk. Skr. 1809, Side 355-
403, forkortet indført i Eventyr af forskellige
Digtere; sammendragne og oversatte, med
Bemærkninger, af Adam Oehl., I, 1816, Side
287-319.

— 252, — 19-24: J Sandhed! hver en Christen burde
vide, osv.] Disse sex Vers ere tagne af Romancen.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 136, Linie 5: Æstrid] A, B og C: Æstrith (smlg. Side
200, Linie 9, Side 201, Linie 6, og hvor Navnet
fremdeles forekommer)

— 159, — 29: Sagn udi] = B; A: Sagar i

- Side 163, Linie 5: dig for stor] = C; A: dig stor
 — 169, — 3: alt for] A, B og C: al for
 — 177, — 16: Løvens] = B; A: Kongens
 — 178, — 11: I hele England] = B; A: I Eng-
 land alt
 — —, — 13: det Svagbed] = B; A: det en Svagbed
 — —, — 22: Gierne tilstaaer jeg] = B; A: Gierne
 jeg tilstaaer
 — 181, — 2: prægtig] = C; A: prægtigt
 — 182, — 4: bruser] = B; A: ruser
 — 183, — 17: maa] = B; A: bør
 — 188, — 2: fun en ringe] = B; A: fun ringe
 — —, — 2-3: Sømand, Herre! | Jeg] = C; A: Sø-
 mand, | Jeg
 — —, — 19: heised] = B; A: hidsed
 — —, — 28: forplumret] = B; A: forplumpet
 — 191, — 16: fun] = B; A: fælt
 — 192, — 17: Sundhedsaft] = B; A: Sundheds-
 kraft
 — 193, — 14: hellig] = C; A: hellige
 — 196, — 24, 25 og 32; Side 197, Linie 7, 10 og 23;
 Side 199, Linie 4 og 8: Skald] = B; A: Skald
 — 197, — 28: En] = B; A: Een
 — 202, — 19: bliver den først bitter] = B; A: blier
 den mere bitter
 — 205, — 16: Dronningen til at] = C; A: Dronningen at
 — 207, — 25: bære Loftet, maa du ikke knække] = C;
 A: bære Bygningen, maa du ei knække
 — 208, — 6: han knæler for] = B; A: han synker i et
 Knæ for
 — —, — 11: Estrid sagte] = B; A: Estrid (siger
 først sagte

- Side 210, Linie 7: [Endnu som Chordreng] = B; A: Fast som en Chordreng
- 211, — 20: [hilst dig end] = B; A: hilst paa dig endnu
- 214, — 3: [ligger paaflæbt og] = C; A: ligger i Morgenbragt og
- 215, — 16: [vendte] A, B og C: vende
- —, — 25: [Spidsfindige] = B; A: Spidsfindigt
- 216, — 21: [paa Snæ] = C; A: paa et Snæ
- —, — 29: [min forte Ve] = B; A: mit forte Liv
- 218, — 24: [Gudfrygtighed] = C; A: Gudsfrygtighed
- 221, — 3: [og mere gamle] = B; A: og meer de gamle
- 226, — 12: [du ham indbilde dig] = B; A: du dig af ham indbilde
- —, — 22: [Svig] = B; A: List
- 229, — 10-12: [fiært. | Gaer. | Knud] A, B og C: fiært. | Knud
- 232, — 2: [Har eens Betydning for Alfaders Throne] = B; A: Bli'er samme Ting dog, i forskiellig Tone
- —, — 17: [Dg] = B; A: Ja
- 234, — 5-6: [ham, som Disciplene saae Manden: | S] = B; A: ham, — som Disciplene, — saae Manden | S
- 239, — 13: [digted hver] = B; A: digtet har
- 240, — 16: [det] = B; A: den
- 247, — 17: [Har han] = C; A: Han har
- —, — 26: [det er] = B; A: der er
- 248, — 7: [det] = C; A: han
- —, — 9: [Du] = C; A: Han
- 249, — 4: [jeg fun den nøgne Torn] = B; A: jeg nøgne Tornekrone

- Side 249, Linie 7: endnu] = B; A: aldeles
 — —, — 9: [et] = B; A: Et
 — —, — 11: ved] = B; A: med
 — 252, — 14: min] = B; A: mit
 — 253, — 3: herske] = B; A: hersker
 — —, — 22: Himlen — da gienfandt] = B; A:
 Himlen, Emma! fandt

Side 255: **Dina** er forfattet i den første Halvdeel af Aaret 1841 (see Oehls Erindr. IV, 1851, Side 160), og udkom første Gang trykt (A) i December 1842, 123 Sider foruden Titelbladet, baade særskilt og som første Hefte af Tragødier, IX, [1842-]1844 (Godtkjøbsudgaven). Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Mai 1843, 169 Sider foruden Titelbladet, baade særskilt og som andet Hefte af Tragødier, X (den brede Udgave); og tredie Gang (C) i Tragødier, VIII, 1849 (Pragtudgaven).

Oehls Erindr., IV, Side 172-173:

Før jeg reiste til Norge [Juni 1843], blev Dina opført [første Gang den 27de October 1842], og gjorde megen Lykke, især ved Fru Heibergs fortræffelige Spil. Stykket blev meget roest; nu holdt Dadlerne sig til, „at jeg havde forvansket Historien, at jeg havde tegnet Ulfeld for slet, og Dina for god; at hun var en lav Forbryderiske“. Men Alt, hvad der kan siges til Ulfelds Hoes, har jeg ladet ham beholde i Stykket; jeg har kun ogsaa tegnet ham med hans Skyggesider. At jeg har fordærvet Historien ved at idealisere Dina, kan kun Laabeligheden forekaste mig. Dina er slet ingen historisk Person. Hendes Optræden er en Privat-

anecdote i Ulfelds Liv; hvis den har givet mig Anledning, og det er lykket mig at slaae en Diamant ud af en grov Flintesteen, saa er det en Binding for Poesien, og intet Tab for Historien. Den strenge historiske Sandhed vilde i de fleste Omner gjøre Digterfiktionen umulig. Hakon Jarl slagtede i Birkeligheden sin Son uden Rærlighed; han skjulte sig, før han blev myrdet af Karer, under en Svineski. Balnatofe skød Harald Blaatand bagfra i Skoven, hvor han sad i en vist Grinde. Hagbarth sneg sig efter Ræmpvise i Signes Jomfrubuur, og laae hos hende, da han blev greben. Har jeg ogsaa forvansket Historien her? Sophocles sagde til Euripides: „Du tegner dine Helte, som de ere; jeg, som de burde være“. „Men“, vil man sige, „du har beskyldt Ulfeld for et Snigmord.“ Det har jeg ikke gjort. Dina beskyldte ham derfor; endnu, da hun gif til Retterstedet, stævnedede hun ham for Guds Domstol, og den hele Sag blev — en evig Hemmelighed. Dette var Digteren nok. Jeg har modereret dette Motiv, der blev Drivebiulet i min Digtning, saa meget som muligt. Det kommer kun som et Indfald af Ulfelds ophidsede Blod, men gribes af den tragiske Nemesis. Et saadant muligt Indfald ligger ikke uden for Ulfelds Character: han var berøstet, hevngierrig, med alle glimrende, store Egenskaber; og uagtet Humaniteten bød at nedrive hans Skamstøtte, vil dog selv historisk Sandhed aldrig negte, at for stor Uergerighed og Stoltbed, og Mangel af Hoimod og ægte Dyd drev ham til at blive Landsforræder.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 256, Linie 1: **Personerne.] = B; mangler i A.**
 — 262, — 25: **funden] = B; A: fundet**
 — 263, — 16: **Clav'cembal] A, B og C: Clavcinbal**
 — 268, — 9: **En Tiener] = C; A: Tienenen**
 — —, — 27: **Hofmarsken, og sætter en Stol til ham.] = C; A: Hofmarsken.**
 — 273, — 28: **Bæsentlige] = B; A: Bæsenlige**
 — 279, — 18: **Medici] A, B og C: Medicis**
 — 280, — 9: **i et saadant] = C; A: i saadant**
 — 282, — 23: **overgaae] = B; A: overgaaer**
 — 298, — 31: **venlig og undseelig] = B; A: venligt men undseelig**
 — 314, — 5: **Palads, en gammel] A, B og C: Pallads, gammel**
 — 321, — 20 og 23: **Rigshofmester] = C; A: Rigshovmester**
 — 322, — 23: **vansmægtende] = B; A: vansmægtige**
 — 335, — 18: **Pladsen vige] = C; A: vige Pladsen**
 — 341, — 7: **offentligt] = B; A: offenligt**
 — 348, — 20: **Haandfæstninger] = B; A: Haandfæstningen**
 — 349, — 11: **Hufommelse] = B; A: Hufommelsen**
 — 356, — 22: **Palmer] = C; A: Palmen**
 — 370, — 15: **Vinteris] = C; A: Vintersis**
 — 371, — 4: **med en Maske] A, B og C: med Maske**
 — 373, — 24-25: **Baaden — Bagten flygte maa med hende — | Hvor] = C (Baaden; Bagten... hende, | Hvor); A og B: Baaden; den maa flygte selv med hende, | Hvor**
 — 375, — 9: **Manders] = C; A: Manderns**
 — 377, — 19: **mit] = C; A: mig**
-

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tolvte Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.
Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Druck von J. S. Schulz.

Wehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tiende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Wehlenschlägers Skrifter.

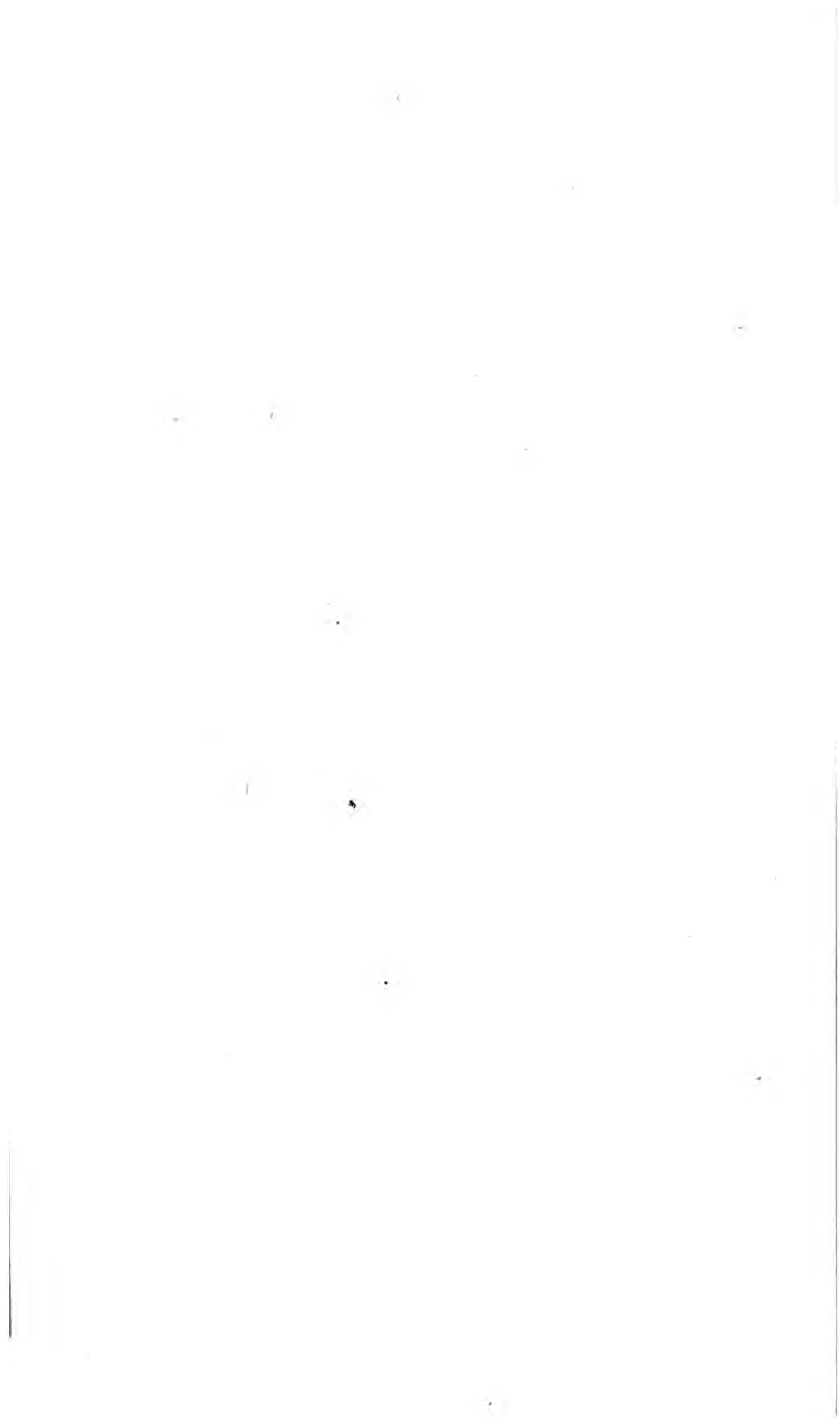
Hovedcommissionair: L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. P. Schulz.

Indhold.

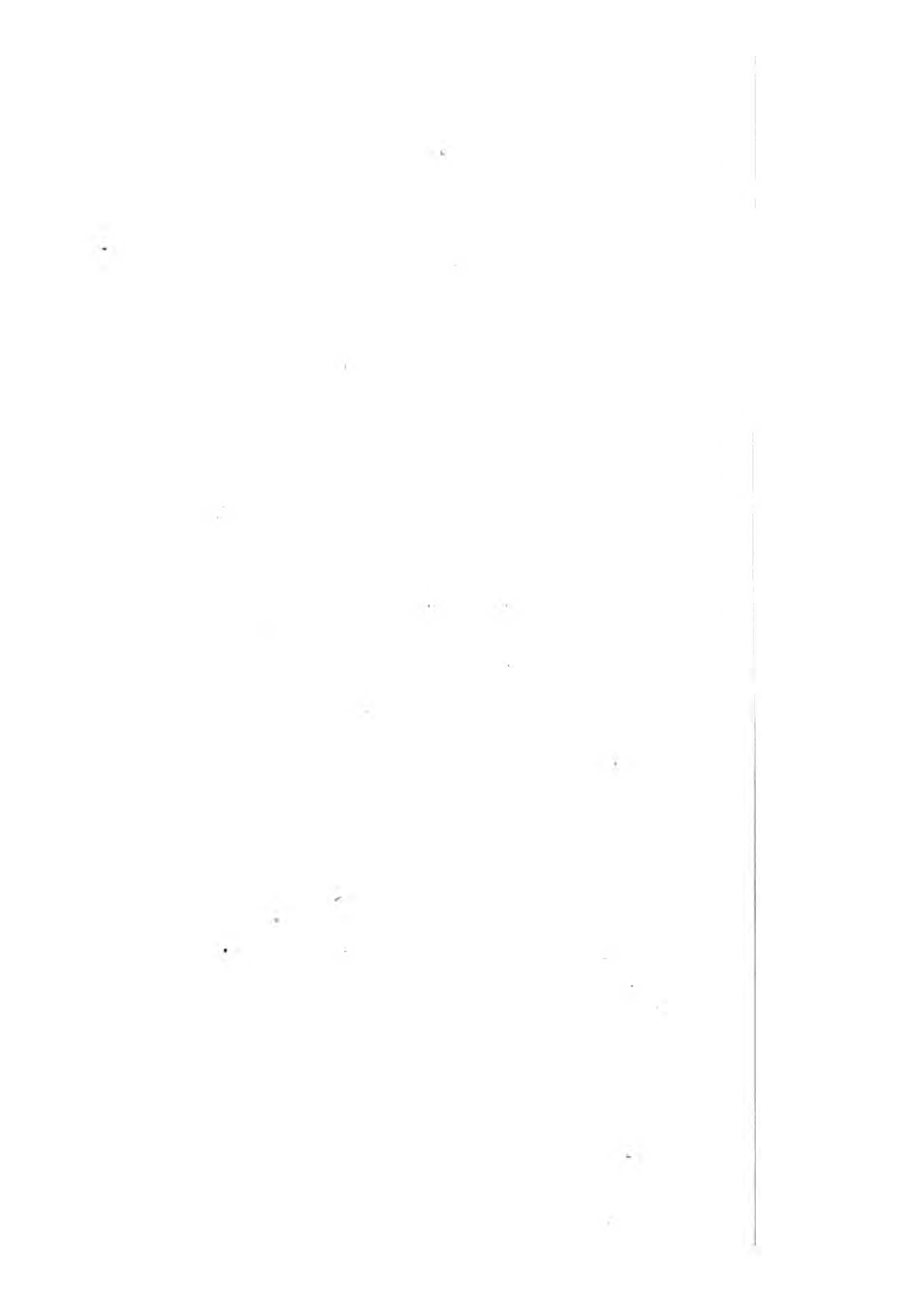
Erif Glipping	Side.
1.	
Bandet fundet og forsvundet.....	123.
Amleth	177.
Riartan og Gudrun.....	265.

Dramatische Digte.

Tragische Dramaer.

Tiende Deel.

Erif Glipping.

Tragodie.

Personerne.

Erik Glipping, Konge i Danmark.
Stig Anderson, Marsk.
Ingeborg, hans Brud.
Thorald, hendes Morbroder.
Ranild Johnson, Kammermester.
Grev Jacob af Halland.
Jens Grand, Domprovst.
Gilbert, hans Samulus.
Reinmar von Zweter, Minnesanger.
Ridder Bengtson og
Flere Sammensvorne.
Tvende Riddere i Stigs Folge.
Mechtildis, Stigs Huusholderske.
En Hiulmand.
En Evend.
Thordis, Ingeborgs Amme.
Aguete, Krokone.
Krigsmænd og Munke.

Forste Handling.

Kongshal i Viborg.

Kong Erik. Reinmar von Zweter.

Kongen.

Au da, min unge tydske Minnesanger!
Nu stander du i Danmark. Siig, hvad tykkes
Dig vel om dette stakkels Land, som Tydsken
Forvexler tidt med Finmark og med Lapland?
Ei sandt, her gaae vi ved Midsommerstid
Paa Jis i Biørneskind paa Ulvejagt,
Og Sproget ligner Hyl af sultne Ravn?
Ei sandt?

Reinmar.

Hvis Eders Naade vilde havt mig
Til denne Tro, saa skulde først J ei
Mig lært det smukke Sprog. Jeg vover ei
Aldeles at forsvare mine Landsmænd;
Men slet saa galt er det dog heller ikke.
Galt nok; og ubegribeligt, hvordan
Et Naboland — ved Sproget Broderland —
Er os saa lidt bekiendt.

Kongen.

Man skulde troe,

Det var Misundelse, min gode Sanger!
 Hvis ei man vidste bedre. Lyneborg,
 Mark-Brandenburg — og Danmarks Blomsterøer!
 Reinmar.

Kan ikke sammenlignes. Ganske vist!
 Ei saae jeg Skov saa frodig, som i Danmark.
 Vel er her ingen Floder, intet Bierg;
 Men Skoven staaer i Horizont som Fjeld,
 Og Havet — hoitidsfuldt — er meer, end Flod.
 Det spiller Mester, frandses Derne
 Med Fiskerleier og med kække Sømænd;
 Det spalter Landet med en spogfuld Harm,
 For mere lifligt det at sammenføie.

Kongen.

See, Reinmar! du est vorden mig en Ven:
 Da jeg laae syg hos Otto, skulde døe,
 Da qvæged du mig troligt, og du var
 Den Eneste, som græd for Erik Glipping,
 Som for en Broder, i det Dieblif,
 Den hvide Beenrad, alle Kongers Drot,
 Mig trued med sin Vee. Det glemmer jeg
 Dig aldrig.

Reinmar.

Gud skee Lov, du nu er frisk,
 Og staaer med kraftig Sundhed i dit Rige.

Kongen.

Hør nu, min Siæls Fortrolige! du veed —
 Du kiender mine Forhold her. Jeg vender
 Tilbage til en Liv, som vel ei elskes,
 Men agtes høit. De søde Børn, hun gav mig,
 Dem elsker jeg — men Paven tvang mig til
 At ægte Agnes.

Reinmar.

Ja, jeg veed det, Herre!

Kongen.

I Krigen mellem Hertugen af Jylland
 Og Holsteens Grever om vort Sønderjylland,
 Der atter skulde vristes bort fra Danmark,
 Jeg fangen blev. Min Moder frelste mig;
 Urbanus, Paven, brød igien mig Lænken,
 Og Markgreve Otto, først min Fangevogter,
 Forvandlede mildt sig til en Eviskerfader.
 Hvad jeg har siden lidt af Herremænd
 Og Munkene, hvis Binger jeg vil stække,
 Med den Fortælling har jeg tidt, min Ven!
 Alt trættet dig. Jeg slap dog løs igien
 Fra Guidos Band; men Præster, Herremænd
 Til Døden hade mig, fordi Kong Erik
 Ei være vil et Barn i Ledebaand
 Af deres Indfald, ei vil lade Floden
 Af Landets Melk, og al den søde Honning
 Af Landets Blomster fylde deres Kar.
 Desuden — men du er saa streng, alvorlig;
 Du høit fortjener min Fortrolighed,
 Men dog -- i visse Ting —

Afbrudende.

En anden Gang!

Her vil jeg kun i Korthed giøre dig
 Bekjendt med tvende Mænd, du snart vil see:
 Min Kammermester Ranild Johnson Lange —
 Og saa Marsk Stig.

Reinmar.

Du har omtalt dem alt
 Som høist forskiellige.

Kongen.

Ja ja, tilvisse!

Den Første glat og slibrig, som en Slange,
 Med Slangens smukke Farver, Slangens Dine,
 Med Slangens yndige Bevægelse;
 Og trolos, som det Hav, der ruller Skum
 Paa Stranden deiligt op i stille Veir,
 Men skienfer ogsaa stundom kostbart Rav.
 Thi fløgtig er han, morsom, overgiven;
 Og i min Ungdoms alt for vilde Tid
 Tillisted han sig min Fortrolighed,
 Og stod mig bi, tidt til min egen Skade.
 Hans Dmgang er en gammel hæsliq Bane;
 Det er ei let at slippe gamle Baner. —
 Den Anden — Stig — et Spøgelse fra Hrolfs,
 Fra Harald Hildetands, fra Regnars Tid.
 En Harniskskikkelse med Manden i,
 Med Kampen i, stundom med Guden i;
 Man veed ei ret, om Mimer eller Thor.
 Men Stig har, seer du vel, den slemme Feil,
 At Alt han vil beherske, selv sin Konge;
 Deri kan jeg nu ikke foie ham.
 Jeg steds behandler ham som Vigemand,
 Men det er nok ei for den stolte Stig.
 En halv Snees Aar han leved meer, end jeg,
 Og dem beregner han sig til sin Fordeel
 Med Aagerrenter, som jeg ei kan yde.
 Engang han reddet har mit Liv, mit Rige —
 See, derfor taaler jeg hans Overmod.

Reinmar i Tanker.

I Sandhed, høist forskjellige Naturer!

Kongen smilende.

Hvor var du, Reinmar! med din Tanke? Hverken
hos Ranild eller Etig. Mig synes dog,
Jeg ubeskaaret, ganske kan fortiene
Min unge Bøns Fortrolighed igien.
Hvi sukker du, hvi fylder Graad dit Døie,
Naar du dig ene troer?

Reinmar.

Min Konge! nu
Er jeg i Danmark, skilt fra Fædrelandet,
Fra hende, som jeg sukker for, ved Havet,
Der ruller Millioner bittre Taarer
Imellem mig og Adelhøid. Jeg flyede
Min Attraa, mine Fristelser; men aldrig
Undflyes min Beemod, Længsel og min Dømhøid.
En gift Mand's Hustru elsked jeg, min Konge!
See, derfor flygtes jeg.

Kongen.

Fortroligheden

Fortiener Giengield. Mig det gaaet er
Dmtrent som dig, dog i en modsat Retning:
Som gift Mand saae jeg Hakons vøne Datter
I Norge. Taaren rinder ogsaa salt
Som Bølge mellem mig og Ingeborg.
Skytshelegen har hun siden vøret mig;
Thi før jeg hende kiendte, var jeg daarlig
Og sandfelig — nu lærte jeg en Bølløst,
Meer ædel, end den, vi med Døret dele.
Min Elskovshøst blev Beemod'sgraad, som din;
Dog gaaer det ikke mig saa godt, som dig.
Usalig Elskov saliggjør en Skiald,

Men Kongen lever i de Baagnes Land,
Dg der forstyrer ofte Drømmen ham.

Seer ud af Vinduet.

Men kommer ikke Ranild Johnson der?
Følg med mig i mit Kammer, unge Ven!
Dg gaa saa der. Jeg har ei Lyst endnu til
At gjøre dig bekiendt med denne Mand.

De gaae.

Ranild Johnson kommer.

Der gif han med sin Yndling — med den ny;
Dg nye Koste, veed man, feie bedst.
Skal denne Tydsker stikke Dansken ud?
En Minnesanger, og saa blød som Bog,
Der sværmer kun for sit Poeteri!
Jeg hører, det er Mode nu i Tydskland —
Forbinder sig ret godt med Elskovshandler.
De fleste synge kun om røden Mund,
Om hviden Barm, om Ekov og Nattergal,
Om natlige Besøg og Bægtervarsler.
Men denne Reinmar ligner jo en Alerk;
Han være skal saa from, han er saa arbar.
I Fald han smitted Erik med sit Bæsen?
Hvis Kongens Attraa fik en anden Kiephest,
End den, jeg er Staldmester for? Det gielder
En Prøve; man maa ikke tabe Modet.
En drøi Dyst har jeg denne Morgenstund,
At overstaae; men den skal overstaaes
Jo før jo heller. Erik vil maaskee
Bortjage mig; men jeg gaaer ikke derfor.
Marssk Stig besøger ham i Dag, som jeg;
Den Tidende, som Marssken bringer Erik,
Blier mere bittert Uble ham at bide.

Dg hidser Marsken først hans Lidenstak,
Saa har du vundet Spil, mit Bovestykke!

Kongen kommer.

God Morgen, Ranild!

Ranild.

Hil os glade Danske!

Vi lykkelig vor Konning har igien.

Kongen.

Du taler til mig, som jeg havde gjort
Til Syden et Normannatog, og kom
Med Egeløv tilbage, seierfront.

Ranild.

Ja, ja! med Livets friske Lov, med Seir.
Hvad tapprest, stærkest Helt i Striden vover,
Hvad er det meer, end Livet? Dg er Fienden
Saa frygtelig, som Døden selv? Den har —
Det veed vi — Eders Naade kæmpet mod
I fremmed Land.

Kongen.

Dg mine Herremænd
Dg Præster græd. Ei sandt?

Ranild.

Det veed jeg ikke.

Men Folket sørged; det har meer at sige.

Kongen.

Det klinger smukt.

Ranild.

Gud være lovet, at
Det klinger ei som Kloffen ved jer Grav.

Kongen.

Ja, jeg kom igien, her har I mig.
Hvostreisen faldt just ikke lystigt ud;

Men efter denne Sygdom føler jeg
 Mig mere stærk, end før jeg havde den.
 Hvor lider gamle Danmark? Har det ei
 Havt Feber midlertid?

Kanild.

Her været har
 Saa roligt, at jeg blot fortælle kan
 Smaaeventyr, som der er skeet imens.

Kongen.

Og hvilke?

Kanild.

Herr Svend Graa blev slaaet ihjel
 I Lundekirken af Herr Thule Bognsøn,
 Fordi han havde jaget Thules Moder
 Af Kirken ud fra den forgyldte Stol,
 Ved Haaret hende slæbt paa Kirkegulvet.
 Men hvorfor lod hun og sin Stol forgylde?
 Man bør Forfænglighed ei vise, bør
 Ei egge Nogen til Misundelsen
 I Herrens Huus.

Kongen.

Ha, hvilke Riddersæder!

Kanild.

Det var en christelig Gudsdyrkelse! —
 Saa har vi ogsaa havt en Bryllupsfærd,
 Hvor det gik lystigt til, skiondt uden Piber
 Og Trommer; Verten selv var Spillemand:
 Herr Ebbe Skammelsøn i Thy, trolovet
 Med Adelheid, hvem, da han skulde reise
 I fremmed Land, han havde først betroet
 Sin Broder Peder, der forførte hende —
 Kom hjem paa Bryllupsdagen, dræbte Brud

Dg Brudgom, saarede sin Fader hardt,
Dg hug med Sværdet Haanden af sin Moder.

Kongen.

O, tempora! o, mores! — Landsforviist!

Ranild.

Det blev de strag.

Sagte.

Men de gif ikke derfor.

Kongen.

Saa ringe Straf, sliq Skaansomhed forfører
Til svar Forbrydelse.

Ranild ligegyldig.

Man kan ei straffe

Dem haardere.

Kongen.

Desværre, nei; jeg veed det.

Dg Mennekeligheden vaander sig,
Fordi den ei har bedre —

Ranild

falder ham i Tælen med et undertrykt spodst Smil.

Bøddelsværd?

Kongen heftig.

Ja, Ranild! Bøddelsværd; thi ene det
Formaaer at holde Morderkniv i Skeden.

Ranild bukker ærbødigt.

Retfærdighedens Sværd i Kongens Haand
Bor tugte som det faderlige Riis.

Kongen bitter.

Medlidenhed med Ondskab, har jeg mærket,
Tidt findes netop i de kolde Hjærter,
Som ikke røres af Uskyldigheden.

Kanild.

Er Eders Naade vred paa mig?

Kongen.

O, nei!

Du tager dig dog ei deraf?

Kanild.

O, nei! —

Jeg onsker Lykke til den unge Ven,
Den Minnesanger, I har lagt jer til
Paa Reisen.

Kongen leer.

Er du nidkær?

Kanild.

Det just ikke:

Men Dyden, Eders Naade! være kan
Ret god, endskiøndt den ikke just er tydsk.

Kongen.

Jeg kan forsikkrer dig, den tydske Dyd
Er ikke meget bedre, end den danske.

Kanild.

Ja, saa er Alting godt; saa vover jeg
At tilstaae reent ud, hvad I dog ret snart
Opdage vilde. Jeg har solgt — I veed det —
Det Gods, I arved efter Testament
Af Oluf Tagesøn.

Kongen.

Jeg veed det nok,

Dg længes meget efter Kiøbesummen.
Den tydske Reise kostet har endeel.

Kanild.

Nu Eders Naade strax erfare vil,

Hvorfor jeg ønsker — mild Retfærdighed.

Min Konge! vi er Alle Mennesker —

Kongen.

En stor Deel af os ikke det engang.

Ranild.

Selv Eders Naade — tilgiv Dristigheden —

Uagtet alle kongelige Dyder,

Har, eller dog har havt sit ømme Sted,

Naar hun, som efter Paris' Dom var skionnest

Af hedenske Gudinder, smilte til jer.

Kongen.

Jeg haaber mig befriet fra denne Feil.

Ranild.

Dg jeg, der Eders Naade taer til Mønster

I alle Ting, i Lyst saavel som Mørkt,

Jeg haaber ogsaa at befries fra min.

Desværre; det er ikke skeet endnu;

Dg hun paa Kuglen, hun med Flaggerhaaret

Har med de diæbleblandte Tærninger

Igien forført mig.

Kongen.

Du har dog vel aldrig

Spilt Riøbesummen bort?

Ranild.

Hvad hjælper det

At dølgge, hvad for Dagen kommer dog?

Jo, Herre! jo, jeg har; hver Hvid. Det var

Min sidste Synd; men den var ogsaa størst.

I er en christen Drot; som Christen bør

Om Næstens Bedring I ei plat fortrivle.

Hvis I har lært at være haard i Tydskland,

Dg finder I min Daad — urimelig

(Thi jeg har ikke lært endnu at rime),
 Saa skjeld mig ud, slaa, spark mig, jag mig bort!
 Hvad skeet er, kan ei gøres om. Men I
 Bortjager eders bedste Ven i mig.
 Og undgaae kan I let at tabe meer
 Bed mig: betro mig Jngenting herefter;
 Saa spiller jeg det heller ikke bort.

Kongen.

I Fald du troer — hvad alt for tidt er skeet —
 At slippe bort med Spøg, saa feiler du.
 En saadan bundløs Uforskammenhed
 Tilgiver jeg dig aldrig. Gaa din Vej,
 Og lad dig meer ei see for mine Dine,
 Hvis ikke du vil hænges som en Tyv.

Ranild.

Jeg kiender eders Sindelag, Herr Konge!
 I vilde gierne være streng, hvis Hjertet
 Tillod jer det. Og Lystigheden, Herre!
 I eders Hal, hvor bliver den vel af,
 Naar Ranild Johnson Lange reent er borte,
 Som veed i Alt at træffe Kongens Smag?
 Og Jagten, hvordan vil den smage jer,
 Naar Ranild meer ei blæser i sit Horn?

Kongen opbragt.

Bort, Uforskammede! hvis ikke jeg
 Forgriber mig paa dig.

Ranild seer ud af Vinduet, og siger sagte:

Der kommer Stig,

Min værste Fiende, men min Redningsmand.
 Tak, Tak, Marsk Stig! Den Bitterurt, du bringer,
 Skal vorde mig en kraftig Lægedom.

Buffer dybt for Kongen, og gaaer.

Marsk Stig kommer, og hilser Kongen.

Jeg kan ei sige dig, Kong Grik! hvor
Det glædte mig, at see det Syn.

Kongen.

Hvad Syn?

Stig.

Ranild, som en forfælet Skjodehund,
Der har forseet sig, jaget ud af Hallen,
Sluføret, logrende med Halen end.
Dog kasted han til mig sit lumske Blik,
Som om han gierne havde bidt mig, hvis
Han havde vovet det.

Kongen.

Det er for galt:

Den Skielm har skilt mig ved den hele Sum,
Som Oluf Tagesøn mig efterlod.

Stig.

Tak Gud, i Fald du slipper ham saa let.

Kongen.

Ei meer om ham!

Stig.

Bær hilset, ædle Konge!

Af Danemænd, og vær forsikkert om,
Vi glædes ved at eie dig igien,
Og over at den brandenborgske Feber
Har ei formaaet at vaske Sundhedsrosen
Af Griks Kinder.

Kongen.

Jeg forkølte mig

Paa en Turnering.

Stig.

Og hvad vilde du

Paa den Turnering, med Forlov at spørge,
Som dog foragter Tidens Drengestreger?

Kongen.

Man kan ei reent forandre Skik og Brug.

Stig.

En Konge, Helt bestemmer Skik og Brug.

Kongen.

Her i mit Rige skal ei Ridderne,
Som Slaver, Gladiatorer, Gioglere,
Hinanden slaae ihjel til Folkets Morstab.
Det lover jeg dig.

Stig.

Det er altid Noget.

Du veed, jeg holder med dig i at ave
Bor Herrestand, skiondt selv en Herremand
Af gammel Byrd, saa god som nogen Danskes;
Dg det fornøier mig at have Ahner —
Hvad Tydsken kalder det — fra Hedenold;
Forstaa mig: store, virkelige Helte.

Ihi det forslaaer kun lidt, at Pergamentet
Fortæller om din Utsaer, at han solgte
Sin Gaard i gamle Dage, at han døde,
At Sønnen risted ham en Runesteen,
At han var yndet, pyntet ved et Hof,
At rig han gjorde sig som Bondeplager. —
Men Tiden, som fordærver alle Ting,
Fordærver ogsaa Hiertet for det Store.

Kongen leer.

Man skulde troe, du var ei Christen, Stig!
Naar man dig hører sfiende saa paa Tiden,
Dg rose Hedenskabet. Fædrene,
Tilstaa det, var dog blodige Barbarer.

Stig.

Barbarer var de, men dog Mænd, og frie,
 Og kraftige, og vidste, hvad de vilde.
 Hvad er vi nu? Den Dyd, som Christendommen
 Os skulde lære: Menneskeligheden,
 Den fiende vi ei mere til, end før;
 Men svage, lumske har os Munken giort.
 For kæmped vi mod fremmed Folkesærd,
 Udbredte Nordens Roes og Ære, Sprog
 Og Sæder overalt; nu sammenskrumpne —
 En haandsfuld Land! Og i den Smule Land
 Bekæmpe Kongesønnerne hverandre
 Hvert Dieblik, saasnart en Fader døer,
 Og slaaes om Stumperne, som sultne Ravn
 Paa Marken om et Aadsel.

Kongen.

Trælletiden

Jeg ønsker ei igien.

Stig.

Nu gjør man Bonden
 Til værre Træl, end før.

Kongen.

Det skal ei skee,
 Saasandt jeg er en Konge. Kæmpe vil jeg
 Mod Herrestandens, Geistlighedens Vold,
 Og bringe Ret og Skiel og Lov i Landet.
 Riobstæderne fik alt en Birkeret,
 Bed „Rigets Ret og Dele“ jeg indskrænked
 Min egen Myndighed.

Stig.

Stol paa Marsk Stig!
 Som ærlig Undersaat jeg staaer dig bi.

Kongen.

Alt eengang redded du mig Liv og Rige.

Stig.

Jeg gjør det gjerne anden, tredie Gang,
Hvis du behøver det.

Kongen trykker hans Haand.

Tak, Tak, min Ven!

Stig.

Nu, Erik! est du vorden moden Mand,
Fornuftig, sædelig — tilgiv mig, at
Jeg taler reent ud. Hvis jeg ikke gjør det,
Saa faaer du aldrig det at vide; men
En Konge trænger dog imellem til
At høre Sandhed.

Kongen leer.

Tal du Sandhed kun!

Jeg har ei længe skriftet. Siden Guido
I Band mig satte, blev det Skrifteri
Hos hans Haandlanger mig betænkeligt.

Stig.

Hver har sin svage Side; min — jeg veed det —
Er Stolthed, din — var Sandselighed, Erik!
Med denne Higen efter med dit Die
Hvert Qvindehierte til din Siæl at angle,
Med disse alt for løse Meninger
Om Erbarhed og sædelige Forhold
Har du dig gjort en mægtig Hoben Fiender.
Jeg veed jo nok, at det er Tidens Mode,
At hele Frankrigs Ridderstare lefler,
At Tydsflands Abekatte gjør det efter,
At i Provence ved en cort d'amore
Selv Dronninger har præsideert, som lod

Bevise høit i offentlig Forsamling:
 At Mand og Hustru ei kan elske ret
 hinanden; at Skiorlevnet er nødvendigt,
 hvor noget fieldent Stort og Skiont skal trives.
 Jeg veed det nok.

Kongen.

Din Dadel traf med Ret;
 Men rigtigt, Stig! betoned du dit Bar,
 Thi der er megen Forskiel, veed du nok,
 Paa Bar og Er.

Stig.

Den Forskiel glæder mig.

Kongen.

En Følelse jeg giemmer, som bevarer
 Mod Fristelserne. Kald det Sværmeri,
 hvad helst du vil; men dette Sværmeri
 Er mig meer mægtigt, end det Virkelige.
 Min Glæde lever i min Phantasie:
 Grindringen for mig er Nutid — Fremtid.
 Den Bene, som ei vorde kan min Biv,
 Som Engel i min Drøm min Tanke leder.

Stig.

Jeg tilstaaer dig, du taler i et Sprog,
 Som jeg aldeles ei forstaaer. Slig Sværmen
 Mig forekommer ørkesløs og svag.
 Nei, Herre! hverken Grækland eller Rom
 Brød sig om Sligt; og selv Valhallas Freia
 Bar ingen Sværmerste.

Kongen.

Hun græd dog Guld

For Ddur.

Stig.

Han var hendes Egtemand,
Dg det var hans Utroskab, hun begræd.

Kongen.

Huldsalig Elskov giennemstraalet Oldtids
Kulsorte Skyer med sit Maaneskin.

Stig.

Vi har ret smukke Sagn om unge Folk,
Hvis fiælne Videnskab i Livets Vaar
Henrev dem til ynkværdig Undergang.
Mig har det ogsaa rørt, men aldrig har jeg
Beundret det som noget Stort og Godt,
Til Efterligning værdigt. Nu, jeg veed det,
Nu leges der med dette Føleri,
Man hidser sig til det, som anden Galsskab.

Kongen.

Dg har du aldrig hyllet Kiærlighed?

Stig.

Fordi jeg aldrig vilde hylde den,
Saalidt som Bellyst, Herre!

Kongen.

Saadan fyldte

Du fiirti Aar.

Stig.

Du mener: det er Tid
At vorde Mand engang? Jeg tænker: Mand
Har jeg beviist mig.

Kongen.

Egtemand.

Stig.

Det vil

Jeg ogsaa være. Ungdomstiden bør

Ei gantes bort, og ikke drømmes bort;
 Men har jeg saaet og harvet, vil jeg høste.
 Jeg har ei arvet mine Fædres Borg,
 For ubeboet at lade Hallen tieldes
 Af Spindevær, og dækkes kun af Støv,
 Som en Begravelse, hvor gamle Minder
 I Krogen stande, som Liigkisterne.
 Nei, Hannen bringer Hunnen til sin Rede;
 Og saa skal ogsaa snart en trofast Biv
 Mig gjøre Borgen liflig, skienke Sønner
 Og Døttre, der forplante kan min Vt.

Kongen.

Jeg ønsker dig til Lykke. Har du valgt?

Stig.

Ja, Herre! Mens du var i Brandenburg,
 Var jeg i Norge hos Kong Erik. Han
 Er dig hengiven, du har Ven i ham.
 Og uden Selvros — Noget har vel jeg
 Bidraget dertil.

Kongen.

Hvis du var hos Erik,
 Saa tænker jeg, det var som Rigets Marsk
 Og til mit Riges Fordeel.

Stig.

Ganske vist!

Jeg kom som Marsk, og gif igien som Brudgom.

Kongen forfærdet.

Hvis Brudgom?

Stig.

Ingeborgs, Kong Eriks Frænkens.

Kongen.

Umuligt, Stig! Hun er endnu et Barn.

Stig.

Det var hun, dengang du besøgte Norge;
Da var hun tretten Aar, nu sexten Aar.

Kongen.

Nei, nei, Marsk Stig! du har ei hende valgt,
Ei Ingeborg.

Stig rolig.

Saa hedder hun.

Kongen.

Bælg hvem

Du vil for Resten paa den vide Jord,
Kun ikke hende! Hvis du hende vælger,
Er det et Epil af Dandskabs værste Diævel,
For at neddrage begge vore Siæle
Til Helvede.

Stig.

Min skal han ikke drage. —
Fy, skam dig, Grik! Taler du som Mand?

Kongen.

Og saadan tør du tale til din Konge?

Stig.

Tilgiv mig! Ingen hører os; her taler
Kun Mennesket til Mennesket. Jeg mener
Det ærligt. — Vel jeg vidste, du har været
Hos Grik; ogsaa spogte man deroppe
Med at du kunde lide Ingeborg,
Og Pigen dig. Men, som du siger selv,
Hun var et Barn, og Spøgen Børneleg.
Nu er hun min, min Brud. Jeg er din Marsk,
Du siger, at jeg reddet har dit Liv;
Jeg tænker, at du under mig en Hustru.

Kongen.

Du folde Siæl, som spotter og foragter
 Den bedste Gnist, der er i Mennesket;
 Du, som kan nøies med en Gaaseurt,
 Du eie vil den yndeligste Rose?
 Fortiener Ingeborg ei Kiærlighed?
 Du Daare, som foragter den! som veed ei,
 Hvad Elskov er! Hvad hæver Mennesket
 Til Gud, høit over Jordens usle Stov,
 Om ei Begeistring? Af, din Forstand,
 Arbeidsomhed og Dygtighed og Mod!
 Hvad er din Styrke vel mod Dyrets Styrke?
 Og har det ei Forstand, saavel som du?
 Er det kun Drift hos Bæveren, at bygge
 Eig Hytte, Bien Celle, Fuglen Rede —
 Hvad er da vor Forstand meer, end en Drift,
 En Skierb, som os Naturen meddeelt har,
 Til tarvelige Livsfornødenhed?
 Men Kiærligheden — den er ingen Gave,
 Som os Naturen gav; den give vi
 Naturen, den er al vor Eiendom.
 Og denne Anelse, du kalder Sværmen,
 Er Siælens Binger op til Evigheden;
 Den er Gudsdyrkelse. Thi hvo som elsker
 Det Skønne, elsker Gud. For Gud er, hvad
 Han skabte, skönt. Det var hans Hensigt med det,
 Det var hans Fryd. Han trænger ikke til
 Din usle Kraft og til din Trællestreben.

Stig rolig.

Naar Kongen er beruust — en ærlig Ruus
 Bør ikke dadles — sommer sig hans Mænd,
 Som mærke det, liig Sem og Japhet, Herre!

At dække med Orbdighedens Raabe
 Hans Tilstand. Det vil Stig nu ogsaa gjøre.
 Bær sikker paa: han skal ei blotte dig,
 Og hvad du ønsker glemt, det skal han glemme.
 Og ærlig, tro skal han forsvare dig
 Mod dine Fiender, mod udvortes Fiender;
 Men — den indvortes maa du selv bekæmpe.
 Guds Fred! Jeg drager til min Borg, mit Hiem.
 Naar du behøver mig og kalder mig,
 Saa kommer jeg.

Kongen.

Nei, aldrig skal du komme;
 Thi aldrig vil jeg kalde dig.

Stig.

Guds Fred!

Gaaer.

Kongen ene.

Saaledes var det meent? Saadan udretter
 Han Grinder i Norge for sin Konge?
 Godt, Stig! godt! Du skal faae din Arbeidsløn.

En Smaadrenge kommer.

Kongen.

Hvad vil du?

Smaadrenge.

Eders Raade! Ranild Johnson —

Kongen.

Er han ei borte? Lad ham komme strax!

Smaadrenge gaaer.

Kongen.

Ha, Ranild! Ranild! jeg har gjort dig Uret.
 En ussel Pengesum frastjal du mig,

Derfor fortørnes jeg; foragter dig,
 Fordi du er en lystig Ddeland,
 Der dog i Alt dig retter efter mig,
 Verbodighed som Undersaat mig viser,
 Og morer mig, og offerer mig din Tid,
 Din Iver! Du er falsk — hvad siger det?
 Naar jeg den kiender, er din Falskhed ærlig;
 Men denne kolde Rovers stolte Trods
 Forbitterer meer kun med sin Uerlighed.

Ranild kommer ydmyg.

Tilgiv mig, Eders Naade! Sidste Gang
 Jeg maatte tale med min Konge, maatte,
 Saa farligt som det er, mig selv anklage
 For værre Gierning, end den forrige,
 Hvorved J blev saa yderlig fortørnet.
 Men — Skeet er skeet, og kan ei gøres om.

Kongen.

Hvad er der skeet? Jeg er saa vant alt til
 Fornærmelser og Uforskammenhed,
 At Intet meer anfægter mig.

Ranild.

Min Konge

forbittredes, fordi jeg bort har spillet
 En mig betroet, ei ringe Pengesum;
 Det var alt halsløs Gierning, jeg tilstaaer det.
 Men hvad jeg nu bekiender, det er værre:
 Jeg har i Kongens Navn anholdt et Skib,
 Og ladet en uskyldig Reisende
 Bortføre til det faste Taarn i Skoven,
 Hvor ganske det nu kommer an paa Kongen,
 Om han vil atter slippe Fangen løs.

Kongen.

Hvad vil du sige med din Gaadetale?
Med tillidsfulde Smil anklager du
Dig for en Livsforbrydelse?

Ranild.

Dom selv!

Min skønne Fange — det er Ingeborg,
Kong Hakons Datter, der til Danmark kom
At holde Bryllup med Stig Anderson.
Du har mig hædret med Fortrolighed;
Jeg vidste, hvor det vilde smertet dig,
At see den Bøne som en Andens Biv;
At aldrig du dit Minde vilde give
Til dette Ægteskab; at Fremtidslivet
Da vilde været spilt og plettet for dig,
Hvis ved dit Hof du daglig skulde see
Den elskte Kvinde, tvinge dig til Ro
I Dronningens Nærværelse, mens dybt
I Hjertet Riddikærhedens Hugorm gnaved.
Det vidste jeg, og voved — Heltedaaden.
Ja, Heltedaad! thi vredes du, min Konge!
Saa hakker Raven Ranilds Liig paa Hjulet
Om otte Dage; men bifaldes jeg,
Da vrister du det Høieste, du skatter,
Af Marskens Arm, og Ingeborg er din.

Kongen omfavner ham.

Min Redningsmand! jeg takker dig. Ja ja,
Selv, Stig! du Dødhav er til denne Daad.
Befæden var din Konge traadt tilbage
Fra Livets bedste Glæder, haabed, at
De mægtige Cheruber Tid og Rum
Med deres brede mørkebrune Binger

Han skulde fierne fra sit Savn, sin Længsel,
 Og dulme denne Qual med Vingens Bist;
 Men Lidenstkabens Toiler har du løst —
 Jeg seer den elskte Mø paa Braget hist,
 Og redder hende paa den sikke Bialke.

Ranild.

Ja, Herre! ja! det var en pommersk Bialke.

Kongen.

Hvorledes fik du hende? Blot ved Magt?
 Og Stig endnu har intet Nys om Tingen?

Ranild.

Han venter daglig paa sin Hiertenskiær,
 Som Thorald skulde bringe ned fra Norge.

Kongen.

Hvi fulgte Bruden ikke med sin Brudgom?

Ranild.

Han hykled Omhu, Herre! for dit Liv;
 Og da han hørte, du var syg i Lydskland,
 Saa skyndte han sig hjem fra Brud og Bryllup.

Kongen.

Det var dog smukt af ham, det var dog ærligt.

Ranild.

Med andre Ord: han vilde fiske strax
 I oprørt Vand; thi dersom du var død,
 Formoded han, blev der saa stor Forvirring,
 At egen Eiendom og eget Embed
 I Fare stod. Thi overlod han Thorald,
 Morbroderen, at bringe Bruden hid.
 Det hørte jeg, og lod Evend Haldorsøn,
 Som man kan stole paa, en tapper Sømand,
 Gaae med et vendisk Skib, han havde kapret,
 At møde som Sørover Thoralds Skib.

Han entred Skibet, tog den skionne Fange;
 Ved Midnat lagde han igien til Jylland,
 Og hun blev bragt i Taarnet. Ingen veed,
 At hun er her, at du har hende reddet.

Kongen.

Jeg maa beundre denne Driftighed;
 Og jeg begriber ikke, Kanild Johnson!
 Hvor Nogen kan beskylde dig for Feighed.
 Godt, Stig! — Sørover vil jeg ikke være;
 Men du skal heller ikke røve hende.
 Hun var i din og i sin Frændes Bold,
 I Fangetaarnet er hun atter fri —
 Der selv bestemmer Ingeborg sin Skiebne.

Gaaer.

Kanild ene.

Hvor Nogen kan beskylde mig for Feighed?
 Man nødes stundom til at vorde fiæk,
 Af bare Rædsel for at være bange. —
 Pral nu, Marst Stig! kun med dit pure Guld;
 Du hamler dog ei op med mig. Du troer,
 At Guld er mere tungt, end Bly? Vel sandt!
 Men een Ting glemmer du, min stolte Fiende:
 At jeg har mere Bly, end du har Guld.

Gaaer.

Anden Handling.

En Hal i Stig Andersens Borg.

Marsk Stig. Grev Jacob af Halland. Mechtildis.

Stig til Mechtildis.

Jeg takker dig, min gode gamle Moder! —
 Ja ja, Grev Jacob! denne Danneqvind
 Kan vel fortjene Modernavn af mig;
 Thi siden mig Forældrene bortdøde,
 Bar hun mig i den øde, tomme Borg
 I deres Sted, og naar jeg vendte hjem,
 Bar hun den Aand, som mig bestjælte Hallen.
 Jeg holder meget af det Gamle, veed du,
 Derfor er mig Mechtildis kjær.

Mechtildis.

Hvad vil du

Da med det Ny? Hvad skal du giftes for?
 Har det ei Tid endnu?

Stig.

Du er saa rast

Og rørig end paa dine tre og firis,
 At reent du glemmer Andres Alder. Jeg
 Er fyrgetyve.

Mechtildis.

Er du fyrgetyve?

Umuligt! Lad mig see —

Tæller paa Fingrene.

Astrid døde

Tolv hundred, efter Christi Byrd, og fiirti

Dg sex; det var i Barselseng med dig.

Stig.

Dg det er fiirti Aar nu siden.

Mechtildis.

Er

Det muligt? — Herregud, hvor Liden gaaer!

Den ene Dag aldeles, som den anden;

Ret som et Kar, der staaer, hvor Regnen falder:

Kun Dryp i Dryp, en lille Draabe hvergang,

Dg før man veed deraf, er Karret fuldt.

Grev Jacob.

Ja, det er gamle Qvinders Verdenskrønike.

Stig.

Forsynd dig ei imod min gode Huusalf!

Selv er jeg meget for at færdes, veed du,

At tegne Livet med forskielligt Mærke;

Men det aldeles Uforandrede

Har i sin stille Ringhed noget Stort,

Som Helten selv maa agte. Tidt naar jeg

I Hallen staaer, og seer den lille Blomst

I Loftet, tænker jeg: Hvor meget har

Forandret sig, mens du stod uforandret.

Jacob.

Ei, det er Sværmeri!

Stig smiler.

Du godt forstaaer dig

Baa Sværmeri. Det er, aldeles modsat,
 En klar Opfatning af det Virkelige. —
 Ja ja, Mechtildis! Skeet er skeet; nu faaer du
 En yndig, venlig Frue her i Huset.
 Vær ikke nidkær! Jeg forsikkrer dig,
 Hun holde vil af dig, saagodt som jeg,
 Og rette sig i mange Ting, min Moder!
 Ret villig efter dig.

Mechtildis.

Jo, bild mig det ind!

Nei, nu er gamle Deige reent tilovers.

Gaaer, rystende paa Hovedet.

Jacob.

Nu altsaa, Stig! faaer du da Bryllup; det
 Vil sig: Heltelivets Jordefærd,
 Som altid, naar en Mand slaaer sig til Ro.
 Nu hænges Hielm og Skiold og Spyd og Sværd
 Hen i Rustkammeret kun for at ruste.
 Men Kiøkkenfiedlen, den vil sfinne blank.

Stig leer.

Som Ræven taler du om Rønnebærret,
 Der var for suurt, fordi det hang for høit.
 Ihi havde du ei gierne giftet dig,
 Hvis Jomfru Mettelil ei gaaet var
 I Kloster?

Jacob hidsig.

Riv mig ikke Saaret op!

Det buldner, brænder, skiondt det ikke bløder.
 Derfor jeg ogsaa takker Grik Glipping;
 Ihi ved sit Lesleri fik den Forræder
 Den svage Mø forført til Kiærlighed,

Dg da hun ham ei kunde faae til Mand,
Saa vendte hun mig Ryg, og gif i Kloster.
Stig.

Tak du din Gud!

Jacob.

Skal Gud jeg takke derfor?
Stig.

At ei du fik en Biv, som dig forsmaaede.
Hvor kan du elske den, som dig forsmaaer?

Jacob.

Jeg elske hende? nei, jeg hader hende,
Men mere ham, som skilte mig ved Brud,
Dg lang Tid ved min Eiendom, mit Halland.
Stig.

Nu har du Halland.

Jacob.

Erik fandt sig i
Tilfaldst, hvad han ei længer kunde hindre;
Men hvis jeg glemmer ham hans Ridingsværk,
Saa skienke Gud mig ingen Salighed.
Stig.

Hvad vil du da?

Jacob.

Blodhevn.

Stig.

Bestandig Blodhevn!

Troer du, at Blodhevn skienker Salighed?

Jacob.

Nu, saa maa gierne Dævlen hente mig. —
Erik er kommen hjem, han stoler blind
Paa Landets No, han haaber Jlden slukt,
Som ulmer under Asken — ha, vidt feilet!

Det vrimler her af Fiender, som kun vente
Paa Leilighed. Han sætter vel sit Haab
Iser til dig; thi du forsvarer ham
Jo altid.

Stig.

Grik er min Konge, Jacob!
Helt har han viist sig med, saagodt som vi.
I Grunden er han en elskværdig Mand.
Hans Lidenskaber og hans Hjertes Svaghed
Har spilt ham mangt et Puds, og skilt ham ved
Heel mangan Ven. Du siger, at han stoler
Paa Venkabet til mig? Bidt feilet, Jacob!
Nu er han ogsaa vred paa mig, og har
Forviist mig fra sit Hof og fra sit Nafsyn.

Jacob leer.

Fortæl mig ikke meer! Jeg veed det Alt.

Stig.

Du veed det Alt?

Jacob.

Og jeg veed meer, end det.

Tager en Daggert af sit Bælte.

Seer du den Daggert, Stig?

Stig.

Et deiligt Baaben.

Jacob.

Den skal du støde selv i Griks Bryst.

Stig.

Dit vilde Bæsen er mig høist imod.

Mechtildis kommer hurtigt.

La! nu begynde Løierne. Der kommer

Morbroderen. Det undrer mig, han ei
 Har Bruden med. Jeg gider ikke hørt ham.

Gaaer.

Thorald kommer.

Stig gaaer ham i Møde, og omfavner ham.
 Min ædle Maag! saa bringer du mig da
 Mit Hjertes Kærester?

Thorald dybt bedrøvet.

Stig Anderson!

Du er en Mand, det har du ofte viist.

Stig forbauset.

Fortvivlelsen fordreier dine Træk,
 Dg bæver i din Røst. Hvor er min Brud?
 Hvor er min Ingeborg?

Thorald.

Hvor er hun? Ha,

Spørg Binden ad, som bovner i det Seil,
 Der skiller hende fra vor Kærlighed.

Grev Jacob

bugger smilende Daggerten i sin Haand.

Det lille Staal skal standse Bindens Magt.

Thorald.

Et Røverskib i Kattegat os mødte,
 Fuldt af Formummede. Vi stred som Løver;
 Men Mængden overvælded os tilsidst,
 Dg Høvdingen fratog mig Ingeborg.
 Saasnart han hende fik, forlod han Skibet,
 Dg heised Seil, og brat forsvandt i Mørket.
 Nu ravnemørke Nat er i min Siæl.

Jacob.

Jeg Thorald traf paa Stranden, stum fortvivlet;

Men stumme Folk, som ei har Talens Brug,
Tidt tale godt ved Tegn. Det gjorde Thoralb.

Stig.

Saa stands engang din hierteløse Spøg!
Hvor kan du spøge nu, da dine Benner
Er grændseløs ulykkelige?

Jacob.

Har

Jeg ikke sagt: jeg har en Hæredaggert?

Stig.

Hvad vil du sige med din Hæredaggert?

Thoralb.

Den vristed jeg fra Nøverhøvdingen.
Maaskee paa Spor os bringer dette Baaben.
Grev Jacob loe, da jeg ham viste den.

Stig.

Han altid leer, naar det gaaer ilde til.

Jacob.

Som Fanden, ikke sandt? Du mig fornærmer
Paa ingen Maade, Stig! med dette Navn.
Jeg stolt er af, i Fald jeg ligner Fanden.
Det er et fløgtigt Hoved.

Stig utaalmodig.

Hiertet duer

Kun ei i ham.

Jacob.

Og heller ei i mig!

Men der er Nisser, veed du, onde Nisser,
Der hielpede tidt af Lune Folk, som de
Har faaet kjær, skiondt Taffen kun er slet.

Stig.

Hvad vil du sige med dit Drilleri?
 Spirr mig ei! Jeg slaaer ei gierne til,
 Men rammer, hvor jeg slaaer, det veed du.

Jacob.

Godt!

Ram den, som har fortient det, som har skilt
 Nu ogsaa dig ved elsket Fæstemø;
 Ram Erik Slipping!

Stig.

Erik skulde, troer du —
 Ha, Gud og Mænd! det stemmer alt for godt
 Med hvad han sagde mig.

Jacob.

Hvad sagde han?

Stig.

At al hans Lykke hang ved Ingeborg,
 At han forbød mig dette Giftermaal.

Jacob.

Fortræffligt! Og en ham hengiven Røver
 Som kaldet kommer, snapper hende bort,
 Og bringer hende skyndeligst — til ham.

Stig.

Det kan jeg aldrig troe om Konning Erik.

Jacob.

Det skal du heller ikke. Troen gielder
 Kun om hvad egentlig man ikke veed;
 Men at Kong Erik rovet har din Brud,
 Derpaa faaer snart du soleklart Beviis.

Stig.

Hvor er Beviset?

Jacob.

Her i denne Daggert.

Du veed, Svend Haldorson, beslægtet med
Den falske Ranild Johnson, er en Mand
Ei uden Tapperhed, men uden Ære;
Hvad snart erfares skal. Han sælger tidt
Sin Tapperhed til den Høistbydende.
Mig har han ogsaa solgt den til engang,
Dg jeg betalte ham med denne Daggert
Af sieldent Værd, thi Hialtet prydet er
Med Guld og Edelstene, som du seer.

Stig.

Dg det er den, som Thorald vristet har
Af en formummet Rovers Haand?

Thorald.

Ha, Stig!

Der gaaer et Lys mig op i dette Mørke.

Stig.

Vogt dig, at ei det blier en Lygtemand!
Svend færdes tidt i Orlog, ligger daglig
Paa Jagt mod Benden hist i Østresaltet.
Hvo veed, om ikke selv han mistet har,
Hvad Thorald vristed af en Rovers Haand?

Jacob.

I Forgaars drak han Øl og Mød hos mig,
Aldeles rolig — Daggerten i Bæltet.

Til Stig.

Gaaer ogsaa Lys i Mørket op for dig?

Stig.

Nei, Jacob! nei! der slukte du mit Lys;
Thi dersom Kongen har borttrovet hende,
Hvorledes findes hun da vel igien?

Ha, Ulyksalige! da var det bedre,
Hvis evig Nat indhyllede din Skam.

Jacob.

Det gjør mig ondt for dig, min gode Stig!
At reent din Huuslighed gaaer op i Røg.
Du er en sund, fuldblodig, kraftig Mand,
Ret skabt til end fuldt op at nyde Livet. —
Paa denne Jord er to Slags Helte, Stig!
Til stærk Bedrift oplagte begge to:
Een bygger op, den anden river ned;
Hvis ikke dette Spil fandt Sted i Verden,
Saa havde Tiden Intet at bestille.
Mig har Naturen uden Tvivl bestemt
Til sidste Slags; skiondt jeg er Greve født,
Dg Arving til et ikke lidet Land,
Forholdt Dankongen mig lang Tid min Ret,
Dg da jeg vilde giftes, røved Erik
Mig ogsaa Bruden. Nu, det er det samme;
Al Glæden kan han dog ei røve mig.
Vel trivedes jeg ikke; jeg er gusten,
Huult ligge Dinene mig i mit Hoved,
Dog lyne de mig end, som Tordenskyer,
Dg magert fletter Eenen sig om Armen,
Men tykt begroet med Haar, og stærk som Jern.
Min Fryd, min Livets Lyst — er Hevnens Fryd.
Jeg siger dig: hvis Erik jeg kan fælde,
Da drak ei Balhals Helte sødere Miød;
Dg som en Rose skal min Eftervaar
Da spire frem paa Graven af hans Liig.

Stig.

Dg nu du hverver til — din Lige mig?

Jacob.

Nei, Skiebnen hverver dig, den gamle Graastæg.
 Jeg veed, man havde meget travlt i Gaar
 I Bøgeskoven ved det gamle Taarn;
 Mig bæres for, at Ingeborg er der.
 Did ile vi med en bevæbnet Flok,
 Indbanke Døren med vor Døehammer,
 Og redde dig din Brud. Og har vi hende,
 Saa veed vi, hvad vi har at handle meer.

Stig.

Og findes hun — tilintetgjort, vanæret?

Jacob.

Hvad er det mere da? Den Kvinde kun
 Et Bærktøi blier i Hevnens Haand, for dig
 At vise Slipping i sit rette Lys.

Stig seer sig bedrovet om.

Skialm Hvides Hiem, du gamle Helteborg,
 Hvor Afler Rygs, hvor Arels Fod har traadt,
 Du havde prydet dig til Fredens Fest,
 Og alt paa Veien vandre Spillemænd
 Med Giger, Piber og med Strængeleg,
 For Herremandens Bryllupsdag at feire.
 I Kirken sættes store Lys paa Altret,
 Og Stolestaderne har Egnens Møer
 Med grønne Løv og friske Roser smykket.
 Mit Baabenskiold! din hvide Stjerne skulde
 Nu lyse for mig som en Aftenstjerne,
 Til Bederlag for Morgenstiernens Tab —
 Ha, falske Haab! paa Nattens Himmel rulled
 Dit Blus, klart som en Maane, men forsvandt
 Saa brat, som Drengens Sæbeboble brister.
 Dog — hvad er min Usalighed mod hendes!

Mit hede Blod blier Iis ved denne Tanke;
Men brat til Ild forvandles Blodet atter.

Til Grev Jacob.

Kom, kom, min Bredesengel! med din Daggert. —
Dog, Erik Glipping! endnu vil jeg tvivle,
Før jeg foragter — før jeg straffer dig.

Han iler ud, de Andre følge ham.

Caarnet i Skoven.

En hvælvet øde Hal, men smykket med Blomster og Lovværk.
I Baggrunden Døren til et Sovestue; i Forgrunden
til en af Siderne Indgangen med en Jerndør.

Ingeborg. Thordis paa en Stol, halv bekvemt.

Ingeborg beskæftiget med at hjælpe hende.
Er det nu bedre, Thordis?

Thordis kommer til sig selv igjen.

Åh, min Jomfru!

Jer Godhed og Medlidenhed er mig
I Lægemidlers Sted, og livner op
De sunkne Kræfter.

Staaer op.

Hvo, som saae os her,
Vel skulde troe, at I var Herskerinden,
Og stakkels Thordis Ternen?

Ingeborg.

Græd du kun!

Man siger jo, at Graaden letter Hjertet,
Som Aareladningen, naar man er syg.
Jeg veed det af Erfaring ei; thi jeg
Har, Gud skee Lov! bestandig været frisk.

En kjærlig Taare græd jeg ogsaa stundom.
 Man kalder sliq en Taare kostbar Perle;
 Saa bør den og, som Perlen, være sielden,
 At ei den tabe skal i sin Bardi.

Thordis seer sig om.

Gud! hvilket Dpholdssted.

Ingeborg.

Nu, Fængslet er
 Dog ei saa hæsligt, som det kunde være.
 Man seer, at Roveren er hovist.

Thordis.

Hovist?

Fordi det Uffkum er en Jomfrurøver.
 Derom er ingen Tvivl, han sælger os;
 Han gaaer til Blaaland giennem Njorfasund,
 Vi seer ei Norge meer, ei Danmarks Land.

Ingeborg.

Endnu har vi ei Njorfasundet naaet,
 Dertil var Reisen alt for kort. Jeg tænker,
 Vi er i Venden, paa en slavist Kyst.

Thordis.

Ja, paa en slavist Kyst, som stakkels Slaver.

Ingeborg.

Men, fiære Thordis! brug dog din Forstand.
 Hvorfor, troer du, har Manden stiaalet os?

Thordis.

Hvorfor? for at vi sælges skal for Penge.
 At sige, du! Mig faaer han Intet for;
 Hengivenheden til mit gode Herskab,
 Den gielder Intet i en Nidings Dine.
 Men du!

Ingeborg.

Bed mig han troer at vinde Guld?

Thordis.

Deri har han vist ei forregnet sig.

Ingeborg.

Men Røveren vil dog vel sælge mig
Til den, som ham betaler meest?

Thordis.

Naturligt!

Ingeborg.

Og vil min Frænde, Norges Koning, ei
Betale, troer du, for sin Frænke meer,
End hver en Anden?

Thordis.

Hvis kun ei vi komme
Til Blaaland. Der er Guld og Edelstene
Saa hyppige, som Jern og Flint i Norge.

Ingeborg.

Jeg dig forsikkrer, vi er langt fra Blaaland.
Vel kan af Vindvet ud man ikke see,
Det bygget er for høit —

Thordis.

Med sorte Stænger!

Ingeborg.

Men Nattergalene den hele Nat
Har slaaet udenfor i Skoven nærved,
Saa neppe jeg har havt et Dje luft.
Jeg har ei hørt dem før, men slutter mig
Dog til, at det maa være Nattergale.

Thordis.

Af, nu jeg heller hører Uglen tude;

Thi Uglen holder med mig i min Nød,
Den Anden spotter mig med sine Triller.

Ingeborg.

Skænd ikke paa den stakkels Nattergal!
Hvad kan den for, at du er fangen? — Stille!
Der kommer Nogen.

Kanild Johnson kommer igiennem Jerndøren.

Kanild meget høflig og venlig.

Er det tilladt mig

At hilse paa min skønne Fange?

Ingeborg stolt og kold.

Jer

Det altsaa var, som røved mig!

Kanild smilende.

Dertil

Kan svares Nei og Ja. Thi — det var mig,
Dg egentlig var det dog ikke mig.

Ingeborg til Thordis.

Seer du, vi er endnu ei komne langt?

Det er en Danske.

Til Kanild.

Beed J vel, hvis Brud,

Hvis Datter J har ranet? Røver J

Fra egne Landsmænd?

Kanild.

At, min gode Jomfru!

Frænder er Frænder værst.

Ingeborg.

J leer deraf?

Kanild.

Dg Jomfru Ingeborg vil ogsaa lee.

Ingeborg.

J kiender mig?

Ranild.

Af Rygtet kun. Hvordan
Befinder sig Kong Erik, eders Fætter?

Ingeborg.

Hvis han vor Skiebne vidste, var os nær,
Da vilde sikkert J jer snart befinde
Særdeles ilde.

Ranild.

Han er vred med Ret;
Men eders Brede jeg begriber ei.
Før J var fangen, var J Fange, nu
Er J som Fange fri.

Ingeborg.

Stand's denne Spasen;

Tal Alvor, om J kan.

Ranild.

J tvivler stærkt
Om mine Kræfter. Dengang har J Ret;
Thi Alvor, Jomfru! kan jeg ikke tale.

Ingeborg.

J seer ei heller munter ud.

Ranild.

Jeg tænkte,
Spøg var Beviis paa Munterhed.

Ingeborg.

Den funde!

Ranild.

Maaskee vil det engang fortryde jer,
At J har haanet eders Redningsmand.

Kong Erik træder utaalmodig ind.
 Nok af den flauue Spas, hvad Frøkenen
 Med Rette kalder den. Lad selv mig tale,
 Gaf du tilside!

Ranild sagte.
 Utafnemlighed
 Er Verdens Løn.

Hoit.
 Ja, prøv nu selv, min Konge!

Gaaer.

Ingeborg slaaer forundret Hænderne sammen.
 Kong Erik!

Kongen kiærlig, men forlegen.
 Ingeborg!

Ingeborg mørk.
 I eders Bold?

Kongen.
 Nei, Eriks Magt kun redder dig fra Bold.

Ingeborg.
 I taler ogsaa Gaader? — Thordis! jeg
 Begynder fast at svimle nu, som du.

Kongen.
 Nei, ingen Gaader, Ingeborg! kun een,
 Een hellig Gaade: Kiærligheden selv.

Ingeborg.
 Hvorledes kommer jeg i dette Fængsel?

Kongen.
 Hvorledes blev Marst Stig din Fæstemand?

Ingeborg.
 Med min, min Frændes kongelige Billie.

Kongen.
 Jeg kiender nok din fromme Lydighed.

Ingeborg.

Hvorledes kommer jeg i dette Taarn?

Kongen.

Først svar du mig, thi jeg har Hjertets Ret!

Har du ei elsket mig, og svor du ei,
Da du til Afsked skienkte mig det første,
Det søde Kys: du vilde være tro?

Ingeborg.

Ja! være tro — det vil jeg netop være.

Kongen.

Mig tro!

Ingeborg.

Jer tro? Er I ei Egtemand?

Kongen.

Det var jeg alt, dengang du elskte mig.

Ingeborg.

Jeg var et Barn endnu; jeg elskte jer,
Som Alt, hvad der mig venligt kom i Møde.
Men det var ikke Ret af jer, at daare
Barns Uerfarenhed med fiærlig Tale.
Med fiærlent Die kasted I et Frøkorn
Af Ufrud i en ufordærvet Siæl;
Held mig, at da jeg kom til ret Forstand,
Jeg selv har luget det af Hjertet ud.

Kongen.

Og dette Frøkorn, som du kalder Ufrud,
Det blev min Siæls uvisnelige Rose.

Ingeborg.

I blev mig altid fiær, men som en Ven;
Og har I nu ved en uædel Daad
Forspildt mit Venskab og min Agtelse,
Saa har I knuust mit Hjerte.

Kongen.

Held mig, Held!

Jeg har ei, Ingeborg! dit Hjerte tabt.

Ingeborg.

Nei, hvorfor skal J ogsaa tabe det?

Naar J er god, og naar J handler ret,

Saa glemme vi den første Daarlighed.

Jeg var et Barn, og jeg har ladt mig sige,

At Mænd i flige Ting blier længe Børn.

Men sig mig nu: hvor er jeg?

Kongen.

Først sig mig

Opriktig, om du elsker Stig!

Ingeborg misfornøiet.

Det Ord

Forstaaer i Verden man paa mange Maader.

Hvad J for tre Aar siden Elskov kaldte —

Det Drømmeri, den Slags Henrykkelse

Jeg føler ei for Stig, han ei for mig.

Kongen.

Dg blot med kold Forstand du ægter ham,

Fordi du kold beundrer ham som Mand?

Ingeborg fornærmet.

Dg er Beundringen da kold? Dg er

Man kold, fordi man ikke brænder heed?

Kongen spodsk.

Hvad finder du elskværdigt hos din Stig?

Ingeborg fortornet.

O, meget, hvad jeg finder ei hos jer.

Den bløde Følelse, der rev mig hen

Som Glut paa tretten Aar, den smager mig

Ei længer nu. Langt mere smuk, end Stig!

Det er J; det vil sige, naar man ligner
 Det Smukke hos en Mand ved Qvindeskionhed.
 Men Stig er Mand.

Kongen stolt.

Bed Himlen og min Ære,
 Det har jeg ogsaa viist mig. Spørg ham selv!

Ingeborg.

Har J for ham og Verden det beviist,
 Viis mig det ogsaa! Har J ei en Hustru,
 Som elsker jer, og søde fiære Børn?

Venlig igien.

Saa vær for dem en Fader og en Mand,
 En Danerkonge, suk ei meer som Yngling!

Bedrovet.

Men af, desværre! hvad jeg beder om,
 Er Raad, der kom for seent. Jeg forudseer
 Den hele Rædsel. J har bortført mig,
 Marsk Stig tilgiver ei Fornærmelsen.
 Et Stik i Hjertet gav J eders Rige,
 Der træffer eder selv med Undergang.

Kongen

pludselig i en anden Stemning, som han søger at skjule.

Du feiler, Ingeborg! En selsom Magt
 Har du havt over mig, fra jeg dig saae;
 Den øver du endnu. Den Sandhedsrøst,
 Som jeg foragted, af en Anden hørt,
 Faaer i din skionne Mund en dobbelt Vægt. —
 Da først jeg saae dig, da forvandlede du
 Mig til en Elsker; nu — du mig helbreder
 For Rierligheden, og det netop, troer jeg,
 Fordi jeg har dig end saa saare fiær. —
 Vel, Ingeborg! drag til din Ægtemand.

Ingeborg.

Men I har røvet mig; det glemmer Stig
 Jer aldrig.

Kongen.

Ikke jeg, jeg ikke selv.

En listig Hofmand, som mig vilde tæfkes,
 har udført Daaden paa sin egen Haand.
 Jeg bifaldt Handlingen, da den var skeet,
 Fordi jeg troede, du var tvungen til
 Det Balg, du selv har giort.

Ingeborg.

Ha, det var ædelt!

Elfværdig var I før, det er I end.

Kongen affides.

Foresket var jeg før, men ikke meer.

Soit.

Farvel, tilgiv uoverlagte Skridt,
 Reis lykkelig, og glem mig! Det er let.
 I Fald du kan, formild din Stig imod mig,
 Din Fætter! Det til Gavn er for os Alle.
 Paf dine Sager sammen! Sikfert Leide
 Skal bringe dig til Marskens Borg.

Ingeborg.

Nu er

I vred paa mig.

Kongen afbrydende.

Nei, ved min Krone! nei!

Men — har hinanden man ei meer at sige,
 Saa tier man.

Ingeborg.

Belan, jeg tier, Herre!

Silser ham ærbødigt, og gaaer.

Kongen alene.

Hvor sær forandret blev jeg dog med eet!
 Det var, som om et Slør blev draget bort,
 Hvorunder Hverdagsting forskjønnedes.
 Ha, Stig! du havde Ret. Jeg vil ei sværme.
 Endt Eventyret er.

Kalder.

Kom, Ranild Johnson!

Ranild kommer.

Kongen misfornøiet.

Det var et daarligt Indfald, som saa tidt,
 At du forførte mig til denne Daad;
 Et meget daarligt Indfald, siger jeg dig.
 Men jeg vil ei alene staae til Skamme:
 Skam træffe den, Forargelsen kom fra.
 Bring strax til Marsken hjem Fru Ingeborg,
 Bær Leide selv til Hest med dine Svende,
 Røgt vel mit Grind, eller frygt min Brede!

Gaaer.

Ranild alene.

Hans Raade mig behandler som en Bold,
 Der spilles med og kastes efter Lune.
 Det fik saa være; men Hans Raade mig
 Behandler som en Træl og som en Hund.
 Snart foser han, snart kysser han og klapper.

Grublende.

Hvis der var mindste Haab om Fremtidsheld
 Hos Grik, blev jeg dog endnu hos ham;
 Men Grik synger paa det sidste Vers —
 Og falder Taarnet, falder ogsaa Bægtren,
 Der boer i Kronen, hvor Beirhanen piber.
 Stig Andersøn er ei af bløden Leer,

Der giver efter for hvert Fingertryk;
 Han er en sleben Kniv med dobbelt Eg,
 Og griber man om Bladet, ei om Skafet,
 Saa skærer man sig. Det gaaer aldrig godt
 Med dette Eventyr, som nu det ender;
 Og hører Stig, jeg var Opfinderen,
 Gaaer det mig værst. Og jeg skal bringe hende?
 Udsættes for hans første Hidsighed?
 En Løgn er her nødvendig, som du indseer,
 Samvittighed! Jeg haaber, ei du kommer
 Enfoldig med de gamle, længstfor slidte
 Indvendinger.

Ingeborg kommer tilbage med Thordis; den Sidste har en Blyt
 under Armen.

Ingeborg

munter til Ranild, men med et giennemtrængende Blik.

Der er vor Gaademager,

Og uden Tvivl Haandlangeren til Daaden.

Tilgiv, hvis jeg har gjort jer Tiden lang.

Nu er jeg færdig til at følge jer.

Jeg seer bekymret ud. Der faldt en Gaade

På mig ind derinde, kan I raade den?

Ranild tvær.

Jeg haaber, I har bundet den i Sløife;

Naadknuder har jeg ingen Tid at løse.

Ingeborg.

), den er let! Siig: hvad er det, som driver

vor Binden, faaer en prægtig Glands af Solen,

at siige, naar i Raade det bestraales;

Men overladt aldeles til sig selv,

Det sortner strax, og græder — folde Taarer?

Ranild spodsk.

Det er en Sky.

Ingeborg.

Hvad meer?

Ranild.

J mener vel,

Det er en Hofmand?

Ingeborg.

Manden er en Mand,

Bed Hoffet eller ei; Stig Anderson

Er ogsaa Hofmand. Nei, det er et Hofkryb.

Ranild affides.

Man mærker, hun er norst, hun er saa fiæk.

De gaae.

Tredie Handling.

En Hal i Ridder Arved Bengtsons Borg.

Domprosten Jens Grand. Gilbert, hans Famulus.
En Svend.

Svenden, som følger dem ind.
Ei Ridder Arved Bengtson end er kommen
Fra Jagten; men han bad ærværdige Herre
Og Broder Gilbert, eders Famulus,
Hvis I besøgte ham, at bie til
han kom tilbage.

Jens Grand.

Det er noget filde,

Min fiære Søn!

Svenden.

Vor Husbond haaber vist,
Ærværdige Fader! at I bliver hos ham
I Nat og nogle Dage. Kamrene
Staae færdige til at modtage jer.

Jens Grand.

Saa lad Muulæslerne da strax affadle,
Bring dem i Stalden!

Svenden.

Det er stærke Dyr,
Men fieldne her. Tilgiv, Herr Domprovst! siig:
Hvi rider I paa dem, og ei paa Heste?
Dog det er sandt, nu veed jeg det: Borherre
Red paa en Afsenindes Føl; det er
Af Idmyghed, I efterligner ham.

Jens Grand.

Naturligviis, min Son! Bring vore Dyr
Nu hurtigt ind i Stalden; de er varme.

Svenden.

Men skal jeg bringe jer ei først et Bæger?
I er vist tørstig efter al den Riden.

Jens Grand.

Det haster ikke, før din Herre kommer.

Svenden gaaer.

Gilbert.

Saa kom vi da til Ridder Arved Bengtson,
En af Kong Erik Glippings værste Fiender.
Det trækker op til Torden imod Kongen;
Dog lader det, som han ei mærkte det.
Maaskee han lader, som han ei det mærkte.

Jens Grand.

Nei, derfor kan du være ganske rolig.
Ei blot hans legemlige Dine glippe,
Men Sjælens med. Det er en Følge, Gilbert!
Af hans sædvanlige Letsindighed.

Gilbert.

Der er en Sammensværgelse, jeg vedder,
I Giære mod hans Liv, ærværdige Morbroer!
Vil I — skal vi vel tage Deel deri?

Jens Grand.

Ei ligefrem. Jens Grand, som alt er Domprovst
 I Lund, ei langt fra Erkebispstolen,
 Medlader ikke sig til skiodesløs
 Fortrolighed med plumpe Riddermand,
 Hvis Læber ved et Bager Viin, der har
 Ophidset dem den Smule Hierne, let
 Forraade Siælens hemmeligste Tanker.

Gilbert.

Men dersom det gaaer ud paa Kongens Drab —
 I hædred tidt mig med Fortrolighed —

Jens Grand.

Du er min Søstersøn, min Følgesvend,
 Min høire Haand, og du skal arve Magten,
 Naar jeg blier gammel, som min Eftermand.
 Jeg elsker dig, og det vil sige meget,
 Thi sandelig — jeg elsker ikke meget.

Gilbert kysser hans Haand.

Min Morbroer!

Jens Grand.

Du er uerfaren, ung,
 For blod endnu, i Følelsernes Alder;
 Dog — Følelsen ei løber af med dig,
 Du med Forstanden alt behersker den.
 Jeg kiender dig, og jeg kan stole paa dig.

Gilbert.

O, intet Ord mig kunde hædre meer.
 Nu altsaa — hvis det gielder Kongens Drab —
 Er eder det imod? Vil I det hindre?

Jens Grand.

Nei.

Gilbert.

Hader J da Kongen?

Jens Grand.

Nei.

Gilbert.

Hvorfor

Bifalder J da Drabet?

Jens Grand.

Høie Formaal

Ei spørge meer om Kiærlighed og Had.
 Det er kun Lidenskaber i det Lave,
 Som Tordenskyer under Fiældets Top,
 Mens Bierget strækker over Regn og Lyn
 Mod Himlens Blaa sin sneebedækte Tinde,
 Der funkler selv som Jld i Solens Jld;
 Men hvad der brænder, funkler — det er Jis.

Gilbert.

Hvad vindes da ved Erik Glippings Død?

Jens Grand.

En Anstødssteen blier derved ryddet bort,
 Som — skiondt den ligger stille — spærrer Veien.
 Han er en Præstehader; men, ved Gud!
 Han skal ei standse vore Seierstog.
 Den Daad, som Biskop Bang alt kiækt begyndte,
 Da han ophidsed Rygens Hertug Jarmar,
 Hvorved ti tusind Bønder faldt ved Restved,
 Og Glipping med sin Moder fangen blev;
 Den Daad, som Jacob Erlandsøn fortsatte,
 Men standsedes, fordi det lyktes Erik
 At vinde Paven's Hierte for en Tid;
 Den Band, som Guido satte Glipping i,

Hvoraf han egentlig kun halvt er løst —
Skal bære Frugter.

Gilbert.

Men naar Erik falder,
Opløser sig ei Danmark i et Chaos?

Jens Grand smilende.

Gud skabte Verden af et Chaos, Gilbert!
Hans Tienere bør efterligne ham.

Gilbert.

Men vil ei Ridderflabet, uregierligt
Dg vildt, som Hingsten, der har faaet Kuller,
Redtrampe hele Danmarks Agerland,
Dg skille Tiden ved en Alders Frugt?

Jens Grand.

Derfor maa Rytteren — den rette Ridder —
Sig svinge dristigt paa den løbste Hest.
Naar den i Mulen føler Bidslets Jern,
Dg Sporens skarpe Ring i Bugen, Gilbert!
Saa travet den og gaaer i Skridt igien.

Gilbert.

Ja, Geistligheden bør beherske Verden.

Jens Grand.

Saa vist som Aanden bør beherske den.
To Herrer kan ei Nogen tiene, lærer
Den hellige Skrift; nu altsaa kommer det
Kun an paa, hvilken Herre man bør tiene,
Dg hvilken der bør vige for den anden.
Den aandelige for den verdslige?
Det var dog latterligt og uden Grund.
Nei, Gilbert! nei! fra Rom skal Aandens Magt,
Skal Troens Talsmand, Frelserens Apostel,
Sanct Peders Eftermand beherske Jorden

Med faderlige Hyrdestav. Det lykkes;
 Thi hvad Gregor og Innocents begyndte,
 Fortsætter kraftigt Bonifacius.
 Og her i Nord skal, Lund! din hellige Kirke
 Snart worde, hvad det gamle Upsal var,
 Hvor Odin, Nordens allerførste Pave,
 Foreente geistlig Magt med verdslig Magt.
 For dette Maal staaer Erik os i Veien,
 Som Træ, der bærer slette Frugt; det bør
 Afhugges til sin Rod, paa Jlden kastes.
 Hans Søn, et Barn, da ved sin spæde Haand
 I Kirken skal af Erkebispnen ledes.
 Jeg selv ham sætter Kongekronen paa;
 Men, lav besteden, høiner den sig ei
 Forvovent over Erkebispens Hue.

Gilbert.

Saaledes worde disse Kongens Fiender,
 De vilde Riddere, de Forbittrede,
 Da vore Benner?

Jens Grand.

Vore Benner? Ja,

Som gamle Lægemidler, der indtages,
 At luttre Legemet, naar det er sygt.

Gilbert.

Foragter I dem alle?

Jens Grand.

Næsten alle;

Der er kun Een iblandt dem, som jeg hader,
 Fordi jeg ikke kan foragte ham.

Gilbert.

Vor Bert?

Jens Grand.

Et Nul.

Gilbert.

God Kriger.

Jens Grand.

Det er alle.

Mod har de nok, som Hunden, naar den hidses
 Af Jægeren til Jagt — og Arved Bengtson
 Er just af dette Slags. Han er en Blodhund,
 Som lydig lader sig i Koblet lægge,
 Men styrter som en Rasende paa Hjorten,
 Saasnart Halloet lyder, Hornet blæses.
 Du vil dog ikke, jeg skal agte ham?

Gilbert.

Jacob af Halland?

Jens Grand.

Han er vel ei Hund,

Men værre; han er selv den vilde Jæger.
 Den vrede Ondskab gnistrer af hans Die
 Ret smukt i Afstand; som en Ildbrand,
 Der brænder lystigt, mens den odelægger.
 Hans Blod kun hidser ham til Had mod Erif;
 Hans Tanke dreier sig kun om hans Hevn,
 Som Tenen om sin Hør i Spinderoffen.

Gilbert.

Nu den, J hader, men foragter ei!

Jens Grand.

Han hører egentlig ei med i Lauget.
 Der gøres Jagt paa ham. End tiener han
 Kong Erif, hvad han kalder, tro; men fiender
 Jeg Erif ret, saa stiller han sig nok
 Snart selv ved dette Venstab.

Gilbert.

Jeg forstaaer jer:

Marst Stig. Han gielder for en fielden Mand.

Jens Grand.

Det er han ogsaa, men desværre, blot
Fordi en Mand i Verden er saa fielden.

Gilbert.

Man siger, at han har en god Forstand.

Jens Grand.

O, ja! han veed, at To og To er Fire.
De fleste veed ei det engang, og Mange
Bevise superklogt med megen Viisdom,
At To og To er Sex.

Gilbert.

Hvi hader J ham?

Jens Grand.

Fordi han vover at foragte mig;
Fordi han troer, at hans Huusbagerklogskab
Tilstrækelig er at styre Statens Ror;
Fordi han sig indbilder i sin Hovmod:
J Tænksomhed at gaae i Laug med mig.
Al Verdens Fordom troer han at forsage,
Dg hænger dog ved een, indskrænket, svag,
Saagodt som nogen starblind Ordensbroder.

Gilbert.

Bed hvilken?

Jens Grand.

Uren, som han kalder den.

Jeg mener ei Selvfølelsen for Værd,
Men denne Frygt, der smaalig yttre sig
J Ridderkasten for at synes feig,
Naar een og anden Dumhed, som fornærmer,

Ei straffes øieblikligt, var det selv
Med Fare for at miste Alt — for Intet.

Gilbert.

Der kommer Ridder Bengtson og Grev Jacob.

Ridder Bengtson og Grev Jacob træde ind i Hallen.

Ridder Bengtson hilser Domprovsten ærbødigt.
Velkommen, min ærværdige Fader! Tilgiv!
Jeg veed, I kommer at besøge mig,
Og dog er eders Bert saa usforstammet
At gaae sin Bei. — Nød bryder alle Love.

Peget paa Grev Jacob.

Spørg denne Dannemand!

Grev Jacob.

Han er uskyldig.

Var han i Alting det saa godt, som her,
Behøved han slet ingen Skriftestader.

Jens Grand smilende.

Jeg har alt givet ham Absolution,
Før jeg hans Forsvar hører.

Jacob.

Det er, troer jeg,

Sædvanlig Præstebrug i Skriftestolen.

Som sagt: han er uskyldig; jeg er Synderen.

Jens Grand.

Jeg giver ogsaa jer Absolution,
Skøndt I tør ei forsvare jer.

Jacob.

Jeg tilstaaer

Min Brøde; det er første Skridt til Bedring.

Jens Grand.

I har gjort mange første Skridt til Bedring.

Jacob.

Dg er ei kommen videre for det?
Det kan vel være.

Jens Grand.

Nu, J var paa Jagt?

Jacob.

Ja, ganske vist; men giet paa hvilken, Jens!
Det var ei Røvejagt, ei Hjortejagt.

Jens Grand.

En Harejagt maaskee?

Jacob.

Der traf J det.

J har forbandet god Forstand. Det veed J
Selv bedst. — Nu ja, det var en Harejagt;
Men Haren, som os op vel havde snuset,
Alt havde Leiet ræd forladt; vi fandt
Kun Stedet, hvor i Ly den havde ligget.

Jens Grand.

Bil J nu ei bevise mig den Godhed,
At tale uforblommet? Thi uagtet
Jer megen Agtelse for min Forstand,
Det kunde være, jeg forstod jer ei,
Hvis J mig blev alt for apocalyptisk.

Jacob.

Strax. Haren traf vi ei; men — som J mærker —
Dog er jeg i et sieldent lystigt Lune.
Det kommer af, vi fandt paa denne Jagt
Et bedre Bytte.

Jens Grand.

Ei!

Jacob.

Et herligt Bildsviin,
Der faldt uventet os som ned fra Himlen.

Jens Grand.

Der falder ingen Bildsviin ned fra Himlen.
Forsynd jer ei med flige Talemaader.

Jacob.

Jeg troede dog, alt Godt kom ovenfra. —
Nu da, nu kommer Fabelens Forklaring:
Kong Erik Glipping, det er Haren, Provst!
Marst Stig Bildsvinet. Nu forstaaer I mig
Bist bedre.

Jens Grand.

Nu blier Eventyret morsomt.

Arved Bengtson.

Kun en saa vigtig Aarsag var i Stand til
At fierne mig bort fra min ædle Giest.
I Korthed hør, ærverdige Fader! hvad
Sig nys tildraget har. Stig Anderson
Fra Norge ventede hid sin unge Brud.
Det hørte Kongen, som — hvad tidt er skeet
Med Andre — sig forelsket havde stærkt
I Ingeborg. Hun blev om Natten ranet,
Bragt til et Taarn; men det opdaged Jacob
I Tide ved et selsomt Træf: en Daggert,
Der vristet var fra Røveren, og kiendt
Igien af Greven, som en Gave fra ham.

Jens Grand.

Har Erik Glipping ranet Marstens Brud?

Bengtson.

Ja, Herre!

Jens Grand.

Sancte Knud! ha, hvilken Synd.
Den arme, den ulykkelige Mand!

Jacob.

J ynker ham?

Jens Grand.

Ja! Selv er han sig værst.

Jacob.

Han selv sig værst? Nei, vi vil være værre.

Jens Grand.

Det er min Mening just. Han sliber Kniven
Grunt til sit eget Bryst.

Bengtson.

Ja, ja! det gjør han.

Jacob.

Det har han længe giort; men Tid engang
At bruge den, før Staalet slibes bort.

Ha, nu er Timen kommen! Vi har længe
Besluttet Hevn paa Grik. Arved Bengtson
Og jeg —

Bengtson.

Niels Knudson, Peder Jacobson —

Jens Grand.

Ti!

Bengtson.

Aage Rafi, Palle Litle —

Jens Grand.

Nævn

Dem ei, min Ven! saa kiender jeg dem ikke.
Jeg er en geistlig Mand, min Hyrdestav
J Bagtens Ark kun bærer Fredens Mandler;
Jeg blander aldrig mig i Ridderfærd.

Men Synd er Synd, det er min Pligt at sige
Som Præst — og Grik er en farlig Synder.

Jacob.

Jeg haaber, Faren er nu snart forbi;
Har vi Marsk Stig i Ledtog med, saa lykkes
Os Daaden vist, og saa besmykkes den.
Stig Anderson er agtet overalt;
Det Bane bleven er hos Menigmand,
At troe bestandig godt om ham.

Bengtson.

Hvad Stig gjør,

Er velgiort.

Jens Grand.

Og hvor er han nu?

Jacob.

Han jager

Omkring i Skoven og paa Landeveien,
At finde sin bortsløine Hun. Vi kom
Til Taarnet for at frelse hende til ham;
Men — som alt er fortalt dig — tom stod Aeden.
Naar Stig nu har forgieves søgt, og kommer
Fortvivlet — skiondt han ei vil lade saa —
Vi smedde maae, mens Jernet end er varmt,
Endskiondt det lader koldt.

Bengtson.

Tys, tys! der er han.

Marsk Stig kommer, og hilser alle Tilstedeværende meget
alvorlig.

Grev Jacob.

Nu, Broder Stig! kom du paa Sporet efter
Dit Bildt? Jeg kalder Bildt, hvad der desværre
Maaskee var alt for tamt.

Stig med et strengt Blik paa ham.

Stand's denne Spøgen!

Jeg er ei stemt til Spøg.

Jacob.

Hjalp dig din Søgen?

Stig.

Nei, Intet!

Jacob.

Godt! Jeg kalder godt, hvad du
 Nok kalder slet; men godt for Herremænd,
 For dine Baabenbrødre, Riddereskabet,
 Som svoret har Kong Eriks Undergang,
 Men ønsker dig endnu i Ledtog med.
 Du gielder dog for Danmarks bedste Ridder.
 Der er vel ogsaa de, som nævne Jacob
 Af Halland; dog — for dig jeg gierne staaer
 Tilbage. Hvad vi blot end frygted for,
 Var, at du i den sidste Tid blev alt
 For fredelig, fik alt for megen Lyst
 Til Høieløst, til Stegerset, Riødgryden.
 Det sørged Erik for, han har omvendt dig,
 Ham maae vi takke for, du staaer os bi.
 Og nu — det træffer heldigt — netop her
 Hos Ridder Arved Bengtson finder du
 I Aften Bandens Høvdinger forsamlet.
 Der kommer Aage Kaki, Palle Litle,
 Niels Knudson.

Arved Bengtson gaaer de nævnte Riddere i Møde, og hilser dem.

Jacob.

Brødre! see, jeg hilser jer
 Ei med Guds Fred. Gud vil ei altid Fred.
 Ei sandt, Herr Provst? her hedder det Guds Krig;

Ihi Erik har forsyndet sig mod Kirken,
Som imod Riget, Sæderne, mod os.

Jens Grand.

Vel talt, min Søn! det har han. Ja, i Sandhed,
En Krig for Himlen ei fortørner Gud.

Jacob.

Det havde jeg knap troet, at selv Vorherre
Med os i Ledtog var. Nu, desto bedre!
Saa vil vi ogsaa feide fiækt mod Erik.
Men hvordan feide vi? Hvordan forsvare
Vel Klippebønderne den fiære Frihed?
Gaae de i Dalen ned i Kamp mod Hæren,
Vel hundred Gange deres overlegen?
Saa var de galne, Daarefiksten værd.
Nei, Brødre! nei, de staae bag Fjeldets Muur;
Og fra den faste Borg den sikke Piiil
Eig trænger i den stolte Fiendes Bryst.
De faste Steen paa ham, de knuse ham,
Naar han i snever Huulvei troer sig sikker.
Det vil vi ogsaa gjøre. Vi vil stande
Bag Klippefkioldet, som den raske Fjeldbo,
Og der skal Hevnens Pile ramme ham.

Stig.

Det er med andre Ord, reent uden Blomster
Og Snørkler talt: du vil snigmyrde ham.

Jacob.

For Alting gives der et Dgenavn;
Men Barnet kun forfærdes for en Lyd,
Og kun den Feige skiælver for et Skieldssord.

Stig til Jens Grand.

Herr Provst! ha, det er Jammerflade, Jacob

Har ei studeert, at ei han kan Latin.
Tænk, hvilken Klerk J havde havt i ham!

Jens Grand.

Det glæder mig, at finde jer saa munter
Paa al den Sorg.

Stig

bittert smilende med et undertrykt Suk.

Ja, Herre! — jeg er munter.

Jacob.

Nu altsaa, Stig?

Stig efter en liden Betænkning.

Jeg vil ei være med.

Jacob.

Du vil ei hevne dig paa Grik Glipping?

Stig.

Jeg veed endnu ei ret, om Grik har
Fornærmet mig.

Jacob.

Han røvet har din Brud,

Og det du kalder ei Fornærmelse?

Stig.

Jeg veed ei ret, om han har røvet hende.

Jacob.

Og har jeg ikke selv fortalt dig det?

Stig.

Jeg veed ei ret, om du har Sandhed talt.

Jacob.

Ha, Død og Helved!

Stig.

Om du ei opfandt

Det Eventyr, for at ophidse mig

Til Hevn mod Grik.

Jacob.

Slig Beskyldning vover —

Stig.

Din egen Tænke-, Handlemaade, Jacob!
 Du takke kan derfor. Den Mand, som kan
 Betiene sig af hvert et Middel for
 At naae sit Maal — med god Samvittighed,
 Mon han saa let ei siige kan en Løgn,
 Som han begaaer et Mord?

Jacob drager sit Sværd.

Nu est du Dødsens!

Stig drager ogsaa sit.

Svenden kommer.

Herr Kammermester Ranild Johnson ønsker
 At tale med jer, Herre!

Bengtson.

Ranild Johnson?

Nikter til Svenden, han gaaer.

Jacob stikker sit Sværd i Skeden igien.

Ha, ha! han kommer ret, som han var kaldet.
 Saa lad os bide lidt, til han er hørt!

Med et stolt Blik paa Stig.

Man kan vel borge Manden sit Kruus Ol,
 Imens han drikker det.

Ranild Johnson

kommer meget høflig, hilser ærbødigt til alle Sider, og siger til Arved:

Tilgiv, Herr Ridder!

Man sagde mig, at Marsken var hos jer.
 Det egentlig er ham, Besøget gielder.

Jacob.

Der staaer han. — Stik dit Sværd i Balgen, Stig!
 Hør nu, og rødm, fordi du har fornærmet

En ærlig Ven. Din Rødmen hevner bedre
 Mig, end dit Blod.

Stig stikker Sværdet ind, til Ranild.

Hvad vil — hvad vil J mig?

Ranild.

Jeg kommer at undskylde mig for eder,
 Og for at finde Venner mellem Fiender,
 Ried af at træffe Fiende blot i Ven.

Stig.

Tal uden Dmsvøb! Hvor er Ingeborg?
 J er jo Eriks høire Haand — tilgiv!
 Hans venstre, vil jeg sige. J har Sædet
 I hemmeligste Rigsraad; der skeer Intet,
 Hvad skiules maa for stikkelige Folk,
 Som J ei veed.

Ranild.

Jeg har belavet mig
 Paa denne Hilsen. Som man tidt i Krig
 Maa giennemvade sure Moser, for
 At komme did, hvor Beien gaaer til Maalet,
 Jeg finder mig taalmodigt i at synke
 Til Brystet i jer Bredes Hængedynd.
 Skield kun, i Fald jer tykkes selv, en Helt
 Kan uden Blusel bruge slige Vaaben;
 Men naar J rolig er, saa hør mig, Stig!

Stig.

Jeg rolig? Er det sandt, har Kongen ranet
 Min Brud?

Ranild.

Det har han.

Stig.

Jacob! ha, nu brænder
 Mig Blodet i min Kind, nu er du hevnet.

Jacob.

Forsoning og Fostbroderlag! Ei blande
 Vi Blod i Muld, men trykke Kind mod Kind!
 Der brænder ædelt Blod i min, som din,
 Og det Fostbroderlag skal bære Frugt.

Kysser ham.

Ranild.

Tillad mig fortelige Selvforsvar!
 I kalder mig Kong Eriks venstre Haand?
 Desværre! den, som fra sin spæde Barndom
 Opdroges ved et Hof, som Smaadrenge først,
 Som Bæbner fiden, endelig som Ridder,
 Let vænnes til at skue Himlens Bud
 I Fyrstens Bink; især naar Aanden ei
 Sik af Naturen en særdeles Kraft,
 Og jeg vil ei for meget rose min.
 Dog — Alt har sine Grændser; Lydigheden
 Har ogsaa sine. Og hvis Erik fordred
 Blot Lydighed, fik det endnu at være.
 Det var af blinde Lydighed mod ham,
 At jeg befaled dette Vikingstog,
 Som røved Jomfru Ingeborg fra Marsken;
 Men naar Kong Erik har den Dristighed,
 Mig at beskyldte for sin egen Brøde,
 For Marskens Hevn fra sig paa mig at vælte,
 Gaaer det for vidt.

Jens Grand til Gilbert.

Er det ei, som jeg sagde?

Han gjør til Fiender sine bedste Venner:
Først Marsken, siden Ranild.

Jacob.

Ranild Johnson!

Du er et bundløst Rææ, som sikkert ei
Kan giennemvades; dog — det er det samme.
Gi prøve vi at maale Bunden i dig;
Men i dit Dynd skal Ingen af os qvæles.

Ranild.

Jeg overgiver mig i eders Bold,
Min Tillid, Greve! vidner om min Uskyld.

Stig.

Tal! hvor er Ingeborg?

Ranild.

Paa eders Borg.

Der, frelst, uskyldig, venter hun sin Husbond.

Stig.

Hvo bragte hende did?

Ranild.

Jeg med mit Folge.

Stig.

Du redded hende fra Kong Eriks Bold?

Ranild.

Nei. Først forførerisk, med sedske Taler —
Som tidt med Andre før — han lokked hende;
Men da han mærked, hun ei lod sig lokke,
At stærkt han havde feilet i at tage
Slig Drn fra Fjeldet for en Dalens Due,
Saa sadled han paa Elskovsjagten om,
Dg mig befol at bringe Marskens Brud
Med Hæder og med Leide til sin Brudgom,
Da først han havde sværtet mig for hende.

Han stoler paa, jeg lever af hans Naade,
 Maa lystre som en Sky hans Lunes Blæst;
 Men tættes Skyen til en Tordensky,
 Saa slaaer den ned.

Jacob.

Den tordner i det mindste;
 Jeg mener nemlig her: den slaaer paa Tromme.
 Vi trænge netop til en Trommeslager,
 Som os kan tromme sammen.

Stig.

Ha, ved Gud,
 Kong Erik Glipping! det skal du betale.

Jacob.

Du altsaa træder i vort Samfund?

Stig rækker ham Haand.

Ja!

Jacob.

Saa er med Tilberedelsen vi færdig,
 Og skride strax til Bærket. Ranild Johnson
 Tilbyder os sin Hielp; den skal han yde,
 Og Bee ham, hvis han ikke yder den! —
 Naar du med Erik følger næste Gang
 Paa Jagt — du er endnu i Kongens Naade,
 Det seer man, da han brugte dig endnu
 Til Leide for skion Ingeborg — saa maa du
 Forvilde ham ad Natten til i Skoven,
 Ham fierne fra sit Folge, som tilfældigt,
 Og bringe ham hen paa et øde Sted,
 Hvor os han træffer.

Ranild.

Det skal skee, Herr Greve!

Jacob.

Hvis du os hjælper til Kong Griks Drab,
Med Ridderord jeg sikker dig dit Liv;
Men hvis du frelse vil Kong Griks Liv,
Da vær du sikker paa din egen Braddød.

Ranild blegner.

Hvi vredes J? Hvi vil J skrække mig
Med Trusler til, hvad jeg frivillig gjør?

Jacob.

Ja, ja! saa er det godt. Gjør du det villig,
Saa lover jeg, vi skal ei tvinge dig.
Nu altsaa, Ridd're! Haand i Haand paa Løftet,
At vi som Avindsmænd — hver høist fornærmet —
Vil Blodhevn over Grik.

De træde i Kreds, og række hverandre Hænderne i Midten.

Alle uden Stig.

Ja, det vil vi.

Stig efter et Diebligs Dvælen.

Jeg ogsaa.

Rækker Haand.

Jacob.

Herligt! — Vær det ikke bedst,
At tage Sacramentet paa vor Ed?
Jeg er, oprigtig talt, just ingen Helgen;
Men dog i visse Ting er jeg gudsfrygtig.
Hvad siger J, Herr Provst?

Jens Grand.

Jeg har alt sagt:

Jeg blander aldrig mig i Riddertrætte;
Men hindre nogen christen Broder i
At tage Sacramentet, naar hans Hierte

Tilfiger ham det, var en blodig Synd,
 Og mindst tilgivelig vist af en Præst.

Jacob.

Belan! saa træde ned vi, Arved Bengtson!
 I dit Capel og sværge Samfundsedem.

Alle.

Afsted! afsted!

Stig.

Jeg følger ikke med.

Jacob.

Hvordan?

Stig.

Jeg givet har mit Ridderord:
 Som Avindsmand, den Haardtforærmede,
 At jeg vil Blodhevn over Grik Glipping;
 Det maa jer være nok.

Jacob.

Bær ei saa sær!

Stig.

Det er ei Særhed af en Mand, at følge
 Sit eget Hoved til sin egen Gierning.

Jens Grand sagte til Grev Jacob.

Lad ham! I kommer ingen Bei med ham.

Stig.

Elig Daad, som her skal øves, kommer ikke
 Vorherre ved; men Mennesket maa handle
 Stundom paa egen Haand, og tage, hvad
 Der følger efter, paa Samvittigheden,
 Paa sin Samvittighed. Vorherre har
 Intet med vor Samvittighed at gjøre.

Jens Grand smilende.

Det kalder man paa Græst en Paradox.

Stig.

Kan gierne være. Min Samvittighed
Er ikke græst, den er god gammel dansk.

Jacob.

Fortryder du det Løfte, du har gjort?

Stig.

Var det ei gjort, saa gjorde jeg det strax.

Jacob.

Med den Forsikkring er jeg veltilfreds.
Om det i Hallen, i Capellet skeer,
Det kommer ud paa eet.

Sagte til Stig.

Det er kun for

De Svage her i Aanden, at jeg øver
Sligt Mummespil. Man har jo Narrefester
Og Uelsfester selv i Kirken nu.

Han vinker de Andre; Alle gaae, uden Stig.

Stig ene, seer efter dem.

Saa kan en Bande Mordere vel ogsaa,
Kort for den iler til det blodige Bænk,
Med Knæle front med Bøn for Herrens Alter.

Grubler.

Jeg svor med Forbeholdenhed; men stundom
Selv Urligheden trænger til en List,
Naar dens Udøver ei skal gaae til Grunde. —
Jeg deler ikke disses plumpe Rasen,
Deeltager i det lumste Mord ei heller;
Fra dette Mord skal jeg Kong Erik frie
Til egen Blodhevn. Ha, thi hevnes vil jeg,
Saasandt som i min Borg Skialm Hvides Hielm
Og Uxels Sværd og Esbern Snares Skjold
Høisædet under Hallens Bælker smykke.

Paa Stimandsviis har Erik ranet mig
 Min Brud. Hun var en Nat i Kongens Bold;
 Med „Hæder“ bringes hun mig nu tilbage:
 „Han fandt en Drn, og ingen fiælen Due“!
 Men, Stig! men, Stig! hvo gav dig denne Trøst?
 Den nedrige, den falske Ranild Johnson.
 O, var det sagt mig af en anden Mund!
 Men fra den feige Løgners giftige Læbe
 Kan Sandhed neppe lyde. Gid han havde
 Bagvasket Ingeborg — da var hun reen.

Efter et lidet Ophold.

Reen er hun dog. Men det veed Verden ei;
 Dg stod hun hvid i Englestraaleglands,
 Gif jeg dog plettet for Alverdens Aafsyn,
 Dg uslest Hyrde kunde haane mig.
 Gen Lud der gives kun for denne Plet,
 Dg det er Eriks kongelige Blod.
 Vel, Erik Glipping! een af os maa falde.
 Jeg redder dig fra Mordet — glæd dig ei!
 Det er for selv at vie dig til Døden.

Gaaer.

Fjerde Handling.

Kongens Hal.

Kongen. Reinmar.

Kongen vinker ham fra Døren.
Træd ind, min Ven! Jeg har jo givet dig
Tilladelse til uanmeldt at komme.

Reinmar.

En alt for stor Bevaagenhed af Kongen
Bør Undersaatten ei misbruge.

Kongen.

Du

Er ei min Undersaat.

Reinmar.

Saalænge jeg

I Danmark dvæler, er jeg det.

Kongen.

Jeg haaber

Paa den Viis lang Tid at beherske dig,
Som David Jonathan. — Vel, at jeg seer dig!
Der gives aandelige Byrder, Reinmar!
Som enkelt Mand saa lidt formaaer at bære,

Som legemlige; jeg behøver Hielp,
 En Vennebarm til Fragt for Dørvægten,
 Og denne Barm er din — jeg har ei anden.
 Reinmar.

Saa har du ingen.

Kongen forundret.

Ingen?

Reinmar.

Høie Konge!

Du kiender mig som ærlig Mand, du veed,
 Jeg sminker ikke mig med falske Dyder.

Kongen.

Jeg alt erfaret har, du er en Ven,
 Som man kan stole paa i Nødens Tid.

Reinmar.

I Nød? D, ja! naar Nøden kom fra Gud.

Kongen.

Kom Nød fra Gud?

Reinmar.

Ja, for at prøve. Hvo
 Ransager hans uendelige Biisdom?

Kongen.

Du mener, at den Nød, som nu mig plager,
 Kom fra mig selv?

Reinmar.

Ja, Herre!

Kongen.

Du er ærlig.

Reinmar.

Ja, Herre!

Kongen.

Du har Ret, den kom fra mig.

Men ærlig Ven staaer ogsaa Bennen bi
 I Nød, som daarlig han paadrog sig selv.

Reinmar.

Ja — naar han kan.

Kongen.

At lette Bennens Bryst
 Med broderlig Fortrolighed, naar Skiebne
 Ham trykker, er alt Hielp; thi det er Lindring.

Reinmar.

Det troer jeg ikke, Herre!

Kongen.

Troer du ikke?

Reinmar.

Nei, eders Naade! Nøden kræver Redning.
 Hvor reddes kan, der er jeg gierne med;
 Men øfseløs at lytte kun til Klage
 Med tomveltalende Medlidenhed,
 Er næsten selv at giøre sig til Hykler.
 I siger mig, at dengang I var syg,
 Har jeg med Lægemidler, Nattevaagen
 Og Pleie reddet jer fra Døden. Vel!
 Men hvad kan der udrettes her? Her kommer
 Naturen eder ikke selv til Hielp;
 Den skader tværtimod, den er for stærk —
 Og I, desværre, giver efter for den.

Kongen.

Hvor eftergivende jeg er, det vil
 Du snart erfare. Danmark lære skal,
 Det har en Konge. Ridderen skal aves,
 Den Stolte! Geistligheden tvinges ind
 I sine Skranker.

Reinmar.

Hvilket Dpløb der!

De see ud af Vinduet; man hører Støi.

Kongen.

Almuen trænger sig i store Stimmel
Fra Thule Bognsøns, Ebbe Skammelsøns
Henrettelse. De frække Hodder faldt,
Dg saa skal alle Boldsmands. Hører du,
Hvor Folket jubler, hvor det glæder sig
Til Fremtids Ret og Skiel og Lov i Riget?

Der raabes udenfor: „Leve Kong Erik! Kong Erik leve!“

Reinmar.

Ha, gyselig er denne Glæde mig!

Kongen.

Du har for svage Nerver, som en Qvinde,
Min gode Sanger!

Viser ham et Brev.

Seer du dette Brev?

Den frække Marsk har sig fordristet til
At fordre Kongen ud. Jeg stævner ham
Til Thing, og Bee Marsk Stig, i Fald han møder!
Men snart han synge skal en anden Bise.
Han vil en Mand i mig, og ingen Yngling?
Belan, Marsk Stig! jeg møder dig som Mand.

Reinmar.

Til hvilket Dptog er jeg kommen hid?
Jeg haabed, til Kong Eriks glade Velkomst
At muntre, livne Festen med min Sang.
I denne Strid ei Minnesangen høres;
Du trænger til en Skiald fra Hedenold.

Kongen.

Dg sliq en Helt jeg finder ei i dig. —
Du vender ogsaa nu dit Hierte fra mig?

Reinmar.

Jeg vender ikke Hiertet fra dig, Herre!
Men — jeg tilstaaer det — fra din sidste Handling.
Du troer mig feig; men jeg beviser dig,
At jeg har ogsaa Mod, naar uden Frygt
Jeg siger dig: jeg kan ei agte dig
For denne Handling, ei bifalde den.
I den gienkiender jeg Kong Grik ei,
Den Drot, om hvem jeg i min Vise sang:
„Han smykker Kronen meer, end Kronen ham“.
Det er ei mig, det er dig selv, Herr Konge!
Som løste Benskabsbaandet.

Kongen vred.

Ha, Forvovne!

Forlad mit Hof og Land. Jeg skammer mig
For dette Benskab, som en alt for blød,
En alt for qvindlig Følelse har knyttet.

Reinmar rodmende.

Maa jeg nu ikke takke Gud, som redder
I Tide mig fra blot at vorde Træl
For Kongelune?

Fatter sig.

Herre! tilgiv mig;

Jeg har et hidsiget Blod, saavel som du.
Jeg veed det nok, det sommer sig kun slet
For ringe Mand, at slaae paa samme Stræng,
Som Kongen, naar han vredes. Men du seer:
Paa Benskab er her længer ei at tænke,
Thi Benskab fræver Liighed.

Kongen stolt.

Liighed var der
Saa lidt, som nu, da du dig kaldte Ven.

Reinmar sagtmodig.

Jo, Herre! Liighed i vor Tænkemaade.
Det var mig nok; men nu, da denne svandt,
Nu er der ikke meer tilbage for mig,
End jer at takke for beviste Raade,
Og bede jer om ufortøvet Orlov
Til hjem at vende til mit Fædreland.

Buffer dybt, og gaaer.

Kongen ene.

Han falder ogsaa fra mig. Lad saa være!
Saa har jeg begge mine Arme frie.
Her er ei Tid til blød Dmfavnelse.
Med Riearlighed forlod mig ogsaa Venfkap.
Ha, hvad er Riearlighed og hvad er Venfkap
Paa hadefulde Jord blandt lutter Fiender?
Det Folelfes-, det Ungdomsdrømmeri
Er Morgendug paa Blomfterne. Ret smuk;
Men Duggen svinder snart, og Blomften falmer.
Run Manddoms-, Middagsfolen modner Frugt.
Godt! jeg fkal vife dem, at jeg forftaaer mig
Paa Ugerdyrkning, fom paa Haugekunft.

En Smaadrenge kommer, og melder:

Domprovften Herr Jens Grand!

Kongen.

Han kom, fom kaldet.

Smaadrenge gaaer.

Jens Grand kommer, og hilfer med Korfets Tegne.
Huds Fred, min høie Konning! og god Dag.

Kongen affides.

Han korfer fig for mig som for et Gienfærd.

Soit.

Herr Domprovst! Tak. Spar kun Belsignelsen!

Jeg veed, det glædte jer, da jeg var syg —

Jeg mener, at jeg kom mig strax igien.

Jeg ønsker ogsaa jer til Lykke med

Et triveligt Velgaaende. Jeg seer,

At I udvider jer paa alle Maader.

Jens Grand.

Hvis Eders Raade troer, jeg kommer for

Her at gientage de forslidte Phraser,

Som hver en Diggermunk kan udenad,

Saa feiler I.

Kongen.

Jeg veed, I seer kun Feil

I hvad jeg foretager.

Jens Grand.

Tværtimod!

Jeg har bestandig sporet hos Kong Griif

En dristig Raskehed og en klar Forstand,

Som — mærker jeg — nu kom til Modenhed.

Kongen.

Hvor har I mærket det?

Jens Grand.

Lilfældigviis,

Da nys jeg Galgebakken red forbi,

Hvor Bøddelen halshugged to Forbovne,

Der spotted Gud og Kongen, Lov og Sæder.

Kongen streng.

Det skal ei blive derved.

Jens Grand sagte.
 Hvor forandret!
 Hoit.

Med Lov man bygger Landet, men med Straf
 kan man kun bygge Lov, thi ene Straffen
 forvolder Skræk, og uden Skræk for Død
 kan ingen Niding aves.

Kongen. *
 Ganske rigtig!

Jens Grand.
 Tillader Eders Naade mig i Korthed
 Jer at meddele, hvad mig vigtigt er,
 Og eder ikke mindre?

Kongen.
 Meget gierne!

Jeg ynder Korthed.

Jens Grand.
 Men i Alt dog ei?
 Exempli gratia: langt Liv — det ønsker
 Sædvanlig Konger sig, som Betlere.

Kongen.
 I vil maaskee advare mig mod Stimeænd?

Jens Grand.
 Ei altid Mord'ren sniger sig paa Sti;
 Fleer sammenrotte sig paa Landevei
 Forovne tidt — og Ridderstaren, Herre!
 Skiondt ei den sniger sig til natlig Færd,
 kan være farlig nok.

Kongen.
 Og Munkestaren

I Klostrene?

Jens Grand.

Jeg veed, I troer mig ei.
 I tvivler om, at Hjertet driver mig
 Til noget ydmygt, underdanigt Skridt;
 I tvivler om min Urlighed, Herr Konge!
 Ret er den første Tvivl, men ei den sidste.
 Jeg kommer ikke som personlig Ven,
 Jeg kommer ikke blot for eders Skyld;
 Men Klogskab byder ofte tvende Magter,
 At holde sammen troe til fælles Tarv,
 Om end ei Kiærlighed forened dem.

Kongen haanlig.

Ha — tvende Magter!

Jens Grand.

Det bedrøver mig,
 At krænke jer Omfindtlighed; men, Herre!
 Saa er det. Vi vil her ei undersøge,
 Hvorledes Hver er kommen til sin Magt;
 Nok, Magten er der. Og det blev ei derved;
 Thi Herrestanden eier ogsaa Magt.
 Tre Magter findes i det lille Land —
 Hvad Under, at det ud gaaer over Landet?

Kongen sukker.

Det arme Land!

Jens Grand.

Hvis I vil redde Danmark,
 Saa slut jer til den bedre Deel. I staaer
 Smellem Herremænd og Klerkerne.
 Med Herrestanden kan ei slutes Fred,
 Mindst nu, da I sik Marsken til jer Fiende;
 Og neppe vil de Tos Henrettelse,

Skiondt billig efter Guds, Naturens Ret,
 Jer skaffer Benner iblandt Ridderne.

Kongen.

Nei — neppe!

Jens Grand.

Den Bei altsaa kan ei gaaes
 Til eders Frelse; aaben derimod
 Er eder end den anden. Geistligheden
 Staaer mellem Kongen og de vilde Riddere;
 Den Magt, som vinder os, blier dobbelt mægtig,
 Og overvinder altsaa let den tredie.
 At hielpe Kongen, ligger Kirken nærmest,
 Naar ei den trues selv med Undergang;
 De Tvistigheder, som den oved mod jer,
 Bar Livsforvar, Nødværge. Hold med os,
 Giv os vor Ret, skienf Korset Værdighed,
 Saa vaier det med Seir i eders Banner.

Kongen.

Bed Kirken mener J naturligviis
 Jer selv, Jens Grand! Hvad skal jeg giøre for jer?

Jens Grand.

Hvis jeg skal hielpe jer med Kirkens Magt,
 Saa maa jeg ogsaa være Magtens Herre.
 Gjør mig til Erkebisp i Lund, saa gjør
 Jeg eder til en uantastet Konge.
 Det pavelige Bisfald skal jeg skaffe.

Kongen.

Ha, slap det der ud? Lund har Erkebisp,
 Han skal ei sættes af for eders Skyld,
 Han skal berøves ei sin Bispestav,
 Før Døden kommer.

Jens Grand med et lumskt Blik paa Kongen.

Døden kunde komme

Til Erik, røve ham sit Kongespiir.

Kongen.

Det har ei Nød, jeg frygter ingen Trusel.

J taler om to Magter uden mig?

Den tredie glemmer J, den allerbedste.

Er jeg blot Ridderkonge, Munkedrot?

Nei, jeg er Folketonge. Ved Guds Blod!

Jeg vorde vil mit Folk en ærlig Konge,

Indsætte det i sine Rettigheder,

Som Geistlighed og Ridderskab har ranet.

Nys jubled Folket ved to Stimmænds Død,

Da Bodlen sønderbrød misbrugte Baaben;

Det juble skal igien.

Jens Grand kold og rolig.

Jeg har ei meer

At sige Kongen. Jeg har varet ham,

Men han foragter Barsalet; det vil

Maaskee fortryde ham. Guds Fred, Kong Erik!

Gjør Korsets Tegn, og gaaer.

Kongen alene.

Hovmodige! Der mangler Andet ei:

Jeg skulde gjøre dig til Skolemester

Før mine Handlinger, og som et Barn

Gaae i dit Ledebaand. Nei, aldrig! aldrig!

Før miste Land og Rige, Livet selv,

End tære paa et usfelt Skin af Liv.

Han synker hen i Tanker, og siger derpaa bevæget:

Saa stander da Kongen forladt og ene,

Udsat for Stormenes Kæmpeskift,

Som Teg i Krattet — men uden Grene,
 Som Skib paa Havet — men uden Mast.
 Men, mit Træ! du stammer dog ned fra Skiold,
 I Skibets Planker er kraftigt Hold,
 Det trodser Munkenes List og Riddersnes Bold.

To Grene, som skiermed for Storm i Skyggen,
 Forfriske mig ei meer under Lovets Hang:
 Marck Stig og Reinmar vende mig Ryggen,
 Og begge dog de frelste mit Liv engang.
 Saa ustadigt er Menneskets Sind,
 Det dreier sig for den mindste Vind,
 Det falmer snelt, som Møernes Rosenkind.

Og hvi forsvinder min Morgenrøde
 Saa brat for den hede, den lumre Dag?
 Hvad synded jeg svart, hvad er min Brøde?
 I Qvindernes Skionhed jeg fandt Behag.
 Vel leged jeg med dem — o, Elskovstant!
 Min Ungdom saa mangt et Hierte vandt;
 Men hvad mit Hierte søgte, det aldrig Hiertet fandt.

Saa sidder en Fister ved Klippernes Galler
 Og kaster i Havet ud sit Net,
 Men fanger kun — tomme Muslingskaller,
 Til Armen ham synker modig og træt.
 Saa Fuglefængereren gænger paa Jagt:
 Kun Spurven paa Beien har Lykken ham bragt;
 Sig Agerhønen fierner med Bingen udstrakt.

Dog ikke jeg meer vil forgieves sukke,
 Beherske jeg mig lader ei svagt, som Barn.

Ei Lykken skal reent mig sin Dør tillukke;
 Jeg kaster ei bort mine Jægergarn.
 Som Mand vil jeg leve, vil virke som Mand,
 Dphielpe Bondens og Borgerens Stand,
 Og knække Munkens og Ridderens Mod — hvis jeg kan.
 Gaaer.

Marsk Stigs Borg.

Den forrige Gal.

Stig. Mechtildis.

Stig moder hende.

Mechtildis! hvordan gaaer det? Nu har du
 Da faaet et Herskab. Gamle Ekrog! det gjør mig
 Halvt ondt for dig, at paa din Gammelalder
 Du dig skal vænne fra de fiære Baner
 Til andet Levesæt. Ja, det er tungt.
 Jeg selv, skøndt yngre, gyser næsten ved
 At tænke mig sliq pludseliq Forandring
 I det Sædvanlige. Lad ogsaa Verden
 Sig arte, som den vil, lad Land og Riger
 Omvælttes — ha, saalænge jeg dog har
 Endnu min Krog ved Arnen uforstyrret,
 Mig tykkes, Verden staaer ret godt endnu.

Mechtildis.

Frygt ei Forandring, Stig! Den norske Jomfru
 Er veltilfreds med Alt. Jeg skælved som
 Et Gøpeløv, og tænkte: nu faaer du
 Da Læsten læst, om hvordan Alt er bedre
 Deroppe — hvad de kalde det — i Norge.
 Jeg maatte vise hende Huset rundt;
 Men hun slog Hænder sammen, raabte: Kors!

Dg blev saa henrykt over al den Pragt
 Dg Magelighed, som hun kaldte det,
 At hendes Dadel kun bestod i Frygt
 For at hun skulde blive reent forkiælet.

Stig.

Du ynder hende da?

Mechtildis.

Jeg ynder hende?

Det spørger du? Hvor kan man see det Ansigt,
 Dg ikke faae det kiært?

Stig.

Saa gif det mig.

Mechtildis.

Hun har to Dine, som er meget smukke,
 Naar de staae stille, men begynde de
 Forst at bevæge sig, saa er det reent galt.

Stig.

Det har jeg ogsaa mærket.

Mechtildis.

Hendes Mund

Er vakker, naar hun tier; taler hun,
 Saa blier man reent „fortiust“, som Svensken siger,
 Dg veed ei ret, om man skal undre sig
 Meeft over Røsten, eller Tænderne.

Stig.

Ei, gamle Moer! du taler som en Skiald.

Mechtildis.

Stig Anderson! jeg blues som en Hund,
 Fordi jeg troede slet om Ingeborg.
 Der kan man see: man aldrig skal bedømme
 Med Strengthed Noget, som man ikke kiender.
 Nu gaaer jeg til min vante Dont. Der kommer

Din Fæstemø. Saa see dog munter ud!
Hvad fattes dig?

Stig.

Slet intet, Gamle! Gaa!

Hun gaaer.

Du taler mere viist, end selv du veed:
„Ei strengt bedømme, hvad man ikke kiender!“

Ingeborg kommer.

Stig Anderson!

Stig

gaaer hende i Møde, og griber hendes Haand.

Min Brud!

Ingeborg seer venligt paa ham.

Forlegne begge!

Det tænkte jeg. Det kan ei Andet være
Vel efter slikt et Eventyr.

Stig affides.

Hun er

Ufskyldig, derpaa giver jeg mit Liv.

Soit.

Min Ingeborg! drog jeg dig ned til Danmark,
For at du skulde taale slikt en Spee?

Ingeborg.

Nu er det taalt — og overstaaet — og glemt.

Stig morø.

Du glemmer snart.

Ingeborg.

Fornærmelser? O, ja!

Desbedre huster jeg Belgierninger.

Stig.

For Qvinden er det stundom Dyd, at glemme,
Hvad Last for Manden var, ei at erindre.

Ingeborg.

Man maa beklage vistnok Erik Blippings
Barnagtige Letsindighed.

Stig.

Ja — Danmark

Maa man beklage.

Ingeborg.

Men for os, min Ven!

Har denne Daarskab havt maaskee sin Nytte.
Du drilled mig, fordi engang som Barn
Jeg havde havt Kong Erik kjær. Du meente,
Der stulste sig maaskee endnu en Gnist
Af gammel Dmhed for ham i mit Hierte.
Hvis der — hvad jeg i Sandhed ikke veed —
I Afsen ulmet har en saadan Gnist,
Da har hans sidste Fusentasteri
Den ganske slukt; det jeg forsikrer dig.

Stig.

O, jeg behøver ingen sliq Forsikkring.
I sliqt et Forhold taler Diet, Minen
Med meer Betsalighed, end Ordet selv;
Og de har begge frikiendt dig, for du
Til Forsvar aabned Læben.

Ingeborg lidt krænket.

Jeg har ei
Forsvaret mig; thi der er Intet at
Forsvare.

Stig omfavner hende.

Ganske vist! Bliv ikke vred!
Du ei behøver Forsvar, og Kong Erik
Kan ei forsvares.

Erif Glipping.

Ingeborg.

Nei!

Venlig.

Men dog tilgives?

Stig alvorlig.

Nei, aldrig!

Ingeborg uskyldig.

Kiære! sæt dig i hans Sted:

Han var forelskt.

Stig.

Dg det undskylder du?

Ingeborg.

En sliq Medlidenhed du træffer vist
Hos alle Qvinder. Kan man hade vel
Den, man er yndet af?

Stig.

Dg dette Forsvar

Skal, mener du, jeg tage med for fyldest?

Ingeborg.

Med Mænd er det en anden Sag.

Stig.

Ret saa!

Nu enes vi: ja, ganske vist, med Mænd
Er det en anden Sag. Dg hør mig nu!
Du veed, din Stig er ingen hidsig Yngling,
Ei nogen egenfindig, starblind Daare,
Der offerer strax det Bedste, Livet har,
Blot for at tilfredsstille Harm og Hevn.
Jeg hader Erif ei for denne Daad;
Jeg kiender ham med samt hans Drengeluner.
Din Stolthed, Keenhed, din Uskyldighed,
Din Kraft har viist hans Bankelmod tilbage;

Ydmyget stod han for dig ganske vist.
Men jeg — ydmyget staaer for hele Verden.
See, jeg er Mand og Kriger, Rigets Marsk,
Dg jeg kan ikke taale denne Skam.

Ingeborg.

Vi nødes dog vel til at taale den.
Han er din Konge.

Stig.

Jeg er Riddersmand,
Af Byrd saa gammel og saa god, som hans,
Dg — næst ham selv — den Ypperste for Riget.
Skialm Hvides Skiold er hvidt; det væmmes ved
At vorde plettet. Bøvelsige Pligter
Dø sammenbandt; men han har Baandet løst,
Dg ingen Pligt mig binder meer til ham.

Ingeborg.

hvad har du da i Sinde?

Stig.

Ingeborg!

lagt du har Kiærlighed til mig,
Bedrøved det dig sikkert at forlade
Dit kiære Norge.

Ingeborg.

Qvinden følger gierne
sin Mand, og seer sin Lykke kun i hans.

Stig.

Raaskee skal snart din Husbond følge dig,
Dg vælge sig dit Fædreland til Hiem.

Ingeborg.

Dg denne Borg, som du har smykt saa skjønt
il min Modtagelse?

Stig.

Det koster mig
 Ei Lidet, at forlade den. Men Pynnten
 Bar ei forgieves: Borgen hilser dig
 Som Marskens Brud. Til Borgcapellet følger
 Ds Munken.

Tager en Krands af Bæggen.
 Her er Brudekrandsen.

Ingeborg.

Kiære!

Du overrasker mig.

Stig.

Det kommer af
 Kong Eriks Overraskelse. Kom nu,
 Følg i Capellet, og omfavn som Hustru
 Din Husbond, der forlader dig i Morgen,
 Maaskee kun kort — maaskee for dette Liv.

Ingeborg.

Hvad hører jeg? O, hellige Maria!

Stig.

Jeg undsagt har Kong Erik, ham udfordret
 Paa Liv og Død; jeg haaber, han modtog
 Udfordringen.

Ingeborg.

Og hvis han ikke gjør det?

Stig.

Saa maa han tvinges til det.

Ingeborg.

Anderson!

Ha, hvilken Fremtid tilbereder du.

Stig.

Min Handling en nødvendig Følge blev
Af Eriks.

Ingeborg.

O, I alt for stolte Mænd,
Som Alting offre for en indbildt Ære!

Stig.

Den er ei indbildt. Er din Uskyld indbildt,
Din Blu? En Mands Uskyldighed er Æren.
En Ridder kan saa lidt undvære den,
Som Fuglen Bingen, og som Bryttet Luften.
Tag Æren fra mig, og hvad er jeg da?
En Træl paa Hesten. Det forstaaer du ei,
Det skal du ei forstaae; men du skal troe,
At jeg forstaaer det.

Ingeborg.

At, jeg troer dig gierne!

Men — see dig ile til din Undergang —

Stig.

Du frygter for, at Erik dræber mig?

Ingeborg.

Han er en ridderlig, en tapper Helt.

Stig.

Ja, vilde jeg vel ellers slaaes med ham?

Ingeborg.

Jeg altid før mig troede stærk og dristig —
Der svigter mig min Dristighed.

Stig.

Fordi

Du har mig fiær; det takker jeg dig for.
Men lad min Rolighed dig atter styrke!
Seeer du ei daglig i dit Fædreland

Den raske Bonde vandre langs en Afgrund
 Paa Fjeldet til sin Hiord, sin Mark, sin Eng?
 Kun eet forseilet Skridt — og ned han styrted
 I bundløs Kløft, for aldrig meer at see
 Guds hellige Lys, den elskelige Sol;
 Dog vandrer han saa rolig og saa tryg,
 Som Kræmmeren i dette flade Land
 Til næste Marked. Saadan gaaer din Stig.
 Frygt ei hans Afgrund! Smyk dig med din Krands,
 Kom atter som min Brud, og vord min Viv!
 Jeg først forlader dig som Ugtemand.

Ingeborg tager Krandsen, og seer bedrovet til Himlen.

Stig.

Hvi stirrer du saa stivt hen for dig, Barn?

Ingeborg.

Jeg tænker paa en gammel Vise, Stig!
 Som trøster mig.

Stig.

Hvorledes lyder den?

Ingeborg.

„Ung Ingerlil stod i fremmed Land,
 Hun havde sin Fader forladt;
 Nu hende forlod hendes Fæstemand,
 Da blev det bældørke Nat.
 Men klart i Natten en Stjerne stod,
 Og lygte fra Skyens Brudd;
 I Døden den hende først forlod:
 Det var hendes Haab til Gud.“

Gaaer.

Stig.

Det er vor Fryd i dette korte Liv:
 En liflig Blomst, der knap har skudt sin Knop,

Før Ormen lægger strax sit Hög deri.
 Hvor lykkelig vi Alle kunde være,
 Hvis Erik havde handlet som en Mand!
 Hvad hjælper Rlynk?

En Svend kommer.

Stig.

Ha, der er Sendebudet,
 Med Svar tilbage fra Kong Erik Glipping.

Svenden rækker Brevet, og gaaer paa Marskens Bink.

Stig bryder og læser det.

„Den Frækhed, at en Undersaat til Tvekamp
 Sin Konge fordrer, sielden fandt sin Lige.
 Undsagt mig har du og dit Liv forbrudt;
 Dog skienker Erik dig af Naade Livet,
 Og dermed er min Gield til dig betalt.
 Mit Riges Marsk kan ei min Fiende være.
 Vil du dit eget Vel, Stig Anderson!
 Saa tirk ei meer forvovent Kongens Brede.“

Putter Brevet i Barmen.

Ved Christi Blod og ved hans hellige Død,
 Kong Erik eller jeg maa falde.

Grev Jacob,

der træder hurtig ind, og hører disse Ord.

Ret saa,

Min tappre Ven! det var et ærligt Lofte.
 Jeg seer, vi har i dig en trofast Medhjælp,
 Kan stole paa dig; og det er fornødent,
 Thi Sammensværgelsen er fuldt i Gang.
 I Morgen Erik Glipping gaaer paa Jagt;
 I Morgen Aften leder Ranild Johnson
 Jam vild. Der staaer et eensomt Huus i Skoven,

Ei langt fra Jinderup; jeg troer, et Bertshuus.
 Bertinden er af sielden Skionhed. Hun
 Har ogsaa lidt af hans Fornærmelser.
 Hun skienker for ham. Han beruser sig
 I Viin vel ei, men let i Qvindeblif;
 Saa flyver han i Donen, som en Kramsfugl.

Stig.

Belan, jeg møder ogsaa med min Flok.
 Hans Død er mig af Bigtighed, som dig,
 Og meer maaskee, thi jeg har meer at hevne.
 Men sværg mig ogsaa nu ved Christi Blod,
 At Hevnen du vil overlade mig;
 Thi jeg vil dræbe ham.

Jacob.

Jeg lover det.

Jeg skylder dig den Fyldestgiørelse.
 Farvel saalange! Du har Bryllup, seer jeg.
 Jeg mødte Chordreng, Kerterne blier tændt,
 Nu skal der synges, Røgefarret duster.
 Det er ei Fæst for mig. Fornøi dig godt
 I Aften, Stig! I Morgen Aften først
 Fornøies Jacob. Da skal ogsaa synges;
 Som Munke komme vi formummede,
 Berede ham til Død med Bøn og Sang.
 Det er jo christeligt, det kan han fordre,
 Thi selv min Fiende skylder jeg sin Ret.

Gaaer.

Stig ene.

Ja, selv min Fiende skylder jeg sin Ret,
 Og den skal Erik faae, den skal han faae.
 Det glæder mig, at jeg endnu som Fiende
 Kan komme ham til Hielp i Nødens Stund.

Naar disse Mordere hidsnige sig,
 Som mørke Tordenskyer med lumste Lyn,
 Da kommer jeg som Storm, adsplitter dem,
 Omringer ham med mine stærke Skarer,
 Og redder ham — men til en Kamp med mig.
 Han er ei Niding, jeg har ofte seet
 Høimodigheden i hans Kongeblik,
 Og ei han negte vil sin Redningsmand,
 Hvad han din Brudgom negted, Ingeborg!

Ingeborg træder ind ad Døren som Brud med Elor og Strands,
 men bliver staaende i Baggrunden.

Etig.

Der kommer hun, ei som Valkyrie,
 En venlig Engel ligner hun fra Himlen,
 Der nedsteg for at glæde mig paa Jorden.
 Blier denne Glæde lang mig? blier den kort?
 Ekee Herrens Villie! Flygtig eller lang —
 Den længste Fryd er dog engang forbi,
 Den korte sød, endskiøndt den kun var kort.
 Han gaaer hen, og omfavner sin Brud.

Femte Handling.

Et afsides Sted i Skoven.

Marisk Stig med endeel Riddere.

Stig.

Her, mine Benner! maae I tøve lidt,
 Og høre, hvad jeg har at sige jer,
 Før vi os blande med de Andres Hob.
 Det gielder blodig Straf paa Grik Glipping.
 Han har paa een og anden Maade til
 Forskiellig Tid fornærmet eder alle;
 Det vil I hevne.

En Ridder.

Vi vil følge dig.

Vi kiende dig som en retfærdig Mand;
 Hvad du kan være Hovedmanden for,
 Det kan vi være Hielpemidler til.

Stig.

Slig Tænkemaade just jeg ønsker her.
 Jacob af Halland har en Bande hvervet
 Af Riddersmænd, der alle hade Kongen,
 Og de vil myrde ham. Jeg selv blev dragen
 I dette Samfund, før jeg vidste det;

Dg skøndt jeg Intet hader meer, end Mord,
Jeg maatte holde gode Miner dog
Med Morderne, for ikke selv at myrdes.

Ridderen.

Du vil ei Griks Drab?

Stig.

Jeg vil hans Drab,
Men ei hans Mord. Dg jeg vil ei engang
Bestemt hans Drab; hvis Døden faarer mig,
Saa maa for mig Kong Grik gierne leve.

Ridderen.

Jeg ei forstaaer dig.

Stig.

Grik Glipping har
Fraranet mig min Fæstemø, da hun
Fra Norge reiste, ladet hende bringe
Om Natten til et Fangetaarn i Skoven,
Dg hende der besøgt — og uden Bidner.
For Gud, for mig, for Sandhed staaer hun reen;
Men det veed Verden ei — jeg staaer beskæmmet.

Ridderen.

Kun Griks Død udsletter denne Skam.
Af sliq Forsmædelse leed Fleer, end du.

Stig.

Jeg hevner mig ei blot, jeg hevner Fleer;
Jeg veed det, og det styrker til Bedriften.

En anden Ridder.

En Tvekamp med ham er det blot, du ønsker?

Stig.

Jeg har udfordret ham, men fik til Svar
Foragt og Trusel kun; thi maa han tvinges.

Første Ridder.

Godt! vi skal tvinge ham.

Stig.

Men frelse ham

Fra Morderne. Jeg vil kun drage Sværd
Mod Erik, naar han kan forsvare sig.
Dg falder jeg for ham i denne Kamp,
Hvad let kan skee, thi han er ti Aar yngre,
Dg som en øvet Ridder i Turnering,
I Fegtekunst mig muligt overlegen --
Saa maae I, som et ærligt, sikkert Leide,
Ledsfage Kongen hjem.

Alle Ridderne.

Det love vi.

Stig.

Men ogsaa maae I love helligt mig,
Ei lumst at overfalde Morderne.
Frivilligt eller tvungen — lige meget!
Jeg indgif Forbund med dem, gav mit Ord;
Min Ære kræver, og min Ærlighed,
Ei at forraade dem. Lad dem bortflye;
Lad Erik siden handle, som han vil,
Dg lad dem hytte sig, saa godt de kan!
Han reddes skal af Falden, der blev opstilt;
Men de skal ikke lokkes selv i Falden.

Alle.

Det love vi.

Stig.

Nu Haand paa Bærket lagt!
Til Hest igien, og ind ad Skoven til!

Alle gaae.

Et andet Sted i Skoven.

Greve Jacob med følge.

Jacob.

J mindre Flokke maae vi samles først
Bed Funderup, for Opfigt ei at vække.

En Svend kommer.

Herr Greve! vi har mødt en selsom Fant:
En Fremmed — Tydsker uden Lovl — en Ridder
Af Klædedragt; han spørger ivrigt efter
Marssk Stig.

Jacob.

Er han af vore Folk? Bedd han
Bort Løsen?

Svenden.

Nei.

Jacob.

Dg spørger ivrigt efter
Marssk Stig.

Svenden.

Ja, Herre!

Jacob.

Stynd dig, bring ham hid!

Reinmar von Sweter bringes hid.

Jacob.

Hvad vil J os?

Reinmar.

Er J Marssk Stig?

Jacob.

J kiender

Mig ikke?

Grik Glipping.

Reinmar.

Nei.

Jacob.

Først sig mig, hvem er J!

Reinmar.

Reinmar von Zweter, Kongens Reifefælle.

Jacob.

Ha, J er Grik Glippings splinterny,
Formodentlig trofaste Ven?

Reinmar.

Det er jeg.

Jacob.

Dg søger Marsken her? Stig Anderson?

Reinmar.

Man sagde mig, at han drog denne Bei,
Da ved hans Borg jeg lod mig melde hos ham.

Jacob.

Belan! hvad vil J mig? Jeg er Marsk Stig.

Reinmar.

Herr Marsk! jeg mærker nok paa alle Ting,
At Noget er i Giære mod Kong Grik.
Han har forløbet sig, fornærmet jer
Med en letsindig Overilelse,
Men ei beskæmmet jer — saasandt Gud lever.
Jeg kiender ham, han er ei fri for Feil,
Men lumsk Forstillelse var aldrig hans. —
Tilgiv! J har en ærlig Ven i ham
Da, mens han lever, han har cen i jer,
Dg Danmark har to Støtter i jer begge.

Jacob.

Hans Blod kan kun forsoner mig.

Reinmar.

Hvis Blod

Forsone skal, og hvis J troer, en Tvekamp
 Bevidne maa jer Vivs Uskyldighed
 Og Kongens — vel! jeg æsker jer til Tvekamp.
 Grik er Konge, Kongen kan ei kæmpe
 Mod Undersaatten; men det saae man tidt,
 At Trediemand paatog sig Andens Kamp.
 Jeg vidner om, at eders Viv forlod
 Kong Grik uden Skam, — som hendes Ridder.
 Saa lad os kæmpe strax i Herrens Navn,
 Lad Himlen selv afgjøre denne Trætte!
 Een af os falde, lige meget hvilken;
 Men Danmark mister derfor ei sin Konge.

Jacob.

J er en ærlig Karl. Vel, lad os kæmpe!

De fegte med hinanden; Reinmar saares dødeligt, og falder.

Jacob.

J tabte. Det er klart, at Retten er
 Paa vores Side.

Arved Bengtson til Reinmar.

Taabelige Bovhals!

Viid, at den Ridder, som du kæmped med,
 Var —

Jacob.

Hold din Mund, og lad ham døe i Ro!

Reinmar døer.

Jacob.

Det var en ærlig Karl — en Fiante sagtens,
 Men har dog ei fortient, du spotter ham.
 Lad ham i Graven tage med den Trøst,

At han har stundet til det rette Maal.
 Hvad blev der vel af Verdens bedste Helte,
 Hvis ei de døde sødt i denne Tro? —
 Begraver ham! Dg saa til Finderup!
 Reinmar bæres bort, Alle ile asted.

I Skoven ikke langt fra Finderup.

Et lidet Vertshuus i Baggrunden; til den ene Side et
 Bord og en Bænk under et stort Træ. Et Hiul staaer op-
 stillet ved Huusdøren.

Kongen. Ranild Johnson.

Ranild.

Vi har forvildet os. Jeg skammer mig,
 At jeg, som burde kiende Skoven dog —

Kongen leer.

Som Overjægermester!

Ranild.

Ikke bedre —

Kongen.

Forstaaer dit Embed? Skam dig ikke derfor,
 Du finder mange dine Lige, Ranild!

Ranild.

Den danske Skov er alt for vild og stor.

Kongen altid munter.

Den danske Skov blier mindre nok engang.
 Naar de tilbede først det Nyttige —
 Dg der er ingen Afgud, som jo Verden
 Tid efter anden dyrker — tro du mig,
 Da flygter Egen for det lille. Straa.

Ranild.

Jeg ei begriber —

Kongen.

Hvordan du løb Surr

af Beien? Det skal jeg fortælle dig:

Du saae ved Nadderer for dybt i Kruset.

Mig smagte selv ret godt den gamle Biin;

Og skiondt jeg skielner Høire grandt fra Venstre —

Det gjør du ei engang, naar du er ædru —

Er jeg dog munter. Og det vil jeg være

berester. Jeg er fied af Følsomheden,

Den leder dog til Jngenting.

Ranild, som om han opdagede det nu.

Der staaer

et Skovhuus, under Træet Bord og Bænk.

Kongen.

Saa er vi komne, som det lader, dog

til Mennesker igien. — Jeg lider godt

af saadant Eventyr, en sliq Forvilden

fra Sværmen, Hoffet, Glandsen, Smigren, fra

Bekymringen, fra det Sædvanlige,

fra Tyendet, som altid varter op,

fra Hesten — selv fra Hunden. Ranild Johnson

er jeg dog end; hvad mangler der mig da?

Ranild.

Smigrer for mig paa en egen Maade.

Kongen.

Jeg er dog bleven træt af denne Løben

omkring i Krattet, af at støde mig

mod et Dieblif paa disse nøgne Rødder,

af denne Strid med Grønsvær og med Buske.

Jeg vil et Dieblif hensejtte mig

Paa Bænken der. Den har vel intet Rygstød,
Men Træet selv er prægtig Stoleryg.

Han sætter sig.

Bank hist paa Døren, faa Bæsked om Veien!

Ranild ængstlig, affides i Forgrunden.

Jeg ei forstaaer mig paa mig selv. Det har
Jeg aldrig gjort. Jeg veed ei, hvad jeg vil.
Nu, da jeg skal forraade ham, nu svulmer
Mit Hjertet, som det sprang itu i Barmen.
Jacob af Halland tvang mig til min Brøde,
Og staaer jeg Sammensværgelsen ei bi,
Saa koster det mit eget Liv.

Seer paa Kongen.

Han sover.

Letsindige! Ja ja, letsindig er han.
Nu kunde let man dræbe ham — men Gud
Bevare mig!

Han gaaer hen i Tanker, og støtter sig, for at hvile, til d
store Hiul, der staaer opstillet ved Døren.

Hiulmanden kommer ud af Bertshuset.

Hiulmanden.

Aa, med Tilladelse, min gode Herre!
Jeg skulde hae det Hiul, som der J læner
Jer Ryggen til.

Ranild, uden at røre sig af Stedet.

Hvad er det for et Hiul?

Hvo fører med saa store Bogne her?

Hiulmanden.

Den Staffel, der skal føres bort paa det,
Han kommer ikke langt.

Ranild.

Hvem er J?

Hiulmanden.

Hiulmand.

Jeg triller med min Dreng kun dette Hiul
Til Bangeledet, og der kommer Manden,
Som har bestilt det, for at hente det.

Ranild.

Hvem mener J ved Manden?

Hiulmanden.

Mestermanden,

Som steile skal paa det den arme Synder.

Ranild

springer fra Hiulet, som om det brændte ham.

Afskyeligt!

Hiulmanden leer.

Det gjør mig ondt, min Herre!

At J har viet Hiulet ind. Men det
Er ganske nyt — det siger Jngenting.

Farvel, og bliv ei vred! Det var ei min Skyld.

Triller Hiulet bort.

Ranild søger at fatte sig.

Ja, hvilken Feighed, hvilket Drømmeri!

Ja Steilen bringer mig min Handling ei,

laar den er fiæk, og stunder til sit Maal.

Det er kun Feigheden, som jeg maa frygte.

Kongen vaagner, og springer op.

En hæslig Drøm!

Ranild.

Har Eders Naade drømt?

Kongen stirrer hen for sig.

Der er ei noget Elskovseventyr

af alle dem, som man bebreider mig,

(Skøndt mange vistnok dadelværdige)

Undtagen eet — som egentlig mig græmmer,
Som tynger mig Samvittigheden.

Ranild med paatagen Munterhed.

Get? —

Af, Gud! gid Ranild Johnson slap saa let.

• Kongen grublende.

Det var en deilig Mø, som jeg bedrog.

Ranild.

Bedrog?

Kongen.

Til Kiærlighed.

Ranild.

Den følte hun

Frivillig for jer vist.

Kongen.

Hun blev ved mig

Ulykkelig. Ufskyldighedens Tab

Den Arme bragte til Fortvivlelse.

Dg aldrig vandrer jeg en Aa forbi,

Hvor Pilens Grene ned i Vandet hænge,

For jeg maa tænke paa den stakkels Gundvar,

Der drukned sig en deilig Maanskinsnat

I Gudena.

Ranild.

Det skulde hun ladt være,

Det var en daarlig Overilelse.

Hun selv var i sin slette Skiebne Skyld.

I havde sørget nok for hendes Fremtid.

Kongen.

Der gives, Ranild! et Slags Sværmeri,

Fiint, yndigt som Auriklens Blomsterstov —

Som du ei kiender; jeg har næsten glemt det.

Men Gundvar viser stundom mig i Drømme
 Sit Dødningsansigt, som jeg hende saae,
 Da draget op af Bølgen hendes Liig
 Paa Græsset laae, strakt i Violerne.

Agnete kommer ud af Huset med en Kande Biin og to Bægere,
 som hun sætter paa Bordet.

Kanild.

Der kommer vor Bertinde, byder os
 En Lædsfedrik. Hun har vel hørt, vi kom,
 Og bringer os, hvad vi behøve, før vi
 Forlange det. — Det er en deilig Qvinde.

Kongen.

Det lader til det. — Drik, og skynd dig flux
 Paa Bakken op, og blæs af alle Kræfter,
 At Følget høre kan dit Giallerhorn.

Kanild.

J vil dog ei, jeg blæse skal som Heimdal
 I Ragnarok, da Guderne blev dræbte?

Kongen.

Blæs! Saa gjør du dog Nytte med din Blæst.
 Jeg længes efter Eventyrets Ende.

Kanild affides.

Ulykkelige Konge! det faaer Ende,
 Før selv du aner det; af, alt for tidligt.

Gaaer.

Kongen til Agnete, som nærmer sig.
 God Aften, smukke Barn! Er du Bertinden
 I dette Skovhuus?

Agnete neier.

Eders Naade! ja.

Kongen.

Du kiender mig?

Agnete.

Hvo kiender ikke Kongen?

Kongen.

Saa lad mig ogsaa kiende dig! Kom mig
Lidt nærmere! Mit Syn er noget kort.
Min Kammermester siger, du er deilig.
Saa velskabt Qvinde paa saa eensomt Sted?
Det aldrig gaaer naturligt til. Du er
En Ellepige vist, men af de gode,
Du er ei huul, naar du mig vender Ryggen.

Agnete rækker ham et Bæger.

Jeg bringer eder her et Bæger Viin;
J trænger til at lædskes efter Jagten.

Kongen.

Al, Livet, Barn! er en forgieves Jagt. —
At lædskes? Ja! Men Vinen drak jeg nys;
Hvis du vil lædskes mig, giv mig et Kys!
Vend dig ei bort! Hvi skiuler du dit Ansigt?

Agnete.

Hvad Kongen onsker, bør hans Undersaat
Ei negte ham — i Tugt og Erbarhed.

Kongen smilende.

Forstaaer sig.

Bil kysse hende, men da han kommer hende nær, og seer
paa hende, viger han tilbage, og siger forfærdet:

Christ! Maria!

Agnete leer.

Seer jeg da

Saa hæslig ud, at J blier bange for mig?

Kongen.

Nei! du er deilig — alt for deilig — ligner
En anden Skionhed — som ei meer er skion.

Agnete.

J mener Gundvar vist, min stakkels Søster?

Kongen.

Du — alle gode Helgne — hendes Søster!

Agnete munter.

Bryd eder ei om det! J troer maaskee,
Jeg hader jer, fordi J lokked Gundvar?
Nei, Eders Naade! jeg har meer Forstand.
Den gode Gundvar var en stakkels Løsse;
Det skulde været mig, jeg havde vist
Ei druknet mig for det. — Smag nu min Biin!

Kongen.

Du smiler til mig, men du smiler fælt.

Agnete.

J er en Skielm, Herr Konge! Bliv ei vred!
Jeg er en Landsbypige, jeg forstaaer
Mig ei paa Hoffets Hoviskhed. Dog høre
Vi her i Gensomheden Get og Andet,
Og jeg har meget hørt, fra den Tid af
J daared Gundvar. Ganske nylig har
J atter været jo paa Spil, Kong Grik!
Hos Marskens Hustru.

Kongen.

Jeg forsikrer dig,

Hun er uskyldig.

Agnete leer.

Som min Søster Gundvar;

Ei sandt? Drik nu!

Kongen.

Jeg drikker ei din Biin.

Du stirrer paa mig som et Spøgelse.

Est du ei Gundvar selv, der kommer for
At varsle mig?

Agnete.

O, hvilken Døvertro!

J vrager Binen?

Seer ud af Scenen.

Der er Ranild Johnson

Tilbage; han har hidblæst sine Benner.

Hans Kinder, synes mig, er lagt paa Blegen,
Fra sidst han var her. — J vil ikke smage
Min Biin?

Kongen.

Din Gift!

Agnete.

Saa faaer J neppe Biin

At smage meer. God Nat, Kong Erik Glipping!

Nu falder Bingen snart af Sommerfuglen.

Nu er den smukke, lyse Dag forbi.

Den var kun kort, skiondt en Skærsommerdag;

Ufrugtbar, skiondt den ikke mangled Sol.

Men Regnen mangled af et trofast Hierte,

Dg uden den kan ingen Blomster trives.

Dog — til en Gravfrands findes vel en Blomst.

Hun gaaer ind i Huset.

Ranild kommer fortvivlet.

Min Konge! red jer, mens det end er Tid.

Brider sine Hænder.

Uk, hellige Jomfru! det er alt for silde.

Omringt er Huset, eders Hest opdaget.

Maaskee kan J dog smutte bort endnu —

Dg skiule jer — hist i den Høstak der.

Kongen.

Glendige! hvor vover du at giøre
Din Konge flige Forflag? Emutte bort!

Ranild.

Fra Døden!

Kongen.

Lad den komme! Den skal finde
Mig, som i Livet.

Ranild græder.

Jeg Ulykkelige!

Man har forført — bedraget — tvunget mig.

Kaster sig fortvivlet paa Knæ.

Tilgiv mig! — J, som var saa god imod mig!
O, Gud! det knuser mig.

Kongen.

Du har forraadt mig?

Ranild.

Man har betient sig af min Svaghed, Herre!
Min flygtige Brede. — Hjertet er ei ondt
J mig, det jeg forsikkrer jer. — O, fly!
Jeg selv skal hielpe jer.

Kongen.

Du falske Riding!

Til Skændsel, som du hielper til mit Mord.

Ranild.

See mine Taarer!

Kongen.

Ja, du græder godt.

Hvis Uskyld saae din Graad, da vilde den
Herefter altid staae med tørre Dine. —
Ravn mine Mordere!

Ranild.

O, der er Mange!
Jacob af Halland fører dem.

Kongen.

Det tænkte

Jeg nok.

Ranild.

Marss Stig.

Kongen.

Der lyver du igien.

Ranild.

O, gid jeg loi! Som Munke komme de;
Og der er ogsaa Munke mellem dem.
De synge Requiem — jert Requiem.
De vandre hid, som til Begravelse.
Liigkiste føre de i Toget med;
At — eders Kiste, Herre!

Man hører Sang udenfor.

Kongen.

Vel betænkt!

For Noget Noget! tænke de; det er
Det Mindste, man kan give den, man røver
Sit Liv og Rige.

Ranild.

Mig befalte de

At forberede jer paa dette Tog
Som en sædvanlig Jordefærd fra Klostret
Til Kirkegaarden.

Kongen.

Godt!

Ranild.

O, skiul jer, Herre!

Kongen drager sit Sværd.

Biig fra mig, Satan! eller dette Sværd
Skal jage dig til Helved.

Ranild.

O, mit Hierte!

Jeg holder det ei ud. — Jeg laae paa Hiulet,
Jeg forudseer min græbskelige Skiebne.
Jeg flyer, som Rain; men jeg undflyer ei
Den fæle Steile, skiondt den staaer saa stille.

Flyer.

De Sammenboorne komme langsomt i Sorgeoptog, med sorte
Munkekapper over Harniskerne og Hætter over Hielmene.
De synge Requiem, og omringe Kongen i en Halvkreds.

Kongen med det dragne Sværd i Haand.

Her stander altsaa Riget — som endnu
Kan tale; her staaer Epøgelsset, som alt
Før Døden med sit Blik forfærder jer.
Ihi hvis ei Munkehætten skiulte feigt
Hvert Ansigt, læste jeg den blege Skræk
I mangen, end ei reent forhærdet Synderb,
Der lod sig lokke til Misgierningen
Af ham der henne med den lille Siæl.

Peger paa Grev Jacob.

Grev Jacob kaster Munkekappen, og drager sit Sværd; de Andre
giøre ligesaa.

Kongen.

Min egen Jordefærd oplever jeg,
Dg holder ved min Hensart Talen selv.
Dog ingen Sørgetale — nei, ved Himlen!
Men Sorg vil som et fulsort Tæppe bredeB,
Naar jeg er død, ei over denne Kiste,
Men over Danmark. Angst og Anger snart

Vil væve Tæppet; Skam vil dyppe det
 I Nattens Farver, og mit Folk vil græde,
 Naar man opdager dette Kongemord.
 Saa støder til! Her staaer jeg. — Dvæler I?
 O, saa blev ikke Trostabsfunken slukt
 I hvert et Bryst, som dækkes haardt af Staal;
 Saa har jeg Venner iblandt Fienderne.
 Saa vender eders Glavind fiækt mod ham,
 Den Niding, som forførte jer! Jeg selv
 Vil gjøre første Skridt.

Han hugger ind paa Jacob af Halland.

Jacob.

Til Graven, Grik!

Han raaber til de Andre, medens han fegter med Kongen:
 Nu mindes eders Ed, og lader jer
 Som svage Børn ei daares af hans Ord!

Kongen omringes, og stødes ned.

Mark Stig styrter ind med sin Skare.

Stig.

Til Hielp! til Hielp! Beskytter, redder Kongen!

De Sammensvorne fløe, Kong Grik bringes frem paa Stuepladsen.

Stig griber Kongens Haand.

O, han er myrdet, og jeg kom for silde!

Kongen lægges ned.

Unyttig var min List, og min Bedrift
 Vil staae i Krøniken som Brændemærke.
 Hvad hjælper her Undskyldning? Man vil troe,
 Jeg lyver. — Men min Stolthed er ei dræbt;
 Den ei nedlader sig til Selvforsvar,
 Jeg skylder Ingen Regnskab, uden dig.
 Lad dem miskiende mig, fordømme mig!

Jeg iler fra et opbragt Fædreland
Til Norges Fjeld, og er igien mig selv.

Betragter Kongen.

Her gif der meget Godt til Grunde for
Et alt for sandseligt, blødt Sværmeri.
Hvad havde Erik været for os Mænd,
Hvis Qvindeffionhed ei ham havde daaret!
En ægte Ridder, et oprigtigt Hierte,
Et fløgtigt Hoved — og en Folkeven.

Knæler, og griber Eriks Haand.

Far hen i Fred! O, Erik! havde du
Dog levet blot endnu et Dieblif,
At høre Sandheden. Alverden maatte
Da gierne troe om Stig, han var en Morder,
Naar du ei troede det.

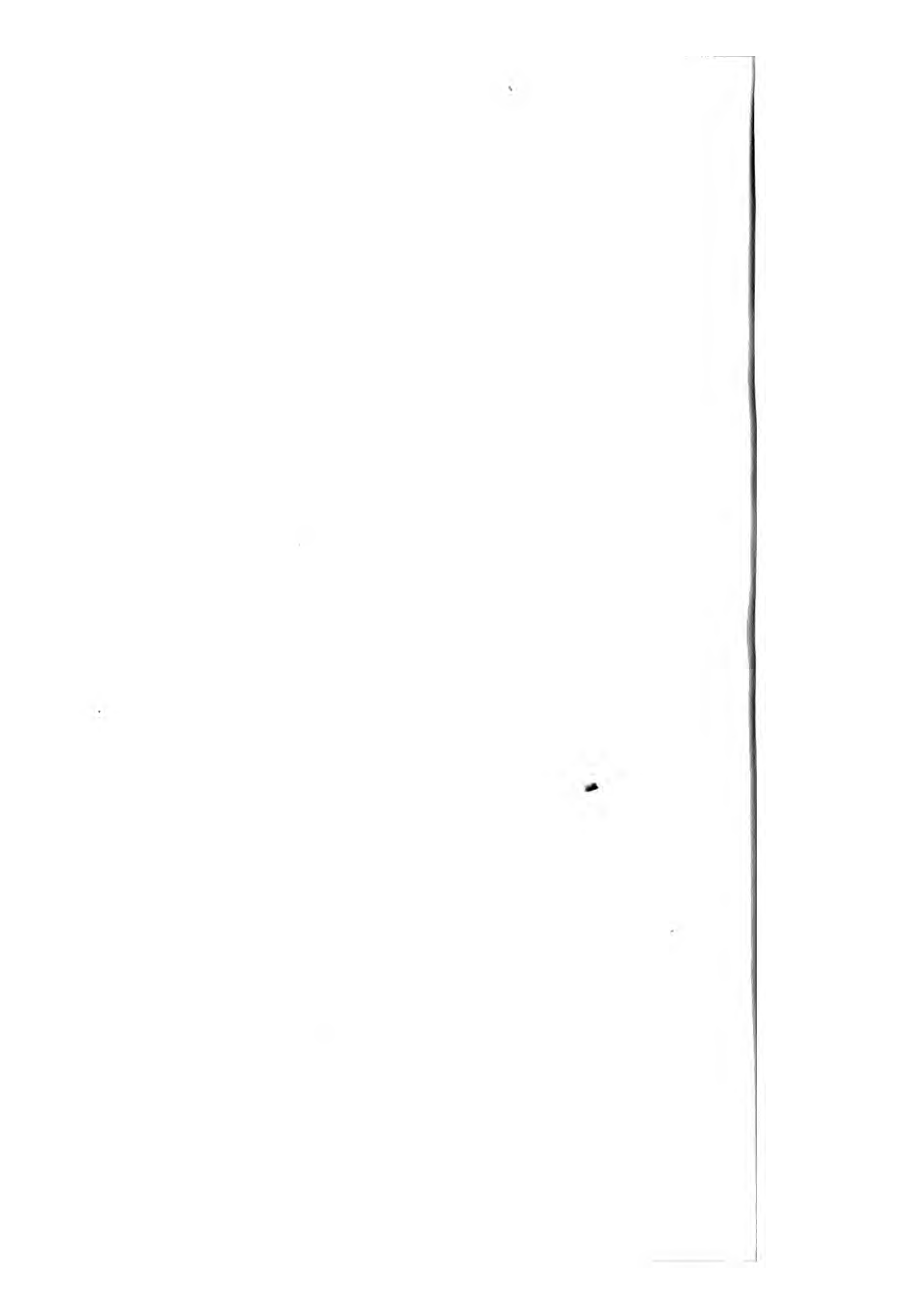
Erik

aabner Diet, smiler til ham, trykker hans Haand, og siger venligt:

Jeg troer det ei.

Doer.

Landet fundet og forsvundet.

Et nordisk Heltespil.

Personerne.

Hier Ægir, Havets Gud, Prolog.

Biørn Asbrandson.

Thuride Snorresdatter.

Steen, Biørns Staldbroder.

Thorkil Eigilsson.

En Svend.

Biørn hiin Unge.

Halsdan Gamle.

Sigmund.

Flere Islændere.

Didrik, } Erælle.
Leif, }

En Flok Vilde.

Prolog.

Hler Egir, i Harnisk af Solvskæl, med Koralkrone, Tangskæg
og Baadshage.

Hler Egir seer J, gamle Nordens mægtige Gud;
Dg Gud endnu, thi Guden findes ogsaa der,
Hvor sløvet Blik ham seer ei meer. Min Kongestol
Ei blot paa Hlesø reist jeg har, men trindt omkring,
Hvor Bølgen fraader i vilde Skum paa Kyst og Fjeld.
Mig var det, som i fordums Tid Vikinger drev
Til alle Strande; som ad Rhinen, Seinens Flod
Dem hialp til herlige Seiervinding. Mig det var,
Der drev til Jøland tappre Skares ædle Slægt,
Da Gorm, og Harald, Erik Nordens Riger tvang;
Mig var det, som paa svage Plankers møre Bræt —
Beiviser var endnu ei Biergets Tryllenaal, —
Drev Nordens Helte, hen ad skummende Bølgeryg,
Jøland at finde, Grønland med sit Straalefjeld.
Men ei til Jis blot, længer ned jeg viste dem,
At træffe mere sydligt Land, hvor Druen groer.
Dg længe før Columbo vandt Opdagerroes,
Fem hundred Aar forinden, lærte Nordens Mænd
Af Egir Bei til Verdens endnu skjulte Deel.
J tykke Taager hyllet længst min Ære stod —

Den Skiebne deelte jeg med Thor, med Odin selv;
Dog — Jordens hellige Levekraft kan ei forgaae,
Og Tiden skjuler Sandhed kun en stakket Tid.
Nu veed Heimskringla meer om gamle Nordens Færd;
Dets Guder blomstre friskt igien i Skjaldeqvad,
Og vor Bedrift har Mimers Børn i Kilden læst.
Hvad Urdur saae, forkynder atter Varandi,
Og Skuld skal hævde søsterlig den gamle Ret.

Seer her et Billed af den Helte-Hyrdeslægt,
Der fandt det skionne Viinland, som igien forsvandt!
Men ei forsvinde skal den Roes i Fremtids Bog,
Der vel tilkommer Fædrenes Opdagersfærd —
Og Freias Magt. Thi Hiulet driver Elskovs Diis
I mange Ting, og Hiulet ogsaa drev hun her.

Første Handling.

En Hjal hos en rig Bonde paa Island.

Vindveslugerne i Baggrunden ere borttagne, saa man seer Havet.

Biørn Asbrandson. Thuride.

Biørn.

O, fiære Hjal! mit Die seer dig glad igien.
Lidt mindre vistnok nu, end før, da jeg som Dreng
Halvvoxen sad; da dobbelt stor du tyktes mig.
Da kiendte jeg saa lidt endnu til Verdens Areds;
Men Fædrenes Bedrifter stod mig straalende.
Naar gamle Thiodolf forelæste Bøluspa,
Greb jeg besjælet, med alt hærdet Drengahaand,
Høisædets Stolper, hvor, ved Knivens kunstige Enit,
Thors, Odins Billeder pryde Knappen; Stolperne,
Min Stammefader Ingolf kasted fra sit Skib,
At finde det ham af Guderne bestemte Land.
Her sad den store Vinterfære lyttende
Til gamle Sagn —

Thuride.

O, Biørn! det gjør den tidt endnu.

Men ei blot Oldbedrifterne vi glædes ved,
Men Nutids. Island feirer gierne Glædesfest,

Hvergang tilbagevender tro, vidtfarne Søn.
 Dg længe ventede vi dig, Biørn, navnkundig alt
 Som Skiald og Helt, før du forlod os! Lampen her
 At tændes ved Midsommerstid behøver ei;
 Men seent i Aftensvalingen forsamles vil
 Den hele Bøigde, lyttende til dit Reiseqvad.

Biørn.

Ja, meget vistnok eder jeg fortælle kan.
 Vidforle har man kaldet mig; thi Brødrene
 Paa Sicilei jeg giested, i Dublin jeg var,
 I Bretland, Danmark, Norge.

Thuride.

Bytte rigeligt

Du vandt paa disse Tog. Hvad bærer der din Arm?
 En Guldring?

Biørn.

Ja, Thuride! dette Tryllemalm,
 Som frister Jordens Børn til Blodsudgydelse.
 Før bar jeg to.

Thuride.

Har alt maaskee paa fremmed Kyst
 En Brud den anden vundet?

Biørn.

Jeg er Brudgom ei,
 Forlovet ei; dog blev ei derfor Hiertet frit.

Thuride.

Hvorledes misted du da, Biørn! den anden Ring?

Biørn.

Jeg misted ei, jeg gav den bort.

Thuride.

Til hvem?

Biørn.

Det veed

Jeg ikke selv.

Thuride leer.

Giest Blinde! taler Gaader du?

Biørn.

Let kan jeg løse Gaaden dig med korte Sagn:
 Paa Havet traf engang en mægtig Viking mig;
 Mit ene Skib kun stod sig slet mod Bendens tre,
 Og vist han havde fanget mig og solgt som Træl,
 Hvis pludselig til Hielp mig ei — ham sendte Thor —
 En Landsmand did var kommen. Skibet kiendte jeg
 Af Billedstavnen; Taagen ei forundte mig
 At see min stolte Redningsmand, som søgte bort
 At smutte fra sin Roes, sin Tak. Dog lyktes mig —
 Jeg kaster godt — at verpe Ringen paa hans Dæk.
 Han tog den op, jeg saae hans Haand udstrakt med den,
 Og Hovedet, med Hielm og stærke Loffers Pragt,
 Tilvinkte mig; saa svandt han.

Thuride.

Selsomt!

Biørn.

Slige Ting

Paa Eventyr os hænde tidt. Men, vene Mø!
 Mig gaaer det Bøggur modsat, hos den danske Hrolf:
 Den ene Arm sig skammer over gyldne Pragt,
 Som broderligt den offerer med den anden ei;
 Den gavmild være vil, som hiin.

Thuride.

Hvad mener du?

Biørn.

Jeg mener, at jeg byde vil, Thuride! dig,

Min Pleiesøster, fæd fra spæde Barndomstid,
En Gave, hvis du Gaven ikke stolt forsmæder.

Thuride.

Du har vel nok af slige Ringe?

Biørn.

Fleer end den;

Dog bød ei Biørn Thuride Ringen, var den ei
Hans bedste Emykke.

Thuride kæmpende med sig selv.

Gode Biørn! jeg takker dig —

Vil ei med Afslag, Pleiebroder! frænke dig.

Det være skal — min Brudepynt.

Biørn forfærdet.

Din Brudepynt?

Thuride ængstelig forlegen.

Jeg bøier og udvider den, den holde skal
Mit Hovedhaar om Jæsen. — Tak endnu engang!
Nu Davren jeg berede maa til Episetid.

Hun hilser ham venligt, og skynner sig ud.

Biørn stirrer længe taus efter hende.

Det var et Lyn fra ufornodet Tordensky,
Der sneg sig over Hovedet mig, som kulsort Grif,
I lysblaa Luft, og traf — men ikke dræbte mig.
Og lamme skal det heller ei det trufne Bryst.
„Min Brudepynt!“ Det Ord forandrer alle Ting.
Naar sydlig Glæde gjøgled, og forlystet mig
I Sicilei og Belskland — stedse tænkte jeg:
Det var Alt andet hiemme, da paa Jøland du
I Hallen hos Thuride sad; og bedre blier
Det først, naar du hos hende sidder der igien.
Naar jeg for Danerkongen sang — han hædred mig,
Han gav mig disse Ringe, der igien forsvandt;

Naar høit i Gal han satte mig, da tænkte jeg:
 Det var Alt andet hjemme, da paa Jøland du
 I Hallen hos Thuride sad; og bedre blier
 Det først, naar du hos hende sidder der igien.
 Naar Adelsstein mig viste Bennesalighed,
 Fordi min Hedningharpe klang til Christendom,
 Hift i det Land, min Bedstefader brat forlod,
 Fordi han stolt foragted Haralds Gnevold —
 Sang jeg dog tidt om Aftnen, naar jeg ene stod:
 Det var Alt andet hjemme, da paa Jøland du
 I Hallen hos Thuride sad, og bedre blier
 Det først, naar du hos hende sidder der igien.

Steen kommer.

Biørn.

Fostbroder! est du der?

Steen.

Dg, Biørn! det undrer dig?

Forundres burde meer du over, Steen ei var
 Et Dieblif, hvor Biørn er; han er dog dit Lam,
 Det veed du nok, og du — du est hans Klokkesaar.

Biørn.

Biørn er ei Saar; og est du Lam, da synded du
 Hardt mod Naturen, naar som Ulv du Lammet beed.

Steen.

Du est lidt vranten, skøndt du hyfler Munterhed.

Biørn.

Jeg er ei Hyfler.

Steen.

Nei; men du est trættefær.

Biørn rækker ham Haand.

Tilgiv din Ven!

Steen.

Hvad fattes Bennen?

Biørn.

Ben! — en Brud.

Steen.

For første Gang din Mund mig ytrer slikt et Savn.

Biørn.

Min Mund fortaug, hvad Hiertet daglig sladdred om.

Steen.

Saa lidt man stole kan paa Bens Fortrolighed!

Biørn.

Med omme Længsler ei man plage skal sin Ben.

Dg nu — nu vil jeg heller ikke kiede dig

Med langsomt at fortælle dig, hvordan mit Haab

Om ung Thurides Elskov — før en Diamant —

Forsvandt i Dag som Dug for hendes Morgensol.

Nei, glæde dig, Føstbroder! vil jeg tværtimod;

Thi nu har din, nu har min Attraa lige Meed.

Før hiem vi drog, du foreslog mig, først at gaae

Paa Eventyr, Opdagerreiser: Skionne Land,

Af Leif og Thorfin fundet alt — hvor Binen groer —

Beboet alt, men forstyrret af den onde Qvind,

Af Freiadiis, der som til Spot bar dette Navn —

Ulykken, troer jeg, kommer meest fra Qvinderne.

Steen.

Et spædt og nyfødt Barn er, Biørn! dit Qvindehad.

Thuride, tænkte jeg dog vist, var from og god.

Biørn.

Det tænkte jeg med; men man kan bedrage sig.

Steen.

Dg hvormed har Thuride da bedraget dig?

Gav hun sit Ord?

Biørn.

Nei, Steen! men hun mig gav sit Blik;
Dg bedre taler Diet Elskovs Sprog, end Ord.

Steen.

Utydeligt er Sproget; det ei negtes kan.

Biørn.

Som alle Sprog for den, der ei har lært dem ret.

Steen.

Sprogmeesterinde blev dig da den Venes Blik?

Biørn.

Spøg ei! Jeg er til Spøg ei stemt. Men ynder du
Endnu din Ven, saa følg mig; thi med Elskovs Lab
Mig Venfjabs vilde vorde vistnok alt for svart.

Steen.

Frygt ei for det!

Biørn.

Du følger mig?

Steen.

Til Fensal ei —

Usalig Elskov finder jo sit Gimle luft;
Men — dersom det kan trøste dig — til Jothunheim.

Biørn.

Du est en ærlig Ven, det veed jeg: Spøgen fun
Du vikler som et Bindsel om din Broders Saar.

Steen.

Hvo er Thurides Brudgom?

Biørn.

Det er ikke mig,

Det er mig nok; og mere fik den Glende
Mig ikke sagt. Gaa, Steen! og giv Befaling til,
At Skibet ikke lenses, men at tværtimod

Alt klart er inden Borde til en Atterfart.
Vi reise bort endnu i Aften.

Steen.

Alt saa snart?

Biørn.

Jeg vil ei holde Faklen til den Bryllupsfærd.
En ordknap Afsked tager med Thuride jeg.
Der kommer hun tilbage.

Steen.

Vel, din Billie flee!

Gaaer.

Thuride kommer.

Biørn gaaer hende raak i Møde.

Vel, at jeg træffer ene dig engang endnu.
See, hvad jeg har at sige dig, er hurtig sagt;
Dog onsker jeg til Svaghedens Bekiendelse
Fleer Bidner ei, end dig — og rigtigt estertænkt,
Est du maaskee alt Gen for mange.

Thuride.

Du est vred.

Nys var du mild; hvad har saa hurtig omkæbt dig?

Biørn.

En Troldmand; Lofe, tænker jeg, der blev saa glad,
Dengang skion Freia laante ham sin Falkehæm.

Thuride.

Jeg ei begriber —

Biørn.

Du begriber Alting let,
Og det, hvorum du spørger mig, det veed du alt.
Min Svaghed har du længe kiendt; jeg kiender den
Først nu. Hvis Overraskelsen lidt ærgrer mig,
Er det et Under?

Thuride.

Biørn!

Biørn.

Du veed, jeg elskte dig.

Jeg sagde dig det ei, og deraf vidste du
 Det allerbedst. Mit Blik har talt. Dit Die løi —
 Tilgiv, Thuride! Venlige! Jeg misforstod
 Dit Die, som saa fiærligt seer — paa alle Folk.

Thuride.

Du mig fornærmer.

Biørn.

Bed mit Sværd, det vil jeg ei.

Tilgiv min Svaghed, Dphav til min Svaghed du!
 Og blot mig ei for Andre.

Thuride.

Biørn! miskiend mig ei.

Biørn.

Nei, nei, Thuride! Biørn skal ei miskiende dig.
 See, taabelig er Skialden, som indbilder sig,
 At finde sine Drømmes skønne Billeder
 I Birkeligheds ynkelige, magre Land,
 Hvor Bredens Biergild, Egennyttens Winteris,
 Som her paa Den, kue Livet veylende.
 Hvad er en Mo? hvad er en Datter? — Freias Barn?
 Nei! Freia selv er kun et luftigt Drømmetant,
 Men Datteren — en Deel kun af sin Faders Bo,
 Som sælges, tuffes, som hans Faar, ved Giftermaal.
 Hvem har din Fader solgt dig til?

Thuride.

Krænk i hans Grav

Min Fader ei — min Moder ei! Hun lærte mig
 Med egen Bandel lydighærlig Datterpligt;

Dg villig skienkte jeg min Haand den Mand, min Faer
Bestemte mig.

Biørn.

Dit Hierte?

Thuride.

Det forlangtes ei.

Biørn.

Dg Ingen fik det? Ei din Brudgom?

Thuride.

Beilet har

Han ved min Fader; ved min Fader fik han Ja.

Biørn.

Thor være priset! Altsaa du ei elsker ham?

Thuride.

Men Troskab har jeg lovet ham — og er ham tro.

Biørn.

Saalænge som han lever; det ei dadles kan.

Hvad hedder han? Har han et Navn?

Thuride.

Et lidet ei:

Den tappre Thorkil Egilsson; paa Bifing nu.

Vi vente ham hver Dag igien.

Biørn.

Det glæder mig.

Jeg strax skal hilse paa ham. — Hør, Thuride! nu,
Hvad ærligt og hvad ligefrem jeg tilstaaer dig.

Jeg ærgred mig, fordi jeg troede taabelig,

At jeg dit Blik, din Hu saa længe misforstod.

At sukke for en Mø, der aldrig loved mig,

Var Daaredaad, og skammeligt for Ingolfs Æt.

Men nu forstaaer jeg dig først ret: du elskte dog.

Men Skialden, der i Sværmeri drak Freias Lust

Som bedste Mundgodt, fandt sin Gld for himmelsk reen,
 Til at den skulde brænde fra en jordisk Spaan;
 Jeg gif, og efterlod dig ei Forpligtelser,
 Og hvad der i mit tause Hierte sig tildrog,
 Det skulde jeg, og da din Fader vilde det,
 Du rakte fremmed Ungersvend din Liliehaand,
 Den Haand, som Skialden ikke greb til rette Tid.
 Er det ei saa?

Thuride.

Saa er det.

Biørn tager hendes Haand.

Nu jeg griber den.

Thuride.

Hvad vil du?

Biørn.

See, din drømte Egegylldighed
 Forjog mig nys, og brat jeg gav Befaling til
 At Skibet, som i nære Fiord jeg efterlod,
 Skal atter klares. Klart var dengang Sindet ei;
 Men nu er Sindet klart, og god min Ankergrund:
 Jeg bliver. Alting gaaer den gamle, lystige Gang.
 Med dette Sværd jeg møder Thorkil Egilson,
 Og han er Mand for tappert at forsvare sig.
 Saa rulle Dødens Tærninger i Hierneskal
 For den, som falder; Freias Roser — endnu meer:
 Thurides Roser — skienkes den, som vandt. — Farvel!
 Farvel saalænge, Brud! Jeg kalder dig min Brud;
 Det est du dog i Hiertet, enten saa paa Jord
 Jeg Haand dig rækker, eller hist i Freias Sal.

Gaaer.

Thuride.

Hvor kan dog Skialden skue dybt i Hiertet ind!

O Lykke, som saa let, hvis du det vilde selv,
 Lyksaliggjøre kunde Jordens Skabninger!
 Hvi dog forvandles du saa tidt til Skiebnetrold?

Gaaer.

Thorkil Eigilsson lister sig sagte ind.
 Det lyktes mig; jeg smutted ind umærkeligt.

Biørn følger ham.

En fremmed Mand sig sniger ind ad Husets Dør?

Thorkil.

Hvad seer jeg der? Biørn Usbrandson! Velkommen hjem!

Biørn forundret.

Ha — vel mødt, Thorkil Eigilsson! fra Ledingstog.
 Tilgiv, jeg strax ei kiendte dig! Jeg veed det nok,
 Du kom som Brudgom; du est hjemme, Berten her.
 Men — tilgiv mig den Lignelse — hvi sniger du
 Som Tyven dig forsigtig ind ad Husets Dør?

Thorkil.

Det har sin Aarsag, Biørn! Du maa ei røbe mig.
 Jeg overraske vil min Brud.

Biørn.

Thuride?

Thorkil.

Ja!

Biørn.

Og frygter du da ikke for, hun døer af Skræk?

Thorkil.

Det har vel ingen Nød; endskiøndt jeg vel har hørt,
 At stundom ogsaa Glæden kan slaae Folk ihjel.

Biørn.

Glad vil hun sikkert vorde.

Thorkil.

Ja, det haaber jeg;

Thi dobbelt rig tilbagevender Thorkil, Biørn!
 Og Rigdom dog, næst Tapperhed og Sundhed, er
 Vor bedste Velstand.

Biørn.

Skionheden forglemte du.

Thorkil.

Skionhed er Biting.

Biørn.

Denne Biting elsker du

Dog i Thuride?

Thorkil.

Var hun ei af gammel Byrd,
 Og eied hun ei Gaarden, rig paa Mark og Fæ —
 Saa var vel Thorkil gaaet hendes Huus forbi,
 Og havde bankt som Beiler paa en anden Dør.

Biørn.

Det egentlig var Fæet da, du beiled til. —
 Men siig mig, Rige! hvordan blev du rigere?
 Var du i Biinland, hentede du Klenodier der
 Fra mere frugtbar, solbarsydlig Blomsteregn?

Thorkil.

Jo, Biin og Blomster! det var vel sliig Reise værd.
 Jeg foretrækker Ol og Mundgodt langt for Biin;
 Det er en alt for langsom Fart til Rusen, Biørn!
 Med Ol og Miød did seiler jeg for fulde Seil.

Biørn.

Hvorhen drev da Fornuften dig?

Thorkil.

Til nordligt Hav.
 Fra Skrællinger jeg tog en Mængde Rensdyrsstind.
 En Fiende jeg paa Havet traf, som var mig værd.

Biørn.

Beskedne Thorkil! nævn hans Navn.

Thorkil.

En Kæmpehval,

Som fra mit Skib — ei nær saa stort, som Dyret selv —
Jeg lykkeligt og dybt dog med Harpunen traf.

Biørn.

Dg nu du kommer, tranberiget, hjem til Dit,
At holde Bryllup. Freia! hvilken Lampepragt.
I Hallen jeg i Vanden seer Tranlamperne
Til Fæsten blusse.

Thorkil.

Dersom du vil dandse med,
Da est du indbudt.

Biørn.

Dandse med dig? Ganske vist,
Det vil jeg, Thorkil Gsigilson! en Vaabendands.

Thorkil.

Tal tydeligt! Jeg ei forstaaer dit Skialdesprog.

Biørn.

Saalidt som Viin og Blomster og som Skionheden.
Vel, Thorkil Gsigilson! jeg taler tydeligt:
Jeg elskte, før jeg reiste bort paa Vikingstog,
En Mø — jeg veed det, Kiærlighed foragter du,
Som Skialdeqvad, som Skionhed, Viin og Blomsterne —

Thorkil.

Enhver kan være god for sig. Du est en Helt;
Mig nok. Dit Snurrepiberi behold for dig!

Biørn.

Godt nok! men Noget af mit Snurrepiberi
Vil du beholde.

Thorkil.

Jeg?

Biørn.

Mit Hjertes Halvedeel.

Thorkil.

Nu taler du igien forblommende Skjaldesprog.

Biørn.

Thuride, Snorres Datter. Det var tydeligt.

Thorkil.

Min Brud?

Biørn.

Min var hun, hvis jeg havde friet, som du,
Til rette Tid; men, hvad du har med Wiisdom sagt:
Nødvendige Velstand kræves — og den mangled mig.
Nu har jeg ogsaa Velstand, men — du har min Nø.

Thorkil.

Og altsaa —

Biørn.

Thorkil! maa du tage Livet med;
Thi mens jeg lever, ægter ei den Vene du.

Thorkil.

Det i mit Bryllup gjør ei lang Opsættelse.

Biørn.

Du altsaa tager gierne mod Udfordringen?

Thorkil.

Ja, det forstaaer sig. Du est jo en tapper Mand;
Hvor kunde jeg forsmaae din Kamp og negte dig
Den Billighed?

Biørn.

Du seer det, jeg er nødt dertil;
Thi med det Gode Bruden vist afstaaer du ei.

Thorkil.

Nei, deri har du ganske Ret.

Biørn.

En Holmgang er

Nødvendig altsaa.

Thorkil.

Hvorfor Holmgang? Paa vor D

Er Kroge nok, hvor Ingen os forstyrre kan.

Jeg gaaer kun bort et Dieblif, og henter først

En Gave, som jeg skienke vil min Fæstemø.

Biørn.

Til Afsted!

Thorkil.

For et Dieblif.

Biørn.

Det længste Liv

Er ikke meer.

Thorkil.

Hver haaber Lykken.

Biørn.

Uden det

Ei Modet trives.

Thorkil.

Ganske vist!

Biørn.

Jeg skynder mig

Paa Skibet ud, at give mine Folk Bescd,

For strax igien at møde dig. Ræk mig din Haand!

Ei hader jeg den Mand, som Skiebne's Lune vil

At jeg i Dag paa Liv og Død skal kæmpe med.

Du hader heller ikke mig?

Thorkil.

Nei, frie mig Thor!

Man gierne gode Venner være kan, fordi
 Man brækker Halsen paa hinanden. Lad os gaae!
 Vi følges end i dette Liv et Stykke Vei.
 Vel, at Thuride var ei her i Hallen strax;
 Samtalen havde neppe hun saa rolig hørt.

De gaae ud af Huusdøren.

Thuride

kommer takkefuld, med Armsbaandet i Haand, ind ad den indre Dør.

Alt fra jeg var en liden Mø —
 Han hjalp mig Blomster sanke —
 Paa denne fjerne Nordens D
 Var Biørn min stadige Tanke.

Dengang han drog i Verden ud
 Paa Skibets farlige Planke,
 Jeg bad for ham, skøndt ei hans Brud;
 Han var min stadige Tanke.

Da bort min Fader gav min Haand —
 Jeg frygted Sværdene blanke —
 Thorkil fik Løftet; men du, min Mand!
 Biørn var din stadige Tanke.

Dog nu en Tvekamp forestaaer,
 Dg høit maa Hjertet banke;
 Men — hvo der ogsaa Seier faaer —
 Biørn blier min stadige Tanke.

Dg er imod mig alle Ting,
 Dg skal jeg ene vanke,

Jeg eier dog med den gyldne Ring
Min fiære, stadige Tanke.

Jeg giemmer den her i dette Skrin —
Maaskee min Glædes Skranke.

Jeg lægger dig ved min Liigsærks Liin,
Min fiære, stadige Tanke!

Sun giemmer Armbaandet i sin Kiste.

Thorkil Eigilsson kommer.

Hil, sæl, Thuride! her er Thorkil Eigilsson,
Din Fæstemand, som hilser dig med Venlighed.
I Morgen alt vi Brudefolk til Lunden gaae.
Jeg har besørget vel mit Huus, og lover dig,
At ingen Hustru boe skal i en bedre Gaard.
Dg Alting skal jeg kobe, hvad du peger paa;
Thi rig jeg er. Thuride! du, du est mig fiær;
Skiondt — sværme giør jeg ikke for dig, fiender ei
Den Elskovsruus, der dunster bort om et Par Aar.
Jeg truffet har en Ungerfvend, som elsker dig.
Han faaer dig ikke; haabe tør jeg ogsaa vel,
Du deler ei hans Sværmeri?

Thuride.

Jeg lovet har
Min Fader, jeg vil ægte dig. Paa Gøttenseng
Han lod mig igientage Løftet — Løftet, som
Ei Igientagelser trængte til — du fik det alt;
Dg Løftet er mig helligt.

Thorkil.

Nu, det er mig nok.
Biørn er en Skiald, en fager Evend, din Ungdomsven;
Naturligt, at du ynder ham. Min Nidfiærhed

Han vækker ei. Du seer i Dag ham sidste Gang;
I Morgen staaer vort Bryllup.

Thuride.

Est du alt saa vis

Paa Seiren?

Thorkil.

Ja! Men før jeg gif til denne Kamp,
Jeg maatte sige dig Goddag og skienke dig
Endnu en Fæstensgave.

Stryger sit Ærme op, og tager en Ring af Armen.

Denne gyldne Ring,

Tag den, Thuride! det er reent og ægte Guld.

Thuride forundret.

Hvad seer jeg?

Thorkil.

Hvad du sikkert aldrig saae tilforn;
Thi god, som Guldet, vistnok er den sieldne Kunst,
Hvormed den snilde Baabensmed har hamret den.

Thuride.

Ha, Thorkil! hvordan fik du den?

Thorkil.

Den er ei Rov,
Som meget af min Eiendom; den skienktes mig
Paa Havet af en Bifingsmand — saavidt jeg troer,
En Landsmand — som tre Bender snedigt overfaldt
Og entre vilde. Jeg forjog dem; det var let.
Han vilde takke; Takken kom mig ei tilpas,
Det kieder mig, at høre Roes for ringe Ting.
Men hindre kunde jeg dog ei, at Manden smed
Mig denne Ring paa Dækket, som vi skiltes ad.

Thuride.

Ha — denne Guldring!

Thorkil.

Ganske vist en fielden Skat!

Affides.

Det glæder mig, hun har dog Sands for Guldets Værd.
Derpaa kan mere bygges. Næsten frygted jeg,
Hun var befængt af Pleiebroderens Barnefind.

Biørn aabner Huusdøren, men træder tilbage, da han seer Thorkil.

Thorkil kalder paa ham.

Kom du kun, Biørn! og sig din Søster et Farvel;
Du skilles fra Thuride nu paa længere Tid.
Et Dieblif jeg gierne viger Pladsen dig.

Han gaaer ind i Sidekammeret

Biørn kommer.

Hovmodige! Det hører med til smaaligt Sind,
At prale med den Smule Styrke, Kroppen har.

Thuride.

Ei Sindet er saa smaaligt, som din Brede troer.

Biørn.

Thuride! du har hurtig lært at agte ham.

Thuride.

Du selv vil agte Thorkil, naar du kiender ham.

Biørn.

Jeg gaaer at kiende ham; han skal ogsaa kiende mig.
Fornøi blot min Nyfgenhed og viis mig først
Det Smykke, som han skienkte dig og vandt dig med!

Thuride.

Jeg vover ei at vise dig det Smykke, Biørn!

Biørn.

O du, som vover meget! vov kun dette med.

Thuride.

Jeg frygter for, det Tryllemalm nedslaaer dit Mod.

Biørn.

Glæd dig, i Fald maaskee det ogsaa dræber mig.

Thuride.

Saa see da denne Guldring, Biørn! og dom saa selv.

Biørn.

Jeg Thorkils Gave vilde see, min egen ei.

Thuride.

Jeg viser dig, hvad du af mig har selv forlangt.

Biørn.

Jeg gav dig Ringen.

Thuride.

Mage til den gav du mig.

Taget den anden af Kisten.

Dg — her er begge.

Biørn.

Ufa=Thor! — Din Fæstemand —

Thuride.

Den Landsmand er, som frelste dig fra Bendens Bold.

De staae begge taus, og stirre paa hinanden.

Biørn.

Min Redningsmand! — O, Freia! Thorkil Gígilsson! —

Dg veed han det?

Thuride.

Han veed det ei; thi Taagen har

ham hindret i at kiende dine Ansigtstræk.

Biørn.

Thuride! Taagen falder — og jeg kiender ham.

Thuride.

O, Bee mig Arme! Biørn! nu har jeg dræbt dit Mod;

Han fælder dig. Men hvis maaskee du fælder ham,

Bort Fremtids-Held er bygt paa Uafnemlighed.

Biørn.

Ei løses denne Knude let af Qvindehaand;
 Men overskæres skal den ei af Mandesværd.
 Jeg løser Knuden dog. Du har ei dræbt mit Mod,
 Nei, tværtimod, du styrked og fordobled det;
 Thi Mod nok har jeg til — at flye fra denne Kamp.

Thuride.

Du —

Biørn.

Biger Thorkil Bladsen. — Skionne Lykke! du
 Kom og forsvandt, men lever i Grindringen.
 Farvel, Thuride! glem ei Biørn. Din Broder gaaer
 Paa Eventyr, at finde Viinland. Druknet har
 I Binens Bæger mangen Mand sin Kiærlighed;
 Min drukner ei, og Viin erstatter Elskov slet,
 Men Landet vil jeg finde dog, til Held og Gavn
 For Fremtidslægter. Hils din Brudgom! Thorkil vil
 Ei kummerligt miskiende mig, det veed jeg vist.
 Og lykkeligt du ogsaa leve kan med ham:
 En ædel Funke slog jeg af hans Flintesteen,
 Og den skal tænde huuslig Arnes Glædesild. —
 Farvel, mit kiære Fædreland, med Jis og Storm!
 Jeg bytter dig med sydligt Lov og Blomsterpragt.
 Farvel, min Ungdoms Heltedaad og Tapperhed!
 Jeg dyrke vil i Gensomhed som Landmand hist
 I stille Ro den Jord, jeg skal begraves i.
 Farvel, Thuride! Rose du i Vintersnee!
 Ei Sydens Rosenknopper hist opveie dig.
 Og nu afsted! thi Ordet er dog alt for svagt
 Til Talsmand for Bevægelsen i dette Bryst.

Gaaer.

Thorkil Eigilsson træder ind ad den anden Dør.

Thorkil.

Alt borte?

Thuride.

Ja, for evig. Aldrig seer jeg meer
Min Pleiebroder Biørn. Du seer ham aldrig meer.

Thorkil.

Til Gnekampen seer jeg ham for sidste Gang.

Thuride.

Han flyer en Kamp med Thorkil, han undviger dig.

Thorkil.

Selv har med stolt og haanligt Ord han æstet mig.

Thuride.

Det ham fortryder hierteligt. Han seiler bort,
Dg overlader Seir og Brud dig, uden Strid.

Thorkil.

Fortæl om Biørn mig hver en mulig Daarlighed,
Jeg troer dig; men kun ei, at han er nidingøseig.

Thuride.

Nei, nei! Det var af Tapperhed, han flyede dig.

Thorkil.

Af ham du lærte gaadefulde Skialdesprog.

Thuride viser ham en af Ringene.

See denne Ring!

Thorkil.

Jeg kender den, jeg gav dig den.

Thuride viser ham ogsaa den anden.

Nei, denne, Thorkil! gav du mig; den anden gav
Biørn Usbrandson sin Søster, da de skiltes ad.

Thorkil forundret.

To lige Ringe, hver af drevet, ægte Guld?

Thuride.

Dem bar han begge, da din Høimod frelste ham.

Thorkil.

Ham var det, som paa Dækket kasted Ringen hen?

Thuride.

Han sigter godt. Først traf du hans Taknemlighed,
Dg nu med Stordaad atter, Thorkil! traf han din.

Thorkil.

Jeg tilstaaer dig, det gjorde han. Jeg bryder mig
Kun lidt om Skialdsfab, men jeg agter Mandedaad.

Thuride.

Dg mandig her var Mandens Flugt.

Thorkil.

Det negtes ei.

En Svend kommer med et Skjold.

Biørn Asbrandson, som drager bort til fremmed Land,
Dg seiler med sin Snekke Huset tæt forbi,
Skrev disse Runer, Thorkil! paa dit eget Skjold
I Vaabenhuset, før han steg paa Skibet ud.
Han ønsker, at Thuride, du vil læse dem,
Dg vinke ved Bortseilingen ham et Farvel.

Giver Thorkil Skjoldet, og gaaer.

Thorkil rækker Thuride Skjoldet.

Læs du; du kiender Runer bedst. Læs du hans Qvad!

Thuride læser:

Biørn, Thurides Broder,
Bort nu drager;
Held han ønsker Huset,
Hustruhallen.

Thorkil! din Thuride
Tag til Qvinde.
Freia Skialden følger,
Farten leder.

I det samme kommer Skibet for den aabne Svale i Baggrunden. Biørn staaer i Stovnen med sine Staldbrødre, og synger Qvadet ved sin Harpe. Thuride græder, tørrer sine Dine, og vinker med Torflædet, Thorkil med Haanden. Skibet forsvinder.

Thorkil.

Rdm, lad os see ham seile bort!

Thuride.

Ja, lad os det!

Thorkil gaaer.

Thuride

stirrer paa Ringen, og siger, i det hun kysser den:

Min fædere, stadige Tanke!

Hun følger Thorkil.

Anden Handling.

En skøn Kyst ved Havet,

omringet af fremmede Lovtræer og Buske. Man seer et Skib
ligge for Anker, og en Baad ved Stranden. En stor
Kampesteen midt paa Skuepladsen.

Biørn hiin Unge, Galsdan Gamle, Sigmund og flere
bevæbnede nordiske Helte.

Biørn.

Ha, faste Land! dig skønner først dog Manden paa,
Naar længe skilt fra Kyst og Træ han fastet er
I Storm omkring paa Skibets alt for tynde Bræt.
Fastland blev skabt for Askurs Born, men salten Hav
For Fiske, Marsviin, Hvaler, Orme, Troldeslægt.
Vel godt er Modet, ærlig er den Manddomskraft,
Som tvinger Bind med stramme Reb og stærken Ror;
Men brøler i Bildskab Usa-Thor fra Tordenvogn,
Dg gnistre Buffenes Dine Dødens svovlblaa Lyn —
Staaer Ran, af graadige Haier fulgt, paa Bølgetop,
Dg seer, som halvforraadnet Liig, paa Skipperen —
Da synker Armen med det alt nedslagne Mod,
Thi hvad er stærkest Kæmpe mod Naturens Kraft?

Halldan.

Sandt nok, du ligger mere trygt i Moders Seng;
Blaabølstrene, med Duun udstopt, kan hviles i
Med større Mag. Blaabølgen er vel ogsaa blød,
Men alt for dybt man synker i den; Lagnerne,
Skiondt vistnok hvide, blev ei ret uddampede,
Og farlige for Helbreden.

Biørn.

Du spotter mig?

Halldan.

Nei, Biørn hiin Unge! du har teet dig som en Mand
I Farens Stund; jeg saae kun faa Begyndere,
Der første Gang har havt og viist et Mod, som du.
Men, Biørn! det var dog første Gang; og derfor du
Nu kagler over Egget, som dit Mod har lagt.
Med Tiden vil du vænnes til sliq Bølgedands,
Og glemme Dandsen strax, naar den er overstaaet.

Sigmund.

Hvor er vi nu?

Biørn.

Her er saa deiligt overalt,

Saa frodig Bægt af Busk og Træer og Blomsterpragt;
Maaskee vi er paa Biinland.

Sigmund.

Gid vi først kun var

Paa Vandland; thi jeg lider fast af Febertørst.
Det er en Feil ved Havet, dog saa rigt paa Vand,
At ei den mindste Draabe der er driffelig.

Halldan.

Nei, see mig til det Ungnæbs Utaalmodighed!
Han kan ei tørste; drikke kan han heller ei,
Naar det til Stykket kommer. Giv du Tid, min Dreng!

Jeg drak ei mere seent, end du, og Tørsten skal
 Mig dog ei kue.

Sigmund.

Hvo har lært dig denne Kunst?

Halfdan.

Kamelerne. Jeg var i Blaaland, veed du nok;
 Der lærte mig Kamelerne den vise Skik,
 At drikke dygtigt, hvergang Driften bydes mig,
 Og tørste jiden med en taus Bessedenhed.

Sigmund.

Jeg din beskedne Tausshed dog ei rose kan.

Halfdan.

Og heldigviis jeg agter ikke stort din Roes.

Biørn.

Fred, Fred, Staldbrodre! vogter eder, ypper Riv
 Letsindigt ei paa fremmed Kyst, hvor al vor Kraft
 Bestaaer i trofast, broderlig Samdrægtighed.

Sigmund.

Vi spøge. Halfdan over blot sin Bittighed.

Halfdan.

Bevæger, mener du maaskee, det gamle Hors,
 At ei det blive skal for stivt i Benene?

Sigmund.

Hans Spot er af godmodig Slags; han hugger knap,
 Før strax han lægger Honning selv og Lærred paa.

Biørn.

Jeg haaber, at de tvende Trælle, jeg har sendt
 At finde Kilder, bringe snart os Glædesbud.
 Der Didrik er, min tydske Svend. Hvad slæber han?
 En Stang paa Skuldren fuld af svulmende røde Bær.

Didrik kommer.

Ha, glæd dig, Herre! Biinland fandt du vist igien,
Thi her er Binens ægte Kilder.

Biørn.

Birkelig?

Didrik.

Jeg kiender dem fra Rhinen, fra min Fødestavn.
Saa sandt jeg lever, skønne Druer! Rigeligt
De voxe hist i Mængde paa Biergskraaningen.
O, de vil vederqvæge! Jeg, skøndt tørstig selv,
End intet Bær har stuffet i min Mund; nei, dig,
Kun dig tilkommer Gren først at smage dem.
Du rusted Skib og Mandskab ud til dette Tog,
Og derfor dig tilkommer første Nydelse.

Biørn.

Saa troer du, de er funde?

Didrik.

Det er ægte Biin,

Det døer jeg paa.

Biørn smager et Bær.

Men suur og vist udrikkelig.

Uspiseligt er Bærret.

Didrik smager.

Af, desværre, ja!

Alle smage Bærrene, og kaste dem bort.

Sigmund.

En herlig Biin at gjøre lange Reiser for!

Halfdan, som ogsaa har smagt et.

Dog er det Biin, jeg kiender den, Didrik har Ret;

Men — uopdragen. Alting kræver Uve jo

I Tide, Pleie. Hesten vil tilrides først;

Selv Mennesket maa gaae i Moders Ledebaand.

Et stakkels Bær sig giver ei sin Sødme selv;
Natur først vorder god Natur ved Kunstens Hielp.

Biørn.

Der, Halsdan! kommer uden Kunsthielp god Natur.
Thi, hvis ei Synet skuffer mig, og Haabet ei,
Hidiler Leif, vor norske Træl, med bedre Drif,
Hvorfor vi takke blot Naturen.

Leif bringer Krukker med Vand.

Biørn smager, og raaber fornøiet:

Kildevand!

Alle drikke.

Sigmund.

Hvad lyder hist? En Larm af Piber, Trommeskrald.
En Hoben Skrællinger hist paa Vigens anden Kyst
Sig hurtigt nærmer.

Biørn.

De har altsaa hiemme her.

Sigmund.

Bevæbnede.

Biørn.

Paa deres Viis; som Myggene,
Med svage Braadde. Hvis de træffe godt med dem,
Saa rammes vore Skjolde, som er stærkere.
Hvor mange komme?

Sigmund.

Tredive Stykker.

Biørn.

Vi er Ni;

Saa vove de vel neppe Striden med os her.

Halsdan.

Ei fiende de maaskee vor store Tapperhed;
Thi, hører du? der skrives Angreb, Buen spændt!

De Vilde nærme sig nøgne, med Bælter om Livet, Kobberfarvede,
med lange Haar, men skiæggeløse; under en vild Musik
dandse de en Krigsbands i Baggrunden, mellem Stranden
og Nordboerne.

Biørn.

Ret lystige lade disse nøgne Skrællinger.
De dandse; det betyder Fred, og Fiendskab ei.

Halfdan.

Siig ikke det! De frygte deres Feighed selv,
Dg hidse sig til Mod med vilde Fagters Dands.
Affsaaet har de Veien os til Skibet alt.

Biørn.

Bedækker jer med Skjoldene!

Det skeer i det Dieblik, de Vilde affkyde deres Pile, som kun
træffe Skjoldene.

Nu ind paa dem

Med Sværdene, før de faae Tid til friske Skud.

De forfølge Skrællingerne med dragne Sværd, og dræbe nogle.

Biørn

kommer leende tilbage med de Andre, og stikker sit Sværd i Balgen.
Ret var den Seir.

Halfdan.

Du leer alt, Biørn? Letfindige!

Jeg nylig loe; men Skrællingebedriften her
Gjør mig alvorlig.

Biørn.

Frygter du for Myg?

Halfdan.

Ja, Biørn!

Nu deler jeg den Rædsel, som du folte nys
For Havet — der af lutter Draaber blot bestaaer,
Men ødelæggende Livet ved sin Mængde blier.

Biørn.

Du troer —

Halfdan.

At denne liden Hob en Speiderflof
Kun var, forfigtig udsendt af den større Hær.

Biørn.

Hvad er det mere? Skal vi miste Livet — ha,
Saa er det Arbeid overstaaet. I Heltefærd
Man Alt kan vente; Spilleren maa ikke troe,
Han vinder steds, han være maa beredt paa Tab.

Halfdan.

Det tykkes fast, som skiftet havde vi Natur,
Som du nu var den Dristige, men Halfdan spag;
D, tro ei dette Selvbedrag! det er ei saa.
Men gammel og erfaren, estertænkfom, jeg
Seer klart Alt, hvad i Ungdomsruus du overseer.

Biørn.

Hvad seer du? Døden?

Halfdan.

Døden ikke frygter jeg,
I Fald den kunde vorde mig en ærlig Død.

Biørn.

At falde for Naturens Kraft, er Skændsel ei.
Skiondt disse Bildmænd agtes ei som Helte kan,
En værdig Fiende blier dog deres Mængde mig.
Var Skibbrud vel paa Dybet, Halfdan! skammelig?

Halfdan.

Men dersom Haierne slugte dig?

Biørn.

Saa fulgte de
Naturens Krav, og ærlig blev dog Døden mig.

Halfdan.

Men dersom Mennesker aad dig op, siig, unge Biørn!
Fandt ogsaa du det blodige Maaltid hæderligt?

Biørn.

Halfdan! — du isner Blodet mig.

Halfdan.

Det vil du ei?

Du vil ei steges, som et velnært Gimmerlam,
Dg roses af din Uder som en læcker Brad?
Dg dog er det Naturens Drift. Nu fik jeg Ret:
Natur først vorder god Natur ved Kunstens Hielp.

* En vild Musik lyder atter noget borte.

Biørn drager sit Sværd.

I Brødre! fatter Mod, og følger Høvdingen.
Af Mennesker fortæres — nei, det vil vi ei.
Naturen gyser for sin egen Rasenhed,
Dg vender blegen Ansigt bort fra blodige Daad.
I store Sværm hidile de; Umulighed
For liden Flok med Seier at bekæmpe dem.
Men slaae sig giennem disse Bildmænds nøgne Sværm
Til Stranden hist, og derfra springe kiæft i Sø,
Det kan vi. Muligt svømme vi til Skibet ud,
Dg seile bort; men hvis vi end ei naae saa langt,
Os Haierne medlidende fortære vil,
Dg skaane vilde Mennesker for Skiændselsdaad.

Vild Musik. Der kommer igjen en med Koller angribende Skare Vilde, som bliver tilbagedreven. Islænderne forfølge dem ud af Skuepladsen, men komme kort efter tilbage, forfulgt af en stor Mængde, som griber dem, og hæver Kollerne, for at ihjelslaae dem. I samme Dieblif horer man den stærke Lyd af et Krumhorn. De Vilde standse, og skue op til Nabohøien, hvor man seer en Mand i Skindkiortel, med hart Hoved, hvide Haar og langt hvidt

Skæg. Han blæser igien i Hornet, og gjør en Bevægelse med Haanden, der viser de Vilde bort. Disse flippe deres Fanger, lægge Hænderne paa Brystet, bukke dybt for den Bydende, og forlade langsomt ærbødigt Skuepladsen. Manden fra Høien nærmer sig med to vilde Dreng. Han rækker den ene Krumhornet, og de blive staaende i en Afstand paa hans Vink.

Sigmund.

Er det en Gud, som kommer os til Redning der?
Hvis ikke, døbt, jeg troede paa den hvide Christ,
Jeg tvivled ei derom, det var Asa=Odin selv.

Biørn.

Den Skaber, som har Himlen, Jorden, Alt frembragt,
I Magt for Asa=Odin ei tilbage staaer.
Han ynder meer, at yde Hielp; Odin er ond.
Men Manden, som sig nærmer hist med langsomt Skridt
Og Sværd ved Siden, ligner den Apostel meer,
Der afhug Malchus Dret, end en hedensk Gud.

Sigmund.

Hvis nu han taler til os i et fremmed Sprog,
Hvordan forstaaliggjøre vi os da for ham?

Biørn.

Med Diets Blik, med Mundens venligmilde Smil,
Med Haand paa Bryst, vi komme som Bønsaldende.
Thi ikke den i Fare Stedte gjør det Skam,
At søge Hielp og Bistand, hvor den bydes ham.

Den Fremmede, som man, da han steg ned fra Høien, et Die-
blik ikke har seet, mens Klippen skjulte ham, kommer frem
paa Skuepladsen. Da han kommer nærmere, seer man, at
han har en Guldkjæde om Halsen, og et Sværd ved Siden
med Guldhjalte.

Manden.

I Fremmede! hvo I end er, jeg tale maa

Til eder i et muligt ukiendt Tungemaal.
 De Billedes Mundart har jeg sagtens ogsaa lært,
 Dog den forstod J mindre vel; men dette Sprog,
 Den danske Tunge, Liighed har med Saxernes,
 Med Frankernes, og hvis J, som det lader til,
 Fra Norden kom, hvad eller fra dets Nabostrand,
 Vil J forstaae mig — skiondt maaskee i toti Aar
 Og fem jeg glemte, hvad jeg gierne mindes vil.

Biørn.

O, Held! en Landsmand træffe vi paa vilden Kyst.

Den Fremmede henrykt.

Hvad? Danske? Normænd? Svenske?

Biørn.

Nei! Islændere.

Den Fremmede.

O, mine Brødre! Virkelig? O, tal igien,
 Du unge Mand! og got mit Dre med den Lyd,
 Det, skilt fra Norden, savne maatte mangt et Aar.
 Tal atter!

Biørn.

Ha, hvad skal jeg tale? Glæden fast
 Mig binder Tungen.

Den Fremmede.

O, hvor er en Sangfugl her,
 Der quiddrer, sjunger lifligt og saa sødt, som du?
 Omsavner og kysser ham.

Biørn.

Du græder, Gubbe?

Den Fremmede.

Ja! men det er Svaghed ei;
 Nei — det er Styrke. Tro mig, Ungling: Kiærlighed
 Er mere Barn, end Had og Tvist, af Manddomskraft.

Biørn.

Din Bæxt er ædel, og dit Afsyn kongeligt.
 Hvidt Haar og Skæg; men synderligt afstikker til
 De visne Blade Kindens æblerøde Frugt.

Den Fremmede.

Haar, Skæg blev hvidt en Sommernat i Ungdomsbaar,
 Da Hierte maatte vriste sig fra Hierte bort.
 Mig Tid og Selvtvang atter smeddet har til Mand;
 Men Arret af min Ungdomskamp —

Biørn.

Det smykker dig.

Dg du est Høvding over disse vilde Mænd,
 Der lystre dig som Gud?

Den Fremmede.

De troe, jeg er en Gud.

Da jeg for toti fem Aar siden med mit Skib
 Blev kastet hid paa Stranden, kom de rasende,
 Som jer i Dag, i Møde mig; og dræbte blev
 De troe Staldbrodre. Gen især, min Hiertensven,
 Har ofte siden jeg begrædt; hans Navn var Steen.
 Mig lod de leve. Siden først, da jeg forstod
 De Bilde's Mundart, hørte jeg, at Haar og Skæg,
 Alt solvgraae paa den ellers unge, kraftige Mand,
 Forundred dem, og gav dem en Formodning om
 Et Guddomsvæsen, som de skyldte Lydighed.
 Anap mærkte jeg sliq Overtro, saa iilte jeg
 Paa alle Maader listigt at benytte den
 Til egen Redning og til deres Fordeel selv.
 Thi mange Ting jeg lærte dem, til Livets Hielp:
 At bygge bedre Hytter, fiøre Ploug og Harv,
 Dg dyrke Korn, som voxer overflodigt her.
 Men ingen Lyst jeg havde til hos dem at boe,

At smykke mig med Fiederpragt som Bildes Drot.
 Paa Høien hist i Gensomhed min Hytte staaer;
 Did ile stundom de, som til et Gudehuus,
 At hente Raad. To Børn af deres egen Æt
 Opvarte som Smaadrenge mig, forstaae mit Sprog,
 Og tiene mig til Dmgang, som jeg næsten dog
 Gi trænger til, thi vant jeg blev til Gensomhed.

Biørn.

Dog yttreer du Tilfredshed med vor Ankomst her,
 Vil tale med os.

Den Fremmede.

J har seet, det glæder mig.

Biørn.

Du ønsker vel at høre Nyt derhjemme fra?

Den Fremmede.

Men Gammelt helst; thi kun det Gamle kiender jeg.
 Sær gad jeg gierne vide — sig mig, Ungersvend!
 Hvor gaaer det Thorkil Gsigilson, den Hædersmand?

Biørn.

Ham gaaer det godt.

Den Fremmede.

Du kiender ham?

Biørn.

Saa noget nær.

Den Fremmede.

Og — Hustruen — hans Biv — hvor gaaer det hende?

Biørn.

Godt.

Syv Børn hun skienket har sin Mand, og seer endnu
 Saa frisk ud som en Jomfru.

Den Fremmede.

Nu — det glæder mig.

Os Qvinden tidt beskæmmer med langt større Mod
 I Livets stille Forhold, end vor Tapperheds.
 Vi møde stolte Fienden, som med Larm og Støi
 Bekæmpende vi fælde. Tro mig, Ugersvend!
 Den indre Fiende, Herren i det tause Bryst,
 Er stærkere; ham vige — kaldes ingen Skam
 Af Mænd, der drives vildt af blinde Videnskab,
 Og dog de mærke stolt i deres Seier ei,
 At seirende — de sank som denne Seiers Træl.

Biørn.

Jeg ei forstaaer din Tale, Gubbe! veed ei ret,
 Hvortil den sigter.

Den Fremmede.

Ugersvend! tilgiv en Mand,
 Der leved lang Tid ene her, blot med sig selv,
 At — høit han tænker; at i Skovens Gensomhed,
 Hvor Ingen kunde svare ham og trøste ham,
 Han vantes til med Tanken, som en liden Fugl,
 At slagre paa sit Mindetræ fra Qvist til Qvist,
 Alt efter Sindets Luner.

Biørn.

Gubbe! tal du kun.

Du taler godt, selv hvor jeg dig ei grandt forstaaer.

Den Fremmede.

Nei, nei! tal du, fortæl mig meer om Nordens Land.

Biørn.

Det Bigtigste, fra den Tid du blev flitt derfra,
 Som skete der, er, at den hellige Christendom
 Nu overalt er indført.

Den Fremmede forundret.

Norden christnet er?

Biørn.

Ja, Gubbe! neppe kiendte du dit Fædreland.
 I Lunden ei om nøgne Blodsteen samles man,
 Ved Lurers Skrald man bloter ei til Asa=Thor.
 Men skionne Kirker bygtes. Sang og Røgelse,
 Dg hvide Klæder, Bispehuer, Billeder,
 Dg Fester, Gubbe! Korset med den hvide Christ
 Har Nfers Folk fordrevet fiernt til Troidene.

Den Fremmede.

Har Christendommen mildnet Norden?

Biørn.

Mildnet? Nei!

Saa var den aldrig indført. Vi ei mildnes vil,
 Ei svækkes. Men det har ei Nød. Den hvide Christ
 Har spændt sig i Staalharnisket, som Thor forlod,
 Dg kæmper kiæf, og ikke mindre stærk, end han.

Den Fremmede.

Saa hader du vel Asa=Thor, du raske Evend?

Biørn.

Som Christen; men som Skiald endnu jeg ynder ham.
 Dg Bispen har tilgivet mig den Skiodesynd.
 Han siger: det er Billeder, Indbildninger;
 En Skiald Indbildning, Billed ei undvære kan.

Den Fremmede.

Var Norden villig at modtage Christendom?

Biørn.

Ja, Danmark. Mægtige Knud var snild, han det forstod:
 Han listed ind i Danskerne sin Christendom,
 Saa knap det mærktes. Men i Norges stolte Land,
 Der gif det ei saa taaligt til; og Tryggvason
 Dg Olaf Digre maatte først halslugge Fleer,

Ja selv af Nogle grumt udspinde Tarmene,
Før Daaden lyktes.

Den Fremmede.

Odin! det var Christendom. —

Du smiler, Odin?

Biørn.

Der er ingen Odin til.

Den Fremmede.

Du altsaa nu est ivrig Christen, unge Mand?

Biørn.

Det er jeg. Du est Hedning end naturligviis;
Men strax jeg vil, hvis du det onsker, døbe dig.

Den Fremmede.

Jeg takker dig. Dog helst endnu jeg bie vil,
Til atter hid du drager med en viet Præst.
Og denne Gienkomst attraaer just mit Hierte meest;
Thi nu, skiondt eders Afssked mig bedrøve vil —
Tungt skilles fra det Kiære man, som nys man fandt —
Maa jeg som ærlig Landsmand dog med Vennefind
Tilraade jer at ile snelt fra dette Land.

Biørn.

Du bort os viser, Høvding! fra dit Kongedom?

Den Fremmede.

Jeg er paa disse vilde Kyster Konning ei.

Biørn.

Nei, mere; de tilbede dig jo fast som Gud.

Den Fremmede.

Den Billedes Gudsfrugt er kun lidt at stole paa.

Biørn.

Som Træl han drives af en mægtig Dvertro.

Den Fremmede.

Men slaaer sin Trægud, naar den strax ei hjælper ham.

Biørn.

Har disse Nidinger vovet at mishandle dig?

Den Fremmede.

Nei, med mit Blik og med mit Vink jeg tæmte dem.

Biørn.

Saa tæm dem atter!

Den Fremmede.

Hvad jeg kan, det har J seet;

Dg liden var ei Virkningen, thi dette Vink

Har reddet jer, da grusom Død sin Kølle svang.

Men som et Sivror Menneskenes Hierte dog

Let svaier hen for Binden; meer den Billedes Sind.

Et Dieblif mit raske Bud beherskte dem.

Jer overfalde, vil de sikkert heller ei,

Saalænge jeg samtalende tilstede staaer;

Men blev J længe, bygged her J Hytter op,

Da kunde let den første Lyst tilbagevendt

Jer farlig vorde. Derfor følger Venneraad:

Indskiber jer som snarest! Men til næste Vaar

Kom, Hovding! med en mægtig Flaade, Landet vind.

Brug din Beltalenhed, hvis du est en ægte Skiald,

Dg siung ved Harpens Klang det Held, der venter Nord,

J Fald det snart i mere sydligt, frugtbart Land

Den Magt udvider, som kun spildes andensteds.

Ja, ja! de Snekker, som ad Rhinens, Seinens Bei

Dg langs ad Spaniekysten giennem Niorfasund

Utallige stimle — Skræk for hver en Belsk og Balsk —

Hvad kommer der af denne stolte Bildgæssflugt,

Af dette Nordens Herredom? En Foraarssnee,

Der dækker Jorden vidt og bredt, men smelter flux,

Dg efterlader intet Spor, hvor Sneen faldt.

Men ile de forenede til dette Land,

Da kan de bringe Fædrelandet med sig hid,
 Og Sproget. Thi dog Sproget først gjør Folk til Folk;
 Men den, som tvinger fremmed Mand, og arter sig
 Strag efter Mandens Viis og Skif, ja selv hans Sprog,
 Han blier den Overvundnes Træl — saa Nordens Helt.

Biørn.

Du taler viist. Som Fædrene til Jzland foer,
 Didbringende Saga, Skialdskab og Norrænasprog,
 Saa bygge vil vi atter i et større Land,
 Et bedre Land, hvor Navnet Biin skal staae for Jis.

Den Fremmede.

Dertil velsigne Baldur jer, den stærke Thor,
 Eller — hvis J mere troe paa ham — den hvide Christi!
 Jeg bliver her og venter — hvis jeg lever end.
 Kun dette maa J love mig, at seirer Nord,
 Mishandle vil J ei den stakkels nøgne Mand,
 Som J betvang.

Biørn.

Min Gubbe! det har ingen Nød;
 Den skader sig, som slet behandler egen Træl.

Den Fremmede.

Saa tager mit Farvel, og roer med Baaden ud
 Til Skibet atter! Men dog — før vi skilles ad —
 Gndnu et Ord i egen Sag, om egne Ting:
 Vil, Høvding! du en Tieneste vel vise mig?

Tager Guldkæden af sin Hals.

Tag denne Kiæde, bring du den til Thorkils Biv,
 Og hils fra — Ingen, siig, du fik paa fremmed Kyst
 Den af en Mand, som gav den — til Thuride dig!

Biørn.

Thuride skal jeg bringe den? Det kan jeg ei.

Den Fremmede.

Du sagde: Thorkils Hustru lever frisk og vel.

Biørn.

Hans anden Hustru. Anden Gang er Thorkil gift.

Den Fremmede.

Thuride —

Biørn.

Hviler længst i Gravens kolde Skød.

Den Fremmede stille roet.

Saa er hun død! — Dg efterlod hun ingen Børn?

Biørn.

En Søn.

Den Fremmede.

En Søn! Dg lever han?

Biørn.

Han lever end.

Den Fremmede.

Hans Navn er?

Biørn.

Biørn.

Den Fremmede.

Hans Navn er Biørn! Opkaldt han blev

Ei efter Fader — Farfaer?

Biørn.

Nei! Thuride gav

Ham Navn af en forsvunden Ven.

Den Fremmede.

Dg han hed Biørn! —

Hvordan da døde denne friske, skionne Biv?

Biørn.

Hun sygned hen; man veed ei, hvad hun skanted af.

Den Fremmede.

Saa var med hende Thorkil vel ei lykkelig?

Biørn.

Ret lykkelig; hun Venlighed steds viste ham.

Den Fremmede.

En ærlig Siæl! Jeg hende saare vel har kiendt
Fra tidlig Ungdom. Spørg ei, Yngling! om mit Navn,
Før du med flere Landsmænd drager hid paa ny.

De vilde Skarer kalde mig Quetsalcoalt:

Mand med den hvide Hud og med det lange Skiæg;
Selv kobberøde, med en ringe Skiæggevæxt.

Men du — i Fald du kiender til Thurides Søn —

Biørn.

Jeg kiender ham.

Den Fremmede.

Giv ham den Kiæde da fra mig,

Lager Kiæden af sin Hals.

Og dette Sværd!

Spænder sit Sværd fra Lænd.

Til Hæder vil han bruge det.

Biørn modtager Klenodierne.

Skøn er din Gave, kostbar, Gubbe! Kiæden Guld,
Af bedste Slags, og Sværdets Hialte ligerviis.

Den Fremmede.

Og Klingen bedre: Staal, som fløver Hielm og Skiold.

Jeg ringe Gave sender ei Thurides Søn.

Biørn.

Og vide maa han ikke sin Belgjörers Navn?

Den Fremmede.

Det er en Grille; men han vil dog agte den.

Biørn smilende.

Ei dine Gaver bringer jeg Biørn Thorkilson.

Den Fremmede.

Du vil ei bringe Gaven ham?

Biørn.

Han har den alt.

Den Fremmede.

O, Freia! Du Thurides Søn?

Biørn.

Quetsalcoalt!

Det er jeg.

Den Fremmede.

Saa har Jemsals Disa skienket mig
 Endnu en Blomst i sildig Høst. Det glæder mig
 At see dig med det lange, gule Flaggerhaar;
 Det fik du af din Moder. Du var hende kjær,
 Og Moderglæder vist du hende skienket har.

Biørn.

Et Aar jeg var, da Døden hende røved mig.

Den Fremmede.

Af! du har ei Thuride kiendt?

Biørn.

Af Rygte kun;

Men det var godt, og elsket var hun af Enhver,
 Som kiendte hende.

Den Fremmede.

Jeg har ogsaa hende kiendt. —

Men drag nu bort; thi hisset alt bevæger sig

En Flok igien med Buer og med Kastespyd.

Jeg iler, for at møde dem og standse dem.

Farvel, omfavn mig, hilts din Fader, Fædreland!

Til de Andre.

Jeg ønsker eder alle, Landsmænd! Held og Seir.

Snart venter jeg af norske, danske, svenske Mænd

En vældig Flok, naar næste Gang vi atter sees.
 Her har J Blads nok, her indskrænkes ei af Jis
 Og snevre Dal jert Heltemod, udarter ei
 Til smaalig Rievlén, gyselige Brodermord.
 Her kan J skabe Norden stort, som tydske Land,
 Som Balland og som Velskland; brede Sproget ud.
 Farvel, Farvel! — O, glemmer ei Quetsfalcoalt!

Gaaer.

Biørn hiin Unge.

Hvo er dog denne fieldne Mand?

Halfdan Gamle.

Jeg kiender ham,

Og kiendte strax ham, skiondt han ei gienkiendte mig,
 Thi Skrammen over Panden og det andet Arr
 Bed Munden har omtegnet mig med grove Træk.

Biørn.

Hvo er han da?

Halfdan.

Biørn Usbrandson. Han reiste bort
 Fra Island, da din Moder Thorfil gav sin Haand.
 Man siger, at hun var ham kjær.

Biørn.

Derom har man

Ei talt til mig.

Halfdan.

Man taler ei til Børn om Eligt.
 Thuride død — du stor — da var alt Sagen glemt.

Biørn.

Saa vil jeg giøre Giengiæld, før jeg drager bort.
 Een Godhed er den anden værd; og denne Ring,
 Min Moder bar, den vil jeg atter skienke ham.

Stryger Ormet op, og tager Ringen af Armen.

Jeg lægger den paa Stenen her. Han finder den
Strag, naar han kommer; finde først de Bilde den,
Saa bringe de ham Gaven.

Lægger Ringen paa Stenen.

Nu afsted, afsted!

Christ! skienk os Held til Hiemfart og til Utterkomst.

Alle gaae. Man hører en vild Musik, som lidt efter lidt taber
sig i det Fierne.

Biørn Asbrandson kommer tilbage, fulgt af sine vilde Smaa-
drenge.

Biørn.

Jeg fik dem til at drage hjem, den vilde Flok.
Dg hisset mine Landsmænd alt fra Baaden snelt
Paa Skibet steg, med lettet Anker. Egir stærk
Dem blæser Medbør i de mægtige, hvide Seil.
Laf, Odin! du har reddet dem. Den svømmer bort,
Den raske Snekke, som en skion og fremmed Jugl,
Med spredte Binger paa Skumbølgens Solverryg.
Men — skuffer mig mit Dre? Var det Vindens Lyd
Paa Klippenæsset, eller Røst af Mennesker?

Man hører et tre Gange gientaget Farvel, siunget ved Lurernes
Klang fra Skibet, som seiler forbi i nogen Graastand.

Biørn.

Farvel, Farvel! — D, kom igien, min Navne du!
Dg udbred Nordens Vre, styrk dets Herlighed.

Skibet forsvinder bag Ræsset.

Biørn mørk, stirrende hen for sig.

Men — sorte Skyer true faldt Synskredsen mig;
Jeg seer i Vanden, Løse sig forbandt med Ran,
At spærre Feien for det modige Kampeværk.
Ja, Utgards fæle Drømmetrold: Uvidenhed!

I Taagedamp, med tætte Slør for Dinene,
 Inddysser raske Forsæt du. Grindringen
 Om dette Tog forsvinder uden Virkning. Snart
 Veed Ingen meer, at her er Land, som venter ham.
 O, men paa denne store Steen, som staaer ved Strand,
 Som Bølgen stundom overskyller i Flodens Tid,
 Men Solen brænder tør igien, naar Ebben kom,
 Jeg Runer hugge vil om vor Opdagelse,
 Som Sol forvittre, Bølgen ei bortvaske skal.

Til en af Drengene.

Hent Huggejern og Hammer mig!

Drengen.

Hvad glimter der

Paa Stenen?

Løber hen, og henter Ringen.

See! en deilig Ring, Quetsalcoal!

Biørn.

En Ring?

Lager den.

Bed Frei, jeg kiender den. Ja, det var den,
 Thuride fik paa Island af en Ungersvend —
 Nu hendes Søn har Gubben den tilbagebragt.
 Det tyder paa: at Livet, som en liden Ring,
 Er sluttet snart. — O, kiære Guld! du vækker mig
 Grindringer og Følelser i Hjertets Dyb,
 Som længst jeg troede slukte; men i Asken laae
 Den stærke Glød, og flammer op, før den gaaer ud.

Betragter Ringen, og opdager inden i den de Ord:

„Min kiære, stadige Tanke!“

Det skrev med Runer sikkert hendes egen Haand
 I et bedrøvet Dieblif — det giældte mig.
 Tak, Tak, Thuride! Nu din Sorg er overstaaet,

Maaskee den bærer Glædens Frugt i Tidens Løb.

Vender sig til Drengene.

J Dreng! nu opmærksomt hører Herrens Bud.

Drengene

bukke med Hænderne paa Brystet.

Vi høre dig med Lydighed, Quetsalcoalt!

Biørn.

Naar jeg er død, da skal J her begrave mig,

Hvor Runestenen kneisende ved Stranden staaer.

Bil J vel det?

Drengene.

Du længe med os leve skal.

Biørn.

Ret vel! Men døe skal eengang alle Mennesker,

Dg jeg, som Alle. Slægter løse Slægter af.

Drengene.

Du kan ei døe.

Biørn.

Min Aand ei døer; der har J Ret.

Den iler til Sesvarne, hvor Thuride boer;

Men Kroppen blegner. Lover mig da helligt hver,

At her J vil begrave mig, med denne Ring

Om Armen, naar jeg sover hen!

Drengene.

Vi love det.

Biørn.

Liigkisten skal J hule mig af Kampesteen,

Dg mure Laaget fast, naar først det slutter ret,

At det kan trodse Jordens, Havets Fugtighed.

Saa skal engang, om flere hundred Aar maaskee,

Paa denne Strand man finde gamle Runesteen,

Dg undre sig, og grave rundt, opdage meer.

Saa skue de min Beenrad med den gyldne Ring,
Dg læse Runen, skrevet af Thurides Haand.
Saa vide de, at Nordens Mænd fandt dette Land,
Før Andre kom; og muligt saadan vriste vi
Den Gre, som tilkommer os, af fremmed Haand.
Thi Saga, som kun Sandhed vil, tillader ei
Usandhed, at den Løgn paa hendes Tavle skrev.

Drengene.

Vi lyde, hvad du byder os, Quetsalcoalt!

Biørn

betragter Ringen igien, og læser:
„Min fiære, stadige Tanke!“

Amleth.

Tragödie.

Personerne.

fengo, Konge i Jylland.
Geruthe, hans Dronning.
Amleth, hans Stedsøn.
Sigrid, Amleths Brud.
Humble, Skiald.
Vifil, Staller.
Rørik og } tvende Hirdmænd.
Hugleik, }
Hadding, Underdrot i Benschysel.
Thorald, hans Dffergode.
Gunhild, Sigrids Amme.
En Tisserkone.
Gyda, en gammel Troldqvinde.
En Dreng, hendes Vtling.
Fengos og Haddings Huuskarle.
Kæmper og Folk.

Første Handling.

En Fiskerhytte.

Amlæth, klædt som Fisker. Husets Qvinde.

Qvinden.

Au est du tør og omklædt alt, min Ungersvend!
Men ringe blev din Dragt mod den, du skiftet har.

Amlæth leer.

I Larven brøgede Sommerfugl tilbage frøb.
Jeg takker dig. Dyrngvaadt var mit Skarlagensskind.
Du kiender mig slet ikke?

Qvinden.

Nei, men mærker nok,

Du est en Dansk, Hirdmand maaskee ved Kongens Hof,
Ihi høviskt er dit Væsen, stolt dit Diekast.
Men jeg er fra en fremmed Egn, og nylig gift;
Jeg kiender lidt til Kæmperne paa Kongens Gaard.

Amlæth.

Et Sotog har jeg prøvet nu halvandet Aar,
Dg overalt havt Medbør; det var ikke Ret
Af gamle Nordhav, saadan at behandle mig:
At sønderslaae mit gode Skib paa Fædrekyst.

Qvinden.

Min Nabo kommer der, en saare fornem Mand;
Hvis du est en af Kongens Kæmper, finder du
I ham en Broder, som kan bedre hielpe dig.

Gaaer.

Humble Skiald kommer, og raaber forundret:
I Guder, Amleth!

Amleth glad.

Humble Skiald! min Barndomsven!
Dig seer jeg først? Saa er al Sorg og Nød forbi.

Omfavner ham.

Humble.

Du, Amleth! her? Du — du est den skibbrudne Mand,
Som hid er svømmet fra det bølgeslugte Brag?

Amleth.

Jeg haaber, fleer.

Humble ryster bedrovet paa Hovedet.

Nei, Amleth! du kun reddet blev.

Amleth med en rast Følelse.

Har Nan alt dræbt de tappre Brødre? — Lige godt!
Hler=Ugier vristed dem af Qvindens Morderarm,
Dg Riord paa Stormen fløi med dem til Balaskialf.

Humble.

Ik, Amleth! du est her igjen!

Amleth.

Hvi sukker du?

Beklager du min Hiemvee? Ja, jeg leed deraf,
Men kalder det ei Svaghed, at et Træ har Rod.
Jeg kied blev af den gule Frugt paa Sicilei,
Dg længtes efter danske Rug og dansk Bedrift.

Humble.

Du finder, Amleth! mange Ting forandret her.

Amleth.

Som Skyer paa Himlen vegle Livsbedrifterne.

Humble.

Din Fader —

Amleth falder ham i Talen.

Lever, haaber jeg, dog karst og vel?

Humble.

Nei — han er død.

Amleth tvinger sin Sorg.

Saa svang til Valhal Odin ham,

Dg ei med Graad besmitter jeg hans Bautasteen.

Humble.

Nei, Amleth! ei din tappre Fader faldt i Kamp.

Amleth.

Da sørger jeg først, hvis han sank paa Bænkehalm.

Humble.

Ei Spøret, men hans Livsbedrift har mærket ham.

Man mumler om, hans Braddød var et skummelt Mord.

Amleth fortvivlet.

Saa er end ei mit Skibbrud endt. Kun Børneleg

Det første var. Min Aand slog nu dit Ord i Qvag.

Min Fader myrdet! — Danmark har ei hevnet ham?

Humble.

Af Hemmelighedsfløret dækt er denne Daad.

Amleth.

Hvorledes giennembrød da du det tætte Slør?

Humble.

Mistanke, Amleth! Rygtet og Sandsynlighed —

Amleth.

Er Sladdersøstre, fæstes kan til dem ei Lid.

Hvo hersker nu?

Humble.

Din Faders Broder.

Amleth.

Fengos Hevn

Traf endnu ei Hardvendils skumle Banemand?

Han greb ei Morderen?

Humble.

Amleth! ha, jeg frygter for,

Han greb ham, hvergang Fengo greb i egne Barm.

Amleth.

Du troer —

Humble.

Hvad Mange troe, men Ingen yttre tør.

Amleth vrider sine Hænder.

Hvad blev der af min Moder da, den arme Biv?

Humble.

Ufskyldig og uvidende Geruthe blev

En Nidings Hustru.

Amleth forfærdet.

Ægted hun hans Banemand?

Humble.

Et Aar først efter Mordet. Da du borte blev,

Dg Fengos gamle Lidenskab var vaft paa ny,

Da — for at hævde dig, som Søn, din Arveret —

Fandt hun sig i hvad sikkert hun fortryder nu.

Amleth

efter et Dieblis, hvori Lidenskab og Sorg have betaget ham.

Din Tidende som Lynet i min Steen-Geg slaaer;

Den knækker Grenene — splintrer dog ei Stammen reent.

Humble.

Nu, Amleth! hør en ærlig Bens velmeente Raad:

Taf Guderne, som sendte dig paa dette Brag,

Dg lod dig svømme, som en Sælhund, skjult i Land;
 Thi var du kommen seilende som Kongesøn,
 Med Lurers Klang og Flaget i den høie Raa —
 Som Kongesøn begrov vi dig i Morgen alt.
 Saa skynd dig snelt herfra igien, som snelt du kom!
 Jeg skaffer dig et lidet Skib i største Hast,
 Dg følger dig. Snart træffe sikkert Benner vi
 Paa fremmed Kyst; ei Maanen ofte skifte vil,
 Før Brodermorderen stødt er fra sin Kongestol.

Amleth

efter en kort Betænkning, ryster paa Hovedet.

Nei, Humble! hvad man selv kan giøre, bør man ei
 Raadvild og svag bebyrde sine Benner med.
 Men før jeg hevne kan saa svart et Riddingsværk,
 Med Sikkerhed jeg kiende maa Forbryderen.

Humble.

Du vil?

Amleth.

Med Listen fælde List. Rægrime bandt
 Sig Fengo for sit Ansigt — jeg har ogsaa een.

Humble.

Løs mig din Gaade!

Amleth.

Skiebnen er mig ikke blid,
 Det ærligt maa min værste Fiende mig tilstaae.
 Med Længsel iler hjem jeg til mit Fædreland;
 Med Lyst og Fest jeg haaber snart, som Kongesøn
 At hilse Fader, Moder og den vene Mø:
 Da kastes jeg fra Brag til friske Fadergrav.
 Drot er hans Morder, der tillige dræbte mig
 Min Moder; Fengos Biv er ei min Moder meer.
 Nu Raden, troer du, kommer ogsaa snart til mig?

Men her jeg rækker dig, Fostbroder! Haand derpaa:
 Jeg redder end, hvad reddes kan; min Fader selv
 Af Helheim med en Hevn, som er hans Skygge værd.
 Mig venter Døden? Godt! jeg dræbe vil mig selv
 En liden Stund: min Aand, min Siæl. Den frygtes kun;
 Ei dette Legem, usfelt i en usel Dragt.
 Med Levninger af en forsvunden Tænkraft,
 Som Daare vil jeg møde Fengo — daare ham.
 For Orm i Støvet føler han Medlidenhed;
 Han taaler mig i Hallen, til jeg grandt har læst
 Misgierningen i Diet, der ei tie kan.
 Men har jeg Bished, Ven! og vinder Folkets Hielp,
 Da svulmer til en Ræmpeslange liden Orm,
 Omfletter glubst Førræderen — og qvæler ham.
 Nu bring mig, Humble! til min Faders Banemand.
 De gaae.

Kongens Hal.

fengo alene, grublende.

Samvittighed! Og hvad er da den Afgud vel,
 Som Frygten dyrker, offrer Suk og Skælven til?
 Et Modløshedens Giøglebilled, flygtigt malt
 Af Orkesløheds Pensel i vor Pandeskæl.
 Slig Frygtbefængt bør aldrig ville noget Stort,
 Der dristig ei kan adle Last en enkelt Gang.
 Den bløde Baldur, som man ogsaa kaldte god,
 Sank selv til Hel; og hvad var vel, Hardvendil! da
 Saa stor min Synd, at jeg — til Baldur sendte dig?
 Har Odin ei opfundet Seiden, brugt den selv,
 Hvor Sværdet, hvor ei Kongespiret rakte hen?

Saa lad os ikke synke feigt i Trællesfrugt,
Men nyde Frugten af den dyrtbetalte Daad!

Dronningen kommer.

Fengo.

Hil, sæl, Geruthe!

Geruthe.

Fengo, Fengo!

Fengo.

Ædle Biv!

Hvad tyde disse Skygger, som omtaage dig,
Som gynge sig paa dine Bryn, og vaske bort
De Sundhedsrosen, Natten før og Winterfuld
Ei blege kunde, tværtimod forfrisket meer?
Esvandt ogsaa med din Styrke din Fortrolighed?
Hvad har jeg da vel her igien?

Geruthe.

En Beenrad snart,

Som — desto værre — mindes kun og angre kan.

Fengo.

Geruthe!

Geruthe.

Men jeg tale maa, for Dødens Diis
Med Jordbeg mig forsegle den blege Mund.

Fengo.

Saa tal, og lad os jage bort med Bøvelord
Den stumme Sorg, der voxer i din Gensomhed,
Som Muggenheden paa den skumle Kieldervæg.

Geruthe.

Nei, ikke jeg samtale vil; i Strøm af Død
Jeg give maa mit Hierte Luft.

Fengo.

Nu — som du vil!

Geruthe.

Hardvendils Død var pludselig; men Braddød tidt
 Traf stærkest Mand, som segned for et Krampeflag —
 Ei unaturligt, usandsynligt.

Fengo.

Ganske vist!

Men hvordan kan Hardvendils Død da ængste dig?

Geruthe.

Den ængsted ikke strax, den dybt bedrøved mig.
 Men sukke skal selv Dvinden ei sin Levetid
 For Held, som svandt, som Taaren ei tilbagegræd;
 Jeg trøstede mig, og rakte dig -- som ligte ham —
 Min Haand.

Fengo.

Og det var velgiort.

Geruthe.

Der er Spørgsmaal om.

Du ligte ham i Afsyn, men i Adfærd ei.

Fengo.

Var Fengo steds ei vennesalig, mild mod dig?

Geruthe.

Jo! men dit Blik, der før var den Begravnens liigt,
 Blev jordet med ham, tykkes mig.

Fengo.

Nu sværmer du.

Geruthe.

Din Urlighed, din Raskhed sank i Grav med ham.

Fengo.

Som du en Husbonds, følte jeg en Broders Død.

Geruthe ryster paa Hovedet.

Du føler med Indbildningen, med Hjertet ei.

Fengo.

Du kræfter mig med sygelig Spidsfindighed.

Geruthe.

Selv, Fengo! du forlangte min Oprigtighed.

Fengo.

Saa tal, hvis det kan lette dig; jeg tie vil.

Geruthe.

I Hallen ved mit Sovekammer staaer en Mand
 I rund Fordybning, stoppet ud af Damp og Blaar;
 En Skikkelse, Hardvendils liig, thi Harnisk, Hielm
 Og Skjold og Sværd, den Døde bar, bedække hiin.
 I lang Tid stod han rolig der; men, Fengo! hør:
 I disse sidste trende Nætter grandt jeg saae
 Ham stige rast fra Skamlen ned; i Maaneskin
 Treen Rustningskikkelsen hen for min Sovekammerdør,
 Som aaben stod, og viste mig med udstrakt Haand —

Fengo ryster smilende paa Hovedet.

Hvad viste han? Et blodigt Saar?

Geruthe med Ghysen.

Nei, Fengo! nei!

Af røden Guld det var et lidet Bæger kun.

Fengo.

Nu kiender jeg din Sygdom, og forstaaer den grandt.
 Et usfelt Rygte! Hvilket giftigt Dgleæg
 Udflækker ikke Rygtet med den skumle Løgn?
 En Dumbhed, mumlet lumskt af mine Fienders Flok.

Geruthe.

Hvor meget gav jeg til, at Løgn det Rygte var!

Fengo.

Slet Intet skal du give, for i Damp igien
 At løse Giøglebilleder, som ængste dig.

Geruthe.

Men Rustningsstikkelsen i Fuldmaanens Midnatsstien!

Fengo.

Dg veed du ikke, Maanen er en Løgnerske,
Som i sit Dæmringslys fortæller Eventyr?
Men Børn kun troe dem.

Geruthe sukker.

Fengo! du forsikkrer mig
Da som en Mand, som Helt, om din Uskyldighed?

Fengo.

Traf du mig ellers vel saa rolig?

Geruthe.

Fengo! du

Er ikke rolig.

Fengo.

Nei, din Tilstand ængster mig.

Geruthe.

Dg hvor er Amleth? Hvorfor kom ei Amleth hjem?
Halvandet Aar han flakker om paa Vikingstog.
Hvi dvæler han hos Jarlen paa en fremmed Kyst?

Fengo.

Lang Veien er, og Ungersvendens Provetid
Maa modne Manden; Trællen kun tilbringer sløv
Sin hæderløse Vaar i Arnens Afkehob.

Geruthe.

Naar kommer han?

Fengo.

Vi vente ham hver Dag igien.

Geruthe med et Blik til Himlen.

Skal jeg mig trøste? Frigga! skal jeg trøste mig?
Hvor gierne griber den en Trøst — som ingen har!

Ufil kommer.

Geruthe vender sig fra ham med Uffth.
Bort! bort!

Fengo.

Du svæver atter til din Gensomhed?

Geruthe.

Han der forjager mig.

Fengo.

Har han da fornærmet dig?

Geruthe.

Ja! med sit Ansigt. Sligt bar ingen ærlig Mand.

Fengo smilende.

Vi dig mishage begge med vort Diesyn.
Med Aarene — sandt nok — vi er ei smukke meer;
Det Nederlag, som Tiden, ofte Sorgen gjør,
Lidt pludseligt, skøndt Blomsten længe frist sig holdt,
Maa man giensidigt finde sig taalmodigt i.
Du selv — en Rose, frist endnu i Høstens Tid —

Geruthe.

Er visnet i din Østenvind; kun Tornen staaer
Paa Stilken end, og plager dig som Spøgelse.
Vel! Spøgelseset tilbagegaaer til Spøgelseset.
Men Harnisklarven, hvori før Hardvendil staa,
Gaaer Liv igien, naar Maanen dysser Liv i Blund,
Dg siger mig — hvad du forgieves skiule vil.

Gaaer.

Fengo.

Falst, som i Alt, Naturen er i hende med.
Først yndig, let og liflig, som den raske Hind;
Nu — langsom, som en Lastvogn med den Bautasteen,
Der slæbes til Hardvendils Grav.

Bifil.

Hun tænker kun

Paa ham.

Fengo.

Hvor er nu Diets Glands med Freias Jld?
 Slukt, slukt! Hvor er den Jordbærfrugt paa hendes Mund,
 Som egged til at plukkes af gientagne Kys?
 Og Barmen, hvor før Sundhedsneen bunked sig?
 Hvad blev der af den skionne Snee? Kun Jis igien! —
 Hvad skal da Hiertet være tro, naar du, Natur!
 Som skabte Hiertes, os med Falskhed foregaaer?

Bifil.

Et Aar har omskabt Dronningen; en Skygge kun
 Hun er af hvad hun fordum var.

Fengo.

Ja, Skyggeværk

Er Livets Lyst; og derfor maa den korte Fryd
 Frisk nydes, som en Frugt, der raadner næste Dag. —
 Hør mig, min Siæls og min Bedrifts Fortrolige!
 Ung Amleth, siger Rygtet, kommer hjem igien
 Fra Bikingsfærden. Folket elsker ham. Hvorfor?
 Fordi han er sin Faders, Kong Hardvendils Søn.
 Men skaffed Fødslen Fordeel ham, gav den ham Held,
 Saa maa han taale Skiebnen med, den bringer ham.
 Jeg er ei grusom; stundom dog nødvendige Daad
 Maa Fyrsten øve, som hans Hierte bløder ved.
 Hvor mangan Høvding, kæmpende til Urens Maal,
 I Krigen offred Liv i Hundredtusindviis!
 Jeg offred eet — høist to; dermed er det forbi.

Bifil.

Et Mord paa den Uskyldige forfærder os
 Ei anden Gang — det er den Fordeel, Brøden har —

Thi skaante Blod reenvasser ikke blodig Haand.
Men farligt vorder Amleth's Drab; thi af hans Blod
Vil Gnister springe til en vældig Oprørsild.

Fengo.

Der seer man, Bisil! hvor nødvendig Lysten blev,
Saasnart om Rige, Land og Folk først Talen er.
Ha, Drot maa tidt misunde Træl, som ærligt kan
Med Fryd omfavne Frænden, der hiemsøger ham.
Jeg nødt er til, at skiule tung Nødvendighed
Bag Falskheds Raabe.

Med en Hestighed, der overvinder hans Forstillelse.

Naar han kommer paa sit Skib,
Dg kaster Anker, mød ham da med Baaden slug!
Sluproerne med festlig Dragt, med Aarerne
Hvidtmaalede, med Flag paa Flag, der vinke ham,
Maae hente ham. Du selv ham række Bennehaand.
Men Brættet, som fra Heltens Skib til Baaden gaaer —
Forstaaer du mig?

Bisil smilende.

Heel vel; men det forundrer mig,
At bedre Lyst ei øver den, som dyrker Lyst.
Troer du, et Plump i Vandet ender Amleth's Liv?
I hver en Korkarl finder han en Redningsmand,
Dg tusind Hænder rækkes ham fra Danerkyst
Til Hielp og Bistand. — Men desuden Brættet er
Alt oversprunget mellem Skib og Fædreland;
Det vipped voldsomt med ham, men det brast dog ei.
Lad ei min stærke Tidende forfærde dig!
Ung Amleth kommer, giester om en liden Stund
Din Gal, min Drot! — men Amleth er ei Amleth meer.

Fengo.

Hvad vil din mørke Tale sige?

Bifil.

Den er lys. —

Paa Jyllands Kyst, hjemseilet til sit Fædreland,
 Leed Amleth Skibbrud; Skibet sank med Mand og Muus,
 Og Amleth blot blev reddet af den hele Flok.
 End lege Rans skumdækte Døtre Fierbold med
 De tunge Biælker af det sønderslagne Brag,
 Og Fiskene sig til Gode gjør med Heltens Liig.
 Han takker fiendne Svømmekunst og Armens Kraft
 For Redningen. Men Alt har stakkels Amleth tabt
 Ved dette Skibbrud: alt for stærkt Anstrængelsen
 Paa Hiernens Nerver virket har, paa hans Fornuft;
 Thi som en Daare stander han paa Fædrekyst,
 Og som en Daare, klædt i flette Sømandsdragt,
 Besøger han dig i din Hal, — og Folket med,
 Der følger, som nysgierrig Sværm en drukken Mand.

Fengo seer ud af Vinduet.

Der kommer han i Trøien blaa, med Haaret vildt.
 En løvrig, nys af Træet afflidt Lindegreen
 Har han i Haand. De stimle til, de følge ham.

Bifil.

Umuligt at afholde dem fra Hallen her.

Amleth kommer, fulgt af en stor folkessværm. Mænd og Qvinder
 af Kongens Gird indtræde.

Folket raaber:

Velkommen, Amleth! hjem igjen, vor Kongesøn!

Amleth vifter med Grenen.

Hvordan fra Livet holder jeg den frække Sværm?
 Jeg frygter for, den giftige Bræmse stikker mig.

Fengo.

Velkommen, Amleth! Ha, min fiære Brodersøn!
 Hvordan dog kommer du i dette Optog her?

Amleth.

Jeg frygter for den Bisværm, som forfølger mig,
Som spotter mig. De veed, jeg er en stækket Drn,
Og derfor haanes jeg med vilde Spotteskrig;
Men var jeg Drn endnu, da, ved mit Næb, min Klo,
Jeg skulde knuse disse frække Spottere.

Gnider Panden, og skotter til Fengo.

Skøndt ei det er saa let for stærkest Lammegrif,
At slaaes med Bier og Bremsen. Det er ikke let.

Fengo.

Du kalder dig en stækket Drn?

Amleth.

Ja, Herre! ja,

Det var jeg, før en lumpen Trolde omskabte mig,
Afhug mig først mit Binge-par, hvormed tilforn
J Luften som en Alf jeg fløi, og hvilte mig
Paa Klippetinder; roved mig mit krumme Næb,
De skarpe Kløer; og skammeligt, da det var skeet,
Forvandlede han mig til et usfelt Menneske
Med Næse, Fødder, Arme — blotte Stumper af
Den fordums Pragt og Herlighed; og gav mig Ord
Til fladdrende — den Ret har Afskuds stolte Slægt —
Med Klynk og Suk at tolke min Glendighed.

Fengo.

Og, Amleth! kiender du mig da slet ikke meer?

Amleth.

O, meget godt! J er en Slagter. Sværmen her,
Der først mig som en Skare Bier forekom,
Det er jo lutter Dyr, Stude, som, naar Thor
Til Kampen raaber, følge jer, og stange fiækt
J Marken andre Stude. Men hjemkomne Dvæg,
Det hænger du i Porten op og slagter selv.

Fengo sagte til Bifil.
En Dobbeltmening ligger i hans Daarskabsord.

Heit.

Hvor har du været, Amleth?

Amleth.

Da som Orn jeg fløi,
Tilhørte hele Jorden mig; og tro du mig,
At det var herligt. Stundom sad jeg høit til Fields
Hos Riord i Noatun, og laante Raaberen,
Hvorned han skraaler Vinden op, og blæste selv.
Sneeboldte sammenskræbed jeg paa Biergets Top
Da med min Klo, lod dem som Fjeldskred glide ned,
At dække By og Kongsgaard. Det var lystigt, det!
Saa fløi jeg atter paa en prægtig Sommerdag
Til Blaalands Ork, hvor mig fra Ekyen Løver som
Jordlopper tyktes, der sprang om i tørre Sand.
I Belskland fandt jeg vene Moer; men Blomsterne
Der dufte mig for stærkt og for bedøvende,
Og Pigerne, som Sole, der mishage mig,
Angribe med for megen Ild. Jeg lider meer
Den danske Freis Violdust, hendes Maanestkin;
Thi gule Haar hun spinder af sit Maanestkin,
Og Pigevine skaber af Violer hun,
Som her paa denne.

Han gaaer hen, og tager Sigrig under Hagen.

Ha, jeg skulde kiende dig;

Pikker sig med Fingeren paa Panden.

Men mig Hukommelsen svigter paa den sidste Tid.

Bifil.

Min Broderdatter Sigrig kiender du igien?

Amleth seer paa ham med Foragt.

Slig deilig Sangfugl er ei hornet Ugles Øt.

Geruthe kommer.

Fengo.

Du kiender, Amleth! dog den Viv, som kommer der?

Amleth.

Ret godt; det er en Enke.

Fengo.

Nu min Venneviv.

Amleth stirrer paa hende.

Hun bærer ei Hardvendils Guldring paa sin Haand?
Blyringe vil hun bære snart om Dinene.

Geruthe.

Min elskte Søn! kom til mit Hierte.

Amleth undviger hende.

Har du eet?

Geruthe.

Du kiender ei din Moder?

Amleth.

Jeg har Moder ei.

Hun skudt blev af fordømte Jæger høit paa Fjeld,
Dg styrted ned i Afgrundssvælget, sank og sank —
Jeg troer ei, hendes Liig endnu har naaet sin Grav.

Fengo.

Han troer, han er en Drn, den stakkels Ungersvend.

Amleth stolt.

Jeg var en Drn, og endnu har jeg Synet skarpt,
Den sidste Rest af al min Drneherlighed.

J, stakkels Herre! lader til at lide stærkt
Af Dientsvaghed. Eders Die taaler ei,

At fæste Blikket længe paa en ærlig Mand.

Men jeg har lagt mig efter Lægekunsten; kom
Dg lad mig see, fæst Diet roligt, stivt paa mig,
Saa skal jeg nok helbrede jer.

Fengo.

Nei, Amleth! nei,

Mit Syn slet Intet fattes.

Amleth.

Nu, saa see mig da

I Diet stivt, og sig — hvor blev min Fader af?

Fengo.

Han er i Graven, Amleth! Guder røved dig
Forstandens Brug; ei Livet længer undtes ham.

Amleth.

Det var ei milde Guder. Men bespotte dem,
Det vil vi ei, fordi de vredes. Alt paa Jord
Gaaer efter Lune — Nød og Held. Og Guderne
Helbrede kan igien den Barm, de sønderflog.
Ei sandt?

Fengo.

For viist du taler for en Daare fast.

Amleth.

Ak, Herre! Biisdom tales tidt af Daarer bedst. —
See saa! Først har jeg her besøgt den Levende;
Den Døde maa besøges nu, Hardvendils Grav.
Og Runer paa hans Bautasteen er der fuldt op.
Ei sandt, Kong Fengo?

Fengo.

Endnu ei; de komme snart.

Amleth leer.

Ja, snart! Steenhuggerkunsten har jeg ogsaa lært.

Slaer paa sit Sværd.

Her er den Meisel, som jeg hugger Runer med.

Til Sværmen.

Kom nu, I Bier! I Stude! vil I følge mig
Til Kongegraven?

Mængden.

Amleth! ja, vi følge dig.

Amleth.

Men langsomt, langsomt, ficere Børn! Thi nok J veed,
At flyve rast kan ingen vingestæffet Drn.

Affides til Humble, i det han gaaer.

Han er min Faders Morder, og jeg træffer ham.

Alle forlade Hallen med Amleth, undtagen Kongen og Stalleren.

Fengo.

Mistænkeligt mig tykkes dette Giøglespil.

Bifil.

Af denne Svagbed leed han alt fra Liden af.
Indbildninger og Tankesprog løb af med ham,
Alt efter Lune; tynd var stedse kun den Traad,
Som Ordet bandt til Meningen.

Fengo.

Mig tykkes dog,

At der er Traad i dette Birvar.

Bifil.

Men hvad kan

J Berden da formaae den stolte Kongesøn,
At give Slip paa Høihed og paa Værdighed,
At tabe Folkets Agt og Tillid —

Fengo.

Bifil! han

Har ikke tabt i Folkets Agt.

Bifil.

Det ynker ham.

Fengo.

Men stærkere med Ynken flammer Rærlighed.
De følge ham; han har en sikker Livvagt alt,
Meer sikker, end den Hirdmandsflok, han fik af mig.

Bifil.

Selv har han sig som Daare stødt fra Kongestol.

Fengo.

Som Daare springer han maaskee let op igien,
 Og steder med Haanlatter mig med Foden ned.
 Min Siæl ei finder Ro, før jeg med Bished seer —

Bifil.

Min Pligt det er, at skaffe dig den Bished, Drot!
 Vor Lykke Skiebnen til hinanden bandt saa fast,
 At den, som født, maa døe for os paa samme Dag.
 Jeg prøver Amleth. Overlad mig dette Hverv!

Fengo.

Saa gaa, vær snild! Gid endt var dette Mummespil!
 De forlade hinanden.

 Ved Grauhøien.

Amleth. Humble. En Skare Mennesker. En Steenhugger
 arbejder paa en Steen, men standser, da Amleth taler.

Amleth.

See, her er Graven! Hvilket høit Muldvarpestud!
 Ha, hvor den skionne Myretue bovner stolt!
 Er det ei stort, høitideligt, at samle sig
 Om slikt et Kæmpeminde?

Til Steenhuggeren, der begynder at hugge igien.

Træl! hvad gjør du der?

Lad af med denne Banken! Du forstyrrer mig.
 Du hører jo, at jeg vil holde Taler her.

Steenhuggeren.

Steenhugger er jeg, ingen Træl. Paa Kongens Bud
 Jeg hugger Runer i din Faders Bautasteen.

Amleth.

Paa Fengers Bud og for hans Guld? Saa est du jo
Dog Træl for ham. Hvad rister du? Kom, lad mig see!

Læser:

„For Drot Hardvendil reiste Fengo denne Steen.“

Leer.

O, Fremtid! hvilken herlig Kundskab fik du der
Om Livsbedriften — Dødsbedriften. Fuldeligt
Den Jordede nu du kiender — og Begraveren.

Læser igien:

„For Drot Hardvendil reiste Fengo denne Steen.“
Behøver Sags Griffel vel at tegne meer? —
Men hvor er Humble?

Humble.

Her.

Amleth.

Skiondt Hovedet svimler mig,

Dg meget sig forandret har fra fordums Tid,
Mig tykkes dog — mig synes, du var Skiald engang.

Humble.

Det er jeg end.

Amleth.

Saa syng et Qvad om denne Mand,
Som Alle paastaae var min Fader; jeg er syg,
Dg glemmer let, og husker meer ei Alting grandt.
Men — digt et Qvad om Drotten dog, og syng det tidt
For Folket, at Hardvendils Dod og hans Bedrift
Dg Skiebne vorder dem og Fremtid velbekiendt;
Hvad denne lumste Bautasteen fortie vil.

Læser igien:

„For Drot Hardvendil reiste Fengo denne Steen.“

Sparfer til Stenen.

Nei, nei, ved Thor! for kort er dette Levnetsløb.
Men jeg har sagt jer, at jeg selv Steenhugger er
Og Sagaskriver; og Hardvændils Bauta skal
Med dybe Runer præges i den haarde Blok,
Der sidder hiertedannet i et Ridingøbryst;
Hvis, fiære Venner! I kun troligt hielpe mig.
Nu Haand paa Bærket! Vi vil slibe Meiselen.

Folket.

Velkommen, Amleth! hjem igien, vor Kongesøn!

De følge ham.

Anden Handling.

En Sal, som med sin aabne store Dør vender ud til en Trægaard. Maanen skinner gennem Løvet.

Sigrid. Gunhild.

Sigrid.

Det er saa luunt, ei mindste Vind
De sorte Blade ryster.

Gunhild.

Jeg veed det nok: i Mørke du,
Skøn Sigrid! er en Kryster.
Det min Skyld er. Du stakkels Glut!
Jeg næsten mig bør flamme;
Men altid maatte Eventyr
Fortælle dig din Amme.
Saa sad du der og lytted til,
Forsærdelsen dig glæded;
Men turde, naar mit Sagn var endt,
Knap røre dig fra Stedet.

Sigrid.

Ja, du har Ret, jeg var et Barn;
Men Modenheden kommer,
Og man faaer meget meer Forstand
Den sextende Skærsommer.

Gunhild.

Af, kiære Barn! hvad det angaaer —
 Ja, man blier mere fiælen;
 Men sexten Somre virke meer
 Paa Legemet, end Siælen.

Sigrid.

Mig Maanen smilte før som Trolde,
 Saa bleg den øged Skrækken;
 Svartaler som Skarnbasser hang,
 Og fortnede mig Hækken.
 Nu aner jeg, at Freias Magt
 Med Skumringen begynder;
 At Stierne hist paa Himlen klar
 Er Kiærlighedens Tønder;
 At Maanen er den Siøfna blid,
 Som følger Freia gierne.
 Maaskee jeg seer skion Freia selv
 I denne store Stierne.

Gunhild.

Mit Barn! hvad giærer i dit Bryst?
 Din Raskhed giør mig bange.

Sigrid.

Heltinde kiæk jeg være vil,
 Ei Vengstlighedens Fange.
 Valkyrien jo svinger selv
 I Striden Seirens Fane.
 Og stammed ei min Moder ned
 Fra Sigurd Fosnersbane?
 Han dristig gif paa Heden ud,
 For Dragen at forøde.
 Jeg ogsaa gaaer paa Heden, jeg;
 Men jeg vil Ingen døde,

Berøve Dragen ei sit Guld.
 Nei, Guld jeg Dragen bringer —

Sukker.

Kun maa den jage Sorgen bort
 Med sine brede Binger.

Gunhild.

Du vil i Sommernatten ud
 Bag Hækkerne, de lune?

Sigrid.

Dg længer ud, hvor Lynget groer
 Paa Hederne, det brune.
 Hvor Haren løber om i Lyng,
 Dg fiender ingen Fare;
 Der lader sig ei Sigrids Mod
 Bestømmes af en Hare.

Gunhild.

Hvad vil du da, mit gode Barn?
 Freia din Vid beskytte!

Sigrid.

Der Gyda jeg, den gamle Hex
 Besøger i sin Hytte.
 Hun er halvfemsfindstuve Aar,
 Fra Trolde ned hun stammer;
 Hun sidder med sneehvide Haar,
 Som Dødning i sit Kammer.
 Men den, som bringer hende Guld,
 Dg frygter ikke Døden,
 Den ynder hun, den er hun huld,
 Dg hjælper tidt i Nøden.

Gunhild.

Dg hvormed skal hun hjælpe dig?

Sigrid.

Hun Amleth skal helbrede,
 Hans Hjerne trylle karst igien,
 Som er i Bilerede.
 Jeg veed, hun kan, og vist hun vil
 Bidrage til min Lykke.
 See denne kostelige Bras,
 Et uskatteerligt Smykke!
 Klenodiet jeg fik i Arv,
 Da Frigga tog min Moder.
 Det virke skal ung Amleth's Larv.
 Jeg elsker ham —

Sukker.

som Broder.

Gunhild smiler.

O, meget meer!

Sigrid.

Det muligt er.

Sig Lykken vel kan vende.
 I Dag han ret ei kiendte mig —
 Men Amleth skal mig kiende.

De gaae.

I Skoven.

Nat. Maaneskin.

Amleth. Humble.

Humble.

Kun nogle Skridt, saa er vi ved den Bondes Huus,
 Hvor Natten vi tilbringe kan i Fred og Ro.
 At du som Daare smutted bort fra Fengos Gaard,

Var velbetænkt; thi Daaren følger Lunets Lyst,
 Dg saadan fandt du Sikkerhed for denne Nat.
 I Morgen, naar du viser dig paa alfar Bei,
 Vil Folket atter sammenstimle, følge med;
 Dg Ingen vover offentlig at gribe dig.
 Men meget jeg fraraade maa, at du igien
 Tilbagevender til den skumle Fengers Magt.
 Mistanken er alt vakt, han troer din Galsskab ei,
 Dg tidlig eller silde venter Døden dig.

Amleth.

O, Fædreland! o, Rige, som jeg fødtes til
 At vorde Drot og Fader for! du støder mig
 I Ratten ud, som Røver, som Ildgierningsmand;
 Din Sol bestraalet Kongesønnens Uselhed,
 Din blege Maane først jeg tør betroe mig til.

Humble.

En hurtig Hest min Bonde dig forskaffe vil;
 Med den til Færgestedet iil, og flygt til Fyen!
 Der raader Erik, han dig venligt favne vil.
 Den vilde Hadding herster os vel mere nær;
 Men ham kan man ei stole paa, thi Fengo selv
 Har sat ham i hans Værdighed som Underdrot.

Amleth.

End eengang, før jeg flyer og søger fremmed Hielp,
 Tilbagevende maa jeg til min Faders Gaard.
 To ædle Sicale, som jeg dybt bedrøved der,
 Maae trøstes først.

Humble.

Ha, jeg forstaaer dig.

Amleth.

Fader har

Jeg tabt; min Moder lever, og min Hiertenskiær.

Geruthe har jeg blodigt saaret, hvis hun er
 Uskyldig; derom maa jeg selv forviise mig,
 Og gyde Balsom atter i det Saar, jeg slog.
 Og hun — vel ei beslægtet mig ved Byrd og Blod,
 Men nærmere: ved det skionne Valg, som Freia gjør,
 Vel frit, og dog saa bindende, saa fast bestemt —
 Hun vide skal, at Amleth's Banvid kun bestaaer
 I Elskov til den Yndige, som frygter den.
 Thi Elskov, siige gamle Mænd, er Banvid selv;
 Men Yngling foretrækker den for Oldings Bid.

Humble.

To Skikkelser jeg hisset seer i Maaneskin
 Sig nærme. Træd bag Busken, lad dem gaae forbi!

De skiule sig bag Hækken.

Sigrïd og Gunhild komme.

Gunhild.

Sigrïd! din Ungdom gier dig Kraft,
 Mig Alderen har svækket;
 Nu er det mig, og ikke dig,
 Som Mørket gier forskrækket.
 Mig tykkes: der i sorten Skiul
 Jeg hørte Noget brage.

Sigrïd rast.

Nei! det var kun en lille Fugl,
 Som smutted til sin Mage.
 Kom! Nu er vi paa Heden strax
 I Maaneskinnet lyse.
 Saa eensomt Hørens Hytte staaer;
 Men jeg vil ikke gysse.
 Vi banke paa den lukte Dør,
 Hvor svagt kun Klinken fæster,

Thi det er nok om Natten meest,
At Gyda venter Gieste.

Gunhild.

Saa fiæk du søger Hex og Trold?

Sigrid.

Elig Trolddom bør man ære.
I Løn at kaste Runer smaae,
Det skal mig Gyda lære.
Jeg veed det vist, jeg til min Hielp
Hos hende Trost vil finde;
Thi Menneskenes Bid og Sind
Hun løse kan og binde.

Gunhild.

Og ei du frygter hendes Hielp?

Sigrid

peger paa Brasen, som hun har paa Brystet.
Med dette gyldne Smykke,
Som Midnatsmaanen vier ind,
Betaler jeg min Lykke.

De gaae videre.

Amleth

træder frem igien, i stærk Sindsbevægelse, fulgt af Humbre.
Hvad var det for et Gioglesyn, som blindte mig?
Mig tyffes, at jeg saae en ung og fager Mø
I brammede Skarlagensskind, med Raaben blaa,
Men Hovdet kun bedækket af det gule Haar,
Der fæstet under Barmen i en Eloise var.

Humble.

Ja, det var Sigrid, ganske vist.

Amleth.

Hun vandrer ud

Paa Heden —

Humble.

Med sin Amme —

Amleth.

Til en gammel Hex,

At lære Trolddomskunster. Ha, jeg kiender nok
Af Rygte fra min Barndom Gyda; nævntes hun,
Da var det, som om Lokes Elegfred Angerbod
Man kaldte, der paa Heden havde sat sig ned
Til alle gode Fylgiers Ekraf og Troldes Lyst.

Humble.

Man mumler om, at hun har Fengo lært den Kunst,
At fryste Døden i din Faders sidste Skaal.

Amleth.

Dg hende nu besøger min Hiertelskede!
Jeg følger hende Skridt for Skridt i Afstand, Ven!
Jeg figer ind i Hytten; jeg vil see, hvordan
Man lærer kaste Runer, fuge giftig Seid.

Humble.

Men, Amleth! du maa styrke dig med Manddomskraft,
At ei paatagne Banvid vorder virkelig.

Amleth.

Affskyelig mig tykkes denne Qvinde nu —
Som gyldenvinget Guldsmed, en bevinget Drm,
Hvis Die stort, men fælt i rædsom Stirreglands,
Udbovner, mens hun slagrer vildt med Bingerne.
Mit Hoved svimler. Før var ogsaa Himlen mørk;
Gen Stierne stod dog skion i lille lysblaa Plet,
Dg vinkte, klar som Haabet. Nu er Stierne slukt,
I Mulm jeg raver nu; nu er mit usle Hverv,
At straffe skumle Nidinger — og selv at døe.

De gaae.

Herrens Hytte.

Gyda kommer ind med Thrym, sin Sønesønesøn. Han sætter hendes Træstol i Forgrunden af Skuepladsen, og sig selv, naar hun har sat sig, paa en Skammel ved hendes Fodder.

Gyda.

Lidt nok har jeg,
Thrym! fortalt dig
Fædreslægters
Ældste Frasagn.
Med du stammer
Fra stærke Kæmper,
Totunslægter,
Svartalsætten.

Dengang Odin
Ymer dræbte,
Drufned Jetter
I Troldeblodet.
Fra Bergelmer,
Frelst i Baaden,
Atter dog stamme
Nutids Trolde.

Hist bag Fjeldet
Fjerne Frænder
Etiuler den hule
Klippehvælving.
Her paa Heden
Leved i lang Tid,
Fiernt og frygtet,
Din Oldemoder.

Men skøndt Jylland
 Bierget savner,
 Strækker sig Stenen
 Under Jorden.
 Her paa Heden,
 I Lyng og Sandet,
 Boe vi paa knuste
 Klippetinder.

Hør nu trofast
 Sidste Tale,
 Sønneson af
 Min Søn, hiin fiære!
 Men en Ed du
 Først mig sværge:
 Oldemoderens
 Ord at lyde.

T h r y m.

Jeg det sværger
 Ved Frændebloodet,
 Hvori Troldenes
 Stamme drukned.

G y d a.

Viisne vil du,
 Som brudte Bidie,
 Hvis du skulde
 Min Billie svigte.

Levet jeg har
 For Ondt at øve;
 Mennesker kan ei
 Troldeu ynde.

Brøde begif jeg
Tidt og ofte,
For at skaffe mig
Guld hiin røde.

Guld er Jettens
Bedste Glæde;
Afsurs Søner
Det tidt mon rane.
Atter at fange
Guld ved Galdren,
Det var i niti
Har min Tragten.

Meget fik jeg
Bed Misgierning,
Skult i Hyttens
Skumle Kroge.
Søn! jeg vil dig
Skatten vise.
Guldets Glands
Dit Die fryde!

Lukker et Skab op i Bæggen, og viser ham mange skionne
Guldfager.

Thrym.

Hvilken kostbar
Sielden Samling!

Gyda.

Blod ved mangt et
Smykke klæber;

Lyven dog takke vi
 For det Meste.
 Dette Bæger
 Er bedste Gave.

Viser ham et Guldbæger, som hun sætter paa Bordet.

Det gav Fengo
 Feigt i Hytten,
 Da jeg lærte ham
 Seid at syde:
 Brødefuld
 Sin Broders Bane!
 Men hvad rage mig
 Mandeplichter?

Hvad vedkom vel
 Mig Hardvendil,
 Gengang seet
 I Ungdomsdage?
 Fager var han;
 Dog min Fiende.
 Afskuds Søner
 Trolden hader.

Men al Skatten
 Jeg erhverved
 For at give
 Tilbage Fieldet.
 Gravet har jeg
 Groft i Lynget;
 Mig og Guldet
 Der du jorde!

Naar jeg lever
 Her ei længer,
 Skatten og mig dybt
 Sandet skjule!
 Jetten i Jorden
 Giengiv Guldet! —
 Svor du Meen=Ed,
 Meen dig ramme!

Men jeg lugter
 Menneskeblodet.
 Larm ved Laagen!
 Nogen kommer.
 Splad Klinken!

Drengen lukker op, Sigrid og Gunhild træde ind, og hilse med
 Ængstelse.

Gyda.

Tvende Qvinder!
 Træder med Fred over
 Gydas Lærskel!

Gunhild.

Kunne vi ene
 Med dig tale?

Gyda.

Dreng! hent Band
 Ved Kildevældet.

Thrym gaaer.

Gyda.

Drengen er borte,
 Bange begge.
 Frygt forjager for
 Gamle Gyda!

Tal, du Ældste
 Med Erfaring!
 Hvi besøger du
 Troldeqvinden?

Gunhild.

Nei, min Jomfru
 Selv maa tale;
 Abne vil hun
 Dig sit Hierte.

Sigrid drager Veiret dybt.
 Tillad mig blot en liden Stund
 At fatte mig før min Tale!
 Din Lampe lyser i Hallen svagt —
 Jeg hørte Haner gale.

Gyda.

Det var min Hane. Den ude gaaer
 Dg hilser Natten med Haanen;
 Den stolt ildgule Binge flaaer,
 Dg galer ad Midnatsmaanen.

Sigrid.

Jeg voved mig til din Hytte fiæk,
 Skøndt Mørket Frygt forøger.
 Men Mulm for mig har tabt sin Skræk;
 Her finder jeg, hvad jeg søger.

Her bringer jeg dig, til Tak og Løn,
 Af Guld et kostbart Emykke,
 Hvis du opfylder Hiertets Bøn,
 Dg skienker det sin Lykke.

Gyda glad.

For Guld at vinde, min sidste Kraft
 Vil jeg dig, Datter! skienke.
 Hvis du er gift, og hader din Mand,
 Og ønsker dig heller Enke —

Sigrid.

O, nei! Jeg elsker høit en Helt,
 Men Skiebnen ham forbyder
 Gienfærlighed. En Taage fæl
 Indhyller Heltens Dyder.

Gyda.

Den Taage fæl Medbeileren er,
 Som jeg dig bort skal skaffe.
 Velan, mit Barn! det kan jeg nok;
 Din Fiende skal jeg straffe.

Bed Hel! det er ei første Gang;
 Du neppe det formoder —
 Men seer du dette Bager her?
 Det Broder gav for Broder.

Dermed han købte stærken Seid
 Af mig graahærdede Kone,
 Der skaffed ham den Forhadtes Død,
 Hans Liv — ja meer: hans Krone.

Sigrid.

Af, Moder! nei! det er ei saa;
 Jeg kan vist Ingen hade.
 Den Sygdom kun, min Beiler har,
 Vil jeg, ham skal forlade.

Den veneste Evend, en hugprud Mand,
 Som Alle maae berømme,
 Hardt bundet er af Banvids Baand;
 Ung Amleth gaaer i Drømme.

Han kiender ei sin Sigrid meer,
 Han giögler i Hal og Kammer;
 Dg naar jeg græder, høit han leer,
 Dg spotter kun min Jammer.

O, skaf ham atter sunde Bid,
 Forløs det giæveste Hierte!
 Da lønner jeg dig med røden Guld,
 Fordi du vog min Smerte.

Gyda vred.

Bed Løse! du forbittret mig.
 Jeg skal ham Glæder unde?
 Det ikke jeg kan, og ikke jeg vil,
 Om ogsaa jeg det kunde.

Kun dem jeg yder kraftig Hielp
 I Løn, som Andre hade;
 Jeg Magten har — en fielden Magt,
 Men Magten til at skade.

Det stolteste Træ kan let mit Had,
 Som Stormen, overvinde;
 Men ikke jeg det mindste Blad
 Kan sætte til en Kiærminde.

Kom ikke med din fiælne Snak!
 Den gjør dig ingen Nytte.
 Dg har du her ei anden Bøn,
 Saa påk dig fra min Hytte!

Amleth træder ind med Hielm paa Hovedet, draget Sværd i Haand. Sigrid udstøder et Skrig, og flygter hen i Hyt- tens Baggrund med Gunhild.

Gyda forfærdet i sin Træstol.

Utgarde-Vofe! ha, hvad sender du mig der?
 Hardvendils Aand! Jeg kiender ham fra gammel Tid,
 Fra Ungdomstid. — Hvi kommer du som Ungersvend,
 Mig at forfærde? Slap dig Hel af Hallen løs,
 At gieste Gyda? Kræver du det Guld igien,
 Der først var dit, hvorfor din Broder købte Seid?
 Saa tag det Bæger, skynd dig bort! — Jeg mærker nok,
 At jeg er gammel: Skrækken fylder Blodet mig
 Med Gis, og blæser Marven af Beenpiberne.

Amleth tager Bægeret, og truer hende med Sværdet.
 Fordømte Hex! din Alderdom beskytter dig.

Gyda døer.

Amleth.

Hun døer af Skræk, hun tog mig for min Faders Aand.

Rusker i hende.

Du Gamle! reis dig, see paa mig. Jeg er en Aand,
 Men endnu ikke skilt fra sunde Riød og Blod.

Forlader hende.

Hun foer til Nastrond; hendes Beenrad sidder kun
 I Stolen der, og Diet, som et brustent Horn,
 Vil gierne — hvis det kunde blot — forfærde mig.

Sigrid kommer frem, og kaster sig for hans Fødder.
 Af, Amleth! ædle Kongeson! fortornes ei,
 Fordi du mig i Hytten hos Troldqvinden seer.
 Ved Freias Magt, jeg er uskyldig.

Amleth griber venligt hendes Haand, og reiser hende.

Ja, jeg veed,

At Snee er hvid, at Stiernen blinker uden Røg,
 At Rattergalens Slag er uden Svig og Falsk.

Sigrid glad forundret.

Du smiler mildt? Du lider ei af Banvid meer?

Amleth.

Din Rærlighed, dit Qvindemod helbredte mig.
 Fra Døren har Samtalen jeg med Hexen hørt,
 Og hvert et Ord god Balsom i mit Hjertesaar.
 Mit Hoved fattes Intet, det er karskt, som før;
 Af Freias søde Sygdom lider Hjertet kun.
 Det har jeg længe mistet, kiært mig Tabet var;
 Og dersom du vil atter Amleth skienke dit,
 Saa har han Bid og Hjerte nok til som en Mand
 At møde Skiebnen, om den end forummer sig
 I Fenges Larve med det lumste Riddingsblik.

Sigrid.

Af, Amleth! har fra Døren du min Tale hørt,
 Saa veed du meer, end nu min Mund tør sige dig.

Amleth omfavner hende.

I Hærbhytten trykker jeg dig til min Bryst.
 Og som den Døde sidder der, et Spøgels liig,
 Gjør Amleth sine Fiender snart til Spøgelseser.

Tredie Handling.

Dronningens Hal.

En sort Rustningskikkelse staaer i en Fordybning i Baggrunden.

Fengo. Vifil.

Fengo.

Hvor er min Hustru?

Vifil.

Hvor hun fast hver Morgen er.

Naar røden Sol igiennemstraaler mørken Atrat,
Gaaer fra sit Leie, hvor hun søvnløs drømte nys,
Geruthe til Hardvendils Grav — og drømmer der.

Fengo.

Jeg væmmes ved det evigshye Drømmeri.

Vifil.

Snart sover hun vel, hvor der ikke drømmes meer.

Fengo.

Det ønsker jeg slet ikke. Jeg har vænt mig til
At leve med Geruthe, da hun blomstred skion.
Hun var mig fiær, for fiær; og Daaden, jeg begif,
Den dristige — det var tildeels for hendes Skyld.
Hun føler og hun tænker ikke meer med mig;

Men leve maa hun gierne. Jeg har vænt mig til
 At see Geruthe; hvis hun svandt — det blev et Hul,
 En Tomhed i min Dag, som ikke fyldtes meer.

Bifil affides.

Bed hende hænger dog endnu hans hele Siæl.
 Han veed det ikke selv: hun er den Gæste
 Paa Jorden, han er tro.

Fengo.

Hvor er ung Amleth nu?

Bifil.

J Aftes smutted bort han fra de Bolstre blaae,
 Der kongeligt beredtes ham. Han foretrak,
 At gaae i Rattens Mulm og Blæst i Skoven ud.

Fengo.

Det Klogskab er, ei taabelig Affindighed,
 Som driver Amleth. Ratten ei tilbringe tør
 Han i min Gaard; han frygter mindre Rattens Kulde,
 End Fengers Sind og Fengers Vennesalighed.

Bifil.

Jeg negter ei, jeg selv begynder Eligt at troe.
 Han kommer snart, omringet af en Almuesværme;
 Men jeg fordoblet Bagterne paa Borgen har,
 Ei Folkebærmen trænge skal i Hallen ind.
 Formodentlig sin Moder han besøge vil;
 Lad dem kun tale sammen i Fortrolighed!
 Ei lægges Vaand paa Hiertet, det forraader sig.
 Usynligt Bidne stander jeg i Hallen her.

Fengo seer sig om.

Hvor vil du staae? Hvor finder du den mørke Krog,
 Som dig kan skjule?

Bifil peger smilende paa Rustningen.

Dødningen skal hielpe mig.

Fengo mørk.

Spot ei den Døde!

Bifil.

Jeg ham fort afløse vil.

Fengo stirrer paa Harnisket.

Affkyelig mig tykkes denne Skikkelse
 Ved høilys Dag. Det er naturligt, Dronningen
 Har Nattesnyer; heller ei det undrer mig,
 At Søvn flyer hendes Dielaag, naar Døren staaer
 Paa Alem til denne Larve — sær i Maaneskin.

Bifil smilende

En Straamand kan ei skrække mig.

Fengo vred.

Kro dig kun ei
 For meget af din Tapperhed! Seer du den Klods
 I Bæggen der? Beed du, hvi den saa rolig er?
 Fordi den har Indbildningskraft saa lidt, som du!

Bifil.

Fortørnes ei! Min Hu staaer til at tiene dig.
 Jeg slæber ind i næste Kammer Rustningen
 For Dronningens Tilbagekomst, isører mig
 Hardvendils sorte Baabendragt, og stander selv
 Paa Skamlen atter, Bidne til hvad foregaaer.

Fengo.

Det Indfald finder jeg ret suildt og velbetænkt.
 Saa skynd dig, tag den bort! Den skal ei staae der meer;
 Thi det er dumt, at sætte Skræmsel for sig selv.

Gaaer.

Bifil seer spodske efter ham.

Indbildningskraften deler du med Spurvene;
 Dem jager ogsaa Skræmsetet fra Urterne.

Men har du kun et Spurvemod, saa skulde du
Som graadig Høg paa Duen ikke styrtet dig.

Han gaaer ind i Fordybningen.

En Plads uden for Kongsgaarden.

Hugleik. Rørik.

Rørik.

Der kommer Amleth, fulgt af store Folkesværn,
Ei, som i Gaar, iført en slet og paltug Dragt;
Han er i Harnisk, han har Binger paa sin Hielm.
Nu lad os lyde Kongens Bud og friste ham
Med sare Spørgsmaal, for at see, hvor gal han er;
Ihi Kongen tvivler meget om hans Daarlighed,
Dg troer, det er Forræderi og Skalkestiul.

Amleth kommer fulgt af folkesværmen.

Mængden.

Hil Amleth! Hil vor Kongesøn! vor Kongesøn!

Amleth sætter sig paa en Bænk i Forgrunden.

Tak, Tak, I gode Menneſker! I paastaae det,
Dg Gen tør ikke ſige Mange frækt imod.
I mene, jeg er Kongesøn? Hardvendils Søn?

Flere.

Det eſt du, Amleth! Arving til din Faders Land.

Amleth leer

I Maanen ligger, fiære Børn! min Faders Land.
Saa var det godt for mig, om jeg var Døn endnu;
Ei vingestækket — den kan ikke flyve langt.
Men muligt voxer stækket Binge frem paa ny?

Griber til sin Hielm, og reiser sig.

Ja, ved Stærkodders Manddomskraft! thi seer J vel?
De spire stolt mig atter giennem Hielmens Kam.

Flere.

Vor Amleth leve!

Amleth sætter sig igien.

Leve? Ja, det vil han nok;

Men mon der ei af Mange raabes: Amleth døde?

En Mand af Folket.

Du finder lutter Benner her.

Amleth.

J Gaarden, ja!

J Stalden ogsaa muligt mellem Heste, Køer;

Men oppe der, i Høieloft — hvad ønskes der?

Saa tause, saa huuloiede de Binduer

Nedstirre paa mig.

Manden.

Du har Benner overalt.

Amleth.

Saa stop mig ud da som den største Sieldenhed,

Før jeg gaaer i Forraadnelse som Hvermandsven.

Manden.

Du vorde skal vor Konning, Amleth!

Amleth.

Konning alt?

Dg hvor er da mit Kongespiir?

Seer sig om, og tager et Palmstraa op af Jorden.

Der ligger det.

Af ægte Guld — lidt knækket — men det siger ei.

Dg det er stærkt; det voxer friskt hvert Aar paa ny.

Dg frugtbart Aq det baaret har; hvad kan det for,

At det fornedres til et usfelt Bænkehalm,

Som Ridinger døde Straadød paa?

Med Vægt.

Jeg siger jer:

Selv Helten døe kan denne Død, som ei det vil.

Hugleik peger paa et Kor af en Baad, som bæres forbi.
Seer, Amlæth! du den store Kniv?

Amlæth.

Ja, den er stor;

Men større dog er Flesket, som den skærer i.

Rørik.

Saae du paa Stranden alt det skionne, spildte Meel?

Amlæth.

Ja! malet af Veirmøller og af Havets Skum.

Hugleik.

Men, Amlæth! hvor var du i Nat?

Amlæth.

I Hytten hos

Min elskte Brud, som jeg med Had forfulgte did.
Bort Bryllup stod hos Hel; jeg fik den gyldne Skaal,
Hvoraf min Fader drak sin egen bittere Død.

Hugleik sagte til Rørik.

Det er jo kun forvirret Tale, Galmands Snak.

Rørik.

Du reist har, Amlæth! udenlands. Hvorledes fandt
Du Belskand? Var det bedre stort, end dette Land?

Amlæth.

Nei, Landet ei; men Himlen meget bedre var.
Jeg veed ei, hvad I har fortørnet Solen med,
At kold den vender Ryggen jer hver anden Dag.

Rørik.

I Syd er Himlen blaa.

Amleth.

Men Qvindens Die sort;
Her smiler Himlen blaa i danske Pigeblif,
Men sort sig hæver Hvælvingen, som Fænges Hal.

Hugleik sagte.

Han taler snildt, det er jo ingen Daaresnak.

Amleth.

Som eengang jeg blandt Qvinder sad paa Sicilei,
Da bragte mig en liden Fugl et Hovedhaar,
Halvtredie Alen langt, af lyst og spundet Guld.
Jeg kiendte det, jeg greb derefter; Fuglen fløi,
Dg traf ved Haaret mig til Jyllands Lyng igien.

Rørik sagte.

Nu drømmer han.

Amleth.

Da mødte mig en ærlig Ven:
Hler=Ugir, med Baadshagen, med sit Skæg af Tang;
Han sønderflog mit Skib, saa alle Planterne
Føg fra hverandre, som i Blæsten Markens Ag.
Det var en ærlig Hilsen, og jeg takker ham;
Thi uden dette Skibbrud var jeg druknet alt.

Rørik sagte.

Man veed ei ret, hvad man skal troe; thi Sindrighed
Afløser paa en selsom Maade Tant og Drøm.

Man seer Dronningen og Sigrid gaae giennem en Buegang til
Slottet.

Amleth staaer op.

Hist, gode Venner! nærmer sig en ædel Biv.
Man siger, at hun er min Moder; det er ei
Umuligt, thi jeg selv for liden var og spæd,

Da dette hændtes, til at mindes Tingen ret.
 I meget man paa Bidner sig forlade maa.
 Jeg troer det, da I sige det. Saa troer og mig,
 At Amleth nok skal vorde snild. Han drømmer lidt.
 Han veed det; det er gode Tegn til Bedring alt.
 Den Kloge, som for klog sig troer, fortørner let
 De Himmelske, til Banvid grændser Indbildskhed;
 Med et alvorligt Blik til Himlen.
 Men den Forladte, som sig gav i Himlens Bold,
 Ham skienke Guder Bistand og Medlidenhed.
 Hilser venligt til alle Sider.
 Farvel! Med eder Friers Fred! Vi sees igien.
 Han gaaer.

Dronningens Hal.

Vifil staaer i Fordybningen i Hærbændils Rustning.
 Geruthe. Sigrid.

Sigrid.

Min ædle Dronning! lad ei Amleth ængste dig:
 Baataget er hans Banvid; skarp og klar, som sør,
 Er Heltens Aand. Den milde Freia selv i Nat
 Bortrev i klare Maaneskin det Sorgens Slør,
 Som skrækte mig. Jeg vandred vildt i Natten ud —
 Jeg har fortalt dig det — mig drev Fortvivlelsen
 Til Hexen hist paa Heden; men der voxte mig
 En Hederose, skøn som Freias Morgenblomst.

Geruthe.

Omringt af Folket sidder han i Gaarden hist
 Og taler Banvid.

Sigrid.

Blandet dog med Bid og Kløgt.

Det morer Folket. Amleth var dem altid kjær.
 Man aner — hvad man ret ei veed — Forbrydelsen;
 Man gietter — hvad man klart ei seer — hvad Amleth vil.

Geruthe

seer ud af Vinduet med Sigrid, og siger bedrøvet:
 Han bort er gangen, kommer til sin Moder ei.

Amleth

træder ind; da han seer sin Moder og Sigrid vende ham Ryggen
 i Vinduet, stirrer han paa Rustningsstikkelsen, og siger sagte:
 Der staaer han — Humble havde Ret — Haandlangeren
 Til Kongemordet. Ræv! fald i din egen Sax.

Geruthe vender sig, og raaber glad:
 Der er han, Amleth har sin Moder ei forladt!

Amleth omfavner hende.

Nei, Moder! Amleth kiender dig. Har Sigrid talt,
 Saa kiender du nu ogsaa ham.

Geruthe.

Min elskte Søn!

Umuligt kan din Kiærlighed gienkiende mig;
 Naturlig er din Strengbed, jeg undskylder den.

Amleth.

Min Faders Mord var dig en skjult Forbrydelse;
 Din rene Siæl ei anede dens Mulighed.
 Din egen Fader, alle Venner raadte dig
 At ægte Fengo, for at sikke mig min Ret.

Geruthe.

Jeg blev hans Hustru. Guder! lidt først efter lidt
 Opdaged jeg Forbrydelsen, der trykte ham;

Som frækt endnu han negter; som, uagtet al
Sandsynlighed, mig mangler klart Beviset for.

Amleth.

Beviset har jeg.

Viser hende Guldbægeret.

Seer du denne gyldne Skaal?

Den skienkte Fengo Gyda, Hedens gamle Hex,
Til Løn for Seiden, hvormed han sin Broder vog.
Rustningsstikkelsen gjør en uvilkaarlig Bevægelse.

Geruthe forfærdet.

O, alle Guder! Amleth! saae du dette Syn?
Den sorte Larve der bevæged høire Haand;
Et Suf jeg hørte tydeligt.

Amleth.

Jeg ligerviis.

Smilende.

Men, kære Moder! tidt os skuffe Sandserne.
Udstoppet Straamand med min Faders Rustning paa
Ei sukke kan og ei bevæge tørre Haand.
Dg stod min Fader der, hvor nu hans Larve staaer,
Ei sukked han og ængsted sig, fordi hans Død
Blev ærligt hevnet. Frygt ei for den hule Mand!
Dg for at vise dig, at her ei findes Liv,
Jeg borer let min Daggert i det døde Straa.

Han giennemborer Bifil, der med et Skrig styrter fra Skammelen
til Jorden.

Amleth leer.

Ei! der er Muus i Halmen. Hørte du, det peb?

Fengo træder ind med Bevæbnede.

Fengo.

Ha, hvad er det? Hvad foregaaer i Hallen her?

Amleth.

Jeg dræbt min stakkels Fader her. Der ligger han.

Fengo.

For vidt gaaer denne Banvid.

Hugleik og Rørik.

Ja, den gaaer for vidt.

Amleth.

Kan Noget meer i denne Verden gaae for vidt?

Fengo.

Hvi stak du, Amleth! efter Rustningsstikkelsen?

Amleth.

Mig tyktes, han var ret ei dræbt den første Gang,
Jeg vilde gjøre Pinen kort.

Fengo.

Ha, griber ham!

Amleth gribes og bindes.

Amleth.

J gribe mig? J binde mig?

Fengo.

En Rasende

Maa bindes, fængsles.

Amleth.

Bind din egen Ondskab då!

Den raser værst.

Fengo.

Du Daare!

Amleth.

Lad mig løs igien!

Jeg har en Kalk; den gav du for min Faders Mord,
Jeg stienker Skaalen dig igien for Amleths Liv.

Fengo tvinger sig, og siger med Fatning:
 Uværdigt, grusomt skal ei Fengo hevne sig.
 Din Ankomst her var selsom; for at kiende ret
 Din Tilstand, om du ei Forstanden skulde blot
 Af sære Griller, faldt min Marsk, min Staller paa
 At staae som Bidne, naar du ene troede dig.
 Den bolde Bisfil —

Amleth.

Faldt paa sine Gierninger.

Eiget bæres bort paa Kongens Bink.

Fengo med hyllet Følelse og Sagtmodighed.
 Af, det er ærlig Trostabs Lon i Verden her.
 Dog — jeg vil ikke hevne ham. Jeg kiendte ham,
 Og veed, at Hevn var langt fra ham, den Dannemand.
 Men hvad han vilde, har hans Død opdaget mig:
 Din Daarskab, Amleth! og din vilde Rasenhed.
 Hvis Uqvemsord din Banvid drog af Skeden blot,
 Lod jeg dig gierne gaae, af Agt for dig, din Byrd,
 Af Skaansel for din Moder, mig høist dyrebar;
 Men plat umuligt er det nu, som Hvermand seer.
 Thor veed, hvad meer hans Galskab kunde falde paa
 At hevne blodigt, drevet af en Feberdrøm.
 Saa bringer ham i Sikkerhed for os — for ham!
 Fornødent dertil er dog dette stærke Neb,
 Som snoer sig dristigt om din Haand, og træder i
 Fornuftens Sted, der burde tæmme dig og Hver.
 Nedbringer ham i Hvalvingen, hvor Intet dog
 Skal mangle til Forpleielse; til Mimer sig
 Forbarmer over Svendens Aand, og læger den.
 Nu skynder jer afsted med ham!

Amleth.

O, Usa=Thor!

Hvi staaer du mig ei bedre bi? O, Løse! nei,
En ærlig Helt du aldrig lærte Kunsten ret.

Til Fengo.

Du kalder mig Vanvittig, du Forhærdede?
Hvis Vanvid slog mig, var det vel at undre paa?
Du Brodermorder! — Hører alle Helte her
I Nidingshallen, hvad jeg stævner Fengo for:
Hardvendils Broder dræbt ham har med lumste Gift.
Haandlangersten, den gustne Hæx, jeg traf i Nat,
Mig tilstod Broden, før hun qvalt af Skrækken blev.
Og Hjelperen, Misgierningens Medvider her,
Som uforflammet i den Dræbtes Harnisk krøb,
Før at forraade Sønnen med, som Faderen —
Ham nu med tørre Graad begræder Fengo rørt.
Farvel, min Moder! og Farvel, du Lilieland!
Nu vinder dybt i Taarnet mig, i Graven ned!
Begraves skal alt Ærligt dog og Godt paa Jord,
Før at det Slette trives ret og blomstre kan.

Man gaaer med Amleth.

Geruthes.

Jeg skammer mig; for stor var min Kortsynethed.
Alt, hvad mig her undskyldte kan, er, at den Mand,
Som meente hele Verden Ondt, mig meente Godt;
Og denne Gnist af Freias Ild, den eneste
Som mildned ham, var ærlig — og den blindte mig.
Men Larven faldt, og, Fengo! nu jeg kiender dig.
Saa meget blot jeg siger end: Geruthes Liv
Til Amleths bandtes, da hun skienkte Livet ham;
Og dræbes han, da dræber du din Hustru med.
Men, Fengo! nei, saa vidt gaaer ei din Tapperhed;
Thi Amleth elstes høit af alle Dannemænd,
Og alle Danske væbner du ei mod din Barm.

Men værre Fiende fandt i eget Indre du,
 End Fienden ude; bragt har du din Banemand
 I Hjertet selv: den myrdende Samvittighed,
 Og naar det allermørkest er — den træffer dig.

Gaaer.

Paa Fengers Bink forlade Alle Skuepladsen, undtagen Rørik
 og Hogleik.

Fengo med forstilt Selvtvang og Taalmodighed.
 Han dræbte mig min bedste Ven; men jeg har fleer,
 Og Rørik, Hogleik regnes kan i Benneris Tal.

Han rækker dem Hænder.

Rørik.

Det kan vi, Konge!

Hogleik.

Sikkert.

Fengo.

I har givet mig
 Beviis derpaa; og at jeg stoler trygt paa jer,
 Derpaa jeg skienker jer i Dag Beviis igien:
 Min Skiebne lægger jeg tildeels i eders Haand. —
 Ung Amleth kommer hjem, han finder Faderen
 I Graven, Kongespiret i en fremmed Haand;
 Det gaaer ham nær, det ærgrer ham, forstemmer ham.
 Et Rygte, dumt og ondskabsfuldt, just kommer ham
 Som kaldet, og han teer sig paa affindig Viis,
 For, uden Ansvar, efter Lune, halvt i Spøg,
 At handle, som hans vilde Sind tilfiger ham.
 Et Mord han paa min Mærkemand alt grumt begif,
 Og næste Stød i Morgen vel var tiltænkt mig.
 Mig ingen Mand fortænker i, at ikke jeg
 Som Daare blotter Barmen til mit eget Mord.

Dog, da han er min Brodersøn, min Hustrues Barn,
 Og Kongesøn, for Resten en ret høvisk Svend,
 Af Barndomsaldren nylig traadt — saa nænner jeg
 Ei haardt at straffe. Fiernt blot fra mit Kongedom
 Han søge skal sit Held paa fremmed Eventyr.
 I denne Nat til Hadding jeg ham sende vil,
 Benspysfels Drot, som skylder al sin Lykke mig.
 Vil I vel bringe ham derhen?

Rørik.

Ja, Herre!

Hugleik.

Ja.

Fengo.

Men da det ei sandsynligt er, han gierne gaaer,
 Saa maa han troe, I komme som hans Redningsmænd,
 Som Venner, for at aabne Fængslet ham til Flugt.
 Jeg gode Heste skaffer jer. Og han maa troe,
 At Hadding, eders Ven, hans Flugt befordre vil —
 Som sandt er.

Rørik.

Godt!

Fengo.

Udretter da mit Ønske vel,
 Indretter Alt paa bedste Viis. Men kommer dog
 Endnu engang, før I med Amleth ride bort,
 Til mig i Genrum. Riste vil jeg Runer paa
 En Stav til Hadding. Den, for Alt, ei glemmes maa.

Rørik.

Godt, Herre!

Hugleik.

Godt!

De gaae.

Fengo ene.

Hvor godt det er, det faae vi see.

For Amleth blier det neppe godt — om godt for mig.

Grundende.

To Bidner har han skilt mig ved — jeg takker ham.

Han dræbte Bisil, dræbte mig Giftblanderisken;

Der lever Ingen længer, som kan røbe mig.

Dg Ugiort har stor Liighed med — hvad Ingen veed.

Gaaer.

Fierde Handling.

En Hytte.

Amleth. Rørik. Hugleik. En Træl.

Rørik.

En liden Bei kun er endnu til Haddings Gaard;
Men Stien did maae vi betræde dog til Fods,
Thi Kongen, som ei lider Kæmper i sin Hal,
Lillader ingen Rytterflok at nærme sig.

Amleth.

Saa gaae vi da. Men een Ting maae I love mig.
Jeg tilstaaer Eder, jeg er træt —

Rørik.

Naturligviis!

Dit Skibbrud og din sønlige Bedrøvelse,
Kong Fengos Brede, Farten hid til Hest i Nat
Langt over Heden —

Amleth.

Ja, det kan vel trætte Folk;
Dog Sundhed, Ungdom, Styrke, Trods, Udholdenhed —
Staldbrodre, der ei svigte den, som eier dem —
Har fulgt mig hid, skøndt tause. Paa den hele Bei
De har ei lukket Munden op.

Hugleik.

Hvad mener du?

Amleth.

To falske Evende derimod, som fulgte mig,
 Bevogted mig, har uophørligt sladdret mig
 De stakkels Drex fulde med Forsikkring om
 En løgnfuld og forræderisk Oprigtighed.
 Jeg beder jer: forstaaer paa det Stykke Vel,
 Vi har endnu, mit Dre for den tomme Snak!
 Jeg kiender jer. Det var ei dum Lettroenhed,
 Som fik mig til at følge jer; jeg slap dog ud
 Fra Fenges Bold. Han sender mig til Hadding nu.
 Jeg kiender saare lidt til ham; men Hadding var
 Dog ei min Faders Morder. Der er Mulighed
 I, ham at vinde for min Sag. Dg tabes den —
 Saa har jeg lært at døe som Mand; henrettes jeg,
 Dg synker ned til Helheim — ha, selv der er Trøst.
 Jeg deler Skiebne med min Fader. Bleg min Aand
 Skal sætte sig ved Siden af den Myrdede,
 Der ei blev hevnet. Sønligt drømmer jeg med ham,
 Aarhundreder, i drøvelige Nattemulm,
 Til Ragnarokur sønderbryder Himmel, Jord,
 Dg Helved med — og Gimle stiger saftiggrøn,
 Som D for ny Lyksalighed, af Havets Skød.

Rørik.

Ung Amleth! du miskiender os, fornærmer os.
 Men svagt endnu dit Hoved er; hvor kan da vi
 Vel vente bedre Medfart, bedre Dom af dig,
 End Kongen selv, hvem du med Skieldssord frænkter har.
 Fat dig, og følg os! Jeg Befaling give vil,
 At vore Trælle holde her med Hestene.

Gaaer.

Hugleif sagte til Trællen.

Hold Die med ham!

Gaaer.

Amleth.

Gode Træl, som er mig tro,

Og som bestæmmer Helte her med Trællesind!

Vær sikker paa din Lon, naar Amleth seiret har.

Du troer da vist, at Humble Skjald, min tappre Ven --

Trællen.

Brat med en vældig Krigerflof indhenter os,

Forløser dig, og overfalder pludselig

Den stolte Hadding, som sig ene sikker troer.

Amleth.

Belan, saa lad os friste Lykken, Skiebnen med!

Ei altid hyller den sig vred i sorte Skrud,

Maaskee den tog i Nat sin Stjernekaabe paa.

De gaae.

Haddings Hal.

Han sidder alene ved et lille Bord, hvorpaa der staaer Dunk

og Drikkehorn. Glum, hans Træl, staaer noget fra ham,

med foldede Hænder.

Hadding gnaven.

Er denne Miød af bedste Mundgodt?

Glum.

Herre! ja.

Hadding.

Den smager ei, den er ei bitter-sød og stærk.

Glum.

Der brygges ingen bedre dog i Landet rundt.

Hadding.

Der er ei Gammen ved at tomme Bægeret
I Gensomhed; til Drikken hører Driffelag.

Glum.

Hvi byder du da ikke dine gode Mænd
I Hallen hid?

Hadding.

Fordi jeg nu er Konge, Glum!
I Driffelag, naar Hornet ganger tidt omfring,
Læt glemmes Forskiel mellem Drot og Underdan;
Det huer ikke Drotten.

Glum.

Draf Hrolf Kرافي ei
Med sine Mænd?

Hadding.

Letsindig, til han Døden draf.
For Resten, Hrolf var kongesødt — da vantes man
Fra Barnsbeen til at agte ham, som Helt ei blot,
Men Overherre. Banen er en halv Natur.
Mig Fengo Kongespiret gav, og knap et Aar
Senrundet er, fra da jeg bar det første Gang.

Glum.

Du agtes høit, og alle Kæmper frygte dig.

Hadding.

Fordi, som Biørn, jeg sidder eensomt i mit Hiem
Og luxer. Beiled venligt jeg til deres Gunst —
Som Svaghed, Frygt, foragtedes min Venlighed.
Desuden morer Talen mig kun lidt med de
Hiemsføddinger, hvis hele Daad maaskee bestod
I Bikingstog paa Danmarks, Norges, Bretlands Kyst;
Men den, der drog ad valste, tydske Flod, som jeg —
Utallige Skibe, Bønnebed i Haugen liig,

Med Stang ved Stang, paa Dækket blanke Spyd ved Spyd;
 Hvor det, at see en By og brænde Byen af,
 Var samme Tanke, snel som Tanken samme Daad;
 At gjøre Mand til Træl, og Biv til Enke, let,
 Som Haand her griber Bageret — for den, min Søn!
 Er Talen flau med Bønderne — som Miøden her.

Glum.

Kan Wren ei, kan Ol og Miød ei muntre dig,
 Hvad kan da muntre dig?

Hadding.

Bedrift. Jeg tænker paa
 Et Tog til Bretland; ikke for at vinde Land,
 Dertil min Hær for liden er, men vinde Guld.

Glum.

Guld har du nok.

Hadding.

Af Guld kan aldrig man faae nok.

Glum.

Der kommer Offergoden Thorald.

Hadding mørk.

Uanmeldt!

Offergoden Thorald, en kraftig Gubbe med et langt hvidt Skæg,
 træder ind.

Thorald stolt og kold.

Hil, sæl dig, Herre! Det i Morgen-Festdag er,
 Og Freier takkes skal for et velsignet Aar;
 Der blotens skal. Jeg haaber, at du tager Deel
 I Festen, som vor Drot?

Hadding bliver siddende.

Nei, Thorald! ærligt — nei!

Jeg hader Løgn og Hyfleri; du veed, jeg troer
 Paa Balhals Guder ei, men paa min egen Kraft.

Jeg tvinger Jngen til min Tro, men lader mig
 Ei heller tvinges. Gaf i Offerlunden du!
 Det er dit Hverv, dit Embed, derfor lønnes du
 Og æres du; jeg finder det høistrimeligt,
 At du est Blotmand. Offret har jeg — Haner ei,
 Ei Heste, Hunde, men utallige Menneſker
 Til ham, som raader over Kamp og Manddomskraft.
 Hvis du ham Odin kalde vil, hvad eller Thor —
 Kiært Barn har mange Navne, kiære Fader med —
 Mig ligegyldigt; men forſkaan mig for din Fæst!

Offergoden gaaer.

Glum.

Ei heller morer Talen dig med Goden, Drot?
 Med intet Menneſke? Mig det kun fornøier dig
 At ſige, hvad du mener, i Fortrolighed.
 For ſtor er denne Hæder faſt.

Hadding leer.

Hovmod dig ei!

Med Menneſker at tale — ja, det kieder mig;
 Men ſeer du, Glum! med dig er det en anden Sag:
 Du er jo intet Menneſke, men blot en Træl,
 Der ſnakke kan og tænke lidt til Huusbehov;
 Og deri ſtiller du dig fra min Stoverhund.
 Du veed, jeg godt kan lide Dyr. Jeg gider ei
 Til Bæggen tale, ſielden ogsaa kun med Mænd.
 Men har jeg dig og Hunden, Glum! ſaa taler jeg;
 Og helſt med dig, thi du er ſaa en Mellemting
 Af Noget og af Intet.

Glum ſtukoret, ſagte.

Det var Hæderen!

Hoit.

Du lever ſaa affides her paa denne Gaard;

Om ikke just for Samqvems Skyld, saa tykkes mig,
For Sikkerhedens Skyld det altid dog var godt —

Hadding.

I Fredstid med Børsærker at forstaa mig?
Nei! et Par gode Rænehunde, Glum! en Tyst
Af Trælle, som du selv — du er den feigeste —
Var hidtil meer end nok. Jeg lider ikke fleer.

En anden Træl kommer.

En Rytterflok af Hesten steg ved Borgeled
Fra Konning Fengo —

Hadding rynker Panden.

Det Besøg kom noget seent.

Trællen.

Vi lod kun Tre ad Porten ind. Den Ene først
Vil gierne tale med dig.

Hadding.

Lad ham komme da!

Trællen bringer Rørik.

Rørik.

Hil! sæl! Kong Fengo ønsker dig, som sendte mig.

Hadding.

At kræve Skat? Troer han, jeg tæller Penge bedst
I Mørke?

Rørik.

Herre! nei, det haster ei med dem.

Han sender dig sin Stedson, og han beder dig,
At huse ham paa nogen Tid.

Hadding.

Er han saa stor,

At Fengos Gaard kan ikke længer huse ham?
Min Gaard er mindre, mindre min Formuenhed.

Rørik.

Hiemkommen nys, bedrøvet over Faderens Død,
Maaskee just ei fornøiet med Kong Fengers Balg,
Er Amleth vorden hiertesyg — vanvittig fast,
Og derfor sender Fengo ham paa nogen Tid
Til dig.

Hadding leer.

At jeg skal arte ham? Det Balg var godt.

Rørik.

Du er os nærmest; og det gielder her kun om
Forandring i hans Levesæt. — Der kommer han.

Amleth kommer, fulgt af Hugleik, og hilser Hadding.

Amleth.

Est du Kong Hadding, som mig Fengo sender til?

Hadding.

Ja, jeg er Hadding.

Amleth.

Tilgiv et saa seent Besøg —
Frivilligt ei; han sender mig som Fange dig.

Hadding.

Som Fange?

Amleth.

Jeg har dræbt en Træl, som stod paa Lur.
Jeg lider ikke Lureri.

Hadding.

Jeg heller ei.

Amleth.

Men da man nu den Bane har i Fengers Gaard,
Saa frygter han maaskee for flere Dolkestik,
Og sender mig til dig. Thor veed Bestemmelsen.
Maaskee han vil, Kong Hadding! du skal tugte mig.

Hadding.

Jeg tugte kan, men er dog Tugtemester ei.

Amleth.

Dg mindre jeg en Pebling, som mig tugte lod.

Hadding.

Du har alt tumlet vidt omkring i Ledingsfærd?

Amleth.

Ja, jeg har vrede Fiender mødt i vilden Sø.

Hadding.

Dg mange Mænd du smage lod det bittere Band,
Naar Spyd først eller Sværdet havde mærket dem.
Du har dog seet dig om i Verden.

Amleth.

Jeg har nydt

De velste Druer og det norste Barkebrød;
Men overalt forfulgtes jeg af Dag og Nat,
Dg hvor jeg kom, var Menneftene — Mennefter,
Med samme Fagter, Kiortlen af forskielligt Smit.

Hadding.

Hvad troer du din Stedfader vil, som sendte dig?

Amleth.

Jeg er ham til Uleilighed; han ønsker nok,
At, Hadding! du paa sømmelig og høvift Viis
Skal faae mig bort — fra Danmark — og fra Jorden helst,
Affted paa et Fribytterskib, helst hvor det gaaer
Gen imod Tyve.

Hadding.

Bliv da for det første her!

Et Bord skal dækkes eder i en egen Sal.
Naar du har vederqvæget dig, kom ind igien!
Vi tale mere sammen.

Amleth.
For din Giestfrihed

Jeg takker dig.

Sagte, i det han gaaer.

Jeg venter intet Godt af ham.

Rorik følger ham.

Hugleik bliver tilbage.

Tilgiv, Kong Hadding! at jeg dvæler lidet end,
Dg retter ud det Grinde, som gaves os,
Fuldstændigt. Amleth har dig sagt alt, hvad han veed;
Men Alting veed han ei, og denne Runestav,

Tager Runestaven frem, som han har skjult under sin Raabe.
Som Fengo mig og Rorik gav paa Reisen med
Til dig, Kong Hadding! bedre nok vil sige dig
Din Herres Bud, end Amleth er i Stand dertil.

Rækker ham Staven, og vil gaae.

Hadding.

Vi lidt! Forstaaer du Runer?

Hugleik.

Binderuner ei.

Sin Hemmelighed Fengo bandt til denne Stav;
Din egen Viisdom Gaaden, Herre! løse maa.

Gaaer.

Hadding ene.

Min Viisdom? Spotter mig den Træl? Jeg er ei viis,
Vil ikke være det; Runer har jeg aldrig lært,
Dg mindre Binderuner, disse Heretegn.
Hvad gjør jeg nu?

Seer ud af det aabne Vindue.

Ha, det var vel! Derude seer

J Vaaanesttin jeg Thorald gaae min Hal forbi
Til Hiemmet.

Maaber ud:

Thorald Gode! tøv et Dieblif.

Før du gaaer bort, jeg tale maa et Ord med dig.

Thorald træder ind.

Hvad har du end at sige mig? Jeg veed jo alt,
At aldrig meer du feirer nogen Høitidsfest.

Hadding.

For Aferne! Derfor vi Benner være kan
Jo ligefuldt; jeg agter dig som Helt, som Mand
Med Mimers Kløgt. Og til Beviis paa Kongens Agt,
Saa har jeg her en Runestav at vise dig,
Sendt mig fra Fengo med hans Stedson Amleth nys;
Jeg beder dig at læse den, og tyd mig den!

Thorald læser, og siger med undertrykt Bevægelse:

Ei disse Runer læse jeg og tyde kan.

Hadding.

Forstaaer du ikke Binderuner?

Thorald.

Saare godt;

Men Fengo, som har skrevet dem, forstaaer dem ei.

Hadding.

Han skrev dem ikke, hvis han dem ei først forstod.

Thorald med Bægt.

Man meget troer at vide, som man ikke veed.

Hadding.

Uvidenhed du skiuler i Foragt mod ham.

Thorald.

En Gudsforagter haaner ogsaa Goderne.

Hadding.

Ha, vogt dig, Gubbe!

Thorald.

Ganske vist, jeg vogter mig.

Hadding.

For mig at sige Sandheden.

Thorald.

Jeg tie vil,

For ei at egge Breden.

Hadding.

Ha! den egger du

Just med din Laushed.

Thorald.

Snart jeg taler.

Hadding.

Gaader meest

Du ynder; det er Præsteskif.

Thorald.

Hver følger bedst

Sin egen Skif.

Vil gaae.

Hadding.

Du siger mig alt stolt Godnat?

Thorald.

Nei, ingenlunde. Jeg Godnat ei siger dig;

Thi god blier neppe Natten.

Gaaer.

Hadding spodsk.

Flyve Kragerne

Til Benstre? Har du alt i Dyr's Indvolde rørt,

Og læst, hvad Frygt og Alderdom tilsagde dig? —

Ha! eller vil et Vink maaskee han give mig?

Kalder paa Trællen.

Hør, Glum! løb ned til Kæmpegaarden, hent dem hid;

De komme skal i Hundredviis, bevæbnede.

Glum gaaer igien.

Hadding.

Hvad er dog dette? Hvermand taler Gaader nu.

Amleth kommer tilbage med Rorik og Hugleik.

Amleth.

Jeg takker dig for Maden. Den har styrket mig.

Hadding til Hugleik.

Ei Runestaven, du mig gav, jeg læse kan.

Amleth seer med Foragt paa Rorik og Hugleik.

En Runestav? Jeg tænkte nok, der bragtes een.

Hadding.

Du vidste selv ei, Runestaven fulgte med?

Amleth.

Nei; men jeg vidste, Fenges Ondskab fulgte mig.

Hadding utaalmodig.

Jeg kan ei læse Runerne, min Gode kan

Ei læse dem.

Amleth rolig.

Ræk Staven mig! Jeg læser dem.

Hadding.

Du? Men hvis det er Noget, du ei vide maa?

Amleth leer.

Saa var det godt for mig, jeg det at vide fik.

Hadding.

Men hvis du læser Andet, end paa Staven staaer?

Amleth.

Saa vælg en bedre Læser, som du bedre troer.

Hadding rækker ham Staven.

Læs da!

Amleth læser:

„Hvis du mit Venskab stadigt nyde vil,
Beholde Riget — hæng i Galgen Amleth da

Flux, naar du har ham, paa et mørkt, forborgent Sted.
 Bred Rygtet ud: han død er en naturlig Død;
 Og send hans Liig i Kisten mig til Jordefærd
 Med al den Hæder, som tilkommer Kongens Søn!"

Rækker ham rolig Staven tilbage.

Du seer, han sørger for sin Stedsøn faderligt,
 Selv efter Døden.

Hadding:

Hvad? det staaer i Runerne?

Amleth smilende.

Troer du, jeg skulde lyve mig i Galgen selv?

Hadding.

Du tager det som lystigt Spøg, min Ungersvend?

Amleth.

Naturligviis; for Alvor voved Fengo knap
 At giøre Hadding til sin Bøddel.

Hadding mørk.

Det er kun

En Talemaade. „Hæng ham!“ Jeg har Trælle nok,
 Som lystre kan mit Herrebud.

Amleth.

Jeg tvivler ei.

Og vil du give slikt et Bud?

Hadding efter et Dieblits Lausheb.

Det sætter mig,

Forsikkrer jeg dig, i en stor Forlegenhed.

Du er en høvisk Ungersvend, jeg lider dig;

At ei du frygter Døden, at du spotter den,

Det huer mig. Men sæt dig, Amleth! i mit Sted.

Jeg skylder Fengo Kongedøm og Lydighed;

Og lystre jeg ham ei, saa er vort Benskab brudt,

Og anden Mand da vælger han til Underdrot.

Amleth.

Ufigeligt jeg elsker din Oprigtighed.
Der Noget er i Verden, kaldet Adelsind,
Høimodighed; men det er sagtens Alfer, som
Du ikke kiender meget til.

Hadding mørk.
Med Alfer har

Jeg lidt at giøre.

Amleth.

Lad dem flyve! Heller vil
Vi holde til de Nisser os i Kielderen,
De Muus og Rotter, som hiemsøge Hvermands Huus;
Den blege Mide, som man ikke skille kan
Fra Lsten — og fra Egennytten heller ei.
Men Egennyttens Madike, jeg tænker, her
Mig bedre hjælper, Hadding! end dit Udelmod.

Hadding.

Hvad vil du sige?

Amleth.

Jeg vil sige: Fengos Land
I Oprør er, og der er snart ei Spørgsmaal om,
Hvo Herre vorder, Amleth eller Fengo.

Hadding.

Men —

Naar du er hængt?

Amleth.

Da hevner man den Hængte snart;
Og selv du da vil sikkert ride Hagbarths Hest.

Hadding sagte.

Hvad gjør jeg her? Jeg er i største Raadvildhed.
Skal jeg ham hænge? Skal jeg ikke hænge ham?

Trælle komme med Humble Skiald bagbunden.

Trællen.

Her, Konge! bringe vi en dristig Røver dig,
 En Stimand, som til Hest med sine Svende kom,
 At redde Fangen, sendt fra Fengo. Listeligt
 Han haabed ind at smutte med forvovne Flok;
 Han vidste vel, at ei din Hird paa Gaarden var.
 Men let i Fælden loffed vi letsindige Fugl;
 Thi han slap ind, og Porten luftes for hans Mænd.
 I Hornet har jeg stødt, og snart i Hallen staaer
 Din Hirdmandsflok, til Skræk for hver Ildgierningsmand.

Hadding.

Godt, Skammel!

Til Amleth.

Ha, saaledes Sagen sammenhang!
 Nu, Amleth! jeg forstaaer dit Mod, din raske Trods.
 Men synke vil den, tænker jeg nu brat, som Skum.
 Bagbudent bringe mine Trælle dig dit Haab.

Amleth.

Dg hvad er da dit Forsæt nu?

Hadding.

At hænge dig.

Selbredet har du mig for blød Tviltraadighed.
 Dg som en Ulv i Gangen dingler ved en Tyv,
 Din Skiebne dele skal hiin frække Hielper der.

Amleth til Humble.

Hugprude Ben! med mig du tømmer Dødens Skaal.
 Af, meer for dig, end for mig selv, jeg græmmer mig;
 Thi Fader havde jeg at hevne, Kongedoms
 Mig at gienvinde — du kun Ben at være tro.

Humble.

Det er ei lidet Hverv, at være Venſkab tro.
 Vi har ei blandet Blod i Jord tilſammen, vi,
 Men bedre: thi vi blandte Sind og Hiertelag.
 I Grikland, ſiger man, to Brødre var engang,
 Paa Jorden uadſkillelige; døde blev
 Der Stierner af dem. Saadan ogſaa her
 Skal Amleth, Humble lyſe ſom et Stiernepar.

Amleth.

Du gode Skiald! vor blanke Stierne ſnart er ſlukt.
 Men Modet, Humble! følger os ſelv ned til Hel.
 Som Regnar Lodbrok, Drot end i ſit Drmetaarn,
 Vi ſiunge vore Sværdes Priis i ſidſte Qvad.

Larm udenfor.

Hadding.

Der komme Kæmperne.

Han tager ſin Hielm paa.

Offergoden Thorald træder ind med ſin Hammer, fulgt af
 en flok bevæbnede Krigere.

Hadding.

Hvad betyder dette her?

Er Offergoden vorden eders Hovedsmand?

Hvad vil du, Thorald?

Thorald.

Spørge dig for ſidſte Gang,

Om du i Morgen bloter paa Gud Freiers Feſt?

Hadding.

Nei, har jeg ſagt; og ingen Træl ſkal tvinge mig.

Thorald hugger ham ned med Hammeren.

Saa ſlagter jeg dig her, ſom Gudens Offerqvæg,
 Da ſelv at være Menneſke du ophørt har,

Glendige, som dyrker høie Guder ei,
Dg troer, en ærlig Heltesflok skal lystre dig!

Kæmperne flaae bifaldende paa deres Skjolde.

Thorald til Trællene.

Henbringer Riget flux til Freiers Dfferlund;
Men J! befrier den giæve Skjald, og fængsler saa
Beger paa Korik og Hugleik.

De Skumlere, de Nidingens Haandlangere.

Det skeer.

Thorald.

O, Amleth! vi har utaalmodigt ventet dig.
Uværdige Lænke, smeddet af Ildgierningsmænd,
Har tynget Raffen paa den tappre Bendilbo.
Din Atterkomst opliver os, som Sol og Regn
Et vissent Græs. Gi Nidingen skal hænge dig;
Han faldt, og frie vi følge dig i Slagtingen.

Amleth.

Vel, tappe Jyder! Usa=Thor har fostret jer
Med eget Blod ved Liimfiord og ved Gudena; ;
Dg ikke tvivler jeg om Seir i aaben Mark,
Naar eders Armkraft svinger Spyd og tunge Sværd.
Men træffe maa jeg selv min Faders Banemand,
Dg Døden maa med egen Haand jeg kryste ham
I Hevnens Bæger.

Thorald.

Skrinlagt hiem vi bringe dig
Med Lurers og med Trommers Klang; men staaer dit Skrin
I Fenges Hal, da lette vi dit Ristelaag —
Du flaaer, som Hasting, da han indtog Lunaby.

Amleth.

Saa knæler jeg da, Thor! for dig; skienk Daaden Kraft,
Dg sign mig med dit Hammertegn.

Thorald berører hans Hoved med Hammeren.

Det gjør han her.

Til Humble.

Men du, mens jeg indvier ham, nu digt et Qvad,
Som styrker ham, og Bielsen forherliger!

Humble

berører den knælende Amleths Skulder med den ene Haand og stræf-
fer den anden mod Himlen. Dffergodens Hammer berører bestandig
Lindingen.

Hielp nu, Thor! at stride.
Maanen ved Nattetide
Vader, som om den Freden
Smilte klart over Heden.
Dog er Kamp paa Færde;
Heltens hvasse Sværde
Snart i Hallerne klinge,
Hanen ryster sin Binge.

Amleths Ungdomsvælde
Krafrigt Lindingen fælde!
I det natlige Stævne
Faderens Død han hevne!
Kongespiret han bære,
Folket, sig selv til Vre!
Bønnen Skialden dig bringer,
Thor! paa Haabets Binger.

Femte Handling.

Fengos Sovekammer med en Alkove.

Tusmørke, Maanen skinner ind.

fengo ene.

„En herlig Aften!“ — sige Skialde, Qvinderne,
Naar Høst afløser Sommeren, naar Maanen, naar
Tusmørket kæmpe vegelviiis om Seieren.

Jeg maa mig vænne til det skumle Gisgleri,
Der hyller Liv i Sort, som Dødt, og bringer Dødt
Til Liv igien med Bindpust og med Skyggespil.
Ei Bisil kiendte sliig en Frygt; han loe, naar jeg
Var hiertegreben. — „Faldt paa sine Gierninger“,
Var Amleth's Ord. Ei Bisil's Død bedrøver mig;
Han var mig leed, som Snogen, der i Haugen os
Skarnbasser æder, Oldenborrer, der vor Frugt
Fortære vil. Med Ondt man Ondt fordrive maa.

Seer ud af Vinduet.

I Nat end kommer Toget ei med Amleth's Liig.
Liigvognen knerker langsomt over Heden, mens
De lyse Stierne blinke ned; Medvider hver
I Mordet. Høit de raabe Klagen; men
For lang den Afstand er, man kan ei høre dem. —
Det onde Bærk er overstaaet; nu skal Ret

Dg Skiel kun hædre Kongen — Bennesalighed,
Som Morgenrødens Straale, født af Nattens Mulm.

Synker hen i Grublen, og raaber derpaa høit:

Du aldrig skuer Morgenrødens Straale meer!

Farer forfærdet sammen, som vakt af en Drøm.

Forræderi! En Morder skiult i Krogene?

Raaber:

Folk!

Toende Trælle komme med Lys.

Fengo drager sit Sværd.

Hvad er dette? Hvo er den Dumdriftige,
Som snige tør sig ind i Kongens Sovehal
Dg gieffe ham?

Trællene gaae omkring med Lysene.

Her Ingen er.

Fengo.

I Krogen der —

Alkoven!

Første Træl.

Ingen.

Anden Træl.

Ingen.

Fengo.

Ingen? Har da kun
Mit Dre hørt, hvad ei af nogen Mund blev sagt? —
Søg om igien!

Trællen.

Her er slet Ingen.

Fengo.

Vel, saa gaaer;
Men sætter først dog eders Lys paa Bordet der!

Trællen gjør det. De gaae.

Fengo ene.

Ha, vogt dig, gjør dig ikke selv til Trællespot!
 Jeg hørte Stemmen tydeligt, jeg kiendte den:
 „Du aldrig skuer Morgenrødens Straale meer!“
 Det var ei tom Indbildning — nei, Hardvendils Røst,
 Saa sandt jeg lever — og saa sandt som han er død.
 Han raabte høit og tydeligt.

Ryster paa Hovedet.

Men jeg tør ei

Mig troe i Sligt — og ei til Andre mig betroe.

Der blæses langt borte en Gravmelodie.

Der komme de med Amleths Liig. O, drøvelig
 Er denne Nat; men Rædslen selv skal hårde mig.

Gaaer.

Dronningens Hæl.

Lys.

Geruthe. Sigrid. De have hver bundet en Krands.

Geruthe.

Dybt nedbøiet Moder Krandsen bandt til Amleths Ristelaag;
 Men saa farveløs og dunkel end den breder ud sit Blad,
 Er den dog endnu for yndigfager for min Modersorg.
 Thi hvor Frigga pryder Jorden med sit grønne Løv og Græs,
 Spirer Haab i alle Knopper, Haabet i det mindste Straa;
 Mig er Haabet slukt, ei findes Farver, ingen Jordens Urt,
 Som paa Ristelaaget tyde kan min Ulyksalighed.
 Myrdet og vanæret Amleth sank i Helheims Mørke ned;
 Ei forløser han sin Fader, Qviden deler han med ham.
 Hvad paa Jorden har tilbage Moderen og Qviden da?
 Ei engang den raske, stærke myrdende Fortvivlelse,

Der fra Klippen som et Vandfald styrter i den dybe Sø.
 Nei, som Mosevandet siver langsomt min Glendighed;
 Gløder, tykt med Aske dækket, ulme mine Følelser,
 Til sig ogsaa Hel forbarmer over mig, og jeg er bragt
 Did, hvor kolde, hierteløse mine Skygger vente mig.

Sigrid.

Mig har Freia skienket Blomster, Blomster til en Brudekrands,
 Røde, blaae, violne, gule, Farver af forskielligt Slags;
 Venlige, dog grumt tillige spotte de min Eiebne her,
 Thi de synes muntre, glade, deilige som Baarens Dag,
 Visne dog, før Aftensolen synker i sit Vesterhav.
 Men fordi det Skionne visner, var det jo dog skönt engang.
 Jeg har Lov til i mit stille Sind mig at erindre det;
 Jeg har Lov til i mit stille Sind at haabe lidt endnu.
 Og skiondt Regnbufarvekrandsen svinder i den lette Dunst,
 Er den Broen, som forbinder Himmelen med Jorden, dog.
 Alt for skion var denne Lykke, til at gaae for evig tabt.
 Brede ei, min Amleth! Haabet — Haabet overlever dig.
 Mange troe, at Freia Dife, stærkest i Gudinders Flok —
 Stærk som Odin — ei vil taale Ran af sine Born hos Hel;
 Fagert snart i Falkehammen flyver hun en Sommerdag
 Ned at bryde Helheim's Hvalving med sit blotte Vingeflag.
 Da forløses Baldur, Nanna, Hagbarth, Sigræ, du og jeg,
 Og bevingede som Alfer slagre vi til hendes Hal.

Humble Skiald kommer.

O, hvor skönt dog ofte Sorgen aabner Menneskenes Bryst!
 Den nødvendig er som Ratten med sit drøvelige Mulm,
 For at Evighedens Stjerne blinke kan fra Eielens Dyb.
 Jeg har hørt jer flette Krands: Moderqual og Jomfrubaab!
 Og hvad Sigrid, som Præstinde, har i fiæk Begeistring spaaet,
 Kommer jeg, som Asa=Hermod, jer at tolke Følgen af.

Amleth lever end, han blegned ei af smædelige Død;
Som en Skindød kun i Kisten giester han Stedfaderen.

Man horer Gravmelodien igien nærmere.

Hører J de dybe Lurer tone, som fra brystne Kløst
Hel, der kalder paa sit Dffer, eller som en fængslet Aand,
Der endnu med sidste Kræfter stræber op mod Balastkialf?
Følger mig i Sørgeshallen, trindt behængt med sorte Bai;
Frygter ikke den Forvandling, som J snart vil skue der,
Naar de sorte Tæpper falde, naar ung Amleth springer frem,
Solen liig, der fiækt har fløvet morderiske Tordensky.

Sigrid.

Skionne Haab! nu du opfyldes, Guder hørte Sigrids Bøn:
Freia skienker mig min Beiler.

Geruthe.

Frigga skienker mig min Søn.

De gaae.

Høitidshallen.

Den er behængt med sorte Tæpper. Under Sørgeslang
bliver Amleths Liigkiste bragt ind, fulgt af Guder og be-
væbnede Heste. Geruthe og Sigrid komme med deres
Krandse. Naar Kisten er sat midt i Hallen, og Musikken tier,
indtræder

Fengo,

stiller sig ved Kisten og taler:

Dyb er den Eldres Kummer ved den Unges Død,
Som høit var elsket. Sorgen negter Læben Ord;
Dg dog fortienner fielden Dyd en billig Roes
Bed Gravens Rand. Men venter ei Beltalenhed
Af Amleths nære Frænde! thi skiondt mandig Tvang

Tilsteder her ei Taarer og Fortvivlelse,
 Bed Ingen bedre dog, end jeg, hvad vi har tabt.
 Ja, paa en sielden, paa en usædvanlig Viis
 Forened Kløgt med Tapperhed vor Ungersvend,
 Og Tapperhed og Kløgt med en elskværdig Hu.
 Desværre sonderrev den alt for stærke Sorg
 Bed Faderdøden Amleth's Bid; til Daaresærd
 Forvandlede sig hans Sindrigthed, hans Daad blev Tant,
 Og Manden, der i Kuld og Rion ham havde lyst,
 Hans anden Fader, der i ham sin Arving saae
 Til Land og Rige — denne Mand mistænkte han
 For ussel Brøde. — Men ved dette Kistelaag
 Gi Klager Lyde skal, ei Forekastelser;
 Og ei vi harmes paa den for saa karste Svend
 For hvad en Daare svagt begif.

Efter et Bink af Humble falde her Lurerne ind med stærke Toner,
 og afbryde Fengo.

Fengo, naar de atter tie, forbittret.

J standse mig?

Afbryde Kongens Tale frækt med Lurers Klang?
 Ha, hvo er den Forbovne, som nedtræde tør
 Sin Agt for mig i Støvet?

Humble.

Jeg.

Fengo.

Ha, griber ham!

Alle med een Røst.

Nei!

Fengo.

Mine Hirdmænd!

Humble.

Du har ingen.

Fengo.

Hvem har jeg

Til Fiende da?

Forsamlingen.

Os alle.

Fengo.

Ha, jeg er forraadt!

Humble.

En eneste Forræder, Fengo! findes her:
 Du selv. Juld vel vi kiende dig. Søg ikke meer
 Med falske Taler os at blinde, Larven fast,
 Du Sykler, Selvbedrager, som din feige Frygt
 For Guders Straf, naar ene du med Broden staaer,
 Beflager som en alt for om Samvittighed!
 Hardvendil myrded du med Gift; hans ædle Søn
 Til Død du sendte. Ha, men Bladet stg har vendt,
 Og hele Landet kiender nu dit Ridingsværk.

Fengo.

Jeg har ei myrdet Amleth. Fræk Bagvaskelse!

Humble.

Nei, deri har du Ret, du har ei myrdet ham;
 Du sendte til din Bøddel i Benschysel ham,
 Men Bødlen selv blev dræbt, og Amleth lever end.

Fengo.

Hvi bringes da Liigkisten hid?

Humble leer.

Du har jo selv

Besørget denne faderlige Jordefærd.

Fengo.

Er Skrinet tomt?

Humble.

Nei, nei! det er et Orneæg.

Forsærdes ikke, naar du Skallen briste seer!

Under stærke Toner af Lurerne hæves Laaget af Kisten; Amleth springer ud i Harnisk, med Sværd og Skjold. Alle sorte Tæpper falde fra Bæggene, alle Heltene drage deres Sværd.

Amleth til Fengo.

Ei, Niding! vil jeg spille meer paa dig et Ord.

I Taarnet jeg med Rette burde kaste dig

Til bitter Død, og sikkert nyde saa min Hevn.

Men det er mod min Siæls Natur; min Faders Aand

Af Helheim jeg forløser med dit Morderblod,

Og bløde maa du, Fengo! for mit eget Sværd.

Geruthe.

Kom, elskte Søn! og lad mig pryde Hielmen dig;

Den Viigkrands, jeg dig bandt, dig vorde Livets Krands,

Det friske Grønt af Friggas=Egen spaae dig Held.

Hun tager Lov af Krandsen, og stikker ham det i Hielmen.

Sigrid tager Blomster af sin Krands.

Og Freias Blomster blande sig med Friggas Lov;

Thi ikke blot du kæmper til den Dødes Hevn,

Min Amleth! men til Glæde for de Levende.

Fengo.

Vel! jeg er rede. Lad os gaae i Kredsen strax!

Men denne Tvekamp vorde Kampens Voldgiftsmand,

Og, som en Dom fra Guderne, bestemme den

Den Skyldige! Hvis jeg dig fælder, staaer jeg reen;

Jeg er ei Morder, nei, du est Bagvaskeren,

Og med din Død har jeg beviist min Kongeret.

Humble.

Du est en Helt som Tigren, Fengo! lumst og feig;
Men grim du er, som lemmestærk, og troer du dig
Først sikker paa dit Bytte — ja, da styrter du
Paa Kovet, som den gyselige Kæmpekat.

Til Amleth.

Kæmp ikke med ham! Straf som en Misdæder ham,
Som Brodermorder; hevnet er din Faders Aand.

Amleth ryster paa Hovedet,

Men ei forløst; thi det maa skee ved Gnekamp.

Fengo.

Saa kom til Døden, Amleth!

Beger paa Liigkisten.

Kisten venter dig.

Amleth.

Den er saa bred, at den kan ogsaa rumme dig.

Fengo gaaer ind i Kredsen, som dannes af Kæmperne.

Amleth.

Naar Evenden føler Kræfter,
Naar moden Alder
Ynglingen kalder,
Da sig hans Dine hefter
Paa Sværdet,
Af Skeden draget;
Og uforfærdet
Med stærke Kæmper iler han i Slaget.

Naar Pigens Dine smelte
Ham Ungdomsbarmen,
Da styrkes Armen,
Thi Elskov skaber Helte;

Da stræber,
 Mens Skjalde svinge,
 Den Unge.
 Hans bedste Løn er Smil af hendes Læber.

Hvad kan i Verden Andet
 Saa helligt være
 For Heltens Ære,
 Som Kamp for Fædrelandet?
 Dog, Thor! du mig forlader:
 I Dag jeg det forgiætter,
 Og sætter
 Selv over Fædrelandet — dig, min Fader!

Han gaaer ind i Kredsene, som slutter sig om Tvekæmperne.
 Lurerne tone. Geruthe og Sigrid bede knælende til Gu-
 derne. Efter en kort Kamp skiller Kredsene sig atter ad,
 man seer Fengo ligge død henstrakt. Musikken tier.

Amleth træder frem.

Han faldt. Men det var Guderne, som faldte ham;
 Thi ringe var min Styrke mod hans Legemskraft,
 Dog større, som en ærlig Helt, som Søn, mit Mod.
 Forløst har jeg min Faders Aand. Seer I, hvor lyst
 Det blier derude?

Alle see forundrede ud.

Sigrid.

Hvilket prægtigt Stierneflugt!

Amleth henrykt.

Det er Hardvendils Aand, det er min Faders Aand,
 Som ud fra Helheim's Hule foer. Han svæver let,
 Og Sølvkaaben har Baulundur vævet alt.
 Han giester Odin, han fortæller Odin Godt
 Om Amleth, om sin Søn, og Moder Frigga Godt

Om dig, min Moder! og den skionne Freia Godt
Om Sigrid; og ved Bragis Harpe roser han

Til Humble og de Omkringstaaende.

Dig, ædle Skjald! dig, trohengivne Danerfolk!
Saa lad os leve, virke nu med Kraft og Mod,
Og glemme Sorgen, som har ingen Aarsag meer!

Han omfavner Moder og Brud. Festlige Lyd og Glædesgny.

Hiartan og Gudrun.

Tragødie.

Personerne.

Olaf Tryggvason, Norges Konge.
Ingeborg, hans Søster.
Olaf Paa, Gier af Hiardarholt paa Island.
Kiartan, hans Søn.
Hrefna, hans Datter.
Kodli, hans Brodersøn.
Gudrun Osvoifsdatter.
Brand, en Islænder.
Orm Lyrgia og flere thændske Høvdinger.
Broder Martin, en Munk.
Cornelia, Gudruns Pleiemoder.
Thorgerda, Ingeborgs Jomfru.
En Pige.
Huuskarle.

Første Handling.

En smuk rund Plads, indhegnet af Birke- og Grantrær.

I Baggrunden, ikke langt tilbage, et Gudehuus, hvis Vægge ere prydede med udskaarne, malede Billeder, som forestille Thors Fiskeri og Baldurs Død.

Kiartan. Bodli.

Kiartan.

Hvo skulde troe, paa en saa deilig Sommerdag,
Han var paa Island, han, som aldrig var her før?
For mig og dig, som ei forlod det kiære Land,
Hvad er os bedre?

Bodli.

Intet! Men det er ei her,
Oprigtig talt, i denne lille Duffekrog,
Jeg hylder Landets Skionhed, men ved Fioldets Bæg,
I Hulerne, hvor Solen pryder toppet Jis
Med alle Farver. Det er Geisers hede Sprud,
Og Heklas Brand —

Kiartan.

Naturen vistnok først og sidst;
Men Kunsten, Bodli! heller ei foragte du.
Og mere, tykkes mig, min Faders Pleiesøn
Ham takke skulde for det fioldne Kløgtens Bærk.

Bodli.

Skurdguder, gjort af Træ, kan ei fortrylle mig.

Kiartan.

Paa Jorden vise høie Guder Hvermand ei
Fortrolighed; det blev udkaarne Sicæls Lod,
At skue dem, og vise dig, hvad de har seet.

Bodli.

Oprigtig talt, mig tykkes Kunst en Trælledont,
Usømmelig for Helten.

Kiartan.

Dg — oprigtig talt —
En Trælletanke tykkes mig din Mening, Ven!

Bodli.

Vi stamme ned fra Helte.

Kiartan.

Godt!

Bodli.

Dg Heltene

Maaskee fra Guder.

Kiartan.

Godt! Men stamme Guderne
Maaskee fra dumme Jetter? Guder blev de først,
Da Jeters Dumbhed, Jeters Hovmod de betvang.
Foragter du en Skiald?

Bodli.

Nei, ædel Skialdesang

Tilhører Helten.

Kiartan.

Dg hvorfor ei Kunstens Bærk?
Baulundur er en Valhalsgud, som Bragi selv.
Jeg dyrker ham; min Fader Olaf lærte mig

At bruge Kunstner=Meiselen, som Epyd og Sværd,
 Og begge Dele — naar du vil — jeg viser dig.

Bodli.

Bær ei saa vild! Bar Bodli ei den Eindige,
 Saa stod i Kamp vi begge nu alt blødende.

Kiartan.

Hvi driller du mig da? Jeg kan ei lide det.
 Det veed du, og dog gjør du det. Det morer dig
 At ærgre mig.

Bodli.

Hvor, Kiartan! kan du tale saa?

Fra Barnsbeen er jeg dog din Pleiebroder jo.

Kiartan.

Det har du ogsaa pralet af heel mangen Gang:
 At Thorleif, at din Fader mere fornem var,
 End min, fordi han fostred dig som Pleiesøn.
 Det Takken var, fordi han prøved i sin Venlighed,
 At gjøre Hoved — af den Knub, som intet er.

Bodli.

Nu gaaer det fast for vidt.

Kiartan leer.

Ja, kæmpe kan vi strax;
 Men bedre Hoved faaer du knap, om ogsaa du
 Afbugger mit.

Bodli.

Hvad, Kiartan! gjør dig dog saa vred?

Kiartan.

Dit hele Bæsen, hvormed du mishager mig.
 Min Faders Fødsel af en Trælleqvinde lod
 Du mig da tidt nok høre, skiondt vi Alle veed,
 Melkorfa var en Kongedatter. Gudrun har
 En Bise digtet, hun mig forelæse vil,

Om Olaf Baas, min Faders, Elskovs-eventyr.
Jeg vedder, den er god; thi hun er øvet vel
I Skialdefunsten, Snillet mangler heller ei.

Bodli.

Alting forstaaer hun godt; at fange Hierte med.

Kiartan.

Har hun maaskee alt fanget dit?

Bodli.

Nei dit, min Ven!

I Fald du ikke veed det.

Kiartan.

Om jeg vidste det,
Saa sagde jeg det reent ud; thi Oprigtighed
Undvære kan en ærlig Kæmpe, tykkes mig,
Saa lidt, som solklar Foraarsdag det Himmelblaa. —
Jeg veed det ikke.

Bodli.

Kiartan! jeg det veed for dig.

Kiartan.

Hvo bliver flog paa Gudrun? Hvo forstaaer sig selv
I hendes Selskab?

Bodli.

Er der intet Himmelblaat

I hendes Vaardag?

Kiartan.

Jo! tidt yndigt Himmelblaat;
Men pludselig bedækkes det af sorte Skyer.
Jeg negter ei, at disse Skyer skienke just
En broget Farvepragt til hendes Morgensol;
Men ofte svigter Solen reent, da blier det mørkt,
En regnfuld og en stormende Thormaanedsdag.

Bodli.

Du finder mange Feil hos det Beundrede.

Kiartan.

Man veed ei ret, om hun er god, om hun er ond.

Bodli.

Und, god — de Ord er Tankens Overdrivelses.

I Livet findes lidt af begge, blandede.

Kiartan.

Du gjør da ingen Forskiel meer paa Godt og Ondt?

Bodli.

Jo, nogen, Kiartan! men ei nær saa stor, som du.

Kiartan.

Hver har sit eget Tankesæt, sin Handleviis.

Bodli.

Din Søster Hrefna, som har Gudrun saare kjær,

Og som, i dine Tanker, lutter Godhed er,

Seer altsaa ei det Onde, som du frygter for.

Gudrun besøger Hrefna her paa Hiardarholt;

Din Fader Olaf har tilladt dem begge to

At boe tilsammen i det smukke Giestehuus.

Og finder du da farligt ei Besøget der

For Hrefnas Dyder?

Kiartan.

Jeg har end ei Staven brudt

Keent over Gudrun. Tværtimod, det muligt er,

At blodig Uret jeg den unge Qvinde gjør;

Ihi Siælers behøves til retfærdig Dom,

Og hvo har No, naar Gudruns Døie paa ham seer,

Naar med sit Blik, saa siælesfuldt, men skottende

Med yndig Kløgt, hun faaer mig til at rødme for

Min egen Svaghed, og til, som en Pøbling, bly

At nedslaae Døiet for min egen Modløshed?

Bodli.

Du elsker hende, Kiartan! det er alt for vist.

Kiartan.

Dg vide maa jeg vist, og det endnu i Dag,
 Om Gudrun ynder mig igien. Jeg holder ei
 Den Vængsel ud, og Beemod skal, som Nattedug,
 Gi bringe Koldesygen i mit friske Blod.
 Min Fader har udrustet alt et prægtigt Skib;
 Til Norge vil han sende mig, og til Bedrift,
 • At jeg skal glemme Qvindens List og Underfund.
 Men prøve maa jeg Malmet dog endnu engang,
 Om ei maaskee det er et reent, et herligt Guld.
 Hvis jeg en ægte Perle fandt, da blier jeg her;
 Gi hele Havet yder end en Skat, som den.
 Men greb jeg Skum, da bruse skal Skumbølgen snart
 Om Eneffens begejsterte Bryst; i Storm og Lyn
 Meer tro, end hendes rænkefulde Svanebarm.

Gaaer.

Bodli ene.

Ja grandst kun, Kiartan! grandst for dig — og grandst
 for mig,

Thi elsker hun dig ei, da vover jeg at frie.
 Maaskee da skienkes mig, hvad Freia negted ham.
 Hun er, som han, af hidsig og uroligt Blod;
 Gi ægte nordisk: han er irsk, og Moderen
 Til Gudrun en forthaaret Liv fra Sikilei.
 Velsk, siger Kiartan, flyder Blodet; ingen Frugt
 Af Iduns Guldkar. Gyldent slutter Skallen dog
 Om Easten — sød — men uden Fasthed, uden Stof;
 Dog lædsker denne East høistvederqvægende. —
 • Jeg ynder hende meer, end Kiartan; skiondt jeg har
 Fra Barnsbeen vænt mig til hans stolte Hidsighed,

Dg meget taalt, deels af en Slags Taknemlighed,
Fordi hans Fader fostred mig. - Men Alting har
Sin Grændse. Lad nu Freia raade, som hun vil!
Halvparten af de Slagne hører hende til.

Gaaer.

Gudrun, Hrefna og Kiartan komme fra den modsatte Side.

Hrefna.

Du troer ei, Kiartan! hvad det er et yndigt Qvad,
Som hun har digtet om vor Slægt, om dens Bedrift.
Gudrun! jeg beder, lad dog Kiartan høre det.

Gudrun.

Du skader mig kun, Hrefna! med for megen Roes.
En slet og ret Fortælling, Andet er det ei.
Det er kun Rimet, som har fildret Dret dig.
Thi Digtet skurrer ei med skarpe Bogstavlyd,
Som eders Skialde bruge det; det flinger i
Den velske bløde Tone, som min Moders Sprog.

Hrefna.

O, Kiartan! det vil glæde dig at høre det;
Det siger, hvad at vide du har ønsket længst.

Kiartan.

Jeg beder, Gudrun! lad mig høre dette Qvad.

Gudrun.

Ja, kostbar vil jeg ikke gjøre mig. Jeg har
Alt varet dig: det er kun noget Dagligdags.
Men Dagligdags man nøies med til daglig Brug.
Den Emule Tid, det koster dig at lytte til,
Anvendte du dog knap paa noget Bedre nu.

Kiartan.

Nei, sikkert ikke!

Gudrun.

See! der staaer en Bænk af Steen,
Indbydende til magelig Taalmodighed.

Kiartan.

Saa sætter eder begge! Min Nysgierrighed
Er ei taalmodig, den kan ikke sætte sig,
Og mindst, naar du mig læser om Forfædres Daad.

Hrefna.

Og mindst, naar Kiartan hører, hvad han venter mindst.

Gudrun.

Forfædres Daad i Qvindemund kun flinger spag.

Hun sætter sig med Hrefna, tager et lidet Pergament frem, og læser:

Ketil var en mægtig Jarl
Hjst paa Thrønders Klippeborge;
Men for Haralds Gnemagt
Flyede han, og drog fra Norge.

Drot i Skotland blev han snart,
Ketil vandt sig der et Rige;
Men hans Datter Aude maa
For sin Faders Fiender vige.

Hun til Island med en Skat
Kom, beundret tidligt, silde.
Paa sin sidste Levedag
Gjorde hun et prægtigt Gilde.

Olaf, hendes Vtling, der
Blev til Arving høit forkyndet.
Derpaa gif hun til sin Seng,
Hvor hun fandtes død paa Gyndet.

Høilagt blev hun i et Skib,
 Guld med hende man begravet.
 Barn af hendes Barnebarn
 Høskuld var, en Helt paa Havet.

Gengang han til Siølund drog,
 At besøge danske Frænder;
 Paa et Marked der en Mø
 Skuer han, som Jugen kiender.

Deilig var hun, ung, men stum;
 Taarer ned ad Kinden trille.
 Trælleqvinde solgtes hun;
 Høskuld kiøbte sig en Frille.

Kommen hid til Island, hun
 Vandrer fiernt paa Fjeldets Stene;
 Høskuld træffer hende der
 Gengang, da hun troer sig ene.

Riørligt med sin spæde Søn,
 Skiult af Stenens høie Dysser,
 Taler hun et fremmed Sprog,
 Mens hun liden Olaf kysser.

Det er irsk, det sære Sprog,
 Og snart Fader Høskuld fatter:
 Moderen Melforfa var
 Konningens, Myrkiartans Datter.

Snart besøgte Høskuld nu
 Irlands Drot, sin Svigerfader,

Hjals ham udi mangel Strid,
 Hielmbedækt, i Staalets Plader.

Men da Kongen byder ham
 Arving til sit Land at være —
 For at undgaae Brodertvist
 Vægrer han sig ved den Ære.

Hiem til Island længes han
 Efter gule Marker saare,
 Hvor Melkorfa efter ham
 Græd en utaalmodig Taare.

Hendes Søn er Olaf Paa,
 I sin Pragt en Paafugls Lige.
 Olaf blev en deilig Mand,
 Hver en Svend ham maatte vige.

Gen dog fandtes mere smuk;
 Hvor forskiellig er dog Smagen!
 Kiartan, Olafs egen Søn,
 Høvisk, tapper, velopdragen.

Jeg af Olafs tvende Børn
 Foretrækker langt hans Datter.
 Hermed ender Gudruns Digt —
 Kan I bare jer for Latter?

Hun springer op, og leer.

Hrefna.

Det sidste Riim ei stod der, da du læste det
 For mig; det har du tilsat.

Gudrun.

Da du hørte det,
Bar det ei ganske færdigt; nu er Qvadet endt.

Hrefna river Pergamentet fra hende.
Det staaer ei skrevet. Kiartan! vil du bare see:
Det har hun tilsat siden af Skalkagtighed.

Gudrun tager Pergamentet igien.
Nu — skrevet eller ikke skrevet — Vers maa først
Man digte, Hrefna! før man kan nedskrive dem.

Kiartan.

Min Søster! du har endnu ei vor Fader sagt
Godmorgen.

Hrefna.

Nei; og Dauren ei beredet end.
Og muligt har den vene Gudrun end et Niim
Nys faaet færdigt, som ei Hrefna høre skal,
Men Gudrun læser dig, naar J er ene to.

Gaaer.

Kiartan.

Jeg kan ei famle længer i Uvidenhed,
Som i en bælmørk Nat, hvor Himlens Hvælving, skøndt
Af Stierner fuld, er uden klare Maanestkin.
Lad Maanen lyse! den er Kiærlighedens Sol.

Gudrun.

Den lyser ei stort bedre dog, end Stiernerne;
Den viser, Kiartan! dig din egen smukke Drøm.

Kiartan.

Nei, Gudrun! Freias Maanestkin er ei Giøglelys.

Gudrun.

Hvad vil du?

Kiartan.

Komme snart til Maalet.

Gudrun.

Daare! veed

Du ei, at Livets bedste Fryd netop bestaaer
I denne Stræben? Maalet, Kiartan! er din Grav.

Kiartan.

Lad som et Barn mig ikke gaae i Freias Lund,
Dg steds forfeile Veien til Gudindens Huus!

Gudrun.

Kun liden, Kiartan! er den skionne Freias Lund;
Men den er anlagt med særdeles List og Kløgt,
Med mange krumme Gange, der bedrage dig,
Med indbildt Strækning — vundet ved Tilbagegang.
Gif du den lige Bei, da gif du ingen Bei.

Kiartan.

O, daar mig ei med Talemaader!

Gudrun.

Vel! saa lad

Da denne Gienstand fare, der saa lidet kan
Undvære smukke Billeder, som Legemet
Sit Vintervadmél, at det ei skal døe af Frost. —
Jeg glæder mig særdeles med Veninden her,
Den suilde Hrefna. Hendes vakke Broder er
Mig næsten ikke mindre kjær. Jeg føler mig
En Søster mellem jer; og til Beviis derpaa,
Saa tag mit Kys, og vær mig stedse dyrebar!

Hun kysser ham.

Kiartan henrykt.

I Guder!

Han vil omfavne hende, hun træder tilbage.

Gudrun.

Kom nu, lad os nu til Dauren gaae!

Kiartan.

Til Dauren? Guders Mundgodt drak jeg af din Mund;
Saa sød er ikke Odins Biin, Valkyriens Miod.
Meer, end dit Ord, dit Kys tilstod din Kiærlighed.

Gudrun kold.

Min Kiærlighed? Vist nok! min Søsterkiærlighed.

Kiartan.

Du elsker mig!

Gudrun.

Som Søster. Bær en Broder mig,
Dg uforandret finder du mit Sindelag.

Kiartan.

Som Søster?

Gudrun.

Saadan kun kan Gudrun elske dig.
End er mit Hierte frit, jeg vil ei daare dig.

Kiartan.

Du daarer mig! Det glæder dig at pine mig.
Saaledes kysser Søsteren sin Broder ei,
Dg var der ikke Kiærlighed i dette Kys,
Saa var der Falskhed.

Gudrun.

Ret saa! du fornærmer mig.

Kiartan.

Du leger med den høie Freias Himmelsid,
Som med en jordisk Moses folde Lygtemand.
Endnu engang jeg byder, Gudrun! dig min Haand.
Bær min, og jeg er lykkelig. Maaskee dit Ord
Var Følge blot af Baklen og af Qvindesrygt.

Gudrun.

Oprigtig talt — jeg, Kiartan! kan ei elske dig.

Kiartan forbittret.

Saa sønderslider jeg den Hjertets Rosenfrands,
 Som mine Længsler, og som Haabets Dnsker bandt.
 Igien jeg føler mig saa fri, som Fugl i Luft,
 Der slap af det forræderiske Fangebuur.

Gaaer.

Gudrun ene.

Ja, flyv du kun! Du mærker ei den Traad, du har
 Om Benet; Gudrun holder den, din Flugt er kort. —
 O, hvor det dog er kildrende for Qvindens Hu,
 At tvinge Mandens Stolthed, hans Selvstændighed!
 Hvad Sødhed eier Elskov vel saa sød, som den? —
 Men, Gudrun! du maa vogte dig for Svaghed selv,
 At du kan længe trodse som den. Seirende.

Gaaer.

Olaf Paa

Kommer, og seer tilfreds paa Bygningen.

Mit Gudehuus bestraalet Solens varme Glands.
 Ja, det er Balhalsguderne, som hilse mig,
 Fordi en Hal jeg bygged dem paa Den her,
 Paa denne Steenkurv, fuld af Nordens bedste Frugt.
 Hvi staaer du dog saa høit i Nord, du skionne Kurv?
 Hvi førte dig ei Gefion med sit Jettespand,
 Hvor Irland staaer, min Moders Land? Nu spilder sig
 Din bedste Kraft i golde Dnsfer. O, men dog
 Guldgule Mark henfølger under Fjeldets Hang;
 Og end har Stormen ikke kuet Skovens Top,
 Som vist i Fremtidsdagene nedsynke vil,
 Naar Kraften, naar Begeistring er sunken alt.
 Da staaer ei heller længer Olafs Gudehuur.
 Dog ogsaa den, som virker i sin Samtid stærk,
 Er Fremtids Kæmpe. Christendommens Drøm skal ei

Saasnart fortrænge Guders muntre Heltefreds;
 Thi Nordens Guder ei, som Irlands, skotske Fields,
 Er Laare=Laagebilleder paa Klippen fun.
 Og kiært er mig det Hverv, som mig Baulundur gav,
 Da jeg blandt disse Hyrder ei kan svinge Sværd.
 Men Kiartan duer ei til Smed, og han skal bort,
 Ud til Bedrift, og bort fra Gudruns Fange=Net.

Kiartan kommer.

Dlaf.

Min Søn! jeg tale maa med dig et venligt Ord.

Kiartan.

Glad aabner sig min Siæl for Fadervenlighed.

Dlaf.

Til Glæde just ei egner sig min Tale dog.

Kiartan.

Bort første Hiertekammer er bestemt for Sorg.

Dlaf.

Du ynder Kunsten, som din Fader lærte dig.

Kiartan.

Du lærte Kiærlighed til den mig ligerviis.

Dlaf.

Ei, Kiartan! vil jeg svække denne Kiærlighed;

Men Lyst til Kunst at øve maa jeg røve dig.

Kiartan.

Hvorfor?

Dlaf.

Baulundur ei til Kunstner stempeld dig.

Kiartan.

Det veed du vist?

Dlaf.

Jeg vidste det alt længst, min Søn!

Men taug, og stulte det for dig — og for mig selv.

Kiartan

tager en Hammer af sit Bælte, og kaster den fra sig.
 Laf, for du talte! Det beviser Ugtelse.
 Jeg lover, Laf! at du aldrig rødme skal
 For Fuskere, din Søn.

Laf.

Est du fortørnet?

Kiartan.

Nei!

Jeg veed, det koster Fader=Overvindelse;
 At gierne du en fløgtig Smed i Kiartan saae,
 I Fald Naturen vilde det.

Laf trykker venligt hans Haand.

Den vil det ei.

Kiartan.

Godt!

Laf.

Jeg begriber, hvor det smerter Hjertet dig,
 At skilles fra Baulundur.

Kiartan.

Alt er Bane, Faer!

Ut skilles fra? Vi fødtes for at skilles fra.
 Jeg Freia selv har sagt i denne Stund Farvel,
 Saa kan jeg sagtens skilles fra den halte Smed.

Laf.

Fra Freia selv?

Kiartan.

Fra Gudrun.

Laf.

Hun er Freia slet.

Kiartan.

Sandt nok, hun græder ei for Ddur; tværtimod,
Hun lader Ddur græde,

Stærk.

men han græder ei.

Dlaf.

Min Søn!

Kiartan.

Min Fader! du et Skib tilstaflet har,
Som Kiartan bringe skal fra Island. Længe holdt
Et Anker ham i Havnen; men det brast i Dag.
Baulundur svigter, Freia — lad dem fare da!
Jeg tigger ei om Gunst af den, der vrager mig,
Var han selv Gud, ja var det en Gudinde selv.
Men skilles fra sin Fader, Søster, samme Dag,
Som Kunsten haaner, Elskov vender Ryggen mig,
Det kunde synes haardt for den, som ikke veed,
At Skiebne træffes haardest, naar det ventes mindst.

Dlaf.

Det Anker, som dig brast, som Haab du kaldet har,
Var kun en fulsort Rod, Rod af din Lidenkab.
Laf Guder, hvis du rev den ud med mindste Trevl!
Thi Gudrun, Søn! fortæner ei din Kiærlighed.
Ei hindre kunde jeg, for hendes Frænders Skyld,
Til Hrefna det Besøg; men Følgen viste sig
Desværre, som det aned mig, thi hvor hun er,
Der gaaer det galt. To Gange var alt Gudrun gift,
Skiondt knap hun fylder tyve Aar. Den første Mand,
Man siger, ærgred hun ihjel. Den anden faldt
Fra Skibet, drukned; hun begræd ham saare lidt.
Paa Mødreside stammer hun fra Sikilei,
Hvor Qvinden lefler; hendes Fader stammer ned

Fra den Halgerde, som i Nials og Gunnars Tid
 Blev Manges Bane, stolt og deilig, som hun selv.
 Snart hentes Gudrun atter hjem. Men reis i Dag!
 Den Lidenskab, som slumrer, kunde vaagne let.
 Til til Bedrift! Jeg vil ei foreskrive dig
 Bedriften, Kiartan! Læremester Hændelsen
 Er ofte bedst; saa var den mig, saa være den
 Dig med. Jeg Kunstnerhamren har berøvet dig,
 Til Giengæld tag mit Heltesværd!

Giver ham det.

Det bruger du
 Som ægte Kunstner, kiender jeg min Vtling ret.
 Begravet blier ei Nordens Rigers bedste Kraft
 Paa disse Klipper; Kraften vender ofte did,
 Hvorfra den udsprang. Skialden, som er Kongen fiar,
 Slaaer godt med Sværd, som godt han slaaer sin Harpestræng.
 Følg mig til Stranden, Son! hvor Skibet venter dig.

Kiartan.

Jeg følger dig, og reiser bort, saasnart jeg har
 Min gode Søster sagt Farvel.

Olaf.

Men Gudrun ei!

Kiartan.

Paa Klippen staaer hun som Thorgerdur Horgabrud,
 Og blæser mig fra Landet med sit Bægelsind.

De gaae.

Gudrun og Bodli komme.

Bodli.

Der gaaer han ned til Stranden med sin Fader alt,
 At see det Skib, som seiler bort med ham i Dag.

Gudrun.

Du følger med, ei sandt?

Bodli.

Jeg hidtil fulgte; men
Det kieder mig tilsidst, at være Følgesvend.

Gudrun.

Jeg troede, der var mellem jer Føstbroderskab.

Bodli.

O, jeg har Kiartan mere kjær, end han har mig.

Gudrun.

Hvo veed, hvad Kiartan svared, hvis han roste sig.

Bodli.

Heel ordknap var han, da han nys gif bort fra dig.

Gudrun.

Ei munter, som den Fugl, der slap sit Fangebuur?

Bodli.

Nei, vred som Biørnen, naar ham lægges Mundkurv paa.

Gudrun.

Det glæder mig.

Bodli.

Dig glæder hans Forbittrelse?

Gudrun.

Du veed, man siger: jeg er ond af Sindelag.

Bodli.

Bagtale!

Gudrun.

Hvoraf veed du det?

Bodli.

Fortørnes du,

Fordi man tænker Godt om dig?

Gudrun.

Nei, tænk du kun!

Bodli.

Foragter du mig?

Gudrun.

Jeg foragter ingen Helt.

Bodli.

Endnu har Heltegierninger jeg ikke viist.

Gudrun.

Saa viis dem, naar du følger Kiartan Olafson.

Bodli.

Os begge qvit du være vil, det mærker man.

Gudrun.

Maaskee den Ene helst jeg dog tilbageholdt.

Bodli.

Ham lod du gaae.

Gudrun leer.

Jeg holder heller ei paa dig.

Bodli.

Saa skal da Bodli dele Kiartans Skiebne?

Gudrun.

Ja!

Men Kiartan ikke Bodlis.

Bodli.

Det er Gaadesprog,

Modsigelse.

Gudrun.

Som dog der er en Mening i.

Bodli.

Saa meget seer jeg, at du ikke lider mig.

Gudrun.

Hvad, Kære! har da bragt dig paa den sære Tro?

Bodli.

Som Halsen smutter smidig du mig af min Haand,
Naar den vil gribe.

Gudrun.

Det beviser Ingenting.

Den vil ei flemmes, derfor smutter Aalen ud.

Bodli.

Forklar dig mere tydeligt!

Gudrun.

Det skal jeg, Ven!

Naar du tilbagevender med Berømmelse.

Bodli.

Du giver mig da Haab endnu?

Gudrun.

Jeg Haab? Hvorom?

Jeg siger blot: saa skal jeg tale tydeligt.

Bodli.

Farvel til den Tid da!

Gudrun.

Farvel!

Bodli.

Ræk mig din Haand!

Gudrun.

Ja, gierne!

Rækker ham den.

Bodli.

Den er skøn.

Gudrun.

I Norges, Danmarks Land

Du vist vil finde Hænderne langt smukkere.

Bodli.

Men Qvinderne saa stolte knap jeg finder der.

Gudrun.

Tak for din Roes! Det huer mig, at være stolt.

Bodli.

Der kommer Kiartan med sin Søster.

Gudrun.

Saa Farvel!

Han Skibet har beseet, beseer det ligerviis!
Den samme Ganger ogsaa jo bortbringer dig.

Bodli.

Jeg troede, Gudrun! at du før bortviste ham.

Gudrun.

Paa ingen Maade! Utaalmodig gif han selv;
Jeg havde gierne længer venligt talt med ham,
Dg mit Farvel han have maa, saavel som du.
Du fik alt dit; tag det igien for sidste Gang!

Bodli.

Før sidste Gang?

Gudrun.

Jeg ynder intet langt Farvel;
Et langt Velkommen venter, naar vi sees igjen.

Bodli gaaer.

Kiartan kommer med Hrefna.

Hrefna.

Min Broder! vær nu snild.

Kiartan

lægger sin Haand paa hendes Skulder, og trykker hendes Haand.

Din Bøn opfylder jeg.

Hrefna gaaer.

Kiartan.

Min Søster, Gudrun! vil, at jeg skal sige dig
Farvel, før bort jeg reiser. Hun har ganske Ret,
Jeg gif fortørnet fra dig før, fornærmed dig.
Min Beile vil du ikke være — du er fri,
Dg man skal ikke tvinge Folk til Kiærlighed.

Min Søster vil du være; men det er du ei,
 Thi Elskovslænker smedder Freia paa en Dag,
 Men Broder=Søsterbaandet væver langsomt først
 En Levetid. Dog hvad du er, og hvad jeg ei
 Forglemme burde: du er Dlaf's, Hrefnas Giest.
 Paa Giestevensflabs Bud tilbage kommer jeg,
 At hilse dig til Afsked i al Høviskhed.

Gudrun venlig.

Jeg takker dig.

Riartan.

Et roligt og et mildt Farvel!

Du har helbredet, Gudrun! for min Svaghed mig,
 Og — som du seer — mit Dje taaler ganske frit
 At møde dit.

Gudrun.

Farvel! — Men, Riartan! da du dog
 Undskylder dig for mig i bitter Afskedsstund,
 Tillad da Gudrun ligerviis Undskyldningen.
 Tilgiv mig, hvis et daarligt Ord har krænket dig!
 See, Riartan! Hjertet tænker ei, det føler kun,
 Det maa betroe sin Sag til Tungen, Sprogets Tolk;
 Men Sprogets Tolk, saa flink den er, dog saare slet
 Kun oversætter, hvad ei noget Sprog formaaer.
 Du harmedes, fordi jeg for ei mere snelt
 Dit Dnske kom i Møde. See, to Gange var
 Jeg Brud og Biv — ulykkelig, fordi jeg svag
 Strax fandt mig i, hvad Frænder, og hvad Beileren
 Af mig forlangte; kan jeg da fortænkes i,
 Om langsomt jeg betænker mig den tredie Gang?

Riartan.

Og elsked du tilforn ei dine tvende Mænd?

Gudrun.

Nei, ingen af dem; ingen af dem elskte mig.
Der spurgtes ei om Kiærlighed. I dette Land
Er Bryllup Brudkiøb: Pengehandel, intet meer.

Kiartan.

Jeg bød dig meer.

Gudrun.

Og hvoraf veed da Kiartan vel,
At Gudrun intet meer tilovers har for ham?

Kiartan.

Du selv har sagt det.

Gudrun.

Kiartan! tidt er Qvindens Ord
Kun Klædebon for qvindelig Undseelse.

Kiartan.

O, jeg lykfsalige! elsker du mig da igien?

Gudrun.

Den største Gave, Qvinden give kan en Mand,
Er Tilfagn om sin Kiærlighed; o, skil mig ei
Endnu ved denne bedste Skat! Naar du den har,
Har Gudrun intet mere, som kan fængsle dig.

Kiartan smilende.

I Fængsel altsaa stedse vil du have mig?

Gudrun.

Jeg med et Ord ei have vil dit Trylleri;
Maaskee fordi det mig fortryller meer, end dig.

Kiartan.

Forhadt er mig den Reise nu, jeg lovet har
Min Fader.

Gudrun.

Hold dit Løfte, Ven! Hiemsfødning maa
Du ikke være, reise bør hver ædel Svend.

Kiartan.

Jeg loved, ei med Gudrun at trolove mig.

Gudrun.

Det maa du holde. Jeg troloves ei med dig;
 Det har jeg sagt dig eengang alt, gientager det.
 Lad Tiden, Skiebne raade! Kommer du engang
 Tilbage med den samme Blod i Hjertet end
 For Gudrun, nærer hun for dig en lignende,
 Saa vorder hun din Hustru; men er Ilden slukt,
 Saa blier der ingen Troløshed at harnes ved.
 Og dermed er for denne Gang Samtalen endt.
 Dog — hvis du atter ei forsmaaer, som sidst, et Kys,
 Saa gives det dig her i al Oprigtighed.
 Udtyd det, som du vil!

Hun kysser ham.

Kiartan henrykt.

Nu kan jeg tyde det!

De skilles ad.

Anden Handling.

En skøn gothisk Sommerhal i Norge, med aabne Buer til
begge Sider.

Bodli. Brand, en Skipper.

Bodli.

Hvor glædeligt, i fremmed Land at træffe strax
Saamange Landsmænd; fire Skibe fra vor D
Bed Nidarelvens Bredder.

Brand.

Maa jeg raade dig,
Saa søg med Landsmænd ei for megen Omgang dog,
Imens du reiser.

Bodli.

Hvorfor ei?

Brand.

Du reiser ei,
At finde Hiemmet ude; for at finde det,
Du mageligst var bleven hjemme. Reise gjør
Du for at træffe noget Nyt.

Bodli.

Jeg er alt fied
Af dette Nyt, og Hiemvee stærkt betager mig.

Brand.

Gosyge Hiemvee kaldes kan paa faste Land;
Betving dit Onde mandeligt i Førstningen,
Saa har det ingen Nød.

Bodli.

Jeg kan ei tvinge det.

Brand.

Saa følsom? Ei, du seer just ei saa følsom ud;
Det er vel mere Grille, sikkert Egenfind.

Bodli.

Du reiser jo alt hjem i Dag?

Brand.

Jeg reiser hjem
Med Kiøbmandsvarer; borte var jeg dog et Aar.
Knap fiorten Dage var du her, og vil alt hjem,
Som lille Barn, der holder Moer i Skjorterne.

Bodli.

Hør, Brand! af Alle kaldes du den Gavmilde,
Vil ogsaa mig din Gavmildhed og tag mig med!
I Fald du vil, betaler gierne Fragten jeg.

Brand.

Du vil forlade Kiartan?

Bodli.

Han har mig forladt;
Paa Reisen har jeg mistet hans Fortrolighed.
Før skjendte han dog tidt paa mig, vi klamredes;
Det var vel ogsaa galt, men ei kiedsommeligt.
Nu tier han, og sluger mig med Dinene.

Brand.

Hvad har du da gjort ham imod?

Bodli.

Jeg? Ingenting!

Jeg er forelsket i den samme Liv, som han;
Det er min hele Brøde.

Brand leer.

Den er liden ei.

Bodli.

Maaskee det er slet ingen; thi det muligt er,
Ja meer, sandsynligt, at hans første Kiærlighed
Er dunstet bort i disse fiorten Dage, da
Han ofte seer og taler med skøn Ingeborg,
Kong Olafs Søster.

Brand.

Mener du, at Kiartans Haab
Lor strække sig saa vidt?

Bodli.

For Kiartans stolte Sind
For lang er ingen Strækning, intet Maal for høit.

Brand.

J er med norske Konningen i Fætterklub.

Bodli.

Hun viser ham al Venlighed; de sammen gaae
Hver Morgen lange Veie. Kongen ventes hjem.

Brand.

Han overrumpler os maaskee forklædt i Dag;
Det morer ham endnu at gaae paa Eventyr.
Han kommer hjem fra et mærkværdigt Frieri.

Bodli.

Det var jo til den svenske Dronning Sigrid?

Brand.

Ja!

Bestemt af Statsfløgt; men Naturen overgif
Oftugtelsen: da Kongen saae den gamle Liv,

Som endnu holdt paa Hedenskab, da kasted han
Opbragt sin Handske Dronningen i Ansigtet.
Nu frier han til Svend Tveskiægs Søster.

Bodli.

Han er Helt;

Dg blot ei Helt, han har opbygget Midaros,
Den skønne Commerfvale her er Olafs Bærk,
Dg Ormen lange, Skibet, bliver ogsaa bygt,
Dg Kirken.

Brand.

Deiligt vistnok lyder Sangen der.
Jeg frygter, at han christner os, og derfor vil
Jeg skynde mig afsted, før Olaf træffer mig.

Bodli.

Dg, Brand! det er en Grund endnu til Følgeskab.
Jeg vil ei heller christnes, kan jeg undgaae det.

Brand.

I Fald han overrumpler os, undgaaes det ei.
I denne Sag er Olaf ei at spøge med;
Dg den, som ei affværger strax sit Hedenskab,
Naar Olaf vil, ham træffer ofte piinlig Død.

Bodli.

For Balhals Guder lod jeg mig kun pine kort. —
Der kommer Ingeborg.

Brand.

Farvel!

Bodli.

Du taer mig med?

Brand.

Paa andre Tanker, mener jeg, du falder nok.
Kom du alt hjem, da vilde Landsmand lee dig ud.

Bodli.

I Fald jeg reiser hjem, er det til Landsmænd ei;
Det er til Landsmandinder.

Brand.

De kan ogsaa lee.

Gaaer.

Ingeborg kommer.

God Morgen, Bodli! Hvor er Kiartan?

Bodli.

Gaaet ud

At svømme; det er Guttens vante Morgenskiif.

Ingeborg.

Min Broder har den samme Skif; han ligner ham.

Bodli.

Kong Olaf kommer hjem i Dag?

Ingeborg.

Maafsee han alt

Er kommen hjem. — Saa Kiartan har den samme Skif?
Han er vel stærk i Vaabenleg?

Bodli.

Paa Island er

Der Faa hans Lige.

Ingeborg.

Her i Norge findes ei

Min Broders Lige.

Bodli.

Island sammenlignes kan

Kun slet med Norge.

Ingeborg.

Men dog eders kække Mænd

Med vore Helte; det er samme Helteslægt.

Bodli.

Ung Kiartans Moder var en Jrsf.

Ingeborg.

Jeg veed det nok;

Det har han selv fortalt. Jeg kiendte Frænderne,
Da jeg som Barn var hos min Broder i Dublin.

Bodli.

Saa ynder du vel Kiartan for hans Frænders Skyld?

Ingeborg.

Han trænger ei til Bistand og til Andres Roes.

Bodli.

Sandt nok; han gjør sig yndet let ved eget Værd.
Paa Hsland selv, hvor Nidkærhed er Skjodesynd,
Misundtes aldrig Evenden, naar han viste sig.

Ingeborg.

Et venligt Blik afvæbner let Misundelsen.

Bodli.

Ei Mændene misundte Landets bedste Søn.

Ingeborg.

Og Qvinderne?

Bodli.

De bare ham paa Hænderne.

Ingeborg.

Og Kiartan?

Bodli.

Bar sit Sværd og sin Baadshagestang,
Sin Meisfel i en hårdet Haand, og rakte den
Til Qvinder ei.

Ingeborg.

Han seer dog ei koldhiertet ud.

Bodli.

Med Tiden træffer ogsaa ham vel Freias Lyn.

Ingeborg leer.

End traf det ei?

Bodli.

Saa meget veed jeg, Kongemø!
Paa Island har endnu ei Straalen truffet ham.

Ingeborgs Jomfru træder ind.

Ingeborg.

Jeg kommer strax, Thorgerda!

Til Bodli.

Bist min Broder vil
Indbyde jer til Bords i Dag. Farvel til des!

Bodli.

Jeg takker dig.

Ingeborg gaaer med sin Terne.

Bodli ene.

Saadan jeg høist forsigtigt har
En herlig Fremtid, Kiartan! her beredet dig.
Du elskes af den elskelige Kongemø.
Det unge Hierte, som en Knop udsprunget nys,
Sig selv ei kiender, ei sin egen Følelse;
Dg derfor sliuler hun sit Hiertes Tanker slet.
Hun er saa skion, som Gudrun — o, langt skionnere!
Aldeles ung, fast Barn endnu, og Søster til
Den store, mægtige Kong Olaf Tryggvason.
Du blier hans Svoger, Kiartan! Hvilken Lykke! Skion
Paa Lykken, paa din Pleiebroder Bodli, som
Dig grunder den. Hvor let for mig her, med et Ord
At røbe ham, at søndersprænge Broen til
Hans Fremtids Held; men, tværtimod, den Bro, der gaaer
Til dit Fordærv, og om just ei Fordærv — dit Tab,
Den vil jeg sprænge. Gudrun passer ei for dig.

Der Trolddom er i hendes Ansigt, hvo det seer,
 Ei glemmer det; men, Kiartan! du maa glemme det.
 Dit hidfige Væsen taaler hendes Jagter ei;
 Det ærgrer dig. Jeg leer deraf, jeg taaler dem,
 Og finder fuldt op Giengield i Forsoningen.
 Farvel da, Broder! Hvis du troløs kalder mig,
 Belgjoreren, din Ungdomsven, tilgiver dig.

Gaaer.

Olaf Tryggvason kommer i en graa Kaabe, fulgt af Kiartan,
 der ikke kiender ham.

Olaf.

Du svømmer godt, Islænder! Hvis du dig forstaaer
 Saa vel paa anden Jdræt, maa man rose dig.

Kiartan.

Kun liden Vre skaffed denne Svømning mig;
 Du havde nær mig dræbt, da dybt i Elven du
 Mig holdt, som liden Hundehvalp, der druknes skal.
 En Blæsebælg du have maa i bredden Bryst,
 Der sluger Luft, som Drkenens Kameler Vand.

Olaf.

Det er, som Alt, en Dvælse. Du holder dig
 Saa længe fast paa Bund, som jeg.

Kiartan.

Ja, hidindtil

Handt ikke jeg min Dvermand; men Meget vel
 Paa Island kaldes Jdræt, som er Smaating her.

Olaf.

Ei blot i Smaating finder du din Dvermand;
 Din Dvermand kan være stor i store Ting.
 Du skatter dig for ringe, hvis maaskee det ei
 Af frænket Stolthed kommer, som sig troer for stor.
 Hvad er dit Navn?

Kiartan.

Jeg hedder Kiartan Olafson.

Olaf.

Dog ei en Søn af den berømte Olaf Paa?

Kiartan.

Han er min Fader.

Olaf.

Kiartan! det fornøier mig

At see dig her.

Kiartan.

Det mører dig at see paa den,
Som nær du havde druknet.

Olaf.

Det var aldrig skeet.

Jeg mærkte tydeligt paa din Bevægelse,
Naar det var Tid at slippe dig. Bliv ikke vred!

Kiartan.

Jeg var ei bange for at drukne.

Olaf.

Kiartan! jeg

Er bange for, du er for stolt.

Kiartan.

Frygt ei for det!

Olaf.

Jeg kiender dig, jeg veed dit Navn; du spørger ei
Om mit? Jeg har dog ogsaa et.

Kiartan.

Jeg bryder mig

Ei om at vide det.

Olaf leer.

Du skal dog vide det.

Kiartan.

Hvad hedder du da vel?

Olaf.

Kong Olaf Tryggvason.

Kiartan vender sig, og vil gaae.

Olaf.

Du gaaer? Hvor vil du hen?

Kiartan.

Strax reise bort igien.

Olaf.

Hvorfor?

Kiartan.

Fordi jeg Lykken her alt har forspildt.

Olaf.

Paa ingen Maade. Du er Yngling, jeg er Mand;
Dg troer du ei, at Olaf i et broget Liv,
Hvor Eventyr og hvor Bedrift afveglede,
Som Sol og Regn en Foraarsdag — troer du, at jeg
Har ikke lært at slaaes med Ubesindighed,
Omsindtlighed, og mandigt at tilgive Sligt?

Kiartan.

Jeg takker, Herre! dersom du tilgiver mig.

Olaf.

Jeg let tilgiver. Kun i een Ting er jeg streng;
Dog derom, Kiartan! vil vi ikke tale strax.
Du er min Maag: din Stammefader Ketil var
I Slægt med min, din Bedstemoer Melforka var
Beslægtet Gyda, som mig skaffed Riget hist
I Irland, i Dublin, nu tabt ved hendes Død,
Dg ved mit eget Sindelag — jeg foretrak
At vorde Norges Konning. Vær velkommen mig!
Dit Bæsen, Kiartan! og dit Ydre huer mig,

Ja selv din Stolthed. Unglingsoverdrivelsen
 Nødvendig er, og der for meget være maa
 Af det, hvoraf om stakket Tid let blier for lidt,
 Thi Tiden tærer. Glem da nu Forstemningen,
 Leer.

Dg at jeg vilde drukne dig!

Kiartan.

Jeg skammer mig.

Dlaf.

Det skal du ei. Hvor kunde du da troe, at den,
 Som gjorde dit Bekjendtskab under Badningen,
 Var Norges Konge? Men det er min gamle Biis,
 At overraske Folk. Fra Reisen kom i Nat
 Jeg ubemærkt, og før jeg her fik Nogen sagt
 God Dag — min egen Søster ei — var Dlaf alt
 I Bandet. Dagen bliver heed, og Morgen
 Var køl og sval. Jeg trængte til Forfriskelsen.

En Huuskarl træder ind med tvende Raaber.

Dlaf til Kiartan.

Du har endnu, som jeg, blot Morgenkoste paa.
 Min Søster kommer strax, og snart jeg venter her
 De thrøndste Høvdinger i denne Sommerhal.
 Jeg beder, Kiartan! du tilstede være vil
 Ved Sammenkomsten; hvad jeg har at sige dem,
 Bedkommer vistnok egentlig kun dem, men du
 Kan ogsaa høste Nyttens af Samtalen dog.
 Modtag en bedre Raabe her af Kongens Haand,
 Til Velkomstgave! Gaven vil du ei forsmaae
 Af den, som saae dig i Naturens bedste Dragt,
 Da første Gang vi taltes ved.

Kiartan.

Jeg takker dig.

Erællen hjælper dem Raaberne paa.

Kiartan affides.

Maaskee vil mine Landsmænd dog bebreide mig,
At jeg har taget Raaben; de vil sige: jeg
Har underkastet mig Kong Olaf. Men det er
Umuligt meer med Trods at møde Venlighed.

Olaf.

Der kommer alt min Søster; har med hende du
Bekendtskab gjort?

Kiartan.

Alt flere Dage var jeg her,
Og Ingeborg Bertinde var, som Olaf Bert.

Olaf.

Deri hun gjorde saare vel.

Ingeborg kommer.

Olaf omfavner hende.

Min Søster! du

Alt kiender Kiartan?

Ingeborg.

Ja, min Broder! Kiartan er

Bor Maag.

Olaf.

Jeg veed det. Tal med ham en liden Stund
Mens jeg hidbringer hine thrøndske Høvdinger!
Mig huer Gutten saare vel.

Ingeborg.

Han ligner dig.

Olaf.

Gid han i Nanden ogsaa vilde ligne mig!
Det skulde glæde mig, hvis denne fagre Svend,

Hvis første Blik mig mødte, som en gammel Vens,
 Og som mit Hierte synes det har længe kiendt,
 Uagtet al den Muthed, der indhylled ham —
 Det skulde glæde mig, hvis han gif rette Bei,
 Og gjorde mig det muligt, ret at elske ham.

Gaaer.

Kiartan.

Hvad mener Kongen?

Ingeborg.

Kiartan! af, hans Venlighed,
 Saa venlig end, den er, mig bringer Hiertet til
 At isne.

Kiartan.

Siiig mig, Ingeborg! hvi frygter du?

Ingeborg.

Saa gierne jeg i Norges Land dig, Frænde! seer,
 Jeg ønskte dog, du var paa Jøland alt igien
 Hos Fædreguder, ved din Faders Gudehuus.

Kiartan.

Jeg har jo sagt dig alt, jeg duer ikke til
 Som Faders Medhielp at udhugge Guderne.

Ingeborg.

Gid da i Hiertet heller ei du præged dem!
 Troer du paa Valhals Guder?

Kiartan.

Taler jeg med dig,

Saa aabner sig mit Hierte, som for egen Hu.
 Jeg veed ei, om jeg troer paa dem; jeg troer ei ret,
 Oprigtig talt, paa egen Tro — en Bane mig
 Fra spæde Barndom. Lunken i det mindste blev
 Mig Troen i mit Hierte. Gudsbedrifterne

Jeg hørte gierne, som et andet Eventyr,
Heel jindrigt, smukt og yndigt — herligt Skjaldeværk.

Ingeborg griber henrykt hans Haand.

O, Kiartan! hvor du glæder mig. Men sig mig først:
Hvad Indtryk paa dit Hierte gjør vor Christendom?

Kiartan.

Jeg kiender den for lidt til at bedømme den;
Dg — som det lader — ikke den begribes vil
Af menneskelig kort Forstand. Men Himlens Ting
Begreb vel heller aldrig dette Livs Forstand.
Just det, som ei begribes kan, maa Sielen troe.
Det Jordiske — dertil behøves Guder ei;
Dg Balhals Guder er kun Jordens Billeder.
Jeg negter ikke: naar jeg hører Sangen hist,
Det Sprog, som hører Hiernen ei, men Hiertet til;
Naar Røgelsen opstiger med de lette Skyer,
Dg trodser Støvets Tyngselsmagt; og seer jeg ham,
Paa Korset selv guddommelig og kongelig —
Da — men, som sagt, jeg veed det ei — ei ret endnu.

Ingeborg.

Nu frygter jeg for Kiartan og for Olaf ei.
Der kommer han med alle thrøndske Høvdinger;
O, gid de fromme, gid de floge var, som du!

Hun gaaer.

Kongen kommer med Drm Lyrkia og de andre Høvdinger.
Kodli følger med paa Kongens Bink.

Drm Lyrkia.

Du har i Dag indbudt os, Konge! Bønderne
Vil snart dig alle svare høit paa Frostething.

Olaf.

Godt, Drm! Men dog med eder først et Alvorsord.

Orm.

Thi kom vi, Herre! Tal, og vi skal svare dig.

Dlaf.

Saa sig mig først, hvad tykkes Throndhiems Bønder vel
Om Dlaf's Bud: Omvendelsen til Christendom?

Orm.

Vi Bønder vil, at du skal holde Landets Lov,
At du, som Sigurd Gladejarl, som Hakon Jarl,
Og alle Konger hidindtil før dig har gjort,
Skal blote fromt til Guderne. En Christen var
Alt Hakon Athelstein, som du, men nødtes til
At tage Deel i Dffringen, i Blotningen.
Og dig vi tvinge vil, som ham; og hvis du ei
Dig lader tvinge — nu, saa vil vi dræbe dig.
Saa tale Throndhiemsbønderne, saa tale vi.

Dlaf.

Ha, det var tappert tænkt, ei mindre tappert svart!
Men Dlaf mangler heller ikke Tapperhed,
Og han kan svare jer igien. — Ja, ret betænkt,
Saa finder jeg betyngtet min Samvittighed
Af megen Brøde: jeg har haanet Guderne,
Banæret dem. Jeg med min guldbeslagne Stof
Slog Thor fra Stolen, sønderbug hans Billede;
Som Klods i Elven og med Reb om Halsen han
Da maatte svømme, bundet til min Fiskerbaad.
Og Gudehuse brændte jeg, Blodstenene
Nedvælted jeg; jeg foler det, jeg egget har
Imod mig Guders Harm, maa forsons dem.
Men Dfferet maa vorde stort, som Synden var.
At slagte Trælle, nedrige Forbrydere,
Det er et usfelt Dffer, der fortørner meer

De rige Guder; det kan ei formilde dem.
 I andre Lande, hvor man offerer Menneſker,
 Man bringer dem det Bedſte. Saa har Hakon giort;
 Den Jarl, I høit beundre, vog ſin egen Søn
 I Nødens Tid. Det hialp ham viſtnok ſaare lidt;
 Vel ſandt! Men jeg vil blote meget meer, end han,
 At jeg kan vinde Gudernes Tilgivelfe.
 Jer, Høvdinger! jer, Kiærnen af den bedste Kraft
 I Throndelag, ſom jeg har ſtævnet hid i Dag,
 Jer vil jeg offre, ſlagte jer paa Guderſ Steen.
 Da ſmiler Odin, Aſa=Thor høit ſkogerleer;
 Og I, ſom længeſ efter Balhals Herlighed,
 I ſelv vil række Struben frøe til Godens Kniv.
 Da ſender eder Odin ſtrag ſin egen Heſt,
 Den ottefodede Sleipner; og Valkyrien
 Har Bægret fylt, før I betræde Balhals Gulv.

Orm.

Drot! — det er din Beſlutning?

Olaf.

Ja, ſaaſandt mig Gud

I Dødens Stund forløſe vil med Chriſti Blod.
 I Lunden ſtaaer alt Offergoden, venter jer
 Med Oxen. — Hvorfor blegne Throndhiems Høvdinger?
 Har I maaskee ei Lyſt til denne Fart endnu?
 Ei Skinkedampen lokker jer til Odins Bord,
 Ei Miød og Mundgodt, Kamp ei med Einheriar? —
 O, I har Ret! Jeg tvivler meget ſelv derom.
 Jeg frygter ſelv, det er et farligt Giøglespil;
 At Diævelen, ſom ganſke ſikkert venter jer,
 Alt ſkærper Kløer, før af et blodigt Legem grumt
 At glide bort til evig Dval den ſyndige Siæl. —

Men hvis J heller stemples vil til Salighed,
 Da venter eder Præsten med den hellige Daab
 I Kirken, hvor til eder Kongen Fadder staaer.
 Da sammenleve vi med Held et jordisk Liv,
 Til Jesus Christus kalder os til Paradiis.

Høvdingerne tale sagte sammen, derpaa træder Dm frem for
 Kongen.

Dlaf.

Nu siger, hvad besluttet er, men kort og godt!

Dm.

Dit Bud at lyde, Konge! vi besluttet har;
 Vi døbes vil og offre til den hvide Christ.

Dlaf.

Det Svar har Himlens Engel lagt i eders Mund,
 Den harnisfflødte Michael, Guds Sendebud.
 Gaaer hen til Kirken! Skionne hvide Særker der
 I Baabenhuset skienkes jer; paadrager dem!
 I Uskylds Dragt I knæle for den hvide Christ!

Høvdingerne gaae.

Dlaf til Kiartan og Bodli.

Jslændere! tilstede var J her i Hal
 Ved dette Møde; hvad er eders Mening nu?
 Thi hvad der gielder Throndhiems stolte Høvdinge,
 Og siden alle Bønderne paa Frostething,
 Det gielder — tidligt eller silde — jer, som dem.
 Dog overraskes skal J ei. Hvad svares mig?

Bodli.

Jeg, Konge! finder stort Behag i Christnes Skif,
 Hvis kun den ei forleder til Blødagtighed.

Dlaf.

Du seer, den har ei Tryggvason blødagtig gjort.

Bodli.

Belan, jeg vil antage den. Du sender jo
Thangbrand til Island, for at christne Landet?

Dlaf.

Ja!

Bodli.

Saa var det godt, i Fald en Indfødt fulgte med.
Lad mig paa Toget følge Bispen, døbes først!
Jeg lover dig: min Daab vil som et Sædekorn
Paa Island skaffe Christdommen frugtbar Høst.

Dlaf.

Belan, det skee!

Bodli hilser, og gaaer.

Dlaf.

Nu, Kiartan! Røden er til dig.
Du tier? mæler ei et Ord? Hvad gjør dig stum?

Kiartan.

Forundring, Drot! Forundring og Forbauselse.
Du tvinge vil?

Dlaf heftig.

Ja, jeg vil tvinge Godt i Ondt.

Kiartan rolig.

Kald selv dig god; en Anden blier ei ond for det.

Dlaf.

Jeg, Kiartan! har for længe taalt din stolte Trods!
Lidt døier jeg taalmodig megen Egenfind;
Men i det Himmelske forstaaer ei Dlaf Spøg.

Kiartan.

Jeg spøger ikke, jeg er høist alvorlig stemt.

Olaf.

Saa vil du ikke være Christen?

Kiartan.

Derpaa kan

Dg vil endnu jeg, Olaf! ikke svare dig.
Men hvad jeg vil, det gjør jeg efter eget Valg,
Især hvad Hjertet angaaer.

Olaf.

Hedningherttet tidt

Er haardt, som Steen.

Kiartan.

Det bliver ikke blødere,
Om end med Bredehammeren du knuser det.

Olaf.

Misbilliger du denne Daad mod Thrønderne?

Kiartan.

De truede dig først med Døden; Død mod Død!
Jeg ikke vil opfaste mig til Boldgiftsmand
Imellem dig og dem. Maaskee haardnakkede
De lukked lang Tid Dret for et Biisdomsord.
Det turrer, det tildeels undskylder Strengheden.
Jeg kiender dem kun af en angst Taalmodighed;
Den kan jeg ikke lide.

Olaf.

Dg hvad havde du
I deres Sted da gjort?

Kiartan.

Naar først det kommet var
Saa vidt — jeg troer, jeg havde ladt dig slagte mig.

Olaf.

Kiartan! det gjør mig ondt for dig.

Kiartan.

Hvor gjør det ondt?

J Hiertet ei; det hærder du mod Mildheden.
 Men lad saa være! Dine Bønder taalte det,
 De hylde dig, du tvinger dem med Sværdets Ret;
 Men Jælands Mand ei agte stort dit Kongesværd.
 Og hvis du i din Hidsighed forløber dig,
 Og dræber her en fri, en uafhængig Mand,
 Som kom, fordi han stolte paa din Giestfrihed —
 Saa er det godt, at denne Mand er Hedning end,
 Der stolt, som Harald Hildetands staalklædte Helt,
 Med Diet blinker ikke for dit Bøddelsværd,
 Om ogsaa du afhugger først mit Diebryn.

Gaaer.

Ingeborg,

som er kommen ind under Slutningen af Olafs og Kiartans Samtale, iler hen til sin Broder, og griber ængstelig hans Haand.

For Himlens Skyld!

Olaf.

Min Søster! du har Alting hørt?

Ingeborg.

Og kommer, Olaf! for at frelse ham og dig.

Olaf.

Og mig?

Ingeborg.

Fra Døden ham, og dig fra Skændselen,
 Langt værre, end Døden. Bad ei i for meget Blod,
 At ei tilsidst, skiondt christen Drot, du ligner Hel
 Med Dødningbeen i Haanden for et Kongespiir.

Dlaf.

Et farligt Saar helbreedes kun ved dristigt Snit.
 At rask jeg mødte Trods med Trods hos Thrønderne,
 Har reddet dem. De døbes nu, jeg har dem frelst.

Ingeborg.

Du straffer grumt den Blinde, som i Mulm ei seer.

Dlaf.

Forbi er Natten, tændt er Kirkens Altarlys.

Ingeborg.

Den Dove, som endnu ei hørte Troens Ord —

Dlaf.

Høit lyder Ordet, kraftigt og belærende,
 For hver, som stopper Dret ei med Ondskabs Bog.

Ingeborg.

Lod strax du Herrens Røst? Lod du dig tvinge? Du
 Var lang Tid Hedning mellem Christne, til engang
 Den fromme Mand paa Syllingøen rørte dig.
 Og hvorfor rørte dig og mig den skionne Tro?
 O, Blodtørst har alt Hedenskabet øvet længst;
 At taale Forurettelser af Fienderne,
 Det har dig Christus lært.

Dlaf.

Som Qvinde taler du.

Hvad jordisk rører Hjertet, sødt, behageligt,
 Det er ei Troens Hovedsag; det hellige
 Mysterium forlanger strengt engang sin Ret.
 Forgieves lyser Troens Fyrtaarn længer ei,
 Som Baunerne paa Dovrefield og Filefield;
 Hvo nu sig ikke vogte vil, maa sønderflaaes
 Paa Strengheds-Klippen, det er Skipperens egen Skyld.

Ingeborg.

Som Hedning kaldte du din Søster Fylgie,
Din Engel har som Christen tidt du hende kaldt.

Olaf.

Og end, som før, du er mig kjær og dyrebar.

Ingeborg.

Men, Olaf! naar du straffer denne sagre Svend
Med Døden, straffer du med Død din Søster med.

Olaf.

Er han alt vorden dig saa kjær?

Ingeborg.

Ja, saare kjær!

Hvad aldrig jeg dig havde sagt, og ei mig selv

Tilstaaet klart, det tilstaaer nu et Dieblif,

Da Døden svæver over ham: han er mig kjær.

Vi talte sammen, vexled Tanker, Følelser.

Han aldrig har mig sagt et ømt og kjærligt Ord,

Jeg aldrig ham; behøves det, naar Hjerterne

Forstaae hinanden? Olaf! du vil dræbe ham.

Olaf.

Nei, Ingeborg! jeg vilde gierne skaane ham.

Ingeborg.

Jeg veed, hans Hierte stemt er for den gode Sag;

Giv Tid, og du skal see, han dig i Møde gaaer.

Olaf seer ud.

Der sidder han paa Stenen hisset tankesuld.

Ingeborg.

Og venter Døden!

Olaf.

Vi! jeg vil dog prøve ham.

Gaaer hen til Indgangen, og raaber:

Kom, Kiartan! Jeg vil tale med dig.

Kiartan kommer.

Her er jeg.

Dlaf.

Staaer du ved din Beslutning?

Kiartan.

Var mit Bægelsind

Som paa dit Dag Veirhanens, Dlaf! neppe fik
Til Dreiningen af dig det den fornødne Tid.

Dlaf.

Du vilde døe, hvis jeg dig tvang til Christendom?

Kiartan.

Som Dlaf's Træl kan Kiartan ikke leve meer.

Dlaf.

For Christi Kors du foretrækker Bøddelblof?

Kiartan.

Frivillig har jeg intet Valg at giøre her.

Dlaf.

Hvad hindrer Valget?

Kiartan.

Dlaf's Utaalmodighed.

Dlaf.

Men om nu Kongen lidt kun vilde prøve dig;
Hvis ei han vilde skade dig, nei tværtimod,
Taalmodig taalte din Foragt, som Frelseren
De blinde Fienders; overlod din Skiebne dig —
Hvad da?

Kiartan.

Saa havde selsomt vevselviis
Vi giekket her hinanden.

Dlaf.

Hvad?

Kiartan.

Du havde dræbt
Den som en Hedning, der paa Blokken havde lagt
Sit Hoved som en Christen.

Dlaf.

Est du christnet alt?

Kiartan.

J Sind og Hu.

Dlaf.

Dg hvilken Præst omvendte dig?
Kiartan peger paa Ingeborg.

Der staaer min Præst.

Dlaf.

Dg dog du vilde lide Død?

Kiartan.

Jeg fik jo ikke Tid af dig til bedre Valg.
Dg tvinge lader Kiartan sig til Ingenting,
Selv ikke til at levz.

Dlaf.

Stolt!

Ingeborg.

Han ligner dig.

Dlaf.

Bliv hos mig, Kiartan! deel min Lykke, vær min Mand,
Min Jarl, og snart maaskee min Ven, Fortrolige.
Jeg trænger til en Elig; den Slags Grobringer
Gjør ikke man med Sværdet. Der er Noget i
Dit Bæsen, Kiartan! som forraader Slægtsskab, blot
J Blodet ei, men meer: i Manden. Bliv hos mig!

Med et Blik paa Ingeborg.

Med os forenet vil du vorde lykkelig.

En Huuskarl kommer.

Herr Konge! Brand hiin Gavmilde bortreiste nys;
 Islænder Bodli Thorleiffson, som fulgte ham,
 Mig rakte dette lidet Skrift paa Faarefkind
 Til dig, kort før han steg ombord.

Dlaf.

Giv mig det Brev!

Huuskarlen giver Kongen det, og gaaer.

Dlaf.

Han reiser bort, og loved dog —

Læser:

„Herr Konge! jeg
 Benytter Leiligheden, reiser alt i Dag
 Med Brand til Island; men hvad jeg har lovet, skal
 Jeg ærligt holde: Uhangbrand hiit skal døbe mig.
 Jeg flyer ei dig, jeg viger Kiartan Olafson,
 Og søger hiiset, hvad han her ei agter meer.
 Guds Fred! Du seer, jeg hilser alt paa Christenviis.“

Seer paa Kiartan.

Hvad vil den Gaade siige?

Kiartan forbittret.

Den Forræder vil
 Bestiæle mig, og flux jeg maa forfølge ham.

Dlaf.

Og hvad vil han frastiæle dig?

Kiartan.

Min Fæstemø.

Dlaf.

Din Fæstemø?

Kiartan.

Hvi skulde jeg da dølgge det?

En deilig Qvinde vandt min Hu; Medbeiler var
Den falske Bodli. Nu han min Fraværelse
Benytte vil —

Olaf med Fatning.

Det, Kiartan! du ei taale skal.
Indhente maa du den Forræder, straffe ham.

Kiartan.

Ja, hvis du det tillader —

Olaf stolt.

Jeg befaler det.

Bestig dit Skib! Farvel! Jeg ønsker Lykke dig. —
Kom, Ingeborg!

Ingeborg bedrovet.

Maa jeg Farvel ei sige ham?

Olaf.

Jo, kort og godt, som det Fyrstinden sommer sig.

Ingeborg.

Reis, Kiartan! og vær lykkelig; vi sees ei meer,
Men aldrig glemmes du, og du ei glemmer mig.

Kiartan.

Nei, aldrig! aldrig!

Ingeborg.

Selv i kærlik Gustrues Favn.

Hvad hedder hun?

Kiartan.

Hun hedder Gudrun.

Ingeborg tager et Slør af sit Hoved.

Dette Slør

I Morgengave bringe du din Brud fra mig!
Hun skal dog see: Veninden her i Norges Land
Var ei af Trælles Æt.

Dlaf.

Kom, Søster!

Ingeborg.

Broder! strax.

Kiartan.

Et kostbart Slør, og dobbelt kostbart ved den Haand,
Som rakte det. Skøn Ingeborg! jeg takker dig.

Dlaf.

Kast Sløret, Kiartan! over disse Hændelser.

Ingeborg.

Farvel!

Kiartan.

Farvel!

Dlaf.

Reis heldigt, men kom aldrig meer!

Han gaaer med Ingeborg.

Kiartan ene.

Kom aldrig meer? Han er fortørnet; Ingeborg
Gik bort med vaade Dine. Hvad betyder det?
O, alle Guder! nu jeg hende først forstaaer.
Saa venlig aabenhierdig, saa veltalende
Blier Qvinden først, som elsker. — Utaknemlige!
Med Hiertet fuldt af den, som ei er hende værd,
Jeg oversaae, forstod ei, skionte slet kun paa
Den Omhed, som Uskyldigheden viste mig.
Ha, hvilken Forskiel! Urlighed — Forstillelse,
Opriktighed og Underfund. Dog elsker jeg
Den Underfundigsledske; den Uskyldige
Forlader jeg, forlader Kongedatteren,
Og Dlafs Søster — Jarledom — hvad Livet har
Bedst mig at byde — for at gaae til Jøflerne,
Hvor Enken efter tvende Mænd mig Kurven gav. —

Nei, Kiartan! Kurven har hun ikke givet dig.
Dg rig og stor er Gudruns Aand, skøndt Hjertet ei.
Men Hjertet snart er fiendt, og skøndt det svæver høit,
Det kieder let med Genfold, med Genformighed;
Men Gudruns Ild og Bid og Skiemt, Indbildningskraft
Frembringer Vaar, saasnart hun aabner Læberne.
Skøndt hendes Dje mere jordisk, sandseligt,
Ei søger Uskylds Himmel, straalers Indighed
Deraf med alle qvindlige Tillokkelser.
Den søde Gift inddrak jeg af dit Rosenkys.
Den Drukne veed, han er beruust — men større Lyst
Ei findes dog paa denne Jord, end Elskovs Ruus.

Gaaer.

Tredie Handling.

Gaarden Lauge i Sælingsdal paa Island hos Gudruns Fader
Døvis Helgeson. Enkelt Bondestue.

Gudrun. Hrefna.

Hrefna.

Din Faders Sygdom, Gudrun! er betænkelig.
Den ængster mig.

Gudrun.

Mit Barn! lad den ei ængste dig.
Hvad nytter Angst og Sorgen til? I to Aars Tid
Han skranked af det Saar, han i en Tvekamp fik.
Det er det Værste ved sliig Kamp, med Følgerne.
Elog de hinanden strax ihjel, var det forbi;
Man græmmed sig da datterligt, som billigt var,
En Tid lang — saa har Gudrun giort. Nu skranter han
Beständig fort, vredsladen, utilfreds med Alt.
Det er ei længer Døvis, ei den raske Helt;
En Krøbling ligger der med Døvis matte Træk.
Den stærke, raske Sorg, med Nornens Binger paa,
Til ussel Faarekylling har forvandlet sig.

Hrefna.

Han var dog ras, dengang vi kom.

Gudrun.

Ja, det gaaer op
 Og ned med ham; maaskee Naturen hielper sig.
 Hvad jeg kan giøre, giør jeg, og det har jeg giørt.

Hrefna.

Det veed jeg, Gudrun!

Gudrun.

Jert Besøg har glædet mig.
 Jeg trængte til Adspredelsen. — J har ei hørt
 Fra Kiartan end?

Hrefna.

End ei.

Gudrun.

Du har ham kjær.

Hrefna.

Du med.

Gudrun leer.

Det muligt er; thi Hiertet kiender ei sig selv,
 Og giemmer sine Hemmeligheder tidt saa godt,
 At det kan ikke finde dem.

Hrefna.

Nu spørger du.

Gudrun.

Din Fader er alt færdig med sit Arbeid?

Hrefna.

Ja!

Det var et fløgtigt Jndfald, Gudrun! at du lod
 Ham danne dig en Freia til dit Jomfrubuur;
 Thi naar han kun kan snitte, male, glemmer han
 Alt Andet. Saadan, skiondt vi var en Uge her —
 Uagtet Bertens Evgdom, uden Giestebud
 Og Drikkelag, sig Dlaf mored saare godt.

Dg du — med din Bestilling har du vundet ham.
 Dyrigtig talt, han leed dig ei; men medens han
 Arbeided paa din Freia, gif du til og fra,
 Dg spurgte ham, og roste ham, og frammed ret
 Din Klogskab og din sieldne Kundskab ud for ham.
 Nu hader han dig ikke meer; nei, tværtimod —
 Hvis Kiartan kom, han nidfiær paa sin Fader blev.

Gudrun.

Nu spørger du. — Ja, vistnok er det stundom godt
 I dette Liv, at have lidt at lege med.

Hrefna.

Dog, Guder er ei Leg.

Gudrun.

Men vi en Leg for dem.

Hrefna.

Ja, naar du saadan mener det, da har du Ret.

Olaf Paa

træder ud af Siveværelset, og lader Døren staae aaben efter sig.
 Nu er din Freia færdig, Gudrun! hilser dig.

Gudrun slaaer Hænderne sammen.

O, hvilket Billed! Olaf Paa! jeg takker dig.

Olaf Paa.

Jeg klart erkiender, hvor umuligt Mandens Haand
 Det er, at danne Guder. Det er blot et Tegn.

Ja, selv at danne Mennesker for Mennesket
 Umuligt er; thi Guder ene skabe kan.

Men med de fromme Tegn henrykte mane vi

De hoie Valhals User ned i Billedet;

Saaledes vorder det, indviet af Goderne,

Dog helligt, som den bedste Helt kan knæle for.

Gudrun.

Min Andagt jeg forbinder nu med Tak til dig.

Dlaf.

Du bidrog ei saa lidet selv til dette Bærf:
Demanter klare gav du mig til Dinene,
Den gule Hør til Haaret yndigt ordned du,
Og selv den lysblaa Silkefiortel har du syet.

Gudrun.

Saaledes har vort Arbeid vi forenet her;
Thi Hørrer avled Hrefna, Hørrer selv hun spandt
Med sine Piger, den har hun foræret mig;
De hvide Liin, som Freia fik, kom ligerviis
Fra Hrefnas Bintervævstol, hvor med sine Møer
Hun gamle Viser sang, imens hun væved dem.

Dlaf.

Mig glæder, at endnu du troer paa Guderne.
Din Faders lange Sygdoms allerværste Frugt
Bar, at han lod, af Munkene dertil forført,
Sig christne, bygge Kirken paa sin egen Grund.

Gudrun.

Den staaer der, men jeg mærker aldrig Kirkens Dør.

Sagte.

Tilgiv den lille Nødløgn, hellige Jomfru! mig.

Cornelia kommer.

Din Fader kalder, Gudrun!

Gudrun.

Vel! jeg kommer strax.

Dlaf.

Allt sadlede til Reisen vore Heste staae.

Gudrun.

Saa tager jeg da kærligst Afsted med jer her,
Og takker jer, fordi saa smukt og nøisomt I

Til Taffe tog i drøvelige Sygehuus.
 Maaskee jeg lever end den Dag, at vorde jer
 Bertinde paa en bedre Viis. Jeg beder dig,
 Saasnart du Tidend har fra Kiartan, Olaf Paa!
 Lad mig det vide. Hils ham paa det Venligste!

Olaf.

Det skal jeg — paa det Venligste.

Gudrun.

Jeg taffer dig.

Gaaer med Cornelia.

Olaf.

Jeg skammer mig; jeg feil af denne Qvinde tog.

Hrefna.

Det glæder mig, at du har hende kiende lært.

Olaf.

Bag Skiemt og Spøg sig skiuler en alvorlig Siæl.

Hrefna.

Dg hendes Alvor er ei af det skumle Slags.

Olaf.

Bel sørged hun ei over sine tvende Mænd —

Hrefna.

Som ei hun elsked, som hun tog af Fadertvang.

Olaf.

Jeg troer, hun elsker Kiartan i sit stille Sind.

Hrefna.

Bel Sindet er ei stille, men hun elsker ham.

Olaf.

Hun hialp mig med Demanterne til Freias Blik;

Med Biddets Demant straaler hendes Die selv.

Hrefna smilende.

Bogt, Fader! dig for Freia, som du satte der.

Dlaf.

Nu billiger jeg Kiartans Valg, bifalder det.

Hrefna knæler.

Jeg takker paa min Broders Begne, Freia! dig,
At Dlaf du forsonet har med Kiartans Brud.

De gaae.

Gudrun kommer tilbage med Cornelia.

Gudrun.

Gik de? Gud være lovet! Jeg var fied af dem.

Cornelia.

Det er dog vakkre, snilde Folk, skiondt Hedninger.

Gudrun.

De snakkes efter Munden skal, det trætter mig.

Cornelia.

Den Hrefna er et vakkert lille Pigebarn.

Gudrun.

Med Hrefna kun man tale kan om Hør og Viin.

Cornelia.

Men Dlaf Paa — det er en knøv, en høvisk Mand.

Gudrun.

Ja, han er smuk endnu. Det har Besøget gjort
Mig taaleligt; thi hvor jeg finder noget Smukt,
Jeg sætter ogsaa Priis derpaa. Dog Aanden først!
Og Dlaf er ei uden Aand — nei, tværtimod;
Men latterlig indskrænket og vildfarende.
Hvad synes dig om denne Duffe, som jeg selv
Har pyntet ud for ham?

Cornelia.

Jeg finder den for god

Til Hedningdissa; hvis hun fik en Krone paa,
Et Barn paa Skjødets, kunde hun ret gierne gaae
For en Madonna, som hun sees paa Sicilei.

Gudrun.

Ja, Noget er der virkelig paa hende smukt;
Som Ansigtet — skøndt det er skævt — og Hænderne.

Cornelia.

Ja, Genius har Olaf, som det kaldes paa
Sicilien.

Gudrun.

Du veed, der henrandt ingen Dag
I lang Tid, hvor jeg ønskede mig ei bort med dig
Tilbage til Sicilien, min Moders D,
Saa høist forskjellig fra den D, vi leve paa,
Som Himmelen fra Helvede. Thi skøndt vel Jis
Dg Sneen hersker her i Aarets længste Tid,
Saa strækker Diavlen dog Ildtungen vældigt ud
Af Heklas Svælg, og viser, her er Helveds Port.
D, drøveligt tilbringes Ungdomslivet her!
Den christne Tro, som hemmeligt du lærte mig,
Behøver jeg vel ei saa strengt at skjule meer,
Da selv min Fader ikke længer skjuler den;
Men Intet kunde dog mig gjøre taaleligt
Mit Fængsel, dersom ei —

Cornelia.

Hvis ei?

Gudrun.

Den holdt mig fast.

Som er her ikke længer.

Cornelia.

Kiartan mener du.

Gudrun.

Desværre, ja, Cornelia! Jeg frygter for,
Den Svaghed, som jeg spotted, grusomt hevner sig.

Cornelia.

Hvad grusomt? Det er sødt, at elske.

Gudrun.

Bittersødt.

Cornelia leer.

Du selv har fyldt med Malurt dig den gyldne Skaal.
Hvi lod du Kiartan reise?

Gudrun.

Hvi er Menneſket
Forrykt af Særhed? Men det hjælper Jngenting
At kæmpe mod ſit Lune; hvad Naturen vil,
Det vil den eengang, og kun dum Genfoldighed
Kan troe, med kolde Meninger at ave den. —
Jeg lod ham reise. Skulde han da mærke vel,
At han var mig ſaa kjær? Nei, nei, Cornelia!
Min Stolthed overveier langt min Kiærlighed;
Dg før jeg ſkulde døe, før noget Menneſke
Beherſkte mig — ſelv Kiartan ei.

Cornelia.

Som gjør det dog.

Afſkillelſen fra ham forbittrer Livet dig.

Gudrun.

Afſkillelſen? Hvor kunde du mig troe ſaa ſvag?

Cornelia.

Hvori beſtaaer det Bittre da?

Gudrun.

I Nidkiærhed.

Cornelia.

Hvad gjør dig nidkiær?

Gudrun.

Kiartan er en deilig Mand,
Dg troer du ei, de norſke Møer vil elske ham,

Vil vinde ham, i Fald de kan? Og han er svag,
 Ei ellers — men i Elskov; han er alt for sm.
 Cornelia! den Omhed aldrig hued mig,
 Thi den er Svagheds Søskindbarn. En Drømmer fød
 Beherske mig? Nei, aldrig! Derfor stred jeg tidt
 Høimodigt med mig selv; jeg frygted Kiartans Blik,
 Jeg mærkte: mod min Billie det betvang min Hu.
 Og derfor mored det mig meest, at drille ham,
 At gjøre ham fortvivlet og ulykkelig;
 Thi saadan stemt, var Helten i en Qvindes Bold.
 O, aldrig burde Qvinden vælge sig til Mand
 Den Svend, hun elsker.

Cornelia leer.

Gift dig da med Bodli, Barn!

Gudrun.

Den lunkne Knøs? Han er mig fad og væmmelig.
 Hans Kiærlighed paa Søffer gaaer, at Kiartan ei
 Skal høre den; han følger ham af Troløshed.

Cornelia seer ud.

Ei følger Bodli Kiartan; er os Kiartan nær,
 Saa følger Kiartan Bodli, thi der kommer han.

Bodli kommer.

Vær hilset, Gudrun! Tilgiv et saa brat Besøg!
 Til Hest i Gaarden Dlaf jeg med Hrefna saae;
 Jeg ikke vilde hilse dem i fremmed Huus
 For første Gang. Den første Hilsen skyldtes dig.

Gudrun.

Du vistnok, Bodli! selsomt overraster mig.
 Du kommer uden Kiartan? Er ei Kiartan med?

Bodli.

Nei, Gudrun!

Gudrun.

Du forlod din Ven?

Bodli.

Han mig forlod,

Trolovet med Kong Dlaf's Søster Ingeborg.

Gudrun.

Cornelia! hvad fattes dig? Du blegner. Kom!

Du vakler, Gamle? Hold dig ved mig!

Gudrun holder sig ved hende.

Cornelia forstaaer hende.

Alderen

Gjør skrøbelig.

Bodli sagte.

Jeg troer, det var nok Ungdommen,
Som blegned her.

Gudrun.

Ha, Bodli! du bedrager mig,
Du lyver for mig. Ikke sandt, du skiemter kun?

Bodli.

Jeg taler Sandhed: Ingeborg er Kiartans Brud.

Gudrun.

Dg hiem med dette skionne Budskab sendtes du?

Bodli.

Jeg er ei Kiartans Gangerpilt; min Faders Søn
Paa Island hos de Fleste gielder meer, end han.

Gudrun søger at fatte sig.

De Fleste, Bodli! ei de Bedste. Fleest og Bedst
Er to forskjellige Tanker.

Sagte.

Jeg begriber ei,

Hvorledes jeg kan tænke selv. Forstillelse!
Kom mig til Hielp.

Høit med tilshnelabende Eieghedsighed.

Saa Kiartan har trolovet sig?

Det tænkte jeg, det vidste jeg snart vilde skee.
Hans ømme Siæl er en fladbundet Laaredam,
Hvori den første, bedste Qvinde speiler sig,
Naar blot hun er nærværende.

Bodli.

Ja, du har Ret,
Og Ret du havde, dengang du gav Kurven ham.

Gudrun.

Jeg ønsker ham til Lykke med den smukke Fugl,
Som ogsaa nok har Fugls Forstand, hvis man kan troe,
Hvad Nygtet siger.

Bodli.

Nei, det skal du ikke troe.

Skion Ingeborg har god Forstand.

Gudrun.

Hvor veed du det?

Bodli.

Jeg ofte talt med hende har.

Gudrun.

Kan være vel;

Men hvad beviser det?

Bodli.

Hun talte klogeligt.

Gudrun.

Hvo har da sagt dig det?

Bodli.

Jeg mærker, du er vred;

Og gyldig Grund til Vreden har du visseelig.
Men hvorfor straffer du den høist Uskyldige,
Som tænkte kun paa dig, skiondt du foragted ham?

Men da jeg saae, at Kiartan ei fortiente dig,
 At for en anden Skønhed, Gudrun! din blev glemt —
 Da, som en Dødsfyg, alt forladt af Lægerne,
 Mit Haab sig reiste.

Gudrun spodsk.

Kom igien paa Benene?

Bodli.

Jeg iilde hjem, saasnart mit Haab paa Fode kom.
 Jeg vrager ei din Lignelse.

Gudrun.

At bringe mig

Den fiære Nyhed.

Bodli.

Græmmer dig hans Troløshed?

Gudrun.

Hans Troløshed? Hvis?

Bodli.

Kiartans.

Gudrun.

Han har ingen Tro

At løse, jeg har aldrig troet ham. Dste har
 Han kiedet mig med et blødagtigt Sværmeri.

Bodli.

Jeg sværmer ei blødagtig, Gudrun! drømmer ei,
 Men beiler til dig, da den sidste Sky forsvandt.
 See, Gudrun! mens jeg borte var, har Lykken rigt
 Tilsmilet mig.

Gudrun.

Bed Frænders Død? Den smilte dig
 Fra Frænders Liig.

Bodli.

Nei, deres Død bedroved mig.

Gudrun.

Men arvet Rigdom glædte dig.

Bodli.

Der findes Faa,
Der skumle suurt, naar Lykken byder dem sit Guld.
Guld har jeg nu, som ingen Mand i Landet her;
Det deler jeg med Gudrun, dersom Gudrun vil.
Jeg veed, du dyrker hviden Christ; jeg ligerviis.
Jeg er alt døbt.

Cornelia forundret.

Hvad? du er Christen?

Gudrun.

Sandelig,

Min Pleiemoder! du forundrer dig med Ret.
Bodli en Christen!

Bodli.

Spot du kun! jeg kiender dig;
Jeg veed, du mener egentlig ei Dndt dermed.
Det er kun saa din gamle Viis —

Gudrun.

At drille Folk.

Bodli.

At spøge, bringe Benner i Forlegenhed.
Gudrun.

Og Fiender med.

Bodli.

Er jeg din Fiende?

Gudrun.

Endnu ei;

Men snart maaskee — i Fald du blier min Egtemand.

Bodli.

Jeg veed, du lider Livet ei paa Jøsland her;

Men, Gudrun! hvis du skienker Tro og Love mig,
 Jeg gierne reiser bort med dig, hvorhen du vil,
 Til Syden, Velsland, til det skionne Sicilei,
 Og kjober os en Eiendom, en Ridderborg —
 Alt hvad du vil, i Fald du skienker mig din Haand.

Cornelia.

Han er en Christen, han er rig, han elsker dig,
 Vil lystre dig — og gaae med dig til Sicilei!

Gudrun.

Hvad kunde Gudruns Hierte da vel ønske meer?
 Og sandelig jeg indseer ei, hvorfor jeg da
 Mig skulde gjøre kostbar længer.

Rækker ham sin Haand.

Tag min Haand!

Hefstig.

Men kys den ei!

Bodli glad.

Hvordan? du skienker mig din Haand,
 Og jeg maa ikke kysse den? O, Gudrun! hvis
 Du kjærligt dig trolover mig, da hører mig
 Selv Munden til.

Gudrun vred.

Saa slaaer jeg op med dig igien;
 Thi, Bodli! jeg trolover mig vel her med dig,
 Men ikke kjærligt.

Bodli sagte.

Hvilket selsomt Qvindesind!

Gudrun.

Lad mig alene!

Cornelia sagte til Bodli.

Hun maa give Hiertet Luft.

Følg mig, og vær fornuftig, turr ei hende meer!
Du seer, det klarer op for dig.

Bodli.

At, virkelig?

Var det dit Alvor, Gudrun?

Gudrun.

Seer jeg lystig ud?

Forsøi dig bort! Jeg har dog Lov et Dieblif
At være sammen ene med min egen Hu?

Bodli og Cornelia gaae.

Gudrun ene.

Foragtelig er Drukkenstab — selv for en Mand,
For Qvinden reent affskyelig; men Elskovs Ruus,
Er den da bedre? Den bebreider Jngen os.
Den varer længer, bringer meer Fordærvelse.
Hvi har jeg druffet mig en Ruus i Kiartans Blik?
Skjønt er hans Die, Siælen staaer i Vinduet.
Dg hvad det er — hvad egentlig Aarsagen var
Til denne svage, latterlige Kiærlighed,
Det veed jeg ei; det Jngen veed, som var forelskt.
Men at jeg elsker længer ei den Sommerfugl,
Den hylker for sig selv, som sukked, græd, og loi —
Det veed jeg. Jeg vil hevne mig med kold Foragt,
Dg ægte den, hvem mindst mit Hierte føler for.
Jeg kan jo bilde selv mig ind: jeg maner op
De Dødes Aander -- skjøndt den hellige Jomfru veed,
At Aand var det, som mindst besad de fiære Mænd.
Dg denne tredie, skjøndt han færdigt sladdre kan,
Dg flette visne Krands af Andres tabte Blomst —
Belan da! jeg vil ægte ham. Men Lænken, som
Han kalder Elskovs og en hellig Egtepagts,
Den vorder mig et Bidsel i den Gangers Mund,

Som paa mit Bink skal bringe mig, hvorhen jeg vil.
 I Syden, hvor hver Lidenstak er mere stærk,
 Hvor blegen Ungling ofte døer af Kiærlighed,
 Jeg Kiartan med de røde Kinder glemme vil,
 Til Døden visker Rosen af min egen Kind.

Gaaer.

I Norge.

Samme Hal som i anden Handling.

Kong Olaf. Thorgerda.

Olaf.

Hvor er min Søster? Skibet venter.

Thorgerda.

Ingeborg

Er færdig alt, hun iled kun i Lunden ud,
 Endnu engang at gaae den fiære Morgenvei.

Olaf sagte.

Som hun med Kiartan vandred.

Soit.

Reisen er ei lang,

Er kun til Lyst, Adspredelse; med næste Vaar
 I komme jo tilbage. Lov, Thorgerda! mig,
 At du vil troligt vogte paa min Diesteen.

Thorgerda.

Saa godt, jeg kan.

Olaf.

Er Ingeborg først i Dublin,
 Hun finder gode Venner nok og Frænder der.

Thorgerda.

Herr Konge! from du taaler gammel Driftighed:
Hvad skal den Reisen til?

Dlaf.

Du er saa gammel ei,
At vel du end kan røre dig. Du spørger: hvad
Skal Reisen til? Saagodt du funde spørge: hvad
Skal Livet til? thi Livet er en Reise blot. —
Der kommer Ingeborg.

Thorgerda.

Jeg gaaer og pakker ind.

Gaaer.

Ingeborg kommer med en Birkeqvist.

Dlaf.

Med Birkeløv i Haand? Jeg vedder, Ingeborg!
Jeg kiender Træet, som du hentede Løvet fra.

Ingeborg.

Ja — det var Birken —

Dlaf.

Hvori Kiartan skar dit Navn,
Før han forlod dig. Ingeborg! hvi hidser du
Det Saar, du selv vil læge?

Ingeborg.

Jeg har intet Saar
At læge. Kiartan har ei saaret Hjertet mig,
Han har kun rørt og varmet det; det bløder ei.
At stærkere det føler, det er Kiartans Bærk.

Dlaf.

Det følte godt tilforn: med Søsterkiærlighed
Du elskte mig.

Ingeborg.

Og er din Broderkiærlighed

Til Ingeborg dig nok? Er det af Ild for mig,
At du bereder Bryllupsfest for Thyra her?

Dlaf.

Hun faared mig, hun vorde vil min Ægteviv;
Men Skiebnen, Æren fiernede fra Kiartan dig.

Ingeborg.

Og jeg vil aldrig see ham meer i dette Liv;
Men — tænke stundom paa ham tør jeg dog endnu.

Dlaf.

Du reiser til Dublin just for at glemme ham.

Ingeborg.

Nei! for med Beemod ei at mørkne Glæden her.
I lang Tid, Dlaf! kun min Fryd i din bestod;
Tilgiv, der kom et Dieblik i Livets Vaar,
Hvor Ingeborg det glemte, hvor hun blev sig selv.
Men snart du seer besteden mig hos dig igien.
I Forstningen ung Ægteemand har Søster ei;
Lilovers faaer han Intet af sin Kiærlighed
For Ægteqvinden, der forlanger Alting selv.

Dlaf.

Du er paa Thyra nidkiær alt, før hun er her.

Ingeborg.

Og du paa Kiartan, skiondt jeg seer ham aldrig meer.

Dlaf.

Hvor nænner du til Afsted at bedrøve mig?
Du veed, jeg frygter Pilen, Spydet, Sværdet ei —
Uvenligt Ord af dig mig gjorde stedse feig,
Det vog mit Mod.

Ingeborg.

Naar har mit Ord da saaret dig?

Var Ingeborg ei god imod dig?

Dlaf knuser hende.

Bisfelig!

Du var en Engel, som jeg ofte dig har sagt.
 Jeg lod Naturens Røst, og Elskov bragte mig
 I Geiras Favn, i Gydas — og i Thyras nu;
 Ved Siden stille gik af Elskerinderne
 Min Søster — ei en Morgensol, ei Aftensol —
 En venlig Maane, stedse roligtstraalende,
 Naar Morgenrøden, Aftenrøden kom og svandt.
 Nu skjuler Irlands Sky min blide Maane mig.

Ingeborg venlig.

Det, Broder! er dit eget Duffe.

Dlaf.

Ganske vist,

For at adsprede dig fra din Bedrøvelse.

Ingeborg.

Saa lev da vel!

Dlaf.

Jeg følger dig paa Skibet ud.

End ei Farvel!

Bil gaae.

Ingeborg.

Vi, Dlaf! tag den halve Deel
 Af disse Lov. Det er den bedste Skat, jeg har.

Deler Lovene med ham.

Dlaf omfavner hende.

O, Freia! hvorfor knuser tidt du Hierterne?

Gaaer.

Ingeborg ene.

Han nævnte Freia, gjør sig til en Hedning selv,
 Den strenge Christen! Ja, naar Elskov Magten faaer,
 Saa er vi Alle Hedninger. Sand Kiærlighed

Er kristelig, som lever af Opoffrelser;
 Men hedensk er den søde, stærke Ruus, hvori
 Man glemmer Alt, og tænker henrykt kun paa Gen.
 Den stakkels Freia, skiondt en Hedningdisa selv,
 Var dog sagtmodig, yndig og ulykkelig;
 Og Freias Omhed hører kun Ulykken til.
 Jeg glemme Kiartan? Aldrig, Kiartan! glemmes du.
 Selv at du mig forlod, forlod dit Jarledom,
 Var Trofals Bærk. Saa ærligt intet Hierte slog,
 Og naar han med sit Die mig i Diet saae —
 Men det var Blandværk. — Disse Lov tilhøre mig.
 Og Navnet i min Birk udvoxer ei saasnart.
 Men dækker ogsaa Barken hisset Pigens Navn —

Lægger sin Haand paa Hiertet.

Her staaer hans Navn, det voxer ud med Døden først.

Gaaer.

En Egn paa Island i Nærheden af en lille Trækirke.

Kiartan.

Hvor selsomt banker Hiertet, da igien jeg staaer
 I Gudruns Nærhed! Altid forekom det mig
 Umuligt; steds en Anelse tilhviiste mig:
 Forgieves Haab! du vorder aldrig hendes Mand.
 Og allerfiernest forekom hun mig, naar hun
 Var ganske nær, og talte med mig; skilte blot
 Os Tid og Rum, da ængsted ei Skilsmisfen stort.
 Men nu, da Jarledom og yndig Kongemø
 Og Konning Olafs Benskab jeg opoffret har
 For hendes Skyld, og staaer igien ved dette Field,
 Som eensomt høiner sig ved hendes Faders Tag —

Nu tykkes mig — at jeg, hiin stakkels Fister liig,
Nedstyrter mig til Døden i en Havfrues Arm.

Man hører Sang fra Kirken.

Kiartan glad.

Hvad lyder hist? Hvad stander der? En Kirke? Ha,
Tilgiv mig, huldeste Christinde! Gudrun! du
Alt længst i Hjertet var, hvad seent først Kiartan blev.
En Kirke bygt hun har i min Fraværelse;
Der sidder hun og hører fromme Munkechor,
Med Bøn i Hjertet for sin Vens Tilbagekomst.

En lille Dreng kommer. •

Kiartan.

Du liden Gut! sig mig, hvad skeer i Kirken der?

Drengen.

I Kirken? Der er Bryllupsstads og Lystighed.

Kiartan.

En Bryllupsfest? Hvo vies der?

Drengen.

Beed du det ei?

Det Gudrun er, som Bodli faaer til Egtemand.
Der komme de med Lurers og med Trommers Klang,
Dg gaae til Gaarden pyntede, smukt To og To.
Det maa jeg see. Slig Gammen har jeg aldrig høvt.

Han løber.

Toget nærmer sig.

Kiartan fatter sig.

For silde, Kiartan? Nei, ved Gud, ret — ret tilpas!
Hvis du som Brudgom ved den Falskes Side gif,
Du kunde kalde det for silde — redningsløs!

Spillemand komme foran, Gudrun Haand i Haand med Bodli;
en Række følger af deres frænder.

Kiartan

bliver roligt staaende med Armene over Kors, og spærrer Toget Veien.

Gudrun forfærdet.

Hvad seer jeg? Hellige Jomfru! skuffer Diet mig?

Kiartan rolig.

Det træffer godt, at Kiartan er den Første her,
Som Gudrun efter Bielsen lykønske kan.

Gudrun.

Du kommer —

Kiartan.

At lykønske dig!

Gudrun.

Fra Ingeborg!

Kiartan.

Som jeg forlod, og greb et luftigt Giøgletant.

Gudrun.

Trolovet ei med Ingeborg?

Kiartan.

Jeg loved dig

Min Tro, skøndt ikke du med samme Løfte mig

Jmødefom. Du har tilbørligt varskoet mig;

Dg selv jeg maa tilskrive mig den billige Straf,

Med et Blik paa Bodli.

At her jeg overrendes af din Lykkes Hest.

Gudrun slaaer Hænderne sammen.

Trolovet ei med Ingeborg!

Opbragt til Bodli.

Det sagde du!

Bodli.

Jeg troede det.

Kiartan.

Dg skyndte dig saa flux afsted
Til Nidingsværket, før du fik en bedre Tro.

Gudrun.

Førræder! Løgner!

Bodli.

Jeg har ei bedraget dig.
Det var et almeent Sagn, at Kiartan beiled til
Etion Ingeborg, som han sig gjorde Møie med
At tækkes efter Evne.

Kiartan.

Jeg foragter dig
Saa dybt, at jeg nedlader mig til Forsvar ei. —
Ulykkelige Gudrun! du har selv beredt
Din Skiebne dig, spildt Glæden for dit Fremtidsliv.
Gud hielp dig! Min Lykke blev forspildt med din.

Gaaer.

Gudrun

river Brudekrandsen af sit Hoved, sønderriver den, og raaber
forbittret til Bodli:

Her sønderriver jeg den Krands, du satte mig
Om Jøsen, som din Brud. Sig Slangers vinde skal
Nu i min Lok, som hiin Medusas — pynte mig.
Skialv, Bodli! for den Hustru, du blev viet til;
Had, Avind, Hevn skal inden for din Tærstel boe,
Hvor Skiendegiesten venter dig med skumle Blik.
Kun Nelde, Tidsel, Torn dit Huus omslette skal.
Gi trives dine Marker meer, de tørres ud
Som Orkensand, og Melk i Qvægets Yver vil
Du aldrig finde. Thi som Trolde jeg sidder ved
Dit Arnested og maner alle Glæder bort,
Lyksalig ved din Angst og din Usalighed.

Fjerde Handling.

En smuk stor Stue paa Hiardarholt, med Døre i Baggrunden
og til begge Sider.

Olaf Paa. Hrefna.

Olaf.

Har jeg dog dig, min Hrefna? Kiartan misted jeg.

Hrefna.

Hvor kan du sige, Fader! at du misted ham?

Han boer hos os, forlader næsten Huset ei.

Han er saa blid.

Olaf.

Al, alt for blid! Hans Blidhed gaaer
Til Sygdom og til Afsind.

Hrefna.

Kald det ikke saa!

Han blev en Christen, han er døbt. Deri maa du

Nu finde dig; den nye Tro udbreder sig:

Hver Anden Christen, og hver Anden Hedning er.

Jeg, kære Fader! dyrker Guderne med dig;

Lad Kiartan, hvis han troer det bedre, bede til

Den hvide Christ.

Olaf.

For vidt gaaer din Taalmodighed.

Hrefna.

Dg gif den ei saa vidt, hvad hialp mig Utaalmod?

Dlaf.

Der ligger Sandhed, Datter! i dit Genfoldsbord.

Hrefna.

Det gjorde dig for Gudrun altid ondt, naar hun
Med alt for stor Spidsfindighed bedrog sig selv.

Dlaf.

Men hvad for Qvinden alt er nok, det, Hrefna! kan
Ei Manden noies med. Thi Qvindens Guder er
Dog egentlig Forældre, Husbond; deres Hu
Bestemmer hendes Leveviis og Livets Løb.

Men Manden rores i en større Virkefreds,
Hvor Tidens, Mængdens Retning og dens Tankesæt
Er Binger eller Tommer for hans Livsbedrift.

Blod Christendom har stækket Kiartan Bingerne;
Dg Gudruns Trædsfthed, lunefulde Bægelsind —

Hrefna.

Det er ei Trædsfthed, hun har selv bedraget sig.

Dlaf.

Med Gudrun holder du endnu, har hende kjær.

Hrefna.

Den eengang Kiære Hrefna slipper ei saa let.

Dlaf.

Jeg selv betvang min Stolthed, min Omfindtlighed,

Dg, som hiin snilde Nial i Uheldsdagene,

Der slutted Fred, forsoned ofte Frænderne,

Forliig tilveiebragt jeg fik; nu leves der

I Ro paa begge Sider. Men ung Kiartans Ro

Er Gravens liig; i Skrifter han begraver sig.

Han faster som en Munk, har lært Latin, og snart

Han bygger vel et Kloster, før vi veed deraf.

Hrefna.

Jeg frygter selv.

Dlaf.

Dg derfor tog jeg gierne mod
Forkyndelsen: at Gudrun med sin Egtemand
Os gieste vil som gode Venner, der har glemmt
En Mislyd, der forstyrred gammel Enighed.

Hrefna.

Ja, det var velgiort.

Dlaf.

Boveligt det vistnok var;
Men Munk maa Kiartan ikke vorde. Ei hans Siæl
Skal hårde sig endnu mod qvindlig Indighed;
Nei, heller maa for Gudrun Gnist af gammel Ild
Af Asken vækkes, end hans Hierte ligne skal
En sortbrændt Steen paa et forstyrret Arnested.

Hrefna.

Der kommer han.

Dlaf.

Lad mig alene lidt med ham!

Hrefna.

Jeg vente vil paa Giesterne, modtage dem.

Gaaer ud af en Sidedør.

Kiartan kommer ind ad Døren i Baggrunden, læsende i en Bog.

Dlaf.

Min Son! du læser altid, som en Klostermunk.

Kiartan.

Hvad gjør vi bedre vel, end læse, skrive, nu?

Et Kloster er kun Island.

Dlaf.

Nei, end dyrkes Thor!

Kiartan.

Desværre! Det er Uffind. Hedensk Kloster? Neen
 Modsigelse. Steenkysten har os sammentrængt
 Til Broderskab, Betragtninger, Grindringer
 Om hvad vi var, om hvad de stærke Fædre var,
 Vi aldrig vorde. Vil vi slaaes i Gellerne,
 I Sandhed, da vi ligne de Forrykte blot
 I Daarehuset.

Olaf.

Ganske vist! Jeg hader selv
 De smaae Skiermydsler, som sig give Miner af
 Forfædres Krige. Disse Hyrderes Overfald
 Af Tylster Mænd mod andre Tylster, ofte Fleer
 Mod Faa, kan ikke kaldes Krig.

Kiartan.

Jeg kalder dem
 Mordoverfald.

Olaf.

Ja, deri har du ganske Ret.

Kiartan.

Men Uret i?

Olaf.

O, megen Uret har du vist.
 Du spørger mig, du, som forlod din Fædretro,
 Om du har Uret?

Kiartan.

Tiden har sit Fremskridt gjort,
 Det maae vi følge, Fader!

Olaf.

Diebliffets Krav!

Kiartan.

Nei, tværtimod.

Dlaf.

Der atter komme vil en Tid,
Hvor din Tid vrages; har da denne Fremtid Ret?

Kiartan.

Ei Aandens Rige følger gamle Fordoms Lov.

Dlaf.

Dg var der Aand i Oldtid ei?

Kiartan.

Jo, sandelig!

Men Barnet først maa ret udvikle Legemet,
Før moden Yngling føle kan, han har en Siæl;
Før moden Manddom fatter, at den har en Aand.

Dlaf.

Heel megen Viisdom læres Fader nu af Søn.

Kiartan.

Hvad jeg min Fader skylder, lærte jeg først ret,
Da jeg blev Christen.

Dlaf.

Bidste du det ikke før?

Kiartan.

Som Hedning ei; en god Natur har sagt mig det.

Dlaf.

Saa følg Naturen, og bliv unaturlig ei!

Kiartan.

Hvori bestaaer min Unatur?

Dlaf.

I Sværmeri.

Hvi trækker du, en Ungersvend i bedste Kraft,
Tilbage dig fra Livet og fra Glæderne?

Kiartan.

Fordi mig Livets Glæder først har Ryggen vendt.
Dog ofte voxer Giften nær den Sundhedsrod,

Som læger. Jeg paa Skibet slutted Venstak med
 Den fromme Broder Martin; han omvendte mig,
 Han lærte mig den sande Tro, det hellige Sprog,
 Hvori snart hele Jorden skal sig selv forstaae.
 Thi Tvedragt er blot Tidsel af Uvidenhed;
 Men snart vil Romersproget og den christne Tro
 Jorene Jordens Born i høi Samdrægtighed.

Dlaf.

O, hvilken Udsigt: naar først Alt er lige fladt,
 Hvert Bierg er sloiset, og hver Kloft opfyldt med Grus,
 Og Menneffene ligne sig fra Nord til Syd,
 Som Myrer, Fluere, Gedehamse, Køer og Faar!
 Men Thor skee Tak, som hærded min Gensidighed!
 Gi Bølge vil jeg sluges op af Bølgerne;
 Som Klippe fast jeg stander, møder bløden Skum.
 Gi Verden atter vorde skal Ginnungagap,
 Hvori kun Afgrund findes, ikke mindste Straa.
 Vor Nutids Ungdom løber løbsk, den steiler frem;
 Men ældre Rytter holder kraftigt Tømmen stram,
 Saa sagtnes Gangren nok, og gaaer i Trav igjen.

Kiartan.

Tænk ei, at ægte Christendom er nidingsfeig!
 Den feirer over Hedenskabet i hvert Land,
 Gi med Formaning, Lærdom blot, med Sværd og Mod,
 Til Rædsel for Forstokkelsen. Og sandelig,
 Den Ungdomskraft, jeg føler i mit Hierte slaac,
 Skal ikke mattes i et fiælent Munkeliv.
 Til Hedningerne gaaer jeg, dvæler ikke her,
 Hvor Alle snart for Magten Raffen bøie vil,
 Og tvungne knæ for Korsset; nei, til Benderne
 Jeg drager, til et mere vildt, blodtørstigt Folf,
 Og præker, som Ansgarius for Sveerne,

Som Bonifat's for Friserne — lykkelig, hvis
 For Jesu Skyld jeg finder salig Martyrdød.

Gaaer.

Olaf Paa alene.

Saaledes har paa Lidet nær jeg Alting tabt!
 Han var mit Haab, min Stolthed. Denne Siælesot
 Udbreder sig som Pest, bort svinde Guderne
 I Taager, knap Indbildningskraften holder dem.
 Mig tykkes, jeg er selv ei saa besværet meer,
 Thi Eoten smitter; dog skal Balhals Aser steds
 I Olafs Haller finde værdigt Tilflugtssted.

En Huuskarl kommer.

Et Skib, som kom fra Miklagard, hjembringer dig,
 Hvad du har lang Tid ønsket, Husbond!

Olaf.

Hvad, min Søn?

Huuskarlen.

Et Ddinsbilled.

Olaf.

Bærket af den græske Kunst?

Huuskarlen.

Jeg troer det, Herre!

Raaber ud af Døren:

Bringer Skamlen med herind,

Som det kan staae paa!

Andre Trælle indbringe en tilhullet Buste, med en hoi Skammel,
 hvorpaa de sætte Busten, og gaae.

Huuskarlen.

Husbond! her er Billedet.

Skal jeg borttage Linene?

Olaf.

Nei, Reif! bi lidt.

Gaf ogsaa du! Jeg skal nok selv afløre det.

Trællen gaaer.

Olaf forventningsfuld.

Et Billed af den græske Kunst! Han loved mig
 Det, Asmund, da han reiste did. Af Jupiter!
 Saaledes kaldes Odin der. Mig Hiertet slaaer
 Af sær Forventning; thi, man siger, Grækers Kunst
 Skal overgaae, hvad Nogen forestiller sig
 Om Skønhed og Fuldkommenhed. Jeg længes stærkt,
 Vil dømme selv, om ikke Nygtet overdrev.

Han tager Indhyllingen af, man seer det bekiendte skønne Jupiters-
 hoved.

Olaf staaer længe taus henrykt, og betragter det.
 Til Sigt man aldrig Mage saae. Det Billedværk?
 Ha, hvilket Ansigt! Det er Asa=Odin selv,
 Som høit fra Hlidskialf skuer paa Bedrifterne.
 Hvor muntert kongeligt han bøier Panden ned,
 Med Ynglingslokker, med en Oldings tykke Skiæg,
 Med Dine — styrkte begge to i Mimers Brønd
 Til Biisdom og til Elskov. Naar Gunlode seer
 Dig, Odin! maa hun elske dig.

Beføler Billedet.

Dog Marmelsteen!

Stirrer længe derpaa, og ryster paa Hovedet.
 Sig Asa=Odin hevner paa min Indbildskhed:
 Som jeg ydmyged Kiartan, han ydmyger mig.
 Ei prøver jeg forgieves Værk fra denne Stund;
 Forsvinde Fædreguderne nu fra vor D —
 Min svage Haand kan ei tilbage drage dem.

Han grunder nogle Dieblig, derpaa siger han:

Hvor gierne griber Haabet Sæbeboblen dog,
 Hvor villigt tvivler Hjertet om Sorgvarslerne;
 Men Lyffens Glimt — dem stole vi som Stjerner paa.
 Den skiæggede Bragi for mig med sin Harpe stod,
 Da jeg paa Bænken fandt min vante Middagsro.
 Først sang han mørke Sørgeqvad om Kiartans Død,
 Saa trosted han mig i en festlig Glædesang:
 At vist en Utling af min Rod i Fremtidsaar
 Den Kunst skal øve mesterligt, som svigter mig.
 Jeg kan ei troe paa Kiartans Død; en Feighed det
 Mig tykkes, angst at skiælve for den tomme Drøm.
 Men Bragis Løfter — Utlingen i Fremtidsaar —
 Dertil har jeg langt større Lyst at fæste Lid.

Betænker sig.

Thorleif? — Mig tykkes, det var ikke ganske saa,
 Skiondt meget nær, i Drømmens Navn var ogsaa Thor.

Glad, i det han pludselig husker det igien.

Thorvald! Ja, Bragi! det var ham, du nævnte mig.

Han gaaer. Trællene komme ind, og borttage Billebet.

Kiartan aabner Døren.

Gif han? Man pleier ellers efter Middag mig
 At unde denne svale Hal til Læsested.

Gaaer ud igien.

Gudrun og Hrefna snige sig ind ad den modsatte Dør, hvor
 Kiartan gif ud.

Hrefna.

Der var han, kommer vist igien tilbage strax,
 Og læser i den store Bog af Faarestkind.

Gudrun.

Indliste maa jeg mig til ham paa sagte Fod;
 Thi seer han mig, da skynder han sig bort igien.

Hrefna.

Ja, tal nu venligt med ham, og forsvar dig godt!
 Saa kommer jeg, og viser dig Foræringen,
 Det skønne Slør, og Raaben, han af Kongen fik.

Kiartan aabner Døren; de smutte bort igien. Han kommer med
 en Foliant, tager et lille Bord frem, og sætter sig i For-
 grunden af Skuepladsen.

Kiartan.

Mig huer den Legende fast af alle meest
 Om Kogleriet, som i Fjeldets Hule traf
 Den hellige Antonius. At ei han sig
 Om Slangers brød, om Basilisker, Flaggermuus —
 Sligt Giøgleri foragtes kan; men dengang sig
 Den Dunde viste som en ung og deilig Biv,
 Da først begyndte Fristelsen.

Gudrun kommer, og lister sig hen bag ved hans Stol.

Kiartan læser, men standser snart igien.

Hun staaer for mig,

Forstyrrer mig, i hvad jeg gjør. Og selve paa
 Hvert gustent Blad af dette gamle Pergament
 Jeg seer et Aftryk af den skønne, hvide Haand.

Gudrun strækker sin Arm ud over hans Skulder, og lægger sin
 Haand paa Bogbladet.

Kiartan springer forfærdet op, og raaber:

Apage, Satanas!

Gudrun leer.

Du maner Diævlen bort?

Du læse kan Latin? Det har jeg ogsaa lært;
 Og er der i Legenden noget Banskeligt,
 Saa skal jeg gierne hielpe dig.

Kiartan, som har fattet sig.

Du kiender den?

Gudrun.

Troer du, jeg kiender ikke min Antonius?

Kiartan.

Du os besøger, Gudrun?

Gudrun.

Det gaaer mig, som dig:

Jeg stræber ærligt, men jeg kan ei glemme dig.

Kiartan.

Du sniger dig med List i min Fortrolighed?

Du lytter efter, hvad jeg taler med mig selv?

Gudrun.

Det er den bedste Viis at høre Sandhed paa.

Nu veed jeg vist, du lyver ei.

Kiartan.

Jeg lyver dog;

Min Sandselighed taled, ei mit bedre Jeg.

Min Daarlighed er Dævlens, som jeg kæmper med.

Og jeg skal overvinde den. Forlad mig blot!

Gudrun.

Jeg dig forlade? Ja! naar jeg endnu engang

Har talt fornuftigt med dig, og det kommet er

Til en Forklaring mellem os. Thi skilles ad,

Som dumme Folk, i Hidsigthed og Lidenstabs,

Ei huer mig; og det behager Himlen ei.

Kiartan.

Dum kalder du min Brede?

Gudrun.

Nei; thi hvad der end

Kan siges om os, Ingen af os begge To

Vil selv Bagvaskelsen og Løgn vel kalde dum.

Du havde Grund til Bredden; jeg indbildte mig

At have større Grund, og stormed meer, end du.

Kiartan.

Ja, Gudrun! jeg har smagt din Handlings bittre Frugt.

Gudrun.

Jeg nød af denne giftige Frugt vel meer, end du.
 Det var af Hevn; jeg troede mig forladt af dig,
 Og styrted blindt og vildt mig i Fordærvelsen.
 Nu kiender jeg din Uskyld, derfor kommer jeg,
 Udsætter mig for din Foragt, og finder mig
 Med Taalmod i, at Døren du har viist din Giest.
 Men jeg har syndet mod dig og fornærmet dig,
 Dig, Kiartan! med den rene Siæl, som elskte mig —
 Og derfor staaer jeg, som bodfærdig Pilegrim;
 Gjør Balfart til min døde Lykkes hellige Grav,
 Redboiet, kysfende den Haand, som mig forskød.

Sun kysfer hans Haand.

Kiartan omfavner hende.

Af, Gudrun!

Gudrun.

Jeg Ulyksalige! Kiartan elsker mig.

Kiartan river sig løs.

Nei, Ulyksalige! selv du sprængte Haabets Bro.

Gudrun.

Jeg bygger en igien. I en fornuftig Hær
 Maae Tømmere med Dyr følge Kæmperne;
 Hvad Fienden sprængte, sammensøies let igien.

Kiartan.

Umuligt, Gudrun! Du har stilt os evigt ad.

Gudrun.

Fra Bodli vil jeg skilles, fra den falske Mand.

Kiartan.

Ei ganske falsk. Sandsynligheden —

Gudrun.

Vel forsvart:

Ei ganske falsk! Der har du Ret; thi, Kiartan! naar
 Bar Bodli noget ganske? Gid med Liv og Siæl
 Han var en Niding, at jeg kunde hade ham;
 Men denne Halvhed gjør ham reent utaalelig
 For den, som lever med ham. Ikke ganske dum —
 O, nei! han laaner Tanker af den Tænkende.
 Ei ganske styg — med taalelige Hverdagstræk;
 Ei ganske feig — han stundom Dren bruge kan;
 Ei ganske lumsk — han fulgte dig som Speiderven;
 Ei ganske kold — han elsker mig til Ukelhed.
 Og sliq en Mand skal Gudrun ganske være tro?

Kiartan.

Hvad vil du?

Gudrun.

Skilles fra ham, jeg vil ægte dig.

Kiartan.

Nei, aldrig, Gudrun! Husk, du er Christinde selv,
 En Christen jeg. Som Hedninger — det tilladt var.
 Men selv for Hedning var en sliq Skilsmisse Skam;
 For Christne —

Gudrun.

Nu, hvad er den da?

Kiartan.

En blodig Synd.

Gudrun.

Man mærker, du er nybagt Christen, Kiartan! du
 Har alt for om Samvittighed.

Kiartan.

Jeg frygter for,

Du har slet ingen.

Gudrun.

Kiartan! hvad jeg skyldte dig,
Det følte min Samvittighed. Erkiendelsen
Af denne Gield har gjort min haarde Stoltthed blød.

Kiartan.

Hvad vil du, Gudrun?

Gudrun.

Kort og godt: os Bodli har
Fornærmet — dig og mig — med listig Underfund.
Du skylder ham ei Pligt; og Troen, tænker jeg,
Har endnu ei med alt for spag Qvindagtighed
Et Manddrab gjort saa hedenskvederstyggeligt,
At Ingen længer vover det. Paa Den her
Bel drives megen Daarskab; een og anden Skif,
Skiondt taabelig i Grunden, kommer dog tilpas.
Paa Fastland strider Hær mod Hær; da spørger man
Om Tallet ei, den Stærke slaaer den Svagere.
Her, hvor det Store med det Smaa man estergjør,
Her fører ogsaa Gaardmand fiæk mod Gaardmand Krig;
De mødes ofte Ti mod Een, og naar kun først
De undsagt har hinanden, hver er varet først,
Saa maa den Dræbte tage, hvad der følger paa,
Dg Seierherren klarer sig med Pengebod.

Kiartan.

Dg saadan skal jeg fælde Bodli?

Gudrun.

Kiartan, ja!

Til Tvekamp med ham alt for god og alt for stærk.
Han svigted dog Udfordringen; han fik den alt,
Da du i Frænders Paahør dybt foragted ham.

Kiartan.

Er du en Christen?

Gudrun.

Offre kan i Kirken vi
Til Helg'ne siden, til den hellige Jomfru selv.

Kiartan.

Du ligner Skyen, Gudrun! skøn i Frastand, Guld
Og rosenfarvet; men neddalet favner du
Den Vandrende med graaligkolde Taagedunst.

Gudrun.

Var det din Elskovs Afskedsord?

Kiartan.

Tag dens Farvel!

Det var den første Dom af klar Besindighed.

Gudrun.

Den lærte du vel af den fromme Helgen der.
For ham du sværmer nu; han løste Gudrun af.

Kiartan.

Spot kun! Jeg veed, Spot er dit Hjertes sande Sprog.

Gudrun.

O du, som veed saameget! veed du ogsaa vel,
At ingen Gjødning bedre nærer Hadets Frugt,
End en begravet og forraadnet Ricerlighed?

Hrefna kommer med Sløret.

Forsonede? — Nu, kære Børn! det glæder mig.
Her, Gudrun! bringer Hrefna dig det skønne Slør,
Som Kiartan fik af Ingeborg. Han gav mig det
Din Bryllupsdag, da han fortørnet var paa dig;
Men nu, da gammelt Venkab faaer sin gamle Ret,
Nu Søsteren, med Broderens Tilladelse,
Til den forærer Sløret, hvem det var bestemt.
„Giv Gudrun Sløret!“ saa var Kongedatterens Ord;
Det lydes bør. Der har du Sløret.

Kiartan holder hende tilbage.

Hrefna! nei,

Saa var ei Ordet, saa var ikke Meningen.

„Giv Bruden Eløret!“ saa var Kongedatterens Ord.

End ei forsvandt al Mulighed om Fremtidsheld;

Dg komme vil maaskee endnu den Glædesdag,

Da Kiartan med sin Søster hist i Norges Land

Kan bringe Bruden Eløret.

Gudrun.

Men dit Giøldsbeviis

Til første Kiørest, Kiartan! maa dog klares først.

Hun snapper Eløret fra Hrefna, sønderriver det, og kaster det
for Kiartans Fødder.

See saa! „Til Tak betalt!“ betyder Risten der.

Kiartan.

Din Ondskab rangler, Slange! den bortjager os.

Kom, Hrefna! Søster! hun foragter ogsaa dig.

Lad hende hade! Kiartan sukker ikke meer

For Anden uden Siæl. Thi du har ingen Siæl,

Du høitbegavede Qvinde! Hiertet mangler dig;

Dg derfor, som en prægtig Giftblomst, Bulmesnog,

Uagtet al din Skønhed maa dig Livet flye.

Han griber Hrefnas Haand, og drager hende bort med sig.

Bodli stikker Hovedet ind ad den anden Dør.

Hvad? · Tvedragt alt igien?

Kommer ind.

Gudrun med tilsyneladende Rolighed.

Paa Kiartans gamle Viis:

Med Hovedet skørt, han bruser ved hver Leilighed,

Som Skum paa Vand i Blæsten.

Bodli.

Hvorfor støier han?

Gudrun.

Det spørger du? Du gav ham just Anledning ei
Til rolig Gammen.

Bodli.

Er der ikke stiftet Fred?

Gudrun.

Af Faderen og Hrefna.

Bodli.

Budt vi blev til Giest.

Gudrun.

Af Faderen og Hrefna.

Bodli.

Glemt for evig reent

Al Tvedragt skulde være.

Gudrun.

Ja, saa blev der sagt

Af Faderen og Hrefna.

Bodli.

Kiartan?

Gudrun leer.

Paa Latin

Mig maned ned til Dævlen.

Bodli.

Vel han meente mig?

Gudrun.

Du bilder dig for meget ind. Ret oversat:
Jeg Dævlen var, som han til Helved sendte ned.

Bodli.

Du spørger.

Gudrun.

Katten leger lidt med Musen først.

Bodli.

Dit Die har igien det fæle, skumle Blik,
Som mig forfærder.

Gudrun.

Du forfærdes alt for let.
Hvis jeg heresterdags som Mand skal agte dig,
Maa du dig vænne til at døie Qvindeblik.

Bodli.

Hvad vil du? Hvorfor skuler du?

Gudrun.

Kiartan maa døe.

Bodli.

Døe? Hvorfor døe? Med Guld vil vi forsone ham.

Gudrun.

Nei, Guld paa ham ei bider; vi maae bruge Staal.

Bodli.

Hvi maa han døe?

Gudrun.

Han blodigt har fornærmet mig.

Bodli.

Hvad har han sagt?

Gudrun.

Dig ogsaa!

Bodli.

Jeg tilgiver ham.

Gudrun.

Saa vorder du min Hu saa høist forhadet, som han,
Dg pønsse maa jeg paa din egen Undergang.

Bodli.

Affjindig gjør du mig tilsidst. Jeg holder det
Ei længer ud; og havde jeg det forud vidst —

Gudrun.

Hvad saa?

Bodli.

Du veed, jeg sidder i dit Fange-Net
 Saa dybt indviklet, at der ei er Mulighed
 Til Flugt og Redning; selv kun kan du redde mig.
 Foragt du siden Bryllupsdagen viste mig;
 Og skiondt dig nær — din Mand — jeg lever skilt fra dig,
 Som før jeg beiled.

Gudrun.

Kun det kommer an paa dig,

Saa er jeg din.

Bodli.

Hvad?

Gudrun.

Dræb min gamle Kiærlighed!

Bodli efter en kort Betænkning.

Jeg gjør det ikke gierne; men hvis du det vil —
 Jeg skylder Kiartan Intet.

Gudrun.

Intet? Tværtimod,

Du skylder ham en Blodhevn for en dyb Foragt.
 For Niding han udskieldte dig i Frænders Kred. —
 Med Ord, med Bøder — har han gjort det godt igien?

Bodli.

Belan! jeg vil undsige ham.

Gudrun.

Behøves ei.

Mig tykkes, Hevnen kraftigt nok er udtalt her.
 Til Hest strax, uden Afsked!

Bodli.

Kiartan! jeg dig slyer,
Før, paa en Omvei, snart igien at møde dig.

Gaaer.

Gudrun ene.

Ja, Hunden løbe kan i mange Svingninger,
Mens Manden gaaer sit jævne Skridt. — Det, Kiartan! er
Din egen Skyld; min Hund jeg pudse maa paa dig.

Tager Sløret op.

Det sønderrevne Slør er mig et Seierstegn;
Mit Mod det styrke, egge mig min Hevn til Jil!

I en blødere Tone.

Men — er han død — begravet Sløret skal med ham,
Skiondt ikke selv i Kisten jeg det lægge vil,
Thi smile kunde muligt da det blege Liig,
Og gammel Omhed, som en Skindød, vaagne der,
Før vi fik Graven lukket og med Blomster strøet.

Sun gaaer.

Femte Handling.

Stue paa Bodlis Gaard.

Bodli, bevæbnet med Hielm, Sværd, Spyd og Skjold **Gudrun**
siddet og spinder.

Bodli.

Nu er jeg færdig.

Gudrun ganske rolig.

Færdig alt? — Ja, sandelig!

Heel drabelig seer Bodli ud med Hielm og Spyd.

Jeg aldrig havde troet, du tog saa godt dig ud

I Baabenklæder. Olaf Paa bør skære dig

I Træ, og male dig med Sønnens eget Blod,

Naar du har myrdet Kiartan.

Bodli.

Hvad jeg gjør, gjør jeg

For din Skyld, Gudrun!

Gudrun spinder rolig fort.

Lad det heller være da!

Bodli.

Nei! nu, det kommet er saa vidt, nu maa det skee.

Han uden Lov træder paa min Eiendom.

Med otte Trælle møder jeg vor Helt i Dag.

Gudrun.

Lad ind dem komme! Jeg, som deres Madmoer, maa
Dog ogsaa til Bedriften først formane dem.

Bodli henter de otte bevæbnede Trælle.

Gudrun staaer op, og nikker til dem.

Hvad Bodli, Børn! har sagt jer, var naturligviis
Hans Spøg; han vilde prøve Trælledydighed.

En Træl maa lystre; Herren tænke maa for ham.

J indsee selv — er eders Skarpsind end ei stor —

At sliq en Daad uværdig var en Dannemand.

Ung Kiartan drager i Besøg vor Gaard forbi,

Fulgt af en Munk; hvis Bodli nu, selv niende,

Ham overfaldt og vog, det blev en evig Skam.

Den ældste Træl.

Som Fiender de forlod hinanden sidste Gang.

Kiartan fornærmet Husbond har med Uqvemsord,

Dg Bøder ei betalt derfor. Han vover sig

Paa Bodlis Grund, og uden Leide; ny Foragt,

Som Bodli hevner med en udsøgt Karlesflok.

Gudrun.

Ja, saadan tænke mange Folk paa Den her;

Det har vi ogsaa tænkt, men os betænkt igien.

Medlægger eders Baaben, henter eders Leer!

Det sommer Trælle sig, at meie Korn paa Mark,

Men ei at myrde Folk, der gaae vor Gaard forbi,

Dg stole paa vor Giestfrihed.

Trællene see paa Bodli, han giver dem et Bink, de gaae.

Bodli.

Dit Bæsen er

Dg vorder steds en uforklarlig Gaade mig.

Du vil beherske Mænd, og mærker ei, at du

Beherskes selv af latterligste Bægelsind?

Gudrun.

Der er en Ondskab stundom i mit Sind, som dog
 Ei fæster Rod. Den avles af et hidsiget Blod.
 Er Breden kølt, min Ondskab føles ligerviis;
 Som giftig Dm, der døer, hvor Solen brænder ei.
 Da Kiartan nylig havde stygt fornærmet mig,
 Mig tyktes: Kiartan maatte døe; men alt som Dag
 Og Nat gaae mellem Forsæt og Fuldbyrdelse,
 Nu tykkes mig — og, Bodli! altid meer og meer:
 Kiartan maa leve.

Bodli sagte.

Vijsnok! thi du elsker ham;
 Forbittrelsen var en fornummet Kiærlighed.
 Men det skal ende.

Gudrun.

Lad da dette Forsæt flye,
 Viis dig din Stamme værdig! Komme vil den Dag,
 Da Gudrun faaer dig kjær; men hav Taalmodighed,
 Til Tiden overlad, hvad kun er Tidens Værk.
 Min Godhed for dig, Bodli! langsomt modnes vil,
 Som Frugten i et Sommerliv; men riv den glubst
 For tidligt ei af Qvisten! Det blev bitter Frugt.
 Fra Kiartan skiller Skiebne mig og Sindelag.

Rækker ham Haanden.

Lov mig, du vil ei myrde ham!

Bodli tager den.

Jeg lover det.

Gudrun venlig.

Bind først mit Sind, saa vinder du mit Hierte med.

Gaaer.

Bodli ene.

Selsomt at vinde, hvad der alt er lovlig mit!

Dit Sind? Saa vil jeg ogsaa gribe Skum paa Vand.
 Dog nei, desværre, Sindet er ei længer Skum,
 Naar Talen gielder Kiartan. Overfalde ham
 Og dræbe ham — jeg ikke vil; det var ei mit,
 Men hendes eget Anslag, hun forførte mig.
 Men kæmpe med dig, stolte Fiende! som en Mand,
 Det vil jeg; jeg vil ætse dig til Gnekamp
 Paa Liv og Død. Thi mens du lever, veed jeg vist,
 At Gudruns Hierte slaaer for dig; hun sluffer ei
 Med hele Læs af Hadets Afse Freias Gnist.

Han gaaer.

Gudrun kommer ind ad en anden Dør med en Pige.

Gudrun.

Du veed da vist, Cornelia sig skyndte did,
 Hvor Kiartan ventes?

Pigen.

Ganske vist hun træffer ham.

Gudrun sagte.

Og varer ham. Jeg haaber, det behøves ei;
 Men sikkert er dog bedre.

Pigen.

Gudrun! har du hørt

Den store Nyhed?

Gudrun.

Hvilken?

Pigen.

At et prægtigt Skib

Fra Norge kommet, som til Irland agter sig,
 Af Stormen drevet til vor D — er løbet fast
 Saa lykkeligt imellem tvende blinde Skær,
 At uden Tvivl, naar Ebben er forbi, det gjør
 Sig flot, og seiler bort igien.

Gudrun.

Fra Norge?

Pigen.

Ja!

Fra Midaros. Og dersom man kan Rygtet troe,
Er der en saare fornem Qvinde med ombord.

Gudrun.

Og hun er strandet paa vor D? Hvor langt herfra?

Pigen.

Bel knap en halv Miils Bei herfra, ved Thorleifs Gaard.

Gudrun.

Særdeles heldigt, Gunvar! Vi vil ogsaa did.
Vi stakkels Dfolk see jo næsten Ingenting;
Et saadant Syn er Mørskab for det halve Liv.

Pigen.

Vil du ei have Bodli med?

Gudrun.

Behøves ei;

Paa Marken høster han, han har Forretninger.
Han er ei Ven af Thorleif; jeg vil mægle Fred.
Det er en deilig Dag; det blier ei mørkt i Nat.

Tager en Bue med Pilefogger af Væggen.

Min Bue blot jeg tager med; og Røggeret
Mig hænger let om Skuldren. Hent mig Sløret der
I Sovekamret.

Pigen bringer hende Ingeborgs Slør, hun tager det paa.

Det er atter sammensyret.

Mod Blæsten det mig Ansigtet forsvare skal.

Slaer det tilside.

See saa! nu er vi væbnede til Fuglejagt.

Pigen.

Til Fuglejagt?

Gudrun.

Ja! møder os en næsviis Fugl,
Hvi skulde vi ei skyde den?

Pigen.

Du træffer godt.

Gudrun.

Ei altid; Haanden ryster i den sidste Tid.

Pigen leer.

Det er dog ei af Alderdom.

Gudrun.

Nei, Gunvar! men
Naar Blodet bruser, ryster Ungdom ofte meer.

De gaae.

Et snevert Sted imellem Fieldene.

Kiartan, Broder Martin, i Rejseklæder.

Kiartan.

Her er saa stenet. Trællen leder Hestene
Hiinsides Dysfen. Lad os dog paa denne Blok
Lidt hvile først. Mit Hierte føler Trang til dig
At takke, fromme Mand! du Læge for min Siæl!
For al den Godhed, du har viist og viser mig.

Broder Martin.

Jeg gjør kun, Kiartan! hvad der er mit Hierte kiært.
Troer du, det for en stakkels Munk ei var et Held,
At træffe dig, en høitbegavet Ungersvend,
Fiernt, i et vildt, barbarisk Land?

Kiartan.

Barbarisk ei!

Du kiender Landet ei. Den Aandens Modenhed,
Som Hedenskabet mægter, du beundrer dog
Hos Græker og hos Romer? Jeg forsikkrer dig,
Den mangler ikke Nordens bedste Hedninger.
Du Skialde finde vil og Sagaskrivere,
Som høit du agter, kiender du først Sproget ret.

Martin.

Jeg kiender det ret godt; thi jeg er født en Dansk.
I fremmed Kloster man opdrog mig paa Latin;
Det Hiemlige mig fremmed blev. Jeg lærer det
Vel snart igien.

Kiartan.

Og kan saa meget lettere

Da virke paa den Aand, du er beslægtet med.
Du er ei Munk, som mange; hvis jeg havde vendt
Til andre Munke mig, betroet mit Forsæt dem,
At ville gaae som Martyr ud blandt Hedninger
I vilden Ørk — de havde signet, styrket mig
Til dette Forsæt. Martin! du beviste mig,
At denne Fromhed af en ureen Kilde sprang:
Det var fortørnet Elskov. Du beviste mig,
At Hestigheden mod min Fader ikke var
En hellig Iver, men blot Ungdoms Hidsigthed.
Du mindte mig om Herrens Bud: Din Fader ær!
At det kan gaae dig vel paa Jorden. — Staffels Mand! —
Tilgiv mig, raske Fader! at jeg stafler dig;
Men Slag paa Slag dit Hierte traf. Din Hrefna kun
Blev tro, hun fulgte med dig til en Giesteven;
Dit eget Huus du flyede for din vrede Søn.
Men Kiartan kommer — ei som den forlorne Søn.

Cornelia kommer.

Guds Fred, I Fremmede! Jeg en Christen er, som I.

Kiartan.

Jeg kiender denne Qvinde.

Cornelia.

Hid fra Gudrun sendt,

At vare dig.

Kiartan.

At vare mig? Hvorfor?

Cornelia.

Du slaaer

Dig her til Ro, og veed ei, at det Fjeld, hvorpaa
Du stander, hører Bodli til?

Kiartan.

Jeg veed det nok.

Jeg voved denne Gienvei; Veien rundt omkring
Var mig for lang.

Cornelia.

Men Veien til din Undergang

Her kunde worde let for fort.

Kiartan.

Du truer mig?

Cornelia.

Bogt dig for Bodli, Kiartan! thi han hevner sig
Maaskee, før du formoder det. Dig følger blot
En Træl — en Munk.

Kiartan.

Urbødigt tal om christne Præst!

Cornelia.

I Kirken og for Altret høit jeg agter ham;
Men overfaldet ei af ni Bevæbnede.

Kiartan.

Er Bodli flig en Riding?

Cornelia.

Muligt har han sig
Betænkt igien; men muligt driver Hevnen ham.
Skynd dig afsted! det bød mig Gudrun sige dig.

Kiartan.

Jeg takker hende, seer, at gammelt Venskab dog
Ei ganske ruster.

Cornelia.

Kald det heller Kiærlighed!

Der er ei meget løiet i.

Kiartan.

En Andens Biv. —

Cornelia.

Kan Bielsen ei reent forandre Hjertet paa.

Forskræffet.

Der kommer Bodli! Af, for silde vartes du!
Red dig paa Flugten, Kiartan! fly til Klostjerne.

Iler bort.

Kiartan.

For Bodli flygte? Heller lide bratte Død.
Træd du tilbage, fromme Mand!

Broder Martin drager sit Sværd.

Jeg har et Sværd,

Som du, og Leif har et, som jeg.

Kiartan.

Tre kun mod Ni.

Bodli kommer bevæbnet.

Frygt ei! Jeg kommer Een mod Een.

Kiartan.

Hvem gielder det?

Bodli.

Til Tvekamp ud jeg æfter dig, du stolte Svend,
Som alt fra Barnsbeen var en Torn i Diet mig!

Kiartan.

Sin Torn berøvet, seer ei Diet skarpere.

Bodli.

Som med dit falske Glimmer overstraalte mig.

Kiartan.

Slet Glimmer straaler; aldrig jeg bestraalte dig.

Bodli.

Som mødte mine Tanke med Modsigelser,
Min Følelse med kold Foragt.

Kiartan.

Ei nær saa kold,

Som Følelsen; og skæve steds var Tankerne.

Bodli.

Som røved mig min bedste Skat, min Elsktes Hu;
Kun Gudrun blev af Kiærlighed til dig min Biv.

Kiartan.

Maaskee af Had til dig hun vorder min igien.

Bodli.

Men ei som Jette gaaer jeg meer i Gefions Nag.

Kiartan.

For Plougen? Bodli! det var dog dit rette Sted.

Bodli.

Du haaner den, som æfter dig til ærlig Kamp?

Kiartan.

Jeg blander kun dit Bralerskum med Spottens Vand.

Bodli drager sit Sværd.

Nu strax til Tvekamp!

Kiartan.

Gierne; men dog ikke her.

Du er jo Christen, agt da denne fromme Mand,
 Og følg mig hen i Klippens Krog! Hans Dje skal
 Besmittes ei af Fiendernes udgydte Blod.
 Men falder Gen af os, som høist sandsynligt er,
 Han bede vil til Himlen for den Faldnes Siæl.

Kiartan og Bodli gaae.

Leif

kommer bevæbnet, og siger til Broder Martin:
 Lad os nu overfalde Bodli! Kom, Herr Munk!
 Stor Ret vi har dertil.

Martin holder ham tilbage.

Nei, Leif! du bliver her.

Leif.

Vist Kiartan seirer; dog — det er ei ganske vist.

Martin.

Hvis det var vist, begif din Husbond her et Mord.

Leif.

Det er just det, han vil; han Bodli myrde vil.

Martin.

Nei, dræbe.

Leif.

Dræbe, myrde kommer ud paa eet.

Martin.

Ei ganske, Leif!

Leif.

Og hvilken Forskiel er der da?

Martin.

Til Sædelære her er ikke Tid og Sted.

Leif.

Slip! siger jeg.

Martin.

Nei, sandelig, jeg slipper ei.

Leif.

Troer du, at du kan holde mig?

Martin.

Jeg veed det vist.

Leif.

Saa store Kræfter jeg tiltroede Munken ei.

Martin.

En Munk, som christner Hedninger, maa være stærk.

Leif.

Der er min Husbond.

Kiartan kommer.

Martin! jeg har fældet ham.

Min Plageaand ei plager meer. Nu er hun fri.

Hun elsker mig, det sagde mig Cornelia.

Jeg føler, Haabet, Glæden vender efter kort

Fraværelse tilbage til min unge Barm.

Først til min Fader, til min Faders Giesteven!

Lad hende finde her sin Mand, begrave ham,

Og græde for ham, hvis hun vil, en stakket Tid!

Snart er hun trøstet. Siælemesser synge da

For Bodlis No skal Præsterne; men Kiartan selv

Skal gribe Lykkens Sæbeboble, fastne den

Til Kugle, hvorpaa Lykken staaer og snubler ei.

De gaae.

En Hal paa Thorleifs Gaard.

Hrefna. En Terne.

Hrefna.

Har Kongedatteren flædt sig om?

Ternen.

Ja, Jomfru! hun

Er færdig alt.

Hrefna.

Dg bragte du den varme Drif?

Ternen.

Den har hun nydt.

Hrefna.

Befinder hun sig vel?

Ternen.

Heel vel.

Hrefna.

Dg veed hun, hvor hun er?

Ternen.

Ja vist! i Thorleifs Gaard.

Hrefna.

I Thorleifs Gaard? den kiender hun ei noget til.
Hun troer i mig at see Bertinden, Husets Biv —
Jeg, selv en Giest, der ei kan Omsorg drage for
Den Fremmede saa godt, som det sig hør og hør.
Mon Thorleif og min Fader komme snart igien?

Ternen.

De red langt ud til Markerne, til Sæterne.

Hrefna.

Dg tomt imens staaer Enkemandens store Huus,
Dg Hrefna skal —

Sagte.

Men det er Himlens Styrelse,
Som sammenbringer Ingeborg og Kiartan her.

Ternen.

Der kommer hun.

Gaaer.

Ingeborg venlig.

Jeg takker for din Giestfrihed.

Hrefna.

Mig skyldes ingen Tak, jeg selv er Husets Giest.

Ingeborg.

Jeg veed det; men dog takker jeg. Veninden tog
Sig venligt her af Huset i Bertindens Sted.

Hrefna.

Du kiender mig?

Ingeborg.

Ja! jeg formoder, hvem du er.

Opdager Ringen paa hendes Finger.

Dg nu — nu veed jeg det.

Hrefna.

Du veed det?

Ingeborg peger paa Ringen.

Denne Ring

I Norge tidt jeg saae, men paa en anden Haand.

Hrefna.

Ja! Kiartan gav mig den ved sin Tilbagekomst.

Ingeborg

tager begge hendes Hænder, og betragter hende venligt.

Det glæder mig at see dit Ansigt — det er godt.

Jeg tilstaaer, jeg var bange for at træffe dig;

Dg meer, end Stormen, som paa Grund vor Snekke slog.

Den Tidende mig trued: jeg paa Island var,

Dg at i første Huus, som jeg betraadte der,

Mig Olaf Paa — med sine Børn — i Møde kom.

Hrefna.

Dog, Kongedatter! du maaskee bedrager dig.

Du troer i mig at finde Gudrun?

Ingeborg.

Kiartans Viv!

Hrefna.

Nei, jeg er Hrefna, Kiartans Søster; Kiartan er
Ei gift.

Ingeborg.

Ei gift med Gudrun?

Hrefna.

Hun er Bodlis Viv.

Ingeborg.

Forladt af Kiartan?

Hrefna.

Kiartan har hun selv forladt
I overilet Hidsighed, forført af Løgn.
Gid det var hendes værste Synd! Hun yndig er,
Dg fuld af Vid og Snille; hun indtager ei
Blot Mænd, men Qvinder, og det varer lang Tid, før
Man kiender hende ret. Mit Venskab længe har
Jeg hende skienkt. Men Gudrun stormer alt for mørk —
Dg Guderne maae vide, hvad hun ruger ud
I skumle Hierte; thi jeg frygter, hun er lumsk,
Dg at en kulsort, uheldsvanger Tordensky
Vil træffe Kiartan, naar han det formoder mindst.

Ingeborg.

Saa lad os, Hrefna! da i Tide redde ham,
Dg følger begge — Broder, Søster — Ingeborg
Til Irland! Jert Besøg vil glæde Frænderne.

Hrefna.

Til Redning kom os Ingeborg. Jeg følger med.
Men send mig til min gode Fader strax igien,
Naar jeg har dig og Kiartan fulgt til Alteret.

Ingeborg.

Troer du, han mindes mig endnu med Venlighed?

Hrefna.

Ja, Kiartan har dig saare kjær; det veed jeg vist.

Han taler tidt om dig med Suk, Bedrøvelse.

Dg hvis ei Gudruns Skønhed havde fængslet ham,

Dg hendes Væsen daaret ham —

Standser, og siger undseelig:

Men tilgiv den

Fortrolighed, som jeg dig viser første Gang,

Jeg taler med dig.

Ingeborg trykker hendes Haand.

Vil den kun! Jeg takker dig.

Har Kiartan ofte talt om mig?

Hrefna.

Hvor tidt! hvor tidt!

Ingeborg forskrækket.

Der er han!

Kiartan kommer henrykt.

Ingeborg! ha, du Huldfulge!

Seer jeg dig atter?

Ingeborg.

Stormen slog mig til din Kyst.

Kiartan.

Cherubens Vinger!

Hrefna.

Kiartan! hvilken Lykke, tænk!

En Engel er hun, det er baade vist og sandt.

Dg vi er alt Fortrolige. Du gjør dig ei

En Forestilling om, hvor hun er sød og god.

Hun troede, jeg var Gudrun, troede, Gudrun var

Din Hustru, og dog tog hun vennefaligt mig

J begge Hænder, skued mig i Diet, som
Om søsterligt hun vilde kysse Siæl med Siæl.

Kiartan.

Det undrer mig slet ikke. Hrefna! du har Ret:
Hun er en Engel, kiender ei til Midkiærbhed.
Nu, da jeg seer det kongelige Himmelblik,
Nu føler jeg først ret igien: det Hierte var
For stort for mig. Jeg sværmer i det Lavere;
En jordist Alf har mig fortryllet, fængslet mig.
Jeg slipper ei af hendes Garn; jeg sprætted, som
En Fugl, var vred med gyldig Grund — men Alf'en har
Formildet mig. En Slethed jeg tiltroede den,
Hvori den dog uskyldig var; og Gudrun har
Nys reddet mig mit Liv.

Ingeborg.

Dit Liv?

Kiartan.

Til Enigmord alt

Sig Bodli væbned, for at overfalde mig.
Hun vared mig. Da mødte han til Enekamp.
Han faldt. Gudrun er Enke nu.

Ingeborg.

Og Kiartans Brud!

Skipperen aabner Døren, og raaber til Fyrstinden:
Bort Skib er flot og rejsfærdigt, Vinden god.

Ingeborg.

Godt, Halvor! godt!

Han gaaer.

Ingeborg til Kiartan.

Jeg kom til dig endnu engang
I dette Liv, at see dig og — lykønske dig;

Men det er vel, at Skibet rejsfærdigt er —
 Thi Gudrun vil jeg ikke see.

Kiartan.

Du kiender min
 Uskyldighed. Til Afsked vist ei nænner du
 At saare den, der har dig som en Broder kjær.
 Af, Elskov høist forskiellig er fra Kiærlighed:
 Hiin hører Jorden, denne hører Himlen til.

Ingeborg.

Til Afsked da som Søster jeg omfavner dig.

Gudrun træder ind med sin Bue; da hun seer Kiartan i Ingeborgs
 Arme, lægger hun hurtig en Piiil paa Strængen, skyder —
 og træffer Kiartan, som styrter til Jorden.

Gudrun iler fortvivlet hen til ham.

Dig traf jeg, Kiartan?

Med et dybt Suk.

Jeg tog feil.

Beger forbitret paa Ingeborg.

Til hende var

Min Piiil bestemt.

Kiartan med mat Stamme.

Gudrun! du tager altid feil;

Men Gud skee Tak, at dengang atter feil du tog.

Han doer.

Ingeborg.

O, Himmel! traf ham dødeligt det grumme Skud?

Hrefna

knæler fortvivlet, og lægger sin Broders Hoved i sit Skød.

Til Gudrun.

Usalige! med Hjertet fuldt af Kiærlighed
 Til dig, som er ham ikke værd, du dræbte ham.
 Det ædle Hjerte bløder kun, det slaaer ei meer.

Ingeborg.

O, Kiartan! den, som elskte dig, har voldt din Død.
 Hvi saae han mig? Hvi kom jeg til hans Undergang?
 Hvi traf ei Pilen den, som den bestemtes til?

Hrefna heftig.

For at han skulde vorde denne Svartalfs Mand?
 Nei, Odin! Tak! Med Geirsodd har du mærket ham,
 Befriet ham fra et ulyksaligt Tvedragtsliv.

Gudrun drømmende, til Ingeborg.

Vel talt! Den, som ham elskte, bragte Døden ham.
 Mit Blik indhylled Nidkærlighedens Laageslør.

Løser Sløret af sit Hoved, og rækker det til Ingeborg.

Jeg bruger det ei længer; tag dit Slør igien!

Ingeborg.

Det dække skal hans Ansigt som en Svededug.

Hun knæler, kysser hans Haand, breder Sløret ud over ham,
 reiser sig, og siger til Hrefna:

Vil du vel skienke mig den Ring, din Broder bar?
 Reliquier af Kiartan har du mange fleer;
 Jeg kun en Birk i Skoven hist. Giv mig den Ring!

Hrefna.

Jeg skienker dig den.

Tager den af, og giver hende den.

Ingeborg kysser den, og sætter den paa sin Finger.

Tak for det Aenodie! —

Endnu engang!

Blotter hans Ansigt.

Af, fort er Synet her paa Jord
 Af alt det Kiære!

Hun lader Sløret falde over ham, og gaaer.

Gudrun med vild Kulde.

Græd hun, den Blødagtige?

Taarer betyde lidt. Her grædes Hjerteblood. —
 Hvi skjuler hun hans Ansigt mig?

River Eloret af Liget.

Det haster ei;

Det skeer tidssnok, naar Kistelaaget skrues til,
 Naar Jorden ruller over ham, hans Bautasteen
 Paa Graven kneiser.

Lægger Haanden paa Hjertet.

Ha, der sprang den sidste Stræng
 I Gudruns Harpe! Harpen flinger ikke meer —
 Og jeg kan ikke tænke meer — ei føle meer.
 Men føle, sagde Kiartan, har jeg aldrig gjort,
 Thi jeg har ingen Siæl. Det er min store Trøst.
 Jeg kommer ei til Helved; thi der straffes kun
 Fordømte Siæl. Jeg kommer ei til Himmerig,
 Thi Siæl kun nyder Salighed. Som Jordens Alf
 Jeg spøge vil; som Gienfærd — men ei græsfeligt:
 Jeg hyller mig i Blomsterdust og sagte Bind,
 I Bølgeskum. Mit Skum skal skulpe mod hans Grav.
 Som Urt jeg staaer derpaa, som Drosfel synger jeg
 Om Elskovs korte Fryd og lange Hjertesorg.

River en Blomst fra sit Bryst.

Men denne vilde Rose, som paa Veien jeg
 Af Gierdet rev, jeg kaster paa dit blege Liig
 Til Afsked, Kiartan! Gudrun selv var sliig en Blomst:
 Bild Rose — ganske vakker — uden søde Dust,
 Der stak dig med sin Torn, til du forblødte dig.

Hun kaster Rosen paa hans Liig; Tæppet falder.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Erik Glipping** er, ifølge Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 179, forfattet i Sommeren 1843 deels paa Frederiksberg og deels i Norge. Digteren udgav dette Stykke første Gang (A) i Marts 1844, baade særskilt og som andet Hefte af Tragødier, IX, 1844 (Godtkjøbsudgaven), og anden Gang (B) i Tragødier, VII, 1849 (Pragtudgaven). Foruden disse Kilder har nærværende Ud giver benyttet (M) et Originalmanuscript, en Reenskrift af Stykket, tilhørende Hr. Universitetspedel H. V. Müller.

Bemærkning til Erik Glipping:

Side 8, Linie 17-19: De fleste synge fun... om natlige Besøg og Bægtervarsler.] Af de tyske Minnesangere haves flere Digte, som af Ud giverne ere benævned Wächterrufe, og hvis Indhold i Almindelighed er en Advarsel fra Borgvægteren til Elskende om at adskilles, før Dagen forraader dem.

Nærværende Ud gaves Afvigelser fra Originalen:

Side 2, Linie 1: **Personerne.**] = B; mangler i A.
— 4, — 9: høitidsfuldt] = M; A og B: høitidsstort
— —, — 11: Fisserleier] = B (og M); A: Fisseleier

- Side 4, Linie 17: *qvæged du mig troligt, og du var*] = B;
 A: *qvægede Du troligt mig; Du var*
- 5, — 31: *alt*] = M's oprindelige Læsemaade; A og B: *begge*
- 7, — 4: *ubeskaaret*] = M; A og B: *ubeskaaren*
- 8, — 6: *gaa*] = B (og M); A: *gaaer*
- 13, — 14: *der*] = B; A: *som*
- 15, — 23: *Danemænd*] = B; A: *Dannemænd*
- 20, — 8: *ret*] = M; A og B: *det*
- 22, — 8-10: *Saa hedder hun. | Kongen. | Bælg hvem*] = B (og M); A:
Saa hedder hun.
Bælg hvem
- 26, — 15: *pletet for dig*] = M's oprindelige Læsemaade; A og B: *pletet Dig*
- 30, — 7-11:
Dg sex; det var i Barselseng med dig.
Stig.
Dg det er firrti Aar nu siden.
Mechtildis.
Er]
- = M; A og B:
Dg sex.
Stig.
Dg det er firrti Aar nu siden.
Mechtildis.
Er
- 32, — 8: *forsmaaede*] = M; A og B: *forsmaa'de*
- —, — 29: *Diæblen hente mig*] = B; A: *Diævelen mig hente*
- 34, — 2: *gider*] = B; A: *gidder*
- —, — 17: *som*] = M; A og B: *der*

- Side 35, Linie 4: din] = M; A og B: dit
 — 36, — 7: den, [om] = M; A og B: Den, der
 — —, — 27; Side 43, Linie 17; Side 69, Linie 29;
 Side 112, Linie 1: egentlig] = B (og M); A: egenlig
 — 38, — 24: stærk] = M's oprindelige Læsemaade; A
 og B: haard
 — 47, — 6: er god, og naar J handler ret] = M's
 oprindelige Læsemaade; A og B: er snild, og naar
 J handler vakkert
 — —, — 32, til Side 48, Linie 2: mere [smuk, end Stig, |
 Det er J; det vil sige, naar man ligner | Det
 Smukke hos en Mand ved Qvindeskionhed] = M's
 oprindelige Læsemaade; A og B:

mere vaffer er J

End Stig, at sige, naar man sammenligner

Det Vakke hos en Mand med Qvindeskionhed

- 51, — 16: munter til Ranild, men med et] = M; A og
 B: med tvungen Munterhed til Ranild og et
 — 59, — 7: de] = M; A og B: han
 — —, — 28: egentlig] = M; A og B: egenlig
 — 60, — 30: [maalig] = M; A og B: hurtig
 — 65, — 12: velgiort] = M; A og B: vel giort
 — —, — 23: end] = B; A: ret
 — —, — 24: Endskiondt] = B; A: Om end
 — 67, — 31: er Jammerfæde] = M; A og B: er en
 Jammerfæde
 — 68, — 7: bittert] = M; A og B: bitter
 — 70, — 15: Som] = M; A og B: Hvad
 — —, — 21: taalmodigt] = M; A og B; taalmodig
 — 71, — 23: mod] = M; A og B: til
 — 76, — 7: [trag] = B; A: nu
 — 81, — 28: min] = M; A og B: en

- Side 85, Linie 22: Stimænd] = M; A og B: Snigmord
 — 89, — 4: fraftigt] = M; A og B: fraftig
 — 90, — 5: Ridderens] = B (og M); A: Riddernes
 — —, — 28: falde] = B (og M); A: falder
 — 95, — 10: hans] = M; A og B: han
 — —, — 30: ffjønt] = M's oprindelige Læsemaade;
 A og B: vaffert
 — 106, — 9: Formodentlig] = B; A: Formodentlig
 — 108, — 8: og en Bænf] = B; A: og Bænf
 — 111, — 32: dadelværdige] = B; A: dadleværdige
 — 113, — 17-19: Heimdal | J Ragnarok, da Guderne
 blev dræbte? | Kongen.] = M; A og B: Heimdal? |
 Kongen.
 — —, — 22: Hanild affides.] = M; A og B: Hanild.
 — 117, — 13: var [aa god] = B (og M); A: var god
 — 119, — 20: end] = B (og M); A: en
 — 121, — 8: oprigtigt] = B (og M); A: oprigtig

Side 123: **Landet fundet og forsvundet** er, ifølge Oehls Erindringer, IV, Side 233, forfattet i Paris i Slutningen af 1844 eller i Begyndelsen af 1845. Første Gang (A) udgav Digteren dette Stykke særskilt i December 1845, og anden Gang (B) i *Tragødier*, IV, 1849. Foruden disse Kilder har nærværende Udgiver benyttet Kladden til Stykket (M), tilhørende Digterens Sønner.

Oehls Erindr., IV, Side 265-266 (af et Brev, dateret den 4de Februar 1846):

Min lille Tragødie **Landet fundet og forsvundet** har Theaterdirectionen selv tilbudt mig at

lade spille. Det er intet Analdeffect=Stykke; for det Historiske og Rationale har man — uagtet alle skandinaviske Selskaber — ikke megen Sands. Jeg venter mig ikke stor Virkning; men Stykket læses og agtes meget, selv af Stemmegiverne.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 124, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.
 — 127, — 3: *Havet.*] = B; A: *Havet i Baggrunden.*
 — —, — 11: *Bøluþpa*] = M; A og B: *Bolaspa*
 — 128, — 4: *behøver*] = M; A og B: *behøves*
 — 130, — 21: *Lyn*] = M; A og B: *Anald*
 — —, — 24: *det heller*] = M; A og B: *den heller*
 — 134, — 15: *See, hvad*] = M; A og B; *Dg hvad*
 — —, — 17: *rigtigt*] = M; A og B: *findrigt*
 — —, — 31: *Overraskelsen lidt ærgrer*] = B; A: *Overraskelsen ærgrer*
 — 137, — 23: *for*] = M; A og B: *til*
 — 139, — 12: *ei af gammel Byrd*] = M; A og B: *ei ætstor af Byrd*
 — —, — 24: *langsom*] = B (og M); A: *langsomt*
 — 143, — 15: *i Verden*] = M's oprindelige Læsemaade, som der er forandret til: *i Vifing*; A og B: *paa Vifing* (Side 136, Linie 21, have alle tre Kilder: *paa Vifing*)
 — 144, — 18: *truffet*] = M; A og B: *truffen*
 — 148, — 3: *den ei*] = B (og M); A: *den heller ei*
 — 157, — 24: *Skrællingebedriften*] = M; A og B: *Skrællingebedrifter*
 — 159, — 29-30: *griber dem, og hæver*] M: *gribe dem og hæve*; A og B: *griber dem og hæve*

- Side 165, Linie 25: villig at modtage [Christendom] = M;
 A og B: villig, modtag strax den Christendom
 — 167, — 28-29: Hvad kommer der af denne stolte
 · Bildgæssflugt, | Af dette] = M; A og B: Hvad vel
 udretter denne stolte Bildgæssflugt? | Alt dette
 — 168, — 1: de] = M; A og B: J
 — —, — —: sig] = M; A og B: Jer
 — —, — 8: Norrænasprog] A og B: Norrænesprog
 (M: det danske Sprog)
 — —, — 9: i et større Land] = M; A og B: i
 · det store Land
 — —, — 20: egen] = M; A og B: egne
 — 172, — 1: atter [seeð] = B (og M); A: atterseeð

Side 177: **Amleth** er forfattet i Begyndelsen af Aaret 1846, og udkom første Gang trykt (A) i November samme Aar, 132 Sider stort, baade særskilt og som XI. Deels første Hefte af Tragødier (den brede Udgave). Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke 1847, 94 Sider stort, baade særskilt og som X. Deels første Hefte af Tragødier (Godtkjøbsudgaven), og tredie Gang (C) i Tragødier, II, 1849 (Pragtudgaven). A og B ere ledsagede af følgende

Fortale.

Det kunde maaskee synes forvovent, her at have behandlet et Emne, som gav Anledning til et af Shakespeares Mesterværker; dog, Hamlet og dette Drama ligne vel hinanden i Navn, tildeels i Fabel, men Composition, Charactertegninger og den skildrede Tidsalder ere saa forskiellige, at Talen ligesaa lidet

kan være om Sammenligning, som Efterligning. Shafespeare tog et Sagn, løsrevet fra Historien, og behandlede det frit efter sin Idee. Hans Hamlet er en følsom, philosophisk ung Fyrste, en Protestant, der har studeret i Wittenberg; en dybsindig romantisk Sentimentalitet udgjør Grundlaget i hans Væsen, forbunden med en, vel skøn og høi, men paa ingen Maade heroisk Aand. Selvfølelsen af Mangel paa Kraft til at hevne sin Fader gjør Unglingen fortvivlet; og denne Fortvivlelse bringer ham, der ellers er skabt for at elske, til at foragte sig selv og hele Menneskelivet, som svagt og elendigt. Saaledes svæver hans Følelse og Tanke i et poetisk Tusmørke af deels paataget, deels virkeligt Afssind; og i at skildre dette viste Digteren sit store Genie.

Men Amleth er ikke blot Navnet for en løs Fortælling, han fremtræder hos Saxo som en mærkværdig ung Helt og Danerfonge i Oldtiden. Alt i de ældste Tider følte vore Forsædre, at Aand og Forstand maae forbindes med Legemskraft, naar Helten skal udmærke sig. Den nordiske Mythologie har skionne Digtninger nok, som udtale dette; og selv i Historien, i den Mellemtid, hvor Troen paa Guderne begyndte at forsvinde, og Christendommen endnu ikke var indført, (den egentlig barbariske Tid), finder man i Sagaerne (Nials f. Ex.) altid megen Agtelse for Klogskab, der kaldtes List. Denne maatte naturligviis ofte, overdrevet og eensidigt, ligesom Tapperheden, udarte til noget Slet. Saaledes see vi, at Indholdet af de islandske Sagaer hyppigt bestaaer i snedig Rettergang og grusom Selvhavn. Men at der nu i Oldtiden fremtræder en Helt, som bruger

og anvender denne List i en ædel Hensigt, med Vid og Besindighed, er et skönt Træk, og burde, synes mig, ikke mangle i det Gallerie af Historiemalerier, jeg fra Tid til anden har aabnet mine Landsmænd. Allerede Gwald følte, at denne Tildragelse kunde digterisk behandles paa fædrelandst Viis, og havde i Sinde at skrive en Amleth. Jeg har her vovet det, og haaber ikke at dadles for at have behandlet et Stof, som en stor Digter i Forveien brugte paa en ganske anden Maade. Noget Lignende har jeg før prøvet uden Dadel: Baldur hiin Gode fulgte paa Gwalds Balders Død; Skudet efter Ublet paa Sønnens Hoved i Schillers Wilhelm Tell og i min Palnatoke, skiondt lige i Begivenheden, have aldeles forskellige Characterer. Ikke Stoffet, men Composition, Charactertegning og Diction giøre Bærkerne forskellige, og give dem deres individuelle Værdi. Det var i Følelsen heraf, at Digterne, saavel antike som moderne, ofte med Held behandlede samme Emner.

Forfatteren.

Oehls Erindr., IV, Side 268 (af et Brev, dateret den 19de April 1846):

Nu har jeg længe været fuldkommen flot igjen. I veed, jeg sad paa Grund en Tidlang i Vinter paa Podagra = Sandbanken. Det havde nu været fiedeligt, hvis jeg ikke havde fundet Noget at more mig med, som jeg vil ønske nu ogsaa maa more Andre. Jeg har nemlig slaaet mig løs og

Linie 4: aabnet] = B; A: meddeelt.

skrevet en heroisk nordisk Tragødie endnu, i fem Acter, for at udfylde et Hul paa Væggen i mit dramatisk-historiske Billedgallerie. Bliv ikke bange, naar du vender Bladet om og læser: Amleth. Det har langt fra ikke været min Tanke, at kappes med den udødelige Shakspeare; men vore Sørgespil skille sig ikke blot derved, at han (som v. Tyboe) sætter sit H foran, og jeg (som Stygotius) mit bagved — men Stykkerne ere i Composition og Character aldeles forskellige, hvilket I skulle faae at see, naar I komme til Fasangaarden, og jeg læser eder det for. Jeg har alt havt den Glæde, at flere competente Dommere tykkes vel om min Amleth.

Samme Bind, Side 270 (af et Brev, dateret første Juledag 1846):

At tale nu først om et blot aandeligt Barn — saa har du jo læst, at Amleth har gjort Lykke. Man spillede Stykket paa min 67 Aars Fødselsdag, og skiondt vel en vis Pietet og Godhed for Faderen paa denne Dag gif over paa Barnet, saa vandt ogsaa det dog meget Bifald, og der var propfuldt alle de Gange, det blev spillet.

Den første Aften efter Stykket Opførelse, da jeg var kommen hjem, bragte en Lafai mig følgende Brev fra Kongen, som havde været i Theatret:

„Herr Etatsraad Dehlenschläger! De har forskaffet mig en stor Nydelse ved Deres Amleth. Deres altid unge Skialde=Mand har kraftigen udfoldet sig, og den har begejstret os Alle, og har henrevet os til Beundring ved Digtets Skionhed og Sindrigheid. Jeg længes efter paa egne og Dronningens Begne mundtligent at bevidne Dem, hvad

danst Digtekunst skylder Dem for dette nye store Forbillede, og hvor meget jeg høiagter Digteren, Dem, min fiære Dehlenschläger, som jeg i Dag tilønsker mange glade Leveaar.

Velvilligst Christian R."

Nærværende Udgåves Afvigelser fra Originalen:

- Side 186, Linie 4: [Gi] = B (og C, samt overensstemmende med Digterens tyske Oversættelse i hans Neue dramatische Dichtungen I, 1850); A: [Et
— 187, — 15: Sovfammerdør] = C; A: Sovfammerdør
— 191, — 14: [Aarerne] = C; A: Aarene
— 192, — 18: [blaa, med Haaret vildt] = B; A: blaa, forvildet Haar
— 205, — 5: [offentlig] = C; A: offentlig
— 207, — 4: [Her og Trold] = B; A: gamle Trold
— 208, — 19: [Men, Amleth!] = C; A: Min Amleth!
— 216, — 18-19: [Kun dem jeg yder kraftig Hielp | I Løn, som Andre hade] (D. e. Kun dem, der hade Andre, yder jeg osv.; smlg. den tyske Oversættelse: Dem Haß nur steh' ich kräftig bei); A, B og C: Kun Den jeg yder kraftig Hielp, | I Løn, som Andre hade
— 220, — 21: [Almueværn] = C; A: Almueværn
— 227, — 8: [kommer] A, B og C: kommen (i den tyske Oversættelse hedder dette Vers: Er ist schon fort, besucht nicht seine Mutter)
— 232, — 13: [vi] A, B og C: du
— —, — 18: [Beviis derpaa] = C; A: Derpaa Beviis
— 236, — 22: [Ragnarofur] A, B og C: Ragnarofur

- Side 241, Linie 9: af] = B; A: fra
 — 246, — 2: Sandheden] = B; A: Sandhed her
 — 247, — 22: mig, jeg det at vide] = C, A: mig,
 at jeg det vide
 — 249, — 27: hevner man den Hængte [nart] = B;
 A: hævne man den Hængte vil
 — 252, — 15: hænge] A, B og C: hjælpe (i den tydske
 Oversættelse er den Sætning: Ei Nidingen osv. forbi-
 gaaet)
 — —, — 18: [ofstret] = B; A: forstret
 — 254, — 16: man] = B; A: med
 — 255, — 31: [ætter først dog eders] = B; A: [ætter
 mig først Eders
 — 261, — 7: i Harnisf, med Sværd] = B; A: i Harnisf,
 med Harnisf, Sværd
 — —, — 20: det] = B; A: de

Side 265: **Kiartan og Gudrun** er forfattet inden Midten af Aaret 1847, og udkom første Gang trykt (A) i October 1848, 173 Sider stort, baade særskilt og som XI. Deels andet Hefte af Tragødier (den brede Udgave). Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke 1849, 131 Sider stort, baade særskilt og som X. Deels andet Hefte af Tragødier (Godtkjøbsudgaven), og tredie Gang (C), i Tragødier, V, 1849 (Pragtudgaven). Foruden disse Kilder har nærværende Udgiver benyttet to originale Manuscripter: (M) den til Trykningen brugte Reenskrift af Stykket, hvilken dog ender midt i fjerde Act, og desuden mangler to Blade, og (K) den fuldstændige Kladde til det, begge Dele tilhørende Digterens Sønner.

Oehls Erindringer, IV, Side 273 (af et Brev, skrevet paa Fasangaarden den 3die Juli 1847):

Min nye Tragødie *Kiartan* og *Gudrun* er fix og færdig, og har vundet *Kienderes* og *Benneres* Bifald. *Konow*, som godt kiender *Sagalitteraturen*, vil kunne fortælle dig Noget om *Kiartan*, der levede i *Olaf Tryggvassons* Tid. Du kan i *Snorros Heimskringla*, i *Laxdæla Saga*, eller *Müllers Sagabibliothek* finde nok om ham. Det er en *Kierlighedstragødie*, men forskiellig fra de forrige deri, at det ikke er *Ulykken*, der kommer udenfra, men indenfra.

Fru Heiberg vil spille en fortræffelig *Gudrun*, en heroisk, coquet, dæmonisk *Character*.

Sujettet er behandlet meget frit, aldeles efter egen *Opfindelse*. Det er skrevet i *Trimetret*, ligesom *Amleth* og *Landet fundet og forsvundet*, og *Scenen* er baade paa *Island* og i *Norge*.

Samme Bind, Side 294-295 (af et Brev, dateret den 21de Januar 1849):

Du har da læst *Kiartan* og *Gudrun*, som blev spillet godt, og gjorde megen *Lykke*. Ligeledes har *Regnar Lodbrok* og *Digtekunsten* behaget. Man undrer sig over, at jeg endnu paa min *Gammelalder* kan skrive noget *Sastigt* og *Kraftigt*. Men nu maa vi ogsaa snart holde op, ikke fordi den indvendige *Kraft* mangler, men — *Stoffet* er udtømt, jeg finder ingen *Sujetter* meer i min *Mandsretning*. *Schildringer* af *Nutiden* kan jeg ikke gjøre; jeg kiender den ikke, og hvo kiender den ret? *Knap Borherre* kiender den, og den kiender sig ikke selv.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 266, Linie 1: **Personerne.**] = C; mangler i A og B.
 — 279, — 15: fun fan] = B (og M); A: fan fun
 — 283, — 28: fnap] = B; A: fnap (M mangler; K er afvigende)
 — 284, — 1: og Gunnars Tid] = B; A: og i Gunnars Huus (M mangler; K er afvigende)
 — 288, — 30: fortørnet fra dig før, fornærmed dig] = B (fortørnet fra dig, før fornærmed dig); A (og M): fortørnet før fra dig, fornærmed dig
 — 293, — 19: din] = M; A, B og C: den
 — 299, — 17: drufnes] = K; A, B, C (og M): drufne
 — 300, — 2, og Side 316, Linie 16: Dlassøn] = M; A, B og C: Dlassøn (Side 286, Linie 6, have alle Kilderne: Dlassøn)
 — 301, — 29: nu] = K; A, B, C (og M): men
 — 310, — 28: fommet] = M; A, B og C: fommen
 — 312, — 26: strengt] = K; A, B, C (og M): stræng
 — 323, — 6: Den] = C (og M); A: Det
 — 334, — 1: tirr ei hende meer] = M; A, B og C: Pirr ei hende mere
 — —, — 32: et Bidfel] = C (og K); A: en Bidfel
 — 337, — 2: Thyra] = B (og M); A: Thora
 — 339, — 11: Blændværk] = C (og K); A: Blindværk
 — 344, — 2: mig] = K; A, B, C (og M): min
 — 345, — 16: fortbrændt] = M; A, B og C: sodbrændt
 — 349, — 13: Misflagard] = B; A: Mislegard
 — 352, — 3-5: Foræringen, | Det skionne Slør, og Raaben, han af Kongen fik. | Kiartan aabner] = K (og M, hvor Verset Det skionne Slør osv. dog er overstrøget); A, B og C: Foræringen. | Kiartan aabner

- Side 353, Linie 21: fømmet] = K (M mangler her og fremdeles); A, B og C: fommen
- 355, — 9: Hverdagstræf] = B; A: Hverdagstjæs
- 356, — 22: følger] = C (og K's oprindelige Læsemaade); A: fulgte
- 357, — 20: Giødning bedre] = K; A, B og C: bedre Giødning
- 359, — 21: Paa Latin] = K; A, B og C: Som en Munk (smlg. Linie 26: Ret oversat)
- 363, — 20: fømmet] = K; A, B og C: fommen
- 369, — 31: for] = K; A, B og C: fra
- 373, — 18: Bodli] = K; A, B og C: Riartan
-

Tillæg og Rettelser

til

Oehlenschlägers Tragiske Dramaer,

1858—1859.

Første Deel. Side 249, efter Linie 10, burde været anført:

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, 1831, II, Side 123—124:

J Hakon Jarl fremstillede jeg en kraftig, gammel, vild, men snedig Hedning i Modsætning til en ung, blid, from, begejstret Christen. Christendommen skulde optræde ædel og reen, altsaa var jeg nødt til at forandre Olafs bigotte Sværmeri, der siden forledede ham til mange Grusomheder. J Ulykken foragter Hakon sin forrige List, og bliver stor. Saaledes lykkedes det mig, at frembringe tragisk Virkning, og selv den Scene, hvor han offerer sin Søn, rører mere, end den ryster, fordi hans Faderfiærlighed i Kampen med Dvertroen træder saameget tydeligere frem.

Side 302, øverst, mangler:

Oehls Levnet osv., II, Side 124:

Jeg feilede uden Tvivl deri, at jeg lod Stykket [Baldur hiin Gode] ende uden Trøst, med et Chor, der er en Efterligning af Oeschylos (i Perserne). Det havde været meget let, at lade Bola træde op tilsidst med en trøstende Spaadom, som den virkelig findes i den gamle Mythologie. (Smlg. Oehls Trag. Dram., I, Side 311, Linie 25 ff.).

Anden Deel. I det Side 269 omtalte Manusc. af Axel og Valborg har dette Stykke Navn af: „Tragødie“.

Femte Deel. I Den lille Hyrdedreng havde det uidentvilt været bedre, Side 168, Linie 28-29, og Side 169, Linie 3-4, at følge den med Originalens paa lidt nær overensstemmende anden Udgaves Læsemaade:

Troer jeg dog en bedre Vaar
 Hift, hvor Lyset blinker.
 Englen i sin Stiernegaard
 Mig fra Mulmet vinker.

Og Side 190, Linie 30-31 burde det Oprindelige været beholdt.

Syvende Deel. Side 20, Linie 16, er uden gyldig Grund det Oprindelige forladt.

Ottende Deel. Side 108, Linie 11, staaer vil skal for vi skal. Side 283, efter Linie 16, mangler Følgende:

Søndagsblad. Red. og udg. af A. P. Liunge.
 1. Aargang. Nr. 15. Den 12. April 1835.

Svar paa Artikelen i Søndagsbladet Nr. 14 om
 De italienske Røvere.

Det er uden Tvivl en skævt Anskuelse af dramatisk Digtekunst, at der i et Drama aldrig bør fremtræde Riddinger aldeles blottede for moralske Egenskaber. Det er den dramatiske Digters Kald, at fremstille betydningsfulde Billeder af Livet, og det kan ikke skee ved altid tildeels at ignorere eller formindske det Glette og Onde, der bevæger sig i Livet med saamegen Kraft, eller at sminke det med siebliffelig Blødhed. Det er ikke umoralskt, at skildre

en slet Character sanddru; mange Digtere have tværtimod feilet ved at svække den Indignation, som Ondskaben bør vække, ved falsk Sentimentalitet, ved øieblikkelig Fortrydelse, ved Forbryderes praleriske, forsængelige Tirader og Forelæsninger over egen Slethed. Det er det, som Wessel i sin Kiærlighed uden Strømper saa herligt spøger med, naar han lader Mette sige:

„Du gaaer saa snart, Johan? Jeg kan dig ikke dølge,
Jeg havde ikke tænkt, det kostede saa lidt
For en ophøiet Siæl at giøre saadant Skridt.
Viis ikke Lasten frem fra den luslidte Side!
De Store synde vel i Grunden, som de Smaae;
Men Maaden, som Enhver sin Synd udøver paa,
Den Gne gjør til Helt, den Anden til en Stodder. —
Bræng Munden, vri din Krop, bær dig som du var gal,
Og naar du det har giort — bestiæl saa din Rival!“

Denne falske Anger er væmmelig, den berøver den poetiske Forbryder det Gneeste, som gjør ham poetisk, sin Kraft; og den Medlidenhed, som Kortsynetheden eller Uerfarenheden derfor kunde yde ham, er taabelig.

Selv Hovedpersonen i en Tragødie kan være en Ni-
ding; det har Shafespeare viist i sin Richard den
Tredie. Hans Jago har man altid beundret som en
særdeles poetisk Character, skjøndt uden Funke af Moralitet.

De italienske Røvere er ingen Tragødie, men et
tragisk Drama. Massaroni er ikke Helten i Stykket,
Interessen i dette Stykke er ikke for en enkelt Person,
men for en Handling. Dette Drama er mere caracte-
ristisk, end idealsk; og i et Portrait af Livet (som det i
Italien desværre ofte endnu finder Sted) kunde Digteren
ikke forstyrre Hovedmotivet og Localfarven. At der ligger
noget Mærkværdigt og Tragisk i den besynderlige Rai-

vitet, hvormed de italienske Røvere begaae de gyseligste Forbrydelser, uden at indsee det egentlige Slette deri, naar de blot affinde sig med deres Helgen; at den christelige og philosophiske Humanitet, som har gjort store Fremskridt i det nordligere Europa, staaer i største Modsatning hertil — det kan vel ikke negtes. Stykkets Fabel og Idee bestaaer netop i Skildringen af denne Modsatning. Den ærlige Richter, og Treumann med sin uskyldige Søn danne Contraster til hine phantastiske Forbrydere. Hvis Digteren lod Massaroni selv „tænke og reflectere“ over sine Forbrydelser, blev Massaroni en Uting. Han maa selv være uvidende derom, hvis han skal beholde sit Væsen og ikke blot være en Marionet uden Sandhed og Natur. Saaledes som han fremtræder, er han dog ikke blottet for alle gode Egenskaber: han er tapper, veltalende, begejstret, snild, og for sin Kiærlighed til Marielisa sætter han sit Liv i den øiensynligste Fare. Flere Bysstraaler kunde Digteren ikke give dette Skygebilled, naar ikke Skyggen ganske skulde forsvinde og opløse sig i Taage.

Forfatteren til De italienske Røvere.

Niende Deel. Side 255, Linie 2, staaer efter anden Udgave: Tragisk Drama, i Stedet for efter Orig.: Et tragisk Drama.

Tiende Deel. Side 81, Linie 27-28, mangler et Comma efter Ordet Velkomst .

Linie 9-10: Hvis Digteren lod Massaroni selv „tænke og reflectere“] I den korte Artikel, som Digteren besvarer, hedder det, at Massaroni „er en endnu større Rasphuscandidat“, end Hauchs Don Juan, „som dog tænker og reflecterer“.

Rettelser

til

Oehlenschlägers Romantiske Dramaer, 1857.

I første Deel ere paa to Steder Originaludgavernes Trykfeil forblevne urettede, Side 54, Linie 26: lysnar for lynnar, og Side 182, Linie 27: Med for Men. Side 230, Linie 4 staaer Zittresfin for Zittersfin. — Side 58, Linie 28-29: Maanen titter bag Egens Stammegitter, maatte Orig. hellere været fulgt, dog saaledes, at den forældede Form Egers, der neppe forekommer oftere hos Digteren, var forandret til Egens. — I Aladdin havde det vel været bedre at forlade Formen Dotter, og efter de tre nyere Udgaver heelt igiennem at læse Datter, end efter Orig. at lade begge Former staae i Fleng. I samme Stykke burde paa tre Steder, og især paa det sidste af dem, anden Udgaves (1820) Læsemaader været foretrukne for de valgte, nemlig:

Side 189, Linie 27: Jeg er alt Steen.

— 203, — 21: af forhadte Brudgomø

— 285, — 3: Forgangenheden.

Rettelser.

I **anden Deel** staaer Side 159, Linie 9: han smuf for han er smuf. — Conjecturen Side 73, Linie 11: Dig en anseelig, dig en holden Elsker, maa forkastes, sammenholdt med Oehls Trag. Dram. III, 1858, Side 30, Linie 23: Hun er undseelig, min naadig Herre; Oehls Tragødier, IV, 1832, Side 231, Linie 15: Jeg var undseelig, jeg vilde nødig. — Deraf, at Eventyret om Prindsessen med den lange Næse blev fremsagt ved en Aftenunderholdning den 22de Marts 1816, gjøres Side 301, Linie 5-8, den Slutning, at Fiskeren dengang var udkommet; men at dette ikke var Tilfældet, sees af Baggesens Danfana, I, Side 287.

書展現藏書局一頁書印

Faint, illegible text or markings scattered across the page.

